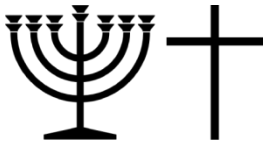

‘O ka Apocrypha

Papa Kuhikuhi

1 ‘Esedera	1
2 ‘Esedera	12
Tobit	32
Iudaio	39
Nā Hoʻohui iā ‘Esetera	50
Naʻauao o Solomona	54
‘Ekalesiatiko	67
Baruka	97
Leka a Ieremia	102
Pule a ‘Azaria	105
Susana	108
‘O Bela a me ka Deragona	111
Pule a Manase	113
1 Makabeo	115
2 Makabeo	137

1st Esdras

Esdras mua

MOKUNA 1

1 ¶ Hana ihola ʻo Iosia i ka ʻahaʻaina mōliaola ma Ierusalema no kona Haku, a kaumaha akula i ka mōliaola i ka lā ʻumikumamāhā o ka malama mua;
2 I ka hoonoho ana i na kahuna e like me ko lakou mau papa i kela la i keia la, i aahuia i na aahu loloa iloko o ka luakini o Iehova.
3 A olelo aku la ia i na Levi, i na kauwa hoano o ka Iseraela, e hoolaa lakou ia lakou iho no Iehova, e kau i ka pahu hoano o Iehova iloko o ka hale a Solomona ke keiki a Davida i kukulu ai.
4 ʻĪ maila, ʻAʻole ʻoukou e amo hou i ka pahu ma luna o ko ʻoukou mau poʻohiwi: ʻānō hoʻi e hoʻokauwā aku ʻoukou iā Iēhova i ko ʻoukou Akua, a e lawelawe na kona poʻe kānaka i ka ʻIseraʻela, a e hoʻomākaukau iā ʻoukou ma muli o ko ʻoukou mau ʻohana a me nā ʻohana.
5 E like me kā Dāvida ke aliʻi o ka ʻIseraʻela i kauoha mai ai, a e like me ka hanohano o Solomona kāna keiki; ,
6 E hoomakaukau i ka moliaola, a e hoomakaukau i na mohai na ko oukou poe hoahanau, a e malama i ka moliaola e like me ke kauoha a Iehova i haawiia mai ia Mose.
7 A na na kanaka i loaa malaila, haawi aku o Iosia i kanakolu tausani keikihipa a me na kao keiki, a me na bipi keiki ekolu tausani;
8 A o Helekia, a me Zakaria, a me Seelu, na kiaaina o ka luakini, haawi lakou na na kahuna no ka moliaola, i elua tausani eono haneri hipa, a ekolu haneri bipi.
9 A o Iekonia, a me Semaia, a me Natanaela kona kaikaina, a me Assabia, a me Okiela, a me Iorama, na luna tausani, haawi aku lakou na ka Levi no ka moliaola, elima tausani hipa, a me na bipi ehiku haneri.
10 A i ka hana ʻana o kēia mau mea, ʻo nā kāhuna a me nā Levi me ka berena hū ʻole, kū maikaʻi loa lākou e like me nā ʻohana.
11 E like me ka mea i kakauia ma ka buke a Mose, pela lakou i hana'i i ke kakahiaka.
12 A ohinu iho la lakou i ka moliaola me ke ahi;
13 A e hoonoho ia mau mea imua o na kanaka a pau: a mahope iho, hoomakaukau lakou no lakou iho, a no na kahuna ko lakou poe hoahanau, na keiki a Aarona.
14 No ka mea, kaumaha aku la na kahuna i ke kaikea a hiki i ka po;
15 A ʻo ka poʻe mele hoʻāno, nā keiki a ʻAsapa, ma ko lākou hoʻonohonoho ʻana e like me ka ʻōlelo a Dāvida, ʻo ʻAsapa, ʻo Zakaria, a me Iedutuna, ka poʻe koa o ke aliʻi.
16 A ma kela puka keia puka na kiaipuka; ʻAʻole pono ke hele aku kekahi mai kāna ʻoihana aku;
17 Pela i hanaia'i na mea o na mohai no Iehova ia la, i malama lakou i ka moliaola.
18 A e kaumaha aku i na mohai maluna o ke kuahu o Iehova, e like me ke kauoha a Iosia ke alii.
19 Pela i malama ai na mamo a Iseraela ilaila i ka moliaola ia manawa, a me ka ahaaina berena ono i na la ehiku.
20 Aole i malamaia ka moliaola e like me ka Iseraela mai ka wa mai o Samuela ke kaula.
21 ʻOiaʻiʻo, ʻaʻole i mālama nā aliʻi a pau o ka ʻIseraʻela i ka mōliaola e like me Iosia, a me nā kāhuna, a me nā Levi, a me nā Iudaio i hana ai me ka ʻIseraʻela a pau i loaʻa e noho ana ma Ierusalema.
22 I ka makahiki ʻumikumamāwalu o ke aupuni o Iosia, ua mālama ʻia kēia mōliaola.
23 A ua pololei na hana a Iosia i mua o kona Haku me ka naau i piha i ka haipule.
24 A ʻo nā mea i hana ʻia i kona manawa, ua kākau ʻia lākou i ka wā kahiko, no ka poʻe i lawehala, a i hana ʻino iā Iēhova ma mua o nā kānaka a me nā aupuni a pau, a me ko lākou hōʻeha nui ʻana iā ia, a ʻo nā ʻōlelo a ka Haku. Ua kūʻē ʻo Iēhova i ka ʻIseraʻela.
25 ¶ A ma hope o kēia mau hana a pau a Iosia, hiki mai ʻo Paraʻo ke aliʻi o ʻAigupita e kaua ma Karekamo ma ʻEuperate: a hele kūʻē ʻo Iosia iā ia.
26 Aka, hoouna aku la ke alii o Aigupita ia ia, i aku la, Heaha kau ia'u, e ke alii o Iuda?
27 ʻAʻole au i hoʻouna ʻia e Iēhova ke Akua e kūʻē iā ʻoe; no ka mea, aia no ka'u kaua maluna o Euperate: ano o Iehova pu me au, oia pu me au, e wikiwiki mai o Iehova ia'u.
28 Akā, ʻaʻole i hoʻihoʻi ʻo Iosia i kona kaʻa mai ona aku lā, akā, ua hakakā ʻo ia me ia, ʻaʻole i pili i nā ʻōlelo a ke kāula a Ieremia i ʻōlelo ai ma ka waha o Iēhova;
29 Aka, kaua aku la lakou me ia ma ka papu o Magedo, a hele ku e mai na'lii ia Iosia ke alii.
30 A laila ʻī akula ke aliʻi i kāna poʻe kauwā, E lawe aku iaʻu mai ke kaua aku; no ka mea, ua nawaliwali loa au. A lawe koke aku kana poe kauwa ia ia mai ke kaua aku.
31 A laila, piʻi aʻela ia ma luna o kona kaʻa lua; a ua hoʻihoʻi ʻia i Ierusalema, make ihola ia, a ua kanu ʻia ʻo ia ma ka hale kupapaʻu o kona makua kāne.
32 A ma Iudea a pau, kanikau lakou ia Iosia, he oiaio, kanikau o Ieremia ke kaula ia Iosia, a kanikau na kanaka koikoi me na wahine ia ia a hiki i keia la; o ka Iseraela.
33 Ua kakauia keia mau mea iloko o ka buke moolelo o na'lii o ka Iuda, a me na hana a pau a Iosia i hana'i, a me kona nani, a me kona naauao ma ke kanawai o Iehova, a me na mea ana i hana'i mamua, a o na mea i haiia i keia manawa, ua hoikeia ma ka buke a na'lii o ka Iseraela a me Iudea.
34 A lawe na kanaka ia Ioahaza ke keiki a Iosia, a hoonoho ia ia i alii ma ka hakahaka o Iosia kona makuakane, i kona makahiki he iwakaluakumamakolu.
35 A ʻekolu malama i noho aliʻi ai ʻo ia ma Iudea a ma Ierusalema: a laila hoʻokuʻu ke aliʻi o ʻAigupita iā ia mai kona noho aliʻi ʻana ma Ierusalema.
36 A auhau aku la ia ma ka aina i hookahi haneri talena kala, a i hookahi talena gula.
37 A hoonoho iho la ke alii o Aigupita ia Ioakima kona kaikaina i alii no Iuda a me Ierusalema.
38 A nakinaki iho la ia ia Ioakima a me na kaukaualii;
39 He iwakāluakumamālima nā makahiki o Ioakima i kona wā i lilo ai i aliʻi ma ka ʻāina ʻo Iuda a me Ierusalema; a hana ino aku la ia imua o Iehova.
40 No ia mea, piʻi kūʻē iā ia ʻo Nebukanezora ke aliʻi o Babulona, a nakinaki iā ia i ke kaula keleawe, a lawe akula iā ia i Babulona.
41 Lawe aʻela hoʻi ʻo Nebukanezora i kekahi o nā kīʻaha hoʻāno o Iēhova, a lawe akula ia mau mea, a waiho ihola ia mau mea i loko o kona luakini ma Babulona.
42 Aka, o na mea i kakauia nona, a me kona haumia, a me kona hewa, ua kakauia lakou iloko o ka oihanaalii a na'lii.
43 A noho aliʻi ihola ʻo Ioakima kāna keiki ma kona hakahaka;
44 Ekolu malama a me na la he umi wale no kona alii ana ma Ierusalema; a hana hewa i mua o Iēhova.
45 A hala ka makahiki, hoouna aku la o Nebukaneza, a alakai ia ia i Babulona me na ipu hoano o Iehova;
46 A hoʻolilo ihola ʻo Zedekia i aliʻi no Iudea a me Ierusalema, i kona makahiki he iwakāluakumamākahi; a nohoalii iho la ia i na makahiki he umikumamakahi.
47 A hana ʻino nō hoʻi ia i mua o Iēhova, ʻaʻole ia i manaʻo i nā ʻōlelo i ʻōlelo ʻia mai iā ia e ke kāula ʻo Ieremia mai ka waha mai o Iēhova.
48 A mahope iho o ka hoohiki ana o ke alii o Nebukanezora ia ia ma ka inoa o ka Haku, hoohiki iho la oia ia ia iho, a kipi

aku la; a hoopaakiki i kona ai, a me kona naau, ua haihai i na kanawai o Iehova ke Akua o ka Iseraela.
49 Ua hana ku e na luna o na kanaka a me na kahuna i na kanawai, a pale aku i na mea haumia a pau o na aina a pau, a hoohaumia lakou i ka luakini o Iehova i hoanoia ma Ierusalema.
50 Akā, ua hoʻouna mai ke Akua o ko lākou poʻe kūpuna ma kāna ʻelele e kiʻi iā lākou, no ka mea, ua mālama ʻo ia iā lākou a me kona halelewa.
51 Aka, ua hoowahawahaia kana poe elele; aia hoʻi, i ka wā i ʻōlelo mai ai ʻo Iēhova iā lākou, ua ʻakaʻaka lākou i kāna mau kāula.
52 A hiki i keia manawa, i kona huhu i kona poe kanaka no ko lakou hewa nui, kauoha aku la ia i na'lii o ko Kaledea e pii ku e mai ia lakou;
53 Ka poe i pepehi i ko lakou poe kanaka ui me ka pahikaua, he oiaio, iloko o ka poai o ko lakou luakini hoano, aole hoi i hoola i ke kanaka opiopio, aole hoi i ke kaikamahine, i ke kanaka elemakule, aole hoi i ke keiki, mawaena o lakou; no ka mea, ua haawi mai oia i na mea a pau iloko o ko lakou lima.
54 A lawe lakou i na ipu laa a pau o Iehova, i na mea nui a me na mea liilii, me na ipu o ka pahu o ke Akua, a me ka waiwai o ke alii, a lawe aku la ia mau mea i Babulona.
55 A ʻo ka hale o Iēhova, puhi lākou ia mea, a wāwahi lākou i nā pā o Ierusalema, a puhi i ke ahi ma luna o kona mau hale kiaʻi.
56 A ʻo kona mau mea nani, ʻaʻole lākou i hoʻōki, a hoʻopau lākou, a hoʻolilo iā lākou a pau i mea ʻole;
57 A lilo ia i mau kauwa nana a me kana mau keiki, a hiki i ka nohoalii ana o ko Peresia, e hooko ai i ka olelo a Iehova i olelo mai ai ma ka waha o Ieremia;
58 A hauʻoli ka ʻāina i kona mau Sābati;

MOKUNA 2

1 I ka makahiki mua o Kuro ke alii o Peresia, i ko ai ka olelo a Iehova, ana i olelo mai ai ma ka waha o Ieremia;
2 Hoʻāla aʻela ʻo Iēhova i ka ʻuhane o Kuro ke aliʻi o Peresia, a haʻi akula ʻo ia ma kona aupuni a pau, a ma ke kākau ʻana hoʻi,
3 I ka ʻī ʻana, Ke ʻōlelo mai nei ʻo Kuro ke aliʻi o Peresia; Na ka Haku o ka ʻIseraʻela, ka Haku kiʻekiʻe loa, ua hoʻolilo mai iaʻu i aliʻi no ka honua a pau,
4 A kauoha mai la ia'u e kukulu i hale nona ma Ierusalema i Iudea.
5 No laila, inā kekahi o ʻoukou o kona poʻe kānaka, na Iēhova kona Haku pū kekahi me ia, a e piʻi aku ia i Ierusalema ma Iudea, a e kūkulu i ka hale o Iēhova o ka ʻIseraʻela; ʻO Iēhova ka mea e noho ana ma Ierusalema.
6 O ka mea e noho ana ma na wahi e kokoke mai ana, e kokua mai lakou ia ia, i ka poe, o kona mau hoalauna, me ke gula, a me ke kala.
7 Me na makana, a me na lio, a me na holoholona, a me na mea e ae i hoohikiia no ka luakini o Iehova ma Ierusalema.
8 A laila, kū aʻela ka poʻe koʻikoʻi o nā ʻohana a Iuda, a me ka ʻohana a Beniamina; ʻo nā kāhuna hoʻi, a me nā Levi, a me ka poʻe a pau a Iēhova i manaʻo ai e piʻi, a e hana i hale no Iēhova ma Ierusalema,
9 A o ka poe e noho ana a puni lakou, a kokua mai ia lakou ma na mea a pau, me ke kala a me ke gula, me na lio a me na bipi, a me na haawina manuahi he nui loa, ua hoouluia ko lakou naau ia mea.
10 Lawe mai la hoi o Kuro ke alii i na kiaha laa a Nebukaneza i lawe aku mai Ierusalema aku, a kukulu iho la iloko o kona luakini kii.
11 A i ka wā i lawe mai ai ʻo Kuro ke aliʻi o Peresia iā lākou i waho, hāʻawi ʻo ia ia mau mea iā Miteridates kona puʻukū.
12 A hāʻawi ʻia lākou e ia iā Sanebassara, ke kiaʻāina o Iudea.
13 A eia ka helu ana o lakou; Hoʻokahi tausani kīʻaha gula, hoʻokahi tausani kālā, ʻo nā ipu ʻala ʻala he iwakāluakumamāiwa, nā hue gula he kanakolu, a me nā kīʻaha kālā ʻelua tausani ʻehā haneri a me nā kīʻaha ʻumi.
14 A ʻo nā kīʻaha gula a pau a me ke kālā i lawe ʻia aku, ʻelima tausani ʻehā haneri a me kanaonokumamāiwa.
15 Ua hoʻihoʻi ʻia mai lākou e Sanebassara, me ka poʻe pio, mai Babulona a i Ierusalema.
16 Akā, i ka wā iā ʻAretasaseta ke aliʻi o Peresia, ʻo Belemo, a me Miteridates, a me Tabelelio, a me Rathumu, a me Beʻeletemus, a me Semelio ke kākau ʻōlelo, a me nā mea ʻē aʻe i noho pū me lākou, e noho ana ma Samaria a me nā wahi ʻē aʻe, palapala kūʻē iā ia. ka poe i noho ma Iudea a me Ierusalema i keia mau palapala;
17 I ke alii o Aretaseta ko makou haku, i kau mau kauwa, ia Rathumus ka mea kakau moolelo, a me Semelio ke kakauolelo, a me ke koena o ko lakou ahaolelo, a me na lunakanawai ma Keloria a me Poinike.
18 E ʻike ʻia ʻānō e ka haku ke aliʻi, ʻo ka poʻe Iudaio i piʻi aʻe mai ou aku nei a hiki i Ierusalema, ʻo kēlā kūlanakauhale kipi a hewa, hana lākou i nā hale kūʻai, a hana hou i nā pā, a hoʻonoho i ke kumu o ka hale kūʻai. heiau.
19 Ina e kukulu hou ia keia kulanakauhale, a me kona mau pa, aole lakou e hookupu wale, aka, kipi no hoi lakou i na'lii.
20 A no ka mea, ua paa na mea o ka luakini i keia manawa, ke manao nei makou he mea pono ole ke malama ole ia mea;
21 Akā, e ʻōlelo aku i ko kākou haku i ke aliʻi, i ʻimi ʻia ma nā puke a kou poʻe kūpuna, inā he makemake ʻoe.
22 A e ʻike ʻoe ma ka ʻatikala i ka mea i kākau ʻia no kēia mau mea, a e ʻike ʻoe ua kipi kēlā kūlanakauhale, e hoʻopilikia ana i nā aliʻi a me nā kūlanakauhale.
23 A ua kipi ka poe Iudaio, a ua hoouka lakou i na kaua mau malaila; no ia mea, ua neoneo keia kulanakauhale.
24 Nolaila, ke hai aku nei makou ia oe, e ka Haku ke Alii, ina e kukulu hou ia keia kulanakauhale, a e kukulu hou ia na pa o ia wahi, aole loa ou wahi e hele ai i Kelosiria a me Fenikia.
25 A laila palapala hou aku ke aliʻi iā Rathumus ka mea kākau moʻolelo, iā Beʻeletemu, iā Semelio ke kākau ʻōlelo, a me nā mea ʻē aʻe i kauoha ʻia, a me ka poʻe e noho ana ma Samaria, a me Suria, a me Poinike, penei;
26 Ua heluhelu au i ka episetole a oukou i hoouna mai ai ia'u;
27 A ua hāʻawi ʻia ko laila poʻe kānaka i ke kipi a me ke kaua: a ʻo nā aliʻi ikaika a me ka ikaika ma Ierusalema, ka poʻe i aliʻi a hoʻokupu i ka ʻauhau ma Keluria a me Poinike.
28 Ano hoi, ua kauoha aku au e keakea i ua poe kanaka la mai ke kukulu ana i ke kulanakauhale, a e malama pono i ka laweia'na o hana hou ia maloko;
29 A i ʻole e hele hou aku ua poʻe hana hewa lā i ka hoʻonāukiuki ʻana i nā aliʻi.
30 A i ka heluhelu ʻana i kāna mau palapala, ʻo ʻAretasaseta ke aliʻi, ʻo Rahumu, a me Semelio ke kākau ʻōlelo, a me nā mea ʻē aʻe i hoʻonoho pū ʻia me lākou, holo wikiwiki lākou i Ierusalema me ka poʻe hoʻoholo lio a me nā kānaka he nui i ke kaua, hoʻomaka lākou e keʻakeʻa i ka poʻe kūkulu hale. ; Oki iho la ke kukulu ana i ka luakini ma Ierusalema a hiki i ka lua o ka makahiki o ke au ia Dariu ke alii o Peresia.

MOKUNA 3

1 ¶ I ka wā i aliʻi ai ʻo Dariu, hana ihola ia i ʻahaʻaina nui na kona poʻe kānaka a pau, a na kona ʻohana a pau, a na nā aliʻi a pau o Media a me Peresia;

2 A i nā kiaʻāina a pau, a me nā luna, a me nā luna ma lalo ona, mai Inia a hiki i ʻAitiopa, hoʻokahi haneri a me ka iwakāluakumamāhiku o nā ʻāina.
3 A ʻai lākou, a inu, a maʻona hoʻi i ko lākou hale, a laila komo ʻo Dariu ke aliʻi i kona keʻena moe, a hiamoe, a ala koke aʻe.
4 A laila ʻōlelo aʻela nā kānaka ʻōpio ʻekolu, ka poʻe i mālama i ke kino o ke aliʻi;
5 E ʻōlelo kēlā mea kēia mea o kākou i ka ʻōlelo: ʻo ka mea lanakila, a ua ʻoi aku kona naʻauao ma mua o nā mea ʻē aʻe, e hāʻawi ke aliʻi Dariu iā ia i nā makana nui, a me nā mea nui i hōʻailona o ka lanakila.
6 E like me ka hoʻokomo ʻana i ka lole poni, e inu i ke gula, a me ka hiamoe ʻana ma luna o ke gula, a me ke kaʻa me nā kaulahao gula, a me ka pāpale olonā, a me ke kaulahao ma kona ʻāʻī;
7 A e noho ʻo ia ma hope o Dariu no kona akamai, a e kapa ʻia ʻo ia ʻo Dariu kona hoahānau.
8 A laila kākau kēlā mea kēia mea i kāna ʻōlelo, hoʻopaʻa i ka sila, a waiho ma lalo o ke aliʻi o Dariu kona uluna;
9 A i mai la ia, Aia ala mai ke alii, e haawi mai kekahi poe ia ia i ka palapala; a nona ka aoao e manao ai ke alii a me na'lii ekolu o Peresia, o ka naauao loa kana olelo hoopai, nona ka lanakila e like me ka mea i oleloia.
10 Ua palapala mai ka mea mua, O ka waina ka ikaika loa.
11 Ua palapala mai ka lua, Ua oi aku ka ikaika o ke alii.
12 Ua palapala mai ke kolu, Ua oi aku ka ikaika o na wahine;
13 A i ke kū ʻana o ke aliʻi, lawe lākou i kā lākou palapala, a hāʻawi iā ia, a heluhelu ihola ʻo ia ia mau mea.
14 A hoouna aku la ia e kii i na'lii a pau o Peresia, a me Media, a me na kiaaina, a me na luna, a me na ilamuku, a me na luna;
15 A noho iho la ia ma ka noho alii hookolokolo; a ua heluheluia na palapala imua o lakou.
16 I mai la ia, E kahea aku i na kanaka ui, a na lakou e hai mai i ko lakou olelo iho. Kaheaia mai la lakou, a komo mai la.
17 I aku la oia ia lakou, E hai mai oe ia makou i ko oukou manao ma na palapala. Alaila hoomaka ka mua, nana i olelo no ka ikaika o ka waina;
18 A i mai la oia penei, E na kanaka, nani ka ikaika o ka waina! ke lalau nei na kanaka a pau i ka poe inu ia.
19 Hoʻokahi nō ia i ka manaʻo o ke aliʻi a me ke keiki makua ʻole; na ke kauwa a me ke kanaka kuokoa, a me ka mea ilihune, a me ka mea waiwai.
20 Ua hoʻolilo ia i nā manaʻo a pau i ʻoliʻoli a me ka ʻoliʻoli, i hoʻomanaʻo ʻole ke kanaka i ke kaumaha a me ka ʻaiʻē.
21 He mea ia e waiwai ai na naau a pau, i hoomanao ole ai ke kanaka i ke alii, aole hoi i ke kiaaina; a e olelo ana i na mea a pau ma na talena.
22 Aia i loko o ko lākou mau kīʻaha, poina iā lākou ko lākou aloha i nā hoaaloha a me nā hoahānau, a ma hope koke iho, unuhi iki lākou i nā pahi kaua.
23 Aka, i ka wa e inu ai lakou i ka waina, aole lakou i hoomanao i ka lakou mea i hana'i.
24 E na kanaka, aole anei he ikaika loa ka waina, nana e hooikaika e hana pela? A pau kana olelo ana pela, hamau iho la ia.

MOKUNA 4

1 A laila, hoʻomaka ka lua i ʻōlelo no ka ikaika o ke aliʻi,
2 E na kanaka, aole anei i oi aku na kanaka ma ka ikaika e noho alii ana maluna o ke kai a me ka aina, a me na mea a pau iloko o lakou?
3 Akā, ua ʻoi aku ka ikaika o ke aliʻi: no ka mea, ʻo ia ka haku o kēia mau mea a pau, a iā ia ke aliʻi ma luna o lākou; a o ka mea ana i kauoha mai ai ia lakou, hana no lakou.
4 Ina e kauoha oia ia lakou e kaua kekahi i kekahi, alaila hana no lakou;
5 Pepehi lakou, a pepehiia, aole lakou i hai i ke kauoha a ke alii: ina e lanakila lakou, e lawe lakou i na mea a pau i ke alii, a me ka waiwai pio, a me na mea e ae.
6 Pela no hoi ka poe koa ole, aole pili i ke kaua, hanai no lakou, a ohi hou lakou i ka mea a lakou i lulu ai, lawe mai lakou i ke alii, a koi aku kekahi i kekahi e hookupu i ke alii.
7 Aka, hookahi wale no kanaka: ina e kauoha oia e pepehi, pepehi no lakou; ina e kauoha oia e oke, e malama lakou;
8 Ina e kauoha oia e hahau, hahau lakou; ina e kauoha oia e hooneoneo, hooneoneo lakou; ina e kauoha oia e kukulu, e kukulu lakou;
9 Ina e kauoha oia e kua ilalo, ua kua lakou ilalo; ina kauoha oia e kanu, kanu no lakou.
10 Pela i hoolohe ai kona poe kanaka a pau, a me kona poe kaua ia ia;
11 Ke kiaʻi nei kēia poʻe iā ia a puni, ʻaʻole e haʻalele kekahi, e hana i kāna ʻoihana iho, ʻaʻole hoʻi lākou e hoʻolohe iā ia i kekahi mea.
12 E na kanaka, pehea la ka ikaika ole o ke alii, ke hooloheia oia ma ia ano? A paa kona alelo.
13 A laila hoʻomaka ke kolu, ka mea i ʻōlelo no nā wahine, a me ka ʻoiaʻiʻo, (ʻo Zorobabela kēia) e ʻōlelo.
14 E na kanaka, aole ke alii nui, aole hoi ka lehulehu o kanaka, aole hoi ka waina ka mea i oi aku; ʻO wai lā ka mea nāna lākou e hoʻomalu, a ʻo ia ka haku ma luna o lākou? ʻAʻole anei lākou he wahine?
15 Ua hapai na wahine i ke alii a me na kanaka a pau e noho alii ana ma ka moana a ma ka aina.
16 Na lakou no lakou i hele mai, a hanai lakou i ka poe i kanu i na malawaina, kahi i puka mai ai ka waina.
17 Hana no hoi lakou i na aahu no na kane; Hoonani lakou i na kanaka; a me ka wahine ole, aole hiki i na kane.
18 He oiaio, ina ua houluulu na kanaka i ke gula a me ke kala, a i kekahi mea maikai e ae, aole anei lakou i aloha aku i ka wahine i maikai i ka maikai a me ka maikai?
19 A e hoʻokuʻu aku lākou ia mau mea a pau, ʻaʻole anei lākou e hāmama, a me ka waha hāmama ke kau ʻana o ko lākou mau maka iā ia; Aole anei i oi aku ka makemake o na kanaka a pau ia ia mamua o ke kala, a me ke gula, a me kekahi mea maikai e ae?
20 Haʻalele ke kanaka i kona makua kāne nāna ia i hānai, a me kona ʻāina iho, a hoʻopili aku i kāna wahine.
21 ʻAʻole ia e hoʻopaʻa i kona ola me kāna wahine. aole hoi i hoomanao i ka makuakane, aole ka makuwahine, aole hoi i ka aina.
22 Ma kēia mea hoʻi e ʻike ai ʻoukou, he aliʻi ko nā wāhine ma luna o ʻoukou;
23 He oiaio, lalau ke kanaka i kana pahikaua, a hele i kona ala e powa a e aihue, e holo ma ke kai a ma na muliwai;
24 A nana aku la i ka liona, a hele i ka pouli; a i ka wa i aihue ai, a hao, a powa, lawe mai no ia i kona aloha.
25 No ia mea, ua oi aku ke aloha o ke kane i kana wahine mamua o ka makuakane a me ka makuwahine.
26 He oiaio, he nui ka poe i pau i ko lakou noonoo no na wahine, a lilo i poe kauwa no lakou.
27 He nui no hoi ka poe i make, ua lalau, a i hana hewa no na wahine.
28 Ano, aole anei oukou e manaoio mai ia'u? ʻAʻole anei i nui ke aliʻi i kona mana? ʻAʻole makaʻu anei nā ʻāina a pau ke hoʻopā iā ia?
29 Akā, ʻike akula au iā ia a me Apame ka haiā wahine a ke aliʻi, ke kaikamahine a Barakuo maikaʻi, e noho ana ma ka lima ʻākau o ke aliʻi;

30 A lawe aʻela ia i ka lei aliʻi mai ke poʻo o ke aliʻi, a kau ihola ma luna o kona poʻo iho; hahau aku la ia i ke alii me kona lima hema.
31 Aka, no keia mau mea a pau, hamama ae la ke alii, a nana aku la ia ia me ka waha hamama: ina e akaaka mai kela ia ia, aka, aka, ina i huhu mai kela ia ia, ua makemake ke alii e malimali, i hoolaulea aku oia ia ia. hou.
32 E na kanaka, pehea la e ikaika ai na wahine, no ka mea, ke hana nei lakou pela?
33 A laila nānā ke aliʻi a me nā aliʻi i kekahi i kekahi;
34 E na kanaka, aole anei he ikaika na wahine? Ua nui ka honua, ua kiekie ka lani, ua mama ka la ma kona alahele, no ka mea, ua puni oia i ka lani a puni, a e hoihoi hou i kona ala i kona wahi i ka la hookahi.
35 Aole anei he nui ka mea nana i hana keia mau mea? nolaila, ua nui ka oiaio, a ua oi aku ka ikaika mamua o na mea a pau.
36 Kahea aku ka honua a pau ma ka oiaio, a hoomaikai mai ka lani ia ia;
37 Ua hewa ka waina, ua hewa ke alii, ua hewa na wahine, ua hewa na keiki a pau a na kanaka, a pela no ka lakou mau hana hewa a pau; aole he oiaio iloko o lakou; ma ko lakou hewa e make ai lakou.
38 A ʻo ka ʻoiaʻiʻo, ua mau ia, a ua ikaika mau; ke ola nei a lanakila mau loa.
39 ʻAʻole ʻoluʻolu ʻia ke kanaka, ʻaʻole hoʻi i uku ʻia; aka, hana no ia i na mea pono, a pale aku i na mea pono ole a pau; a hana maikaʻi nā kānaka a pau e like me kāna mau hana.
40 ʻAʻole hoʻi he hewa i kona hoʻoponopono ʻana; a ʻo ia ka ikaika, ke aupuni, ka mana, a me ka hanohano o nā makahiki a pau. E hoomaikaiia ke Akua oiaio.
41 A me ia mea, noho malie iho la ia. A laila hoʻōho nā kānaka a pau, ʻī aʻela, He ʻoiaʻiʻo, a he ʻoi aku ka mana ma luna o nā mea a pau.
42 A laila ʻī akula ke aliʻi iā ia, E noi mai ʻoe i kāu mea e makemake ai ma mua o ka mea i kākau ʻia ma ka palapala, ae hāʻawi aku mākou iā ʻoe, no ka mea, ua ʻike ʻia ʻoe he naʻauao; a e noho ʻoe ma hope oʻu, a e kapa ʻia ʻoe ʻo koʻu hoahānau.
43 A laila ʻōlelo akula ʻo ia i ke aliʻi, E hoʻomanaʻo ʻoe i kāu hoʻohiki ʻana āu i hoʻohiki ai e kūkulu iā Ierusalema, i ka lā āu i hiki ai i kou aupuni;
44 A e hoʻokuʻu aku i nā kīʻaha a pau i lawe ʻia mai Ierusalema aku, nā mea a Kuro i hoʻolaʻa ai, i kāna hoʻohiki ʻana e luku iā Babulona, a e hoʻihoʻi hou iā lākou i laila.
45 Ua hoʻohiki nō hoʻi ʻoe e kūkulu i ka luakini a ko ʻEdoma i puhi ai i ka wā i hoʻoneoneo ʻia ai ʻo Iuda e ko Kaledea.
46 Ano hoi, e ka Haku, e ke alii, eia ka'u mea e koi aku ai, a me ka'u e makemake nei ia oe, a o keia ka lokomaikai alii mai ia oe mai. ua hoohiki oe i ke Alii o ka lani.
47 A laila kū aʻela ʻo Dariu ke aliʻi i luna, honi iā ia, a kākau i nā palapala nona i ka poʻe puʻukū a pau, a me nā kiaʻāina, a me nā luna a me nā kiaʻāina, i hoʻihoʻi maikaʻi ʻia lākou ma ko lākou ala, a me ka poʻe a pau i piʻi pū me ia e kūkulu iā Ierusalema. .
48 Kakau no hoi ia i na palapala i na lunakoa ma Kelosiria a me Poinike, a ia lakou ma Libana, e lawe mai lakou i ka laau kedera mai Libana aku a i Ierusalema, a e kukulu lakou i ke kulanakauhale me ia.
49 Ua palapala aku no hoi ia no na Iudaio a pau i hele aku mai kona aupuni aku i Iudea, no ko lakou kuokoa ana, i ole e komo paakiki iloko o ko lakou mau ipuka, aole luna, aole luna, aole puuku, aole puuku;
50 A i kaʻawale ʻole ka ʻāina a pau a lākou e noho ai; a na ka Edoma e haawi aku maluna o na kauhale o ka poe Iudaio i paa ia lakou ia wa.
51 He oiaio, e haawiia i kela makahiki i keia makahiki na talena he iwakalua no ke kukulu ana i ka luakini, a hiki i ka manawa i kukuluia'i;
52 A me nā tālena ʻē aʻe he ʻumi i kēlā makahiki i kēia makahiki, e mālama i nā mōhai kuni ma luna o ke kuahu i kēlā lā i kēia lā, e like me kā lākou kauoha e mōhai aku i ʻumikumamāhiku.
53 A o ka poe a pau i hele mai Babulona aku e kukulu i ke kulanakauhale, e loaa ia lakou ke kuokoa, e like me ka lakou poe mamo, a me na kahuna a pau i hele aku.
54 Kakau no hoi oia no. i ka oihana, a me na aahu o na kahuna i lawelawe ai;
55 A no na oihana a na Levi, e haawiia no lakou a hiki i ka la i paa ai ka hale, a kukuluia o Ierusalema.
56 Kauoha mai la ia e haawi i ka poe a pau i malama i ke kulanakauhale i uku penikala.
57 Hoʻouna akula ʻo ia i nā kīʻaha a pau mai Babulona aku, a Kuro i hoʻokaʻawale ai; a ʻo nā mea a pau a Kuro i kauoha aku ai, ʻo ia kā ia i kauoha ai e hana, a hoʻouna ʻia aku i Ierusalema.
58 A i ka hele ana aku o ua kanaka opiopio la, leha ae la ia i kona maka i ka lani i Ierusalema, a hoolea aku la i ke Alii o ka lani;
59 I mai la, Nou mai ka lanakila, Nou mai ka naauao, Nou ka nani, a owau no kau kauwa.
60 Pomaikai oe, ka mea i haawi mai ia'u i ka naauao;
61 A lawe ae la ia i na palapala, a hele aku la, a hiki i Babulona, a hai aku la i kona poe hoahanau a pau.
62 Hoolea aku la lakou i ke Akua o ko lakou poe kupuna, no ka mea, ua haawi mai oia ia lakou i ke kuokoa a me ke kuokoa
63 E pii aku, a e kukulu ia Ierusalema, a me ka luakini i kapaia ma kona inoa: a ahaaina lakou me na mea kani a me ka olioli i na la ehiku.

MOKUNA 5

1 A mahope iho, waeia na luna o na ohana mamuli o ko lakou mau ohana, e pii pu me ka lakou mau wahine, a me na keikikane, a me na kaikamahine, me ka lakou poe kauwakane, a me na kauwawahine, a me ka lakou poe holoholona.
2 Hoouna aku la o Dariu me lakou i hookahi tausani hoohololio, a hoihoi mai lakou ia lakou i Ierusalema me ka maluhia, me na mea kani, na pahu kani a me na ohe.
3 Hoʻokani ihola ko lākou poʻe hoahānau a pau, a alakaʻi ʻo ia iā lākou e piʻi pū me lākou.
4 Eia na inoa o na kanaka i pii aku, mamuli o ko lakou mau ohana iwaena o ko lakou mau ohana, mamuli o ko lakou mau poo.
5 ʻO nā kāhuna, nā keiki a Pinehasa ke keiki a ʻAʻarona, ʻo Iesū ke keiki a Iosedeka, ke keiki a Saraia, a me Ioakima ke keiki a Zorobabela, ke keiki a Salatiʻela, no ka ʻohana a Dāvida, no ka ʻohana a Paresa, ka ohana a Iuda;
6 Nana i olelo naauao imua o Dariu ke alii o Peresia, i ka lua o ka makahiki o kona noho alii ana, i ka malama Nisana, oia ka malama mua.
7 Eia ka poʻe o ka Iuda i piʻi mai mai ka lawe pio ʻana mai, kahi a lākou i noho malihini ai, ka poʻe a Nebukanezora ke aliʻi o Babulona i lawe pio ai i Babulona.
8 A hoi aku la lakou i Ierusalema, a i na wahi e ae o Iudia, o kela kanaka keia kanaka i kona kulanakauhale iho, ka poe i hele pu me Zorobabela, me Iesu, a me Nehemia, a me Zakaria, a me Reesaia, Eenio, Mardocheus. Beelarosa, Asparasus, Reelius, Roimus, Baana, ko lakou mau alakai.
9 ʻO ka helu ʻana o ka lāhui kanaka, a me ko lākou mau kiaʻāina, nā mamo a Porosa, ʻelua tausani hoʻokahi haneri a

me kanahikukumamālua; ʻO nā mamo a Sapata, ʻehā haneri a me kanahikukumamālua.
10 ʻO nā mamo a ʻAresa, ʻehiku haneri a me kanalimakumamāono.
11 ʻO nā mamo a Paata Moaba, ʻelua tausani ʻewalu haneri a me ka ʻumikumamālua.
12 ʻO nā mamo a ʻElama, hoʻokahi tausani ʻelua haneri a me kanalimakumamāhā: ʻo nā mamo a Zatuli, ʻeiwa haneri a me kanahākumamālima: ʻo nā mamo a Korebe, ʻehiku haneri a me kumamālima: ʻo nā mamo a Bani, ʻeono haneri a me kanahākumamāwalu.
13 ʻO nā mamo a Bebai, ʻeono haneri a me ka iwakāluakumamākolu: ʻo nā mamo a Sada, ʻekolu tausani ʻelua haneri a me ka iwakāluakumamālua.
14 ʻO nā mamo a ʻAdonikama, ʻeono haneri a me kanaonokumamāhiku: ʻo nā mamo a Bagoi, ʻelua tausani a me kanaonokumamāono: ʻo nā mamo a ʻAdina, ʻehā haneri a me kanalimakumamāhā.
15 ʻO nā mamo a ʻAterezia, he kanaiwakumamālua: ʻo nā mamo a Keila a me ʻAzeta, he kanaonokumamāhiku: ʻo nā mamo a Azura, ʻehā haneri a me kanakolukumamālua.
16 ʻO nā mamo a ʻAnania, hoʻokahi haneri a me kumamākahi;
17 ʻO nā mamo a Metero, ʻekolu tausani a me kumamālima: ʻo nā mamo a Betelemona, hoʻokahi haneri a me ka iwakāluakumamākolu.
18 ʻO ko Netopa, he kanalimakumamālima: ʻo ko ʻAnatota, hoʻokahi haneri a me kanalimakumamāwalu: ʻo ko Betesemo, he kanahākumamālua.
19 ʻO ko Kiriatiaria, he iwakāluakumamālima: ʻo ko Kapira a me Berota, ʻehiku haneri a me kanahākumamākolu: ʻo ko Pira, ʻehiku haneri.
20 ʻO kā Kadia a me ʻAmidoi, ʻehā haneri a me ka iwakāluakumamālua: ʻo ko Kirama a me Gabdesa, ʻeono haneri a me ka iwakāluakumamākahi.
21 ʻO ko Makalona, hoʻokahi haneri a me ka iwakāluakumamālua: ʻo ko Betolius, he kanalimakumamālua: ʻo nā mamo a Nepai, hoʻokahi haneri a me kanalimakumamāono.
22 ʻO nā mamo a Calamolus a me ʻOnus, ʻehiku haneri a me ka iwakāluakumamālima: ʻo nā mamo a Iereku, ʻelua haneri a me kanahākumamālima.
23 ʻO nā mamo a ʻAnasa, ʻekolu tausani ʻekolu haneri a me kanakolu.
24 ʻO nā kāhuna: ʻo nā mamo a Iedu, ke keiki a Iesū i waena o nā mamo a Sanasiba, ʻeiwa haneri a me kanahikukumamālua: ʻo nā mamo a Meruta, hoʻokahi tausani a me kanalimakumamālua.
25 ʻO nā mamo a Perserona, hoʻokahi tausani a me kanahākumamāhiku: ʻo nā mamo a Karema, hoʻokahi tausani a me ka ʻumikumamāhiku.
26 ʻO nā Levi: ʻo nā mamo a Ieseu, ʻo Kademiʻela, ʻo Banua, a ʻo Sudia, he kanahikukumamāhā.
27 ʻO ka poʻe mele hoʻāno: ʻo nā mamo a ʻAsapa, hoʻokahi haneri a me ka iwakāluakumamāwalu.
28 ʻO nā kiaʻi puka: ʻo nā mamo a Saluma, ʻo nā mamo a Iatala, ʻo nā mamo a Talemona, ʻo nā mamo a Dacobi, ʻo nā mamo a Teta, ʻo nā mamo a Sami, a pau lākou, hoʻokahi haneri a me kanakolukumamāiwa.
29 ʻO nā kauwā o ka luakini: ʻo nā mamo a ʻEsau, ʻo nā keiki a ʻAsipa, ʻo nā keiki a Tabota, ʻo nā keiki a Kera, ʻo nā mamo a Suda, ʻo nā keiki a Paleasa, ʻo nā keiki a Labana, ʻo nā mamo a Graba,
30 O na mamo a Akua, o na mamo a Uta, o na mamo a Ketaba, o na mamo a Agaba, o na mamo a Subai, o na mamo a Anana,
o na mamo a Katua, o na mamo a Gedura,
31 O na keiki a Airusa, o na mamo a Daisana, o na mamo a Noa, o na mamo a Keseba, o na mamo a Gazera, o na mamo a Azia, o na mamo a Pinehasa, o na mamo a Azare, o na mamo a Bastai, o na mamo a Asana. , na mamo a Meani, na mamo a Napisi, na mamo a Akuba, na mamo a Akipa, na mamo a Asura, na mamo a Parakima, na mamo a Basalota,
32 O na mamo a Meeda, o na mamo a Kuta, o na mamo a Karea, o na mamo a Kareka, o na mamo a Aserera, o na mamo a Tomoi, o na mamo a Nasita, o na mamo a Atipa.
33 ʻO nā keiki a nā kauwā a Solomona: ʻo nā keiki a ʻAzapiona, nā keiki a Parera, nā keiki a Ieʻeli, nā mamo a Lozona, nā mamo a ʻIseraʻela, nā mamo a Sapeta,
34 O na mamo a Hagia, o na mamo a Parakareta, o na mamo a Sabia, o na mamo a Sarotia, o na mamo a Masia, o na mamo a Gar, o na mamo a Addu, o na mamo a Suba, o na mamo a Apera, o na mamo a Barodisa. , na keiki a Sabata, na keiki a Aloma.
35 ʻO ka poʻe lawelawe a pau o ka luakini, a me nā keiki a nā kauwā a Solomona, ʻekolu haneri a me kanahikukumamālua.
36 ʻO kēia poʻe i piʻi mai, mai Teremeleta mai, a mai Teleresa mai;
37 ʻAʻole hiki iā lākou ke hōʻike i ko lākou ʻohana, ʻaʻole hoʻi i ko lākou ʻohana, i ko lākou ʻohana, ʻo ka ʻIseraʻela lākou: ʻo nā mamo a Ladana, ke keiki a Ban, nā mamo a Nekodana, ʻeono haneri a me kanalimakumamālua.
38 A ʻo kekahi o nā kāhuna i lawe i ka ʻoihana ʻoihana, ʻaʻole i loaʻa: ʻo nā keiki kāne a ʻObedia, nā keiki kāne a ʻAkoza, nā keiki kāne a ʻAdus, nāna i mare iā Augia kekahi o nā kaikamāhine a Barezela, a ua kapa ʻia kona inoa ma muli o kona inoa.
39 A i ka wā i ʻimi ʻia ai ka ʻohana o kēia mau kānaka ma ka papa inoa, ʻaʻole i loaʻa, ua hoʻopau ʻia lākou mai ka hana ʻana i ka ʻoihana kahuna.
40 No ka mea, i mai la o Nehemia a me Ataria ia lakou, aole lakou e komo pu i na mea hoano, a ku mai la ke kahuna nui i aahuia i ke ao ana a me ka oiaio.
41 A o ka Iseraela, mai ka poe makahiki he umikumamalua a keu aku, he kanaha tausani lakou a pau, he okoa na kauwakane a me na kauwa wahine elua tausani ekolu haneri a me kanaono.
42 ʻO kā lākou poʻe kauwā kāne a me nā kauwā wahine, ʻehiku tausani lākou, ʻekolu haneri a me kanahākumamāhiku: ʻo ka poʻe kāne mele a me nā wāhine mele, ʻelua haneri a me kanahākumamālima.
43 ʻEhā haneri me kanakolukumamālima nā kāmelo, ʻehiku tausani a me kanakolukumamāono nā lio, ʻelua haneri me kanahākumamālima miula, ʻelima tausani ʻelima haneri a me ka iwakāluakumamālima o nā holoholona ma ka ʻauamo.
44 A ʻo kekahi poʻe koʻikoʻi o ko lākou mau ʻohana, i ko lākou hele ʻana i ka luakini o ke Akua ma Ierusalema, hoʻohiki lākou e kūkulu hou i ka hale ma kona wahi e like me ko lākou hiki.
45 A e hāʻawi i loko o ka waihona kālā hoʻāno no nā hana i hoʻokahi tausani mane gula, ʻelima tausani kālā, a me hoʻokahi haneri lole kāhuna.
46 A noho iho la na kahuna, a me na Levi, a me na kanaka ma Ierusalema, a ma ka aina, ka poe mele a me ka poe kiaipuka; a me ka Iseraela a pau ma ko lakou mau kauhale.
47 A kokoke mai ka hiku o ka malama, a noho na mamo a Iseraela, kela kanaka keia kanaka ma kona wahi iho, hele mai lakou a pau me ka manao hookahi, ma kahi ake o ka puka mua ma ka hikina.
48 Alaila, ku ae la iluna o Iesu ke keiki a Iosedeka, a me kona poe hoahanau, na kahuna, a me Zorobabela ke keiki a Salatiela, a me kona poe hoahanau, a hoomakaukau iho la i ke kuahu no ke Akua o ka Iseraela;

49 E kaumaha aku i na mohaikuni maluna iho, e like me ka mea i kauohaia mai ma ka buke a Mose ke kanaka o ke Akua.
50 A ua houluuluia mai ia lakou la mailoko mai o na lahuikanaka e ae o ka aina, a kukulu lakou i ke kuahu ma kona wahi iho, no ka mea, ua inaina mai na lahuikanaka a pau o ka aina ia lakou, a ua hookaumaha ia lakou; a kaumaha aku lakou i na mohai e like me ka manawa, a me na mohaikuni na Iehova i kakahiaka a me ke ahiahi.
51 A malama lakou i ka ahaaina kauhalelewa, e like me ke kauoha ana ma ke kanawai, a kaumaha aku lakou i na mohai i kela la i keia la, e like me ka pono.
52 A ma hope iho, ʻo nā ʻālana mau, a me ka ʻālana o nā Sābati, a me nā mahina hou, a me nā ʻahaʻaina hoʻāno a pau.
53 A ʻo ka poʻe a pau i hoʻohiki i ke Akua, hoʻomaka lākou e kaumaha aku i nā mōhai na ke Akua mai ka lā mua o ka hiku o ka malama, ʻaʻole naʻe i kūkulu ʻia ka luakini o Iēhova.
54 Haawi aku la lakou i na kala, a me ka ai, a me ka mea inu, me ka olioli.
55 Haawi no hoi lakou i na kaa na ko Zidona a me Turo, i lawe mai lakou i na laau kedera mai Libano mai, e laweia mai ma na lana i ke awa o Iopa, e like me ke kauoha ia lakou e Kuro ke alii o Peresia.
56 A i ka lua o ka makahiki a me ka lua o ka malama mahope mai o kona hiki ana i ka luakini o ke Akua ma Ierusalema, hoomaka o Zorobabela ke keiki a Salatiela, a me Iesu ke keiki a Iosedeka, a me ko lakou poe hoahanau, a me na kahuna, a me na Levi, a me ka poe a pau. e hele mai i Ierusalema mai ke pio ana.
57 A hoʻokumu lākou i ka hale o ke Akua i ka lā mua o ka lua o ka malama, i ka lua o ka makahiki ma hope o ko lākou hiki ʻana i Iuda a me Ierusalema.
58 A hoʻonoho lākou i nā Levi mai ka iwakālua o ka makahiki ma luna o nā hana a Iēhova. A laila kū aʻela ʻo Iesū i luna, a me kāna mau keiki kāne, a me kāna mau hoahānau, ʻo Kademiʻela kona kaikaina, a me nā mamo a Madiabuna, me nā mamo a Iuda ke keiki a ʻEliaduna, me kā lākou poʻe keiki kāne, a me nā hoahānau, ʻo nā Levi a pau, me ka lokahi o ka poʻe hoʻonohonoho i ka ʻoihana. e hooikaika ana i na hana ma ka hale o ke Akua. Pela ka poe paahana i kukulu ai i ka luakini o Iehova.
59 Kū aʻela nā kāhuna i kā lākou ʻaʻahu me nā mea kani a me nā pū; a he kimebala ko ka Levi na keiki a Asapa.
60 E oli ana i na mele hoolea, a e hoolea aku ia Iehova, e like me ka Davida ke alii o ka Iseraela i kauoha mai ai.
61 Mele aku la lakou me ka leo nui i ka hoolea ana ia Iehova;
62 A puhi ae la na kanaka a pau i na pu, a hooho aku la me ka leo nui, e mele ana i na mele hoomaikai ia Iehova no ke kukulu ana i ka hale o Iehova.
63 A ʻo nā kāhuna a me nā Levi, a me nā luna o ko lākou mau ʻohana, ka poʻe kahiko i ʻike i ka hale kahiko, hele mai lākou e hana i kēia me ka uwē a me ka uwē nui.
64 Aka, nui na mea me na pu a me ka olioli i hooho me ka leo nui;
65 ʻAʻole i lohe ʻia nā pū no ka uwē ʻana o nā kānaka;
66 No ia mea, i ka lohe ana o na enemi o ka ohana a Iuda, a me Beniamina, ike iho la lakou i ke ano o ia kani ana o na pu.
67 A ike iho la lakou ua kukulu ka poe pio i ka luakini no ka Haku ke Akua o ka Iseraela.
68 Hele aku la lakou io Zorobabela la, a me Iesu, a i ka poe koikoi o na makua, i aku la ia lakou, E kukulu pu makou me oukou.
69 No ka mea, ʻo mākou e like me ʻoukou, ke hoʻolohe nei i ko ʻoukou Haku, a ke kaumaha nei iā ia mai nā lā o ʻAsebazareta ke aliʻi o ʻAsuria, nāna mākou i lawe mai i ʻaneʻi.
70 A laila ʻōlelo akula ʻo Zorobabela, a me Iesū, a me nā luna o nā ʻohana a ʻIsraʻela iā lākou, ʻAʻole na mākou a me ʻoukou e hana pū i hale no Iēhova ko mākou Akua.
71 O makou wale no e kukulu no Iehova o ka Iseraela, e like me ka Kuro ke alii o Peresia i kauoha mai ai ia makou.
72 Aka, o na lahuikanaka o ka aina, ke kau nui nei maluna o ka poe e noho ana ma Iudea, a hoopaakiki ia lakou, ua keakea lakou i ko lakou kukulu ana;
73 A ma ko lakou manao malu, a me ko lakou manao hoohulihia, a me ka haunaele ana, ua keakea lakou i ka paa ana o ka hale i na la a pau o ko Kuro ke alii i ola'i;

MOKUNA 6

1 ¶ I ka makahiki ʻelua o ke aupuni o Dariu ʻAgeo, a me Zakaria ke keiki a ʻIdo, nā kāula, wānana aʻela nā kāula i nā Iudaio ma Iuda a ma Ierusalema ma ka inoa ʻo Iēhova ke Akua o ka ʻIsraʻela, aia ma luna o lāua.
2 A laila, kū aʻela ʻo Zorobabela ke keiki a Salatiʻela, a me Iesū ke keiki a Iosedeka, a hoʻomaka ihola e hana i ka hale o Iēhova ma Ierusalema, me lāua pū nā kāula o ka Haku, e kōkua ana iā lāua.
3 Ia manawa, hele mai io lakou la o Sisina, ke kiaaina o Suria, a me Poinike, a me Saterabuzane, a me kona mau hoa, i mai la ia lakou,
4 Ma ko wai mana oukou e kukulu ai i keia hale, a me keia hale, a hana i na mea e ae a pau? ʻO wai ka poʻe paʻahana e hana nei i kēia mau mea?
5 Aka hoi, ua loaa i ka poe kahiko o ka poe Iudaio ka lokomaikaiia mai, no ka mea, ua ike mai ka Haku i ka poe pio;
6 Aole nae lakou i keakea mai ka hana ana, a hiki i ka manawa i hoikeia mai ai ia Dariu no lakou, a loaa mai ka olelo.
7 ʻO ke kope o nā palapala a Sisina, ke kiaʻāina o Suria, a me Poinike, a me Saterabuzane, me ko lākou mau hoa, nā aliʻi ma Suria a me Poinike, i kākau ai a hoʻouna aku iā Dariu; I ke alii Dariu, aloha aku oe:
8 E ʻike ʻia nā mea a pau i ko mākou haku ke aliʻi, i ko mākou hele ʻana i ka ʻāina ʻo Iudea, a komo i ke kūlanakauhale ʻo Ierusalema, loaʻa iā mākou ma ke kūlanakauhale ʻo Ierusalema nā lunakahiko o nā Iudaio i lawe pio ʻia.
9 E kukulu ana i hale no ka Haku, nui a hou, me na pohaku kalaiia a me ke kumukuai nui, a me na laau i kau mua ia ma na pa.
10 A ua hanaia ua mau hana la me ka wikiwiki loa, a e holo pono ana ka hana ma ko lakou mau lima, a me ka nani a me ka ikaika a pau i hanaia'i.
11 A laila, nīnau mākou i kēia mau lunakahiko, ʻī akula, Ma ke kauoha a wai ʻoukou e kūkulu ai i kēia hale, a hoʻokumu i kēia mau hana?
12 Nolaila, no ka manao e haawi aku makou i ka ike ia oe ma ke kakau ana, ua koi aku makou ia lakou i ka poe hana nui, a ua koi aku makou ia lakou i na inoa ma ka palapala ana i ko lakou poe koikoi.
13 Olelo mai la lakou, i mai la, He poe kauwa makou na Iehova, nana i hana ka lani a me ka honua.
14 A ʻo kēia hale, ua hana ʻia ia i nā makahiki he nui i hala e ke aliʻi o ka ʻIsraʻela nui a ikaika, a ua paʻa.
15 Akā, i ka wā i hoʻonāukiuki aku ai ko mākou poʻe kūpuna i ke Akua, a hana hewa lākou iā Iēhova o ka ʻIsraʻela ma ka lani, hāʻawi ʻo ia iā lākou i ka lima o Nebukaneza, ke aliʻi o Babulona, no ko Kaledea;
16 Ka mea i wawahi i ka hale, a puhi iho, a lawe pio aku i na kanaka i Babulona.
17 Akā, i ka makahiki mua o Kuro ke aliʻi i aliʻi ai ma luna o ka ʻāina ʻo Babulona, kākau ʻo Kuro ke aliʻi e kūkulu i kēia hale.

18 A ʻo nā kīʻaha gula a me ke kālā hoʻāno a Nebukaneza i lawe aku ai mai ka hale mai o Ierusalema, a ua hoʻonoho iā lākou i loko o kona luakini ponoʻī, ʻo nā mea a Kuro ke aliʻi i lawe mai ai i waho o ka luakini ma Babulona, ʻO Zorobabela a iā Sanabasarus ke aliʻi,
19 Me ke kauoha e lawe aku ia mau ipu, a e waiho ia mau mea iloko o ka luakini ma Ierusalema; a e kukuluia ka luakini o ka Haku ma kona wahi.
20 A laila, ʻo ua Sanebasero lā i hele mai i ʻaneʻi, hoʻonoho ihola i ke kumu o ka hale o Iēhova ma Ierusalema; a mai ia manawa mai a hiki i keia he hale, aole i pau loa.
21 ʻĀnō hoʻi, inā he mea maikaʻi i ke aliʻi, e ʻimi ʻia ma waena o nā moʻolelo a Kuro ke aliʻi.
22 A ina i ikeia ua hanaia ka hale o Iehova ma Ierusalema me ka ae o ke alii o Kuro, a ina pela ko kakou haku ke alii, e hoike mai oia ia makou.
23 A laila, kauoha aʻela ʻo Dariu ke aliʻi e ʻimi i ka moʻoʻōlelo ma Babulona;
24 I ka makahiki mua o ke au ia Kuro ke alii, kauoha ae la o Kuro e kukulu hou i ka hale o Iehova ma Ierusalema, kahi i kaumaha aku ai lakou me ke ahi mau.
25 He kanaono kubita kona kiekie, a he kanaono kubita ka laula, me na lalani pohaku i kalaiia ekolu, a me ka lalani laau hou o ia aina; a e haawiia na lilo noloko mai o ka hale o ke alii o Kuro.
26 A ʻo nā kīʻaha laʻa o ka hale o Iēhova, ʻo ke gula a me ke kālā, a Nebukaneza i lawe mai loko mai o ka hale ma Ierusalema, a lawe ʻia i Babulona, e hoʻihoʻi ʻia i ka hale ma Ierusalema, a e hoʻonoho ʻia ma kahi e kū ai. lakou mamua.
27 A kauoha aku la hoi oia ia Sisina, ke kiaaina o Suria, a me Poinike, a me Saterabuzane, a me ko lakou mau hoa, a me ka poe i hoonohoia i alii ma Suria a me Poinike, e makaala i ka hoopilikia ole ia wahi; ka Haku, a me ke kiaaina o Iudea, a me na lunakahiko o na Iudaio, e kukulu i ka hale o ka Haku ma ia wahi.
28 Ua kauoha no hoi au e kukulu hou ia mea; a e nana pono lakou e kokua i ka poe pio o na Iudaio, a paa ka hale o Iehova.
29 A noloko mai o ka auhau a Kelusiria a me Poinike, e haawi akahele ia i keia mau kanaka no na mohai ia Iehova, oia hoi ia Zorobabela ke kiaaina, no na bipikane, a me na hipakane, a me na keikihipa;
30 A ʻo ka palaoa, ka paʻakai, ka waina, a me ka ʻaila, a ʻo ia mau mea i kēlā me kēia makahiki me ka nīnau ʻole ʻia, e like me kā nā kāhuna ma Ierusalema e hōʻike ai i kēlā me kēia lā.
31 I kaumaha ʻia ai i ke Akua kiʻekiʻe loa, no ke aliʻi, a no kāna mau keiki, i pule ai lākou no ko lākou ola.
32 A kauoha ae la oia i ka mea e hana hewa, he oiaio, a e hoowahawaha i kekahi mea i olelo mua ia a i palapalaia paha, mailoko mai o kona hale ponoi e laweia'ku kekahi laau, a e kauia oia maluna iho, a e laweia kona waiwai a pau no ke alii.
33 No laila ʻo Iēhova ka mea i hea ʻia ma laila, e luku loa i nā aliʻi a pau a me nā lāhui kanaka, ka mea e ʻō aku kona lima e keʻakeʻa a e hōʻino paha i ka hale o Iēhova ma Ierusalema.
34 ʻO wau, ʻo Dariu ke aliʻi, ua kauoha aku au e hana ʻia pēlā me ka ikaika.

MOKUNA 7

1 ¶ A laila, ʻo Sisina ke kiaʻāina o Kelosiria, a me Poinike, a me Saterabuzane, a me ko lākou mau hoa ma muli o ke kauoha a Dariu ke aliʻi;
2 Ua malama pono ia i na hana hemolele, e kokua ana i na lunakahiko o na Iudaio, a me na kiaaina o ka luakini.
3 Pela i pomaikai ai na hana hemolele, i ka wanana ana o Ageo a me Zakaria.
4 A ua hoʻopau lākou i kēia mau mea ma ke kauoha a Iēhova ke Akua o ka ʻIseraʻela, a me ka ʻae ʻana o Kuro, a me Dariu, a me ʻAretasaseta, nā aliʻi o Peresia.
5 Pela i paa ai ka hale hoano i ka la iwakaluakumamakolu o ka malama Adara, i ke ono o ka makahiki o Dariu ke alii o Peresia.
6 A o na mamo a Iseraela, na kahuna, a me na Levi, a me na mea e ae o ka poe pio i huiia me lakou, hana iho la lakou e like me na mea i kakauia ma ka buke a Mose.
7 A no ka hoolaa ana i ka luakini o Iehova, kaumaha aku lakou i hookahi haneri bipi, elua haneri hipakane, eha haneri keikihipa;
8 He ʻumikumamālua nā kao no ka hewa o ka ʻIseraʻela a pau, e like me ka helu ʻana i nā luna ʻohana o ka ʻIseraʻela.
9 Kū aʻela nā kāhuna a me nā Levi i kā lākou ʻaʻahu, e like me ko lākou poʻe ʻohana, ma ka ʻoihana a Iēhova ke Akua o ka ʻIseraʻela, e like me ka buke a Mose, a me nā kiaʻi puka ma nā puka a pau.
10 A ʻo nā mamo a ʻIseraʻela i lawe pio ʻia, mālama lākou i ka mōliaola i ka lā ʻumikumamāhā o ka malama mua, ma hope iho o ka huikala ʻana o nā kāhuna a me nā Levi.
11 ʻO ka poʻe pio, ʻaʻole lākou a pau i huikala ʻia;
12 Pela lakou i kaumaha aku ai i ka moliaola no ka poe pio a pau, a na ko lakou poe hoahanau, na kahuna, a no lakou iho.
13 A ʻai nā mamo a ʻIseraʻela i hele mai ke pio ʻana, ʻo ka poʻe a pau i hoʻokaʻawale iā lākou iho mai nā mea hoʻopailua ʻia o nā kānaka o ka ʻāina, a ʻimi iā Iēhova.
14 A malama lakou i ka ahaaina berena hu ole i na la ehiku, e ahaaina ana imua o Iehova.
15 No ka mea, ua hoohuli oia i ka manao o ke alii o Asuria ia lakou, e hooikaika i ko lakou mau lima ma na hana a Iehova ke Akua o ka Iseraela.

MOKUNA 8

1 ¶ A ma hope iho o kēia mau mea, i ka wā i noho aliʻi ai ʻo ʻAretasaseta, ke aliʻi o Peresia, hele mai ʻo ʻEsera, ke keiki a Saraia, ke keiki a ʻEzeria, ke keiki a Helekia, ke keiki a Saluma,
2 Ke keiki a Saduka, ke keiki a Akitoba, ke keiki a Amaria, ke keiki a Ezia, ke keiki a Meremota, ke keiki a Zaraia, ke keiki a Savia, ke keiki a Boka, ke keiki a Abisuma, ke keiki a Pinehasa. , ke keiki a Eleazara, ke keiki a Aarona ke kahuna nui.
3 ʻO kēia ʻEsedera i piʻi mai, mai Babulona aku, he kākau ʻōlelo, ua mākaukau loa ma ke kānāwai o Mose, ka mea i hāʻawi ʻia e ke Akua o ka ʻIseraʻela.
4 A hoʻomaikaʻi akula ke aliʻi iā ia;
5 Piʻi pū me ia kekahi o nā mamo a ʻIseraʻela, ʻo ke kahuna o ka Levi, ka poʻe mele hoʻāno, nā kiaʻi puka, a me nā lawelawe o ka luakini, i Ierusalema,
6 I ka hiku o ka makahiki o ke aupuni o Aretasaseta, i ka lima o ka malama, oia ka hiku o ka makahiki o ke alii; no ka mea.
7 No ka mea, he akamai loa ko Esedera, aole ia i haalele i kekahi mea o ke kanawai a me na kauoha a Iehova, aka, ao aku la ia i ka Iseraela a pau i na oihana a me na olelo kupaa.
8 Ano, o ke kope o ke kauoha, i kakauia e Aretasaseta ke alii, a hiki mai ia Esedera ke kahuna, a me ka mea heluhelu i ke kanawai o Iehova, eia keia;
9 ¶ Ke aloha aku nei o Aretaseta ke alii ia Esedera ke kahuna, ka mea heluhelu i ke kanawai o Iehova:
10 A i koʻu manaʻo ʻana e hana lokomaikaʻi aku, ua kauoha aku au, ʻo ka poʻe o ka lāhui o nā Iudaio, a me nā kāhuna, a me nā Levi i loko o ko mākou aupuni, ka poʻe makemake a makemake e hele pū me ʻoe i Ierusalema.

11 No laila, ʻo ka poʻe a pau e manaʻo ana, e hele pū lākou me ʻoe, e like me kaʻu i manaʻo ai he maikaʻi iaʻu a me koʻu mau hoaaloha ʻehiku, nā kākāʻōlelo;
12 I hiki ia lakou ke nana i na hana o Iudea a me Ierusalema, me ka oluolu i ka mea ma ke kanawai o ka Haku;
13 A e lawe i na makana na Iehova o ka Iseraela i Ierusalema, ka mea a'u a me ko'u mau hoaaloha i hoohiki ai, a me ke gula a pau a me ke kala a pau i loaa ma ka aina o Babulona, ia Iehova ma Ierusalema;
14 Me ka mea i haawiia no na kanaka no ka luakini o Iehova, ko lakou Akua ma Ierusalema;
15 I mea e kaumaha aku ai lakou i na mohai ia Iehova maluna o ke kuahu o Iehova ko lakou Akua, aia ma Ierusalema.
16 A ʻo nā mea a pau āu a me kou poʻe hoahānau e hana ai i ke kālā a me ke gula, e hana ʻoe e like me ka makemake o kou Akua.
17 A ʻo nā kīʻaha hoʻāno o Iēhova i hāʻawi ʻia iā ʻoe no ka hana o ka luakini o kou Akua ma Ierusalema, ʻo ia kāu e waiho ai i mua o kou Akua ma Ierusalema.
18 A ʻo nā mea ʻē aʻe āu e hoʻomanaʻo ai no ka hoʻohana ʻana i ka luakini o kou Akua, e hāʻawi ʻoe ia mea mai loko mai o ka waihona kālā o ke aliʻi.
19 A ʻo wau ke aliʻi ʻo ʻAretasaseta, ua kauoha nō hoʻi au i ka poʻe kiaʻi waiwai ma Suria a me Poinike, ʻo nā mea a pau a ʻEsera ke kahuna, a me ka mea heluhelu i ke kānāwai o ke Akua kiʻekiʻe loa e kiʻi aku ai, e hāʻawi koke aku lākou iā ia.
20 A i ka huina o ka haneri talena kala, a me ka palaoa a hiki i ka haneri kora, a me ka haneri apana waina, a me na mea e ae he nui loa.
21 E hanaia na mea a pau mamuli o ke kanawai o ke Akua me ka ikaika i ke Akua kiekie loa, i hiki ole mai ai ka inaina maluna o ke aupuni o ke alii a me kana mau keiki.
22 Ke kauoha aku nei hoi au ia oukou, aole oukou e koi aku i ka auhau, aole hoi i ka mea e hookauia e kekahi o na kahuna, a me na Levi, a me ka poe mele hoano, a me na kiaipuka, a me na lawelawe o ka luakini, a me na mea e hana ana ma keia luakini, ʻaʻohe mana o ke kanaka e hoʻokau i kekahi mea ma luna o lākou.
23 A ʻo ʻoe, e ʻEsdrasa, e like me ke akamai o ke Akua, e hoʻonoho ʻoe i nā luna kānāwai a me nā luna kānāwai, i hoʻoponopono lākou ma Suria a pau a me Poinike i ka poʻe a pau i ʻike i ke kānāwai o kou Akua; a o ka poe ike ole, nau no e ao aku.
24 A ʻo ka mea i lawehala i ke kānāwai o kou Akua, a me ke aliʻi, e hoʻopaʻi ikaika ʻia ʻo ia, inā ma ka make, a ma ka hoʻopaʻi ʻē aʻe paha, ma ka uku kālā, a ma ka hale paʻahao paha.
25 I aku la o Esedera, ke kakauolelo, E hoomaikaiia ke Akua hookahi o ko'u poe kupuna, nana i waiho keia mau mea iloko o ka naau o ke alii, e hoonani i kona hale ma Ierusalema.
26 A ua hoʻomaikaʻi mai iaʻu i mua o ke aliʻi, a me kona mau kākāʻōlelo, a me kona mau hoaaloha a pau, a me nā aliʻi.
27 No ia mea, ua hooikaikaia au ma ke kokua ana mai o Iehova ko'u Akua, a hoakoakoa au i na kanaka o ka Iseraela e pii pu me au.
28 Eia ka poʻe koʻikoʻi ma muli o ko lākou mau ʻohana a me nā mea koʻikoʻi, ka poʻe i piʻi pū me aʻu, mai Babulona aku, i ke au o ke aliʻi ʻo ʻAretasaseta.
29 No na mamo a Pinehasa, o Geresona: no na mamo a Itamara, o Gamaela: no na mamo a Davida, o Letu ke keiki a Sekenia.
30 No na mamo a Pareza, o Zakaria; a ua helu pū ʻia me ia hoʻokahi haneri a me kanalima nā kānaka.
31 No na mamo a Pahata Moaba; o Eliaonia ke keiki a Zaraia, a me ia no elua haneri kanaka.
32 No na mamo a Zato;
33 No na mamo a Elama, o Iosia ke keiki a Gotolia, a me ia na kanaka he kanahiku;
34 No na mamo a Sapatia, o Zaraia ke keiki a Mikaela, a me ia na kanaka he kanahiku:
35 No na mamo a Ioaba;
36 No na mamo a Banida;
37 No na mamo a Babi; o Zakaria ke keiki a Bebai, a me ia no he iwakaluakumamawalu kanaka;
38 No na mamo a Aseta;
39 ʻO nā keiki hope a ʻAdonikama, eia hoʻi nā inoa o lākou, ʻo ʻElipeleta, ʻo Iewela, a ʻo Semaia, a me lākou pū nā kānaka he kanahiku.
40 No na mamo a Bago;
41 A houluulu au ia lakou ma ka muliwai i kapaia o Tera, kahi a makou i kukulu ai i na halelewa i na la ekolu: alaila nana aku au ia lakou.
42 Akā, i ka wā i loaʻa ai iaʻu ma laila, ʻaʻole kekahi o nā kāhuna a me nā Levi.
43 A laila hoʻouna akula au iā ʻEleazara, a iā ʻIduʻela, a iā Masmana,
44 A ʻo ʻAlenatana, ʻo Mamaia, ʻo Ioriba, ʻo Natana, ʻo ʻEunatana, ʻo Zakaria, a ʻo Moselamona, nā kānaka koʻikoʻi a me ka naʻauao.
45 A kauoha aku la au ia lakou e hele aku io Sadeo la ke kapena, ka mea ma kahi o ka waihona waiwai.
46 A kauoha aku la ia lakou e olelo aku ia Daddeo, a me kona poe hoahanau, a me ka poe puuku ma ia wahi, e hoouna mai ia makou i na kanaka e hana i ka oihana kahuna ma ka hale o Iehova.
47 A me ka lima ikaika o ko kakou Haku, lawe mai lakou io kakou nei i kanaka akamai no na mamo a Moli, ke keiki a Levi, ke keiki a Iseraela, o Asebebia, me kana mau keiki, a me kona poe hoahanau, he umikumamawalu.
48 A ʻo ʻAsebia, ʻo ʻAnusa, a ʻo ʻOsaia kona kaikaina, no nā mamo a Kanuneo, a me kā lākou mau keiki kāne, he iwakālua.
49 A ʻo nā kauwā o ka luakini a Dāvida i hoʻolaʻa ai, a me nā luna no ka ʻoihana a nā Levi, ʻo nā kauwā o ka luakini, ʻelua haneri a me ka iwakālua, ua hōʻike ʻia ka helu o ko lākou mau inoa.
50 A ma laila au i hoʻohiki ai i ka hoʻokē ʻai ʻana i nā kānaka ʻōpiopio i mua o ko kākou Haku, e noi aku iā ia i huakaʻi pōmaikaʻi no mākou a me ka poʻe me mākou, no kā mākou poʻe keiki, a no nā holoholona.
51 No ka mea, ua hilahila au ke ninau aku i ke alii i na kanaka hele wawae, a me na hoohololio, i mea e malu ai i ko kakou poe enemi.
52 No ka mea, ua olelo aku makou i ke alii, e noho pu ka mana o ka Haku ko kakou Akua me ka poe imi ia ia, e kokua ia lakou ma na mea a pau.
53 A nonoi hou aku makou i ko makou Haku no keia mau mea, a loaa ia makou ke aloha mai ia makou.
54 A laila hoʻokaʻawale aʻela au i ʻumikumamālua o ka poʻe nui o nā kāhuna, ʻo Esebria, a me ʻAsania, a me nā kānaka he ʻumi o ko lākou poʻe hoahānau me lākou.
55 A kaupaona iho la au ia lakou i ke gula, a me ke kala, a me na ipu laa o ka hale o ko kakou Haku, ka mea a ke alii, a me kona ahaolelo, a me na'lii, a me ka Iseraela a pau i haawi mai ai.
56 A kaupaona iho la au, haawi aku la au ia lakou i eono haneri me kanalima talena kala, a me na kiaha kala o ka haneri talena, a me hookahi haneri talena gula;
57 A me na ipu gula he iwakalua, a me na ipu keleawe he umikumamalua, he keleawe melemele maikai e alohilohi ana e like me ke gula.

58 I aku la au ia lakou, Ua laa oukou no Iehova, a ua laa na ipu, a o ke gula a me ke kala, he hoohiki ia ia Iehova, ka Haku o ko kakou poe kupuna.
59 E makaʻala ʻoukou, e mālama ia mau mea, a hāʻawi ʻoukou ia mau mea i nā luna o nā kāhuna a me nā Levi, a i nā luna o nā ʻohana o ka ʻIseraʻela, ma Ierusalema, i loko o nā keʻena o ka hale o ko kākou Akua.
60 A ʻo nā kāhuna a me nā Levi, ka poʻe i loaʻa ke kālā, a me ke gula, a me nā kīʻaha, lawe mai lākou ia mau mea i Ierusalema i loko o ka luakini o Iēhova.
61 A mai ka muliwai o Tera mai, haalele makou i ka la umikumamalua o ka malama mua, a hiki makou i Ierusalema ma ka lima ikaika o ko makou Haku me makou; hele mai makou i Ierusalema.
62 A i ko makou noho ana malaila i na la ekolu, o ke gula a me ke kala i kaupaonaia, ua haawiia i ka ha o ka la ia Marmota ke kahuna, ke keiki a Iri.
63 Me ia pū ʻo ʻEleazara ke keiki a Pinehasa, a me lāua pū ʻo Iosebada ke keiki a Iesu, a me Moeta, ke keiki a Sabana, nā Levi;
64 A o ke kaumaha o ia mau mea a pau, ua kakauia i ka hora hookahi.
65 A ʻo ka poʻe i hele mai ka poʻe pio, kaumaha aku lākou i mōhai na Iēhova ke Akua o ka ʻIseraʻela, i nā bipi kāne he ʻumikumamālua na ka ʻIseraʻela a pau, he kanawalukumamāono nā hipa kāne.
66 He kanahikukumamalua na keikihipa, na kao i mohaihoomalu, he umikumamalua; he mohai lakou a pau na Iehova.
67 A hāʻawi lākou i nā kauoha a ke aliʻi i nā puʻukū o ke aliʻi, a i nā kiaʻāina o Kelosiria a me Poinike; a hoohanohano lakou i na kanaka a me ka luakini o ke Akua.
68 Ano, i ka hanaia ana o keia mau mea, hele mai la na luna io'u nei, i mai la,
69 ʻO ka lāhui kanaka o ka ʻIseraʻela, nā aliʻi, nā kāhuna, a me nā Levi, ʻaʻole lākou i hoʻokuke aku mai o lākou aku i nā kānaka ʻē o ka ʻāina, ʻaʻole hoʻi i ka haumia o ko nā ʻāina ʻē, ʻo ka Kanaʻana, a me ka Heta, a me ka Peresa, a me ka Iebusa, a me ka Moaba. ko Aigupita, a me ko Edoma.
70 No ka mea, ua mare lakou a me ka lakou mau keikikane me ka lakou mau kaikamahine, a ua hui pu ia ka hua laa me na kanaka e o ka aina; a mai ka hoomaka ana mai o keia mea, ua komo na alii a me na kanaka nui i keia hewa.
71 A i koʻu lohe ʻana i kēia mau mea, haehae ihola au i koʻu ʻaʻahu, a me ke kapa hoʻāno, a huki aʻe i ka lauoho mai koʻu poʻo a me koʻu ʻumiʻumi, a noho ihola au i lalo me ke kaumaha a me ke kaumaha loa.
72 A laila ʻākoakoa mai i oʻu nei ka poʻe a pau i haʻalulu i ka ʻōlelo a Iēhova ke Akua o ka ʻIseraʻela, i koʻu kanikau ʻana no ka hewa;
73 A laila, kū aʻela ia mai ka hoʻokē ʻai ʻana me koʻu ʻaʻahu a me ka ʻaʻahu hoʻāno i haehae ʻia, a kūlou hoʻi i koʻu mau kuli, a kīkoʻo aku i koʻu mau lima iā Iēhova;
74 ʻĪ akula au, E ka Haku, ua hoʻohilahila au a hilahila i mua o kou maka;
75 No ka mea, ua hoonuiia ko kakou hewa maluna o ko kakou mau poo, a ua pii aku ko kakou naaupo i ka lani.
76 No ka mea, mai ka manawa o ko kakou poe kupuna, ua noho kakou a iloko o ka hewa nui, a hiki i keia la.
77 A no ko makou hewa, a no ko makou poe kupuna, ua haawiia makou a me ko makou poe hoahanau, a me ko makou mau alii, a me na kahuna i na'lii o ka honua, i ka pahikaua, a i ke pio ana, a i mea pio no ka hilahila, a hiki i keia la.
78 Ano, ua hoikeia mai ke aloha ia makou mai ou mai, e ka Haku, i waihoia mai no makou ke kumu a me ka inoa ma kahi o kou keenakapu;
79 A e hāʻawi mai iā mākou i mālamalama i loko o ka hale o Iēhova ko mākou Akua, a e hāʻawi mai iā mākou i ka ʻai i ka manawa o kā mākou hoʻokauwā ʻana.
80 He oiaio, i ko kakou noho luhi ana, aole i haalele mai ko kakou Haku; akā, hoʻomaikaʻi mai ʻo ia iā mākou i mua o nā aliʻi o Peresia, a hāʻawi mai lākou i ʻai na mākou;
81 He oiaio, a ua hoonani i ka luakini o ko kakou Haku, a ua hoala mai ia Ziona i neoneo, a ua haawi mai lakou ia kakou i ka noho paa ana ma Iudea a me Ierusalema.
82 Ano, e ka Haku, heaha ka makou e olelo ai, i loaa keia mau mea? no ka mea, ua haihai makou i kau mau kauoha au i haawi mai ai ma ka lima o kau poe kauwa, na kaula, i ka i ana mai.
83 ʻO ka ʻāina a ʻoukou e komo ai i hoʻoilina, he ʻāina i haumia i ka haumia o nā malihini o ka ʻāina, a ua hoʻopiha lākou ia i ko lākou haumia.
84 No ia mea, mai hui oukou i ka oukou mau kaikamahine me ka lakou poe keikikane, aole hoi oukou e lawe i ka lakou kaikamahine na ka oukou poe keikikane.
85 Aole hoi oukou e imi i kuikahi me lakou, i ikaika ai oukou, i ai hoi i na mea maikai o ka aina, i waiho mau loa aku ai oukou i ka aina hooili na ka oukou poe keiki.
86 A ua hanaia mai ia kakou na mea a pau no ka kakou mau hana hewa a me na hewa nui; No ka mea, ua hoomalamalama mai oe, e ka Haku, i ko makou hewa.
87 A ua haawi mai oe ia makou i keia aa, aka, ua huli hou makou e uhai i kou kanawai, a e hui pu ia makou iho me ka haumia o na lahuikanaka o ka aina.
88 ʻAʻole anei ʻoe e huhū mai iā mākou e luku iā mākou, a waiho ʻole ʻoe iā mākou i ke aʻa, ka hua, a me ka inoa?
89 E ka Haku o ka Iseraela, he oiaio no oe;
90 Aia hoi, ano makou imua ou iloko o ko makou mau hewa, no ka mea, aole e hiki ia makou ke ku hou aku no keia mau mea imua ou.
91 A i ka haʻi ʻana aku o ʻEsdras i kāna pule, me ka uwē ʻana, a me ka moe ʻana ma ka honua ma ke alo o ka luakini, ʻākoakoa maila i ona lā, mai Ierusalema mai he lehulehu loa o nā kāne a me nā wahine a me nā kamaliʻi;
92 A laila kahea akula ʻo Iekonia, ke keiki a Ieelu, kekahi o nā mamo a ʻIseraʻela, ʻī akula, E ʻEsedera, ua hana hewa mākou iā Iēhova i ke Akua, ua mare mākou i nā wāhine ʻē o nā lāhui kanaka o ka ʻāina; .
93 E hoohiki kakou ia Iehova, e haalele kakou i na wahine a pau a kakou i lawe ai no ko na aina e, a me ka lakou poe keiki;
94 E like me kau i kauoha ai, a me ka poe a pau i malama i ke kanawai o ka Haku.
95 E kū aʻe ʻoe e pepehi aku; no ka mea, iā ʻoe kēia mea, a ʻo mākou pū kekahi me ʻoe;
96 Kū aʻela ʻo ʻEsdera, a hoʻohiki i nā luna o nā kāhuna a me nā Levi o ka ʻIseraʻela a pau e hana ma hope o kēia mau mea; a pela lakou i hoohiki ai.

MOKUNA 9

1 A laila kū aʻela ʻo ʻEsdera mai ke kahua o ka luakini, a hele akula i ke keʻena o Ioanana ke keiki a ʻEliasiba,
2 Noho ihola ia ma laila, ʻaʻole i ʻai i ka ʻiʻo, ʻaʻole hoʻi i inu i ka wai, e kanikau ana no ka nui o ka hewa o ka lehulehu.
3 A ua kūkala ʻia ma Iudea a pau a me Ierusalema i ka poʻe pio a pau, e hōʻuluʻulu ʻia lākou ma Ierusalema.
4 A ʻo ka mea i hālāwai ʻole ma laila i nā lā ʻelua a ʻekolu paha, e like me ka ʻōlelo a nā lunakahiko i hoʻonohonoho ai, e lawe ʻia kā lākou holoholona no ka luakini, a e kipaku ʻia ʻo ia mai ka poʻe pio.

5 A i na la ekolu i akoakoa mai ai ka ohana a pau o ka Iuda a me ka Beniamina ma Ierusalema, i ka la iwakalua o ka iwa o ka malama.
6 Noho haʻalulu ihola ka ʻaha kanaka a pau ma ka pā ākea o ka luakini, no ke ʻino o kēia wā.
7 Kū aʻela ʻo ʻEsdera, ʻī akula iā lākou, Ua lawehala ʻoukou i ke kānāwai i ka mare ʻana i nā wāhine ʻē, i mea e mahuahua ai ka hewa o ka ʻIseraʻela.
8 Ano hoi, ma ka hai ana aku, e hoonani aku oe ia Iehova i ke Akua o ko kakou poe kupuna;
9 A e hana oukou i kona makemake, a e hookaawale ia oukou iho mai na lahuikanaka o ka aina, a mai na wahine e mai.
10 A laila, hea aʻela ka ʻaha kanaka a pau, ʻī maila me ka leo nui, E like me kāu i ʻōlelo mai ai, pēlā mākou e hana aku ai.
11 Aka, no ka nui o na kanaka, a me ka ino, aole hiki ia makou ke ku mawaho, aole keia he hana no ka la hookahi a elua paha, no ka mea, ua palahalaha loa ko kakou hewa ma keia mau mea.
12 No ia mea, e noho na luna o ka lehulehu, a e hele mai ka poe a pau o ko kakou noho ana i na wahine e, i ka manawa i oleloia;
13 A me lakou pu na luna a me na lunakanawai o na wahi a pau, a hoohuli ae kakou i ka inaina o Iehova mai o kakou aku no keia mea.
14 A laila lawe ʻo Ionatana ke keiki a ʻAzaʻela a me ʻEzekia ke keiki a Teokano i kēia mea ma luna o lāua;
15 A hana iho la ka poe pio e like me keia mau mea a pau.
16 A wae ae la o Esedera ke kahuna i na luna o ko lakou mau ohana, ma na inoa a pau; a i ka la mua o ka umi o ka malama, noho pu lakou e nana ia mea.
17 No laila, ua hoʻopau ʻia ka hihia o ka poʻe i noho i nā wāhine ʻē i ka lā mua o ka malama mua.
18 A o na kahuna i akoakoa mai, a ua loaa na wahine e.
19 No na mamo a Iesu ke keiki a Iosedeka, a me kona poe hoahanau; ʻO Matelas, ʻo ʻEleazara, ʻo Ioribusa a ʻo Ioadanus.
20 Haawi aku la lakou i ko lakou mau lima e haalele i ka lakou mau wahine, a e kaumaha aku i na hipakane i kalahala no ko lakou hewa.
21 A no na mamo a Emera; ʻo ʻAnania, ʻo Zabedeus, ʻo ʻEane, ʻo Sameio, ʻo Hiereʻela, a ʻo ʻAzaria.
22 A no na mamo a Parisa; ʻO Eliona, ʻo Masia ʻIseraʻela, ʻo Natanaʻela, ʻo ʻOkidelus, a ʻo Talesa.
23 A no ka Levi; Iosebada, Semisa, Kolio, i kapaia o Kalita, Pateo, Iuda, a me Iona.
24 No ka poe mele hemolele; Eleazurus, Bacchurus.
25 O na kiaipuka; Sallumus, a me Tolbane.
26 No ka ʻIseraʻela, no nā mamo a Porosa; ʻo Hiermas, ʻo ʻEdia, ʻo Melekia, ʻo Maʻelu, ʻo ʻEleazara, ʻo ʻAsibia, a ʻo Baania.
27 No na mamo a Ela; ʻO Matania, ʻo Zakaria, ʻo Hierielu, ʻo Hieremota, a ʻo ʻAidia.
28 A no na mamo a Zamota; ʻo ʻEliada, ʻo ʻElisimo, ʻo ʻOtonia, ʻo Iarimota, ʻo Sabatus, a ʻo Sadeo.
29 No na mamo a Babai; ʻo Iohanana, ʻo ʻAnania, ʻo Iosebada, a ʻo ʻAmatheis.
30 No na mamo a Mani; ʻO Olamo, ʻo Mamuku, ʻo Iedeus, ʻo Iasuba, ʻo Jasaʻela, a ʻo Hieremota.
31 A no na mamo a Addi; o Naata, o Moosia, o Lakuna, o Naidus, o Matania, o Sesetela, o Balnuu, a me Manase.
32 No na mamo a Anasa; O Eliona, o Asea, o Melekia, o Sabeo, a me Simona Kosameo.
33 A no na mamo a Asoma; ʻO Aletaneo, ʻo Matia, ʻo Baanaia, ʻo ʻElipeleta, ʻo Manase, a ʻo Semei.
34 A no na mamo a Maani; ʻo Ieremia, ʻo Momdis, ʻo ʻOmaero, ʻo Iuʻela, ʻo Mabedai, ʻo Pelia, ʻo ʻAnosa, ʻo Carabasion, ʻo ʻEnasibusa, ʻo Mamenitanaimo, ʻo ʻEliasis, ʻo Banu, ʻo ʻEliali, ʻo Samisa, ʻo Selemia, a ʻo Natanaia: a no nā mamo a ʻOzora; Sesis, Esril, Azaelus, Samatus, Zambis, Josephus.
35 A no na mamo a Etema; Mazitia, Zabadaia, Edesa, Iuela, Banaia.
36 Ua lawe keia poe a pau i na wahine e, a ua kipaku aku ia lakou me ka lakou mau keiki.
37 A ʻo nā kāhuna, a me nā Levi, a me ka ʻIseraʻela, noho ihola lākou ma Ierusalema, a ma ka ʻāina, i ka lā mua o ka hiku o ka malama;
38 A ʻākoakoa pū maila ka ʻaha kanaka a pau me ka lokahi i kahi ākea o ka lānai hoʻāno ma ka hikina.
39 A olelo aku la lakou ia Esedera ke kahuna, a me ka mea heluhelu, e lawe mai i ke kanawai o Mose, ka mea i haawiia mai e Iehova ke Akua o ka Iseraela.
40 A lawe aku la o Esedera ke kahuna nui i ke kanawai i ka ahakanaka a pau, mai ke kane a i ka wahine, a i na kahuna a pau, e hoolohe i ke kanawai i ka la mua o ka malama ehiku.
41 A heluhelu iho la ia ma ka pahale akea imua o ka lanai hoano, mai kakahiaka a awakea, imua o na kane a me na wahine; a ua malama ka lehulehu i ke kanawai.
42 Ku ae la o Esedera ke kahuna a me ka mea heluhelu i ke kanawai maluna o ka papa laau, i hanaia no ia mea.
43 Ku mai la me ia o Matatia, Samu, Anania, Azaria, Uria, Esekia, Balasama, ma ka lima akau.
44 A ma kona lima hema e ku ana o Paledaio, o Misaela, o Melekia, o Lotasuba, a me Nebaria.
45 Alaila, lawe ae la o Esedera i ka buke o ke kanawai imua o ka ahakanaka;
46 A i kona wehe ʻana i ke kānāwai, kū pololei lākou a pau. No laila, hoʻomaikaʻi ʻo ʻEsdras iā Iēhova ke Akua kiʻekiʻe loa, ke Akua o nā kaua, Mana Loa.
47 ʻŌlelo maila nā kānaka a pau, ʻĀmene; Hapai aʻela lākou i ko lākou mau lima i luna, hāʻule ihola ma ka honua, a hoʻomana akula iā Iēhova.
48 A o Iesu, o Anusa, o Sarabia, o Adino, o Iakubusa, o Sabatea, o Autea, o Maianea, o Kalita, o Asria, o Ioasabado, a me Anania, Biata, na Levi, ua ao aku lakou i ke kanawai o ka Haku, me ka hoomaopopo ana ia lakou.
49 Alaila, olelo mai la o Atarata ia Esedera ke kahuna nui. a i ka poe heluhelu, a i na Levi i ao aku i ka ahakanaka, i na mea a pau, i aku la,
50 He la hoano keia no Iehova; (no ka mea, uwe lakou a pau i ko lakou lohe ana i ke kanawai.)
51 E hele ʻoukou, e ʻai i ka momona, a e inu i ka mea ʻono, a e hāʻawi i ʻai na ka poʻe nele;
52 No ka mea, ua hoano keia la no Iehova; no ka mea, e hoʻonani ʻo Iēhova iā ʻoe.
53 A haʻi akula nā Levi i nā mea a pau i nā kānaka, ʻī akula, He lā hoʻāno kēia no Iēhova; mai kaumaha.
54 A laila hele lākou a pau e ʻai, a e inu, a e ʻoliʻoli, a e hāʻawi aku na ka poʻe nele, a e hoʻohauʻoli nui;
55 No ka mea, ua hoomaopopo lakou i na olelo i aoia'i lakou, a no ia mea hoi lakou i akoakoa ai.

2nd Esdras

Esdras lua

MOKUNA 1

1 ¶ O ka lua o ka buke a Esedera ke kaula, ke keiki a Saraia, ke keiki a Azaria, ke keiki a Hilekia, ke keiki a Sadamia, ke keiki a Sadoka, ke keiki a Ahitoba,
2 Ke keiki a Akia, ke keiki a Pinehasa, ke keiki a Heli, ke keiki a Amaria, ke keiki a Aziei, ke keiki a Marimota, ke keiki a Arna, ke keiki a Uzia, ke keiki a Borita, ke keiki a Abisei. , ke keiki a Pinehasa, ke keiki a Eleazara,
3 ʻO ke keiki a ʻAʻarona, no ka ʻohana a Levi; ka mea i pio ma ka aina o ko Media, i ke au ia Aretaseta ke alii o ko Peresia.
4 Hiki maila ka ʻōlelo a Iēhova iaʻu, ʻī maila,
5 E hele oe, e hoike aku i ko'u poe kanaka i ko lakou hewa, a me ka lakou poe keiki i ko lakou hewa a lakou i hana mai ai ia'u; i hai aku lakou i na keiki a ka lakou poe keiki.
6 No ka mea, ua mahuahua na hewa o ko lakou poe kupuna iloko o lakou;
7 Aole anei owau ka mea nana lakou i lawe mai, mai ka aina o Aigupita mai, mai ka hale hooluhi mai? aka, ua hoonaukiuki mai lakou ia'u, a ua hoowahawaha mai i ko'u manao.
8 E unuhi oe i ka lauoho o kou poo, a e hoolei aku i ka hewa a pau maluna o lakou, no ka mea, aole lakou i hoolohe i ko'u kanawai, aka, he poe kanaka kipi ia.
9 Pehea lā ka lōʻihi o koʻu hoʻomanawanui ʻana iā lākou, ka poʻe aʻu i hana maikaʻi nui ai?
10 Ua luku aku au i na'lii he nui no lakou; Ua luku aku au ia Parao me kana poe kauwa, a me kona ikaika a pau.
11 Ua luku aku au i ko na aina a pau imua o lakou, a ua hoopuehu au ma ka hikina i na kanaka o na aina elua, o Turo a me Sidona, a ua luku aku au i ko lakou poe enemi a pau.
12 No laila, e ʻōlelo aku ʻoe iā lākou, penei, Ke ʻī mai nei ʻo Iēhova penei;
13 Ua alakaʻi au iā ʻoe ma waena o ke kai, a i kinohi, hāʻawi aku au iā ʻoe i ala nui a palekana; Ua haawi au ia Mose i alakai, a ia Aarona i kahuna.
14 Ua haawi aku au ia oukou i ka malamalama iloko o ke kia ahi, a ua hana au i na mea kupanaha loa iwaena o oukou; ua poina nae oukou ia'u, wahi a ka Haku.
15 Ke ʻōlelo mai nei ʻo Iēhova mana loa, He hōʻailona nā selu no ʻoukou; Ua hāʻawi aku au i mau halelewa no ʻoukou;
16 Aole hoi oukou i lanakila ma ko'u inoa no ka luku ana i ko oukou poe enemi, aka, ke ohumu nei oukou a hiki i keia la.
17 Auhea la na pomaikai a'u i hana aku ai nou? I ko oukou pololi ana a me ka makewai ma ka waonahele, aole anei oukou i hea mai ia'u;
18 ʻĪ akula, No ke aha lā ʻoe i lawe mai nei iā mākou i kēia wao nahele e pepehi iā mākou? e aho no makou ke hookauwa aku na ko Aigupita, i ka make ma keia waonahele.
19 A laila, minamina au i ko ʻoukou kanikau ʻana, a hāʻawi aku au iā ʻoukou i ka mane e ʻai ai; pela oukou i ai ai i ka berena a ka anela.
20 I ko oukou makewai ana, aole anei au i wawahi i ka pohaku, a kahe mai ka wai a maona? no ka wela a'u i uhi ai ia oe i ka lau o na laau.
21 Ua puunaue au no oukou i ka aina hua nui, a kipaku aku au i ko Kanaana, a me ka Pereza, a me ko Pilisetia, imua o oukou: heaha ka'u e hana hou aku ai no oukou? wahi a ka Haku.
22 Ke ʻī mai nei ʻo Iēhova mana loa penei, I ko ʻoukou noho ʻana ma ka wao nahele, ma ka muliwai o ka ʻAmora, ua makewai ʻoukou, a ua hōʻino i koʻu inoa;
23 ʻAʻole au i hāʻawi aku iā ʻoukou i ke ahi no ko ʻoukou mau ʻōlelo hōʻino ʻana, akā, hoʻolei aku au i ka lāʻau i loko o ka wai, a hoʻonanea i ka muliwai.
24 He aha kaʻu e hana aku ai iā ʻoe, e Iakoba? ʻAʻole ʻoe, e Iuda, i hoʻolohe mai iaʻu: e hoʻohuli au iaʻu i nā lāhui kanaka ʻē, a iā lākou e hāʻawi aku ai au i koʻu inoa, i mālama lākou i kaʻu mau kānāwai.
25 No ka mea, ua haalele oukou ia'u, e haalele no hoi au ia oukou; ke makemake mai oukou ia'u e lokomaikai aku ia oukou, aole au e aloha aku ia oukou.
26 I ka wa a oukou e hea mai ai ia'u, aole au e hoolohe ia oukou; no ka mea, ua hoohaumia oukou i ko oukou mau lima i ke koko, a ua mama ko oukou mau wawae i ka pepehi kanaka.
27 Aole oukou i haalele mai ia'u, aka, o oukou iho no, wahi a Iehova.
28 Ke ʻī mai nei ʻo Iēhova mana loa penei, ʻAʻole anei au i pule aku iā ʻoukou e like me ka makua kāne i kāna mau keiki kāne, e like me ka makuahine i kāna mau kaikamāhine, a me ka hānai ʻana i kāna mau keiki hou?
29 I lilo ai oukou i poe kanaka no'u, a owau hoi ko oukou Akua; i lilo ai oukou i poe keiki na'u, a owau hoi i makuakane no oukou?
30 Ua houluulu au ia oukou e like me ka houluulu ana o ka moa i kana mau moa malalo iho o kona mau eheu; E kipaku aku au iā ʻoukou mai koʻu alo aku.
31 I ko oukou kaumaha ana mai ia'u, e huli aku au i ko'u maka mai o oukou aku;
32 Ua hoouna aku au io oukou la i ka'u poe kauwa, i na kaula, ka poe a oukou i hopu ai, a i pepehi ai, a i haehae i ko lakou mau kino, a e hoopai aku au i ko lakou koko mai ko oukou lima aku, wahi a Iehova.
33 Ke ʻī mai nei ʻo Iēhova mana loa penei, Ua neoneo ko ʻoukou hale, e kipaku aku au iā ʻoukou i waho e like me ka ʻōpala o ka makani.
34 Aole e hoohua ka oukou poe keiki; no ka mea, ua hoowahawaha lakou i ka'u kauoha, a ua hana lakou i ka mea ino imua o'u.
35 Na'u no e haawi aku i ko oukou mau hale no ka poe e hele mai ana; o ka poe lohe ole ia'u, e manaoio mai lakou ia'u; ʻaʻole au i hōʻike aku i nā hōʻailona iā lākou, e hana nō lākou i ka mea aʻu i kauoha aku ai iā lākou.
36 ʻAʻole lākou i ʻike i nā kāula;
37 Ke hoike aku nei au i ka lokomaikai o na kanaka e hiki mai ana, e hauoli ana na kamalii me ka olioli;
38 Ano, e ke kaikaina, aia hoi He aha ka nani; a e nana i na kanaka e hele mai ana mai ka hikina mai.
39 ʻO ka poʻe aʻu e hāʻawi aku ai i mau alakaʻi, ʻo ʻAberahama, ʻo ʻIsaʻaka, ʻo Iakoba, ʻo ʻOsea, ʻo ʻAmosa, a ʻo Mikaia, ʻo Ioʻela, ʻo ʻAbida, a ʻo Iona.
40 ʻO Nahuma, ʻo ʻAbakoka, ʻo Sofonia, ʻo ʻAgeo, ʻo Zakaria, a ʻo Malaki, ʻo ka mea i kapa ʻia he ʻānela o ka Haku.

MOKUNA 2

1 Ke i mai nei o Iehova penei, Ua lawe mai au i keia poe kanaka mailoko mai o ka noho luhi ana, a haawi aku au ia lakou i ka'u mau kauoha ma na kauwa kane na kaula; ka mea a lakou i hoolohe ole ai, aka, hoowahawaha lakou i ko'u manao.
2 Olelo aku la ka makuwahine nana lakou i hanau ia lakou, E na keiki, e hele olua; no ka mea, he wahinekanemake au, a i haaleleia.
3 Ua hanai au ia oukou me ka olioli; akā, me ke kaumaha a me ke kaumaha o koʻu lilo ʻana iā ʻoukou: no ka mea, ua hana hewa ʻoukou i mua o Iēhova ko ʻoukou Akua, a ua hana ʻoukou i ka mea ʻino i mua ona.
4 He aha kaʻu e hana aku ai iā ʻoe? He wahinekanemake au a haaleleia: E hele oukou, e ka'u mau keiki, e noi aku i ke aloha ia Iehova.
5 A ʻo wau, e ka makua, ke kāhea aku nei au iā ʻoe i mea hōʻike no ka makuahine o kēia mau keiki, ka mea i mālama ʻole i kaʻu berita;
6 I hoohilahila oe ia lakou, A i ko lakou makuwahine i ka waiwai pio, I loaa ole ai ka lakou keiki.
7 E hoʻopuehu ʻia lākou i waena o nā lāhui kanaka, E hoʻopau ʻia ko lākou inoa mai ka honua aku;
8 Auwe oe, e Asura, ka mea huna i ka poe hewa iloko ou! E ka poe hewa, e hoomanao i ka mea a'u i hana aku ai ia Sodoma a me Gomora;
9 ʻO ka ʻāina i waiho ʻia i loko o nā pōhaku lepo a me nā puʻu lehu: pēlā nō wau e hana aku ai i ka poʻe hoʻolohe ʻole mai iaʻu, wahi a ka Haku mana loa.
10 Ke ʻōlelo mai nei ʻo Iēhova iā ʻEsdrasa penei, E haʻi aku i koʻu poʻe kānaka, e hāʻawi aku au iā lākou i ke aupuni o Ierusalema, ka mea aʻu i hāʻawi aku ai i ka ʻIseraʻela.
11 A e lawe au i ko lakou nani no'u, a e haawi aku au ia lakou i na halelewa mau loa a'u i hoomakaukau ai no lakou.
12 E loaʻa iā lākou ka lāʻau o ke ola i mea ʻala ʻono; ʻaʻole lākou e luhi, ʻaʻole hoʻi e luhi.
13 E hele oukou, a e loaa ia oukou; e pule oukou ia oukou i kekahi mau la, i hoopokoleia lakou; ua makaukau ke aupuni no oukou;
14 E lawe i ka lani a me ka honua i mea hoike; no ka mea, ua wawahi au i ka hewa, a ua hana au i ka maikai: no ka mea, ke ola nei au, wahi a Iehova.
15 E ka makuahine, e apo oe i kau mau keiki, a e hanai ia lakou me ka olioli, E hooikaika i ko lakou mau wawae me he kia; no ka mea, ua wae aku au ia oe, wahi a Iehova.
16 A ʻo ka poʻe i make, e hoʻāla hou au mai ko lākou mau wahi mai, a e lawe mai au iā lākou mai loko mai o nā lua kupapaʻu;
17 Mai makau oe, e ka makuwahine o na keiki; no ka mea, ua wae aku au ia oe, wahi a Iehova.
18 No kou kōkua ʻana, e hoʻouna aku au i kaʻu poʻe kauwā ʻo ʻEsay lāua ʻo Jeremy, ma muli o ko lāua ʻōlelo aʻo aʻu i hoʻolaʻa ai a hoʻomākaukau ai nou i nā lāʻau he ʻumikumamālua i piha i nā hua like ʻole.
19 E like me ka nui o na punawai e kahe ana o ka waiu a me ka meli, a me na mauna nui ehiku, kahi e ulu ai na rose a me na lilia, i mea e hoopiha ai au i kau mau keiki me ka olioli.
20 E hana pono i ka wahinekanemake;
21 E hoola i ka poe nawaliwali a me ka nawaliwali, Mai akaaka i ke kanaka oopa;
22 E mālama i ka ʻelemakule a me ka ʻōpiopio ma loko o kou mau pā.
23 A ma na wahi a pau e loaa ai ia oe ka poe make, e lawe oe ia lakou, a e kanu ia lakou, a na'u no e haawi mua ia oe i ko'u alahouana.
24 E noho mālie, e koʻu poʻe kānaka, a e hoʻomaha hoʻi;
25 E hanai oe i kau mau keiki, e ke kahu maikai; e hoʻopaʻa i ko lākou mau wāwae.
26 A ʻo nā kauwā aʻu i hāʻawi aku ai iā ʻoe, ʻaʻole e make kekahi o lākou; no ka mea, e koi aku au ia lakou mai waena mai o kou helu ana.
27 Mai luhi oukou;
28 E huāhuā nā lāhui kanaka iā ʻoe, akā, ʻaʻole e hiki iā lākou ke hana i kekahi mea kūʻē iā ʻoe, wahi a Iēhova.
29 E uhi no ko'u mau lima ia oe, i ike ole kau poe keiki i ka po.
30 E hauoli oe, e ka makuwahine, me kau mau keiki; no ka mea, e hoʻopakele au iā ʻoe, wahi a Iēhova.
31 E hoomanao i kau poe keiki e hiamoe ana;
32 E apo oe i kau mau keiki, a hiki aku au, a e aloha aku ia lakou;
33 Ua loaʻa iaʻu ʻo ʻEsdrasa ke kauoha a ka Haku ma ka mauna ʻo ʻOreba, e hele au i ka ʻIseraʻela; aka, i ko'u hele ana aku io lakou la, ua hoowahawaha lakou ia'u, a ua hoowahawaha i ke kauoha a Iehova.
34 A nolaila, ke i aku nei au ia oukou, e na lahuikanaka, ka poe i lohe a hoomaopopo, e nana i ko oukou Kahuhipa, nana e haawi aku ia oukou i ka maha mau loa; no ka mea, ua kokoke mai ia, ka mea e hiki mai ana i ka hopena o ke ao nei.
35 E hoomakaukau oukou i ka uku no ke aupuni;
36 E holo aku oukou i ke aka o keia ao, e loaa ka olioli o ko oukou nani: Ke hoike akea aku nei au i ko'u Hoola.
37 E loaa ia oukou ka haawina i haawiia mai ia oukou, e hauoli hoi, e hoomaikai aku i ka mea nana oukou i alakai i ke aupuni lani.
38 E ku iluna a e ku, e nana i ka heluna o ka poe i hoailonaia ma ka ahaaina a ka Haku;
39 Ka poe i haalele i ke aka o ke ao nei, a ua loaa ia lakou na aahu nani o ka Haku.
40 E lawe oe i kou helu, e Ziona, a e pani i kou poe i aahuia i ke keokeo, ka poe i hooko i ke kanawai o ka Haku.
41 Ua hoʻokō ʻia ka heluna o kāu mau keiki āu i makemake ai;
42 ʻIke akula au ma luna o ka mauna ʻo Ziona i ka poʻe kānaka nui, ʻaʻole hiki iaʻu ke helu, a hoʻoleʻa aku lākou a pau iā Iēhova me nā mele.
43 A i waenakonu o lākou he kanaka ʻōpiopio kiʻekiʻe, ʻoi aku kona lōʻihi i ko nā mea ʻē aʻe a pau, a ma luna o kēlā me kēia poʻo o lākou i kau ai i nā lei aliʻi, a ua ʻoi aku kona kiʻekiʻe; ka mea a'u i kahaha nui ai.
44 A ninau aku la au i ka anela, i aku la, E ka Haku, heaha keia mau mea?

45 Olelo mai la ia, i mai la ia'u, Eia ka poe i haalele i ke kapa make, a ua komo i ka make ole, a ua hooiaio i ka inoa o ke Akua;
46 A laila, ʻī akula au i ka ʻānela, ʻO wai ke kanaka ʻōpiopio nāna lākou i hoʻoalii i ka lei aliʻi, a hāʻawi i nā poho lima ma ko lākou mau lima?
47 Olelo mai la ia, i mai la ia'u, O ke Keiki ia a ke Akua, ka mea a lakou i hai mai ai ma ke ao nei. A laila hoʻomaka wau e hoʻomaikaʻi nui aku i ka poʻe i kū ʻoʻoleʻa no ka inoa ʻo Iēhova.
48 A laila ʻōlelo maila ka ʻānela iaʻu, E hele ʻoe, e haʻi aku i koʻu poʻe kānaka i ke ʻano o nā mea, a me nā mea kupanaha a Iēhova kou Akua āu i ʻike ai.

MOKUNA 3

1 I ke kanakolu o ka makahiki ma hope iho o ka luku ʻia ʻana o ke kūlanakauhale, aia nō au ma Babulona, a hiamoe ihola au ma luna o koʻu wahi moe, a kupu aʻela koʻu manaʻo ma luna o koʻu naʻau.
2 No ka mea, ua ike au i ka neoneo ana o Ziona, A me ka waiwai o ka poe i noho ma Babulona.
3 Haehaeia ko'u uhane, a hoomaka au e olelo aku i ka Mea Kiekie loa i na huaolelo weliweli, i aku la,
4 E ka Haku, ka mea e noho alii ana, ua olelo mai oe i kinohou, I ka wa i kanu ai oe i ka honua, O oe wale no, A kauoha mai oe i na kanaka.
5 A hāʻawi mai ʻoe i kino no ʻAdamu me ka ʻuhane ʻole, ka mea i hana ʻia e kou mau lima, a hāʻawi ʻoe i ka hanu ola i loko ona, a ua ola ʻo ia i mua ou.
6 A ke alakaʻi aku nei ʻoe iā ia i loko o ka paradaiso, i ka mea a kou lima ʻākau i kanu ai, ma mua o ka puka ʻana mai o ka honua.
7 A ua kauoha mai ʻoe iā ia e aloha i kou ʻaoʻao, ka mea āna i lawehala ai, a ua hāʻawi koke ʻoe i ka make i loko ona a me kona mau hanauna;
8 A hele na kanaka a pau mamuli o ko lakou makemake iho, a hana lakou i na mea kupanaha imua ou, a hoowahawaha i kau mau kauoha.
9 A i ka hala ana o ka manawa, lawe mai oe i ke kaiakahinalii maluna o ka poe e noho ana ma ke ao nei, a luku aku la ia lakou.
10 A i loko o lākou a pau, e like me ka make iā ʻAdamu, pēlā ke kaiakahinaha i hiki mai ai kēia poʻe.
11 Ua waiho nae oe i kekahi o lakou, o Noa a me kona ohua, na lakou mai na kanaka pono a pau.
12 A i ka wā i hoʻomaka ai ka poʻe e noho ana ma ka honua e māhuahua, a loaʻa iā lākou nā keiki he nui, a he poʻe kānaka nui lākou, hoʻomaka hou lākou e ʻoi aku ka hewa i ko ka mua.
13 A i ko lakou noho hewa ana imua ou, ua koho oe i kanaka nou no lakou, o Aberahama kona inoa.
14 ʻO ia kāu i aloha ai, iā ia wale nō ʻoe i hōʻike ai i kou makemake.
15 A ua hana oe i berita mau loa me ia, me ka hoohiki ia ia, aole loa oe e haalele i kana poe mamo.
16 Ua hāʻawi mai ʻoe iā ʻIsaʻaka nona, a na ʻIsaʻaka hoʻi kāu i hāʻawi mai ai iā Iakoba lāua ʻo ʻEsau. ʻO Iakoba, ua koho ʻoe iā ia nou, a ua hoʻonoho ʻoe ma o ʻEsau: a lilo ihola ʻo Iakoba i poʻe lehulehu loa.
17 A i kou alakaʻi ʻana i kāna poʻe mamo mai ʻAigupita mai, alakaʻi ʻoe iā lākou i ka mauna ʻo Sinai.
18 A kulou iho la oe i ka lani, hoonoho paa oe i ka honua, hoonaueue i ka honua a pau, haalulu iho la ka hohonu, a hoopilikia i na kanaka o ia au.
19 A komo aku kou nani ma na puka eha, o ke ahi, a me ke olai, a me ka makani, a me ke anu; I haawi aku oe i ke kanawai i na mamo a Iakoba, A me ka ikaika i ka hanauna o ka Iseraela.
20 Aole nae oe i lawe aku i ka naau hewa mai o lakou aku, i hoohua mai kou kanawai i ka hua iloko o lakou.
21 No ka mea, o ka Adamu mua me ka naau ino, ua lawehala ia, a ua lanakila ia; a pela hoi ka poe a pau i hanauia e ia.
22 Pela i mau ai ka nawaliwali; a o ke kanawai hoi iloko o ka naau o kanaka me ka ino o ke kumu; no laila ua haʻalele ka mea maikaʻi, a mau nō ka hewa.
23 A hala na manawa, a pau hoi na makahiki: alaila, hooku mai oe i kauwa nau, i kapaia o Davida.
24 Ka mea au i kauoha mai ai e kukulu i kulanakauhale no kou inoa, a e kaumaha aku i ka mea ala a me na alana nou malaila.
25 A i ka hana ʻia ʻana o ia mea i nā makahiki he nui, a laila haʻalele ka poʻe i noho ma ke kūlanakauhale iā ʻoe.
26 A hana iho la ma na mea a pau e like me ka Adamu a me kona mau hanauna a pau i hana'i: no ka mea, he naau ino ko lakou.
27 Pela oe i haawi aku ai i kou kulanakauhale i ka lima o kou poe enemi.
28 Ua oi aku anei ka maikai o ka lakou hana ana, ka poe e noho la ma Babulona, i lilo ai lakou i alii maluna o Ziona?
29 No ka mea, ia'u i hiki aku ai ilaila, ike aku la au i na mea ino hiki ole ke heluia, alaila ike aku la ko'u uhane i ka poe hana hewa he nui loa i keia kanakolu. pepeiao, i maule ai kuu naau.
30 No ka mea, ua ʻike au i kou ʻae ʻana iā lākou e hana hewa, a ua hoʻōla i ka poʻe hana hewa;
31 ʻAʻole au i hoʻomanaʻo i ka waiho ʻana o kēia ʻaoʻao: He ʻoi aku anei ko Babulona ma mua o ko Ziona?
32 A i ʻole kekahi poʻe kānaka ʻē aʻe i ʻike iā ʻoe ma waho o ka ʻIseraʻela? ʻO wai ka hanauna i manaʻoʻiʻo i kāu mau berita e like me Iakoba?
33 ʻAʻole naʻe i ʻike ʻia ko lākou uku, ʻaʻohe hua o kā lākou hana ʻana;
34 No laila, e kaupaona ʻoe i ko mākou hewa ʻānō ma ke kaupaona, a me kā lākou poʻe e noho lā ma ke ao nei; a pēlā e loaʻa ai kou inoa i loko o ka ʻIseraʻela wale nō.
35 Inahea i hana hewa ole ai ka poe e noho la ma ka honua imua o kou maka? Owai la ka poe kanaka i malama pela i kau mau kauoha?
36 E ike auanei oe ua malama ka Iseraela ma ka inoa i kau mau kauoha; ʻaʻole naʻe ka lāhui.

MOKUNA 4

1 A ʻo ka ʻānela i hoʻouna ʻia mai iaʻu, ʻo ʻUriʻela kona inoa, ʻōlelo maila iaʻu,
2 A i mai la, Ua hele loa kou naau ma keia ao, a ke manao nei anei oe e ike i ka aoao o ka Mea kiekie loa?

3 I aku la au, Ae, e kuu haku. ʻŌlelo maila ʻo ia iaʻu, ʻī maila, Ua hoʻouna ʻia mai au e hōʻike iā ʻoe i nā ala ʻekolu, a e hōʻike aku i nā mea like ʻekolu i mua ou.
4 Ina e hiki ia oe ke hai mai ia'u, e hoike aku no hoi au ia oe i ke ala au e makemake ai e ike, a e hoike aku au ia oe i kahi i puka mai ai ka naau hewa.
5 I aku la au, E hai mai oe, e kuu haku. A laila ʻī maila ʻo ia iaʻu, E hele ʻoe, e kaupaona iaʻu i ke kaumaha o ke ahi, a e ana mai paha iaʻu i ka makani o ka makani, a e kāhea hou mai iaʻu i ka lā i hala.
6 A laila ʻōlelo akula au, ʻī akula, ʻO wai lā ke kanaka e hiki ke hana pēlā, i nīnau mai ai ʻoe iaʻu ia mau mea?
7 I mai la kela ia'u, Ina e ninau aku au ia oe i ka nui o na hale iwaena o ke kai, a me ka nui o na punawai ma ke kumu o ka hohonu, a me ka nui o na punawai maluna o ke aouli, owai la na puka ana o ka moana. paradaiso:
8 Ina paha e olelo mai oe ia'u, Aole au i iho ilalo i ka hohonu, aole hoi i ka po, aole hoi au i pii aku i ka lani.
9 ʻĀnō hoʻi, ua nīnau aku au iā ʻoe i ke ahi a me ka makani wale nō, a me ka lā āu i hele ai, a me nā mea hiki ʻole iā ʻoe ke kaʻawale, ʻaʻole hiki iā ʻoe ke pane mai iaʻu.
10 ʻĪ maila hoʻi ʻo ia iaʻu, ʻO kou mau mea iho, a me ka poʻe i ulu pū me ʻoe, ʻaʻole hiki iā ʻoe ke ʻike;
11 Pehea lā e hiki ai i kou ipu ke hoʻomaopopo i ka ʻaoʻao o ka Mea kiʻekiʻe loa, a i ka wā i hoʻopōʻino ʻia ko ke ao nei i waho, i ʻike ai i ka pala i ʻike ʻia i mua o koʻu mau maka?
12 A laila, ʻī akula au iā ia, ʻOi aku ka maikaʻi o mākou ʻaʻole loa, ma mua o ka noho ʻana ma ka hewa, a e ʻeha, ʻaʻole mākou e ʻike i ke kumu.
13 ʻŌlelo maila ʻo ia iaʻu, ʻī maila, Ua hele au i loko o ka ululāʻau i ka pāpū, a kūkākūkā nā lāʻau.
14 ʻĪ maila, E hele kākou, e kaua aku i ke kai, i hele aku ia i mua o kākou, i hana hou aku kākou i mau lāʻau.
15 A kuka pu no hoi na waikahe o ke kai, i mai la, E pii kakou e hoopau i na ululaau o ka papu, i hana ai kakou i aina e.
16 Makehewa ka manao o ka wahie, no ka mea, hele mai ke ahi a hoopau ia ia.
17 Ua lilo ka manaʻo o ke kahe ʻana o ke kai, no ka mea, kū ke one a hoʻopaʻa iā lākou.
18 Ina e hookolokolo oe iwaena o keia mau mea elua, owai la kau e hoomaka ai e hoapono mai? ʻO wai hoʻi kāu e hoʻohewa ai?
19 ʻŌlelo akula au, ʻī akula, He ʻoiaʻiʻo, he manaʻo lapuwale kā lāua i noʻonoʻo ai, no ka mea, ua hāʻawi ʻia ka ʻāina no ka ulu lāʻau, a he wahi hoʻi ko ke kai e kahe ai kona mau kahawai.
20 A laila, ʻōlelo maila ʻo ia iaʻu, ʻī maila, Ua hoʻoponopono pono ʻoe;
21 No ka mea, e like me ka hāʻawi ʻia ʻana o ka ʻāina no ka ulu lāʻau, a me ke kai i kona mau waikahe; aia ma kahi kiekie o ka lani.
22 A laila ʻōlelo akula au, ʻī akula, Ke noi aku nei au iā ʻoe, e ka Haku, e hāʻawi mai iaʻu i ka ʻike.
23 No ka mea, ʻaʻole naʻe koʻu manaʻo e ʻimi i nā mea kiʻekiʻe, akā, i ka poʻe e maʻalo aʻe nei ma o kākou nei i kēlā lā i kēia lā, ʻo ia hoʻi, no ka mea, ua hāʻawi ʻia ka ʻIseraʻela i mea e hōʻino ai i ko nā ʻāina ʻē; i ko na aina pono ole, a no ke aha la i lilo ai ke kanawai o ko kakou poe kupuna i mea ole, a i mea ole ai na berita i kakauia;
24 A hele aku kakou iwaho o ke ao nei e like me na uhini, a o ko kakou ola ana, he kahaha ia a me ka makau, aole kakou e pono ke alohaia mai.
25 Heaha hoi kana e hana mai ai i kona inoa i kapaia mai ai kakou? no keia mau mea a'u i ninau aku ai.
26 A laila ʻōlelo maila ʻo ia iaʻu, ʻī maila, ʻO ka nui o kāu ʻimi ʻana, pēlā nō ka nui o kou kahaha ʻana; no ka mea, ua wikiwiki ko ke ao nei e hala.
27 ʻAʻole hiki ke hoʻomaopopo i nā mea i haʻi ʻia mai i ka poʻe pono i ka wā e hiki mai ana: no ka mea, ua piha kēia ao i ka hewa a me nā nāwaliwali.
28 Aka, no keia na mea au e ninau mai ai ia'u, e hai aku au ia oe; no ka mea, ua luluia ka ino, aole nae i hiki mai kona luku ana.
29 No ia mea, inā ʻaʻole e huli ʻia ka mea i lūlū ʻia, a inā ʻaʻole e lilo ka wahi i kanu ʻia ai ka hewa, a laila ʻaʻole hiki ke hele mai ka mea i lūlū ʻia me ka maikaʻi.
30 No ka mea, ua luluia ka hua ino iloko o ka naau o Adamu mai kinohi mai, a pehea ka nui o ka hewa i hooulu mai ai a hiki i keia manawa? a pehea ka nui o ka mea e hoohua mai ai a hiki i ka wa e hahi ai?
31 E noonoo oe ia oe iho, i ka nui o ka hua o ka hewa i hoohua mai ai ka hua ino.
32 A i ʻoki ʻia nā pepeiao i helu ʻole ʻia, pehea ka nui o ka papahele e hoʻopiha ai lākou?
33 A laila ʻōlelo akula au, ʻī akula, Pehea lā, a hea lā e hiki mai ai kēia mau mea? No ke aha la ka uuku o ko kakou mau makahiki a me ka hewa?
34 ʻŌlelo maila kēlā iaʻu, ʻī maila, Mai hoʻokē ʻai aku ʻoe ma luna o ka Mea Kiʻekiʻe loa;
35 ʻAʻole anei i nīnau nā ʻuhane o ka poʻe pono i kēia mau mea i loko o ko lākou keʻena, me ka ʻī ʻana, Pehea lā ka lōʻihi o koʻu manaʻolana ʻana ma kēia ʻano? Ahea la e hiki mai ai ka hua o ko kakou uku?
36 Olelo aku la o Uriela, ka luna anela ia lakou, i mai la, I ka wa i piha ai ka hua iloko o oukou;
37 Ua ana iho la oia i na manawa; a ua helu oia i na manawa; aole nae ia e hoonaue, aole hoi e hoonaue, a pau ia ana.
38 A laila ʻōlelo akula au, ʻī akula, E ka Haku, ka mea e hoʻomalu nei, ua piha mākou a pau i ka hewa.
39 A no kakou paha, aole paha i piha na papahele o ka poe pono, no na hewa o ka poe e noho ana ma ka honua.
40 Olelo mai la oia ia'u, i mai la, E hele oe i ka wahine hapai, a e ninau aku ia ia i ka piha ana o kona mau malama eiwa, ina paha e hiki i kona opu ke hanau hou iloko ona.
41 I aku la au, Aole, e ka Haku, aole e hiki ia ia. ʻĪ maila kēlā iaʻu, Ma ka lua kupapaʻu, ua like nā keʻena o nā ʻuhane me ka ʻōpū o ka wahine.
42 No ka mea, e like me ka wahine hanau e holo wikiwiki ana i ka pono o ka hanau keiki, pela no keia mau wahi e wikiwiki ai e haawi aku i na mea i haawiia ia lakou.
43 Mai kinohi mai, e nana, o ka mea au i makemake ai e ike, e hoikeia mai no ia ia oe.
44 A laila ʻōlelo akula au, ʻī akula, Inā i loaʻa iaʻu ke aloha i mua o kou maka, a inā he mea hiki, a inā e hālāwai au,

45 No laila, e hōʻike mai ʻoe iaʻu inā ʻoi aku ka mea e hiki mai ana ma mua o ka mea i hala, a me ka mea i hala ma mua o ka mea e hiki mai ana.
46 Ua ike au i ka mea i hala, aka, o ka mea e hiki mai ana, aole au i ike.
47 I mai la kela ia'u, E ku iluna ma ka aoao akau, a na'u e hoakaka aku ia oe.
48 Kū aʻela au, a ʻike akula, aia hoʻi, he umu wela e ʻaʻā ana ma mua oʻu;
49 Ma hope iho, maalo aʻela i mua oʻu he ao wai, a hoʻohehe‘e maila i ka ua nui me ka ʻino; a hala ka ua ino, noho malie na kulu.
50 A laila ʻī maila ʻo ia iaʻu, E noʻonoʻo ʻoe iā ʻoe iho; e like me ka ʻoi aku o ka ua ma mua o nā kulu, a me ke ahi ma mua o ka uahi; aka, ua koe na kulu a me ka uahi: pela i oi aku ai ka nui i hala.
51 A laila pule akula au, ʻī akula, E hiki anei iaʻu ke ola a hiki i kēlā manawa? He aha ka mea e hiki mai ana ia mau lā?
52 Olelo mai la oia ia'u, i mai la, O na hoailona au e ninau mai ai ia'u, e hai iki aku au ia oe; no ka mea, aole au i ike.

MOKUNA 5

1 Eia naʻe, i ka hiki ʻana mai o nā hōʻailona, aia hoʻi, e hiki mai ana nā lā e lawe ʻia ai ka poʻe e noho ana ma ka honua he lehulehu, a e hūnā ʻia ka ʻaoʻao o ka ʻoiaʻiʻo, a e paʻa ʻole ka ʻāina i ka manaʻoʻiʻo.
2 Aka, e mahuahua ka hewa maluna o ka mea au e ike nei, a me ka mea au i lohe ai mamua.
3 A ʻo ka ʻāina āu i ʻike ai he aʻa, e ʻike koke ʻoe i ka neoneo ʻana.
4 Akā, inā hāʻawi ka Mea Kiʻekiʻe iā ʻoe e ola, a laila e ʻike ʻoe ma hope o ke kolu o ka pū i ka puka ʻana mai o ka lā i ka pō, a me ka mahina ʻekolu i ke ao.
5 A e kahe ke koko mailoko mai o ka laau, A e kani mai ka pohaku i kona leo, A e haalulu na kanaka.
6 A e hoʻomalu nō ʻo ia i ka mea a lākou e manaʻo ʻole ai i ka poʻe e noho ana ma ka honua, a e holo pū aku nā manu.
7 A e hoʻolei aku ke kai Sodoma i ka iʻa, a e walaʻau i ka pō, i ka mea i ʻike ʻole ʻia e ka poʻe he nui;
8 He huikau hoi ma na wahi he nui, a e hoopau pinepine ia ke ahi, a e hololi na holoholona hihiu i ko lakou mau wahi, a e hanau mai na wahine puupaa i na moona.
9 A e loaa ka wai paakai ma ka mea ono, a e luku aku na makamaka a pau i kekahi i kekahi; A laila, e hūnā ʻo ia iā ia iho, a e hele ka ʻike i loko o kona keʻena malu.
10 A e ʻimi ʻia e nā mea he nui, ʻaʻole naʻe e loaʻa;
11 A e ninau aku kekahi aina i kekahi, me ka i ana mai, O ka pono anei ka mea e pono ai ke kanaka? ma o oe? A e ʻōlelo mai nō ia, ʻAʻole.
12 Ia manawa e lana ai na kanaka, aole nae e loaa;
13 Ke waiho nei au e hoike aku ia oe i na hoailona; a ina e pule hou oe, a e uwe e like me keia ano, a hookeai i na la, e lohe auanei oe i na mea oi aku.
14 A laila, ala aʻela au, a puni koʻu kino a pau ka makaʻu nui, a haʻalulu koʻu naʻau, a maule.
15 No laila, ʻo ka ʻānela i hele mai e kamaʻilio me aʻu, hoʻopaʻa maila iaʻu, hoʻomaha mai iaʻu, a hoʻokū iaʻu ma luna o koʻu mau wāwae.
16 A i ka lua o ka pō, hele mai ʻo Salatiʻela, ka luna o nā kānaka iaʻu, ʻī maila, Auhea ʻoe? No ke aha lā i kaumaha ai kou maka?
17 ʻAʻole anei ʻoe i ʻike, ua hāʻawi ʻia ka ʻIseraʻela iā ʻoe ma ka ʻāina o ko lākou pio ʻana?
18 E ala aʻe, e ʻai i ka berena, mai haʻalele iā mākou, e like me ke kahuhipa i waiho i kāna ʻohana i loko o nā lima o nā ʻīlio hae.
19 A laila ʻī akula au iā ia, E hele ʻoe mai oʻu aku nei, mai hoʻokokoke mai iaʻu. A lohe ʻo ia i kaʻu ʻōlelo ʻana, a hele akula ia mai oʻu aku nei.
20 A hookeai iho la au i na la ehiku, me ke kanikau, a me ka uwe ana, e like me ka Uriela a ka anela i kauoha mai ai ia'u.
21 A ma hope iho o nā lā ʻehiku, ua kaumaha loa ka manaʻo o koʻu naʻau iaʻu;
22 A loaa hou i ko'u uhane ka uhane o ka naauao, a hoomaka hou au e kamailio me ka Mea Kiekie;
23 ʻĪ akula, E ka Haku, ka mea nāna e hoʻomalu, o nā lāʻau a pau o ka honua, a me ko laila mau lāʻau a pau, ua koho ʻoe i hoʻokahi kumu waina nou.
24 A ua koho ʻoe i hoʻokahi lua no nā ʻāina a pau o ke ao nei;
25 A ua hoʻopiha hoʻi ʻoe i hoʻokahi muliwai no nā hohonu a pau o ke kai;
26 A o na manu a pau i hanaia, ua kapa aku oe i hookahi manu nunu;
27 A i waena o nā lehulehu a pau, ua loaʻa iā ʻoe hoʻokahi poʻe kānaka nou;
28 Ano, e ka Haku, no ke aha la oe i haawi mai ai i keia poe kanaka hookahi i na mea he nui loa? a ma ke kumu hoʻokahi ʻoe i hoʻomākaukau ai i nā mea ʻē aʻe, a no ke aha lā ʻoe i hoʻopuehu ai i kou poʻe kānaka hoʻokahi i waena o nā mea he nui?
29 A ʻo ka poʻe i hōʻole i kāu mau ʻōlelo hoʻohiki, ʻaʻole i manaʻoʻiʻo i kāu mau berita, ua hehi lākou iā lākou.
30 Ina ua inaina nui oe i kou poe kanaka, e hoopai anei oe ia lakou me kou mau lima iho.
31 Ano, i ka'u olelo ana i keia mau olelo, ua hoounaia mai ia'u ka anela i hele mai io'u nei i ka po mamua;
32 A i mai la ia'u, E hoolohe mai oe ia'u, a e ao aku au ia oe; E hoolohe mai oe i ka'u mea e olelo aku nei, a e hai hou aku au ia oe.
33 ʻĪ akula au, E ʻōlelo mai ʻoe, e ka Haku. A laila, ʻī maila ʻo ia iaʻu, Ua pilikia kou naʻau no ka ʻIseraʻela;
34 ʻĪ akula au, ʻAʻole, e ka Haku, akā, ua ʻōlelo aku au me ka ʻehaʻeha loa;
35 I mai la kela ia'u, Aole e hiki ia oe. I aku la au, No ke aha la, e ka Haku? I hea wau i hānau ʻia ai ia manawa? No ke aha lā i lilo ʻole ai ka ʻōpū o koʻu makuahine i koʻu lua kupapaʻu, i ʻike ʻole ai au i ke kaumaha o ka Iakoba, a me ka luhi luhi o ke kumu o ka ʻIseraʻela?
36 I mai la kela ia'u, E helu mai oe ia'u i na mea i hiki ole mai, e houluulu ia'u i ka opala i helelei iho, e hana hou mai oe i na pua i mae wale.
37 E wehe mai oe ia'u i na wahi i paa, a e lawe mai ia'u i na makani i paa iloko o lakou, e hoike mai oe ia'u i ke ano o ka leo, alaila e hai aku au ia oe i ka mea au e hooikaika ai e ike.

38 A ʻī akula au, E ka Haku, ka mea e hoʻomalu nei, ʻo wai ka mea e ʻike i kēia mau mea, ke ʻole ka mea noho ʻole me nā kānaka?
39 A owau nei, he naaupo au: pehea la wau e olelo aku ai i keia mau mea au e ninau mai nei ia'u?
40 A laila, ʻī maila ʻo ia iaʻu, E like me ka hiki ʻole iā ʻoe ke hana i kekahi o kēia mau mea aʻu i ʻōlelo ai, pēlā nō ʻaʻole hiki iā ʻoe ke ʻike i koʻu manaʻo, ʻaʻole hoʻi i ke aloha aʻu i hoʻohiki ai i koʻu poʻe kānaka.
41 ʻĪ akula au, Aia hoʻi, e ka Haku, ua kokoke ʻoe i ka poʻe i mālama ʻia a hiki i ka hopena;
42 I mai la kela ia'u, E hoohalike au i ko'u manao me ke apo: me ka lohi ole o ka hope, pela no ka mama ole o ka mua.
43 A olelo aku la au, i aku la, Aole anei e hiki ia oe ke hana i na mea i hanaia, a i keia manawa, a me na mea e hiki mai ana, i ka manawa hookahi; i hoike koke mai oe i kou pono?
44 A laila ʻōlelo maila ʻo ia iaʻu, ʻī maila, ʻAʻole hiki i ka mea hana ke wikiwiki ma mua o ka mea nāna i hana; ʻaʻole hoʻi e paʻa koke ke ao nei i nā mea e hana ʻia i loko.
45 ʻĪ akula au, E like me kāu i ʻōlelo mai ai i kāu kauwā, ʻo ʻoe, ka mea nāna e hoʻōla i nā mea a pau, ua hoʻōla koke mai ʻoe i ka mea āu i hana ai, a na ka mea i lawe mai; ano e hele koke mai.
46 A i mai la kela ia'u, E ninau aku oe i ka opu o ka wahine, a e i aku ia ia, Ina e hanau oe i na keiki, no ke aha la olua i hui ole ai, aka, i kekahi i kekahi? No ia mea, e pule aku ia ia e hanau mai na keiki he umin i ka manawa like.
47 ʻĪ akula au, ʻAʻole hiki iā ia;
48 A laila ʻōlelo maila ʻo ia iaʻu, Pēlā nō wau i hāʻawi aku ai i ka ʻōpū o ka honua i ka poʻe i lūlū ʻia i loko o ko lākou manawa.
49 No ka mea, e like me ke keiki uuku hiki ole ke hoohua mai i na mea o ka poe kahiko, pela no au i hooponopono ai i ke ao nei a'u i hana'i.
50 A ninau aku la au, i aku la, No ka mea, ua haawi mai oe ia'u i ke ala, e hele aku au e olelo aku imua ou;
51 Olelo mai la oia ia'u, i mai la, E ninau aku oe i ka wahine hanau keiki, a nana e hai mai ia oe.
52 E ʻōlelo aku ʻoe iā ia, No ke aha lā i like ai ka poʻe āu i hānau ai i kēia manawa me ka poʻe ma mua, ʻaʻole naʻe ke kino?
53 A e ʻōlelo mai ʻo ia iā ʻoe, ʻO ka poʻe i hānau i ka wā ʻōpiopio, hoʻokahi nō ʻano;
54 E noonoo hoi oe, ua emi iho ko oukou kino mamua o ko oukou poe mamua.
55 A o ka poe e hele mai ana mahope o oukou, ua emi iho lakou mamua o oukou, e like me na mea i hoomaka i ka elemakule, a ua hala aku i ka ikaika o ka wa opiopio.
56 A laila ʻī akula au, E ka Haku, ke noi aku nei au iā ʻoe, inā i loaʻa iaʻu ka lokomaikaʻi ʻia i mua o kou maka, e hōʻike mai ʻoe i kāu kauwā, i ka mea āu i ʻike ai i kāu mea i hana ai.

MOKUNA 6

1 I mai la kela ia'u, I kinohou, i ka wa i hanaia'i ka honua, mamua o ke ku ana o na mokuna o ka honua, a i pa ole mai ka makani;
2 Mamua o ka hekili a me ka malamalama, Aole i hookumuia na kumu o ka paradaiso;
3 Ma mua o ka ʻike ʻia ʻana o nā pua nani, ʻaʻole hoʻi i hoʻokumu ʻia nā mana hoʻoneʻe, Ma mua o ka hōʻuluʻulu ʻana o ka lehulehu o nā ʻānela.
4 A i ka wa i hapaiia'i na kiekiena o ka lewa, Mamua o ka inoa o na ana o ka lani, A i wela ole na kapuahi ma Ziona.
5 A ma mua o ka ʻimi ʻia ʻana o kēia mau makahiki, a i ʻole i hoʻohuli ʻia nā mea i hana ʻia e ka poʻe hewa, ma mua o ka hoʻopaʻa ʻia ʻana o ka poʻe i hōʻiliʻili i ka manaʻoʻiʻo i waiwai.
6 A laila, manaʻo ihola au i kēia mau mea, a ua hana ʻia ia mau mea a pau e aʻu wale nō, ʻaʻole e kekahi;
7 A laila ʻōlelo akula au, ʻī akula, He aha ka māhele o nā manawa? Ahea la ka hope o ka mua, a me ka hoomaka ana e hiki mai ana?
8 ʻĪ maila kēlā iaʻu, Mai ʻAberahama mai a hiki iā ʻIsaʻaka, i ka wā i hānau ai ʻo Iakoba lāua ʻo ʻEsau, ua paʻa mua ka lima o Iakoba i ke kuʻekuʻe wāwae o ʻEsau.
9 No ka mea, ʻo ʻEsau ka hopena o kēia ao, a ʻo Iakoba ka mua ma hope.
10 Aia ka lima o ke kanaka ma waena o ke kuʻekuʻe wāwae a me ka lima;
11 A laila ʻōlelo akula au, ʻī akula, E ka Haku, ka mea hoʻomalu, inā i loaʻa iaʻu ka lokomaikaʻi ʻia i mua o kou maka;
12 Ke noi aku nei au ia oe, e hoike mai oe i kau kauwa i ka hope o kau mau hoailona au i hoike mai ai ia'u i ka po hope.
13 Olelo mai la ia, i mai la ia'u, E ku iluna ma kou mau wawae, a e lohe i ka leo kani nui.
14 A e like auanei ia me he oni nui la; aka, o kahi au e ku nei, aole e naueue.
15 No ia mea, i kana olelo ana, mai makau oe;
16 A no ke aha? no ka mea, haalulu a haalulu ka olelo o keia mau mea;
17 A i koʻu lohe ʻana, kū aʻela au ma luna o koʻu mau wāwae, a hoʻolohe, aia hoʻi, he leo e ʻōlelo mai ana, a ʻo kona halulu ʻana ua like ia me ka halulu o nā wai he nui.
18 I mai la ia, Aia hoi, e hiki mai ana na la e hoomaka ai au e hookokoke aku, a e ike i ka poe e noho la ma ka honua;
19 A e hoomaka ia e ninau ia lakou, i ke ano o ka poe i hana ino me ka pono ole me ko lakou pono ole, a i ka wa e pau ai ka popilikia o Ziona;
20 A i ka wa e pau ai ke ao nei, ka mea e hoomaka ana e nalo, alaila, e hoike aku au i keia mau hoailona;
21 A ʻo nā keiki o ka makahiki hoʻokahi e ʻōlelo lākou me ko lākou leo, ʻo nā wāhine hāpai, e hānau lākou i nā keiki naʻaupō o nā malama ʻekolu a ʻehā paha, a e ola lākou, a e hoʻāla ʻia.
22 A e ike koke ia na wahi i luluia, aole i luluia, E loaa koke no na halepapaa i nele.
23 A kani ka pu, a lohe na kanaka a pau, makau koke lakou.
24 Ia manawa, e kaua aku na makamaka i kekahi i kekahi, e like me na enemi, a e makau ka honua me ka poe e noho ana iloko, e ku malie no na punawai, a i na hora ekolu, aole lakou e holo.
25 O ka mea e koe mai keia mau mea a pau a'u i olelo aku ai ia oe, e pakele ia, a e ike i ko'u ola, a me ka hope o kou ao.

26 A ʻo nā kānaka i hoʻokipa ʻia e ʻike lākou, ka poʻe i ʻai ʻole i ka make mai ko lākou hānau ʻana mai;
27 No ka mea, e hoopauia ka hewa, a e kinaiia ka hoopunipuni.
28 A o ka manaoio, e ulu no ia, e lanakila auanei ka palaho, a e haiia ka oiaio i hala ole ka hua.
29 A i kana kamailio pu ana me au, aia hoi, nana liilii aku la au i ka mea a'u i ku ai imua.
30 A i mai la oia ia'u i keia mau olelo; Ua hele mai nei au e hoike aku ia oe i ka manawa o ka po e hiki mai ana.
31 Ina e pule hou aku oe, a e hookeai hou i na la ehiku, e hai aku au ia oe i na mea oi aku mamua o ka'u i lohe ai.
32 No ka mea, ua loheia kou leo imua o ka Mea Kiekie;
33 No ia mea, ua hoouna mai oia ia'u e hoike aku ia oe i keia mau mea a pau, a e olelo aku ia oe, E oluolu oe, mai makau.
34 Mai wikiwiki ʻoe i nā manawa i hala, e noʻonoʻo i nā mea lapuwale, i wikiwiki ʻole ai ʻoe mai nā manawa hope aku.
35 A ma hope iho o kēia, uwē hou au, a hoʻokē ʻai i nā lā ʻehiku e like me ia, i hoʻokō ai au i nā pule ʻekolu āna i ʻōlelo mai ai iaʻu.
36 A i ka po ewalu, eha hou ko'u naau iloko o'u, a hoomaka au e olelo aku imua o ka Mea Kiekie.
37 No ka mea, ua wela loa ko'u uhane i ke ahi, a ua pilikia ko'u uhane.
38 A i aku la au, E ka Haku, ua olelo mai oe mai kinohi mai o ka hanaia ana, i ka la mua, a i mai la oe penei; E hanaia ka lani a me ka honua; a he hana hemolele kau olelo.
39 Alaila o ka uhane, a me ka pouli a me ka noho malie ma na aoao a pau; ʻaʻole i hana ʻia ka leo o ke kanaka.
40 Alaila, kauoha mai la oe i malamalama maikai e puka mai mailoko mai o kou waiwai, i ikeia kau hana.
41 A i ka lua o ka la, hana iho la oe i ka uhane o ke aouli, a kauoha ae la e hookaawale ia ia, a e hookaawale mawaena o na wai, i pii ae kekahi aoao, a e koe kekahi malalo.
42 A i ke kolu o ka la, kauoha mai la oe e houluuluia na wai ma ka hapahiku o ka honua: eono apana au i hoomaloo ai, a malama hoi ia mau mea, i mea e kanuia kekahi e ke Akua, a i mahiia, e malama ia oe.
43 No ka mea, i ka wa i hai aku ai kau olelo, ua hanaia.
44 No ka mea, ua hiki koke mai ka hua nui a hiki ʻole ke helu ʻia, a me nā mea leʻaleʻa he nui loa, a me nā pua nani ʻole, a me nā mea ʻala ʻala ʻala;
45 A i ka hā o ka lā, kauoha mai ʻoe e mālamalama ka lā, a e mālamalama mai ka mahina, a e hoʻonohonoho pono ʻia nā hōkū.
46 A kauoha mai la ia lakou e hana i ke kanaka i hanaia.
47 A i ka lima o ka lā, ʻōlelo ʻoe i ka hapahiku, kahi i hui pū ʻia ai ka wai e hoʻohua mai i nā mea ola, nā manu, a me nā iʻa: a pēlā ʻiʻo nō.
48 No ka mea, ua hoohua mai ka wai aa, a me ke ola ole, ma ke kauoha a ke Akua, i hoolea ai na kanaka a pau i kau hana kupanaha.
49 A laila hoʻonoho ʻoe i nā mea ola ʻelua, kapa aku ʻoe i kekahi ʻo ʻEnoka, a ʻo Leviatana kekahi;
50 A hoʻokaʻawale aʻela ia i kekahi mai kekahi;
51 Ua hāʻawi aku ʻoe iā ʻEnoka i hoʻokahi ʻāpana i maloʻo i ke kolu o ka lā, i noho ai ʻo ia ma ia ʻāpana he tausani mau puʻu.
52 Akā, no ka Leviatana, ua hāʻawi aku ʻoe i ka hapahiku, ʻo ia hoʻi ka maʻu; a ua mālama ʻoe iā ia e ʻai ʻia e ka mea āu e makemake ai, a i ka wā hea.
53 A i ke ono o ka la, kauoha mai oe i ka honua, e hoohua mai ia i na holoholona, a me na holoholona, a me na mea kolo.
54 A ma hope iho o kēia mau mea, ʻo ʻAdamu hoʻi, ka mea āu i hoʻolilo ai i haku no nā mea a pau āu i hana ai;
55 Ua ʻōlelo aku au i kēia mau mea a pau i mua ou, e ka Haku, no kāu hana ʻana i ke ao nei no mākou
56 A o na kanaka e ae na Adamu mai, ua olelo oe, he mea ole lakou, e like me ke kuha, a ua hoohalike oe i ko lakou nui me ke kulu i haule mailoko mai o ka ipu.
57 Ano hoi, e ka Haku, aia hoi, o keia mau lahuikanaka i manaoia he mea ole, ua hoomaka lakou e noho haku maluna o makou, a e ai ia makou.
58 Akā, ʻo mākou, ʻo kou poʻe kānaka āu i kapa mai ai ʻo kāu makahiapo, ʻo kāu makahiapo, a me kāu ipo aloha, ua hāʻawi ʻia i loko o ko lākou lima.
59 Ina i hanaia ke ao nei no kakou, no ke aha la i loaa ole ai ia kakou ka hooilina pu me ko ke ao nei? Pehea ka loihi o keia?

MOKUNA 7

1 A i ka pau ana o ka'u olelo ana i keia mau olelo, hoounaia mai la ia'u ka anela i hoounaia mai ia'u i na po mamua.
2 ʻĪ maila kēlā iaʻu, E kū aʻe, e ʻEsdrasa, a e hoʻolohe i nā ʻōlelo aʻu i hele mai nei e haʻi aku iā ʻoe.
3 I aku la au, E olelo mai oe, e kuu Akua. A laila ʻōlelo maila ʻo ia iaʻu, Ua hoʻonoho ʻia ke kai ma kahi ākea, i hohonu a nui.
4 Aka, he ololi ka puka komo, me he muliwai la;
5 ʻO wai lā ka mea hiki ke hele i loko o ke kai e nānā iā ia, a e hoʻomalu iā ia? Ina aole ia i hele ma ka ololi, pehea la e hiki ai ia ia ke hele ma ka laula?
6 Eia kekahi; Ua kukuluia ke kulanakauhale, a ua hoonohoia ma kahi akea, a ua piha i na mea maikai a pau.
7 He ololi kona puka komo, a ua hoonohoia ma kahi ino e haule ai, me he ahi la ma ka lima akau, a ma ka hema he wai hohonu.
8 Hoʻokahi wale nō ala ma waena o lāua ʻelua, ʻo ia hoʻi ma waena o ke ahi a me ka wai, liʻiliʻi loa i hiki ʻole ke o ʻaʻohe kanaka e hele koke i laila.
9 Ina i haawiia keia kulanakauhale i hooilina no ke kanaka, ina aole ia e hala i ka pilikia i waihoia imua ona, pehea la e loaa'i ia ia keia hooilina?
10 I aku la au, Pela no, e ka Haku. A laila ʻōlelo maila ʻo ia iaʻu, Pēlā nō hoʻi ka ʻāina no ka ʻIseraʻela.
11 No ka mea, no lakou ka'u i hana'i i ke ao nei;
12 Alaila, ua ololi na puka komo o keia ao, ua piha i ke kaumaha a me ka luhi;
13 No ka mea, ua ākea a paʻa nā puka komo o ke ao kahiko, a ua lawe mai i ka hua make ʻole.
14 Ina paha e hooikaika ka poe ola e komo i keia mau mea pilikia a lapuwale, aole loa e hiki ia lakou ke loaa ka poe i hoahuia no lakou.
15 No laila, no ke aha lā ʻoe e hopohopo nei iā ʻoe iho, he kanaka palaho ʻoe? No ke aha lā ʻoe e haʻalulu ai, ʻoiai he kino ʻoe?

16 No ke aha lā ʻoe i manaʻo ʻole ai i loko o kou manaʻo i kēia mea e hiki mai ana, ma mua o ka mea e hiki mai ana?
17 A laila, ʻōlelo akula au, ʻī akula, E ka Haku, ka mea nāna e hoʻomalu, ua kauoha mai ʻoe i loko o kou kānāwai, i loaʻa kēia mau mea i ka poʻe pono, akā, e make ka poʻe hewa.
18 Akā, e ʻeha ka poʻe pono i nā mea pilikia, a e lana ko lākou manaʻolana;
19 I mai la kela ia'u. ʻAʻohe luna kānāwai ma luna o ke Akua, ʻaʻohe mea i ʻike ma luna o ka Mea kiʻekiʻe.
20 No ka mea, ua nui ka poe i make ma keia ola ana, no ka mea, ua hoowahawaha lakou i ke kanawai o ke Akua i kauia mai imua o lakou.
21 No ka mea, ua kauoha ikaika mai ke Akua i ka poe i hele mai, i ka mea a lakou e hana'i e ola'i, e like me ko lakou hele ana mai, a me ka lakou mea e malama ai i pale aku ai i ka hoopaiia.
22 Aole nae lakou i hoolohe ia ia; aka, olelo ku e ia ia, a noonoo i na mea lapuwale;
23 A hoopunipuni ia lakou iho ma ka lakou mau hana hewa; a olelo no ka mea kiekie loa, aole ia; aole hoi i ike i kona mau aoao.
24 Aka, ua hoowahawaha lakou i kona kanawai, a ua hoole i kana mau berita; ma kona mau kanawai, aole lakou i malama pono, aole hoi i hana i kana mau hana.
25 Nolaila, e Esdras, no ka mea nele, he mau mea ole ia, a no ka piha, he mau mea i piha.
26 Aia hoi, e hiki mai auanei ka manawa e ko ai keia mau hoailona a'u i hai aku ai ia oe, a e ikea mai ka wahine mare, a e ikeia hoi kona puka ana mai, i keia manawa ua hoohemoia mai ka honua aku.
27 A ʻo ka mea i hoʻopakele ʻia mai nā mea ʻino i ʻōlelo ʻia aʻe nei, e ʻike lākou i kaʻu mau mea kupanaha.
28 No ka mea, e hoikeia auanei ka'u keiki o Iesu me ka poe me ia, a o ka poe i koe, e hauoli lakou iloko o na haneri makahiki eha.
29 A mahope iho o keia mau makahiki, e make no ka'u keiki o Kristo, a me na kanaka a pau e ola ana.
30 A e hoʻohuli ʻia ka honua i loko o ka leo kahiko i nā lā ʻehiku, e like me nā hoʻopaʻi ma mua, ʻaʻohe kanaka e koe.
31 A mahope iho o na la ehiku, e hoala hou ia mai ke ao nei, ka poe ala ole, a o ka mea ino e make ana.
32 A e hoʻihoʻi ka honua i ka poʻe i hiamoe i loko ona, a e hoʻihoʻi ka lepo i ka poʻe e noho mālie, a e hoʻopakele nā wahi huna i nā ʻuhane i hāʻawi ʻia iā lākou.
33 A e ikea mai ka Mea Kiekie ma ka noho hookolokolo, A e hala aku ka poino, A e pau auanei ka hoomanawanui.
34 Aka, e mau ana ka hoopono, e mau no ka oiaio, a e mahuahua ka manaoio.
35 A ma hope mai ka hana, a e hōʻike ʻia ka uku, a e ikaika nā hana maikaʻi, ʻaʻole e noho aliʻi nā hana hewa.
36 I aku la au, pule mua o Aberahama no ka poe Sodoma, a o Mose no na kupuna i hana hewa ma ka waonahele.
37 A o Iesu mahope ona no ka Iseraela i ka wa o Akana.
38 A ʻo Samuʻela lāua ʻo Dāvida no ka luku ʻana;
39 A o Helia no ka poe i loaa ka ua; a no ka poe make, i ola ia.
40 A o Esekia no na kanaka i ka wa o Senakeriba: a he nui no na mea he nui loa.
41 Pela no i keia manawa, ua mahuahua ka palaho, a ua mahuahua ka hewa, a ua pule ka poe pono no ka poe aia;
42 ʻŌlelo maila ʻo ia iaʻu, ʻī maila, ʻAʻole kēia ola i ka hopena, kahi e noho ai ka nani; nolaila ua pule lakou no ka poe nawaliwali.
43 Aka, o ka la o ka make, oia ka hope o keia manawa, a me ka hoomaka ana o ka make ole e hiki mai ana, kahi i hala ai ka palaho.
44 Ua pau ka noho pono ole, ua okiia ka hoopunipuni, ua ulu ka pono, a ua kupu mai ka oiaio.
45 A laila, ʻaʻole e hiki i ke kanaka ke hoʻōla i ka mea i luku ʻia, ʻaʻole hoʻi e hoʻokaumaha i ka mea i lanakila.
46 Olelo aku la au, i aku la, O keia ka'u olelo mua a me ka'u olelo hope, e aho ke haawi ole aku i ka honua ia Adamu;
47 He aha ka pono o na kanaka i keia manawa ke noho kaumaha, a mahope o ka make ke imi i ka hoopaiia?
48 E Adamu, heaha kau i hana'i? no ka mea, inā ʻo ʻoe ka mea i hewa, ʻaʻole ʻoe i hāʻule wale nō, akā, ʻo mākou a pau i hele mai i ou lā.
49 He aha ka pono no kakou ke haiia mai ia kakou he manawa make ole, aka Ua hana anei makou i na hana e make ai?
50 A ua haʻi ʻia mai iā mākou he manaʻolana mau loa;
51 A ua waihoia no kakou na hale e ola'i a me ka maluhia, a ua noho hewa kakou?
52 A ua mālama ʻia ka nani o ka Mea Kiʻekiʻe e hoʻomalu i ka poʻe i noho makaʻala, ʻoiai ua hele mākou ma nā ʻaoʻao hewa loa o nā mea a pau?
53 A e hoikeia mai ka paradaiso, nona ka hua e mau loa ana, kahi e malu ai a me na laau lapaau, no ka mea, aole kakou e komo iloko?
54 (No ka mea, ua hele makou ma na wahi maikai ole.)
55 A e alohilohi nā maka o ka poʻe i ʻai ma luna o nā hōkū, a ʻoi aku ka ʻeleʻele o ko mākou mau maka ma mua o ka pouli?
56 No ka mea, i ko makou ola ana a i ka hana ino, aole makou i manao e hoomaka kakou e hoeha ia mahope o ka make.
57 A laila ʻōlelo maila ʻo ia iaʻu, ʻī maila, Eia ke ʻano o ke kaua, a ke kanaka i hānau ʻia ma ka honua e kaua ai;
58 Ina e lanakila oia, e make no ia e like me kau i olelo mai ai;
59 No ka mea, eia ke ola a Mose i olelo aku ai i kanaka i kona wa e ola ana, i ka i ana mai, E koho oe i ke ola nou, i ola oe.
60 ʻAʻole naʻe lākou i manaʻoʻiʻo iā ia, ʻaʻole hoʻi ka poʻe kāula ma hope ona, ʻaʻole hoʻi iaʻu i ʻōlelo aku ai iā lākou.
61 I ole ai ke kaumaha o ko lakou luku ana, e like me ka olioli maluna o ka poe i hoohuliia i ke ola.
62 Olelo aku la au, i aku la, Ua ike au, e ka Haku, ua kapaia ka Mea Kiekie, he lokomaikai, i kona aloha ana mai i ka poe i hiki ole mai i ke ao nei.
63 A maluna o ka poe hoi i huli i kona kanawai;
64 A ua ahonui oia, a ua hoomanawanui i ka poe i hana hewa, e like me kona poe i hanaia;
65 A ua lokomaikai oia, no ka mea, ua makaukau oia e haawi aku i kahi e pono ai;

66 A he aloha nui loa ia, no ka mea, ke hoonui nui nei oia i ke aloha i ka poe e noho nei, a me ka poe i hala aku, a me ka poe e hiki mai ana.
67 No ka mea, ina aole ia e hoonui i kona aloha, aole e mau ko ke ao nei me ka poe e noho ana malaila.
68 A kala mai la ia; no ka mea, ina aole oia i hana pela no kona lokomaikai, i oluolu ai ka poe i hana hewa ia lakou, aole e ola ka umi tausani o na kanaka.
69 A i lunakanawai, inā ʻaʻole ia e kala aku i ka poʻe i hoʻōla ʻia ma kāna ʻōlelo, a e hoʻopau i ka nui o nā paio;
70 He kakaikahi loa ka poe i koe malia paha o ka lehulehu lehulehu.

MOKUNA 8

1 Olelo mai la oia ia'u, i mai la, Ua hana ka Mea Kiekie i keia ao no na mea he nui, aka, i keia ao e hiki mai ana, no ka poe uuku.
2 E hai aku au ia oe i ke ano hoohalike; E like me kāu e nīnau ai i ka honua, e ʻōlelo mai ʻo ia iā ʻoe, He nui ka lepo i hana ʻia i nā ipu lepo, akā he lepo liʻiliʻi no ke gula;
3 Nui na mea i hanaia, he kakaikahi ka poe e hoolaia.
4 Olelo aku la au, i aku la, E ale iho oe, e kuu uhane, i ka ike, a e ai i ka naauao.
5 No ka mea, ua ʻae ʻoe e hoʻolohe, a ua mākaukau hoʻi e wānana;
6 E ka Haku, inā ʻaʻole ʻoe e ʻae mai i kāu kauwā e pule mākou i mua ou, a hāʻawi mai ʻoe iā mākou i hua no ko mākou naʻau, a me ka moʻomeheu i ko mākou ʻike, i hua mai ai ia; Pehea la e ola ai kela kanaka keia kanaka i ka mea ino, ka mea i ku i ka hakahaka o ke kanaka?
7 No ka mea, ʻo ʻoe wale nō, a ʻo mākou a pau i hoʻokahi hana a kou mau lima, e like me kāu i ʻōlelo mai ai.
8 No ka mea, i ka wa i hanaia'i ke kino iloko o ka opu o ka makuwahine, a haawi oe i mau lala nona, ua malamaia kou mea i hanaia iloko o ke ahi a me ka wai, a eiwa malama o kau hana ana i kou mea i hanaia iloko ona.
9 Aka, o ka mea malama a malamaia, e malamaia no ia;
10 No ka mea, ua kauoha mai oe noloko mai o na lala o ke kino, oia hoi, noloko mai o ka u, e haawiia mai ka waiu, oia ka hua o ka u.
11 I malamaia ka mea i hanaia i kekahi manawa, a haawi aku oe ia mea no kou aloha.
12 Ua hānai mai ʻoe ia mea me kou pono, a ua hanai ma kou kānāwai, a ua hoʻoponopono ʻoe ma kou pono.
13 A e pepehi oe ia mea me he mea la nau, a e hoola ia ia e like me kau hana.
14 No laila, inā e luku ʻoe i ka mea i hana ʻia me ka hana nui, he mea maʻalahi ke hoʻonohonoho ʻia ma kāu kauoha, i mālama ʻia ka mea i hana ʻia.
15 Ano hoi, e ka Haku, e olelo aku au; e pili ana i ke kanaka ma ke ano nui, ua ike oe; aka, no kou poe kanaka, no lakou ka'u e minamina nei;
16 A no kou hoʻoilina, nona kaʻu e uwē nei; a no ka ʻIseraʻela hoʻi ka mea aʻu i kaumaha ai; a no Iakoba, nona wau i pilikia ai;
17 No ia mea, e hoomaka au e pule imua ou no'u iho, a no lakou;
18 Aka, ua lohe au i ka mama o ka lunakanawai e hiki mai ana.
19 No laila, e hoʻolohe mai ʻoe i koʻu leo, a e hoʻomaopopo i kaʻu mau ʻōlelo, a e ʻōlelo aku au i mua ou. ʻO kēia ka hoʻomaka ʻana o nā ʻōlelo a Esdras, ma mua o kona lawe ʻia ʻana i luna: a ʻo wau s kōkua,
20 E ka Haku, ʻo ʻoe ka mea e noho mau loa ana, ka mea nāna e nānā mai luna mai o nā mea o ka lani a me ka lewa;
21 He waiwai ole kona nohoalii; hiki ole ke hoomaopopoia kona nani; imua ona e ku ana na puali anela me ka haalulu.
22 O ka mea lawelawe ma ka makani a me ke ahi; nona ka olelo oiaio, a mau olelo; He ikaika kona kauoha, a he weliweli hoi ke kanawai;
23 O ka nana ana i hoomaloo ai i ka hohonu, ka mea i hoike mai ka oiaio.
24 E hoolohe mai oe i ka pule a kau kauwa, A e haliu mai i ka pepeiao i ka noi a kau mea i hana'i.
25 No ka mea, i ko'u ola ana, e olelo no au, A i ko'u naauao, e pane aku au.
26 Mai nana oe i na hewa o kou poe kanaka; aka, maluna o ka poe i malama ia oe me ka oiaio.
27 Mai manao oe i ka manao hewa o ko na aina e, Aka, i ka makemake o ka poe malama i kau mau kauoha i ka popilikia.
28 Mai manao oe i ka poe i hele hoopunipuni imua ou;
29 Mai makemake oe e luku aku i ka poe i noho like me na holoholona; aka, e nana aku i ka poe i ao pono mai i kou kanawai.
30 Mai huhu aku oe i ka poe i manaoia e oi aku mamua o na holoholona; aka, e aloha aku oe i ka poe paulele i kou pono a me kou nani.
31 No ka mea, ua nawaliwali makou a me ko makou poe makua i keia mai;
32 No ka mea, ina makemake oe e aloha mai ia makou, e kapaia oe he lokomaikai, oia hoi makou, ka poe nele i ka hana pono.
33 No ka mea, o ka poe pono, he nui na hana maikai i waiho pu ia me oe, e loaa ia lakou ka uku no ka lakou hana ana.
34 He aha ke kanaka i ukiuki ai oe ia ia? He aha hoʻi ka hanauna palaho, i huhū nui ai ʻoe iā ia?
35 No ka mea, ʻoiaʻiʻo, ʻaʻole lākou he kanaka i waena o ka poʻe i hānau ʻia, akā, ua hana ʻino ʻo ia; a iwaena o ka poe haipule, aohe mea i hana hewa ole.
36 No ka mea, ma keia, e ka Haku, e haiia'i kou pono a me kou maikai, ke aloha oe i ka poe paulele ole i na hana maikai.
37 A laila ʻōlelo maila ʻo ia iaʻu, ʻī maila, Ua pololei kāu ʻōlelo ʻana mai i kekahi mau mea, a e like me kāu mau ʻōlelo.
38 No ka mea, ʻaʻole au e manaʻo i ke ʻano o ka poʻe i hana hewa ma mua o ka make, ma mua o ka hoʻokolokolo ʻia, ma mua o ka make.
39 Akā, e ʻoliʻoli au i ke ʻano o ka poʻe pono, a e hoʻomanaʻo nō hoʻi au i ko lākou hele ʻana, a me ke ola, a me ka uku e loaʻa iā lākou.
40 E like me ka'u i olelo aku ai, pela e hiki mai ai.
41 No ka mea, e like me ke kanaka mahiai i lulu iho i ka hua nui ma ka lepo, a kanu i na laau he nui wale, aole nae i kupu mai ka mea i luluia maikai i kona manawa, aole hoi e mau ke aa o na mea a pau i kanuia, pela no na mea i luluia. i ka honua; aole lakou a pau e hoolaia.

42 Olelo aku la au, i aku la, Ina i loaa ia'u ke aloha, e ae mai oe ia'u e olelo aku.
43 E like me ka pau ana o ka hua a ka mahiai, ke ulu ole mai ia, aole hoi e loaa ka ua i ka manawa pono; a ina e hiki mai ka ua nui, a e ino ia.
44 Pela no e make ai ke kanaka i hanaia e kou mau lima, a ua kapaia o kou kii iho, no ka mea, ua like oe me ia, nona oe i hana ai i na mea a pau, a ua hoohalike oe ia ia me ka hua a ke kanaka mahiai.
45 Mai huhu mai oe ia makou, aka, e kala oe i kou poe kanaka, a e aloha mai i kou hooilina iho;
46 A laila ʻōlelo maila ʻo ia iaʻu, ʻī maila, No kēia manawa nā mea i kēia manawa, a no nā mea e hiki mai ana no nā mea e hiki mai ana.
47 No ka mea, ua oi aku kou aloha i ka'u mea i hanaia mamua o'u;
48 Ma keia mea hoi he mea kupanaha oe imua o ka Mea Kiekie.
49 I kou hoohaahaa ana ia oe iho e like me ka mea e pono ai, aole hoi oe i manao ia oe iho he pono ke hoonani nui ia'ku iwaena o ka poe pono.
50 No ka mea, he nui na poino nui e hanaia mai ia lakou i ka manawa hope e noho ai ma ke ao nei, no ka mea, ua hele lakou me ka haaheo nui.
51 Aka, e hoomaopopo oe nou iho, a e imi i ka nani no ka poe e like me oe.
52 No ka mea, ua weheia ka paradaiso no oukou, ua kanuia ka laau o ke ola, ua hoomakaukauia ka manawa e hiki mai ana, ua hoomakaukauia ka waiwai nui, ua kukuluia ke kulanakauhale, a ua haawiia ka maha, he maikai loa, a me ka naauao.
53 Ua hoʻopaʻa ʻia mai iā ʻoe ke kumu o ka ʻino, ua hūnā ʻia ka nāwaliwali iā ʻoe, a ua hūnā ʻia ka mu, a ua holo ka palaho i ka po e poina ʻia.
54 Ua hala na eha, a ua hoikeia ma ka hope ka waiwai o ka make ole.
55 Nolaila, mai ninau hou oe no ka lehulehu o ka poe make.
56 No ka mea, i ka wā i hoʻokuʻu ʻia ai lākou, ua hoʻowahāwahā lākou i ka Mea Kiʻekiʻe, ua manaʻo lākou i ka hoʻowahāwahā i kona kānāwai, a ua haʻalele lākou i kona ʻaoʻao.
57 Ua hehi no hoi lakou i kona poe pono,
58 I iho la lakou iloko o ko lakou naau, aohe Akua; he oiaio, a o ka ike ana e make lakou.
59 No ka mea, e like me na mea i hai mua ia e loaa ia oukou, pela i hoomakaukauia'i ka makewai a me ka eha no lakou;
60 Aka, ua loaa ia lakou ka poe i hanaia ua hoohaumia i ka inoa o ka mea nana lakou i hana, a ua hoomaikai aku i ka mea nana i hoomakaukau i ke ola no lakou.
61 No ia mea, ua kokoke mai ko'u hooponopono ana.
62 Aole au i hoike aku i keia mau mea i na kanaka a pau, ia oe wale no, a i ka poe uuku e like me oe. A laila pane akula au, ʻī akula,
63 Aia hoi, e ka Haku, ano, ua hoike mai oe ia'u i ka lehulehu o na mea kupanaha, au e hoomaka ai e hana i na manawa hope;

MOKUNA 9

1 ʻŌlelo maila ʻo ia iaʻu, ʻī maila, E ana pono ʻoe i ka manawa iā ʻoe iho;
2 Alaila, e ike oe, oia ka manawa e hoomaka ai ka Mea Kiekie e ike i ka honua ana i hana'i.
3 No ia mea, i ka wa e ikeia'i na olai a me na haunaele o na kanaka ma ka honua nei;
4 A laila e hoʻomaopopo pono ʻoe, ua ʻōlelo mai ka Mea Kiʻekiʻe loa i nā mea mai nā lā ma mua ou, mai kinohi mai.
5 No ka mea, e like me na mea a pau i hanaia ma ke ao nei, he kumu a me ka hope, a ua maopopo ka hope.
6 Pela no hoi na manawa o ka Mea Kiekie, akaka ko lakou hoomaka ana ma na hana kupanaha a me na hana mana, a me na hope ma na hoailona a me na hoailona.
7 A o kela mea keia mea e hoolaia, a e hiki ke pakele ma kana hana ana, a ma ka manaoio i manaoio ai oukou;
8 E hoolaia auanei lakou i keia mau pilikia, a e ike auanei lakou i ko'u hoola ana ma ko'u aina, a maloko hoi o ko'u mau mokuna;
9 Alaila, e poino auanei ka poe i hana ino i ko'u mau aoao;
10 No ka mea, o ka poe i loaa i ko lakou ola ana, aole lakou i ike mai ia'u;
11 A o ka poe i hoowahawaha i ko'u kanawai, oiai e loaa ana ia lakou ke kuokoa, a i ka wa i weheia'i ka wahi mihi no lakou, aole lakou i hoomaopopo, aka ua hoowahawaha lakou;
12 E ʻike ʻo ia ma hope o ka make ma ka ʻeha.
13 No laila, mai nīnau ʻoe i ka hoʻopaʻi ʻia ʻana o ka poʻe hewa, a me ka wā hea: akā e nīnau ʻoe pehea e ola ai ka poʻe pono, nona ke ao nei, a no wai hoʻi i hana ʻia ai ke ao nei.
14 A laila ʻōlelo akula au, ʻī akula,
15 Ua ʻōlelo aku au ma mua, a e ʻōlelo ʻoe, a e ʻōlelo aku hoʻi ma kēia hope aku, ua nui aku ka nui o ka poʻe i make, i ka poʻe e hoʻōla ʻia.
16 Me he ale la ua oi aku mamua o ke kulu.
17 Olelo mai la oia ia'u, i mai la, E like me ka mahinaai, pela no ka hua; e like me na pua, pela no hoi na waihooluu; e like me ka mea hana, pela no ka hana; a e like me ka mahiai ia ia iho, pela no kana mahiai: no ka mea, o ka manawa ia o ke ao nei.
18 Ano, ia'u i hoomakaukau ai i ke ao nei i hana ole ia, i mea e noho ai lakou i keia manawa e ola nei, aohe kanaka i olelo ku e mai ia'u.
19 No ka mea, ua hoolohe na kanaka a pau i kela manawa, aka, i keia manawa, o ke ano o ka poe i hanaia ma keia ao, ua ino ia e ka hua mau, a me ke kanawai hiki ole ke huli ia lakou iho.
20 No ia mea, noonoo iho la au i ko ke ao nei, aia hoi, he pilikia no na manao i komo iloko ona.
21 A ike aku la au, a malama loa ia ia, a malama mai ia'u i huawaina o ka huhui, a i mea kanu no na kanaka nui.
22 E make ka poe i hanau makehewa; a e malamaia kuu huawaina, a me ka'u mea kanu; no ka mea, me ka hana nui a'u i hana pono ai.
23 Aka, ina e hooki oe i na la hou ehiku, (aole nae oe e hookeai ia mau mea;

24 Akā, e hele ʻoe i ka mahina ʻai pua, kahi i kūkulu ʻole ʻia i ka hale, a e ʻai wale i nā pua o ke kula; Mai hoao i ka io, mai inu i ka waina, aka, e ai i na pua wale no;)
25 A e pule mau i ka Mea kiekie, alaila e hele aku au e kamailio me oe.
26 A hele au i ke kula i kapa ʻia ʻo ʻAredata, e like me kāna i kauoha mai ai iaʻu; a ma laila au i noho ai i waena o nā pua, a ʻai ihola au i nā lau nahele o ke kula, a ua māʻona au i ka ʻiʻo o ia mea.
27 A hala na la ehiku, noho iho la au maluna o ka mauu, a ehaeha ko'u naau e like me mamua.
28 A oaka ae la au i ko'u waha, a hoomaka e olelo imua o ka Mea kiekie loa, i aku la,
29 E ka Haku, ʻo ʻoe ka mea i hōʻike iā ʻoe iho iā mākou, ua hōʻike ʻia ʻoe i ko mākou poʻe kūpuna ma ka wao nahele, i kahi i hehi ʻole ʻia e ke kanaka, i kahi panoa, i ko lākou hele ʻana mai ʻAigupita mai.
30 A ʻōlelo mai ʻoe, E hoʻolohe mai iaʻu, e ka ʻIseraʻela; E hoomanao i ka'u mau olelo, e na mamo a Iakoba.
31 No ka mea, aia hoi, ke lulu nei au i ko'u kanawai iloko o oukou, a e hoohua mai ia i ka hua iloko o oukou, a e hoonani mau loa ia oukou malaila.
32 Aka, o ko makou poe kupuna, ka poe i loaa ke kanawai, aole lakou i malama ia mea, aole hoi i malama i kau mau kanawai;
33 Aka, o ka poe i loaa ia, make no lakou, no ka mea, aole lakou i malama i ka mea i luluia iloko o lakou.
34 Aia hoʻi, he mea mau i ka loaʻa ʻana o ka hua i ka ʻāina, a i ka moku paha, a i kekahi ipu, i ʻai, a i mea inu paha, ua make ka mea i kanu ʻia a i hoʻolei ʻia paha i loko;
35 ʻO ka mea i lūlū ʻia, a i hoʻolei ʻia i loko, a i loaʻa paha, e make ana ia, ʻaʻole e noho pū me mākou;
36 No ka mea, ua make kakou ka poe i loaa ke kanawai i ka hewa, a me ko kakou naau i loaa ia ia
37 Aole nae e pau ke kanawai, e mau ana no ia iloko kona ikaika.
38 A i ka'u olelo ana i keia mau mea iloko o ko'u naau, nana aku la au i hope me ko'u mau maka, a ma ka aoao akau, ike aku la au i kekahi wahine, aia hoi, uwe iho la ia me ka leo nui, a uwe iho la me ka leo nui, a kaumaha loa kona naau. Ua haehae ʻia nā lole, a he lehu ma luna o kona poʻo.
39 A laila hoʻokuʻu aku au i koʻu mau manaʻo i loko oʻu, a hoʻohuli iaʻu i ona lā;
40 I aku la ia ia, No ke aha la oe e uwe ai? No ke aha lā ʻoe i ʻehaʻeha ai i kou manaʻo?
41 I mai la kela ia'u, E ka Haku, e waiho mai oe ia'u, i uwe au ia'u iho, a e hoonui i ko'u kaumaha, no ka mea, ua eha loa ko'u naau, a ua kaumaha loa.
42 I aku la au ia ia, Heaha kau? haʻi mai iʻau.
43 ʻĪ maila ʻo ia iaʻu, He pā wau kāu kauā, ʻaʻohe keiki, he kāne naʻe kaʻu i nā makahiki he kanakolu;
44 A i kela mau makahiki he kanakolu, aole au i hana i ke ao a me ka po, a me na hora a pau, aka, pule aku au i ka Mea kiekie loa.
45 A hala na makahiki he kanakolu, hoolohe mai ke Akua ia'u i kau kauwawahine, nana mai la ia i ko'u popilikia, a nana mai i ko'u pilikia, a haawi mai la i keiki na'u: a olioli loa au ia ia, pela no hoi ka'u kane, a me ko'u mau hoalauna a pau; ka Mea Mana Loa.
46 A hanai aku au ia ia me ka luhi nui.
47 A nui aʻe ʻo ia, a hiki i ka manawa e loaʻa ai kāna wahine, hana ihola au i ʻahaʻaina.

MOKUNA 10

1 A i ke komo ʻana o kaʻu keiki kāne i loko o kona keʻena mare, hina ihola ia a make.
2 A laila hoʻopau mākou a pau i nā kukui, a kū mai koʻu mau hoalauna a pau e hōʻoluʻolu iaʻu;
3 A i ka wa i haalele ai lakou a pau i ka hooluolu mai ia'u, i noho malie ai au; alaila ala au i ka po, a holo aku, a hele mai i keia mahinaai, e like me kau e ike mai nei.
4 ʻĀnō hoʻi, ke manaʻo nei au ʻaʻole e hoʻi i ke kūlanakauhale, akā ma ʻaneʻi e noho ai, ʻaʻole e ʻai, ʻaʻole hoʻi e inu, akā e uwē mau a e hoʻokē ʻai a hiki i koʻu make ʻana.
5 A laila, haʻalele au i koʻu mau manaʻo, a ʻōlelo akula au iā ia me ka huhū, ʻī akula,
6 E ka wahine naaupo mamua o na mea a pau, aole anei oe i ike i ko makou kanikau ana, a heaha ka mea e hiki mai ana ia maua?
7 Ua piha o Ziona ko kakou makuwahine i ke kaumaha a me ke kaumaha, a me ke kanikau nui?
8 Ano, i ko kakou uwe ana a me ke kaumaha, no ka mea, ke kaumaha nei kakou a pau, ke kaumaha nei anei oe no ke keiki hookahi?
9 No ka mea, e ninau aku oe i ka honua, a e hai mai oia ia oe, oia ka mea pono e kanikau no ka haule ana o na mea e ulu ana maluna ona.
10 No ka mea.
11 ʻO wai lā hoʻi e ʻoi aku ka nui o ke kanikau ʻana ma mua o kāna, i make ai ka lehulehu; ʻaʻole naʻe ʻoe, ʻo ka mea minamina wale nō?
12 Aka, ina e olelo mai oe ia'u, Aole like ko'u kanikau me ko ka honua, no ka mea, ua nele au i ka hua o ko'u opu, ka mea a'u i hanau ai me ka eha, a i hanau me ke kaumaha;
13 Aole pela ka honua;
14 A laila ke ʻōlelo aku nei au iā ʻoe, E like me kou hānau ʻana me ka luhi; pela no hoi ka honua i haawi mai ai i kona hua, i ke kanaka, mai kinohi mai i ka mea nana ia i hana.
15 Ano hoi, e malama oe i kou kaumaha nou iho, a e hoomanawanui me ka wiwo ole i ka mea i hiki mai ia oe.
16 No ka mea, ina e hooiaio oe i ka manao paa o ke Akua he pono, e hookipa no oe i kau keiki i ka wa pono, a e hoomaikaiia oe iwaena o na wahine.
17 E hele oe i ke kulanakauhale i kau kane.
18 ʻĪ maila kēlā iaʻu, ʻAʻole au e hana pēlā: ʻaʻole au e hele i ke kūlanakauhale, akā ma ʻaneʻi au e make ai.
19 A olelo hou aku au ia ia, i aku la,
20 Mai hana pela, aka, e aoia'ku. na'u: no ka mea, ehia na popilikia o Ziona? e hooluoluia no ke kaumaha o Ierusalema.
21 No ka mea, ua ʻike ʻoe ua hoʻoneoneo ʻia ko mākou wahi hoʻāno, ua hoʻohiolo ʻia ko mākou kuahu, ua hoʻohiolo ʻia ko mākou luakini;
22 Ua waiho ʻia kā mākou pesaleteria ma ka honua, ua hoʻōki ʻia kā mākou mele, ua pau ko mākou ʻoliʻoli, ua pio ke kukui o ko mākou ipukukui, ua hoʻopau ʻia ka pahu o kā mākou berita, ua hoʻohaumia ʻia kā mākou mea hoʻāno, a

ua hoʻopau ʻia ka inoa. Ua hoʻohilahila ʻia kā mākou poʻe keiki, ua pau kā mākou poʻe kāhuna i ke ahi, ua hele pio ko mākou poʻe Levi, ua haumia kā mākou mau wahine puʻupaʻa, ua hoʻomāinoino ʻia kā mākou wahine; Ua lawe pio ia ko makou poe kanaka pono, ua lukuia ko makou poe kamalii, ua hooluhiia ko makou poe kanaka opiopio, a ua nawaliwali ko makou poe kanaka ikaika;
23 A ʻo ka mea ʻoi loa o nā mea a pau, ua nalowale ka nani o ka sila o Ziona; no ka mea, ua haawiia oia iloko o ka lima o ka poe inaina mai ia kakou.
24 No ia mea, e lulu oe i kou kaumaha nui, a e haalele i ka nui o ka eha, i aloha hou mai ka Mea mana ia oe, a e haawi mai ka Mea Kiekie ia oe i ka maha a me ka oluolu i kau hana ana.
25 Eia kekahi, iaʻu e kamaʻilio pū ana me ia, aia hoʻi, ʻālohilohi loa kona maka, a ʻālohilohi kona maka, a makaʻu au iā ia, a noʻonoʻo ihola i ke ʻano o ia mea.
26 Aia hoʻi, hoʻōho ʻo ia i ka uwē nui loa, a haʻalulu ka honua i ka walaʻau ʻana o ka wahine.
27 A nana aku la au, aia hoi, aole i ike hou ia mai e au ka wahine, aka, ua kukuluia ke kulanakauhale, Ua ʻike ʻia kahi ākea mai ke kumu mai: a laila makaʻu wau, a kāhea aku me ka leo nui, ʻī akula,
28 Auhea o Uriela ka anela i hele mai io'u nei i kinohi? No ka mea, ua hoʻolilo ʻo ia iaʻu i nā hihiʻo he nui, a ua lilo koʻu hope i palaho, a me kaʻu pule e pāpā aku ai.
29 A ia'u e olelo ana i keia mau olelo, aia hoi, hele mai la ia io'u nei, a nana mai la ia'u.
30 Aia hoi, moe iho la au me he kanaka make la, a ua laweia'ku ko'u naauao, mai o'u aku la: lalau iho la oia ia'u ma ka lima akau, a hooluolu mai ia'u, a hooku mai ia'u ma ko'u mau wawae, a i mai la ia'u,
31 He aha kou pilikia? No ke aha lā ʻoe e hopohopo nei? No ke aha lā e pilikia ai kou naʻauao, a me nā manaʻo o kou naʻau?
32 I aku la au, No ka mea, ua haalele oe ia'u, a ua hana au e like me kau olelo, a hele au i ke kula, aia hoi, ua ike au, aole nae e hiki ia'u ke hai aku.
33 ʻĪ maila kēlā iaʻu, E kū aʻe ʻoe i luna, a e aʻo aku au iā ʻoe.
34 A laila ʻī akula au, E ʻōlelo mai ʻoe iaʻu, e kuʻu haku; Mai haʻalele wale mai ʻoe iaʻu, o make au me ka nele i koʻu manaʻolana.
35 No ka mea, ua ike au, aole au i ike, a ua lohe au aole au i ike.
36 Ua hoopunipuni anei ko'u naau, a me ko'u uhane ma ka moeuhane?
37 Ano hoi, ke noi aku nei au ia oe, e hoike mai oe i kau kauwa i keia hihio.
38 Olelo mai la oia ia'u, i mai la, E hoolohe mai oe ia'u, a e hai aku au ia oe, a e hai aku ia oe i kou mea e makau ai;
39 Ua ʻike ʻo ia ua pololei kou ʻaoʻao;
40 Eia ke ano o ka hihio au i ike ai i keia la.
41 Ua ʻike ʻoe i ka wahine e kanikau ana, a hoʻomaka ʻoe e hōʻoluʻolu iā ia.
42 Ano, aole oe i ike hou i ke ano o ka wahine;
43 A ʻoiai ua haʻi mai ʻo ia iā ʻoe i ka make ʻana o kāna keiki, eia ka hopena.
44 O keia wahine au i ike ai, o Ziona ia;
45 No ka mea, ke ʻōlelo aku nei au, ua ʻōlelo ʻo ia iā ʻoe, he kanakolu kona mau makahiki pā;
46 A hala na makahiki he kanakolu, kukulu iho la o Solomona i ke kulanakauhale, a kaumaha aku la i na mohai;
47 A no ka mea, ua haʻi mai ʻo ia iā ʻoe, ua hanai ʻo ia iā ia me ka luhi, ʻo ia ka hale ma Ierusalema.
48 Akā, ʻoiai ʻo ia i ʻōlelo mai ai iā ʻoe, ʻO ka hele ʻana o kaʻu keiki i loko o kona keʻena mare, ua hemahema ia, a ua make: ʻo ia ka luku i hiki mai i Ierusalema.
49 Aia hoʻi, ua ʻike ʻoe i kona ʻano, a no kona kanikau ʻana i kāna keiki, hoʻomaka ʻoe e hōʻoluʻolu iā ia;
50 No ka mea, ano ke ike mai nei ka Mea Kiekie, ua eha hoopunipuni oe, a ua eha oe me kou naau a pau nona, pela i hoike mai ai oia ia oe i ka olinolino o kona nani, a me ka nani o kona nani.
51 No ia mea, ua kauoha aku au ia oe e noho ma ke kula kahi i kukulu ole ia'i ka hale.
52 No ka mea, ua ike au na ka Mea Kiekie e hoike mai i keia ia oe.
53 No laila au i kauoha aku ai iā ʻoe e hele i ke kula, kahi i hoʻokumu ʻole ʻia ai kekahi hale.
54 No ka mea, ma kahi a ka Mea Kiekie e hoomaka ai e hoike i kona kulanakauhale, aole e hiki ke ku paa ka hale o kanaka.
55 No laila, mai makaʻu ʻoe, mai makaʻu kou naʻau, akā, e hele ʻoe i loko, e ʻike i ka nani a me ka nani o ka hale e like me ka hiki i kou mau maka ke ʻike aku.
56 A laila e lohe ʻoe e like me ka mea a kou mau pepeiao i hoʻomaopopo ai.
57 No ka mea, ua hoomaikaiia oe mamua o na mea e ae he nui loa, a ua kapaia me ka Mea kiekie loa; a he kakaikahi wale no.
58 Aka, i ka la apopo i ka po, e noho oe maanei;
59 Pela e hoike mai ai ka Mea kiekie ia oe i na hihio o na mea kiekie, a ka Mea Kiekie e hana mai ai i ka poe e noho la ma ka honua i na la mahope. No laila, hiamoe au ia pō a ʻo kekahi, e like me kāna kauoha iaʻu.

MOKUNA 11

1 ¶ A laila ʻike au i ka moe, aia hoʻi, piʻi maila ka ʻaeto, mai ke kai mai, he ʻumikumamālua mau ʻēheu hulu, a ʻekolu mau poʻo.
2 A ike aku la au, aia hoi, hohola ae la ia i kona mau eheu maluna o ka honua a pau, a pa mai na makani a pau o ka lewa maluna ona, a ua akoakoa mai.
3 Nana aku la au, a mailoko mai o kona mau hulu i ulu mai ai na hulu ku e; a lilo lakou i hulu liilii a liilii.
4 Akā, ua mālie kona mau poʻo;
5 Nana aku la au, aia hoi, lele aku la ka aeto me kona mau hulu, a nohoalii iho la maluna o ka honua, a maluna o ka poe e noho ana iloko.
6 A ike aku la au, malalo iho o ka lani na mea a pau malalo iho o ka lani, aohe kanaka i olelo ku e ia ia, aole loa hookahi mea i hanaia ma ka honua.
7 Nana aku la au, aia hoi, ku mai la ka aeto maluna o kona huelo, a olelo mai la i kona hulu, i aku la,
8 Mai makaala i ka manawa hookahi: e hiamoe kela mea keia mea ma kona wahi iho, e makaala ma ke alahele.
9 Aka, e malamaia na poo no ka hope.

10 Nana aku la au, aia hoi, aole i puka mai ka leo mailoko aku o kona mau poo, aka, mailoko mai o kona kino.
11 A helu iho la au i kona mau hulu kue, aia hoi, ewalu o lakou.
12 Nānā akula au, aia hoʻi, ma ka ʻaoʻao ʻākau, kū maila kekahi hulu, a noho aliʻi ihola d maluna o ka honua a pau;
13 A i kona alii ana, hiki mai kona hope, aole ike hou ia kona wahi; a noho alii, a nui ka manawa;
14 A i kona alii ana, hiki mai ka hope, e like me ka mua, aole ikea hou ia.
15 A hiki mai la ka leo ia ia, i mai la,
16 E hoʻolohe mai ʻoe i ka mea i noho aliʻi ma luna o ka honua i kēia manawa;
17 ʻAʻohe mea ma hope ou e hiki i kou manawa, ʻaʻole hoʻi i ka hapalua.
18 A laila, kū aʻela ke kolu, a noho aliʻi ihola e like me kekahi ma mua, ʻaʻole ia i ʻike hou ʻia.
19 Pela no i hele ai me na mea i koe a pau, me ka noho alii ana o kela mea keia mea, aole ike hou ia mai.
20 A laila, ʻike akula au, aia hoʻi, i ka hala ʻana o kekahi manawa, kū maila ka hulu ma ka ʻaoʻao ʻākau, i aliʻi lākou; a ua noho aliʻi kekahi o lākou, ʻaʻole naʻe i ʻike hou ʻia.
21 No ka mea, ua kukuluia kekahi poe o lakou, aole nae i noho alii.
22 Mahope iho, nana aku la au, aia hoi, aole i ikea hou mai na hulu he umikumamalua, aole hoi na hulu liilii elua.
23 ʻAʻole ma luna o ke kino o ka ʻaeto, ʻekolu mau poʻo i kau, a me nā ʻēheu liʻiliʻi ʻeono.
24 A laila ʻike akula au, ua māhele ʻia nā hulu liʻiliʻi ʻelua mai nā mea ʻeono, a waiho ihola ma lalo o ke poʻo ma ka ʻaoʻao ʻākau;
25 A nana aku la au, aia hoi, manao iho la na hulu malalo o ka eheu e hoonoho ia lakou iho, a e noho alii lakou.
26 Nana aku la au, aia hoi, ua kukuluia kekahi, aole nae i ike hou ia mai.
27 A ua hikiwawe ka lua i ka mua.
28 Nana aku la au, aia hoi, manao iho la ua mau mea elua e noho alii iloko o lakou iho.
29 A i ko lakou manao pela, aia hoi, ala ae la kekahi o na poo e hoomaha ana, oia hoi ka mea iwaenakonu; no ka mea, ua oi aku ia mamua o na poo elua.
30 Alaila, ike aku la au ua huiia na poo elua me ia.
31 Aia hoi, huli ae la ke poo me ka poe me ia, a ai iho la i na hulu elua malalo iho o ka eheu e alii ana.
32 Akā, ʻo kēia poʻo, hoʻonoho ʻo ia i ka honua a pau i ka makaʻu, a hoʻonoho iā ia ma luna o ka poʻe a pau e noho ana ma ka honua me ka hoʻokaumaha nui; a ua oi aku ka hoomalu ana o ka honua mamua o na eheu a pau.
33 A ma hope iho, ʻike akula au, aia hoʻi, ʻaʻole i ʻike koke ʻia ke poʻo i waenakonu e like me nā ʻēheu.
34 Akā, ʻelua mau poʻo i koe, i aliʻi ma luna o ka honua, a me ka poʻe e noho ana ma ia ʻano like.
35 Nana aku la au, aia hoi, ua ai iho ke poo ma ka aoao akau i ka mea ma ka aoao hema.
36 A laila hoʻokani akula au i ka leo, ʻī maila iaʻu, E nānā ʻoe i mua ou, a e noʻonoʻo i ka mea āu e ʻike nei.
37 A nana aku la au, aia hoi, me he liona uwo la i alualuia mailoko mai o ka ululaau: a ike aku la au, hoouna aku la ia i ka leo o ke kanaka i ka aeto, i aku la,
38 E hoolohe mai oe, e kamailio pu au me oe, a e olelo aku ka Mea kiekie ia oe,
39 ʻAʻole anei ʻo ʻoe ke koena o nā holoholona ʻehā aʻu i hoʻonoho ai i aliʻi ma koʻu ao, i hiki mai ai ka hopena o ko lākou mau manawa ma o lākou lā?
40 Hele mai la ka ha, a lanakila maluna o na holoholona a pau i hala, a ia ia ka mana maluna o ke ao nei me ka weliweli nui, a maluna o ka poai a pau o ka honua me ka hooluhi hewa nui; a lōʻihi loa kona noho ʻana ma ka honua me ka hoʻopunipuni.
41 No ka mea, aole oe i hooponopono i ka honua me ka oiaio.
42 No ka mea, ua hoʻokaumaha ʻoe i ka poʻe haʻahaʻa, ua hōʻeha ʻoe i ka poʻe kuʻikahi, ua makemake ʻoe i ka poʻe wahaheʻe, a ua hoʻohiolo ʻoe i nā hale o ka poʻe hoʻohua mai i ka hua, a ua hoʻohiolo ʻoe i nā pā o ka poʻe i hana ʻino ʻole iā ʻoe.
43 No laila, ua piʻi aku kou hewa i ka Mea kiʻekiʻe, A me kou haʻaheo i ka Mea mana.
44 Ua nana no hoi ka Mea kiekie i na manawa haaheo, aia hoi, ua pau ia mau mea, a ua hookoia kona mau mea inainaia.
45 No laila, ʻaʻole e ʻike hou ʻia, e ka ʻaeto, ʻaʻole hoʻi kou mau ʻēheu weliweli, ʻaʻole hoʻi kou mau hulu hewa, ʻaʻole hoʻi kou mau poʻo ʻino, ʻaʻole hoʻi kou mau maiuu ʻeha, ʻaʻole hoʻi kou kino lapuwale a pau.
46 I hoomahaia ko ka honua a pau, a e hoi hou mai, i hoopakeleia mai kou hana ino ana, a i manaolana ai oia i ka hoopono a me ke aloha o ka mea nana ia i hana.

MOKUNA 12

1 ¶ Eia kekahi, i ka ʻōlelo ʻana a ka liona i kēia mau ʻōlelo i ka ʻaeto, ʻike akula au;
2 Aia hoʻi, ʻaʻole i ʻike hou ʻia ke poʻo i koe a me nā ʻēheu ʻehā, hele aʻela lāua i laila a hoʻonoho iā lāua iho i aliʻi, a ua liʻiliʻi ko lāua aupuni, ua piha i ka haunaele.
3 A ike aku la au, aia hoi, aole lakou i ike hou ia mai, a ua pau ke kino o ka aeto i ke ahi, a weliweli loa ka honua; a i mai la i kuu uhane,
4 Aia hoi, ua hana mai oe i keia ia'u, I kou imi ana i na aoao o ka Mea kiekie.
5 Aia hoi, ua luhi nae au i ko'u naau, a ua nawaliwali loa ko'u uhane; a he uuku ka ikaika iloko o'u, no ka makau nui i loaa ia'u i keia po.
6 No ia mea, e nonoi aku au i ka Mea Kiekie, E hooluolu mai oia ia'u a hiki i ka hopena.
7 I aku la au, E ka Haku, ka mea e hoomalu ana, ina i loaa ia'u ka lokomaikai imua o ti kou maka, a ina e hoaponoia mai au me oe imua o na mea e ae he nui, a ina i pii pono aku ka'u pule imua o kou alo;
8 E hōʻoluʻolu mai ʻoe iaʻu, a e hōʻike mai ʻoe iaʻu i kāu kauwā i ke ʻano a me ka ʻokoʻa o kēia hihiʻo weliweli, i hōʻoluʻolu loa mai ʻoe i koʻu ʻuhane.
9 No ka mea, ua manao mai oe he pono no'u ke hoike mai ia'u i na manawa hope.
10 ʻĪ maila kēlā iaʻu, Eia ke ʻano o ka hihiʻo.
11 ʻO ka ʻaeto āu i ʻike ai e piʻi mai ana mai ke kai mai, ʻo ia ke aupuni i ʻike ʻia ma ka hihiʻo a kou kaikaina ʻo Daniʻela.

12 Aka, aole ia i hoakakaia mai ia ia, nolaila, ke hai aku nei au ia oe.
13 Aia hoʻi, e hiki mai ana nā lā e kū mai ai ke aupuni ma luna o ka honua, a e weliweli ʻia ia ma mua o nā aupuni a pau ma mua ona.
14 Ma laila nō e noho aliʻi ai nā aliʻi he ʻumikumamālua, kekahi ma hope o kekahi.
15 No laila e hoʻomaka ai ka lua e noho aliʻi, a e ʻoi aku kona manawa ma mua o kekahi o ka ʻumikumamālua.
16 Pela no na eheu he umikumamalua au i ike ai.
17 A ʻo ka leo āu i lohe ai e ʻōlelo mai ana, ʻaʻole ʻoe i ʻike i ka puka ʻana mai loko mai o kona kino, akā, mai loko mai o kona kino, eia ke ʻano.
18 A mahope iho o ka manawa o ia aupuni, e hoea mai ana na paio nui, a e ku auanei ia me ka pilikia o ka haule ana;
19 A ua ʻike ʻoe i nā mea liʻiliʻi ʻewalu ma lalo o nā hulu e pili ana i kona mau ʻēheu, eia ke ʻano.
20 E ku mai ana iloko ona ewalu alii, he uuku ko lakou manawa, a he mama ko lakou mau makahiki.
21 A elua o lakou e make, i ke kokoke ana mai o ka manawa waena;
22 A i kou ike ana i na poo ekolu e kau ana, eia ke ano.
23 I kona mau la hope, e hoala mai ka Mea Kiekie i na aupuni ekolu, a e hana hou i na mea he nui malaila, a e lilo lakou i alii maluna o ka honua.
24 A ʻo ka poʻe e noho ana ma laila, me ka hoʻoluhi hewa nui ʻana, ma mua o ka poʻe a pau ma mua o lākou;
25 No ka mea, eia ka poe e hana i kona hewa, a e hoopau i kona hope.
26 A i kou ike ana, aole i ike hou ia ke poo nui, he mea ia e make ai kekahi o lakou ma kona wahi moe, me ka eha.
27 No ka mea, o na mea elua, e pepehiia lakou me ka pahikaua.
28 No ka mea, e ai no ka pahikaua a kekahi i kekahi;
29 A ua ʻike ʻoe i ʻelua hulu ma lalo o nā ʻēheu e hele ana ma luna o ke poʻo ma ka ʻaoʻao ʻākau;
30 O keia ka poe a ka Mea kiekie i malama ai a hiki i ko lakou hope;
31 A ʻo ka liona āu i ʻike ai e kū mai ana mai ka ulu lāʻau mai, e uwo ana, e ʻōlelo ana i ka ʻaeto, a e pāpā aku iā ia no kona hewa, me nā ʻōlelo a pau āu i lohe ai;
32 ʻO ia ka mea i poni ʻia, ka mea kiʻekiʻe i mālama ai no lākou, a no ko lākou hewa a hiki i ka hopena;
33 No ka mea, e hoʻonoho ola ʻo ia iā lākou i mua ona i ka hoʻoponopono ʻana, a e pāpā aku ʻo ia iā lākou, a e hoʻoponopono iā lākou.
34 No ka mea, e hoopakele oia i ke koena o ko'u poe kanaka me ke aloha, i ka poe i kaomiia ma ko'u mau mokuna, a e hoohauoli oia ia lakou a hiki i ka hiki ana mai o ka la hookolokolo a'u i olelo aku ai ia oe mai kinohi mai.
35 ʻO ia ka moe āu i ʻike ai, a eia hoʻi nā ʻano.
36 O oe wale no ka i ike i keia mea huna o ka Mea Kiekie.
37 No laila, e palapala ʻoe i kēia mau mea a pau āu i ʻike ai ma ka buke, a e hūnā.
38 A e ao aku ia mau mea i ka poe naauao o na kanaka, i hiki i ko lakou naau ke hoomaopopo ae malama i keia mau mea huna.
39 Akā, e kali ʻoe ma ʻaneʻi i nā lā hou aku i ʻehiku, i hōʻike ʻia ai iā ʻoe i ka mea a ka Mea kiʻekiʻe e makemake ai e haʻi aku iā ʻoe. A me ia mea i hele aku ai.
40 A ike aku la na kanaka a pau, ua hala na la ehiku, aole au i hoi hou mai i ke kulanakauhale, hoakoakoa mai la lakou ia lakou a pau, mai ka mea uuku a ka mea nui, a hele mai io'u nei, i mai la,
41 Heaha ka makou i lawehala ai ia oe? a he aha ka hewa a mākou i hana aku ai iā ʻoe, i haʻalele ai ʻoe iā mākou, a noho ʻoe ma kēia wahi?
42 No ka mea, o oe wale no ka poe kaula i koe mai ia makou, e like me ka huhui waina, a me ke kukui ma kahi pouli, a me ke awaawa, a me ka moku i malamaia i ka ino.
43 Aole anei i lawa na mea ino i hiki mai ia kakou?
44 Ina e haalele mai oe ia makou, aole anei e aho no makou, ina ua puhiia makou i ke ahi iwaena o Ziona?
45 No ka mea, aole o kakou i oi aku mamua o ka poe i make malaila. A uwe iho la lakou me ka leo nui. A laila ʻōlelo akula au iā lākou, ʻī akula,
46 E oluolu oe, e ka Iseraela; mai kaumaha, e ko ka hale o Iakoba.
47 No ka mea, ua hoomanao ka Mea kiekie ia oukou, aole hoi i poina ka Mea mana ia oukou i ka hoowalewaleia mai.
48 ʻO wau hoʻi, ʻaʻole au i haʻalele iā ʻoukou, ʻaʻole hoʻi au i haʻalele iā ʻoukou: akā, ua hele mai nei au i kēia wahi e pule no ka neoneo ʻana o Ziona, a i ʻimi aku au i ke aloha no ka haʻahaʻa o ʻoukou. kou wahi kapu.
49 ʻĀnō hoʻi, e hoʻi ʻoukou kēlā kanaka kēia kanaka i ko ʻoukou hale, a ma hope iho o kēia mau lā, e hele hou mai nō wau i o ʻoukou lā.
50 A hele aku la na kanaka iloko o ke kulanakauhale, e like me ka'u i kauoha aku ai ia lakou.
51 Aka, noho iho la au ma ke kula i na la ehiku, e like me ka ka anela i kauoha mai ai ia'u; a ʻai wale nō ia mau lā i ka pua o ke kula, a loaʻa kaʻu ʻiʻo o ka lau nahele.

MOKUNA 13

1 ¶ A hala na la ehiku, moe iho la au i ka moe i ka po.
2 Aia hoi, puka mai la ka makani mai ka moana mai, hoonaueue ae la ia i kona mau ale a pau.
3 Nana aku la au, aia hoi, ua mahuahua ka ikaika o ua kanaka la me na tausani o ka lani;
4 A i ka manawa i puka mai ai ka leo mai kona waha mai, pau ka poe i lohe i kona leo, e like me ka nalo ana o ka honua i ke ahi.
5 A mahope iho, nana aku la au, aia hoi, ua akoakoa mai ka lehulehu o na kanaka, mai na makani eha o ka lani mai, e hooalii mai i ke kanaka i hele mai mai loko mai o ke kai.
6 Nana aku la au, aia hoi, ua kalai oia ia ia iho i mauna nui, a lele aku la maluna.
7 Akā, ua ʻike au i ka ʻāina a i ʻole kahi i kahakaha ʻia ai ka puʻu, ʻaʻole hiki iaʻu.
8 A mahope iho, nana aku la au, aia hoi, o ka poe a pau i hoakoakoaia e hooalii ia ia, ua makau loa lakou, a ua aa nae e kaua.
9 Aia hoi, i kona ike ana i ka hana ino o ka ahakanaka i hele mai, aole ia i hapai i kona lima, aole hoi i paa i ka pahikaua, aole hoi i kekahi mea kaua.
10 Akā, ʻike akula au, ua hoʻopuka ʻo ia mai loko mai o kona waha e like me ka makani ʻana o ke ahi, a mai loko mai o kona mau lehelehe i ka hanu lapalapa, a mai kona alelo aku i hoʻopuka ai ʻo ia i nā ʻōhua ahi a me nā ʻino.

11 Ua hui pu ia lakou a pau; ka makani ahi, ka hanu lapalapa, a me ka ino nui; a haule iho la me ka ino maluna o ka ahakanaka i hoomakaukauia e kaua, a puhi aku la ia lakou a pau i ke ahi, a i ka hikiwawe o ka lehulehu lehulehu, aohe mea i ikeia, o ka lepo wale no a me ke ala o ka uahi. .
12 Mahope iho, ike aku la au i ua kanaka la e iho mai ana mai ka mauna mai, a kahea aku la au io na la i ka lehulehu maluhia e ae.
13 He nui loa na kanaka i hele mai io na la, a olioli kekahi poe, minamina kekahi poe, a nakiiia kekahi poe, a lawe mai la kekahi poe i ka poe i mohaiia: alaila, mai iho la au no ka makau nui, ala ae la au, i aku la,
14 Ua hoike mai oe i keia mau mea kupanaha i kau kauwa, mai kinohi mai, a ua manao mai oe he pono ia'u ke loaa ia oe ka'u pule.
15 E hoike mai oe ia'u i ke ano o keia moe.
16 No ka mea, i ko'u hapai ana ma ko'u naauao, auwe ka poe e waiho ana ia mau la, a he nui loa aku ka poino i ka poe i waiho ole ia!
17 No ka mea, ua kaumaha ka poe i koe ole.
18 Ano, ua ike au i na mea i waihoia i na la mahope, e hiki mai ana ia lakou, a me ka poe i koe.
19 Nolaila, ua komo lakou iloko o na pilikia nui a me na mea e pono ai he nui, e like me ka hoike ana mai o keia mau moeuhane.
20 Akā, ʻoi aku ka maʻalahi o ka mea pilikia ke komo i loko o kēia mau mea, ma mua o ka hele ʻana aku e like me ke ao mai ke ao aku, a ʻike ʻole i nā mea e hiki mai ana i nā lā hope. ʻŌlelo maila ʻo ia iaʻu, ʻī maila,
21 Na'u no e hoike aku ia oe i ke ano o ka hihio, a e wehe aku au ia oe i ka mea au i noi mai ai.
22 No ka mea āu i ʻōlelo ai no ka poʻe i waiho ʻia, eia ke ʻano.
23 ʻO ka mea e hoʻomanawanui i ka pōʻino ia manawa, ua mālama ʻo ia iā ia iho;
24 No ia mea, e ike oukou i keia, ua oi aku ka pomaikai o ka poe i waihoia mamua o ka poe i make.
25 Eia ke ano o ka hihio: I kou ike ana i ke kanaka e pii mai ana maiwaena mai o ke kai;
26 ʻO ia ka mea a ke Akua kiʻekiʻe loa i mālama ai i ka manawa nui, nāna e hoʻopakele i kāna mea i hana ʻia;
27 A ua ʻike ʻoe, mai loko mai o kona waha i puka mai ai me he makani lā, a me ke ahi, a me ka ʻino;
28 A ʻaʻole ia i paʻa i ka pahi kaua, ʻaʻole hoʻi i kekahi mea kaua, akā, ʻo ka holo wikiwiki ʻana mai ona i luku ai i ka lehulehu a pau i hele mai e hoʻopau iā ia; eia ke ano.
29 Aia hoi, e hiki mai ana na la, e hoomaka ai ka Mea Kiekie e hoopakele i ka poe ma ka honua.
30 A e kahaha auanei ia i ka poe e noho la ma ka honua.
31 A e ku e kekahi i kekahi, i kekahi kulanakauhale i kekahi, i kekahi wahi i kekahi, i kekahi kanaka i kekahi, a i kekahi aupuni i kekahi.
32 Eia ka manawa e hiki mai ai keia mau mea, a e hiki mai no na hoailona a'u i hoike aku ai ia oe mamua, alaila e haiia'ku ka'u Keiki au i ike ai me he kanaka la e pii ana.
33 A i ka wa e lohe ai na kanaka a pau i kona leo, e haalele kela kanaka keia kanaka ma kona aina iho i ke kaua ana, a me kekahi i kekahi.
34 A e hoakoakoaia mai na kanaka he nui ole, e like me kau i ike ai ia lakou, e makemake ana e hele mai, a e lanakila maluna ona ma ke kaua ana.
35 Aka, e ku no ia ma ka piko o ka mauna o Ziona.
36 A e hele mai ana o Ziona, a e hoikeia i na kanaka a pau, ua hoomakaukauia, a ua kukuluia. e like me kou ike ana i ka puu i kalai lima ole ia.
37 A o keia ka'u Keiki e papa aku i na hana ino a ua mau lahuikanaka la, i haule iloko o ka ino no ko lakou ola hewa;
38 A e waiho ia imua o lakou i ko lakou mau manao ino, a me na ehaeha a lakou e hoomaka ai e hoomainoino ia, e like me ka lapalapa ana;
39 A i kou ike ana ua houluulu oia i ka lehulehu maluhia hou io na la;
40 Oia na ohana he umi, i lawepioia mailoko mai o ko lakou aina iho, i ka wa o Osea ke alii, ka mea a Salemanasara ke alii o Asuria i alakai pio aku ai, a lawe pio aku la oia ia lakou maluna o na wai, a hele aku la lakou i ka aina e. .
41 Aka, manao iho la lakou ia lakou iho i keia, e haalele lakou i ka lehulehu o na lahuikanaka, a e hele aku i ka aina e, kahi i noho ole ai na kanaka.
42 I malama lakou i ko lakou mau kanawai malaila, ka mea a lakou i malama ole ai ma ko lakou aina iho.
43 A komo lakou iloko o Euperate ma na wahi haiki o ka muliwai.
44 No ka mea, hoike mai ka Mea Kiekie i na hoailona no lakou, a paa iho la i ke kaiakahinalii, a hala aku la lakou.
45 No ka mea, he ala nui e hele ai ma ia aina, no ka makahiki a me ka hapa: a ua kapaia ia aina o Aresareta.
46 A laila noho ihola lākou i laila a hiki i ka manawa ma hope; a i ka wa e hoomaka ai lakou e hele mai.
47 Na ka Mea kiʻekiʻe e hoʻopaʻa hou i nā pūnāwai o nā kahawai, i hele lākou ma waena;
48 Akā, ʻo ka poʻe i waiho ʻia ma hope o kou poʻe kānaka, ʻo ia ka poʻe i loaʻa ma koʻu mau mokuna.
49 Ano, i kona luku ana i ka lehulehu o na lahuikanaka i hoakoakoaia, e hoomalu oia i kona poe kanaka i koe.
50 Alaila e hoike mai oia ia lakou i na mea kupanaha loa.
51 A laila ʻī akula au, E ka Haku, ka mea hoʻomalu, e hōʻike mai ʻoe iaʻu i kēia; No ke aha lā au i ʻike ai i ke kanaka e piʻi mai ana mai loko mai o ke kai?
52 A olelo mai la oia ia'u, E like me ka hiki ole ia oe ke imi, aole hoi e ike i na mea o ka hohonu o ke kai; .
53 ʻO ia ke ʻano o ka moe āu i ʻike ai, a ʻo ʻoe wale nō i hoʻomālamalama ʻia.
54 No ka mea, ua haalele oe i kou aoao iho, a ua hooikaika oe i ko'u kanawai, a ua imi iho.
55 Ua hoʻoponopono ʻoe i kou ola ma ke akamai, A ua kapa ʻoe i ka ʻike ʻo kou makuahine.
56 No ia mea, ua hoike aku au ia oe i ka waiwai o ka Mea Kiekie;
57 A laila hele aku au i ke kula, e hoʻomaikaʻi a hoʻomaikaʻi nui aku i ka Mea Kiʻekiʻe loa, no kāna mau mea kupanaha āna i hana ai i ka manawa;
58 A no ka mea, ua hoʻomalu ʻo ia ia mea, a me nā mea i hāʻule i ko lākou manawa: a noho ihola au i laila i nā lā ʻekolu.

MOKUNA 14

1 A i ke kolu o ka la, noho iho la au malalo o ka laau oka, aia hoi, pae mai la ka leo mailoko mai o ka laalaau i mua o'u, i mai la, Esdras, Esdras.
2 I aku la au, Eia no wau, e ka Haku, Ku iluna ma kuu mau wawae.
3 A laila, ʻōlelo maila ʻo ia iaʻu, Ma ka lāʻau i hōʻike aku ai au iaʻu iho iā Mose, a kamaʻilio pū me ia i ka wā i hoʻokauwā ai koʻu poʻe kānaka ma ʻAigupita.
4 A hoʻouna aku au iā ia a alakaʻi i koʻu poʻe kānaka mai ʻAigupita mai, a lawe aʻe iā ia i ka mauna kahi aʻu i mālama ai iā ia i nā lā he nui;
5 A hai aku la ia ia i na mea kupanaha he nui, a hoike mai ia ia i na mea huna o na manawa, a me ka hope; kauoha aku la ia ia, i aku la.
6 O keia mau olelo kau e hai aku ai, a o keia kau e huna ai.
7 Ano, ke olelo aku nei au ia oe,
8 E waiho oe iloko o kou naau i na hoailona a'u i hoike aku ai, a me na moeuhane au i ike ai, a me na hoakaka ana au i lohe ai.
9 No ka mea, e lawe ʻia aku ʻoe mai nā mea a pau, a mai kēia manawa aku e noho pū ʻoe me kaʻu Keiki, a me ka poʻe e like me ʻoe, a hiki i ka pau ʻana o nā manawa.
10 No ka mea, ua nalo ko ke ao nei i kona opiopio, a ua hoomaka na manawa e mahuahua.
11 No ka mea, ua māhele ʻia ke ao nei i ʻumikumamālua mau ʻāpana, a ua pau nā ʻumi o ia mea, a me ka hapa o ka hapaʻumi.
12 A koe ka mea ma hope o ka hapalua o ka hapaʻumi.
13 Ano hoi, e hooponopono oe i kou hale, a e ao aku i kou poe kanaka, e hooluolu i ka poe pilikia, a e haalele i ka palaho.
14 E haalele oe i na manao kino, e hoolei aku i na mea kaumaha o kanaka, e haalele ano i ka nawaliwali;
15 A e hoʻokaʻawale i nā manaʻo kaumaha loa iā ʻoe, a e wikiwiki ʻoe e holo i kēia mau manawa.
16 No ka mea.
17 No ka mea, e nana i ka nui o ka nawaliwali o ko ke ao nei i na makahiki, pela no ka mahuahua ana o ka hewa maluna o ka poe e noho ana iloko.
18 No ka mea, ua holo lōʻihi aku ka manawa, A ua kokoke mai ka hoʻolimalima ʻana;
19 A laila ʻōlelo akula au i mua ou, ʻī akula,
20 Aia hoʻi, e ka Haku, e hele au e like me kāu i kauoha mai ai iaʻu, a e aʻo aku i ka poʻe e noho ana ma laila; Pela i hoonohoia'i ko ke ao nei iloko o ka pouli, a o ka poe e noho la iloko, aohe malamalama.
21 No ka mea, ua wela kou kanawai ʻaʻohe kanaka i ʻike i nā mea i hana ʻia e ʻoe, a me ka hana e hoʻomaka ai.
22 Aka, ina i loaa ia'u ka lokomaikai imua ou, e hoouna mai oe i ka Uhane Hemolele iloko o'u, a na'u no e kakau i na mea a pau i hanaia ma ke ao nei mai kinohi mai, i palapalaia iloko o kou kanawai, i ike ai na kanaka i kou ala, a i e ola ana i na la mahope.
23 ʻŌlelo maila kēlā iaʻu, ʻī maila, E hele ʻoe, e hōʻuluʻulu i nā kānaka, a e ʻōlelo aku iā lākou, ʻaʻole lākou e ʻimi iā ʻoe i nā lā he kanahā.
24 Aka, e nana oe e hoomakaukau nou i na laau pahu he nui, a e lawe pu me Sarea, o Dabria, o Selemia, o Ekano, a me Asiela, keia mau mea elima i makaukau e kakau me ka mama;
25 A e hele mai oe ia nei, a e hoa no au i ke kukui o ka naauao iloko o kou naau, aole loa ia e pio, a pau na mea au e hoomaka ai e kakau.
26 A pau kāu hana ʻana, e hoʻolaha aku ʻoe i kekahi mau mea, a e hōʻike malu aku ʻoe i kekahi mau mea i ka poʻe naʻauao;
27 A laila hele akula au e like me kāna i kauoha mai ai, a hōʻuluʻulu aʻela au i nā kānaka a pau, ʻī akula au,
28 E hoolohe mai i keia mau olelo, e ka Iseraela.
29 He poe malihini ko makou poe kupuna ma Aigupita i kinohou, kahi i hoopakeleia mai ai lakou.
30 A ua loaa ia oukou ke kanawai o ke ola, ka mea a lakou i malama ole ai, a oukou i lawehala ai mahope o lakou.
31 A laila, ua puʻunaue ʻia ka ʻāina ʻo Ziona i waena o ʻoukou ma ka hailona ʻana;
32 A no ka mea, he lunakanawai pono ia, ua lawe ia mai ou aku la i ka mea ana i haawi mai ai ia oe.
33 Eia hoi oukou, a me ko oukou poe hoahanau iwaena o oukou.
34 Nolaila, ina e hoohaahaa oukou i ko oukou naauao iho, a e hooponopono i ko oukou mau naau, e malamaia oukou e ola ana, a mahope o ka make e loaa ia oukou ke aloha.
35 No ka mea, mahope o ka make, e hiki mai ana ka hoopai ana, ke ola hou kakou;
36 No laila, mai hele mai kekahi i oʻu nei, ʻaʻole hoʻi e ʻimi mai iaʻu i kēia mau lā he kanahā.
37 Lawe aku la au i na kanaka elima, e like me kana i kauoha mai ai ia'u, a hele aku la makou i ke kula, a noho iho la ilaila.
38 A ia lā aʻe, aia hoʻi, he leo i hea mai iaʻu, ʻī maila, E ʻEsera, e wehe aʻe i kou waha, a e inu i kaʻu e hāʻawi aku ai iā ʻoe e inu.
39 A laila ʻoaka aʻela au i koʻu waha, aia hoʻi, hāʻawi maila ʻo ia iaʻu i ke kīʻaha piha, ua piha ia me he wai lā, akā, ua like kona ʻano me ke ahi.
40 Lalau iho la au, a inu iho la, a inu iho la au ia mea, hai mai la ko'u naau i ka naauao, a ulu ae la ka naauao iloko o ko'u umauma;
41 A hāmama koʻu waha, ʻaʻole i pani hou.
42 Haawi mai la ka Mea kiekie i ka naauao i na kanaka elima, a kakau iho la lakou i na hihio kupanaha o ka po, i haiia mai, me ka lakou i ike ole ai;
43 ʻO wau hoʻi. ʻŌlelo wau i ke ao, ʻaʻole au i hoʻopaʻa i koʻu alelo i ka pō.
44 I na la he kanaha, kakau iho la lakou i na buke elua haneri a me eha.
45 Eia kekahi, i ka pau ana o na la he kanaha, olelo mai la ka Mea kiekie, i mai la, O ka mea mua au i kakau ai, e hoike ae oe ma ke akea, i heluhelu mai ka poe pono a me ka poe pono ole.
46 Aka, e malama oe i ka poe hope he kanahiku, i haawi aku oe ia lakou i ka poe naauao iwaena o na kanaka wale no.
47 No ka mea, i loko o lākou ka pūnāwai o ka ʻike, ke kumu o ka naʻauao, a me ke kahawai o ka ʻike.
48 A hana iho la au pela.

MOKUNA 15

1 Aia hoi, e olelo aku oe iloko o na pepeiao o ko'u poe kanaka i na olelo o ka wanana a'u e waiho ai iloko o kou waha, wahi a Iehova;
2 A e kakauia lakou ma ka pepa, no ka mea, he oiaio lakou.
3 Mai makaʻu i nā manaʻo kūʻē iā ʻoe, Mai hoʻopilikia iā ʻoe i ka hilinaʻi o ka poʻe ʻōlelo kūʻē iā ʻoe.
4 No ka mea, e make ka poe lawehala a pau i ko lakou lawehala ana.
5 Aia hoi, wahi a ka Haku, e lawe mai au i na mea ino maluna o ke ao nei; ka pahikaua, ka wi, ka make, a me ka luku.
6 No ka mea, ua hoʻohaumia loa ka hewa i ka honua a pau, A ua hoʻokō ʻia kā lākou hana ʻino.
7 No laila, ke ʻī mai nei ʻo Iēhova,
8 ʻAʻole au e hoʻopaʻa hou i koʻu alelo no ko lākou hewa a lākou e hana ʻino ai, ʻaʻole hoʻi au e ʻae aku iā lākou ma nā mea a lākou i hoʻoikaika hewa ai: aia hoʻi, ke hea mai nei ke koko hala ʻole a me ka poʻe pono iaʻu, a me nā ʻuhane o ka poʻe. hoʻopiʻi mau wale.
9 A nolaila, wahi a ka Haku, e hoopai io no wau ia lakou, a e loaa ia'u ke koko hala ole a pau mai waena mai o lakou.
10 Aia hoi, ua alakaiia ko'u poe kanaka me he ohana hipa la i ka make: Aole au e ae aku ia lakou e noho ma ka aina o Aigupita.
11 Aka, e lawe mai au ia lakou me ka lima ikaika, a me ka lima kakauha, a e hahau aku au ia Aigupita i na mai ahulau, e like me mamua, a e luku aku au i ko laila aina a pau.
12 E uwe auanei o Aigupita, a e hahauia kona kumu i ke ahulau a me ka hoopai a ke Akua e kau mai ai maluna iho ona.
13 E uwe auanei ka poe mahi i ka lepo;
14 Auwe ko ke ao nei, a me ka poe e noho la maloko!
15 No ka mea, ke kokoke mai nei ka pahikaua a me ko lakou lukuia, a e ku mai kekahi poe kanaka e kaua aku. a me na pahikaua ma ko lakou lima.
16 No ka mea, e hiki mai ana ke kipi mawaena o kanaka, a e hoouka kaua kekahi i kekahi; ʻAʻole lākou e manaʻo i ko lākou mau aliʻi, ʻaʻole hoʻi i nā aliʻi;
17 Makemake no ke kanaka e hele i ke kulanakauhale, aole e hiki.
18 No ka mea, no ko lakou haaheo, e haalulu auanei na kulanakauhale, E wawahiia na hale, a e makau na kanaka.
19 Aole e aloha ke kanaka i kona hoalauna, aka, e luku aku ia i ko lakou mau hale me ka pahikaua, a e hao i ko lakou waiwai, no ka nele i ka berena, a no ka popilikia nui.
20 Aia hoi, wahi a ke Akua, e houluulu au i na'lii a pau o ka honua e makau ia'u, mai ka hikina ana mai o ka la, mai ka hema mai, mai ka hikina mai, a me Libano; e hoohuli i kekahi i kekahi, a e uku aku i na mea a lakou i hana aku ai ia lakou.
21 E like me kā lākou e hana nei i kēia lā i koʻu poʻe i wae ʻia, pēlā nō wau e hana ai, a e hoʻopaʻi aku ma ko lākou poli. Ke i mai nei Iehova ka Haku penei;
22 Aole e aloha ko'u lima akau i ka poe hewa, Aole hoi e oki kuu pahikaua maluna o ka poe hookahe i ke koko hala ole ma ka honua.
23 Ua hele aku ke ahi mai kona inaina mai, a ua hoopau i na kumu o ka honua, a me ka poe hewa, e like me ka mauu maloo i hoaaia.
24 Auwe ka poe hana hewa, a malama ole i ka'u mau kauoha! wahi a ka Haku.
25 ʻAʻole au e aloha iā lākou: e hele ʻoukou, e nā keiki, mai ka mana aku, mai hoʻohaumia ʻoukou i koʻu keʻena kapu.
26 No ka mea, ua ike no ka Haku i ka poe a pau i hana hewa ia ia, a nolaila haawi oia ia lakou i ka make a me ka make.
27 No ka mea, ano ua hiki mai na mea ino maluna o ka honua a pau, a e noho oukou iloko o lakou;
28 E nana i hihio weliweli, a me kona ano mai ka hikina mai;
29 Kahi e hele mai ai ko na aina o na mooolelo o Arabia me na kaa he nui loa, a e haliia ko lakou lehulehu e like me ka makani maluna o ka honua, i makau a haalulu ka poe a pau i lohe.
30 A e hele aku ko Karemania e huhu ana i ka inaina, e like me na puaa o ka ululaau, a e hele mai lakou me ka mana nui, a e kaua pu me lakou, a e hoopau lakou i ka aina o ko Asuria.
31 Alaila, e loaa i na deragona ka lima kiekie, e hoomanao ana i ko lakou ano; a ina e huli lakou, e hui pu me ka mana nui e hoomaau ia lakou;
32 A laila e haʻalulu lākou i ke koko, a e noho mālie ma ko lākou ikaika, a e holo lākou.
33 A mai ka ʻāina ʻo ʻAsuria mai e hoʻopilikia ai ka ʻenemi iā lākou, a e hoʻopau i kekahi o lākou;
34 Aia hoi na ao mai ka hikina mai, a mai ke kukulu akau a i ke kukuluhema, he mea weliweli loa ia ke nana aku, ua piha i ka inaina a me ka ino.
35 E hahau lakou kekahi i kekahi, a e hahau iho lakou ilalo i na hoku he lehulehu loa ma ka honua, i ko lakou hoku iho; a mai ka pahikaua a hiki i ka opu ke koko.
36 A me ka lepo kanaka i ka ohe o ke kamelo.
37 A e nui auanei ka weliweli a me ka haalulu ma ka honua;
38 Alaila e hiki mai na ino nui mai ka hema mai, a mai ke kukulu akau mai, a me kekahi hapa mai ke komohana mai.
39 A e puka mai auanei na makani ikaika, mai ka hikina mai, a e wehe ia ia; a ʻo ke ao āna i hoʻāla ai me ka inaina, a me ka hōkū i hoʻāla ai i mea e makaʻu ai i ka makani hikina a me ke komohana, e luku ʻia nō ia.
40 E hookiekieia na ao nui a me ka ikaika i ka huhu, a me ka hoku, i hooweliweli aku lakou i ka honua a pau, a me ka poe e noho ana iloko; A e ninini aku lakou maluna o na wahi kiekie a pau, i hoku weliweli;
41 Ke ahi, a me ka huahekili, a me na pahikaua e lele ana, a me na wai he nui, i piha ai na kula a pau, a me na muliwai a pau, me ka nui o na wai nui.
42 A e hoohiolo lakou i na kulanakauhale, a me na pa, a me na mauna, a me na puu, a me na laau o ka ululaau, a me ka mauu o na kula, a me ko lakou palaoa.
43 A e hele paa lakou i Babulona, a e hooweliweli aku ia ia.
44 E hele mai lakou io na la, a e hoopilikia ia ia, E ninini mai lakou i ka hoku, a me ka inaina a pau maluna ona;
45 A ʻo ka poʻe i koe ma lalo ona, e lawelawe lākou i ka poʻe i hoʻoweliweli iā ia.

46 A ʻo ʻoe, e ʻAsia, ka mea i loaʻa i ka manaʻolana o Babulona, a ʻo ʻoe ka nani o kona kino.
47 Auwe oe, e ka poino, no ka mea, ua hoohalike oe ia oe iho me ia; A ua hoonani oe i kau mau kaikamahine i ka moe kolohe, i mea e lealea ai a e kaena ai hoi i kau mau ipo, ka poe i makemake mau e moe kolohe me oe.
48 Ua hahai ʻoe i ka mea i inaina ʻia ma kāna mau hana a pau, a me kāna mau mea i hana ai;
49 E hoouna aku au i na ino maluna ou; ka wahinekanemake, ka ilihune, ka wi, ka pahikaua, a me ka mai ahulau, e hoopau i kou mau hale i ka luku a me ka make.
50 A e maloʻo ka nani o kou mana e like me ka pua, e ulu mai ka wela i kau ʻia ma luna ou.
51 E nawaliwali auanei oe e like me ka wahine hune i na hahauia, a me ka mea i hahauia me na eha, i hiki ole ai i ka poe ikaika a me na ipo ke loaa. ve oe.
52 Ina paha e ku e aku au ia oe me ka lili, wahi a Iehova,
53 Inā ʻaʻole ʻoe i pepehi mau i kaʻu mea i wae ʻia, E hoʻokiʻekiʻe aʻe i ka hahau ʻana o kou mau lima, A e ʻōlelo ana ma luna o ko lākou poʻe make, i kou ʻona ʻana,
54 E hoike mai i ka nani o kou helehelena?
55 Aia ma kou poli ka uku o kou moekolohe ʻana, no laila e loaʻa iā ʻoe ka uku.
56 E like me ʻoe i hana ai i koʻu poʻe i wae ʻia, wahi a ka Haku, pēlā nō e hana aku ai ke Akua iā ʻoe, a e hāʻawi aku iā ʻoe i loko o ka pōʻino.
57 E make kau poe keiki i ka pololi, ae haule oe i ka pahikaua;
58 E make auanei ka poe ma na mauna i ka pololi, a e ai lakou i ko lakou io iho, a e inu i ko lakou koko iho, no ka pololi loa i ka berena, a me ka makewai i ka wai.
59 E hele mai auanei oe me ka poino mawaena o ke kai, a e loaa hou mai na mea ino.
60 A i ka hele ana, e holo lakou i ke kulanakauhale palaualelo, a e hoopau lakou i kekahi hapa o kou aina, a e hoopau i kekahi hapa o kou nani, a e hoi lakou i Babulona i lukuia.
61 A e hooleiia oe ilalo e lakou me he opala la, a e lilo lakou me he ahi la ia oe;
62 A e hoopau auanei ia ia oe, a me kou mau kulanakauhale, a me kou aina, a me kou mau mauna; ʻO kou mau lāʻau a pau, a me kou mau lāʻau hua, e hoʻopau lākou i ke ahi.
63 E lawe pio aku lakou i kau mau keiki, a aia hoi, e hoopau lakou i kau mea, A e hoino lakou i ka nani o kou maka.

MOKUNA 16

1 Auwe oe, e Babulona, a me Asia! Auwē ʻoe, e ʻAigupita a me Suria!
2 E kāʻei ʻoukou iā ʻoukou iho i ka ʻeke a me ka lauoho, E uwē i kā ʻoukou poʻe keiki, a e kanikau; no ka mea, ua kokoke mai kou luku.
3 Ua hoʻouna ʻia ka pahi kaua ma luna o ʻoukou, a ʻo wai ka mea e hoʻihoʻi?
4 Ua hoʻouna ʻia ke ahi i waena o ʻoukou, a ʻo wai ke kinai?
5 Ua hoounaia mai na ino ia oukou, a heaha ka mea nana lakou e kipaku aku?
6 E kipaku anei kekahi i ka liona pololi ma ka ululaau? E hiki anei i kekahi ke kinai i ke ahi iloko o ka opala, i kona hoomaka ana e aa?
7 E hoohuli hou anei kekahi i ka pua i panaia e ka mea pana ikaika?
8 Na ka Haku mana e hoouna mai i na ino, a owai la ka mea nana lakou e kipaku aku?
9 E puka aku ke ahi mai kona inaina aku, a owai la ka mea nana ia e kinai?
10 E hoolei mai oia i ka uila, a owai la ka makau ole? He hekili ia, a owai la ka makau ole?
11 E hooweliweli auanei ka Haku, a owai ka mea e ole e hahau loa ia imua o kona alo?
12 Haalulu ka honua, a me kona mau kumu; Piʻi maila ke kai me nā ʻale mai ka hohonu mai, a haʻalulu kona mau ʻale, a me kona mau iʻa, i mua o Iēhova, i mua hoʻi o ka nani o kona mana.
13 No ka mea, ua ikaika kona lima akau i ke kakaka, O kana pua ana e pana aku ai, ua oi loa ia, aole e hala, i ka wa i hoomaka ai e pana i na welau o ka honua.
14 Aia hoi, ua hoounaia mai na mea ino, aole e hoi hou mai, a hiki mai lakou maluna o ka honua.
15 Ua hoaia ke ahi, aole e pio, a hoopau ia i ke kumu o ka honua.
16 E like me ka pua i pana ʻia e ka mea pana ikaika, ʻaʻole ia e hoʻi hope;
17 Auwe au! auwe au! Nawai au e hoopakele ia mau la?
18 Ka hoomaka ana o na kanikau a me na kanikau nui; ka hoomaka ana o ka wi a me ka make nui; ka hoomaka ana o na kaua, a e ku na mea ikaika me ka makau; ka hoomaka ana o na ino! He aha kaʻu e hana ai ke hiki mai kēia mau mea ʻino?
19 Aia hoi, ua hoounaia mai ka wi a me ke ahulau, a me ka popilikia, a me ka ehaeha, i mau hahau no ka hooponopono.
20 Aka, no keia mau mea a pau, aole lakou e haalele i ko lakou hewa, aole hoi e manao mau i na mea hahau.
21 Aia hoi, e maikai no ka ai ma ka honua, a e manao lakou ia lakou iho e noho maikai ana, alaila, e ulu mai no ka ino maluna o ka honua, ka pahikaua, ka wi, a me ka haunaele nui.
22 No ka mea, he nui ka poe e noho ana ma ka honua e make i ka wi; a ʻo kekahi i pakele i ka pōloli, ʻo ia ka mea e luku ai i ka pahi kaua.
23 A e kiolaia'ku ka poe make me he lepo la, aohe mea nana lakou e hooluolu;
24 Aohe kanaka nana e mahi i ka honua, a nana e lulu
25 E hua mai na laau, a nawai lakou e hoiliili?
26 E oo auanei na huawaina, a nawai lakou e hehi? no ka mea, e neoneo auanei na wahi a pau i kanaka.
27 No ia mea, e makemake ke kanaka e ike i kekahi, a e lohe i kona leo.
28 No ka mea, he umi koe no ke kulanakauhale, a elua no ke kula, e pee ana iloko o na ululaau paapu, a ma na lua pohaku.
29 E like me ka mahina ʻai ʻoliva ma luna o nā lāʻau a pau, ʻekolu a ʻehā paha ʻoliva i koe;
30 A i ʻole, e like me ka ʻohi ʻia ʻana o ka māla waina, ke koe nei kekahi mau huhui o ka poʻe e ʻimi ikaika ana ma ka pā waina.

31 Pela no ia mau la, ekolu a eha paha e koe ka poe imi i ko lakou mau hale me ka pahikaua.
32 A e hooneoneoia ka honua, a e mae wale kona mau mahinaai, a e ulu auanei kona mau aoao a me kona mau kuamoo a pau i ke kakalaioa, no ka mea, aohe kanaka e hele malaila.
33 E uwe no na wahine puupaa, aohe kane mare; e kanikau na wahine, aohe kane; ko lakou E kanikau na kaikamahine, aohe mea kokua.
34 I ke kaua, e lukuia ko lakou mau kane mare, A e pau hoi ka lakou kane i ka wi.
35 E hoolohe oukou i keia mau mea, a e hoomaopopo hoi, e na kauwa a ka Haku.
36 Aia hoi, e malama i ka olelo a ka Haku: mai manaoio i na akua a ka Haku i olelo mai ai.
37 Aia hoi, ke kokoke mai nei na ino, aole lohi.
38 E like me ka wahine hapai i ka iwa o ka malama i hanau ai i kana keiki, elua a ekolu paha hora o kona hanau ana, ua puni kona opu i ka ehaeha, i ka wa e puka mai ai ke keiki, aole e lohi iki.
39 Pela no e hiki ole mai ai na ino maluna o ka honua;
40 E ko'u poe kanaka, e hoolohe mai i ka'u olelo;
41 O ka mea kuai lilo aku ia, e like ia me ka mea i holo aku;
42 ʻO ka mea kūʻai aku, e like me ka mea waiwai ʻole ma laila;
43 ʻO ka mea lulu, me he mea lā ʻaʻole ia e ʻokiʻoki;
44 O ka poe i mare, me he mea la i loaa ole i na keiki; a o ka poe mare ole, e like me na wahinekanemake.
45 No ia mea, hooikaika makehewa ka poe hooikaika.
46 No ka mea, e ohi auanei na malihini i ko lakou mau hua, a e hao i ko lakou waiwai, e hoohiolo i ko lakou mau hale, a e lawe pio i ka lakou poe keiki;
47 A ʻo ka poʻe hoʻolimalima i kā lākou mea kūʻai me ka powa, ʻoi aku ko lākou hoʻonani ʻana i ko lākou mau kūlanakauhale, a me ko lākou mau hale, a me ko lākou waiwai, a me ko lākou kino iho.
48 E huhu aku au ia lakou no ko lakou hewa, wahi a Iehova.
49 E like me ka wahine hookamakama i lili i ka wahine hoopono a me ka pono.
50 Pela e inaina ai ka pono i ka hewa, i kona wa e hoopunipuni ai ia ia iho, a e hoohewa aku ia ia imua o kona alo, i ka wa e hele mai ai ka mea nana e hoomalu i ka mea imi ikaika i na hewa a pau ma ka honua.
51 Nolaila, mai hoohalike oukou me ia, aole hoi me kana mau hana.
52 No ka mea, e laweia'ku ka hewa mai ka honua aku, ae noho alii auanei ka pono mawaena o oukou.
53 Mai ʻōlelo ka mea hewa, ʻaʻole ia i hana hewa;
54 Aia hoi, ua ike ka Haku i na hana a pau a kanaka, i ko lakou manao, ko lakou manao, a me ko lakou mau naau;
55 ʻO ka ʻōlelo wale nō ka mea i ʻōlelo mai, E hana ʻia ka honua; a ua hanaia: E hanaia ka lani; a ua hanaia.
56 Ma kana olelo i hanaia'i na hoku, a ua ike oia i ka heluna o lakou.
57 Huli ia i ka hohonu, a me kona waiwai; Ua ana ʻo ia i ke kai, a me kona mea i loko.
58 Ua papani oia i ke kai mawaena o na wai, a me kana olelo i kau aku ai i ka honua maluna o na wai.
59 Hohola aʻela ʻo ia i nā lani e like me ka waihona; maluna o na wai i hookumu ai oia ia mea.
60 Ma ka waonahele oia i hana'i i mau punawai, a me na loko ma na piko o na mauna, i kahe mai na waikahe mai na pohaku kiekie mai e hoopulu i ka honua.
61 Hana ihola ʻo ia i ke kanaka, a hoʻokomo i kona naʻau i waenakonu o ke kino, a hāʻawi iā ia i ka hanu, a me ke ola, a me ka ʻike.
62 He oiaio, a me ka Uhane o ke Akua Mana Loa, nana i hana na mea a pau, a ua imi i na mea huna a pau ma na mea huna o ka honua;
63 He oiaio, ua ike no oia i ko oukou manao, a me ko oukou manao iloko o ko oukou naau, i ka poe hana hewa, a e huna i ko lakou hewa.
64 No laila ua ʻimi pono mai ʻo Iēhova i kā ʻoukou hana a pau, a e hoʻohilahila ʻo ia iā ʻoukou a pau.
65 A i ka wa e hoopukaia mai ai ko oukou mau hewa, e hilahila auanei oukou imua o na kanaka, a e lilo ko oukou mau hewa i poe hoopii ia oukou ia la.
66 He aha kā ʻoukou e hana ai? Pehea la oukou e huna ai i ko oukou hewa imua o ke Akua a me kona poe anela?
67 Aia hoʻi, ʻo ke Akua ka luna kānāwai, e makaʻu iā ia: e haʻalele i ko ʻoukou hewa, a e hoʻopoina i ko ʻoukou mau hewa, mai hakakā hou aku me lākou a mau loa aku;
68 No ka mea, aia hoi, ua hoaaia ka inaina nui o na kanaka he nui maluna o oukou, a e lawe aku lakou i kekahi o oukou, a e hanai ia oukou, me ka palaualelo, me na mea i kaumahaia na na kii.
69 A o ka poe ae mai ia lakou, e hoowahawahaia lakou, a e hehiia malalo o na wawae.
70 No ka mea, ma na wahi a pau, a ma na kulanakauhale e hiki mai ana, he kipi nui maluna o ka poe makau ia Iehova.
71 E like auanei lakou me na kanaka hehena, aole e kala mai;
72 No ka mea, e hoopau lakou a e lawe aku i ko lakou waiwai, a e hoolei aku ia lakou mawaho o ko lakou mau hale.
73 Alaila e ikeia lakou, o ko'u poe i waeia; a e hoao ia lakou e like me ke gula iloko o ke ahi.
74 E hoolohe mai oukou, e ka'u mea i aloha'i, wahi a Iehova;
75 Mai makau oukou, mai kanalua; no ka mea, o ke Akua kou alakai,
76 A o ke alakai o ka poe malama i ka'u mau kauoha a me ka'u mau kauoha, wahi a Iehova ka Haku;
77 Auwe ka poe i paa i ko lakou hewa, a i uhiia me ko lakou hewa E like me ka mahinaai i uhiia i ka nahelehele, A o kona ala i uhiia i na kakalaioa, i hiki ole ai i ke kanaka ke hele.
78 Ua waiho ʻia ʻo ia me ka ʻaʻahu ʻole ʻia, a ua hoʻolei ʻia i ke ahi e hoʻopau ʻia me ia.

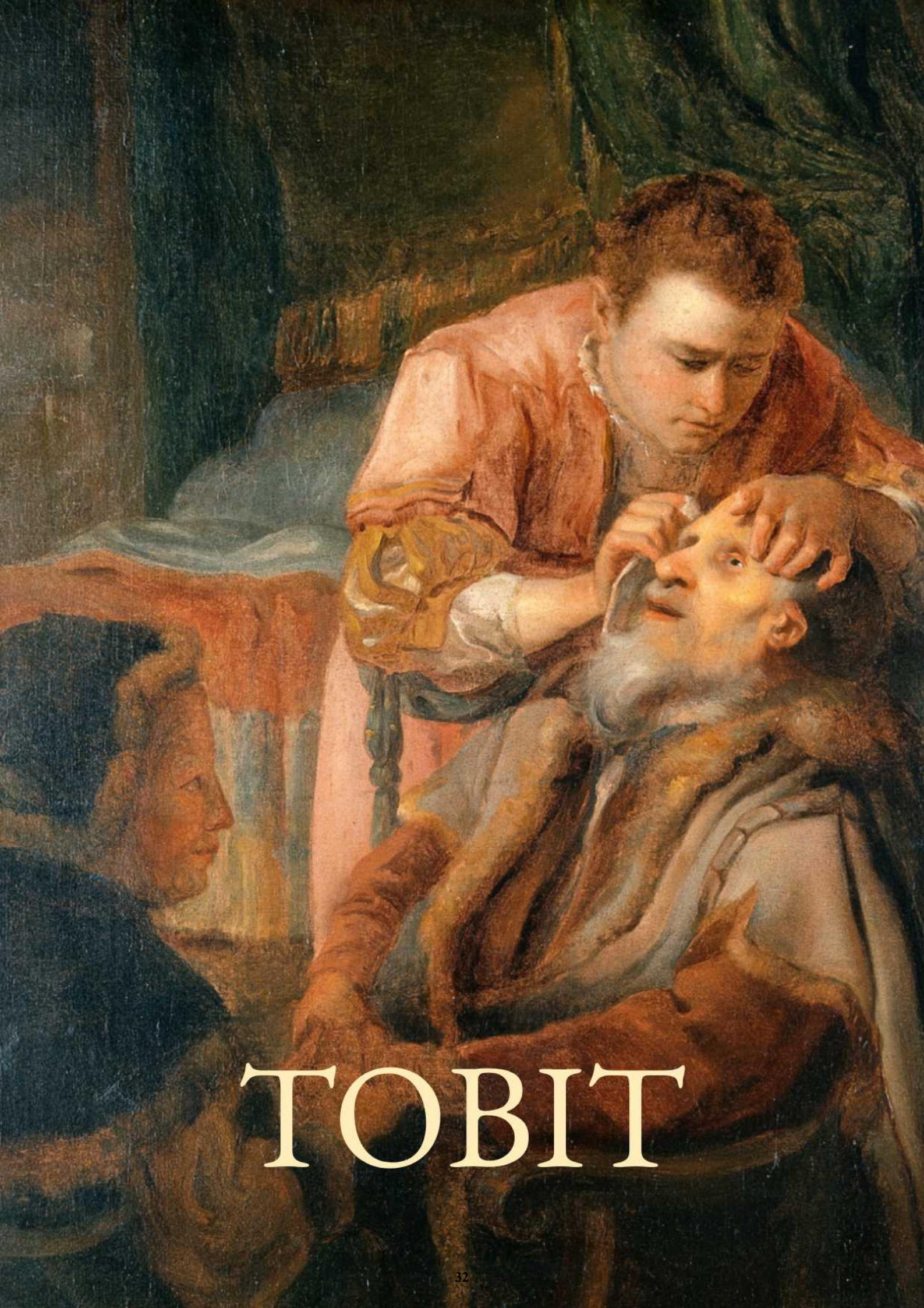

TOBIT

MOKUNA 1

1 ¶ O ka buke o na olelo a Tobita, ke keiki a Tobiela, ke keiki a Ananiela, ke keiki a Aduela, ke keiki a Gabaela, no na mamo a Asaela, no ka ohana a Napetali;
2 I ka wa o Enemesa ke alii o Asuria, ua alakai pio ia mai keia mai, aia ma ka lima akau o ua kulanakauhale la, i kapa pono ia o Nepetali ma Galilaia maluna o Asera.
3 Ua hele au i na la a pau o ko'u ola ana ma na aoao o ka oiaio a me ka hoopono, a ua hana manawalea aku au i ko'u poe hoahanau, a me ko'u lahuikanaka, ka poe i hele pu me au i Nineva, i ka aina o ko Asuria.
4 A iaʻu i noho ai ma koʻu ʻāina ponoʻī, ma ka ʻāina ʻo ʻIseraʻela i koʻu wā ʻōpiopio, ua hāʻule ka ʻohana a pau a Napetali koʻu makua kāne mai ka hale o Ierusalema mai, ka mea i wae ʻia no loko mai o nā ʻohana a pau o ka ʻIseraʻela, i mōhai aku nā ʻohana a pau. malaila, kahi i hoolaaia ai ka luakini o ka Mea Kiekie, a kukuluia no na makahiki a pau.
5 Ano, kaumaha aku la na ohana a pau i kipi pu, a me ko ka hale o ko'u makuakane o Napetali na Baala bipi wahine.
6 Akā, ʻo wau wale nō i hele pinepine i Ierusalema i nā ʻahaʻaina, e like me ka mea i kauoha ʻia no nā kānaka a pau o ka ʻIseraʻela ma ke kānāwai mau loa, me nā hua mua a me nā hapaʻumi o nā mea i ʻako ʻia; a haawi au ia mau mea ma ke kuahu na na kahuna na mamo a Aarona.
7 Ua haawi aku au i ka hapaumi mua o na hua a pau na na mamo a Aarona i lawelawe ma Ierusalema;
8 A haawi aku la au i ke kolu i ka poe i kupono ia mea, e like me ka Debora makuahine o ko'u makuakane i kauoha mai ai ia'u, no ka mea, ua haalele mai ko'u makuakane i keiki makua ole.
9 Eia kekahi, i ko'u wa o kanaka makua, ua mare au ia Ana no ko'u poe hoahanau, a nana mai o Tobia nana.
10 A ia makou i lawe pio ia aku ai i Nineve, ai iho la ko'u poe hoahanau a pau, a me ka poe o ko'u poe hoahanau i ka berena a ko na aina e.
11 Ua malama au i ka ai ana;
12 No ka mea, ua hoomanao au i ke Akua me kuu naau a pau.
13 A hāʻawi mai ka Mea Kiʻekiʻe iaʻu i ka lokomaikaʻi a me ka lokomaikaʻi ʻia i mua o ʻEnemesa, i lilo ai au i mea hoʻomaʻemaʻe iā ia.
14 A hele aku au i Media, a waiho iho la au me Gabaela, ke kaikaina o Gabria, ma Rages, ke kulanakauhale o Media, he umi talena kala.
15 A make ʻo ʻEnemesa, noho aliʻi ihola ʻo Senakeriba kāna keiki ma kona hakahaka; Ua pilikia kona waiwai, i hiki ole ia'u ke hele i Media.
16 A i ka wa o Enemesa, haawi aku la au i na manawalea he nui i ko'u poe hoahanau, a haawi aku la au i ka'u berena i ka poe pololi;
17 A i koʻu ʻaʻahu no ka poʻe kapa ʻole: a inā i ʻike au i kekahi o koʻu lāhui kanaka i make, a i hoʻohehe‘e ʻia i ka pā o Nineva, naʻu nō ia i kanu.
18 A ina i pepehi o Senakeriba ke alii i kekahi, i kona hele ana mai, a holo mai Iudea aku, ua kanu malu au ia lakou; no ka mea, i kona huhu i pepehi ai i na mea he nui; ʻaʻole naʻe i loaʻa nā kupapaʻu i ka wā i ʻimi ʻia ai e ke aliʻi.
19 A i ka wa i hele aku ai kekahi o ko Nineva, a hoopii mai ia'u i ke alii, a kanu iho au ia lakou, a pee iho; I koʻu ʻike ʻana ua ʻimi ʻia au e make, ua haʻalele au iaʻu iho no ka makaʻu.
20 A laila ua lawe ʻia aku koʻu waiwai a pau, ʻaʻohe mea i koe iaʻu, ʻo kaʻu wahine ʻo ʻAna a me kaʻu keiki ʻo Tobia.
21 ʻAʻole i hala nā lā he kanalimakumamālima, pepehi ihola kāna mau keiki kāne ʻelua iā ia, a heʻe akula lāua i nā mauna ʻo ʻArara; a noho alii iho la o Saredona kana keiki ma kona hakahaka; nāna i hoʻonoho i luna o ka ʻauhau a kona makua kāne, a ma luna o kāna mau ʻoihana a pau, ʻo ʻAhiakaro ke keiki a koʻu kaikaina ʻo ʻAnaʻela.
22 A nonoi mai la o Akiakaro ia'u, a hoi aku au i Nineva. A ʻo ʻAkiakaro ka mea lawe kīʻaha, a me ka mea mālama i ka hōʻailona, a me ka puʻukū, a me ka luna ʻauhau;

MOKUNA 2

1 ¶ A i koʻu hoʻi ʻana mai i ka hale, a ua hoʻihoʻi ʻia mai kaʻu wahine ʻo ʻAna iaʻu, me kaʻu keiki ʻo Tobia, i ka ʻahaʻaina Penetekota, ʻo ia ka ʻahaʻaina hoʻāno o nā hebedoma ʻehiku, ua hoʻomākaukau ʻia ka ʻahaʻaina maikaʻi naʻu, Noho au e ʻai.
2 A ʻike au i ka ʻai he nui, ʻī akula au i kaʻu keiki, E hele ʻoe e lawe mai i ke kanaka ʻilihune āu e ʻike ai mai loko mai o ko kāua mau hoahānau, ka mea i manaʻo i ka Haku; aia hoi, ke kali nei au ia oe.
3 Hele hou mai la ia, i mai la, E ka makua, ua umiia kekahi o ko kakou lahuikanaka, a ua kipakuia'ku ia ma kahi kuai.
4 A ma mua o koʻu hoʻāʻo ʻana i kekahi ʻiʻo, ala aʻe au, a lawe iā ia i loko o ke keʻena a napoʻo ka lā.
5 A laila, hoʻi au, holoi ihola, a ʻai ihola i kaʻu ʻiʻo me ke kaumaha;
6 E hoomanao ana i ka wanana a Amosa, i kana olelo ana, E lilo ko oukou mau ahaaina i kanikau, a me ko oukou olioli a pau i kanikau.
7 No ia mea, uwe iho la au;
8 Aka, hoowahawaha mai ko'u mau hoalauna ia'u, i mai la, Aole i makau keia kanaka ke pepehiia no keia mea; aia hoi, ke kanu hou nei ia i ka poe make.
9 Ia po no hoi, hoi mai la au mai ke kupapau mai, a hiamoe au ma ka pa o ko'u pahale, me ka haumia, a ua uhi ole ia ko'u maka.
10 ʻAʻole au i ʻike he mau manu liʻiliʻi ma ka pā, a wehe ʻia koʻu mau maka, hoʻohehe‘e nā manu liʻiliʻi i ka lepo mahana i loko o koʻu mau maka, a hiki mai ke keʻokeʻo i loko o koʻu mau maka: a hele au i nā kauka, ʻaʻole lākou i kōkua mai iaʻu. Ua hanai mai o Akiakaro ia'u, a hiki au i Elimai.
11 A ua lawe ka'u wahine o Ana i na hana a na wahine e hana.
12 A hoʻihoʻi akula ʻo ia iā lākou i ka hale i ka poʻe haku, uku maila lākou i kāna uku, a hāʻawi hoʻi iā ia he keiki kao.
13 A ia ia i loko o koʻu hale, a hoʻomaka e uē, ʻī akula au iā ia, No hea mai kēia keiki kao? ʻAʻole anei i ʻaihue ʻia? e haawi aku i na mea nona; no ka mea, aole pono ke ai i ka mea i aihueia.
14 I mai la kela ia'u, Ua oi aku ka makana mamua o ka uku. ʻAʻole naʻe au i manaʻoʻiʻo iā ia, akā, kauoha aku au iā ia e hāʻawi aku i ka poʻe nāna ia mea: a ua hilahila au iā ia. Aka, ninau mai kela ia'u, Auhea kau manawalea a me kau hana pono? aia hoi, ua ikeia oe a me kau mau hana a pau.

MOKUNA 3

1 ¶ A uwe iho la au me ka ehaeha, pule aku la au, i ka i ana.
2 E ka Haku, he pono kou, a me kou mau hana a pau, a me kou mau aoao a pau, he aloha, he oiaio, He oiaio, a me ka pololei, a mau loa no.
3 E hoomanao mai oe ia'u, a e nana mai ia'u;
4 No ka mea, ʻaʻole lākou i hoʻolohe i kāu mau kauoha: no ia mea, ua hāʻawi mai ʻoe iā mākou i waiwai pio, a i ke pio ʻana, a i ka make, a i mea e ʻōlelo ʻino ai i nā lāhui kanaka a pau i hoʻopuehu ʻia ai mākou.
5 Ano hoi, ua nui loa kou hoopono ana, e hana mai oe ia'u e like me ko'u mau hewa a me ko'u mau makua;
6 Ano hoi, e hana mai oe ia'u e like me ka mea i pono i kou manao, a e kauoha mai oe e laweia'ku ko'u uhane mai o'u aku nei, i hehee au, a lilo i lepo; e hoowahawahaia, a e kaumaha

nui: no ia mea, e kauoha mai oe i hoopakeleia mai au i keia popilikia, a e hele i kahi mau loa: mai huli ae i kou maka mai o'u aku nei.
7 Ia la no, ua hoinoia kekahi kulanakauhale o Media, o Sara, ke kaikamahine a Rauela, e na kauwawahine a kona makuakane, ma Ekebata;
8 No ka mea, ua mare ia i na kane ehiku, na Asmodeo ka uhane ino i pepehi ai, mamua o ko lakou moe ana me ia. ʻAʻole anei ʻoe i ʻike, wahi a lākou, ua ʻoki ʻoe i kāu mau kāne? ehiku kau mau kane, aole hoi i kapaia kou inoa mamuli o kekahi o lakou.
9 No ke aha la oe e hahau mai ai ia makou no lakou? ina ua make lakou, e hahai aku oe ia laua, aole makou e ike aku ia oe, he keikikane a he kaikamahine.
10 A lohe ʻo ia i kēia mau mea, kaumaha loa ihola ia, a manaʻo ihola ia e ʻumi iā ia iho; a i mai la ia, Owau wale no ke kaikamahine a ko'u makuakane, a ina e hana au i keia, he mea hoowahawaha ia nona, a e lawe aku au i kona elemakule me ke kaumaha i ka luakupapau.
11 A laila pule akula ʻo ia ma ka puka makani, ʻī akula, E hoʻomaikaʻi ʻia ʻoe, e Iēhova koʻu Akua, a ua hoʻomaikaʻi mau ʻia kou inoa hoʻāno a nani hoʻi;
12 Ano, e ka Haku, ke kau aku nei au i ko'u mau maka a me ko'u maka ia oe;
13 A e i aku, E lawe aku oe ia'u mai ka honua aku, i lohe hou ole au i ka hoino.
14 Ua ike no oe, e ka Haku, ua maemae au i na hewa a pau o kanaka;
15 ʻAʻole au i hoʻohaumia i koʻu inoa, ʻaʻole hoʻi i ka inoa o koʻu makua kāne, ma ka ʻāina o koʻu noho pio ʻana; o kona ola ana, na'u e malama ia'u iho i wahine nana: ua make mua ka'u mau kane ehiku; a no ke aha la au e ola ai? akā, inā ʻaʻole ʻoe e ʻoluʻolu e make au, e kauoha mai ʻoe e mālama mai iaʻu, a e lawe ʻia ke aloha mai oʻu aku nei, i lohe ʻole ai au i ka hōʻino hou ʻana.
16 A lohe ʻia ka pule a lāua a ʻelua i mua o ka nani o ke Akua nui.
17 A ua hoounaia o Rapaela e hoola ia laua a elua, e hoopau i ke keokeo o na maka o Tobita, a e haawi ia Sara ke kaikamahine a Rauela i wahine na Tobia ke keiki a Tobita; a e hoopaa ia Asmodeus i ka uhane ino; no ka mea, no Tobia ia ma ka pono o ka hooilina. Ia manawa, hoʻi maila ʻo Tobita i kona hale, a komo i loko o kona hale, a iho maila ʻo Sara ke kaikamahine a Rauʻela mai kona keʻena ma luna.

MOKUNA 4

1 Ia la, hoomanao iho la o Tobita i ke kala ana i haawi aku ai ia Gabaela ma Rage o Media.
2 A i iho la ia ia iho, Ua makemake au i ka make; No ke aha lā au i kiʻi ʻole aku ai i kaʻu keiki iā Tobia e hōʻike aku iā ia i ke kālā ma mua o koʻu make ʻana?
3 A kahea aku la oia ia ia, i aku la, E kuu keiki, i kuu make ana, e kanu oe ia'u; mai hoowahawaha oe i kou makuwahine, aka, e hoomaikai oe ia ia i na la a pau o kou ola ana, a e hana oe i ka mea e lealea ai ia, mai hoeha aku ia ia.
4 E hoʻomanaʻo ʻoe, e kaʻu keiki, ua ʻike ʻo ia i nā pōʻino he nui nou, i kou wā i loko o kona ʻōpū;
5 E kuu keiki, e hoomanao oe ia Iehova i ko kakou Akua i kou mau la a pau, a mai waiho kou makemake i ka hewa, a me ka haihai i kana mau kauoha;
6 No ka mea, ina e hana oiaio oe, e pomaikai auanei kau hana ana ia oe, a me ka poe a pau e noho pono ana.
7 E haawi manawalea aku i kou waiwai; a i kou manawalea aku, mai huāhuā kou maka, mai huli aʻe kou maka i ka mea ʻilihune, ʻaʻole hoʻi e huli aʻe ka maka o ke Akua mai ou aku.
8 Inā he nui kāu e hāʻawi manawaleʻa aku ma muli o ia mea;
9 No ka mea, ke hoahu nei oe i waiwai maikai nou no ka la popilikia.
10 No ka mea, ʻo ka manawaleʻa e hoʻopakele ai i ka make, ʻaʻole ia e ʻae i ke komo ʻana i loko o ka pouli.
11 No ka mea, he makana maikai ka manawalea i ka poe a pau i haawi mai ia mea imua o ka Mea Kiekie.
12 E malama oe i ka moe kolohe a pau, e kuu keiki, a e lawe oe i wahine no na mamo a kou poe kupuna, a mai lawe hoi i wahine e, i ka ohana a kou makuakane, no ka mea, he poe mamo kakou na ka poe kaula, Noa, Aberahama , Isaaka, a me Iakoba: E hoomanao oe, e ka'u keiki, i ko kakou poe kupuna mai kinohi mai, ua mare lakou a pau i na wahine o ko lakou mau hanauna iho, a ua hoopomaikaiia lakou i ka lakou poe keiki, a e ili ka aina i ka lakou poe mamo.
13 Ano hoi, e kuu keiki, e aloha oe i kou poe hoahanau, aole hoi e hoowahawaha iloko o kou naau i kou poe hoahanau, i na keikikane a me na kaikamahine o kou poe kanaka, i ka lawe ole ana i wahine na lakou; a me ka nele nui: no ka mea, o ka moe kolohe ka makuwahine o ka wi.
14 Mai noho me oe ka uku o ka mea nana i hana mai nau, aka, e haawi aku oe ia ia ma kou lima aku: no ka mea, ina e malama oe i ke Akua, nana no e uku mai ia oe: e malama oe i ka'u keiki i na mea a pau au e hana'i; a e naauao i kau kamailio ana.
15 Mai hana oe pela i ke kanaka au i hoowahawaha ai: mai inu i ka waina i mea e ona ai oe; aole hoi e hele pu ka ona me oe i kou hele ana.
16 E haawi aku i kau berena i ka poe pololi, a i kou aahu i ka poe kapa ole; a e like me kou nui e haawi manawalea aku ai oe;
17 E ninini oe i kau berena maluna o ke kanu ana o ka poe pono, aole e haawi aku i ka poe hewa.
18 E ninau aku i ka poe naauao a pau, Mai hoowahawaha i ka manao pono.
19 E hoomaikai mau aku oe ia Iehova i kou Akua, a e noi aku ia ia i alakaiia kou mau aoao, i pomaikai hoi kou mau aoao a pau, a me kou manao; aka, na ka Haku iho no e haawi mai i na mea maikai a pau, a e hoohaahaa oia i ka mea ana i makemake ai, e like me kona makemake; Ano hoi, e kuu keiki, e hoomanao oe i ka'u mau kauoha, mai hoopauia mai kou naau aku.
20 Ano, ke hoike aku nei au i keia ia lakou, ua haawi aku au i na talena he umi ia Gabaela ke keiki a Gabria ma Rages i Media.
21 Mai makaʻu ʻoe, e kaʻu keiki, o lilo kāua i ʻilihune: no ka mea, ua nui kou waiwai, ke makaʻu ʻoe i ke Akua, a haʻalele i nā hewa a pau, a hana i ka mea e pono ai i kona maka.

MOKUNA 5

1 Olelo aku la o Tobia, i aku la, E ka makua, e hana no wau i na mea a pau au i kauoha mai ai ia'u.
2 Pehea la e hiki ai ia'u ke loaa ke kala, no ka mea, aole au i ike ia ia?
3 Haawi aku la kela i ka palapala lima ia ia, i aku la ia ia, E imi oe i kanaka e hele pu me oe i ko'u ola ana, a e uku aku au ia ia;
4 A i kona hele ʻana e ʻimi i kanaka, loaʻa iā ia ʻo Rafaela he ʻānela ia.
5 Aole nae ia i ike; ʻī akula ʻo ia iā ia, E hiki anei iā ʻoe ke hele pū me aʻu i Rages? a ua ike pono anei oe ia mau wahi?
6 I mai la ka anela ia ia, E hele pu au me oe, a ua ike pono au i ke ala;
7 A laila ʻī akula ʻo Tobia iā ia, E kali ʻoe noʻu, a haʻi aku au i koʻu makua kāne.

8 I mai la kela ia ia, E hele oe, mai hookaulua oe. Komo akula ia i loko, ʻī akula i kona makua kāne, Aia hoʻi, ua loaʻa iaʻu kekahi e hele pū me aʻu. A laila ʻī maila kēlā, E kāhea aku iā ia i oʻu nei, i ʻike au i kona ʻohana, a he kanaka hilinaʻi paha ia e hele pū me ʻoe.
9 Kahea aku la oia ia ia, a komo aku la ia, a aloha aku la lakou kekahi i kekahi.
10 I aku la o Tobita ia ia, E ke kaikaina, e hoike mai oe ia'u i kou ohana a me kou ohana.
11 ʻĪ akula ʻo ia iā ia, Ke ʻimi nei anei ʻoe i ʻohana, a i ʻohana paha, a i ka mea hoʻolimalima e hele pū me kāu keiki? A laila, ʻī akula ʻo Tobita iā ia, E ke kaikaina, e ʻike au i kou ʻohana a me kou inoa.
12 A laila ʻī maila ia, ʻO wau nō ʻo ʻAzaria, ke keiki a ʻAnania ka mea nui, a me kou poʻe hoahānau.
13 I aku la o Tobita, Aloha oe, e ke kaikaina; Mai huhu mai oe ia'u, no ka mea, ua ninau au e ike i kou ohana a me kou ohana; no ka mea, o oe no ko'u hoahanau, he waiwai pono a maikai: no ka mea, ua ike au ia Anania a me Ionata, na keiki a ua Semaia nui la, i ko makou hele pu ana i Ierusalema e hoomana, a ua kaumaha aku i na makahiapo, a me ka hapaumi o na hua; ʻaʻole hoʻi lākou i hoʻowalewale ʻia e ka hewa o ko kākou poʻe hoahānau: e kuʻu hoahānau, he waiwai ʻoe.
14 Aka, e hai mai oe ia'u, heaha ka'u uku e haawi aku ai ia oe? E makemake anei oe i ka dramela i ka la, a me na mea e pono ai, e like me ka'u keiki ponoi?
15 ʻAe, eia hoʻi, inā hoʻi mai ʻoukou me ka maluhia, e hoʻonui au i kekahi mea i kāu uku.
16 A lealea loa lakou. A laila ʻōlelo akula ʻo ia iā Tobia, E hoʻomākaukau ʻoe iā ʻoe iho no ka huakaʻi, a na ke Akua e hoʻouna mai i kahi huakaʻi maikaʻi iā ʻoe. A hoomakaukau kana keiki i na mea a pau no ka hele ana, i mai la kona makuakane, E hele oe me keia kanaka, a na ke Akua e noho ana ma ka lani, e hoopomaikai mai i kou hele ana, a na ka anela o ke Akua e malama mai ia oe. Hele aku la laua a me ka ilio a ke kanaka opio me laua.
17 Uwē ihola ʻo ʻAna kona makuahine, ʻī akula iā Tobita, No ke aha lā ʻoe i hoʻokuʻu mai ai i kā kāua keiki? ʻAʻole anei ʻo ia ke koʻokoʻo o ko kākou lima, i ka hele ʻana i loko a i waho i mua o kākou?
18 Mai kuko oe i ke kala me ke kala;
19 No ka mea, ua lawa ka mea a ka Haku i haawi mai ai ia makou e ola ai.
20 I aku la o Tobita ia ia, Mai malama oe, e kuu kaikuwahine; E hoi mai no ia me ka maluhia, a e ike kou mau maka ia ia.
21 No ka mea, e malama mai ka anela maikai ia ia, a e pomaikai kona hele ana, a e hoi mai no ia me ka maluhia.
22 A laila, hoʻopau ihola ia i kona uē ʻana.

MOKUNA 6

1 A i ko lakou hele ana, hiki lakou i ke ahiahi ma ka muliwai o Tigrisa, a malaila lakou i moe ai.
2 Iho iho la ua kanaka opiopio la e holoi ia ia iho, lele mai la ka ia mailoko mai o ka muliwai, manao iho la e ai ia ia.
3 I mai la ka anela ia ia, E lawe oe i ka ia. Lalau iho la ua kanaka opio nei i ka ia, a huki mai la iuka.
4 I mai la ka anela ia ia, E wehe ae i ka ia, a e lawe i ka naau, a me ke akepaa, a me ke au, a e hooku paa.
5 Hana iho la ua kanaka opiopio la e like me ka ka anela i kauoha mai ai ia ia; a olua iho la lakou i ka ia, ai iho la lakou ia ia: alaila, hele aku la laua a kokoke i Ekabata.
6 A laila ʻōlelo akula ua kanaka ʻōpiopio lā i ka ʻānela, E ke kaikaina, ʻo ʻAzaria, no ke aha ka pono o ka naʻau, a me ke akepaʻa, a me ke akepaʻa o ka iʻa?
7 I aku la oia ia ia, E hoopa i ka naau a me ke akepaa, ina e hoopilikia mai ka diabolo, a me ka uhane ino paha, e puhi kakou i ka uahi imua o ke kane a me ka wahine, i pau ole ai ka ehaeha o ka ahaaina.
8 A o ke au, he mea maikai ke poni i ke kanaka keokeo ma kona mau maka, a e hoolaia ia.
9 A kokoke lakou i Rage,
10 ʻĪ maila ka ʻānela i ke kanaka ʻōpiopio, E ke kaikaina, i kēia lā e moe ai kāua me Raguela, ʻo ia kou hoahānau; Hookahi ana kaikamahine kamakahi, o Sara kona inoa; E olelo aku au nona, i haawiia mai oia i wahine nau.
11 No ka mea, iā ʻoe ka pono o kona waiwai, no ka mea, ʻo ʻoe wale nō kekahi o kona ʻohana.
12 A ua maikai ke kaikamahine, a ua naauao: ano hoi, e hoolohe mai oe ia'u, a e olelo aku au i kona makuakane; a i ka wa e hoi mai ai kaua mai Rages mai, e malama kaua i ka mare ana: no ka mea, ua ike au aole e hiki ia Raguela ke mare ia ia i kekahi, e like me ke kanawai o Mose, aka, e make no ia, no ka mea, ua oi aku ka pono o ka hooilina ia oe mamua o kekahi. ʻē aʻe.
13 Olelo aku la ua kanaka opio la i ka anela, Ua lohe au, e ke kaikaina, o Azaria, ua haawiia keia kaikamahine na na kanaka ehiku, ua make lakou a pau ma ke keena mare.
14 Ano, owau wale no ke keiki a ko'u makuakane, a ke makau nei au, o komo au iloko io na la, o make au e like me kekahi mamua; nona; no laila, makaʻu nō hoʻi au o make au, a lawe aku i ke ola o koʻu makua kāne a me koʻu makuahine noʻu i ka lua kupapaʻu me ke kaumaha: no ka mea, ʻaʻohe a lāua keiki kāne ʻē aʻe nāna e kanu.
15 I mai la ka anela ia ia, Aole anei oe i hoomanao i na kauoha a kou makuakane i haawi mai ai ia oe, e mare oe i ka wahine o kou poe hoahanau? Nolaila, e hoolohe mai ia'u, e kuu kaikaina; no ka mea, e haawiia oia i wahine nau; mai helu oe i ka uhane ino; no ka mea, i keia po no e haawiia'ku ia i mare nau.
16 A i kou komo ʻana i loko o ke keʻena mare, e lawe ʻoe i ka lehu mea ʻala, a e kau ma luna o ia mau mea i ka puʻuwai a me ke akepaʻa o ka iʻa, a e puhi i ka uahi me ia.
17 A e honi ka diabolo ia mea, a e holo aku, aole e hoi hou mai; mai makaʻu ʻoe, no ka mea, ua hoʻonoho ʻia ʻo ia nou mai kinohi mai; a e malama oe ia ia, a e hele pu ia me oe. Eia kekahi, ke manao nei au e hanau mai oia i mau keiki nau. A lohe ʻo Tobia i kēia mau mea, aloha ʻo ia iā ia, a pili pū kona naʻau iā ia.

MOKUNA 7

1 A hiki aku la laua i Ekebata, hiki aku la laua i ka hale o Rakuela, a halawai mai la o Sara me laua;
2 A laila ʻī akula ʻo Rakuʻela iā ʻEdena kāna wahine, Nani ke ʻano o kēia kanaka ʻōpiopio iā Tobita i kuʻu hoahānau!
3 Ninau mai la o Raguela ia lakou, Nohea mai oukou, e na hoahanau? I mai la lakou ia lakou, No na mamo makou a Napetali, he poe pio ma Nineva.
4 I aku la oia ia lakou, Ua ike anei oukou ia Tobita ko kakou hoahanau? I mai la lakou, Ua ike makou ia ia. A laila, ʻī maila ʻo ia, Ua maikaʻi anei kona olakino?
5 I mai la lakou, E ola ana no ia, a e ola ana hoi: i mai la o Tobia, O ko'u makuakane ia.
6 A laila lele maila ʻo Raguela a honi iā ia, a uwē ihola.
7 A hoomaikai aku la ia ia, i aku la ia ia, He keiki oe na ke kanaka hoopono a maikai. Aka, i kona lohe ana, ua makapo o Tobita, kaumaha iho la ia, a uwe iho la.
8 A uwe iho la hoi o Edna kana wahine, a me Sara kana kaikamahine. Hookipa aku la lakou ia lakou me ka olioli; a ma hope iho o ka pepehi ʻana i ka hipa kāne o ka ʻohana, kau

ihola lākou i ka ʻiʻo ma luna o ka papa ʻaina. Alaila, olelo aku la o Tobia ia Rafaela, E ke kaikaina, o Azaria, e olelo mai oe i na mea au i kamailio mai ai ma ke ala, a e hoounaia keia hana.
9 A kamaʻilio akula ʻo ia iā Rakuʻela i kēia mea: ʻī akula ʻo Rakuʻela iā Tobia, E ʻai ʻoe, a e inu, a e ʻoliʻoli.
10 No ka mea, he mea pono nou e mare i ka'u kaikamahine: aka, e hai aku au ia oe i ka oiaio.
11 Ua haawi aku au i ka'u kaikamahine i mare na na kanaka ehiku, i make ia po, hele mai lakou io na la; Aka, i mai la o Tobia, Aole au e ai i kekahi mea maanei, a ae aku kaua a hoohiki kekahi i kekahi.
12 I aku la o Raguela, E lawe oe ia ia ma keia hope aku, e like me ke kanawai, no ka mea, he hoahanau oe nona, a nau no ia, a na ke Akua aloha e haawi mai ia oe i ka pomaikai ma na mea a pau.
13 Kahea aku la ia i kana kaikamahine ia Sara, a hele aku la ia i kona makuakane, lalau aku la ia i kona lima, a haawi aku ia ia i wahine na Tobia, i aku la, Aia hoi, e lawe oe ia ia mamuli o ke kanawai o Mose, a e alakai aku ia ia i kou alo. makuakāne. A hoomaikai mai la oia ia lakou;
14 A kahea aku la ia Edna i kana wahine, a lalau iho la i ka pepa, a kakau iho la i mea hana berita, a sila iho la ia mea.
15 A laila hoʻomaka lākou e ʻai.
16 Ma hope iho, kāhea akula ʻo Rakuʻela iā ʻEdena kāna wahine, ʻī akula iā ia, E ka kaikuahine, e hoʻomākaukau ʻoe i keʻena hou, a e lawe mai iā ia i laila.
17 A pau kana hana ana e like me kana i kauoha mai ai ia ia, lawe mai la kela ia ia ilaila: a uwe iho la ia, a loaa iho la ka waimaka o kana kaikamahine, i aku la ia ia,
18 E oluolu oe, e kuu kaikamahine; Na ka Haku o ka lani a me ka honua e haawi mai ia oe i ka olioli no kou kaumaha.

MOKUNA 8

1 A pau ka ʻai ʻana, lawe maila lākou iā Tobia i ona lā.
2 A i kona hele ʻana, hoʻomanaʻo ihola ia i nā ʻōlelo a Rapaʻela, a lawe aʻela i ka lehu o ka mea ʻala, a kau ihola i ka puʻuwai a me ke ake o ka iʻa ma luna iho, a puhi ihola i ka uahi me ia.
3 A honi ka uhane ino, holo aku la ia i na mokuna o Aigupita, a nakinaki iho la ka anela ia ia.
4 A pau ka paa ana o laua, ala ae la o Tobia mai kona wahi moe mai, i aku la, E ke kaikuwahine, e ala mai, e pule kakou i aloha mai ke Akua ia kaua.
5 A laila hoʻomaka ʻo Tobia e ʻōlelo, E hoʻomaikaʻi ʻia ʻoe, e ke Akua o ko mākou poʻe kūpuna, a e hoʻomaikaʻi mau ʻia kou inoa hoʻāno a nani hoʻi; Na ka lani e hoopomaikai mai ia oe, a me kou mau mea a pau.
6 Hana iho la oe ia Adamu, a haawi mai ia Eva i wahine nana i kokua, a e noho ai: na lakou i puka mai ai na kanaka; e hana kakou i kokua nona e like me ia.
7 Ano hoi, e ka Haku, aole au i manao i keia kaikuwahine o'u no ke kuko, aka, ma ka pololei;
8 I mai la kela me ia, Amene.
9 Moe iho la laua ia po. Ku ae la o Raguela, a hele aku la a hana i halekupapau.
10 I aku la, Ke makau nei au o make paha ia.
11 A hiki aku la o Rakuela i kona hale.
12 I aku la ia i kana wahine ia Edna. E hoʻouna aku ʻoe i kekahi o nā kaikamāhine, e nānā iā ia inā ʻaʻole ola ia, i kanu mākou iā ia, ʻaʻohe kanaka i ʻike.
13 Wehe ae la ke kaikamahine i ka puka, a komo aku la iloko, a loaa iho la laua e hiamoe ana.
14 Hele mai la ia iwaho, hai mai la ia lakou, ua ola ia.
15 A laila hoʻomaikaʻi akula ʻo Raguela i ke Akua, ʻī akula, E ke Akua, pono ʻoe e hoʻomaikaʻi ʻia aku me ka hoʻomaikaʻi maikaʻi ʻole a me ka hemolele; No laila, e hoʻomaikaʻi aku kou poʻe haipule iā ʻoe me kāu mau mea a pau; a e hoolea mau loa aku kou poe anela a me kou poe i waeia ia oe.
16 E hoʻomaikaʻi ʻia aku ʻoe, no ka mea, ua hoʻohauʻoli mai ʻoe iaʻu; ʻaʻole i hiki mai iaʻu ka mea aʻu i manaʻo ai; aka, ua hana mai oe ia makou e like me kou aloha nui.
17 E hoʻomaikaʻi ʻia aku ʻoe, no kou aloha ʻana i nā keiki ʻelua a ko lāua mau kūpuna: e hāʻawi mai ʻoe i ke aloha iā lāua, e Iēhova, a e hoʻopau i ko lāua ola me ka ʻoliʻoli a me ke aloha.
18 A laila kauoha ʻo Raguela i kāna poʻe kauwā e hoʻopiha i ka lua kupapaʻu.
19 A malama iho la ia i ka ahaaina mare, he umikumamaha la.
20 No ka mea, mamua o ka pau ana o na la o ka mare ana, ua olelo aku o Rakuela ia ia ma ka hoohiki ana, aole ia e hele a pau na la umikumamaha o ka mare ana;
21 Alaila e lawe oia i ka hapalua o kona waiwai, a e hele maluhia i kona makuakane; a e loaa ia'u ke koena ke make au a me ka'u wahine.

MOKUNA 9

1 A laila, hea akula ʻo Tobia iā Rafaelaʻela, ʻī akula iā ia,
2 E ke kaikaina, ʻo ʻAzaria, e lawe pū me ʻoe i ke kauā, a me nā kāmelo ʻelua, a e hele i Rage o Media i Gabaʻela, a e lawe mai i ke kālā iaʻu, a e lawe mai iā ia i ka ʻahaʻaina mare.
3 No ka mea, ua hoohiki o Raguela, aole au e hele.
4 Aka, helu ko'u makuakane i na la; a ina e hookaulua au, e minamina loa ia.
5 Hele aku la o Rafaela iwaho, a moe me Gabaela, a haawi mai la ia ia i ka palapala lima;
6 A i ke kakahiaka nui, hele pu aku la laua a hiki i ka ahaaina mare, a hoomaikai aku la o Tobia i kana wahine.

MOKUNA 10

1 Helu aku la o Tobita kona makuakane i na la a pau: a pau na la o ka hele ana, aole lakou i hele mai.
2 I aku la o Tobita, Ua paa anei lakou? Ua make anei o Gabaela, aohe kanaka nana e haawi i ke kala?
3 No ia mea, minamina loa ia.
4 A laila ʻī akula kāna wahine iā ia, Ua make kaʻu keiki, no ka mea, ua lōʻihi kona noho ʻana; a hoomaka iho la ia e uwe ia ia, i aku la.
5 Aole o'u manao, e kuu keiki, no ka mea, ua kuu aku au ia oe, i ka malamalama o kuu mau maka.
6 I aku la o Tobita ia ia, Hamau, mai makaala, no ka mea, ua ola ia.
7 ʻĪ maila kēlā, Hamau, mai hoʻopunipuni mai ʻoe iaʻu; ua make kaʻu keiki. Hele aku la ia i kela la i keia la ma ke ala a lakou i hele ai, aole ia i ai i ka io i ke ao, aole hoi i hooki i na po a pau i ka uwe ana i kana keiki ia Tobia, a hala na la he umikumamaha o ka mare ana, ka mea a Raguela i hoohiki ai e pono. e hoopau ilaila. A laila ʻī akula ʻo Tobia iā Raguela, E hoʻokuʻu mai iaʻu e hele, no ka mea, ʻaʻole e nānā hou koʻu makua kāne a me koʻu makuahine e ʻike iaʻu.
8 ʻĪ maila kona makuahōnōwai kāne iā ia, E noho pū me aʻu, a e hoʻouna aku au i kou makua kāne, a e haʻi aku lākou iā ia i kāu mau mea.
9 ʻĪ akula ʻo Tobia, ʻAʻole; aka, e hele au i ko'u makuakane.
10 Kū aʻela ʻo Raguela, a hāʻawi maila iā Sara i kāna wahine, a me ka hapalua o kāna waiwai, nā kauwā, a me nā holoholona, a me ke kālā.
11 Hoʻomaikaʻi maila ʻo ia iā lāua, a hoʻokuʻu akula iā lākou, ʻī akula, E hāʻawi mai ke Akua o ka lani iā ʻoukou i ka huakaʻi pōmaikaʻi, e kaʻu poʻe keiki.

12 ʻĪ akula ia i kāna kaikamahine, E hoʻomaikaʻi ʻoe i kou makua kāne, a me kou makuahōnōwai wahine, ʻo lākou kou mau mākua, i lohe au i ka ʻōlelo maikaʻi nou. A honi aku la oia ia ia. Olelo aku la hoi o Edna ia Tobia, E hoihoi mai ka Haku o ka lani ia oe, e kuu kaikunane aloha, a e haawi mai oe ia'u e ike i kau mau keiki a kuu kaikamahine a Sara mamua o ko'u make ana, i olioli ai au imua o Iehova: aia hoi, ke haawi aku nei au i ka'u kaikamahine nau. hilinaʻi kūikawā; Ma hea ʻoukou e noi ʻino aku ai iā ia.

MOKUNA 11

1 ¶ Ma hope iho o kēia mau mea, hele akula ʻo Tobia, e hoʻomaikaʻi ana i ke Akua no kona hāʻawi ʻana mai iā ia i ka huakaʻi pōmaikaʻi, a hoʻomaikaʻi akula ʻo ia iā Raguela lāua ʻo ʻEdena kāna wahine, a hele akula i kona ala a kokoke i Nineva.
2 I aku la o Rafaela ia Tobia, Ua ike no oe, e ke kaikaina, i kou haalele ana i kou makuakane.
3 E wikiwiki kāua i mua o kāu wahine, e hoʻomākaukau i ka hale.
4 A e lawe ma kou lima i ke au o ka ia. Pela lakou i hele ai, a hahai ka ilio ia lakou.
5 Noho iho la o Ana e nana ana ma ke ala no kana keiki.
6 A ʻike akula ʻo ia iā ia e hele mai ana, ʻī akula ia i kona makua kāne, Aia hoʻi, ke hele mai nei kāu keiki, a me ke kanaka i hele pū me ia.
7 I aku la o Rafaela, Ua ike au, e Tobia, e hookaakaa auanei kou makuakane i kona mau maka.
8 No ia mea, e poni oe i kona mau maka i ke au, a e okiia me ia, e hamo ia, a e haule ke keokeo, a e ike mai ia ia oe.
9 Holo aku la o Ana iwaho, kau iho la ma ka a-i o kana keiki, i aku la ia ia, Ua ike au ia oe, e kuu keiki, ma keia hope aku, ua oluolu au e make. A uwe iho la laua.
10 Hele aku la hoi o Tobita i ka puka, a hina iho la: aka, holo aku la kana keiki io na la.
11 Lalau aku la ia i kona makuakane, a hou iho la ia i ke au ma na maka o kona makuakane, i aku la, E lana ka manao, e kuu makuakane.
12 A i ka hoomaka ana o kona mau maka i ke akamai, hamo iho la oia ia lakou;
13 A ʻānai aʻela ka keʻokeʻo mai nā kihi o kona mau maka: a ʻike akula ia i kāna keiki, hāʻule ihola ia ma kona ʻāʻī.
14 Uwe iho la ia, i aku la, Pomaikai oe, e ke Akua, a e hoomaikai mau loa ia kou inoa; Pomaikai kou poe anela hemolele a pau.
15 No ka mea, ua hahau mai oe, a ua aloha mai oe ia'u; Hele aku la kana keiki me ka olioli, a hai aku la i kona makuakane i na mea nui i loaa ia ia ma Media.
16 Hele aku la o Tobita iwaho e halawai me kana hunonawahine ma ka ipuka o Nineva, me ka olioli a me ka hoolea i ke Akua: a kahaha iho la ka poe ike ia ia e hele ana, no ka mea, ua ike ia.
17 A hoomaikai aku la o Tobia imua o lakou, no ka mea, ua aloha mai ke Akua ia ia. A kokoke aku la ia ia Sara kana hunonawahine, hoomaikai aku la oia ia ia, i aku la, Aloha oe, e ke kaikamahine: e hoomaikaiia ke Akua nana oe i lawe mai io makou nei, a e hoomaikaiia kou makuakane a me kou makuwahine. A olioli iho la kona poe hoahanau a pau ma Nineva.
18 Hele maila ʻo ʻAkiakaro lāua ʻo Naseba ke keiki a kona kaikaina.
19 Ua malamaia ka mare ana o Tobia i na la ehiku me ka olioli nui.

MOKUNA 12

1 A laila, hea akula ʻo Tobita i kāna keiki iā Tobia, ʻī akula iā ia, E kuʻu keiki, e ʻike ʻoe i loaʻa i ke kanaka kāna uku i hele pū me ʻoe, a e hāʻawi hou aku ʻoe iā ia.
2 ʻĪ akula ʻo Tobia iā ia, E ka makua, ʻaʻohe hewa iaʻu ke hāʻawi aku iā ia i ka hapalua o nā mea aʻu i lawe mai nei.
3 No ka mea, ua hoʻihoʻi mai ʻo ia iaʻu i ou lā me ka maluhia, a ua hoʻōla i kaʻu wahine, a ua lawe mai iaʻu i ke kālā, a ua hoʻōla mai hoʻi iā ʻoe.
4 I aku la ka elemakule, Nana no ia.
5 Kahea aku la ia i ka anela, i aku la ia ia, E lawe oe i ka hapalua o na mea a pau au i lawe mai nei, a e hele aku me ka maluhia.
6 Alaila hookaawale ae la oia ia laua a elua, i mai la ia lakou, E hoomaikai aku i ke Akua, e halelu aku ia ia, e hoonani aku ia ia, a e halelu aku ia ia no na mea ana i hana mai ai ia oukou imua o na maka o ka poe ola a pau. He mea maikai ke hoolea aku i ke Akua, a me ka hookiekie i kona inoa, a me ka hanohano e hoike aku i na hana a ke Akua; nolaila, mai lohi i ka hoolea aku ia ia.
7 He mea maikaʻi ke hūnā i ka mea huna o ke aliʻi; E hana i ka maikaʻi, ʻaʻole e hoʻopā mai ka hewa iā ʻoe.
8 He maikai ka pule me ka hookeai, a me ka manawalea, a me ka pono. ʻOi aku ka ʻuʻuku me ka pono ma mua o ka nui me ka hewa. Ua ʻoi aku ka maikaʻi o ka hāʻawi manawaleʻa ma mua o ka hoʻāhu ʻana i ke gula.
9 No ka mea, ʻo ka manawaleʻa ka mea e hoʻopakele ai i ka make, a e huikala i nā hewa a pau. O ka poe hana manawalea a me ka pono, e hoopihaia lakou i ke ola.
10 Aka, o ka poe hana hewa, he poe enemi lakou i ko lakou ola iho.
11 He oiaio, aole au e huna i kekahi mea ia oe. No ka mea, ua ʻōlelo au, He mea maikaʻi ke hūnā i ka mea huna o ke aliʻi;
12 Ano hoi, ia oe i pule ai, a me Sara, o kau hunonawahine, ua hoomanao au i ka oukou pule imua o ka Mea Hemolele;
13 A i kou hookaulua ole i ke ala ana a haalele i kau ahaaina, e hele e uhi i ka poe make, aole i hunaia kau hana maikai ia'u, aka, owau pu kekahi me oe.
14 Ano, ua hoouna mai ke Akua ia'u e hoola ia oe a me Sara kau hunonawahine.
15 ʻO wau nō ʻo Rafaela, kekahi o nā ʻānela hemolele ʻehiku, ka poʻe i pule i ka pule a ka poʻe hoʻāno, a e hele ana i loko a i waho i mua o ka nani o ka Mea Hemolele.
16 A laila, makaʻu ihola lāua, a hāʻule ihola i lalo ke alo;
17 I mai la oia ia lakou, Mai makau oukou, no ka mea, e pomaikai ana oukou; e hoolea aku i ke Akua.
18 No ka mea, ʻaʻole no koʻu lokomaikaʻi, akā, ma ka makemake o ko kākou Akua i hele mai nei au; no laila e hoʻomaikaʻi mau aku iā ia.
19 I keia mau la a pau, ua ikeia au e oukou; aka, aole au i ai, aole hoi i inu, aka, ua ike oukou i ka hihio.
20 Ano hoi, e hoomaikai aku oe i ke Akua: no ka mea, ke pii aku nei au i ka mea nana au i hoouna mai; aka, e kakau oe i na mea a pau i hanaia ma ka buke.
21 A ala ae la lakou, aole lakou i ike hou ia ia.
22 Alaila, hai aku la lakou i na hana nui a kupanaha a ke Akua, a me ka ikea ana mai o ka anela a ka Haku e lakou.

MOKUNA 13

1 ¶ A laila kākau ʻo Tobita i ka pule e ʻoliʻoli ai, ʻī akula, E hoʻomaikaʻi ʻia ke Akua ola mau loa, e hoʻomaikaʻi ʻia kona aupuni.
2 No ka mea, ua hahau mai ia, a ua aloha mai;
3 E hai aku ia ia imua o ko na aina e, e na mamo a Iseraela;

4 Malaila e hai aku ai i kona nui, a e hookiekie ia ia imua o ka poe ola a pau;
5 A e hahau mai oia ia kakou no ko kakou hewa, a e aloha hou mai ia, a e houluulu mai ia kakou mai loko mai o na lahuikanaka a pau ana i hoopuehu aku ai ia kakou.
6 Ina e huli mai oukou ia ia me ko oukou naau a pau, a me ko oukou manao a pau, a e hana pono imua ona, alaila e huli mai ia ia oukou, aole ia e huna i kona maka ia oukou. No laila, e ʻike ʻoe i kāna mea e hana mai ai iā ʻoe, a e hoʻomaikaʻi aku iā ia me kou waha a pau, a e hoʻomaikaʻi iā Iēhova o ka mana, a e hoʻomaikaʻi aku i ke Aliʻi mau loa. Ma ka aina o ko'u pio ana, e hoolea aku au ia ia, A e hai aku i kona mana a me kona hanohano i ka lahuikanaka hewa. E ka poe hewa, e huli mai oukou, a e hana i ka pono imua ona;
7 E hoonani aku au i ko'u Akua, a e hoolea kuu uhane i ke Alii o ka lani, A e hauoli hoi i kona nui.
8 E olelo na kanaka a pau, a e halelu aku na mea a pau ia ia no kona pono.
9 E Ierusalema, ke kūlanakauhale hoʻāno, e hahau ʻo ia iā ʻoe no nā hana a kāu poʻe keiki, a e aloha hou mai ʻo ia i nā keiki a ka poʻe pono.
10 E halelu aku ia Iehova, no ka mea, he maikai ia: E halelu aku i ke Alii mau loa, I kukulu hou ia kona halelewa iloko ou me ka olioli, A malaila oia e hoohauoli ai i ka poe pio, A e aloha mau loa aku ia oe. poino.
11 He nui na lahuikanaka e hele mai mai kahi loihi mai i ka inoa o ka Haku ke Akua me na makana ma ko lakou mau lima, oia hoi na makana i ke Alii o ka lani; E hoolea aku na hanauna a pau ia oe me ka olioli nui.
12 E poino ka poe a pau i inaina mai ia oe;
13 E hauoli a e hauoli hoi no na keiki a ka poe pono;
14 Pomaikai ka poe i aloha aku ia oe, no ka mea, e olioli lakou i kou malu; no ka mea, e hauoli lakou nou, ke ike lakou i kou nani a pau, a e olioli mau loa lakou.
15 E hoomaikai aku ko'u uhane i ke Alii nui.
16 No ka mea, e kūkulu ʻia ʻo Ierusalema me nā sapeira, a me nā ʻemerala, a me nā pōhaku makamae;
17 A ʻo nā alanui o Ierusalema e hoʻokaʻawale ʻia i ka berila, a me ke kābunela, a me nā pōhaku o ʻOpira.
18 A e olelo no kona mau alanui a pau, Haleluia; a e hoolea aku lakou ia ia, e olelo ana, E hoomaikaiia ke Akua, ka mea i hookiekie mau loa.

MOKUNA 14

1 ¶ Hoʻopau aʻela ʻo Tobita i ka hoʻomaikaʻi ʻana i ke Akua.
2 He kanalimakumamāwalu kona mau makahiki i kona wā i nalowale ai ka ʻike, a hoʻihoʻi hou ʻia mai iā ia ma hope o nā makahiki ʻewalu;
3 A elemakule loa ia, hea aku la ia i kana keiki, a me na keiki a kana keiki, i aku la ia ia, E kuu keiki, e lawe oe i kau mau keiki; no ka mea, aia hoi, ua elemakule au, a ua makaukau au e haalele i keia ola ana.
4 E hele aku oe i Media e ka'u keiki, no ka mea, ke manaoio io nei au i na mea a Iona ke kaula i olelo mai ai no Nineva, e hoohiolo ia; a e malu no kekahi manawa ma Media; a e hoʻopuehu ʻia ko kākou poʻe hoahānau ma ka honua, mai kēlā ʻāina maikaʻi mai;
5 A e aloha hou mai ke Akua ia lakou, a e lawe hou mai ia lakou iloko o ka aina, kahi e kukulu ai lakou i luakini, aole nae e like me ka mua, a hiki i ka wa e pau ai ka manawa o ia au; a mahope iho, e hoi mai lakou mai na wahi a pau o ko lakou noho pio ana, a e kukulu lakou ia Ierusalema me ka nani, a e kukulu mau loa ia ka hale o ke Akua iloko ona me ka hale nani, e like me ka olelo a na kaula.
6 A e huli ko na aina a pau, a e makau io ia Iehova ke Akua, a e kanu lakou i ko lakou mau akuakii.
7 Pela e hoolea aku ai na lahuikanaka a pau ia Iehova, a e hai aku kona poe kanaka i ke Akua, a e hookiekie aku no ka Haku i kona poe kanaka; a o ka poe a pau i aloha aku ia Iehova ma ka oiaio a me ka pono, e olioli lakou, e hoike mai i ke aloha i ko kakou poe hoahanau.
8 Ano, e ka'u keiki, e hele aku oe iwaho o Nineva, no ka mea, e ko io auanei na mea a ke kaula Iona i olelo mai ai.
9 Akā, e mālama ʻoe i ke kānāwai a me nā kauoha, a e hōʻike iā ʻoe iho he lokomaikaʻi a me ka pololei, i pōmaikaʻi ai ʻoe.
10 E kanu pono ʻoe iaʻu, a me aʻu kou makuahine; aka, mai noho hou ma Nineva. E hoʻomanaʻo ʻoe, e kaʻu keiki, i ko ʻAmana hana ʻana iā ʻAkiakara nāna ia i hānai, i kona lawe ʻana iā ia mai ka mālamalama i ka pouli, a i kona uku hou ʻana iā ia; Hāʻawi manawaleʻa ʻo Manase, a pakele i nā pahele o ka make a lākou i kau ai nona: akā, hāʻule ʻo ʻAmana i loko o ka pahele, a make.
11 No ia mea, e ka'u keiki, e noonoo oe i ka hana manawalea ana, a me ka hoopakele ana o ka pono. A pau kana olelo ana i keia mau mea, kuu aku la ia i ke ea ma kahi moe, hookahi haneri me kanalimakumamawalu kona mau makahiki; a kanu ʻo ia iā ia me ka hanohano.
12 A make o Ana kona makuwahine, kanu iho la oia ia ia me kona makuakane. Akā, hele akula ʻo Tobia me kāna wahine a me kāna mau keiki i ʻEkebata iā Raguela i kona makuahōnōwai kāne.
13 Ma laila ʻo ia i ʻelemakule ai me ka hanohano, a kanu ʻo ia i kona makuahōnōwai wahine me ka hanohano, a ua ili mai ko lāua waiwai, a me kona makua kāne ʻo Tobita.
14 A make iho la ia ma Ekebata ma Media, hookahi haneri a me ka iwakaluakumamahiku o kona mau makahiki.
15 Ma mua o kona make ʻana, lohe ʻo ia i ka luku ʻia ʻana o Nineva, ka mea i hoʻopio ʻia e Nebukanezora a me ʻAsuero: a ma mua o kona make ʻana, hauʻoli ʻo ia no Nineva.

IUDITA

MOKUNA 1

1 I ka makahiki umikumamalua o ke au o Nebukaneza, ka mea i noho alii ma Nineva, ke kulanakauhale nui; i na la o Arepakada, ka mea i alii ai maluna o ko Media ma Ekabata,
2 A kukulu iho la i na pa o Ekabata a puni i na pohaku i kalaiia ekolu kubita ka laula a eono kubita ka loa, a hana iho la ke kiekie o ka pa i kanahiku kubita, a o kona laula he kanalima kubita.
3 A e kau i kona mau halekiai ma kona mau ipuka i hookahi haneri kubita ke kiekie, a o kona laula ma ke kumu, he kanaono kubita.
4 Hana ihola ʻo ia i kona mau ʻīpuka, i nā puka i hoʻokiʻekiʻe ʻia a hiki i ke kanahiku kūbita ke kiʻekiʻe, a ʻo kona laulā he kanahā kūbita, no ka puka ʻana aku o kona poʻe kaua ikaika, a no ka hoʻonohonoho ʻana i kona poʻe hele wāwae.
5 Ia mau la, kaua aku la ke alii o Nebukaneza me ke alii o Arepakada ma ka papu nui, oia ka papu ma ka mokuna o Ragau.
6 A hele mai io na la ka poe a pau e noho ana ma ka mauna, a me ka poe a pau e noho ana ma Euperate, a me Tigerisa, a me Hidaspe, a me ka papu o Arioka, ke alii o ka Elima, a me na lahuikanaka he nui loa o na mamo a Keloda, hoakoakoaia lakou. i ke kaua.
7 ¶ A laila, hoʻouna akula ʻo Nabukanezora ke aliʻi o ʻAsuria i ka poʻe a pau e noho ana ma Peresia, a i ka poʻe a pau e noho ana ma ke komohana, a i ka poʻe i noho ma Kilikia, a me Damaseko, a me Libano, a me ʻAnetilibano, a i ka poʻe a pau e noho ana ma kahakai.
8 A i ka poe o na aina o Karemela, a me Galaada, a me Galilaia kiekie, a me ka papu nui o Esederoma,
9 A i ka poe a pau ma Samaria, a me ko laila mau kulanakauhale, a ma kela aoao o Ioredane a hiki i Ierusalema, a me Betane, a me Kelusa, a me Kadesa, a me ka muliwai o Aigupita, a me Tapene, a me Ramese, a me ka aina a pau o Gesema;
10 A hiki aku ʻoukou ma ʻō aku o Tanis a me Memepi, a i ka poʻe a pau e noho lā ma ʻAigupita, a hiki ʻoukou i ka mokuna ʻo ʻAitiopa.
11 Aka, hoowahawaha na kanaka a pau o ka aina i ke kauoha a Nebukaneza ke alii o Asuria, aole lakou i hele pu me ia i ke kaua; no ka mea, ʻaʻole lākou i makaʻu iā ia: ʻo ia, ua like ʻo ia i mua o lākou me he kanaka hoʻokahi, a hoʻokuʻu aku lākou i kāna mau ʻelele mai o lākou aku me ka manaʻo ʻole a me ka hilahila.
12 No ia mea, huhu loa iho la o Nebukaneza i keia aina a pau, a hoohiki iho la ia ma kona nohoalii a me kona aupuni, e oiaio no e hooukuia oia ma na mokuna a pau o Kilikia, a me Damaseko, a me Suria, a e pepehi mai oia i ka pahikaua i na kanaka a pau o ka aina. ʻO ka ʻāina ʻo Moaba, a me nā mamo a ʻAmona, a me Iuda a pau, a me nā mea a pau ma ʻAigupita, a hiki ʻoukou i nā mokuna o nā kai ʻelua.
13 A laila hele akula ia i ke kaua me kona ikaika e kūʻē i ke aliʻi ʻo ʻArepakada i ka makahiki ʻumikumamāhiku, a ua lanakila ʻo ia i kāna kaua ʻana;
14 A lilo ia i haku no kona mau kulanakauhale, a hiki i Ekabata, a lawe pio i na halekiai, a hao i kona mau alanui, a hoolilo i kona nani i mea hilahila.
15 Hoʻopio hoʻi ʻo ia iā ʻArepakada ma nā mauna ʻo Ragau, a hou akula iā ia i kāna mau ihe, a luku loa iā ia ia lā.
16 A ma hope iho, hoʻi maila ia i Nineva, ʻo ia a me kona poʻe ʻē aʻe a pau, he poʻe kānaka kaua he nui loa;

MOKUNA 2

1 A i ka makahiki ʻumikumamāwalu, i ka lā iwakāluakumamālua o ka malama mua, ua ʻōlelo ʻia ma ka hale o Nebukanezora ke aliʻi o ʻAsuria, e hoʻopaʻi ʻo ia iā ia iho ma ka honua a pau, e like me kāna i ʻōlelo ai.
2 A kii aku la ia i kona mau luna a pau, a me kona poe alii a pau, a kamailio pu me lakou i kona manao malu, a hoopau i ka hoopilikia ana i ka honua a pau mai kona waha iho.
3 A laila, kauoha lākou e luku i nā mea ʻiʻo a pau, ka poʻe i mālama ʻole i ke kauoha a kona waha.
4 A i kona hoʻopau ʻana i kāna ʻōlelo aʻo, hea aʻela ʻo Nabukaneza ke aliʻi o ʻAsuria iā Holofernes i ka luna koa o kona poʻe koa ma hope ona, a ʻōlelo akula iā ia.
5 Penei ka olelo ana mai a ke alii nui, ka haku o ka honua a pau, Aia hoi, e hele aku oe mai ko'u alo aku, a e lawe pu me oe i na kanaka hilinai i ko lakou ikaika iho, he poe kanaka hele wawae hookahi haneri me ka iwakalua tausani; a ʻo ka helu ʻana o nā lio me ka poʻe hoʻoholo lākou he ʻumikumamālua tausani.
6 A e hele ku e oe i ka aina komohana a pau, no ka mea, ua malama ole lakou i ka'u kauoha.
7 A e hai aku oe ia lakou e hoomakaukau i ka honua a me ka wai no'u: no ka mea, me ko'u ukiuki e hele aku au ia lakou, a e uhi au i ka ili a pau o ka honua me na wawae o ko'u poe kaua, a e haawi aku au ia lakou i waiwai pio na ka poe kaua. lākou:
8 E hoopiha ko lakou poe pepehiia i ko lakou mau awawa, a me na kahawai, a e hoopihaia ka muliwai i ko lakou poe make, a kahe aku ia.
9 A e alakaʻi pio aku au iā lākou a hiki i nā kihi o ka honua a pau.
10 No laila, e hele aku ʻoe. a e lawe mua no'u i ko lakou mau mokuna a pau;
11 Aka, no ka poe kipi, mai minamina kou maka ia lakou; akā, e pepehi iā lākou, a e hao iā lākou i nā wahi āu e hele ai.
12 No ka mea, me au e ola nei, a ma ka mana o ko'u aupuni, o na mea a pau a'u i olelo ai, oia ka'u e hana'i ma ko'u lima.
13 E malama hoi oe i hai ole i kekahi o na kauoha a kou haku, aka e hooko pono oe ia mau mea, e like me ka'u i kauoha aku ai ia oe, mai kali oe i ka hana ia mau mea.
14 A laila hele akula ʻo Holofernes mai ke alo aku o kona haku, a kāhea akula i nā kiaʻāina a me nā luna koa a pau, a me nā luna koa o ʻAsura;
15 A helu aku la ia i na kanaka i waeia no ke kaua, e like me ka kona haku i kauoha mai ai ia ia, i hookahi haneri me ka iwakalua tausani, a me ka poe pana pua maluna o na lio he umikumamalua;
16 Hoʻonohonoho ʻo ia iā lākou e like me ka hoʻonohonoho ʻana i ka poʻe koa nui no ke kaua.
17 Lawe aʻela ia i nā kāmelo a me nā hoki no ko lākou mau kaʻa, he nui loa; a me na hipa a me na bipi a me na kao i pau ole i ka lakou ai.
18 A he nui ka ʻai na kēlā kanaka kēia kanaka koa, a he nui loa ke gula a me ke kālā mai ka hale mai o ke aliʻi.
19 A laila hele akula ia me kona ikaika a pau e hele i mua o ke aliʻi ʻo Nebukanezora i ka huakaʻi, a e uhi i ka honua a pau ma ke komohana i ko lākou mau kaʻa kaua, a me nā hoʻoholo lio, a me ko lākou poʻe kānaka hele wāwae i wae ʻia.

20 He nui loa na aina i hele pu mai me lakou e like me na uhini, a me ke one o ka honua;
21 A hele aku lakou mai Nineva aku i na la hele ekolu i ka papu o Bektileta, a hoomoana iho la mai Bektileta aku, kokoke i ka mauna aia ma ka lima hema o Kilikia luna.
22 A laila lawe aʻela ia i kona poʻe koa a pau, i kona poʻe kānaka hele wāwae, a me nā hoʻoholo lio, a me nā kaʻa, a hele akula mai laila aku i ka mauna;
23 A luku aku la ia Puda a me Luda, a hao aku la i na mamo a pau a Rasesa, a me na mamo a Iseraela, ma ka aoao hema o ka aina o Kelia.
24 A laila hele akula ia ma kēlā ʻaoʻao o ʻEuperate, a hele ma waena o Mesopotamia, a luku akula i nā kūlanakauhale kiʻekiʻe a pau ma ka muliwai ʻo ʻArebonai, a hiki ʻoukou i ke kai.
25 Hoopio iho la ia i na mokuna o Kilikia, a pepehi aku la i ka poe a pau i ku e mai ia ia, a hiki aku la ia i ka mokuna o Iapeta ma ka hema, e ku pono ana i Arabia.
26 Hoʻopuni ʻo ia i nā mamo a pau o Midiana, a puhi i ke ahi i ko lākou mau halelewa, a hao i ko lākou mau pā hipa.
27 Iho iho la ia ilalo i ka papu o Damaseko i ka wa o ka ohi palaoa ana, a puhi i ke ahi i ko lakou mau mahinaai a pau, a luku aku la i ko lakou poe hipa, a me na bipi, a hao i ko lakou mau kulanakauhale, a luku loa i ko lakou aina, a luku aku la i ko lakou poe kanaka ui a pau. ka maka o ka pahikaua.
28 No ia mea, kau mai ka makau a me ka weliweli ia ia maluna o ka poe a pau o na kahakai, ma Sidona a me Turo, a me ka poe i noho ma Sura a me Okina, a me ka poe a pau i noho ma Iemanaana; a makaʻu loa ka poʻe i noho ma ʻAzota a me ʻAselona.

MOKUNA 3

1 A hoouna aku la lakou i na elele io na la e kuikahi, i aku la,
2 Aia hoi, ke moe nei makou imua ou, na kauwa a Nebukaneza, ke alii nui; E hoohana mai oe ia makou e like me ka maikai i kou maka.
3 Aia hoi, o ko makou mau hale, a me ko makou mau wahi a pau, a me na mahinaai palaoa a pau, a me na hipa, a me na bipi, a me na keena a pau o ko makou mau halelewa, ke moe nei imua o kou alo; e hoohana ia mau mea e like me kou makemake.
4 Aia hoi, o ko makou mau kulanakauhale, a me ko laila poe, he poe kauwa lakou; e hele mai e hana aku ia lakou e like me kou manao.
5 A hele mai na kanaka io Holofernesa la, a hai aku ia ia penei.
6 A iho mai la ia ma kahakai, oia a me kona poe koa, a hoonoho iho la i na pakaua ma na kulanakauhale kiekie, a lawe ae la i kanaka i waeia noloko mai o lakou.
7 A hookipa lakou ia mau mea, a me na aina a puni, me na lei, a me na hula, a me na pahu kani.
8 Ua hoohiolo oia i ko lakou mau mokuna, a ua kua ilalo i ko lakou mau ululaau;
9 A hele mai la ia ma ke alo o Esederaelona, e kokoke ana i Iudea, ma ke alo o ke awawa nui o Iudea.
10 A hoomoana iho la ia mawaena o Geba a me Sekitopoli, a malaila oia i noho ai hookahi malama, i houluulu ai oia i na kaa a pau o kona poe koa.

MOKUNA 4

1 ¶ A lohe na mamo a Iseraela, ka poe i noho ma Iudea, i na mea a pau a Holoferena, ka lunakoa o Nebukaneza, ke alii o Asuria i hana'i i ko na aina e, a me ke ano o kona hao ana i ko lakou mau luakini, a hoolilo ia lakou i mea ole.
2 No laila, makaʻu loa lākou iā ia, a hopohopo no Ierusalema, a no ka luakini o Iēhova ko lākou Akua.
3 No ka mea, ua hoʻi hou mai lākou mai ka lawe pio ʻana mai, a ua hōʻuluʻulu ʻia nā kānaka a pau o Iudea i kēia mau lā;
4 No ia mea, hoouna aku la lakou i na mokuna a pau o Samaria, a me na kauhale, a me Betorona, a me Belmena, a me Ieriko, a me Koba, a me Esora, a i ke awawa o Salema.
5 A loaʻa iā lākou ma mua o nā piko o nā mauna kiʻekiʻe, a hoʻopaʻa i nā kauhale ma loko o lākou, a hoʻāhu i ka ʻai no ke kaua;
6 ¶ A ʻo Ioakima ke kahuna nui ma Ierusalema ia mau lā, palapala akula ia i ka poʻe e noho ana ma Betulia, a me Betometama, e kū pono ana i ʻEsederelona ma ke kula, kokoke i Dotaima;
7 E kauoha ana ia lakou e malama i na ala o ka mauna;
8 Hana iho la na mamo a Iseraela e like me ka Ioakima ke kahuna nui i kauoha mai ai ia lakou, me na lunakahiko o na kanaka a pau o ka Iseraela, ka poe i noho ma Ierusalema.
9 A laila kāhea akula kēlā kanaka kēia kanaka o ka ʻIseraʻela i ke Akua me ka manaʻo nui, a me ka ukiuki nui i hoʻohaʻahaʻa ai lākou i ko lākou ʻuhane.
10 ʻO lākou, a me kā lākou mau wāhine, a me kā lākou poʻe keiki, a me kā lākou poʻe holoholona, a me nā malihini a pau, a me nā hoʻolimalima, a me kā lākou poʻe kauwā i kūʻai ʻia i ke kālā, kau ihola lākou i ke kapa ʻino ma ko lākou pūhaka.
11 Moe iho la na kane a me na wahine a pau, a me na kamalii, a me na kanaka o Ierusalema imua o ka luakini, a hoolei i ka lehu maluna o ko lakou mau poo, a hohola iho la i ko lakou kapa inoino imua o ke alo o Iehova;
12 A kahea aku la lakou i ke Akua o ka Iseraela a pau me ka manao hookahi, i haawi ole ia i ka lakou poe keiki i pio, a me ka lakou mau wahine i waiwai pio, a me na kulanakauhale o ko lakou hooilina i ka lukuia, a me ke keenakapu i ka hoinoia, a me ka hoinoia. i hauʻoli ai nā lāhui kanaka.
13 A lohe ke Akua i ka lakou pule, a nana mai la i ko lakou popilikia;
14 A ʻo Ioakima ke kahuna nui, a me nā kāhuna a pau i kū i mua o Iēhova, a me ka poʻe lawelawe na Iēhova, ua kāʻei ʻia ko lākou pūhaka i ke kapa ʻinoʻino, a ua kaumaha lākou i nā mōhai kuni i kēlā lā i kēia lā, me nā hoʻohiki a me nā makana a nā kānaka.
15 A he lehu maluna o ko lakou mau papale, a kahea aku la i ka Haku me ko lakou mana a pau, e nana mai oia i ko ka hale a pau o Iseraela me ka lokomaikai.

MOKUNA 5

1 A laila haʻi ʻia aku iā Holofernes, i ka luna koa o ʻAsura, ua hoʻomākaukau nā mamo a ʻIseraʻela no ke kaua, a ua pani lākou i nā ala o ka mauna, a ua hana lākou i ka pā a pau o nā puʻu kiʻekiʻe. ua kau ʻia nā pilikia ma nā ʻāina champaign:
2 Huhu loa ia, a hea aku la i na'lii a pau o Moaba, a me na luna o Amona, a me na kiaaina a pau o kahakai.

3 ʻĪ akula ʻo ia iā lākou, E haʻi mai ʻoukou iaʻu, e nā mamo a Kanaʻana, ʻo wai kēia poʻe kānaka e noho ana ma ka mauna, he aha nā kūlanakauhale a lākou e noho ai, a me ka lehulehu o ko lākou poʻe kaua, a ma hea ko lākou poʻe kaua. ka mana a me ka ikaika, a me ke alii i hoonohoia maluna o lakou, a i kapena o ko lakou poe koa;
4 No ke aha lā lākou i manaʻo ai ʻaʻole e hele mai e hālāwai me aʻu, ma mua o ka poʻe a pau e noho ana ma ke komohana.
5 A laila, ʻī maila ʻo ʻAkiora, ka luna o nā mamo a pau a ʻAmona, E hoʻolohe mai kuʻu haku i ka ʻōlelo mai ka waha mai o kāu kauwā, a e haʻi aku au iā ʻoe i ka ʻoiaʻiʻo o kēia poʻe kānaka e noho kokoke ana iā ʻoe, a e noho ana ma nā ʻāina mauna. : aole e puka mai ka wahahee mai ka waha mai o kau kauwa.
6 No ka poe Kaledea keia poe kanaka.
7 A noho lakou ma Mesopotamia mamua, no ka mea, aole lakou i hahai mamuli o na akua o ko lakou poe kupuna ma ka aina o Kaledea.
8 No ka mea, haalele lakou i ka aoao o ko lakou poe kupuna, a hoomana aku i ke Akua o ka lani, i ke Akua a lakou i ike ai;
9 A laila, kauoha maila ko lākou Akua iā lākou e haʻalele i ko lākou wahi i noho malihini ai, a e hele i ka ʻāina ʻo Kanaʻana;
10 Aka, i ka wa i paapu ai ka aina a pau o Kanaana i ka wi, iho lakou ilalo i Aigupita, a noho malihini malaila, i ka wa i hanaiia'i lakou, a lilo lakou i poe nui loa, aole hiki i kekahi ke helu i ko lakou lahuikanaka.
11 No ia mea, ku e mai ke alii o Aigupita ia lakou, a hana maalea ia lakou, a hoohaahaa ia lakou i ka hana ana i na pohakulepo, a hookauwa aku ia lakou.
12 A laila kahea akula lākou i ko lākou Akua, a hahau maila ʻo ia i ka ʻāina ʻo ʻAigupita a pau i nā maʻi ʻino;
13 Hoʻomaloʻo ihola ke Akua i ke Kaiʻula i mua o lākou;
14 A lawe mai la ia lakou i ka mauna o Sina, a me Kadesabarena, a kipaku aku la i ka poe a pau e noho ana ma ka waonahele.
15 Noho iho la lakou ma ka aina o ka Amora, a luku aku la lakou i ko Esebona a pau ma ko lakou ikaika;
16 A kipaku aku la lakou imua o lakou i ka Kanaana, ka Pereza, ka Iebusa, a me ka Sukema, a me ka Gerega a pau, a noho lakou ma ia aina i na la he nui loa.
17 A i hana hewa ole lakou imua o ko lakou Akua, ua pomaikai lakou, no ka mea, me lakou pu ke Akua inaina i ka hewa.
18 Aka, ia lakou i haalele ai i ke ala ana i kuhikuhi mai ai ia lakou, ua lukuia lakou iloko o na kaua eha loa, a ua alakai pio ia lakou i ka aina no lakou, a ua hooleiia ka luakini o ko lakou Akua ilalo i ka honua, a ua lukuia ko lakou mau kulanakauhale. lawe ʻia e nā ʻenemi.
19 Akā, ʻānō, ua hoʻi lākou i ko lākou Akua, a ua piʻi mai lākou mai nā wahi mai i hoʻopuehu ʻia ai lākou, a ua loaʻa iā lākou Ierusalema, kahi o ko lākou wahi hoʻāno, a ua noho lākou ma ka mauna; no ka mea, ua neoneo.
20 Ano hoi, e kuu haku a me ke kiaaina, ina paha he hewa i keia poe kanaka, a hana hewa lakou i ko lakou Akua, e manao kakou, o ko lakou mea e make ai keia, a e pii kakou, a e lanakila kakou maluna o lakou.
21 Akā, inā ʻaʻohe hewa i loko o ko lākou lāhui kanaka, e ʻae mai ʻoe i kuʻu haku ʻānō, o hoʻomalu mai ko lākou Haku iā lākou, a ʻo ko lākou Akua no lākou, a lilo mākou i mea hōʻino i mua o ka honua a pau.
22 A pau ka ʻōlelo ʻana a ʻAkiora i kēia mau ʻōlelo, ʻōhumu aʻela ka poʻe a pau e kū ana a puni ka halelewa, a ʻōlelo nā luna o Holofernes, a me ka poʻe a pau e noho ana ma kapa o ka moana, a ma Moaba, e pepehi iā ia.
23 No ka mea, wahi a lakou, Aole kakou e makau i ke alo o na mamo a Iseraela;
24 Ano hoi, e ka Haku Holofernes, e pii aku makou, a e lilo lakou i waiwai pio e pau ai kou poe kaua.

MOKUNA 6

1 ¶ A i ka pau ʻana o ka haunaele ʻana o nā kānaka a puni ka ʻaha kūkā, ʻōlelo akula ʻo Holoferene ka luna koa o ʻAsura iā ʻAkiora a me ko Moaba a pau i mua o ka lehulehu o nā lāhui kanaka ʻē aʻe,
2 ʻO wai lā ʻoe, e ʻAkiora, a me ka poʻe hoʻolimalima o ʻEperaima, i wānana kūʻē mai ai ʻoe iā mākou i kēia lā, a i ʻōlelo mai ai, ʻaʻole mākou e kaua aku i nā kānaka o ka ʻIseraʻela, no ka mea, e hoʻomalu ko lākou Akua iā lākou? ʻO wai lā ke Akua inā ʻaʻole ʻo Nabukanezora?
3 E hoouna mai no ia i kona mana, a e luku aku ia lakou mai ka honua aku, aole nae ko lakou Akua e hoopakele ia lakou; no ka mea, ʻaʻole hiki iā lākou ke mālama i ka mana o ko kākou mau lio.
4 No ka mea, e hehi no kakou ia lakou malalo o na wawae, a e ona ko lakou mau mauna i ko lakou koko, a e hoopihaia ko lakou mau aina i ko lakou mau kupapau, aole e hiki i ko lakou mau kapuwai ke ku imua o kakou, no ka mea, e make loa lakou. wahi a ke aliʻi ʻo Nebukanezora, ka haku o ka honua a pau;
5 A ʻo ʻoe, e ʻAkiora, ka mea hoʻolimalima no ʻAmona, ka mea i ʻōlelo i kēia mau ʻōlelo i ka lā o kou hewa, ʻaʻole ʻoe e ʻike hou i koʻu maka mai kēia lā, a hiki i ka wā e hoʻopaʻi ai au i kēia lāhui kanaka i hele mai mai ʻAigupita mai.
6 A laila e hele aʻe ma kou ʻaoʻao ka pahi kaua o koʻu poʻe kaua, a me ka lehulehu o ka poʻe hoʻokauwā mai naʻu, a e hāʻule ʻoe i waena o ko lākou poʻe i pepehi ʻia, ke hoʻi mai au.
7 ʻĀnō hoʻi, e hoʻihoʻi aku kaʻu poʻe kauwā iā ʻoe i ka mauna, a e hoʻonoho iā ʻoe ma kekahi o nā kūlanakauhale o nā ʻaoʻao.
8 Aole oe e make, a make pu oe me lakou.
9 A inā e hoʻohuli ʻoe iā ʻoe iho ma kou manaʻo e hopu ʻia lākou, mai hāʻule kou maka;
10 A laila, kauoha aʻela ʻo Holofernes i kāna poʻe kauwā e noho ana ma kona halelewa, e hopu iā ʻAkiora, a e lawe iā ia i Betulia, a e hāʻawi iā ia i ka lima o nā mamo a ʻIseraʻela.
11 Lalau aku la kana poe kauwa ia ia, a alakai aku la ia ia mai kahi e hoomoana'i i ka papu, a hele aku la lakou mai ka papu aku i ka mauna, a hiki i na punawai malalo o Betulia.
12 A ʻike akula nā kānaka o ke kūlanakauhale iā lākou, lālau aʻela lākou i kā lākou mea kaua, a hele akula i waho o ke kūlanakauhale a hiki i ka piko o ka puʻu;
13 Aka, komo malu lakou malalo o ka puu, nakinaki iho la lakou ia Akiora, a hoolei ia ia ilalo, a haalele ia ia malalo o ka puu, a hoi aku la i ko lakou haku.
14 Iho mai la na mamo a Iseraela mai ko lakou kulanakauhale mai, a hele mai io na la, a wehe ae la ia ia, a lawe aku la ia ia i Betulia, a haawi aku la ia ia i na kiaaina o ke kulanakauhale.

15 Ia mau lā ʻo ʻUzia ke keiki a Mika, no ka ʻohana a Simeona, a ʻo Chabris ke keiki a Gotoniʻela, a ʻo Karemi ke keiki a Melekiʻela.
16 Hoʻākoakoa aʻela lākou i nā lunakahiko a pau o ke kūlanakauhale, a holo pū ko lākou poʻe ʻōpiopio a pau, a me kā lākou mau wāhine i ka ʻaha kanaka, a hoʻonoho lākou iā ʻAkiora i waena o ko lākou poʻe kānaka a pau. Alaila ninau aku la o Ozia ia ia no ka mea i hanaia.
17 Olelo aku la ia, a hai aku la ia lakou i na olelo a ka ahaolelo o Holofernes, a me na olelo a pau ana i olelo ai iwaena o na'lii o Asuria, a me na mea a Holofernes i olelo haaheo ai i ka ohana a Iseraela.
18 Alaila, moe iho la na kanaka ilalo, a hoomana aku i ke Akua, a hea aku la i ke Akua. e ʻōlelo ana,
19 E ka Haku ke Akua o ka lani, e nana mai oe i ko lakou haaheo, a e aloha mai i ka haahaa o ko makou lahuikanaka, a e nana mai i ka maka o ka poe i hoolaaia ia oe i keia la.
20 A laila hōʻoluʻolu lākou iā ʻAkiora, a hoʻomaikaʻi nui iā ia.
21 Lawe aʻela ʻo ʻUzia iā ia mai ke anaina aku i kona hale, a hana ihola i ʻahaʻaina na nā lunakahiko; a kahea aku la lakou i ke Akua o ka Iseraela ia po a ao e kokua mai.

MOKUNA 7

1 A ia la ae, kauoha ae la o Holofernes i kona poe koa a pau, a me kona poe kanaka a pau i hele mai e ku e ia Betulia, e hele mua i ka pii ana i ka mauna, a e kaua aku i na mamo a Iseraela. .
2 A laila hoʻoneʻe ko lākou poʻe kānaka ikaika i ko lākou mau wahi hoʻomoana ia lā, a ʻo ka poʻe koa o ke kaua, hoʻokahi haneri a me kanahiku tausani kānaka hele wāwae, a me nā hoʻoholo lio he ʻumikumamālua tausani, ʻokoʻa nā ukana, a me nā kānaka e hele wāwae ana i waena o lākou, he lehulehu loa. .
3 A hoomoana iho la lakou ma ke awawa e kokoke ana i Betulia, ma ka punawai, a hohola ae la lakou ma Dotaima a hiki i Belmaima, a mai Betulia a hiki i Kinamona, e ku pono ana i Esederaelona.
4 A ʻike akula nā mamo a ʻIseraʻela i ka lehulehu o lākou, haʻalulu nui ihola lākou, ʻōlelo aʻela kēlā mea kēia mea i kona hoalauna, ʻĀnō, e palu kēia mau kānaka i ka ʻili o ka honua; no ka mea, ʻaʻole hiki i nā mauna kiʻekiʻe, ʻaʻole hoʻi i nā awāwa, ʻaʻole hoʻi i nā puʻu ke kaumaha.
5 Hapai ae la kela kanaka keia kanaka i kana mau mea kaua, a hoa iho la lakou i ke ahi maluna o ko lakou mau halekiai, noho iho la lakou e kiai ana ia po a ao.
6 A i ka lua o ka la, alakai mai la o Holofernes i kona poe hoohololio a pau imua o na maka o na mamo a Iseraela ma Betulia;
7 A nana aku la i na ala e hiki ai i ke kulanakauhale, a hiki i na punawai o lakou, a hoopio iho la ia mau mea, a hoonoho iho la i na puali koa maluna o lakou, a hele aku la ia i kona poe kanaka.
8 A laila hele maila i ona lā nā luna a pau o nā mamo a ʻEsau, a me nā kiaʻāina a pau o ka Moaba, a me nā luna o ke kai, ʻī maila,
9 Ano, e hoolohe mai ko makou haku i ka olelo, i ole e hoohioloia kou poe kaua.
10 No ka mea, aole hilinai keia poe kanaka o na mamo a Iseraela i ka lakou mau ihe, aka, i ke kiekie o na mauna kahi a lakou e noho ai;
11 ʻĀnō hoʻi, e kuʻu haku, mai kaua aku ʻoe iā lākou i ke kaua ʻana, ʻaʻole e make kekahi kanaka o kou poʻe kānaka.
12 E noho ʻoe ma kou wahi hoʻomoana, a e mālama i nā kānaka a pau o kou poʻe kaua, a e hoʻokomo i kāu poʻe kauwā i ka pūnāwai i loko o ko lākou lima, e kahe ana mai ke kumu mai o ka mauna.
13 No ka mea, mai laila aku ka wai o ka poe a pau e noho la ma Betulia; Pela e makewai ai lakou, a e haawi lakou i ko lakou kulanakauhale, a e pii aku makou a me ko makou poe kanaka i na piko o na mauna kokoke mai, a e hoomoana lakou maluna o lakou, e kiai o hele aku iwaho o ke kulanakauhale.
14 Pela lakou, a me ka lakou mau wahine, a me ka lakou mau keiki, e pau lakou i ke ahi, a mamua o ka hiki ana mai o ka pahikaua ia lakou, e hoohioloia lakou ma na alanui a lakou e noho ai.
15 Pela oe e haawi aku ai ia lakou i ka uku ino; no ka mea, ua kipi lakou, aole i halawai me oe me ka maluhia.
16 A ua pono kēia mau ʻōlelo i ka manaʻo o Holofernes a me kāna poʻe kauwā a pau, a hoʻoholo ihola ia e hana e like me kā lākou i ʻōlelo ai.
17 Hele aku la ka poe hoomoana o na mamo a Amona, a me lakou pu elima tausani o ko Asuria, a hoomoana iho la lakou ma ke awawa, a lawe ae la lakou i na wai, a me na punawai o na mamo a Iseraela.
18 Pii aku la na mamo a Esau me na mamo a Amona, a hoomoana iho la ma ka mauna e ku pono ana i Dotaima; ma ke kahawai o Mokemur; a ʻo ke koena o ka poʻe kaua o ʻAsuria i hoʻomoana ma ka pāpū, a uhi ihola i ka ʻāina a pau; a ua kukuluia ko lakou mau halelole a me na kaa i na kanaka he nui loa.
19 A laila, uwē akula nā mamo a ʻIseraʻela iā Iēhova i ko lākou Akua, no ka mea, ua nāwaliwali ko lākou naʻau;
20 A noho a puni lakou ka poe kanaka a pau o Asuria, na kanaka hele wawae, na halekaa, a me na hoohololio, i na la he kanakolukumamaha;
21 Ua hoʻokahe ʻia nā luawai, ʻaʻohe wai o lākou e inu ai a māʻona i ka lā hoʻokahi; no ka mea, ua ana lakou i ka inu.
22 No ia mea, ua naaupo ka lakou poe keiki, a maule iho la ka lakou poe wahine a me na kanaka opiopio i ka makewai, a hina iho la lakou ma na alanui o ke kulanakauhale, a ma na puka o na ipuka, aohe ikaika hou iloko o lakou.
23 A laila ʻākoakoa aʻela nā kānaka a pau i o ʻUzia lā, a i ka luna o ke kūlanakauhale, i nā kānaka ʻōpiopio, a me nā wāhine, a me nā kamaliʻi, a hoʻōho lākou me ka leo nui, ʻī akula i mua o nā lunakahiko a pau,
24 Na ke Akua e hooponopono mawaena o makou a me olua;
25 No ka mea, ano, aole o makou kokua: ua kuai mai ke Akua ia makou i ko lakou lima, i hoohioloia'i makou imua o lakou me ka makewai a me ka luku nui.
26 Ano hoi, e kahea aku ia lakou io oukou la, a e haawi aku i ke kulanakauhale a pau i waiwai pio na ka poe kanaka o Holofernes, a me kona poe koa a pau.
27 No ka mea, e aho e lilo kakou i waiwai pio na lakou, mamua o ka make no ka makewai: no ka mea, e lilo kakou i poe kauwa nana, i ola ko kakou uhane, aole hoi e ike i ka make ana o ka kakou poe keiki imua o ko kakou mau maka, aole hoi ka kakou mau wahine, aole hoi. e make kā mākou mau keiki.
28 Ke lawe nei makou i mea hoike ku e ia oukou, i ka lani a me ka honua, a me ko kakou Akua, a me ka Haku o ko kakou poe kupuna, nana kakou e hoopai mai e like me ko

kakou hewa, a me ka hewa o ko kakou poe kupuna, i hana ole ai oia e like me ka kakou i olelo ai i keia la.
29 A laila nui loa ka uwē ʻana i waena o ka ʻaha kanaka; a hea aku la lakou ia Iehova ke Akua me ka leo nui.
30 A laila ʻī akula ʻo ʻUzia iā lākou, E nā hoahānau, e hoʻoikaika ʻoukou, e hoʻomanawanui kākou i nā lā ʻelima, i ia manawa e hoʻohuli mai ai ka Haku ko kākou Akua i kona aloha iā kākou; no ka mea, aole ia e haalele loa ia kakou.
31 A ina e hala keia mau la, aole hiki mai ke kokua ia makou, e hana no wau e like me kau olelo.
32 A hoopuehu aku la ia i na kanaka, o kela mea keia mea ma kona aoao iho; a hele lākou i nā pā a me nā hale kiaʻi o ko lākou kūlanakauhale, a hoʻouna i nā wāhine a me nā kamaliʻi i ko lākou mau hale;

MOKUNA 8

1 Ia manawa, lohe ae la o Iudita, ke kaikamahine a Merari, ke keiki a Oka, ke keiki a Iosepa, ke keiki a Ozela, ke keiki a Elekia, ke keiki a Anania, ke keiki a Gideona, ke keiki a Rapaima. , ke keiki a Akito, ke keiki a Eliu, ke keiki a Eliaba, ke keiki a Natanaela, ke keiki a Samaela, ke keiki a Salasadala, ke keiki a Iseraela.
2 A ʻo Manase kāna kāne no kona ʻohana a me kona ʻohana, ka mea i make i ka ʻohi bale.
3 No ka mea, i kona ku ana e kiai ana i ka poe nakii i na pua ma ke kula, hiki mai ka wela maluna o kona poo, a haule iho la ia ma kona wahi moe, a make iho la ma ke kulanakauhale o Betulia: a kanu lakou ia ia me kona poe kupuna ma ke kula mawaena o Dotaima a me Balamo. .
4 No laila, he wahine kāne make ʻo Iudita ma kona hale i ʻekolu makahiki a me nā malama ʻehā.
5 Hana ihola ʻo ia i hale lole nona ma luna o kona hale, a hoʻokomo i ke kapa ʻinoʻino ma kona pūhaka, a kāhiko ihola i ka ʻaʻahu o kona wahine kāne make.
6 Hookeai iho la ia i na la a pau o kona noho wahine kanemake ana, koe na la Sabati, na Sabati, na mahina hou, na mahina hou, a me na ahaaina, a me na la nui o ka ohana a Iseraela.
7 He helehelena maikaʻi nō hoʻi ia, a he nani loa ke nānā aku; a noho iho la ia maluna o lakou.
8 Aohe mea nana i olelo ino ia ia; oiai ua makau loa ia i ke Akua.
9 A i kona lohe ana i na olelo ino a na kanaka no ke kiaaina, maule iho la lakou no ka wai ole; no ka mea, ua lohe o Iudita i na olelo a pau a Ozia i olelo aku ai ia lakou, a i kona hoohiki ana e haawi i ke kulanakauhale i ko Asuria mahope o na la elima;
10 A laila, hoʻouna akula ʻo ia i kāna wahine hoʻomākaʻikaʻi, ka mea nāna i mālama i nā mea a pau iā ia, e kiʻi iā ʻUzia, a me Chabris, a me Karemi, nā lunakahiko o ke kūlanakauhale.
11 A hele mai la lakou io na la, i mai la kela ia lakou, E hoolohe mai oukou ia'u, e na kiaaina o ka poe e noho la ma Betulia; ma waena o ke Akua a me ʻoe, a ua hoʻohiki ʻoe e hāʻawi i ke kūlanakauhale i ko mākou poʻe ʻenemi, ke ʻole e huli mai ka Haku i kēia mau lā e kōkua iā ʻoe.
12 Ano hoi, owai la oukou i hoao aku i ke Akua i keia la, a ku ma ka hakahaka o ke Akua iwaena o na keiki a kanaka?
13 Ano, e hoao oukou i ka Haku mana loa, aole nae oukou e ike i kekahi mea.
14 No ka mea, aole hiki ia oukou ke loaa ka hohonu o ka naau o ke kanaka, aole hoi e hiki ia oukou ke ike i na mea ana i manao ai; Aole, e na hoahanau o'u, mai hoonaukiuki ia Iehova i ko kakou Akua.
15 No ka mea, inā ʻaʻole ʻo ia e kōkua mai iā mākou i loko o kēia mau lā ʻelima, aia iā ia ka mana e pale aku iā mākou i kona makemake, i kēlā me kēia lā, a i ʻole e luku iā mākou i mua o ko mākou poʻe ʻenemi.
16 Mai hoopaa i na manao o Iehova ko kakou Akua; ʻaʻole hoʻi ʻo ia e like me ke keiki a ke kanaka i kanalua ai.
17 No ia mea, e kali kakou i kona ola, a e kahea aku ia ia e kokua mai ia kakou, a e hoolohe mai ia i ko kakou leo, ke makemake ia.
18 No ka mea, ʻaʻole i kū mai kekahi i kēia mau lā, ʻaʻole ʻohana, ʻaʻole ʻohana, ʻaʻole kānaka, ʻaʻole kūlanakauhale i waena o kākou, ka poʻe hoʻomana i nā akua i hana ʻia e nā lima, e like me ka wā ma mua.
19 No ia mea, ua haawiia ko kakou poe kupuna i ka pahikaua, a i waiwai pio, a ua haule nui lakou imua o ko kakou poe enemi.
20 Akā, ʻaʻole mākou i ʻike i kekahi akua ʻē, no laila ke hilinaʻi nei mākou ʻaʻole ia e hoʻowahāwahā mai iā mākou, ʻaʻole hoʻi i kekahi o ko mākou lāhui.
21 No ka mea, ina e laweia kakou pela, e pau auanei o Iudea i ka neoneo, a e lukuia ko kakou keenakapu; a e koi mai ʻo ia i ka hoʻohaumia ʻana ma ko mākou waha.
22 A ʻo ka luku ʻana i ko kākou poʻe hoahānau, a me ka pio ʻana o ka ʻāina, a me ka neoneo ʻana o ko kākou hoʻoilina, e hoʻohuli ʻo ia ma luna o ko kākou poʻo i waena o nā lāhui kanaka, i nā wahi a pau a kākou e noho luhi ai; a e lilo mākou i mea hoʻohilahila a i mea hōʻino i ka poʻe a pau i loaʻa iā mākou.
23 No ka mea, ʻaʻole e hāʻawi ʻia kā mākou hoʻokauwā ma ka lokomaikaʻi;
24 Ano hoi, e na hoahanau, e hoike kakou i kumu hoohalike i ko kakou poe hoahanau, no ka mea, ua hilinai mai ko lakou naau maluna o kakou, a maluna o kakou ke keenakapu, a me ka hale, a me ke kuahu.
25 Eia hoi, e hoomaikai aku kakou i ka Haku i ko kakou Akua, ka mea i hoao mai ia kakou, e like me kana i hana'i i ko kakou poe kupuna.
26 E hoomanao i na mea ana i hana'i ia Aberahama, a me kona hoao ana ia Isaaka, a me ka mea i loaa ia Iakoba ma Mesopotamia i Suria, ia ia i malama ai i na hipa a Labana ke kaikunane o kona makuwahine.
27 No ka mea, ʻaʻole ia i hoʻāʻo mai iā kākou i ke ahi e like me kāna i hoʻāʻo ai iā lākou, no ka hoʻokolokolo ʻana i ko lākou naʻau, ʻaʻole hoʻi ʻo ia i hoʻopaʻi mai iā kākou;
28 A laila ʻī akula ʻo ʻUzia iā ia, ʻO nā mea a pau āu i ʻōlelo mai ai, ua ʻōlelo mai ʻoe me ka naʻau maikaʻi, ʻaʻohe mea nāna e hōʻole i kāu mau ʻōlelo.
29 No ka mea, ʻaʻole kēia ka lā mua i ʻike ʻia ai kou akamai; aka, mai kinohi mai o kou mau la, ua ike na kanaka a pau i kou naauao, no ka mea, ua maikai ka manao o kou naau.
30 Aka, makewai loa na kanaka, a koi mai la ia makou e hana aku ia lakou e like me ka makou i olelo ai, a e hoohiki maluna o makou iho, aole makou e uhai.
31 Ano hoi, e pule oe no makou, no ka mea, he wahine haipule oe;
32 A laila, ʻōlelo akula ʻo Iudita iā lākou, E hoʻolohe mai iaʻu, a e hana nō wau i kahi mea e lilo ai i nā hanauna a pau i nā keiki o ko kākou lāhui.

33 E kū ʻoukou i kēia pō ma ka ʻīpuka, a e hele pū nō wau me kaʻu wahine hoʻomaha: a i nā lā a ʻolua i ʻōlelo ai e hāʻawi i ke kūlanakauhale i ko kākou poʻe ʻenemi, e ʻike mai ʻo Iēhova i ka ʻIseraʻela ma koʻu lima.
34 Aka, mai ninau mai oukou i ka'u hana;
35 A laila ʻī akula ʻo ʻUzia a me nā aliʻi iā ia, E hele ʻoe me ka maluhia, a ʻo Iēhova ke Akua i mua ou, e hoʻopaʻi i ko kākou poʻe ʻenemi.
36 A hoi aku la lakou mai ka halelewa aku, a hele i ko lakou mau hanai.

MOKUNA 9

1 ¶ Moe iho la o Iudita ilalo ke alo, a kau iho la i ka lehu maluna o kona poo, a wehe ae la i ke kapa ino ana i aahu ai; a i ka manawa i kaumaha ʻia ai ka mea ʻala o ia ahiahi ma Ierusalema i loko o ka hale o Iēhova, hea aʻela ʻo Judita me ka leo nui, ʻī akula,
2 E Iēhova ke Akua o koʻu makua kāne ʻo Simeona, ka mea āu i hāʻawi mai ai i ka pahi kaua iā ia e hoʻopaʻi aku ai i nā malihini, ka mea nāna i wehe i ke kāʻei o ke kaikamahine e hoʻohaumia iā ia, a hōʻike i ka ʻūhā i kona hilahila, a hoʻohaumia i kona puʻupaʻa i kona hōʻino ʻia; no ka mea, ua ʻōlelo ʻoe, ʻAʻole pēlā; a pela lakou i hana'i.
3 No laila, hāʻawi ʻoe i ko lākou mau aliʻi e pepehi ʻia, a make lākou i ko lākou wahi moe i ke koko, i hoʻopunipuni ʻia, a hahau i nā kauwā me ko lākou mau haku, a me nā haku ma luna o ko lākou mau noho aliʻi;
4 A ua haawi aku oe i ka lakou mau wahine i pio, a me ka lakou poe kaikamahine i pio, a me ko lakou waiwai pio a pau e puunaueia iwaena o kau poe keiki aloha; ka poe i hoonaukiukiia e kou ikaika, a hoowahawaha i ka haumia o ko lakou koko, a kahea aku ia oe e kokua mai: E ke Akua, e ko'u Akua, e hoolohe mai ia'u he wahinekanemake.
5 No ka mea, aole i na mea wale no kau i hana'i, aka, i na mea i haule mamua, a mahope mai; Ua noʻonoʻo ʻoe i nā mea i kēia manawa, a me nā mea e hiki mai ana.
6 ʻO nā mea āu i hoʻoholo ai, ua mākaukau ma ka lima, a ʻōlelo mai, Eia mākou ma ʻaneʻi;
7 No ka mea, aia hoi, ua mahuahua ko Asuria ma ko lakou mana; ua hookiekieia lakou me ka lio a me ke kanaka; kaena lakou i ka ikaika o ko lakou poe kanaka wawae; paulele lakou i ka palekaua, a me ka ihe, a me ke kakaka, a me ka maa; ʻaʻole hoʻi i ʻike ʻo ʻoe nō ka Haku ka mea nāna i wāwahi nā kaua: ʻo Iēhova kou inoa.
8 E hoolei oe i ko lakou ikaika ilalo i kou ukiuki;
9 E nana i ko lakou haaheo, a e hoouna i kou inaina maluna o ko lakou mau poo;
10 E hahau me ka hoopunipuni o ko'u mau lehelehe i ke kauwa me ke alii, a i ke alii me ke kauwa;
11 No ka mea, ʻaʻole e kū kou mana i ka lehulehu, ʻaʻole hoʻi kou ikaika ma luna o ka poʻe ikaika; no ka mea, he Akua ʻoe no ka poʻe ʻilihune, he mea kōkua i ka poʻe i hoʻoluhi ʻia, he mea hoʻokūpaʻa i ka poʻe nāwaliwali, he mea hoʻomalu i ka poʻe ʻilihune, he mea hoʻōla i ka poʻe pau ʻole. .
12 Ke noi aku nei au iā ʻoe, e ke Akua o koʻu makua kāne, ke Akua hoʻi o ka ʻIseraʻela, ka Haku o ka lani a me ka honua, ka mea nāna i hana nā wai, ke aliʻi o nā mea ola a pau, e hoʻolohe mai ʻoe i kaʻu pule.
13 A e hoʻolilo i kaʻu ʻōlelo a me ka hoʻopunipuni i ʻeha a me ka hahau no lākou, ka poʻe i manaʻo ʻino i kāu berita, a me kou hale hoʻāno, a i luna o Ziona, a i ka hale hoʻoilina o kāu mau keiki.
14 A e hoʻomaopopo i nā lāhui kanaka a me nā ʻohana a pau, ʻo ʻoe ke Akua o ka mana a me ka ikaika a pau, ʻaʻohe mea ʻē aʻe e hoʻomalu i ka poʻe o ka ʻIseraʻela, ʻo ʻoe wale nō.

MOKUNA 10

1 ¶ A ma hope iho, hoʻōki ʻo ia i ke kāhea ʻana i ke Akua o ka ʻIseraʻela, a ua hoʻopau i kēia mau ʻōlelo a pau.
2 Ku ae la ia i kona wahi i hina ai, a hea aku la i kana kauwawahine, a iho aku la i ka hale ana i noho ai i na la Sabati, a i na la ahaaina.
3 Wehe aʻela ia i ke kapa ʻinoʻino ona i komo ai, a wehe aʻela i nā ʻaʻahu o kona noho wahine kāne make ʻana, a holoi aʻela i kona kino a puni i ka wai, a hamo ihola iā ia iho i ka mea poni maikaʻi, a hili ihola i ka lauoho o kona poʻo, a hoʻokomo i ke kāʻei ma luna. a aahu iho la ia i kona mau aahu olioli, i ka mea ana i aahu ai i ke ola ana o Manase kana kane.
4 Lawe ae la ia i na kamaa ma kona mau wawae, a hookomo iho la ia ia i kona mau kupee lima, a me kona mau kaulahao, a me kona mau apo, a me kona mau apo pepeiao, a me kona mau mea nani a pau, a kahiko iho la ia ia iho me ke koa, e hoowalewale i na maka o na kanaka a pau e ike ia ia.
5 Haawi aku la ia i kana kauwawahine i hue waina, a me ka hue aila, a hoopiha i ka eke i ka palaoa maloo, a me na puu fiku, a me ka berena maikai; a hoopili iho la ia i keia mau mea a pau, a kau aku la maluna ona.
6 A hele aku la lakou i ka ipuka o ke kulanakauhale o Betulia, a loaa ia lakou o Ozia, a me na lunakahiko o ke kulanakauhale, o Chabris a me Karemi.
7 A ike aku la lakou ia ia, ua ano e kona maka, a ua ano hou kona aahu, kahaha nui iho la lakou i kona nani, i aku la ia ia.
8 Na ke Akua, ke Akua o ko kakou poe kupuna, e haawi mai i ka lokomaikai ia oe, a e hana mai i kau hana i mea e nani ai na mamo a Iseraela, a i mea e hookiekie ai o Ierusalema. A laila hoʻomana lākou i ke Akua.
9 ʻĪ maila kēlā iā lāua, E kauoha aʻe ʻoe e wehe ʻia nā puka o ke kūlanakauhale noʻu, i hele aku ai au e hoʻokō i nā mea a ʻolua i ʻōlelo mai ai iaʻu. Kauoha aku la lakou i na kanaka ui e wehe ae e like me kana i olelo mai ai.
10 A pau kā lāua hana ʻana pēlā, hele akula ʻo Iudita i waho, ʻo ia a me kāna kaikamahine me ia; a nana mai na kanaka o ke kulanakauhale ia ia, a iho aku ia i ka mauna, a hala aku la ma ke awawa, aole ike hou ia ia.
11 Pela lakou i hele pololei ai ma ke awawa, a halawai me ia ka wati mua o ko Asuria.
12 Lalau aku la lakou ia ia, ninau aku la, No na kanaka hea oe? a mai hea mai ʻoe? a ma hea ʻoe e hele ai? ʻĪ maila kēlā, He wahine Hebera wau, a ua mahuka au mai o lākou aku;
13 A ke hele nei au i mua o Holoferene ka luna koa o kou poʻe koa, e haʻi aku i ka ʻōlelo ʻoiaʻiʻo; a naʻu nō e kuhikuhi iā ia i ke ala e hele ai ʻo ia, a e lanakila ai ʻo ia i ka ʻāina mauna a pau, me ka lilo ʻole o ke kino a me ke ola o kekahi o kona mau kānaka.
14 A lohe na kanaka i kana olelo, a nana aku la i kona helehelena, kahaha nui iho la lakou i kona nani, i aku la ia ia,

15 Ua mālama ʻoe i kou ola, i kou iho wikiwiki ʻana i lalo i ke alo o ko mākou haku;
16 A i kou kū ʻana i mua ona, mai makaʻu ʻoe i loko o kou naʻau, akā e hōʻike aku iā ia e like me kāu ʻōlelo; a e noi maikaʻi mai ʻo ia iā ʻoe.
17 Wae iho la lakou i hookahi haneri kanaka o lakou e hele pu me ia, a me kana kaikamahine; a lawe mai lakou ia ia i ka halelewa o Holofernes.
18 A laila, he ʻaha kanaka ma kahi hoʻomoana a pau: no ka mea, ua halulu ʻia kona hele ʻana mai i waena o nā halelewa, a hoʻopuni lākou iā ia, i kona kū ʻana ma waho o ka halelewa o Holofernes, a haʻi lākou iā ia no ia.
19 Kahaha aku la lakou i kona nani, a mahalo aku la i na mamo a Iseraela nona, a olelo kela mea keia mea i kona hoalauna, Owai la ka mea e hoowahawaha i keia poe kanaka, i loaa ia lakou na wahine e like me ia? ʻaʻole pono ke waiho ʻia ke kanaka hoʻokahi o lākou i hoʻokuʻu ʻia e hoʻopunipuni i ka honua a pau.
20 Hele aku la ka poe e moe ana ma kahi kokoke ia Holofernesa, a me kana poe kauwa a pau, a lawe mai ia ia iloko o ka halelewa.
21 A moe iho la o Holofernes ma kona wahi moe malalo o ka uhi uhi i ulanaia me ka poni, a me ke gula, a me na emerala, a me na pohaku makamae.
22 A hoike aku la lakou ia ia nona; a hele mai la ia iwaho o kona halelewa me na ipukukui kala e hele ana mamua ona.
23 A hiki aku la o Iudita imua ona, a me kana poe kauwa, kahaha iho la lakou a pau i ka nani o kona helehelena; a moe iho la ia ilalo ke alo, a hoomaikai aku la ia ia: a hapai ae la kana poe kauwa ia ia.

MOKUNA 11

1 A laila, ʻī akula ʻo Holoferena iā ia, E ka wahine, e ʻoluʻolu ʻoe, mai makaʻu ʻoe i loko o kou naʻau;
2 Ano hoi, ina aole i hoomalamalama mai kou poe kanaka e noho la ma na mauna ia'u, ina aole au i hapai i ka'u ihe ia lakou;
3 Ano, e hai mai oe ia'u i ke kumu o kou holo ana mai o lakou aku, a ua hele mai io makou nei; e oluolu oe, e ola oe i keia po, a ma keia hope aku.
4 No ka mea, ʻaʻohe mea e hana ʻino mai iā ʻoe, akā e pule maikaʻi aku iā ʻoe, e like me kā lākou hana ʻana i nā kauwā a ke aliʻi ʻo Nebukanezora kuʻu haku.
5 A laila, ʻī akula ʻo Iudita iā ia, E hoʻolohe mai ʻoe i ka ʻōlelo a kāu kauwā, a e ʻae mai ʻoe i kāu kauwā wahine e ʻōlelo aku i mua ou, ʻaʻole au e haʻi wahaheʻe i kuʻu haku i kēia pō.
6 A inā e hahai ʻoe i ka ʻōlelo a kāu kauwā wahine, na ke Akua e hoʻokō pono ia mea ma o ʻoe lā; aole hoi e nele kuu haku i kona manao.
7 E like me ke ola ʻana o Nebukanezora, ke aliʻi o ka honua a pau, a me ke ola o kona mana, ka mea nāna ʻoe i hoʻouna mai e mālama i nā mea ola a pau; a e ola na manu o ka lewa ma kou mana, malalo o Nabukaneza a me kona hale a pau.
8 No ka mea, ua lohe makou i kou naauao, a me kou mau manao, a ua haiia ma ka honua a pau, o oe wale no ka maikai ma ke aupuni a pau, a he mana i ka ike, a he mea kupanaha i na hana kaua.
9 Ano, no ka mea a Akiora i olelo ai ma kou ahaolelo, ua lohe makou i kana mau olelo; no ka mea, ua hoola mai na kanaka o Betulia ia ia, a ua hai aku ia ia lakou i na mea a pau ana i olelo mai ai ia oe.
10 Nolaila, e ka haku a me ke kiaaina, mai malama oe i kana olelo; akā, e waiho ʻoe ia mea i loko o kou naʻau, no ka mea, he ʻoiaʻiʻo ia;
11 Ano, i pio ole kuu haku i kona manao, ua haule mai ka make maluna o lakou, a ua loaa ia lakou ko lakou hewa, i mea e hoonaukiuki aku ai lakou i ko lakou Akua i na mea a pau a lakou e hana'i i ka mea pono ole. hana:
12 No ka mea, ua pau ka lakou ai, a ua emi ko lakou wai a pau, a ua paa ko lakou manao e kau i ko lakou lima maluna o ko lakou poe holoholona, a ua manao lakou e hoopau ia mau mea a pau a ke Akua i papa mai ai ia lakou aole e ai ma kona mau kanawai.
13 A ua paa ko lakou manao e hoolilo i na hua mua o ka hapaumi o ka waina a me ka aila, a lakou i hoolaa ai, a i malamaia na na kahuna e lawelawe ana ma Ierusalema imua o ke alo o ko kakou Akua; ʻAʻole pono i nā kānaka ke hoʻopā aku me ko lākou mau lima.
14 No ka mea, ua hoouna aku lakou i kekahi poe ma Ierusalema, no ka mea, ua hana pela ka poe e noho ana malaila, e lawe mai i ka palapala na lakou mai ka senate mai.
15 A i ka wa e hai aku ai lakou ia lakou, e hana koke no lakou, a e haawiia mai lakou ia oe e lukuia ia la hookahi.
16 No ia mea, ua ʻike au, ʻo kāu kauā wahine i kēia mau mea a pau, ua holo au mai ko lākou alo aku; a ua hoouna mai ke Akua ia'u e hana pu me oe, i mea e kahaha ai ka honua a pau, a me ka poe e lohe ana.
17 No ka mea, he haipule kau kauwa, a ua malama ia i ke Akua o ka lani i ke ao a me ka po: ano la, e kuu haku, e noho au me oe, a e hele aku kau kauwa i ke awawa i ka po, a e pule aku au i ke Akua, e haʻi mai iaʻu i ka wā i hana ai lākou i ko lākou hewa:
18 A e hele aku au e hoike aku ia oe;
19 A e alakaʻi aku au iā ʻoe ma waena o Iudea, a hiki aku ʻoe i mua o Ierusalema; a e hoonoho au i kou nohoalii mawaena ona; a e kipaku aku oe ia lakou e like me na hipa kahu ole, aole hoi e hamama ka ilio i kona waha ia oe; oe.
20 A laila, ua ʻoluʻolu ʻo Holofernes a me kāna poʻe kauā a pau kāna mau ʻōlelo; a kāhāhā ihola lākou i kona akamai, ʻī aʻela.
21 ʻAʻole he wahine e like me ia, mai kēlā ʻaoʻao o ka honua, a hiki i kēlā ʻaoʻao o ka honua, no ka maikaʻi o ka helehelena a me ke akamai i ka ʻōlelo.
22 Pela hoi o Holoferena i olelo mai ai ia ia. Ua hana maikaʻi ke Akua i ka hoʻouna ʻana iā ʻoe i mua o nā kānaka, i loaʻa ka ikaika i loko o ko mākou lima a me ka luku ʻana i ka poʻe i manaʻo haʻahaʻa i kuʻu haku.
23 Ano hoi, ua maikai oe ma kou maka, a me kou akamai i kau olelo: he oiaio, ina e hana oe e like me kau i olelo mai ai, e lilo auanei kou Akua i Akua no'u, a e noho oe ma ka hale o ke alii o Nebukaneza, a e kaulana oe ma na wahi a pau. honua.

MOKUNA 12

1 A laila, kauoha aʻela ʻo ia e lawe mai iā ia i kahi i waiho ʻia ai kāna pāʻina; a kauoha aku la lakou e hoomakaukau i kana ai iho nana, a e inu oia i kona waina iho.
2 ʻĪ akula ʻo Iudita, ʻAʻole au e ʻai ia mea, o hewa auaneʻi au;

3 A laila, ‘ī akula ‘o Holofernes iā ia, Inā pau kāu ‘ai, pehea lā mākou e hā‘awi aku ai iā ‘oe? no ka mea, ‘a‘ohe me mākou o kou lāhui kanaka.
4 A laila, ‘ī akula ‘o Iudita iā ia, Ma ke ola o kou ‘uhane, e ku‘u haku, ‘a‘ole e ho‘olilo kāu kauwā wahine i nā mea a‘u, ma mua o ka hana ‘ana o Iēhova ma ko‘u lima i nā mea āna i ho‘oholo ai.
5 A laila, lawe a‘ela nā kauā a Holofernes iā ia i loko o ka halelewa, a hiamoe ‘o ia a hiki i ke aumoe, ala a‘ela ia i ke ala ‘ana o ke kakahiaka.
6 A hoouna aku la ia Holofernesa, e olelo ana, E kauoha mai kuu haku, e hele aku kau kauwawahine i ka pule.
7 A laila, kauoha a‘ela ‘o Holofernes i kona po‘e kia‘i, ‘a‘ole lākou e ho‘opa‘a iā ia: no laila, noho ihola ‘o ia ma kahi ho‘omoana i nā lā ‘ekolu, a hele akula i ka pō i ke awāwa ‘o Betulia, a ‘au‘au ihola ma ka pūnāwai kokoke i kahi ho‘omoana.
8 A i kona puka ‘ana i waho, ua noi ‘o ia iā Iēhova ke Akua o ka ‘Isera‘ela e alaka‘i i kona ala e ho‘āla ai i nā keiki a kona po‘e kānaka.
9 A komo mai la ia iloko o ka maemae, a noho ma ka halelole, a ai iho la ia i kana ai i ke ahiahi.
10 A i ka ha o ka la, hana iho la o Holofernes i ahaaina na kana poe kauwa wale no, aole ia i kii aku i kekahi o na luna e hele i ka ahaaina.
11 A laila, ‘ī akula ‘o ia iā Bagoasa, i ka luna, ka mea i mālama i kāna mau mea a pau, E hele ‘oe, e ho‘ohuli i kēia wahine Hebera me ‘oe, e hele mai ia i o kākou nei, e ‘ai a e inu pū me kāua.
12 No ka mea, aia hoi, he mea hilahila ia kakou, ke hookuu aku kakou i keia wahine me ka launa ole; no ka mea, ina aole kakou e huki mai ia ia io kakou nei, e akaaka mai no ia ia kakou.
13 Alaila, hele aku la o Bagoasa mai ke alo aku o Holofernesa, a hele io na la, i aku la, Mai makau keia kaikamahine maikai ke hele mai i kuu haku, a e hoonaniia imua o kona alo, e inu i ka waina, a e olioli pu me makou, i keia la me kekahi o na kaikamahine a ko Asuria, e lawelawe ana ma ka hale o Nebukaneza.
14 A laila, ‘ī akula ‘o Iudita iā ia, ‘O wai lā wau i hō‘ole aku ai au i ku‘u haku? he oiaio, o ka'u mea e lealea ai, e hana koke no au, a e lilo ia i olioli no'u a hiki i ka la o ko'u make ana.
15 Ku ae la ia, a kahiko iho la ia ia iho i kona aahu, a me na aahu a pau o kana wahine, a hele aku la kana kauwawahine, a waiho iho la i na ili pahee ma ka lepo nona, ma ke alo o Holofene, ka mea ana i loaa mai ai ia Bagoa no kana hana i kela la i keia la, i noho ai e ai maluna o lakou.
16 A i ka wa i komo ai o Iudita a noho iho, ua ukiuki loa kona naau ia Holofernesa, a ua hoohihia kona naau, a ua makemake loa ia e hui me ia; no ka mea, ua kali ‘o ia i manawa e ho‘opunipuni ai iā ia, mai ka lā āna i ‘ike ai iā ia.
17 A laila, ‘ī akula ‘o Holofernes iā ia, E inu ‘ānō, a e ‘oli‘oli pū me mākou.
18 I aku la o Iudita, E inu no wau ano, e kuu haku;
19 Lalau iho la ia, a ai iho la, a inu hoi imua ona i ka mea a kana kauwawahine i hoomakaukau ai.
20 A ‘oli‘oli nui ‘o Holofernes iā ia, a inu ‘o ia i ka waina ‘oi aku ka nui o kāna i inu ai i ka lā ho‘okahi, mai kona hānau ‘ana.

MOKUNA 13

1 ¶ A ahiahi a‘ela, wikiwiki a‘ela kāna po‘e kauwā e hele, a pani ihola ‘o Bagoasa i kona halelewa i waho, a ho‘oku‘u akula i ka po‘e lawelawe mai ke alo aku o kona haku; a moe iho la lakou a pau, no ka mea, ua luhi lakou a pau, no ka loihi o ka ahaaina.
2 A o Iudita wale no koe ma ka halelewa, a o Holofernes e moe hookahi ana maluna o kona wahi moe: no ka mea, ua piha ia i ka waina.
3 A ua kauoha ‘o Iudita i kāna kaikamahine e kū ma waho o kona ke‘ena moe, e kali iā ia. e hele ana iwaho, e like me kana hana ana i kela la i keia la;
4 Hele aku la lakou a pau, aohe mea i koe ma ke keena moe, aole uuku, aole nui. A laila, kū a‘ela ‘o Iudita ma kona wahi moe, ‘ī ihola i loko o kona na‘au, E ka Haku ke Akua mana a pau, e nānā mai ‘oe i kēia makana ma nā hana a ko‘u mau lima no ka ho‘oki‘eki‘e ‘ana iā Ierusalema.
5 No ka mea, ‘o ka manawa kēia e kōkua ai i kou ho‘oilina, a e ho‘okō i kāu ‘oihana i ka luku ‘ana i nā ‘enemi i kū kū‘ē mai iā mākou.
6 A hele aku la ia ma ke kia o ka moe, aia ma ke poo o Holofernes, a wehe iho la ia i kona pale lole mai laila mai;
7 Hele aku la ia ma kona wahi moe, lalau iho la i ka lauoho o kona poo, i aku la, E hooikaika mai oe ia'u, e Iehova ke Akua o ka Iseraela, i keia la.
8 Ha‘i ‘elua ‘o ia ma kona ‘ā‘ī me kona ikaika a pau, a ka‘i aku i kona po‘o mai ona aku lā.
9 Ho‘oha‘aha‘a ihola ia i kona kino mai luna mai o kahi moe, a huki ihola i ka pale mai nā kia mai; a ma hope iho, hele akula ia, a hā‘awi akula iā Holoferene i kona po‘o i kāna kaikamahine;
10 A waiho iho la ia iloko o ka eke ai, a hele pu laua e like me ka laua hana mau i ka pule;
11 A laila, ‘ōlelo akula ‘o Iudita i ka po‘e kia‘i ma ka ‘īpuka ma kahi lō‘ihi aku, E wehe a‘e, e wehe a‘e i ka ‘īpuka: ‘o ke Akua, ‘o ko kākou Akua pū kekahi me kākou, e hō‘ike i kona mana ma Ierusalema, hana i keia la.
12 A lohe na kanaka o kona kulanakauhale i kona leo, wikiwiki iho la lakou e iho ilalo i ka ipuka o ko lakou kulanakauhale, a kii aku la i na lunakahiko o ke kulanakauhale.
13 A holo pu mai la lakou a pau, ka poe liilii a me ka poe nui, no ka mea, he mea kupanaha ia lakou i kona hiki ana mai;
14 I mai la oia ia lakou me ka leo nui, E halelu aku, e halelu aku i ke Akua, e halelu aku i ke Akua;
15 Lawe a‘ela ‘o ia i ke po‘o mai loko a‘e o ka ‘eke, a hō‘ike aku iā lākou, ‘ī akula iā lākou, Aia ke po‘o o Holofernes, ka luna koa o ‘Asura, a aia ho‘i i ka uhi uhi āna i moe ai i kona ‘ona; a ua hahau mai ka Haku ia ia ma ka lima o ka wahine.
16 Ma ke ola o Iehova, ka mea i malama mai ia'u ma ko'u aoao a'u i hele ai, ua hoopunipuni ko'u maka ia ia e make ai, aole nae ia i hana hewa pu me au, e hoohaumia a e hoohilahila mai ia'u.
17 A laila, kāhāhā nui ka na‘au o nā kānaka a pau, a kūlou ihola lākou, a ho‘omana akula i ke Akua, ‘ī a‘ela me ka lokahi, E ho‘omaika‘i ‘ia ‘oe, e ko mākou Akua, ka mea i ho‘olilo i kēia lā i mea ‘ole i nā ‘enemi o kou po‘e kānaka.
18 A laila ‘ī akula ‘o ‘Uzia iā ia, E ke kaikamahine, ua ho‘omaika‘i ‘ia ‘oe e ke Akua ki‘eki‘e loa ma mua o nā wāhine a pau o ka honua; a e ho‘omaika‘i ‘ia ‘o Iēhova ke

Akua, ka mea nāna i hana ka lani a me ka honua, ka mea i kuhikuhi iā ʻoe i ke oki ʻana i ke poʻo o ka poʻokela o ko mākou poʻe ʻenemi.
19 No kēia mea, ʻaʻole e haʻalele kou hilinaʻi ʻana i ka naʻau o nā kānaka, ka poʻe e hoʻomanaʻo mau loa i ka mana o ke Akua.
20 A e hoohuli mai ke Akua i keia mau mea ia oe i mea hoolea mau loa, e ike ia oe ma na mea maikai; I mai la na kanaka a pau; Pela no, pela no.

MOKUNA 14

1 A laila ʻōlelo akula ʻo Iudita iā lākou, E hoʻolohe mai ʻoukou iaʻu, e nā hoahānau oʻu, a e lawe i kēia poʻo, a e kau ma luna o kahi kiʻekiʻe loa o ko ʻoukou mau pā.
2 A i ka puka ana mai o ke kakahiaka, a puka mai ka la maluna o ka honua, e lawe oukou kela mea keia mea i kana mea kaua, a e hele aku i kela kanaka keia kanaka koa mawaho o ke kulanakauhale, a e hoonoho i luna maluna o lakou, me he mea la e makemake ana oukou. e iho i ke kula i ka wati o ko Asuria; aka, mai iho oe ilalo.
3 A laila e lawe lākou i kā lākou mea kaua, a e hele i ko lākou hoʻomoana, a e hoʻāla i nā luna o ka poʻe kaua o ʻAsura, a e holo lākou i ka halelewa o Holofernes, ʻaʻole e loaʻa iā ia; a laila e kau ka makaʻu ma luna o lākou, e auhee aku imua o kou alo.
4 Pela oukou, a me ka poe a pau e noho la ma ka mokuna o ka Iseraela, e alualu ia lakou, a e hoohiolo ia lakou i ko lakou hele ana.
5 Akā, ma mua o ka hana ʻana i kēia mau mea, e kapa mai ʻoukou iaʻu ʻo ʻAkiora ka ʻAmona, i ʻike a ʻike ʻo ia i ka mea i hoʻowahāwahā i ka ʻohana a ʻIseraʻela, a nāna ia i hoʻouna mai i o kākou nei me he mea lā e make ai ia.
6 A laila kāhea akula lākou iā ʻAkiora mai ka hale o ʻUzia; a i kona hiki ana mai, ike aku la ia i ke poo o Holofernes ma ka lima o ke kanaka iloko o ka ahakanaka, hina iho la ia ilalo ke alo, a pau kona naau.
7 A loaa ia ia lakou, moe iho la ia ma na wawae o Iudita, a hoomaikai aku la ia ia, i mai la, Pomaikai oe ma na halelewa a pau o Iuda, a ma na aina a pau, ka poe i lohe i kou inoa, e kahaha auanei lakou.
8 Ano hoi, e hai mai oe ia'u i na mea a pau au i hana'i i keia mau la. Alaila, hai aku la o Iudita ia ia iwaena o na kanaka i na mea a pau ana i hana'i, mai ka la ana i hele aku ai a hiki i kela hora ana i olelo aku ai ia lakou.
9 A i ka oki ana o kana olelo ana, hooho ae la na kanaka me ka leo nui, a hooho olioli ma ko lakou kulanakauhale.
10 A ʻike ʻo ʻAkiora i nā mea a pau a ke Akua o ka ʻIseraʻela i hana ai, manaʻoʻiʻo nui ʻo ia i ke Akua, a ʻoki poepoe ʻo ia i ka ʻiʻo o kona ʻōmaka, a hui pū ʻia me ka ʻohana a ʻIseraʻela a hiki i kēia lā.
11 A ala ae la ke kakahiaka, kau aku la lakou i ke poo o Holofernes ma ka pa, a lawe kela kanaka keia kanaka i kana mau mea kaua, a hele pu aku la lakou i na pilikia o ka mauna.
12 A ʻike akula ko ʻAsuria iā lākou, hoʻouna akula lākou i ko lākou poʻe luna, a hele mai i ko lākou mau luna a me nā luna koa, a i kēlā me kēia luna o lākou.
13 A hele aku la lakou i ka halelewa o Holofernesa, i aku la i ka mea nana i malama i kana mau mea a pau, E ala mai oe, e ko makou haku;
14 A laila hele akula i loko o Bagoasa, a kīkēkē ma ka puka o ka halelewa; no ka mea, ua manao oia ua moe pu oia me Iudita.
15 Aka, no ka hai ole mai o kekahi, wehe ae la ia, a komo aku la iloko o ke keena moe, a loaa iho la ia ia ua make ma ka papahele, a ua laweia'ku kona poo mai ona aku la.
16 No ia mea, kahea aku la ia me ka leo nui, me ka uwe ana, a me ke kaniuhu, a me ka uwa nui loa, a haehae iho la i kona aahu.
17 Ma hope iho o kona komo ʻana i loko o ka halelewa, kahi i moe ai ʻo Iudita, ʻaʻole i loaʻa ʻo ia, lele akula ia i waho i nā kānaka, a kāhea akula,
18 Ua hana hoopunipuni keia poe kauwa; Ua hoohilahila kekahi wahine Hebera i ka hale o ke alii o Nebukaneza: no ka mea, aia hoi, e moe ana o Holofernes ma ka honua, me ke poo ole.
19 A lohe na luna o ko Asuria i keia mau olelo, haehae iho la lakou i ko lakou aahu, a pihoihoi ko lakou naau, a he uwe, a he halulu nui loa ma kahi i hoomoana'i.

MOKUNA 15

1 A lohe ka poe ma na halelewa, kahaha iho la lakou i ka mea i hanaia.
2 Kau mai la ka makau a me ka haalulu maluna o lakou, aohe kanaka i aa e noho imua o kona hoalauna, holo pu aku la lakou iwaho, a holo ma na aoao a pau o ka papu a me ka mauna.
3 ʻO ka poʻe i hoʻomoana ma nā mauna a puni ʻo Betulia, heʻe akula lākou. Alaila, holo mai la na mamo a Iseraela, o na kanaka koa a pau iwaena o lakou.
4 A laila, hoʻouna ʻo ʻUzia i Betomatema, a i Bebai, a me Kobai, a me Kola, a i nā mokuna a pau o ka ʻIseraʻela, i haʻi aku i nā mea i hana ʻia, a e holo wikiwiki nā mea a pau i ko lākou poʻe ʻenemi e luku iā lākou.
5 A lohe na mamo a Iseraela, lele aku la lakou a pau maluna o lakou me ka manao hookahi, a pepehi aku la ia lakou a hiki i Kebai: pela no hoi ka poe i hele mai Ierusalema mai, a mai ka mauna mai a pau, (no ka mea, ua hai aku na kanaka ia lakou i na mea i hanaia. ma kahi hoʻomoana o ko lākou poʻe ʻenemi) a ʻo ka poʻe ma Galaada, a me Galilaia, hahai lākou iā lākou me ka luku nui, a hala lākou i Damaseko a me kona mau mokuna.
6 A ʻo ke koena o ka poʻe i noho ma Betulia, hāʻule lākou i kahi hoʻomoana o ʻAsura, a hao ihola iā lākou, a waiwai nui lāikou.
7 A i nā mamo a ʻIseraʻela i hoʻi mai mai ka pepehi ʻana mai, iā lākou ka mea i koe; a ʻo nā kauhale a me nā kūlanakauhale ma nā mauna a me ka pāpū, loaʻa iā lākou ka waiwai pio he nui loa;
8 A laila hele mai ʻo Ioakima ke kahuna nui, a me nā lunakahiko o nā mamo a ʻIseraʻela e noho ana ma Ierusalema, e ʻike i nā mea maikaʻi a ke Akua i hōʻike mai ai i ka ʻIseraʻela, a e ʻike iā Iudita, a e aloha aku iā ia.
9 A hiki aku la lakou io na la, hoomaikai aku la lakou ia ia me ka lokahi, i aku la ia ia, O oe no ka hookiekie ana o Ierusalema, o oe ka nani nui o ka Iseraela, o oe ka mea e hauoli ai ko makou lahuikanaka.
10 Ua hana ʻoe i kēia mau mea a pau ma kou lima; ua hana maikaʻi nui ʻoe i ka ʻIseraʻela, a ua ʻoluʻolu ke Akua iā ia: e hoʻomaikaʻi ʻia ʻoe e ka Haku mana mau loa. I mai la na kanaka a pau, Pela io no.

11 A hao aʻela nā kānaka i kahi hoʻomoana i nā lā he kanakolu: a hāʻawi lākou iā Iudita Holoferena i kona halelewa, a me kona pā a pau, a me kona mau moena, a me kona mau ipu, a me kona ukana a pau; a hoomakaukau iho la i kona mau kaa, a kau iho maluna.
12 A holo pū nā wāhine a pau o ka ʻIseraʻela e ʻike iā ia, a hoʻomaikaʻi lākou iā ia, a hula ihola i ka hula i waena o lākou;
13 Kau aku la lakou i ka lei oliva maluna ona, a me kana kaikamahine pu me ia, a hele aku la ia imua o na kanaka a pau ma ka hula, e alakai ana i na wahine a pau; ma ko lakou waha.

MOKUNA 16

1 ¶ A laila hoʻomaka ʻo Judita e hīmeni i kēia hoʻomaikaʻi ʻana i loko o ka ʻIseraʻela a pau, a mele akula nā kānaka a pau i kēia mele hoʻoleʻa ma hope ona.
2 I aku la o Iudita, E hoomaka oe i ko'u Akua me na pahu kani, E oli aku i ko'u Haku me na kimebala; E hookani aku ia ia i ka himeni hou;
3 No ka mea, ua uhai ke Akua i na kaua;
4 Hele mai ʻo ʻAsura, mai nā mauna mai, mai ke kūkulu ʻākau mai, hele mai ia me nā ʻumi tausani o kona poʻe koa, ʻo ka lehulehu i hoʻopaʻa ʻia nā kahawai, a ua uhi nā hoʻoholo lio i nā puʻu.
5 Ua kaena ʻo ia e puhi i koʻu mau mokuna, a e pepehi i koʻu poʻe kānaka ʻōpiopio me ka pahi kaua, a e kuʻi i nā keiki omo waiu i ka honua, a e hoʻolilo i kaʻu poʻe kamaliʻi i waiwai pio, a me kaʻu mau wahine puʻupaʻa i waiwai pio.
6 Aka, ua hoohilahila ka Haku mana loa ia lakou ma ka lima o ka wahine.
7 No ka mea, ʻaʻole i hāʻule ka mea ikaika i mua o ka poʻe uʻi, ʻaʻole hoʻi i pepehi nā keiki a nā Titans iā ia, ʻaʻole hoʻi i hoʻokau aku nā kānaka nunui iā ia;
8 No ka mea, wehe aʻela ʻo ia i ke kapa o kona noho wahine kāne make ʻana, i mea e hoʻokiʻekiʻe ai i ka poʻe i hoʻoluhi ʻia i loko o ka ʻIseraʻela, a poni ihola i kona maka i ka mea poni, a nakii i kona lauoho i ka papale, a lawe i ka lole olonā e hoʻopunipuni ai iā ia.
9 Na kona mau kamaa i hoohihia i kona mau maka;
10 Haalulu ko Peresia i kona wiwo ole, a makau ko Media i kona paakiki.
11 A laila, hoʻōho koʻu poʻe ʻilihune i ka ʻoliʻoli, A hoʻōho nui koʻu poʻe nāwaliwali; aka, ua kahaha lakou;
12 Ua hou aku na keiki a na kaikamahine ia lakou, a eha lakou ia lakou e like me na keiki auhee: Ua make lakou i ke kaua o Iehova.
13 E oli aku au ia Iehova i ke mele hou: E ka Haku, ua nui oe a nani hoi, He kupanaha kou ikaika, a me ka lanakila ole.
14 E hookauwa mai na mea a pau ia oe, no ka mea, ua olelo oe, a ua hanaia lakou;
15 No ka mea, e hoʻoneʻe ʻia nā mauna mai ko lākou mau kumu aku me nā wai, E heheʻe nā pōhaku i mua o kou alo;
16 No ka mea, ʻuʻuku loa ka ʻālana a pau i mea ʻala ʻoluʻolu iā ʻoe, ʻaʻole lawa ka momona a pau i kāu mōhai kuni;
17 Auwe na lahuikanaka i ku e mai i ko'u poe hoahanau! Na ka Haku mana e hoopai ia lakou i ka la e hookolokolo ai, i ka hookomo ana i ke ahi a me na ilo iloko o ko lakou io; a e haha aku lakou ia lakou, a e uwe mau loa.
18 A i ko lakou komo ana i Ierusalema, hoomana aku la lakou ia Iehova; a i ka wa i huikalaia'i na kanaka, kaumaha aku la lakou i ka lakou mau mohaikuni, a me ka lakou mau mohai aloha, a me ka lakou mau makana.
19 Hoʻolaʻa hoʻi ʻo Iudita i nā mea a pau a Holofernes, nā mea a nā kānaka i hāʻawi aku ai iā ia, a hāʻawi hoʻi i ka uhi uhi āna i lawe ai mai loko mai o kona keʻena moe, i makana iā Iēhova.
20 Hoomau iho la na kanaka i ka ahaaina ma Ierusalema imua o kahi hoano i na malama ekolu, a noho pu iho la o Iudita me lakou.
21 A mahope iho, hoi aku kela kanaka keia kanaka i kona hooilina iho, a hele aku la o Iudita i Betulia, a noho iho la ma kona aina iho, a ua hanohano ia i kona manawa ma ka aina a pau.
22 A nui ka poʻe i makemake iā ia, ʻaʻohe mea i ʻike iā ia i nā lā a pau o kona ola ʻana, ma hope iho o ka make ʻana o Manase kāna kāne, a ua hui pū ʻia me kona poʻe kānaka.
23 Mahuahua aʻela hoʻi kona hanohano, a ʻelemakule ma ka hale o kāna kāne, hoʻokahi haneri makahiki a me kumamālima, a hoʻokuʻu akula i kāna kaikamahine; a make ia ma Betulia: a kanu lakou ia ia iloko o ke ana o kana kane o Manase.
24 A kanikau ka ʻohana a ʻIseraʻela iā ia i nā lā ʻehiku: a ma mua o kona make ʻana, hāʻawi ʻo ia i kāna waiwai i ka poʻe a pau e pili ana iā Manase kāna kāne, a i ka poʻe pili loa o kona poʻe hoahānau.
25 ʻAʻohe mea nāna i hoʻoweliweli hou aku i nā mamo a ʻIseraʻela i nā lā o Iudita, ʻaʻole hoʻi i ka wā lōʻihi ma hope o kona make ʻana.

Hoʻohui iā ʻEsetera

Hoʻohui iā ʻEsetera

MOKUNA 10

4 I aku la o Maredokeo, Na ke Akua keia mau mea i hana.
5 No ka mea, ke hoomanao nei au i ka moeuhane a'u i ike ai no keia mau mea, aohe mea i haule.
6 Lilo aʻela kahi pūnāwai liʻiliʻi i muliwai, a mālamalama, a me ka lā, a me ka wai he nui: ʻo ʻEsetera kēia muliwai, a ke aliʻi i mare ai a hoʻolilo i aliʻi wahine.
7 A ʻo nā deragona ʻelua, ʻo wau a me ʻAmana.
8 A ʻo nā lāhui kanaka ka poʻe i ʻākoakoa e hoʻopau i ka inoa o nā Iudaio.
9 A ʻo koʻu lāhui kanaka kēia ʻIseraʻela, ka mea i kāhea aku i ke Akua, a ua hoʻōla ʻia: no ka mea, ua hoʻōla ʻo Iēhova i kona poʻe kānaka, a ua hoʻopakele ʻo Iēhova iā mākou mai ia mau mea ʻino a pau, a ua hana ke Akua i nā hōʻailona a me nā mea kupanaha i hana ʻole ʻia i waena o nā lāhui kanaka.
10 No ia mea, ua hailona oia i elua hailona, i kekahi no ka poe kanaka o ke Akua, a i kekahi no ko na aina e a pau.
11 Ua hiki mai keia mau hailona elua i ka hora, a me ka manawa, a me ka la hookolokolo imua o ke Akua iwaena o na lahuikanaka a pau.
12 A hoomanao iho la ke Akua i kona poe kanaka, A hoapono mai la i kona hooilina.
13 No ia mea, e lilo ia mau lā no lākou i ka malama ʻo ʻAdara, i ka lā ʻumikumamāhā a me ka ʻumikumamālima o ia malama, me ka ʻaha kanaka, a me ka ʻoliʻoli, a me ka ʻoliʻoli i mua o ke Akua, e like me nā hanauna a mau loa i waena o kona poʻe kānaka.

MOKUNA 11

1 ¶ I ka ha o ka makahiki o ke au ia Petolemeus a me Keleopatera, lawe mai o Dositeus, ka mea i olelo he kahuna a me ka Levi, a me Petolemeus kana keiki, i keia palapala a Purima, a lakou i olelo ai, oia hookahi no, a na Lusimako ke keiki a Petolemeus ma Ierusalema i hoakaka mai ia mea.
2 I ka lua o ka makahiki o ke au ia Aretasaseta ka nui, i ka la mua o ka malama o Nisana, moe uhane o Maredokeo ke keiki a Iairo, ke keiki a Semei, ke keiki a Kisai, no ka ohana a Beniamina;
3 He Iudaio ia, a noho no ia ma ke kulanakauhale o Susana, he kanaka koikoi, he kauwa ma ka hale o ke alii.
4 ʻO ia kekahi o ka poʻe pio a Nebukaneza ke aliʻi o Babulona i lawe mai Ierusalema me Iekonia ke aliʻi o Iuda; a eia kāna moe.
5 Aia hoi, ka halulu o ka haunaele, me ka hekili, a me na olai, a me ka haunaele ana ma ka aina.
6 Aia hoi, hele mai la na deragona nui elua me ka makaukau e kaua, a ua nui ko lakou uwe ana.
7 A i ko lakou hea ana, ua hoomakaukauia na lahuikanaka a pau e kaua, i hiki ia lakou ke kaua aku i ka poe pono.
8 Aia hoi, he la o ka pouli a me ka pouli, ka popilikia a me ka ehaeha, ka popilikia a me ka haunaele nui ma ka honua.
9 A makau iho la ka lahuikanaka pono a pau i ko lakou hewa iho, a ua makaukau lakou e make.
10 Alaila kahea aku la lakou i ke Akua, a ma ko lakou uwe ana, me he punawai uuku mai, lilo iho la ia i kaiakahinalii, he wai nui.
11 Ua puka mai ka malamalama a me ka la, a ua hookiekieia'e ka poe haahaa, a ua pau ka poe hanohano.
12 A ala ae la o Maredokeo, ka mea i ike i keia moe, a me ka mea a ke Akua i manao ai e hana, alaila, manao iho la ia i keia moe, a hiki i ka po, makemake nui ia e ike.

MOKUNA 12

1 ¶ A moe iho la o Maredokeo ma ka pahale me Gabata a me Tara, na luna elua a ke alii, a me na kiai o ka halealii.
2 A lohe oia i ko lakou manao, a imi iho la i ko lakou manao, a ike iho la e kau ana lakou i na lima maluna o Aretasaseta ke alii; a pela oia i hoike aku ai i ke alii o lakou.
3 A laila, hoʻāʻo aʻela ke aliʻi i ua poʻa lā ʻelua, a hōʻoiaʻiʻo aʻela, ua ʻumi ʻia lāua.
4 A kakau iho la ke alii i mooolelo no keia mau mea, a kakau no hoi o Mardocheus no ia mea.
5 Kauoha ae la ke alii ia Mardokeo e lawelawe ma ka hale hookolokolo, a no keia mea i uku aku ai oia ia ia.
6 Akā, ʻo ʻAmana ke keiki a ʻAmadata ke ʻAgaga, ka mea i hanohano nui i ke aliʻi, ua ʻimi ʻo ia e hoʻopilikia iā Mardokeo a me kona poʻe kānaka no nā luna ʻelua o ke aliʻi.

MOKUNA 13

1 ¶ Eia ke kope o nā palapala: Na ke aliʻi nui ʻo ʻAretasaseta i kākau i kēia mau mea i nā aliʻi a me nā kiaʻāina ma lalo ona, mai ʻInia a hiki i ʻAitiopa ma nā ʻāina hoʻokahi haneri me ka iwakāluakumamāhiku.
2 Mahope iho, lilo au i haku maluna o na lahuikanaka he nui loa, a ua noho alii au maluna o ke ao nei a pau, aole i hookiekieia me ka hookiekie i ko'u mana, aka, e hooikaika mau ana au ia'u iho me ka pono a me ke akahai, manao iho la au e hoonoho mau i ko'u poe kanaka me ka noho malie, a e hoomaha i ko'u aupuni, a e wehe hoi i ke ala e hiki ai i na mokuna a pau, e hana hou i ka maluhia i makemakeia e na kanaka a pau.
3 Ano, ia'u i ninau aku ai i ko'u poe kakaolelo pehea la e hiki ai keia, Amana, ka mea i oi aku i ka naauao iwaena o kakou, a ua aponoia no kona manao maikai mau a me kona kupaa pono, a loaa ka hanohano o ka lua o ke aupuni;
4 Ua hai mai ia makou, ma na aina a pau a puni ka honua, ua hoopuehuia kekahi poe kanaka ino, he mau kanawai ku e lakou i ko na aina a pau, a hoowahawaha mau i na kauoha a na'lii, i hiki ole ai i ka hui pu ana o ko kakou mau aupuni, ka mea i manao hanohano ia e kakou.
5 No ka mea, ke hoomaopopo nei makou o keia poe kanaka wale no ke ku e mau ana i na kanaka a pau, e like ole ana ma ke ano e o ko lakou mau kanawai, a me ka hewa i hoopilikiaia mai i ko kakou mokuaina, e hana ana i na mea ino a pau i hiki ole ia lakou ke kukulu paa loa i ko kakou aupuni.
6 No ia mea, ua kauoha aku makou, o ka poe a pau i kakauia ma ka palapala ia oe e Amana, ka mea i hoonohoia maluna o na oihana, a mahope iho o makou, e luku loa ia lakou a pau, me ka lakou mau wahine a me na keiki, i ka pahikaua a ko lakou poe enemi, me ke aloha ole a me ke aloha ole, i ka la umikumamaha o ka malama umikumamalua o Adara o keia makahiki.

7 I hiki ai i ka poe o ka wa kahiko a i keia manawa ke komo iloko o ka lua me ka ino i ka la hookahi;
8 A laila, noʻonoʻo ʻo Maredokeo i nā hana a pau a ka Haku, a pule akula iā ia,
9 ʻĪ akula, E ka Haku, ka Haku, ke Aliʻi mana loa; no ka mea, i loko o kou mana ko ke ao nei a pau;
10 No ka mea, nau no i hana ka lani a me ka honua, a me na mea kupanaha a pau malalo iho o ka lani.
11 ʻO ʻoe nō ka Haku o nā mea a pau, ʻaʻohe kanaka e hiki ke kūʻē iā ʻoe, ʻo ka Haku nō ia.
12 Ua ʻike ʻoe i nā mea a pau, a ua ʻike nō ʻoe, e ka Haku, ʻaʻole no ka hoʻowahāwahā ʻana, ʻaʻole hoʻi ka haʻaheo, ʻaʻole hoʻi no ka makemake hoʻonani, ʻaʻole au i kūlou i lalo iā ʻAmana haʻaheo.
13 No ka mea, ua ʻoluʻolu au i ke ola o ka ʻIseraʻela e honi i nā kapuwai o kona wāwae.
14 Akā, ua hana au i kēia, i ʻole ai au e hoʻomaikaʻi aku i ka nani o ke kanaka ma mua o ka nani o ke Akua: ʻaʻole hoʻi au e hoʻomana aku iā ʻoe wale nō, e ke Akua, ʻaʻole au e hana me ka haʻaheo.
15 Ano hoi, e Iehova ke Akua a me ke Alii, e kala mai oe i kou poe kanaka; he oiaio, ke makemake nei lakou e hoopau i ka hooilina ia oe mai kinohi mai.
16 Mai hoʻowahāwahā i ka ʻāpana āu i hoʻopakele ai mai ʻAigupita mai nou iho.
17 E hoolohe mai oe i ka'u pule, a e aloha mai i kou hooilina;
18 Kahea aku la ka Iseraela a pau ia Iehova, no ka mea, imua o ko lakou mau maka ko lakou make.

MOKUNA 14

1 ¶ ʻO ʻEsetera, ke aliʻi wahine, ʻo ka makaʻu i ka make, hoʻi akula ia i ka Haku.
2 Haalele iho la ia i kona aahu nani, a aahu iho la i na aahu o ka eha, a me ke kanikau; a ma kahi o na mea poni makamae, uhi iho la ia i kona poo i ka lehu a me ka lepo, a hoohaahaa loa ia i kona kino, a o na wahi a pau o kona olioli ana i hoopiha ai i kona lauoho nahaehae.
3 A pule aku la ia ia Iehova i ke Akua o ka Iseraela, i aku la, E kuu Haku, o oe wale no ko makou alii;
4 No ka mea, ma ko'u lima ko'u pilikia.
5 Mai koʻu wā ʻōpiopio mai, ua lohe au ma ka ʻohana o koʻu ʻohana, ua lawe ʻoe, e Iēhova, i ka ʻIseraʻela mai waena mai o nā kānaka a pau, a me ko mākou poʻe kūpuna mai nā kūpuna mai a pau, i hoʻoilina mau loa, a ua hoʻokō ʻoe i nā mea āu i ʻōlelo mai ai iā lākou.
6 Ano, ua hana hewa makou imua ou;
7 No ka mea, ua hoomana makou i ko lakou mau akua: E ka Haku, ua pono oe.
8 ʻAʻole naʻe ia e ʻoluʻolu i ko mākou noho pio ʻana;
9 I hoopau lakou i ka mea au i kauoha ai me kou waha, a e hoopau i kou hooilina, a e pani i ka waha o ka poe hoolea ia oe, a e kinai i ka nani o kou hale, a me kou kuahu;
10 A e wehe i ka waha o ko na aina e, e hai aku i ka nani o na kii, a e hookiekie i ke alii kino mau loa.
11 E ka Haku, mai haawi oe i kou kookoo alii i ka poe ole, a mai akaaka mai hoi lakou i ko makou haule ana; aka, e hoohuli i ko lakou manao ia lakou iho, a e hoolilo ia ia i kumu hoohalike, i ka mea nana i hoomaka keia ku e ia kakou.
12 E hoomanao oe, e ka Haku, e hoike mai oe ia oe iho i ka wa o ko makou popilikia, a e haawi mai oe ia'u i ka wiwo ole, e ke Alii o na lahuikanaka, a me ka Haku nona ka mana a pau.
13 E hāʻawi mai ʻoe iaʻu i ka ʻōlelo maikaʻi ma koʻu waha i mua o ka liona;
14 Akā, e hoʻōla mai ʻoe iā mākou me kou lima, a e kōkua mai iaʻu i ka poʻe mehameha, ʻaʻohe mea kōkua ʻē aʻe, ʻo ʻoe wale nō.
15 Ua ike no oe i na mea a pau, e ka Haku; Ua ʻike ʻoe ua hoʻowahāwahā au i ka nani o ka poʻe hewa, a ua hoʻowahāwahā i ka moe o ka poʻe ʻoki poepoe ʻole ʻia, a me nā lāhui kanaka a pau.
16 Ua ʻike ʻoe i koʻu pono: no ka mea, ke hoʻowahāwahā nei au i ka hōʻailona o koʻu kūlana kiʻekiʻe, ka mea ma luna o koʻu poʻo i nā lā aʻu i hōʻike ai iaʻu iho, a ua hoʻowahāwahā au ia mea me he lole lā, ʻaʻole au e ʻaʻahu ia i koʻu noho kaawale ʻana.
17 ʻAʻole hoʻi i ʻai kāu kauwā wahine ma ka papa ʻaina o ʻAmana, ʻaʻole hoʻi au i manaʻo nui i ka ʻahaʻaina a ke aliʻi, ʻaʻole hoʻi i inu i ka waina o nā mōhai inu.
18 ʻAʻole hoʻi i ʻoliʻoli kāu kauwā wahine mai ka lā i lawe ʻia mai ai au a hiki i kēia manawa, akā iā ʻoe, e Iēhova ke Akua o ʻAberahama.
19 E ke Akua mana ma luna o nā mea a pau, e hoʻolohe mai i ka leo o ka poʻe kanikau, a e hoʻopakele iā mākou i ka lima o ka poʻe hewa, a e hoʻopakele mai iaʻu i koʻu makaʻu.

MOKUNA 15

1 A i ke kolu o ka la, i ka pau ana o kana pule ana, haalele iho la ia i kona mau aahu kanikau, a aahu iho la i kona kapa nani.
2 Ua kāhiko ʻia ʻo ia me ka nani, ma hope o kona kāhea ʻana i ke Akua, ʻo ia ka mea nāna e ʻike a hoʻōla i nā mea a pau, a lawe pū ʻo ia i ʻelua mau kaikamāhine.
3 A ma luna o ka mea ua hilinaʻi ʻo ia, me he mea lā e hali ana iā ia iho me ka momona;
4 Hahai aku la kekahi, e hali ana i kona kaa.
5 Ua ʻulaʻula ʻo ia no ka maikaʻi o kona nani, a ʻo kona helehelena he ʻoliʻoli a he ʻoluʻolu loa;
6 A hele ae la ia ma na puka a pau, ku iho la ia imua o ke alii, ka mea e noho ana ma kona nohoalii alii, a ua aahuia me kona aahu nani a pau, ua olinolino i ke gula a me na pohaku makamae; a he mea weliweli loa ia.
7 Hapai ae la ia i kona maka i alohilohi me ka hanohano, a nana aku la ia ia me ka ikaika loa;
8 A laila, hoʻololi ke Akua i ka ʻuhane o ke aliʻi i akahai, a lele akula ia me ka makaʻu mai kona noho aliʻi mai, a apo akula iā ia ma kona mau lima, a hoʻi hou ia, a hōʻoluʻolu iā ia i nā ʻōlelo aloha, ʻī maila iā ia,
9 E ʻEsetera, he aha ia? ʻO wau nō kou kaikaina, e ʻoliʻoli ʻoe.
10 ʻAʻole ʻoe e make, inā he laulā kā mākou kauoha: e hoʻokokoke mai.
11 Hapai aʻela ia i kona koʻokoʻo aliʻi gula, a kau ma luna o kona ʻāʻī;
12 A apo aku la ia ia, i aku la, E olelo mai oe ia'u.
13 A laila ʻī maila kēlā iā ia, Ua ʻike au iā ʻoe, e kuʻu haku, me he ʻānela lā o ke Akua, a haʻalulu koʻu naʻau i ka makaʻu i kou hanohano.

14 No ka mea, he kupanaha oe, e ka Haku, a ua piha kou maka i ka lokomaikai.
15 A i kana olelo ana, hina iho la ia no ka nawaliwali.
16 A laila, pilikia ihola ke aliʻi, a hōʻoluʻolu aku kāna poʻe kauwā a pau iā ia.

MOKUNA 16

1 ¶ Na Aretasaseta ke alii nui, i na'lii, a me na kiaaina o na aina hookahi haneri me ka iwakaluakumamahiku, mai Inia a hiki i Aitiopa, a i ko makou poe kanaka haipule a pau, aloha oukou.
2 He nui ka poe i hoonani pinepine ia lakou i ka lokomaikai o ko lakou poe alii lokomaikai, Ua mahuahua ko lakou haaheo;
3 A e hooikaika e hana ino i ko makou poe kanaka wale no, aole nae e hiki ke hoomanawanui, e hooikaika aku oukou i ka poe hana maikai mai ia lakou.
4 A e lawe aku i ka mahalo mai waena aku o kanaka, aka, i hookiekieia no hoi me na olelo nani a ka poe moe kolohe, aole i maikai loa, manao lakou e pakele i ka pono o ke Akua, ka mea nana i na mea a pau, a inaina i ka hewa.
5 He pinepine no hoi ka olelo maikai a ka poe i haawiia e malama i ka hana a ko lakou mau makamaka, ua lilo ia i mea koko hala ole i na mea he nui, a ua hoopili ia lakou i na poino hoopau ole.
6 E hoowalewale ana me ka wahahee a me ka hoopunipuni o ko lakou manao kolohe i ka hala ole a me ka maikai o na'lii.
7 Ano, ua hiki ia oukou ke ike i keia, e like me ka makou i hai aku ai, aole ma na moolelo kahiko, e like me oukou, ke imi oukou i ka mea i hana hewa ia mai nei ma o ka hana ahulau o ka poe i hoonoho pono ole ia ma ka mana.
8 A e malama pono kakou i ka manawa e hiki mai ana, i malu ai ko kakou aupuni a me ka maluhia no na kanaka a pau.
9 Ma ka hoʻololi ʻana i kā mākou mau manaʻo, a me ka hoʻoponopono mau ʻana i nā mea i ʻike ʻia me ka hana like.
10 No ka mea, ʻo ʻAmana, he kanaka no Makedonia, ke keiki a ʻAmadata, he malihini ʻo ia mai ke koko Peresia mai, a mamao loa hoʻi i ko mākou lokomaikaʻi, a me he malihini lā i hoʻokipa mai iā mākou;
11 Ina ua loaa ia makou ka lokomaikai a makou e hoike aku ai i kela aina keia aina, i kapaia oia ko makou makuakane, a ua hoonani mau ia e na mea a pau i ke alii.
12 Akā, ʻaʻole ʻo ia i lawe i kona hanohano nui, ua ʻimi ʻo ia e hoʻonele iā mākou i ko mākou aupuni a me ko mākou ola.
13 Ua imi mai lakou i ka luku mai ia makou ma na hoopunipuni lehulehu a me ka maalea, e like me Mardokeo, ka mea i hoola i ko makou ola, a i malama mau i ko makou pono, e like me Esetera hala ole, ka mea i loaa i ko kakou aupuni, me ko lakou lahuikanaka a pau.
14 No ka mea, ma keia mau mea, manao iho la ia, ua nele makou i na makamaka, i lawe aku i ke aupuni o Peresia i ko Makedonia.
15 Aka, ke ike nei kakou, o na Iudaio, ka poe a keia mea ino i haawi ai e luku loa ia lakou, aole lakou he poe hana hewa, aka, ke ola nei lakou ma na kanawai pololei.
16 I poe keiki lakou na ke Akua ola loa, a me ka mana loa, ka mea nana i kauoha mai ke aupuni no kakou a me ko kakou poe kupuna ma ke ano maikai loa.
17 No ia mea, mai hana pono oukou i na palapala i hoounaia mai ia oukou e Amana ke keiki a Amadata.
18 No ka mea, ʻo ka mea nāna i hana ia mau mea, ua kau ʻia ʻo ia ma nā ʻīpuka o Susana me kona ʻohana a pau: ʻo ke Akua, ka mea nāna e hoʻomalu i nā mea a pau, e hoʻopaʻi koke ana iā ia e like me kona neʻe ʻana.
19 Nolaila, e hoolaha aku oukou i ke kope o keia palapala ma na wahi a pau, i noho kuokoa na Iudaio mamuli o ko lakou mau kanawai iho.
20 A e kokua aku oukou ia lakou, i ka la hookahi, oia ka la umikumamakolu o ka malama umikumamalua o Adara, e hoopaiia lakou maluna o lakou, ka poe e kau ai maluna o lakou i ka manawa o ko lakou popilikia.
21 No ka mea, ua hoohuli ae ke Akua mana loa ia lakou e olioli i ka la i make ai ka poe i waeia.
22 No laila, i waena o kā ʻoukou ʻahaʻaina, e mālama ʻoukou ia lā nui me nā ʻahaʻaina a pau.
23 I mea e malu ai kakou a me ko Peresia i keia wa a ma keia hope aku; aka, i ka poe ohumu mai ia makou, he mea hoomanao no ka lukuia.
24 No laila, ʻo kēlā me kēia kūlanakauhale a me ka ʻāina, ʻo ka mea hana ʻole e like me kēia mau mea, e luku ʻia me ke aloha ʻole i ke ahi a me ka pahi kaua, a e lilo ia i mea hiki ʻole ke hele i nā kānaka wale nō, akā, i mea e inaina ʻia e nā holoholona hihiu a me nā manu a mau loa.

THE Wisdom OF Solomon

Ka naauao o Solomona

MOKUNA 1

1 ¶ E aloha aku oukou i ka pono, e ka poe hooponopono i ka honua: E noonoo oukou ia Iehova me ka naau maikai, a e imi ia ia me ka naau pono.
2 No ka mea, e ikeia oia e ka poe hoowalewale ole ia ia; a hoike ia ia iho i ka poe paulele ole ia ia.
3 No ka mea, ua hookaawaleia na manao kekee mai ke Akua aku;
4 No ka mea, aole e komo ka naauao iloko o ka uhane ino; aole hoi e noho ma ke kino malalo o ka hewa.
5 No ka mea, e holo aku ka Uhane Hemolele o ke ao ana mai i ka hoopunipuni, A e lawe aku ia mai na manao naaupo aku, Aole ia e noho i ka wa e komo mai ai ka hewa.
6 No ka mea, he uhane aloha ka naauao; ʻAʻole hoʻi e hoʻokuʻu aku i ka mea hōʻino i kāna mau ʻōlelo: no ka mea, ʻo ke Akua ka mea hōʻike i kona ʻōpū, a ʻo ka mea ʻike pono i kona naʻau, a me ka mea hoʻolohe i kona ʻōlelo.
7 No ka mea, ua hoopiha ka Uhane o ka Haku i ko ke ao nei;
8 No laila, ʻo ka mea ʻōlelo i nā mea pono ʻole, ʻaʻole hiki ke nalo;
9 No ka mea, e hookolokoloia'i ka manao o ka poe aia;
10 No ka mea, ua lohe ka pepeiao o ka lili i na mea a pau; Aole i hunaia ka leo o ka ohumu.
11 No ia mea, e makaala oukou i ka ohumu pono ole; a e pale i kou alelo i ka olelo kuamuamu;
12 Mai imi i ka make ma ka hewa o ko oukou ola ana;
13 No ka mea, ʻaʻole i hana ke Akua i ka make, ʻaʻole ia i ʻoluʻolu i ka luku ʻana i ka poʻe ola.
14 No ka mea, ua hana oia i na mea a pau i ola lakou; ʻAʻohe mea make i loko o lākou, ʻaʻole hoʻi ke aupuni o ka make ma ka honua.
15 (No ka mea, he make ole ka pono:)
16 Aka, ua kapa aku na kanaka hewa ia lakou, me ka lakou hana ana, a me ka lakou olelo;

MOKUNA 2

1 No ka mea, olelo iho la ka poe aia, kukakuka lakou ia lakou iho, aole nae ma ka pololei, Ua pokole ko kakou ola ana, a me ka luhi, A i ka make ana o ke kanaka, aohe mea e ola'i;
2 No ka mea, ua hanauia kakou ma na mea a pau, a e like auanei kakou ma keia hope aku, me he mea la aole kakou i ike mua ia;
3 I ka pio ana, e lilo ko kakou kino i lehu, A e nalo ko kakou uhane e like me ka ea palupalu;
4 A e hoopoinaia ko kakou inoa i ka manawa, Aohe kanaka e hoomanao i ka kakou mau hana, A e lilo ko kakou ola me he meheu o ke ao, A e hoopuehuia'ku e like me ka noe i hooauheeia'ku e na kaola o ke ao. la, a lanakila i kona wela.
5 No ka mea, o ko kakou manawa, he aka ia e nalo ana; a ma hope o ko mākou hopena, ʻaʻohe mea e hoʻi mai;
6 No laila, e ʻoliʻoli kākou i nā mea maikaʻi e kū nei;
7 E hoopiha kakou ia kakou iho i ka waina maikai, a me ka mea poni;
8 E leialii kakou ia kakou iho i na opuu rose, mamua o ka maloo ana.
9 Mai hele wale kekahi o kakou i ko kakou makemake: e waiho kakou i na hoailona o ko kakou olioli ma na wahi a pau;
10 E hookaumaha kakou i ke kanaka pono ilihune;
11 E lilo ko kakou ikaika i kanawai o ka pono;
12 Nolaila, e hoohalua kakou i ka poe pono; no ka mea, ʻaʻole ia no kākou, a ua maʻemaʻe ʻo ia i kūʻē i kā kākou hana ʻana;
13 Ua ʻōlelo ʻo ia, ua ʻike ʻo ia i ke Akua;
14 Ua hana ʻia ʻo ia e aʻo i ko kākou mau manaʻo.
15 He mea eha ia ia kakou ke nana aku;
16 Ua manaoia makou e ia me he poe hoopunipuni la: Ua haalele oia i ko makou mau aoao me he haumia la;
17 E nana kakou i ka oiaio o kana mau olelo;
18 No ka mea, ina he keiki na ke Akua ke kanaka pono, e kokua no oia ia ia, a e hoopakele ia ia i ka lima o kona poe enemi.
19 E nana aku kakou ia ia me ka hoowahawaha a me ka ehaeha, i ike kakou i kona akahai, a e hoao ai i kona ahonui.
20 E hoohewa aku kakou ia ia me ka make hilahila;
21 Manao iho la lakou ia mau mea, a puni mai;
22 A o na mea pohihihi o ke Akua, aole lakou i ike ia mau mea;
23 No ka mea, ua hana ke Akua i ke kanaka i make ole, a ua hana oia ia ia i kii no kona mau loa aku.
24 Aka, no ka huahua o ka diabolo i hiki mai ai ka make i ke ao nei;

MOKUNA 3

1 ¶ Aia nō i loko o ka lima o ke Akua nā ʻuhane o ka poʻe pono, ʻaʻole e hoʻopā ʻia lākou.
2 I ka maka o ka poe naauao, ua manao lakou e make;
3 A ʻo ko lākou hele ʻana mai o kākou aku e make loa;
4 No ka mea, ina e hoopaiia lakou imua o na kanaka, ua piha ko lakou manaolana i ka make ole.
5 A i hahau liilii ia lakou, e uku nui ia mai lakou;

6 E like me ke gula iloko o ka umu ahi, ua hoao oia ia lakou, A ua loaa ia lakou i mohaikuni.
7 A i ka manawa o ko lakou hoopaiia mai, e alohi no lakou, a e holo lakou i o a maanei e like me na huna ahi iwaena o ka opala.
8 Na lakou no e hooponopono i ko na aina e, A e noho alii lakou maluna o na kanaka, A e noho alii mau loa ko lakou Haku.
9 ʻO ka poʻe hilinaʻi iā ia, e ʻike lākou i ka ʻoiaʻiʻo: A ʻo ka poʻe i mālama pono i ke aloha, e noho pū lākou me ia;
10 Akā, e hoʻopaʻi ʻia ka poʻe hewa e like me ko lākou manaʻo iho, ka poʻe i haʻalele i ka poʻe pono, a haʻalele iā Iēhova.
11 No ka mea, o ka mea hoowahawaha i ka naauao, a me ka hanai ana, ua poino ia, ua makehewa ko lakou manaolana, ua hua ole ka lakou hana ana, ua pono ole ka lakou hana ana.
12 Ua naaupo ka lakou mau wahine, a ua hewa ka lakou poe keiki.
13 Ua poino ka lakou poe mamo. No laila, pōmaikaʻi ka pā i haumia ʻole, ʻaʻole i ʻike i kahi moe hewa;
14 Pomaikai hoi ke eunuha, ka mea i hana hewa me kona mau lima, aole hoi i manao i na mea ino e ku e i ke Akua:
15 No ka mea, he nani ka hua o ka hana maikai: Aole loa e haule ke kumu o ka naauao.
16 A ʻo nā keiki a ka poʻe moekolohe, ʻaʻole lākou e hele i ko lākou hemolele, a e uhuki ʻia nā hua o ka moe pono ʻole.
17 No ka mea, inā lōʻihi ko lākou ola ʻana, ʻaʻole lākou e manaʻo ʻia;
18 A ina e make koke lakou, aole o lakou manaolana, aole hoi oluolu i ka la o ka hoao ana.
19 No ka mea, he mea weliweli ka hope o ka hanauna hewa.

MOKUNA 4

1 E aho no ka loaa ole o na keiki, a me ka pono;
2 I kona hiki ana mai, e hoohalikeia na kanaka; a i ka wa e pau ai, makemake lakou ia ia: he lei alii ia, a lanakila mau loa, ua loaa ka lanakila, e hooikaika ana i ka uku hala ole.
3 Akā, ʻaʻole e ulu ka ʻohana nui a ka poʻe hewa, ʻaʻole hoʻi e ʻaʻa i ka ʻaʻa ʻana mai nā pahee ʻino, ʻaʻole hoʻi e hoʻokumu i ke kumu paʻa.
4 No ka mea, ua ulu lakou ma na lala i kekahi manawa; aole nae e ku hope, e hoonaueia lakou e ka makani, a e uhukiia lakou i ka makani ikaika.
5 E uhaʻi ʻia nā lālā kīnā ʻole, ʻaʻole pono ko lākou hua, ʻaʻole i oʻo ke ʻai, ʻoiaʻiʻo, pono ʻole.
6 No ka mea, ʻo nā keiki i hānau ʻia ma kahi moe hewa, he mau hōʻike lākou no ka hewa i ko lākou mau mākua i ko lākou hoʻokolokolo ʻana.
7 Aka, ina e make ka poe pono, e noho malie no ia.
8 No ka mea, o ka makahiki hanohano, aole ia he mau makahiki, aole hoi i anaia e ka helu o na makahiki.
9 Aka, o ka naauao, oia ke oho hina i na kanaka;
10 Ua ʻoluʻolu ʻo ia i ke Akua, a ua aloha ʻia e ia;
11 He oiaio, ua laweia'ku ia, o hooloili auanei ka hewa i kona naauao, a e hoopunipuni mai paha ka hoopunipuni i kona uhane.
12 No ka mea, o ka hoowahawaha ana i ka hewa, ua hoopouli ia i na mea pono; a o ka hele wale ana o ka kuko, e hoonawaliwali ia i ka naau maalea.
13 ʻO ia ka mea i hoʻokō ʻia i ka manawa pōkole, ua hoʻokō ʻo ia i ka manawa lōʻihi.
14 No ka mea, ua ʻoluʻolu kona ʻuhane iā Iēhova;
15 ʻO kēia ka poʻe kānaka i ʻike, ʻaʻole hoʻi i hoʻomaopopo, ʻaʻole hoʻi lākou i manaʻo i kēia, Aia kona lokomaikaʻi a me kona aloha i kāna poʻe haipule, a ua manaʻo ʻo ia i kāna i wae ʻia.
16 Pela e hoahewa ai ka poe pono i make i ka poe aia e ola ana; a o ka opio i hoopau koke i na makahiki he nui a me ka elemakule o ka poe pono ole.
17 No ka mea, e ʻike lākou i ka hope o ka poʻe naʻauao, ʻaʻole hoʻi lākou e hoʻomaopopo i ka mea a ke Akua i kauoha mai ai nona, ma kona ʻōlelo aʻo, a me ka mea a Iēhova i hoʻopaʻa ai iā ia i ka maluhia.
18 E ʻike lākou iā ia, a e hoʻowahāwahā iā ia; aka, e akaaka mai ke Akua ia lakou;
19 No ka mea. a e hoʻolililuli ʻo ia iā lākou mai ke kumu mai; a e luku loa ia lakou, a e kaumaha lakou; a e pau ko lakou hoomanao ana.
20 A i ko lakou hoolele ana i ka mooolelo o ko lakou hewa, e hele mai lakou me ka makau;

MOKUNA 5

1 A laila, e kū ke kanaka pono me ka wiwo ʻole i mua o ka poʻe i hoʻopilikia iā ia, ʻAʻole hoʻi i manaʻo i kāna hana.
2 I ko lakou ike ana, e makau loa lakou, A e kahaha i ka kupanaha o kona hoola ana, Mamua o na mea a pau a lakou i manao ai.
3 A mihi lakou, a e kaniuhu ana no ka eha o ka naau, e olelo lakou iloko o lakou iho, Oia ka mea a kakou i hoowahawaha ai i kekahi manawa, a he olelo hoowahawaha.
4 Ua manao kakou ka poe naaupo i kona ola ana he hehena, A me ka hanohano ole kona hope.
5 Nani ka helu ʻia ʻana me nā keiki a ke Akua,

6 No ia mea, ua lalau kakou mai ka aoao aku o ka oiaio, aole i hoomalamalama mai ka malamalama o ka pono ia kakou, aole hoi i puka mai ka la o ka pono maluna o kakou.
7 Ua hooluhi makou ia makou iho ma ka aoao o ka hewa, a me ka luku ana: Oiaio, ua hele makou ma na waonahele, kahi e moe ole ai; aka, o ka aoao o Iehova, aole makou i ike ia.
8 Heaha ka pono o kakou i ka haaheo? He aha hoʻi ka waiwai i loaʻa mai iā kākou me ka haʻaheo?
9 Ua lilo ia mau mea a pau me he aka la, a me he kia la e holo wikiwiki ana;
10 A e like me ka moku e holo ana maluna o na ale o ka wai, i ka wa i nalo aku ai, aole e ikeia kona meheu, aole hoi ke ala o ke kiele ma na ale;
11 A e like me ka lele ana o ka manu ma ka lewa, aole ikeia kona ala, aka, o ka makani mama i hahauia me ka hahau ana o kona mau eheu, a maheleia me ka halulu nui a me ka oni ana, ua maalo ae la ia. a ma ia hope iho, ʻaʻole ʻike ʻia kahi hōʻailona ma kahi āna i hele ai;
12 A e like me ka pana ʻana o ka pua ma kahi hoailona, hoʻokaʻawale ia i ka lewa, a hui koke ia, i ʻike ʻole ai ke kanaka i kona wahi i hele aku ai.
13 Pela no hoi kakou, i ka wa i hanau ai, ua hoomaka kakou e kokoke i ko kakou hope, aole o kakou hoailona o ka pono e hoike aku; aka, ua pau lakou i ko makou hewa iho.
14 No ka mea, o ka manaolana o ka poe aia, ua like ia me ka lepo i puhiia e ka makani; e like me ka huluhulu lahilahi i hooauheeia e ka ino; E like me ka uahi i lele ʻia ma ʻō a ma ʻaneʻi me ka ʻino, a nalo aku e like me ka hoʻomanaʻo ʻana i ka malihini e noho ana i hoʻokahi lā.
15 Aka, e ola mau loa ana ka poe pono; Aia no i ka Haku ko lakou uku, a me ka mea kiekie loa ko lakou malama ana.
16 Nolaila, e loaa ia lakou ke aupuni nani, a me ka leialii nani mai ka lima mai o Iehova;
17 E lawe ʻo ia i kona lili nona i mea kaua loa, a e hoʻolilo ʻo ia i ka mea hana i mea kaua no ka hoʻopaʻi ʻana i kona poʻe ʻenemi.
18 E hoaahu no ia i ka pono me he paleumauma la, A me ka hoopono pololei i ka mahiole.
19 E lawe no ia i ka hemolele i palekaua pio ole.
20 E hoʻokala ʻo ia i kona huhū nui i pahi kaua, A e kaua pū ko ke ao nei me ia i ka poʻe naʻauao.
21 Alaila, e holo aku ka hekili; a mai ke ao mai e lele ai lakou i ka hoailona.
22 A e hooleiia mai na huahekili i piha i ka inaina me he kakaka pohaku la;
23 ʻOiaʻiʻo, e kū kūʻē mai ka makani ikaika iā lākou, a e puhi aku iā lākou e like me ka ʻino;

MOKUNA 6

1 ¶ E hoolohe oukou, e na'lii, a e hoomaopopo; e ao oukou, e ka poe lunakanawai o na kukulu o ka honua.
2 E haliu mai ka pepeiao, e ka poe hoomalu i na kanaka, E kaena hoi i ka lehulehu o na aina.
3 No ka mea, ua haawiia mai ka mana nou e ka Haku, a me ka mana mai ka Mea kiekie mai, nana e hoao i kau mau hana, a e imi hoi i kou manao.
4 No ka mea, i ko oukou poe lawehana no kona aupuni, aole oukou i hooponopono i ka pololei, aole hoi i malama i ke kanawai, aole hoi i hele mamuli o ka manao o ke Akua;
5 Me ka weliweli a me ka wikiwiki e hiki mai ai ia maluna o oukou;
6 No ka mea, e kala koke mai ke aloha i ka poe haahaa;
7 No ka mea, ʻo ka Haku ma luna o nā mea a pau, ʻaʻole ia e makaʻu i ke kanaka, ʻaʻole hoʻi e makaʻu i ka nui o kekahi;
8 Aka, e hiki mai ana ka hoao nui maluna o ka poe ikaika.
9 No laila, ke ʻōlelo aku nei au iā ʻoukou, e nā aliʻi, i aʻo ai ʻoukou i ka naʻauao, ʻaʻole hoʻi e hāʻule.
10 No ka mea, ʻo ka poʻe mālama i ka hemolele, e hoʻāno ʻia lākou;
11 No ia mea, e kau mai ko oukou aloha i ka'u mau olelo; makemake ia lakou, a e aoia oukou.
12 He nani ka naʻauao, ʻaʻole ia e mae;
13 Ma mua ʻo ia i ka poʻe makemake iā ia, i ka hōʻike mua ʻana iā ia iho iā lākou.
14 ʻO ka mea ʻimi iā ia i kakahiaka nui, ʻaʻole e loaʻa iā ia ka hana nui;
15 No laila, ʻo ka manaʻo ʻana iā ia, ʻo ia ka hemolele o ka naʻauao;
16 No ka mea, kaahele no ia e imi i ka poe e pono nona, e hoike ana ia ia iho ma ke ala, a e halawai me lakou ma na manao a pau.
17 No ka mea, ʻo kona hoʻomaka ʻoiaʻiʻo, ʻo ia ka makemake o ke aʻo ʻana; a ʻo ke aʻo ʻana he aloha;
18 A o ke aloha ka malama ana i kona mau kanawai; a ʻo ka mālama ʻana i kona mau kānāwai, ʻo ia ka ʻoiaʻiʻo o ka palaho ʻole;
19 A ʻo ka palaho ʻole e hoʻokokoke aku ai iā mākou i ke Akua.
20 No ia mea, ʻo ka makemake o ka naʻauao e lawe mai ia i ke aupuni.
21 Inā ma nā noho aliʻi a me nā koʻokoʻo ko ʻoukou ʻoliʻoli, e nā aliʻi o nā kānaka, e hoʻomaikaʻi i ka naʻauao, i noho aliʻi ai ʻoukou a mau loa aku.
22 A ʻo ke akamai, he aha ia, a me kona hiki ʻana mai, e haʻi aku au iā ʻoe, ʻaʻole au e hūnā iā ʻoe i nā mea pohihihi; aole e hala i ka oiaio.

23 Aole hoi au e hele me ka huahua nui; no ka mea, aole e launa pu me ia kanaka me ka naauao.
24 Akā, ʻo ka lehulehu o ka poʻe naʻauao, ʻo ia ka pōmaikaʻi o ke ao nei;
25 No ia mea, e loaa ia oukou ke ao mai ma ka'u mau olelo, a e pomaikai ai oukou.

MOKUNA 7

1 He kanaka make au, e like me na mea a pau, a me na mamo a ka mea i hana mua ia ma ka honua;
2 A i loko o ka ʻōpū o koʻu makuahine, ua hana ʻia ʻo ia i ʻiʻo i nā malama he ʻumi, ua hui pū ʻia me ke koko, ʻo ka hua a ke kanaka, a me ka leʻaleʻa i hiki mai me ka hiamoe.
3 A i ko'u hanau ana, huki au i ke ea, a haule iho la ma ka honua, he ano like ia, a o ka leo mua a'u i hoopuka aku ai, e uwe ana, e like me na mea a pau.
4 Ua hanai ia au me ke kapa keiki, a me ka manao nui.
5 No ka mea, ʻaʻohe aliʻi i hānau mua ʻia.
6 No ka mea, hoʻokahi wale nō komo ʻana o nā kānaka a pau i ke ola, a me nā mea like e puka aku i waho.
7 No ia mea, pule au, a ua haawiia mai ia'u ka naauao;
8 Ua ʻoi aku au iā ia ma mua o nā koʻokoʻo a me nā noho aliʻi;
9 ʻAʻole au e hoʻohālikelike iā ia me kekahi pōhaku makamae;
10 Ua makemake au iā ia ma mua o ke olakino a me ka nani, a ua koho au e loaʻa iā ia ma kahi o ka mālamalama;
11 Ua hui pu ia me ia na mea maikai a pau, A me ka waiwai nui ole ma kona lima.
12 Olioli au ia lakou a pau, no ka mea, ua hele ka naauao imua o lakou: aole au i ike o ka makuwahine ia o lakou.
13 Ua aʻo ikaika au, a hāʻawi lokomaikaʻi aku iā ia: ʻAʻole au i hūnā i kona waiwai.
14 No ka mea, he waiwai ia no na kanaka pau ole: a o ka poe e hoohana ana, e lilo lakou i mau hoaaloha no ke Akua, i mahaloia no na haawina i loaa mai i ka naauao.
15 Ua haawi mai ke Akua ia'u e olelo e like me ko'u makemake, a e hapai e like me ka mea e pono ai na mea i haawiia mai ia'u;
16 No ka mea, ma kona lima kakou a me ka kakou olelo; ke akamai a pau, a me ka ike i ka hana ana.
17 No ka mea, ua haawi mai oia ia'u i ka ike i na mea o keia la, i ike i ka hana ana o ke ao nei, a me ka hana ana o na kumu mua.
18 ʻO ka mua, ka hopena, a me ka waena o nā manawa;
19 Na kaapuni o na makahiki, a me na kulana hoku.
20 O ke ano o na mea ola, a me ka huhu o na holoholona hihiu;
21 A o na mea a pau i ike ole ia, ua ike no au.
22 No ka mea, ua ao mai ia'u ka naauao, ka mea nana i hana i na mea a pau: no ka mea, iloko ona ka uhane ike hemolele, hookahi wale no, ano nui, maalea, ola, akaka, haumia, akaka, aole eha, makemake i ka maikai. wikiwiki, hiki ʻole ke ʻae ʻia, mākaukau e hana maikaʻi,
23 He lokomaikaʻi i ke kanaka, kūpaʻa, kūpaʻa, mālama ʻole, me ka mana a pau, e kiaʻi ana i nā mea a pau, e hele ana ma nā ʻuhane a pau, maʻemaʻe, maʻalea loa.
24 No ka mea, ua oi aku ka oni ana o ka naauao mamua o na oni a pau;
25 No ka mea, ʻo ia ka hanu o ka mana o ke Akua, a me ka mana maʻemaʻe e kahe ana mai ka nani o ka Mea mana loa;
26 No ka mea, oia ka olinolino o ka malamalama mau loa, o ke aniani pau ole o ka mana o ke Akua, a me ke ano o kona maikai.
27 No ka mea hookahi wale no, e hiki no ia ia ke hana i na mea a pau, a o ka noho ana iloko ona, ke hana nei oia i na mea a pau i mea hou;
28 No ka mea, ʻaʻole makemake ke Akua i kekahi, ʻo ia wale nō e noho ana me ke akamai.
29 No ka mea, ua oi aku kona nani mamua o ka la, a mamua hoi o na hoku a pau;
30 No ka mea, e hiki mai ana ka po mahope o keia, aka, aole e lanakila ka hewa maluna o ka naauao.

MOKUNA 8

1 Ua hele ikaika mai ka naauao mai kekahi aoao a i kekahi aoao;
2 Ua aloha au ia ia, Ua imi au ia ia mai ko'u wa kamalii mai, Ua makemake au e hoolilo ia ia i wahine na'u, A ua makemake au i kona nani.
3 I kona kamaʻilio ʻana me ke Akua, ua hoʻokiʻekiʻe ʻo ia i kona hanohano: ʻO ka Haku o nā mea a pau i aloha iā ia.
4 No ka mea, ua ike oia i na mea pohihihi o ka ike i ke Akua, a me ka makemake i kana mau hana.
5 Ina he waiwai makemake ia ma keia ola ana; He aha ka mea ʻoi aku ka maikaʻi ma mua o ka naʻauao, ka mea i hana i nā mea a pau?
6 A ina e hana ka naauao; Owai ka mea maalea i oi aku mamua o kona?
7 A ina makemake ke kanaka i ka pono, he pono kana mau hana: no ka mea, ua ao mai oia i ka pakiko, a me ka noonoo, a me ka hoopono, a me ka ikaika;
8 Ina makemake ke kanaka i ka ike nui, ua ike no ia i na mea kahiko, a ua manao pono i na mea e hiki mai ana;

9 No ia mea, manao iho la au e lawe ia ia i o'u nei e noho pu me au, me ka ike e lilo ia i kakaolelo no na mea maikai, a i mea hooluolu i ka pilikia a me ke kaumaha.
10 No ia, e manao ai au i waena o ka lehulehu, a e hoonaniia hoi au e ka poe kahiko, ke opiopio au.
11 E ikeia au me ka hookiekie koke i ka hooponopono ana, A e mahaloia mai au imua o na kanaka nui.
12 I koʻu ʻōlelo ʻana, e hoʻomaha lākou, A i kaʻu ʻōlelo ʻana, e hāʻawi mai lākou i ka pepeiao maikaʻi iaʻu;
13 Ma ona la hoi e loaa'i ia'u ka make ole, a e waiho aku au mahope o'u i mea hoomanao mau loa no ka poe e hele mai ana mahope o'u.
14 Na'u no e hooponopono i na kanaka, a e noho malalo o'u na lahuikanaka.
15 E makau auanei na mea ino, ke lohe lakou ia'u; E ʻike ʻia au he maikaʻi i waena o ka lehulehu, a he koa i ke kaua.
16 Ma hope o koʻu komo ʻana i koʻu hale, e hoʻomaha au me ia; a o ka noho pu ana me ia, aohe kaumaha, aka, he olioli a me ka olioli.
17 Ano, i ko'u noonoo ana i keia mau mea iloko o'u iho, a noonoo iloko o ko'u naau, o ka pili ana i ka naauao, oia ka make ole;
18 A he mea olioli loa ka launa pu ana me ia; a ma ka hana a kona mau lima ka waiwai pau ole; a i ka hoʻohana ʻana i ka ʻaha kūkā me ia, ke akahele; a ma ke kamaʻilio pū ʻana me ia, he hōʻike maikaʻi; Ua hele au e ʻimi pehea e lawe ai iā ia i oʻu nei.
19 No ka mea, he keiki akamai au, a he uhane maikai ko'u.
20 Oiaio, no ka maikai, ua komo au iloko o ke kino haumia.
21 Akā naʻe, iaʻu i ʻike ai ʻaʻole hiki iaʻu ke loaʻa iā ia ma ke ʻano ʻē, ke hāʻawi ʻole mai ke Akua iā ia iaʻu; a he wahi naauao no hoi ia e ike ai i ka mea nona ka makana; Ua pule au ia Iehova, a ua noi aku au ia ia, a me kuu naau a pau, i aku la au,

MOKUNA 9

1 E ke Akua o ko'u poe kupuna, ka Haku aloha, ka mea i hana i na mea a pau me kau olelo;
2 A ua hoonoho oe i ke kanaka ma kou naauao, i alii maluna o na mea au i hana'i;
3 A e hooponopono i ko ke ao nei e like me ka pololei a me ka pono, A e hooponopono me ka naau pololei.
4 E haawi mai ia'u i ke akamai, Ka mea e noho ana ma kou nohoalii; a mai hoowahawaha mai oe ia'u maiwaena aku o kau poe keiki.
5 No ka mea, owau o kau kauwa, a me ke keiki a kau kauwawahine, he kanaka nawaliwali au, he manawa pokole, a he opiopio no ka ike i ka pono a me ke kanawai.
6 No ka mea, ina aole i hemolele loa ke kanaka iwaena o na keiki a kanaka, aka, ina aole me ia kou akamai, aole ia e manaoia.
7 Ua koho mai oe ia'u i alii no kou poe kanaka, a i lunakanawai no kau mau keikikane a me kau mau kaikamahine.
8 Ua kauoha mai ʻoe iaʻu e hana i luakini ma luna o kou mauna hoʻāno, a i kuahu ma ke kūlanakauhale āu e noho ai, i like me ka halelewa hoʻāno āu i hoʻomākaukau ai mai kinohi mai.
9 Me oe no ke akamai, ka mea i ike i kau hana ana, a i noho hoi i kou wa i hana'i i ke ao nei, a ua ike hoi i ka mea i oluolu i kou maka, a me ka pono ma kau mau kauoha.
10 E hoʻouna aku ʻoe iā ia mai kou lani hoʻāno mai, a mai ka noho aliʻi hoʻi o kou nani, i hiki iā ia ke hana pū me aʻu, i ʻike au i ka mea āu e ʻoluʻolu ai.
11 No ka mea, ua ike a ua hoomaopopo oia i na mea a pau, a e alakai kuoo oia ia'u ma ka'u mau hana, a e malama mai ia'u i kona mana.
12 Pela e maliuia'i ka'u mau hana, alaila e hooponopono au i kou poe kanaka ma ka pololei, a e pono hoi au e noho ma ka noho o ko'u makuakane.
13 No ka mea, owai ke kanaka i hiki ke ike i ka manao o ke Akua? ʻO wai lā ka manaʻo i ka makemake o ka Haku?
14 No ka mea, ua poino ka manao o kanaka, a ua maopopo ole ko makou manao.
15 No ka mea, ke kaomi nei ke kino palaho i ka uhane, a ke kaumaha nei ka halelewa lepo i ka manao e noonoo ana i na mea he nui.
16 A he mea hiki ole ia kakou ke koho pololei i na mea ma ka honua, a me ka luhi e loaa ai ia kakou na mea imua o kakou;
17 A ʻo kou ʻōlelo aʻo ʻo wai ka mea ʻike, ke hāʻawi ʻole ʻoe i ke akamai, a hoʻouna ʻole i kou ʻUhane Hemolele mai luna mai?
18 No ka mea, ua hooponopono hou ia na aoao o ka poe i noho ma ka honua, a ua aoia mai na kanaka i na mea e oluolu ai oe, a ua hoolaia lakou ma ke akamai.

MOKUNA 10

1 Mālama ʻo ia i ka makua kāne mua o ke ao nei, ka mea i hana ʻia ʻo ia wale nō, a lawe mai iā ia mai kona hāʻule ʻana;
2 A haawi mai la ia ia i ka mana e hoomalu i na mea a pau.
3 Aka, i ka hele ana o ka mea pono ole mai ona aku la me kona huhu, make no hoi ia i ka ukiuki ana i pepehi ai i kona kaikaina.

4 No ka mea i poho ai ka honua i ke kaiakahinalii, ua malama hou ka naauao ia ia, a i alakai i ka aoao o ka poe pono ma ka laau liilii.
5 A o na lahuikanaka, i ko lakou ohumu hewa ana, ua hoohilahilaia, a loaa ia ia ka mea pono, a malama ia ia me ka hala ole i ke Akua, a hooikaika ia ia e ku e i kona aloha i kana keiki.
6 I ka make ana o ka poe hewa, ua hoopakele oia i ke kanaka pono, i mahuka mai ke ahi mai i haule iho maluna o na kulanakauhale elima.
7 No ka lakou hewa a hiki i keia la, o ka waonahele e puhi ana, he mea hoike ia, A me na mea kanu e hua ana i ka hua aole e oo;
8 No ka mea, me ka pili ole i ka naauao, aole i loaa ia lakou keia eha wale no, aole lakou i ike i na mea maikai; aka, waiho iho la ia mahope o lakou i ke ao nei i mea hoomanao no ko lakou naaupo, i hiki ole ke huna ia lakou ma na mea a lakou i hoohihia ai.
9 Akā, hoʻopakele ke akamai i ka poʻe mālama iā ia mai ka ʻeha.
10 I ka holo ana o ka poe pono mai ka inaina o kona kaikaina, alakai aku la ia ia ia ma na ala pololei, a hoike aku ia ia i ke aupuni o ke Akua, a haawi ia ia i ka ike i na mea hemolele, a hoonui ia ia i kona hele ana, a hoonui i ka hua o kana hana ana.
11 Ma ka puniwaiwai o ka poe i hooluhi ia ia, ku mai la ia me ia, a waiwai iho la ia.
12 Ua hoʻomalu ʻo ia iā ia i kona poʻe ʻenemi, a ua mālama ʻo ia iā ia i ka poʻe hoʻohālua, a i ka hakakā ʻana, hāʻawi ʻo ia iā ia i ka lanakila; i ʻike ai ʻo ia ua ʻoi aku ka ikaika o ka maikaʻi ma mua o nā mea a pau.
13 I ke kuai lilo ana o ka poe pono, aole ia i haalele ia ia, aka, ua hoopakele ia ia i ka hewa;
14 Aole ia i waiho ia ia iloko o ka paa paa, a hiki i ka wa i lawe mai ai oia ia ia i ke kookoo alii o ke aupuni, a me ka mana maluna o ka poe i hooluhihewa ia ia;
15 Ua hoʻopakele ʻo ia i ka poʻe pono a me ka hua hala ʻole mai ka lāhui kanaka i hoʻokaumaha iā lākou.
16 Ua komo ʻo ia i loko o ka ʻuhane o ke kauā a ka Haku, a kūʻē i nā aliʻi weliweli ma nā mea kupanaha a me nā hōʻailona;
17 Hāʻawi ʻo ia i ka poʻe pono i ka uku o kā lākou hana, alakaʻi iā lākou ma ke ala kupanaha, a lilo ia i uhi no lākou i ke ao, a i mālamalama o nā hōkū i ka pō;
18 Ua alakaʻi iā lākou ma waena o ke Kaiʻula, a alakaʻi hoʻi iā lākou ma waena o ka wai nui.
19 Aka, lulu iho la ia i ko lakou poe enemi, a hoolei aku la ia lakou iluna mai ka hohonu o ka hohonu.
20 No laila, hao ka poʻe pono i ka poʻe hewa, a hoʻomaikaʻi lākou i kou inoa hoʻāno, e Iēhova, a hoʻokiʻekiʻe hoʻi i kou lima lokahi, i ka mea i kaua aku no lākou.
21 No ka mea, ua wehe ka naauao i ka waha o ka poe aa, a ua hana i na elelo o ka poe hiki ole ke olelo.

MOKUNA 11

1 Ua hoʻomaikaʻi ʻo ia i kā lākou hana ma ka lima o ke kāula hemolele.
2 Hele lakou ma ka waonahele i noho ole ia, a kukulu lakou i na halelewa ma na wahi alanui ole.
3 Kū kūʻē lākou i ko lākou poʻe ʻenemi, A ua hoʻopaʻi ʻia lākou i ko lākou poʻe ʻenemi.
4 I ko lakou makewai ana, kahea aku la lakou ia oe, a haawiia mai ka wai noloko mai o ka pohaku paapu, a pau ko lakou makewai i ka pohaku paa.
5 No ka mea, ma na mea i hoopaiia'i ko lakou poe enemi, ua pomaikai lakou i ko lakou hemahema.
6 No ka mea, ma kahi o ka muliwai e kahe mau ana i ke koko ino,
7 I mea akaka loa i ke kauoha i pepehiia na kamalii, ua haawi mai oe ia lakou i ka wai he nui ma ka mea a lakou i manao ole ai.
8 E hai ana oe ma ia makewai i kou hoopai ana i ko lakou poe enemi.
9 No ka mea, i ko lakou hoao ana mai, aka, ua hahauia mai lakou ma ke aloha, ua ike lakou i ka hoohewaia ana o ka poe aia me ka inaina a me ka ehaeha, a me ka makewai e like me ka poe pono.
10 No keia mau mea au i ao aku ai, a i hoao ai, me he makua la;
11 Ina i hele ole lakou, a ina ilaila, ua pilikia pu lakou.
12 No ka mea, ua kau mai ka ehaeha maluna o lakou, a me ka uwe ana no ka hoomanao ana i na mea i hala.
13 No ka mea, i ko lakou lohe ana i ko lakou hoohewaia ana e hoopomaikaiia'i kekahi, manao iho la lakou i ka Haku.
14 No ka mea, ua hoowahawaha lakou ia ia, i kona kipakuia ana mai iwaho, mahalo aku la lakou ia ia i ka hope.
15 Aka, no ka manao lapuwale o ko lakou hewa, i hoomana aku ai lakou i na nahesa naaupo, a me na holoholona ino, ua hoouna aku oe i na holoholona he lehulehu maluna o lakou no ka hoopai ana;
16 I ʻike lākou i ka mea e hana hewa ai ke kanaka, ma ia mea nō ia e hoʻopaʻi ʻia ai.
17 No ka mea, ʻo kou lima mana loa, nāna i hana i ke ʻano o ke ao nei, ʻaʻole ia i makemake e hoʻouna i nā bea he lehulehu a me nā liona ʻino i waena o lākou.
18 A me na holoholona hihiu i ike ole ia, i piha i ka inaina, i hana hou ia, e hanu ana i ka ehu ahi, a i na

mea ala pelapela o ka uahi, a e puhi ana i na olinolino weliweli mai ko lakou mau maka.
19 No laila, ʻaʻole hiki i ka pōʻino ke hoʻouna koke aku iā lākou, akā, ʻo ka ʻike weliweli hoʻi e luku loa iā lākou.
20 ʻAe, ʻaʻole kēia mau mea ikaika, ua hāʻule lākou i lalo me ka makani hoʻokahi, ua hoʻomaʻau ʻia e ka hoʻopaʻi ʻana, a ua hoʻopuehu ʻia i ka hanu o kou mana;
21 No ka mea, e hiki no ia oe ke hoike aku i kou ikaika nui i na manawa a pau au e makemake ai; ʻO wai hoʻi ka mea hiki ke pale aku i ka mana o kou lima?
22 No ka mea, ua like ko ke ao nei a pau imua ou me kahi hua liilii o ke kaupaona ana, he oiaio, me ke kulu o ka hau kakahiaka i haule iho maluna o ka honua.
23 Aka, ua aloha mai oe i na mea a pau; no ka mea, e hiki no ia oe ke hana i na mea a pau, a e hoonawaliwali i na hewa o kanaka, no ka mea, ua pono ia mau mea.
24 No ka mea, ua makemake oe i na mea a pau, aole hoi e hoowahawaha i kekahi mea au i hana'i;
25 A pehea la e hiki ai i kekahi mea ke hoomanawanui, ke ole kou makemake? a mālama ʻia paha, ke kāhea ʻole ʻia e ʻoe?
26 Aka, ke kala nei oe i na mea a pau;

MOKUNA 12

1 No ka mea, ma na mea a pau kou Uhane palaho ole.
2 Nolaila, e hahau liilii aku oe i ka poe hoohihia, a e ao aku ia lakou ma ka hoomanao ana ia lakou i ka mea a lakou i hana hewa ai, i haalele lakou i ko lakou hewa, e manaoio ia oe, e ka Haku.
3 No ka mea, ʻo kou makemake nō e luku aku ma nā lima o ko mākou poʻe kūpuna i kēlā mau kānaka kahiko o kou ʻāina hoʻāno;
4 Ka mea au i hoowahawaha ai no ka hana ana i na hana hoowahawaha, a me na mohai ino;
5 A ʻo kēlā poʻe pepehi kanaka aloha ʻole i nā keiki, a me ka poʻe ʻai i ka ʻiʻo o ke kanaka, a me nā ʻahaʻaina koko;
6 Me ko lakou poe kahuna noloko mai o ko lakou poe hoomanakii, a me na makua, ka poe i pepehi me ko lakou lima iho i na uhane nele i ke kokuaia.
7 I loaa ia oe ka aina au i manao nui ai mamua o na mea a pau, i wahi e pono ai na keiki a ke Akua.
8 Akā hoʻi, ʻo ka poʻe āu i mālama ai me he kanaka lā, a ua hoʻouna aku ʻoe i nā nahesa, i nā mua o kou pūʻali, e luku liʻiliʻi iā lākou.
9 ʻAʻole hoʻi i hiki iā ʻoe ke alakaʻi i ka poʻe hewa ma lalo o ka lima o ka poʻe pono i ke kaua, ʻaʻole hoʻi e luku koke iā lākou me nā holoholona ʻino, a me ka ʻōlelo ʻino hoʻokahi.
10 Aka, i ka hooko liilii ana i kau hoopai maluna o lakou, ua haawi liilii mai oe ia lakou i wahi e mihi ai, me ka ike ole, he hanauna ino lakou, a ua ulu mai ko lakou manao ino iloko o lakou, aole e hoololiia ko lakou manao.
11 No ka mea, he hua laa ia mai kinohi mai; ʻaʻole hoʻi ʻoe i kala aku iā lākou no ka makaʻu i kekahi.
12 No ka mea, ʻo wai ka mea e ʻōlelo mai, He aha kāu i hana ai? ʻO wai lā ka mea e kū ʻole i kou hoʻopaʻi ʻana? ʻO wai lā ka mea e hoʻopiʻi iā ʻoe no nā lāhui kanaka i make, āu i hana ai? ʻO wai lā ka mea hele mai e kūʻē iā ʻoe, e hoʻopaʻi ʻia no ka poʻe hewa?
13 No ka mea, ʻaʻohe Akua ʻē aʻe, ʻo ʻoe wale nō ka mea i mālama i nā mea a pau, i ka mea āu e hōʻike aku ai ʻaʻole pono kou hoʻopaʻi ʻana.
14 ʻAʻole e hiki i ke aliʻi a me ka mea hoʻokaumaha ke hoʻokūʻē iā ʻoe no ka mea āu i hoʻopaʻi ai.
15 No ka mea, i kou pono ʻana, ua hoʻoponopono ʻoe i nā mea a pau ma ka pololei;
16 No ka mea, o kou mana ka hoomaka ana o ka pono;
17 No ka mea, i ka wa e manaoio ole mai ai na kanaka he ikaika loa oe, ke hoike mai nei oe i kou ikaika iwaena o ka poe ike ia mea.
18 Akā, ʻo ʻoe ka mea e hoʻomalu nei i kou mana, e hoʻoponopono me ka pololei, a e kauoha mai ʻoe iā mākou me ka lokomaikaʻi nui;
19 Aka, ma ia mau hana, ua ao aku oe i kou poe kanaka i ke kanaka pono e aloha, a ua hoolilo oe i kau poe keiki i manaolana maikai e haawi mai ai oe i ka mihi no ka hewa.
20 No ka mea, ina oe i hoopai aku i ka poe enemi o kau poe keiki, a me ka poe i hoohewaia e make, me ka manao pela, me ka haawi ia lakou i manawa a me kahi e hoopakeleia'i lakou mai ko lakou manao ino mai;
21 Pehea kou noonoo nui ana i hookolokolo ai i kau mau keiki, i ko lakou poe makua au i hoohiki ai, a i hana i na berita o na olelo hoopomaikai?
22 No ia mea, i kou hahau ana mai ia makou, ua hahau nui mai oe i ko makou poe enemi, i mea e manao ai makou i kou lokomaikai, i ko makou hookolokolo ana, a i ka wa e hoahewaia mai ai makou, e kali makou i ke aloha.
23 No ia mea, oiai ua noho kolohe na kanaka a me ka pono ole, ua hoeha oe ia lakou me ko lakou mau mea inainaia.
24 No ka mea, ua auwana loa lakou ma na aoao o ka lalau, a manao ia lakou he mau akua, na mea i hoowahawahaia iwaena o na holoholona o ko lakou poe enemi, i hoopunipuniia e like me na keiki naaupo.

25 No laila, ua hoʻouna aku ʻoe iā lākou i ka hoʻohewa ʻana e hoʻomāʻewaʻewa iā lākou.
26 Akā, ʻo ka poʻe makemake ʻole e hoʻoponopono ʻia e ka hoʻoponopono ʻana āna i hana ai me lākou, e manaʻo lākou i ka hoʻopaʻi ʻana i ke Akua.
27 No ka mea, e nana i na mea a lakou i ukiuki ai, i ka wa i hoopaiia'i, oia hoi ka poe a lakou i manao ai he akua; ua hoopaiia lakou i keia manawa, i ko lakou ike ana, ua hooiaio lakou ia ia, o ke Akua oiaio, ka mea a lakou i hoole ai i ka ike mamua;

MOKUNA 13

1 He mea lapuwale na kanaka a pau ma ke ano maoli, ka poe ike ole i ke Akua, aole hoi i hiki i na mea maikai i ikeia ke ike i ka mea e noho nei;
2 Aka, o ke ahi, o ka makani, o ka ea mama, o ka poai o na hoku, o ka wai ikaika, a o ka malamalama o ka lani, he mau akua ia e hoomalu ana i ka honua.
3 No ka nani o lakou, ina lakou e lealea, lawe lakou ia lakou i akua; e ike lakou i ka maikai o ka Haku o lakou;
4 Aka, ina i kahaha lakou i ko lakou mana, a me ko lakou pono, e hoomaopopo lakou i ka oi aku o ka mana o ka mea nana lakou i hana.
5 No ka mea, ma ka nui a me ka nani o na mea i hanaia, ua ikeia ka mea nana ia mau mea i hana.
6 Aka, no keia mea, ua emi lakou i ka hewa;
7 No ka mea, i ko lakou ike ana i kana mau hana, imi ikaika lakou ia ia, a manaoio hoi i ko lakou mau maka;
8 Aole nae e kalaia lakou.
9 No ka mea, ina ua hiki ia lakou ke ike pela, i hiki ia lakou ke imi i ko ke ao nei; Pehea lā i ʻike ʻole ai lākou i ka Haku nona?
10 Aka, poino lakou, a ma na mea make ko lakou manaolana, ka poe i kapa ia lakou he mau akua, na mea i hanaia e na lima kanaka, i ke gula a me ke kala, i mea e hoike aku ai, a me ke ano o na holoholona, a me ka pohaku maikai ole, ka hana. o ka lima kahiko.
11 A ʻo ke kamanā i kua lāʻau, ma hope o kona ʻoki ʻana i ka lāʻau i kūpono no ia mea, a wehe aʻe i ka ʻili a pau a puni, a hana maikaʻi ia, a hana hoʻi i ipu i kūpono i ka lawelawe ʻana i ke ola o ke kanaka;
12 A ma hope o kona hoʻopau ʻana i ka ʻōpala o kāna hana e kāhiko ai i kāna ʻai, ua māʻona ʻo ia iā ia iho;
13 A lawe i ka ʻōpala i waena o ka poʻe hana ʻole, he ʻāpana lāʻau kekee a paʻa i nā ʻōpala, ua kalai ikaika ʻo ia ia mea, ʻaʻohe mea ʻē aʻe āna e hana ai, a hana ihola ia ma ke akamai o kona naʻauao, hana ia i ke kii o ke kanaka;
14 A e hana paha ia e like me ka holoholona ino, e kau ana ia mea me ka ulaula, a me ka pena kala ulaula, a e uhi ana i na wahi a pau o loko;
15 A hana ʻo ia i keʻena kūpono nona, a hoʻonoho ihola ma ka pā, a hoʻopaʻa i ka hao.
16 No ka mea, hoʻomākaukau ʻo ia i mea e hāʻule ʻole ai ia, me ka ʻike ʻaʻole hiki iā ia ke kōkua iā ia iho; no ka mea, he kii ia, a he pono ke kokua.
17 A laila pule ʻo ia no kāna waiwai, no kāna wahine a me kāna mau keiki, ʻaʻole hilahila ke ʻōlelo aku i ka mea ola ʻole.
18 No ka mea, ua kahea aku ke ola i ka mea nawaliwali; no ka mea, noi haahaa ke kokua i ka mea hiki ole ke kokua;
19 A no ka loaʻa ʻana a me ka loaʻa ʻana, a no ka pōmaikaʻi maikaʻi o kona mau lima, e noi ana i ka hiki ke hana iā ia, ka mea hiki ʻole ke hana i kekahi mea.

MOKUNA 14

1 ¶ Eia hou, hoomakaukau kekahi ia ia iho e holo, a kokoke e holo i na ale, kahea aku la ia i ka laau i oi aku ka popopo i ko ka ipu nana ia i hali.
2 No ka mea, ʻo ka ʻiʻini nui i manaʻo ia mea, A na ka mea hana i hana ma kona akamai.
3 Aka, na kou malama ana, e ka Makua, no ka mea, ua hana oe i ke ala ma ke kai, A me ke ala malu ma na ale;
4 E hoike mai ana e hiki no ia oe ke hoola i na pilikia a pau: Oiaio, ua hele ke kanaka i ka moana me ke akamai ole.
5 Aole nae oe i makemake e lilo na hana o kou naauao i mea palaualelo, a nolaila, haawi na kanaka i ko lakou ola ma kahi wahi laau uuku, a e hele ana ma ke kai ino iloko o ka moku nawaliwali.
6 No ka mea, i ka wa kahiko, i ka wa i make ai na kanaka nunui haaheo, ua pakele ka manaolana o ke ao nei i hooponoponoia e kou lima iloko o ka ipu palupalu, a waiho iho i na hua o na hanauna a pau.
7 No ka mea, pomaikai ka laau e hiki mai ai ka pono.
8 Aka, o ka mea i hanaia e na lima, ua poino ia, e like me ka mea nana ia i hana; a no ka mea, ua palaho, ua kapaia he akua.
9 No ka mea.
10 No ka mea, o ka mea i hanaia, e hoopai pu ia me ka mea nana ia i hana.
11 No ia mea, e hoʻopaʻi ʻia ma luna o nā kiʻi o ko nā ʻāina ʻē;
12 No ka mea, ʻo ka noʻonoʻo ʻana i nā kiʻi, ʻo ia ka hoʻomaka ʻana o ka moekolohe ʻuhane, a ʻo ka hana ʻana o ia mau mea ʻo ka palaho o ke ola.
13 No ka mea, aole lakou mai kinohi mai, aole hoi e mau loa aku.

14 No ka mea, ma ka nani lapuwale o kanaka i komo mai ai lakou i ke ao nei, a nolaila e hiki koke mai lakou i ka hopena.
15 No ka mea, o ka makua i loohia i ke kanikau hikiwawe ole, i kona hana ana i kii o kana keiki i kaili koke ia, ua hoohanohano ia ia me he akua la, he kanaka make ia ia manawa, a ua haawiia na ka poe malalo ona i na oihana a me na mohai.
16 Pela i malamaia'i ka aoao hewa i ikaika i ke kanawai, a ua hoomanaia na kii kalaiia e na kauoha a na'lii.
17 ʻAʻole hiki i nā kānaka ke hoʻohanohano iā ia i mua, no ka mea, ua noho lōʻihi lākou, ua lawe lākou i ka hoʻopunipuni o kona maka mai kahi lōʻihi aku, a hana lākou i kiʻi maoli no ke aliʻi a lākou i hoʻohanohano ai, i mea e mililani aku ai lākou i ke aliʻi. ua haʻalele, me he mea lā aia.
18 ʻO ka hoʻoikaika hoʻokahi o ka mea hana i kōkua i ka hoʻohuli ʻana i ka poʻe naʻaupō i ka hoʻomana hoʻomana.
19 No ka mea, ua makemake paha ia e hooluolu i ka mea mana, ua hooikaika ia i kona akamai a pau e hoohalike i ke ano maikai loa.
20 No ia mea, ua hoʻowalewale ʻia ka lehulehu i ka lokomaikaʻi o ka hana, a manaʻo lākou iā ia i akua, i hoʻohanohano ʻia ma mua.
21 He manawa kēia e hoʻopunipuni ai i ko ke ao nei: no ka mea, ʻo nā kānaka i lawelawe i ka pōʻino a me ka hoʻomāinoino paha, ua hāʻawi lākou i nā pōhaku a me nā lāʻau i ka inoa hiki ʻole ke haʻi ʻia.
22 Eia hoi, aole i lawa keia ia lakou, ua lalau lakou ma ka ike i ke Akua; aka, i ko lakou noho ana iloko o ke kaua nui o ka naaupo, ua kapaia keia mau ino nui, he maluhia.
23 No ka mea, i ko lakou pepehi ana i ka lakou mau keiki me na mohai, a i ka hana ana i na oihana malu, a i ka hana ana i na oihana e;
24 ʻAʻole lākou i mālama i ke ola, ʻaʻole hoʻi i ka male ʻana me ka haumia ʻole;
25 No laila, ua noho aliʻi ma luna o nā kānaka a pau ke koko, ka pepehi kanaka, ka ʻaihue, ka hoʻopunipuni, ka palaho, ka hoʻopunipuni, ka haunaele, ka hoʻohiki wahaheʻe,
26 O ka hoohaunaele ana i na kanaka maikai, o ka hoopoina ana i na huli maikai, o ka hoohaumia ana i na uhane, o ka hoololi ana i ke ano, o ka haunaele ma ka mare ana, o ka moe kolohe, a me ka haumia hilahila ole.
27 No ka mea, ʻo ka hoʻomana ʻana i nā kiʻi i kapa ʻole ʻia, ʻo ia ke kumu, ke kumu, a me ka hope o nā mea ʻino a pau.
28 No ka mea, ua hehena lakou i ka wa lealea, a i wanana wahahee, a i noho pono ole, a i ole ia, hoohiki wahahee lakou.
29 No ka mea, i ko lakou paulele ana i na kii, ka mea ola ole; ua hoohiki wahahee lakou, aole nae lakou e eha.
30 Aka, no na mea elua, e hoopai pono ia lakou, no ko lakou manao ole i ke Akua, e malama ana i na kii, a me ka hoohiki wahahee, me ka hoowahawaha i ka hemolele.
31 No ka mea, ʻaʻole i ka mana o ka poʻe a lākou e hoʻohiki ai;

MOKUNA 15

1 ¶ Aka, o oe, e ke Akua, he lokomaikai, he oiaio, he ahonui, a me ka hooponopono i na mea a pau.
2 No ka mea, ina e hana hewa makou, nau no makou, me ka ike i kou mana;
3 No ka mea, ʻo ka ʻike iā ʻoe, he pono piha ia: ʻO ka ʻike i kou mana, ʻo ia ke kumu o ka make ʻole.
4 No ka mea, ʻaʻole i hoʻopunipuni mai ka hana ʻino a kānaka iā mākou, ʻaʻole hoʻi ke kiʻi i ʻeleʻele ʻia i nā waihoʻoluʻu, ʻo ka hana hua ʻole a ka mea pena;
5 ʻO ka ʻike e hoʻowalewale ai i ka poʻe naʻaupō e kuko iā ia, A makemake lākou i ke ʻano o ke kiʻi make, ʻaʻohe hanu.
6 O ka poe i hana ia mau mea, o ka poe i makemake ia lakou, a o ka poe hoomana ia lakou, he poe makemake lakou i na mea ino, a he pono ke loaa ia lakou na mea e hilinai ai.
7 No ka mea, hana ka potera i ka lepo palupalu, hana iho la ia i na ipu a pau me ka hana nui i mea e lawelawe ai kakou; ʻO ka hoʻohana ʻana i kēlā me kēia ʻano, ʻo ka potera ka luna kānāwai.
8 A me ka hana kolohe ana, hana iho la ia i akua lapuwale no ka lepo hookahi, oia ka mea i hanaia ma ka lepo nona iho, a mahope iho, hoi hou mai no ia, i ka wa e pau ai kona ola ana i haawi ai ia ia. koi ʻia.
9 Akā, ʻo kona manaʻo, ʻaʻole i ka hana nui ʻana, ʻaʻole hoʻi i pōkole kona ola;
10 He lehu kona naau, Ua oi aku kona manaolana mamua o ka honua, A ua emi kona ola mamua o ka lepo.
11 No ka mea, ʻaʻole ʻo ia i ʻike i ka mea nāna ia i hana, a me ka mea i hoʻoikaika i ka ʻuhane ikaika i loko ona, a i haʻi i ka ʻuhane ola.
12 Aka, manao mai lakou i ko makou ola ana, he mea lealea, a me ko makou manawa maanei he kuai waiwai;
13 No ka mea, o keia kanaka i hana i na ipu palupalu a me na kii kalaiia, ua ike oia ia ia iho e hoohihia ai mamua o na mea a pau.
14 A ʻo nā ʻenemi a pau o kou poʻe kānaka, ka poʻe i hoʻokauwā iā lākou, ua ʻoi aku ka naʻaupō, a ua ʻoi aku ka pōʻino ma mua o nā kamaliʻi.

15 No ka mea, ua manaʻo lākou he mau akua nā akua kiʻi a pau o nā lāhui kanaka: ʻaʻole hiki i nā maka e ʻike, ʻaʻole ihu e huki hanu, ʻaʻole pepeiao lohe, ʻaʻole nā manamana lima e lawelawe ai; a o ko lakou mau wawae, ua lohi lakou i ka hele.
16 No ka mea, na ke kanaka ia mau mea i hana, a o ka mea i aie i kona uhane iho, nana lakou i hana; aka, aole e hiki i ke kanaka ke hana i akua e like me ia.
17 No ka mea, o kona make ana, hana no ia i ka mea make me na lima hewa;
18 Oiaio, hoomana aku la lakou i na holoholona i inaina loa ia;
19 ʻAʻole maikaʻi lākou, a makemake nui ʻia i nā holoholona;

MOKUNA 16

1 No ia mea, ua hoʻopaʻi pono ʻia lākou e nā mea like, a i hoʻomāinoino ʻia e ka lehulehu o nā holoholona.
2 Ma kahi o ka hoʻopaʻi ʻana, me ka lokomaikaʻi ʻana i kou poʻe kānaka, ua hoʻomākaukau ʻoe i ʻai na lākou ʻano ʻē, ʻo nā selu hoʻi e hoʻāla ai i ko lākou ʻai.
3 I makemake ai lakou i ka ai, i hoowahawaha lakou i na mea a lakou e makemake ai; akā, ʻo kēia poʻe, e ʻeha nei i ka ʻilihune no ka manawa pōkole, hiki ke ʻai ʻia i kahi ʻono ʻē.
4 No ka mea, he mea pono e hiki mai ka ilihune maluna o lakou, ka mea hiki ole ke pale aku ia lakou;
5 No ka mea, i ka wa i hiki mai ai ka huhu weliweli o na holoholona maluna o lakou, a make lakou i ke aho o na nahesa kekee, aole mau loa kou huhu.
6 Aka, ua hoopilikiaia lakou no kekahi manawa pokole, i aoia'i lakou, me ka loaa ia lakou ka hoailona o ke ola, e hoomanao ia lakou i ke kauoha o kou kanawai.
7 No ka mea, o ka mea i huli mai ia mea, aole ia e ola i ka mea ana i ike ai, aka, nau no, ka mea e ola'i o na mea a pau.
8 Ma keia mea i hoike aku ai oe i kou poe enemi, o oe no ka mea e hoopakele mai i ka hewa a pau.
9 No lakou ka nahu ana o ka uhini a me ka nalo i pepehiia, aole i loaa ka mea e ola'i;
10 Akā, ʻaʻole i lanakila kāu mau keiki i nā niho o nā ʻīlio hae;
11 No ka mea, ua kuiia lakou, i hoomanao lakou i kau mau olelo; a ua hoola koke ia, i ole ai lakou e poina, e hoomanao mau i kou lokomaikai.
12 No ka mea, ʻaʻole i ka lau nahele, ʻaʻole hoʻi i ka puna hoʻolililuli, ka mea i hoʻōla mai iā lākou;
13 No ka mea, ia oe ka mana o ke ola a me ka make;
14 Pepehi io no ke kanaka ma kona manao ino; aole hoi e hoi hou mai ka uhane i hapaiia.
15 Aka, aole e hiki ke pakele i kou lima.
16 No ka mea, ʻo ka poʻe hewa i hōʻole i ka ʻike ʻole iā ʻoe, ua hahau ʻia lākou e ka ikaika o kou lima;
17 No ka mea, he mea kupanaha loa, ua oi aku ka ikaika o ke ahi iloko o ka wai, nana e kinai i na mea a pau;
18 No ka mea, ua hoopauia ka lapalapa i kekahi manawa, i hoopau ole ia i na holoholona i hoounaia e ku e i ka poe aia; aka, e ike lakou, a e hoomaopopo, ua hoomaauia mai lakou e ka ke Akua hoopai ana.
19 A i kekahi manawa e aa no ia mawaena o ka wai maluna o ka mana o ke ahi, i hiki ia ia ke hoopau i na hua o ka aina pono ole.
20 No ia mea, ua hanai oe i kou poe kanaka i ka ai a na anela, a ua hoouna mai oe ia lakou, mai ka lani mai, i ka berena i hoomakaukau ole ia me ka lakou luhi, e hiki ai ia oe ke hooluolu i ka lealea o na kanaka a pau, a e like me na mea a pau.
21 No ka mea, ua hōʻike mai kou ʻai i kou ʻoluʻolu i kāu poʻe keiki, a me ka lawelawe ʻana i ka makemake o ka mea e ʻai ana, ua ʻoluʻolu hoʻi ia e like me ka makemake o kēlā me kēia kanaka.
22 Aka, ua mau ka hau a me ka hau i ke ahi, aole i hehee wale, i ike lakou, o ke ahi e aa ana i ka huahekili, a olinolino i ka ua, ua luku ia i ka hua o ka poe enemi.
23 Aka, ua poina hou keia i kona ikaika iho, i hanaiia ka poe pono.
24 No ka mea, ʻo ka mea nāna i hana iā ʻoe, ʻo ia ka mea nāna i hana, hoʻonui ia i kona ikaika e kūʻē i ka poʻe hewa no ko lākou hoʻopaʻi ʻana, a hoʻemi i kona ikaika no ka pono o ka poʻe i hilinaʻi iā ʻoe.
25 No ia mea, ua hoano hou ia ma na ano a pau, a ua hoolohe i kou lokomaikai, nana i hanai i na mea a pau, e like me ka makemake o ka poe hemahema.
26 I ʻike kāu poʻe keiki, e Iēhova, ka mea āu i aloha ai, ʻaʻole ʻo ka ulu ʻana o nā hua e hānai ai i ke kanaka;
27 No ka mea, ʻo ka mea i hoʻopau ʻole ʻia i ke ahi, i hoʻomaʻamaʻa ʻia me ka lā iki, hehee koke ia.
28 I ʻike ʻia, pono mākou e hoʻomaikaʻi aku iā ʻoe ma mua o ka lā, a pule aku mākou iā ʻoe i ka wanaʻao.
29 No ka mea, e hehee iho ka manaolana o ka poe aloha ole, e like me ka hau huluhulu o ka hooilo, A e holo aku ia e like me ka wai pono ole.

MOKUNA 17

1 No ka mea, ua nui kou hooponopono ana, aole hiki ke haiia;

2 No ka mea, i ka wa i manao ai na kanaka hewa e hookaumaha i ka lahui hemolele; Ua paʻa lākou i loko o ko lākou mau hale, nā pio o ka pouli, a ua paʻa i nā kaulahao o ka pō lōʻihi, e waiho pio ana i laila mai ke Akua mau.
3 No ka mea, i ko lakou manao ana e moe huna iloko o ko lakou mau hewa malu, ua hoopuehuia lakou malalo o ka paku pouli o ka poina, me ka pihoihoi weliweli, a me ka pilikia me na mea ano e.
4 No ka mea, ʻaʻole hiki i ke kihi e hoʻopaʻa iā lākou ke hoʻopaʻa iā lākou i ka makaʻu;
5 ʻAʻole hiki i ke ahi ke hoʻomālamalama iā lākou;
6 Ikea aku la e lakou ke ahi e aa ana, he mea weliweli loa;
7 A o na hookamani o ka hookamani, ua hoohioloia lakou, A o ko lakou kaena ana ma ka naauao, ua aoia mai lakou me ka hilahila.
8 No ka mea, ʻo ka poʻe i ʻōlelo e hoʻokuke aku i nā mea weliweli a me nā pilikia mai ka ʻuhane mai, ua maʻi lākou i ka makaʻu, e pono ke ʻakaʻaka ʻia.
9 No ka mea, aole mea weliweli i makau ia lakou; e makau ana nae i na holoholona e maalo ae ana, a me ka hoowahawaha ana i na nahesa.
10 Ua make lakou no ka makau, hoole lakou i ko lakou ike ana i ka lewa, ka mea hiki ole ke pale aku.
11 No ka mea, o ka hewa i hoahewaia e kona hoike ana, he mea weliweli loa ia, a ua hookaumahaia e ka lunamanao, e wanana mau ana i na mea kaumaha.
12 No ka mea, ʻo ka makaʻu wale nō ka kumakaia ʻana i ke kōkua a ke kumu e hāʻawi mai ai.
13 A ʻo ka manaʻolana o loko, ʻo ka liʻiliʻi, ʻoi aku ka nui o ka naʻaupō ma mua o ke kumu e ʻeha ai.
14 A hiamoe iho la lakou i ka hiamoe hookahi ia po, he mea hiki ole ke hoomanawanui, a hiki mai la maluna o lakou mai ka hohonu mai o ka po.
15 Ua pilikia kekahi i na mea ino, a ua maule kekahi, ua maule ko lakou naau;
16 Nolaila, o ka mea i haule ilalo, ua paa loa ia iloko o ka halepaahao me ke kaola hao ole;
17 No ka mea, ina he mahiai ia, a he kahuhipa paha, a he paahana ma ka mahinaai, ua loaa ia ia, a ua hoomanawanui i kela pilikia, aole e hiki ke pale aku;
18 Ina paha he makani puhiohe, a he leo leo o na manu iwaena o na lala e pahola ana, a he wai e kahe ana me ka ikaika;
19 A i ka leo weliweli o nā pōhaku i hoʻolei ʻia, a i ka holo ʻana ʻaʻole hiki ke ʻike ʻia i ka lele ʻana o nā holoholona, a i ka leo uwē o nā holoholona hihiu ʻino loa, a i ka leo hoʻi mai nā mauna lua; ʻO kēia mau mea i hoʻoweliweli iā lākou i ka makaʻu.
20 No ka mea, ua malamalama ko ke ao nei a pau, aole i keakea kekahi i ka lakou hana ana.
21 Ma luna o lākou wale nō i hohola ʻia ka pō kaumaha, he kiʻi o ka pōʻeleʻele e loaʻa iā lākou ma hope;

MOKUNA 18

1 He malamalama nui nae ko kou poe haipule, i ko lakou lohe ana i ko lakou leo, aole hoi i ike i ko lakou kino, no ka mea, aole lakou i eha like, ua manao lakou ia lakou he pomaikai.
2 Aka, no ko lakou hana ino ole ia lakou i keia manawa, ka poe i hana ino ia mamua, hoomaikai aku lakou ia lakou, a nonoi aku la e kala mai i ko lakou mau enemi.
3 No laila ʻoe i hāʻawi aku ai iā lākou i kia ahi e ʻaʻā ana, i alakaʻi no ka huakaʻi ʻike ʻole ʻia, a me ka lā pōʻino e hoʻokipa maikaʻi iā lākou.
4 No ka mea, ua pono lakou e hooneleia i ka malamalama, a e hoopaaia hoi iloko o ka pouli, ka poe nana i hoopaa i kau mau keiki i pani paa, ma o lakou la e haawiia mai ai ka malamalama ino o ke kanawai i ko ke ao nei.
5 A i ko lakou manao ana e pepehi i na kamalii o ka poe haipule, ua kipakuia kekahi keiki iwaho, a ua hoolaia, i mea e ao aku ai ia lakou, ua kaili aku la oe i ka lakou poe keiki, a ua luku loa ia lakou iloko o ka wai nui.
6 Ua hoike mua ia ko kakou poe kupuna ia po, i ike pono lakou i ka lakou hoohiki ana, e olioli lakou mahope.
7 Pela i maliuia mai ai kou poe kanaka i ke ola o ka poe pono, a me ka luku ana i ka poe enemi.
8 No ka mea, ma ia mea au i hoopai mai ai i ko makou poe enemi, ma ia mea oe i hoonani mai ai ia makou, ka mea au i hea mai ai.
9 No ka mea, ua kaumaha aku na keiki pono a na kanaka maikai, a me ka ae hookahi, ua hana lakou i kanawai hemolele, i like ai ka poe haipule e like me ka maikai a me ka hewa hookahi, e mele ana na makua i na mele hoolea.
10 Akā, ma kēlā ʻaoʻao, ua kani ka leo ʻino e like me ka uē ʻana o nā ʻenemi, a ua hali ʻia ka leo kanikau no nā keiki i uē ʻia.
11 Ua hoopaiia ka haku a me ke kauwa ma ke ano hookahi; a e like me ke alii, pela no ka lehulehu.
12 No ia mea, ua nui ka poe make o lakou a pau me ka make hookahi; ʻaʻole hoʻi i lawa ka poʻe ola e kanu iā lākou;
13 No ka mea, aole lakou i manaoio i kekahi mea, no ka hoailona; i ka lukuia ana o na makahiapo, ua hooiaio lakou i keia poe kanaka he poe keiki na ke Akua.
14 No ka mea, i ka wa e noho malie ai na mea a pau, a ia po i waena o kona holo mama.

15 Lele iho la kau olelo mana, mai ka lani mai, mai kou nohoalii alii mai, me he kanaka kaua ikaika la iwaena o ka aina luku;
16 A lawe mai la i kau kauoha hoopunipuni e like me ka pahikaua oi, a ku iluna a hoopiha i na mea a pau i ka make; a hoopa aku ia i ka lani, aka, ku iho la ia ma ka honua.
17 A laila, hoʻomaka koke lākou i nā hihiʻo o nā moeʻuhane weliweli, a hiki mai ka weliweli ma luna o lākou me ka ʻike ʻole ʻia.
18 Ua kiolaia kekahi maanei, a o kekahi ilaila, he hapa make, hoike mai la lakou i ke kumu o kona make ana.
19 No ka mea, ua hoike mua mai na moeuhane i hoopilikia ia lakou, o make lakou, aole lakou i ike i ke kumu o ko lakou pilikia.
20 He oiaio, ua pili ka hoao ana i ka make i ka poe pono, a ua lukuia ka lehulehu ma ka waonahele;
21 No ka mea, ia manawa, wikiwiki iho la ua kanaka hala ole la, a ku mai la e hoomalu ia lakou; a me ka lawe ana mai i ka palekaua o kana oihana kupono, oia ka pule, a me ka kalahala ana i ka mea ala, ku e ia ia iho i ka inaina, a pela i hoopau ai i ka poino, me ka hai ana mai he kauwa ia nau.
22 A lanakila ʻo ia ma luna o ka mea luku, ʻaʻole me ka ikaika o ke kino, ʻaʻole hoʻi me ka ikaika o nā mea kaua;
23 No ka mea, i ka wā i hāʻule ai ka poʻe make ma nā puʻu, kekahi ma luna o kekahi, e kū ana ma waena, hoʻōki ia i ka inaina, a hoʻokaʻawale aʻe i ke ala no ka poʻe ola.
24 No ka mea, i loko o ka ʻaʻahu lōʻihi ka honua a pau, a ma nā lālani ʻehā o nā pōhaku i kahakaha ʻia ai ka nani o nā kūpuna, a ʻo kou hanohano ma luna o ka pāpale o kona poʻo.
25 Hāʻawi ka mea luku iā lākou, a makaʻu ihola iā lākou;

MOKUNA 19

1 ¶ O ka poe aia, ua hiki mai ka inaina maluna o lakou me ke aloha ole, a hiki i ka hopena;
2 I ka haawi ana mai ia lakou e hele, a hoouna koke aku ia lakou, a mihi lakou a hahai aku ia lakou.
3 No ka mea, ia lakou e kanikau ana, a e kanikau ana ma na ilina o ka poe make, hana hou lakou i ka manao lapuwale, a hahai aku la ia lakou me he poe mahuka la, a lakou i noi aku ai e hele aku.
4 No ka mea, ʻo ka hopena i pono ai lākou, ua kau mai iā lākou i kēia hopena, a ua hoʻopoina iā lākou i nā mea i hana mua ʻia, i hiki ai iā lākou ke hoʻokō i ka hoʻopaʻi i nele i ko lākou ʻeha.
5 A i hele aku kou poe kanaka ma ke ala kupanaha;
6 No ka mea, ua hana hou ʻia ka mea i hana ʻia ma kona ʻano ponoʻī, e mālama ana i nā kauoha ʻokoʻa i hāʻawi ʻia mai iā lākou, i mālama ʻia kāu mau keiki me ka ʻole o ka ʻeha.
7 Me he ao la e hoomalumalu ana i kahi hoomoana; a ma kahi i kū ai ka wai ma mua, ʻike ʻia ka ʻāina maloʻo; a mai ke Kaiula mai he ala pilikia ole; a mai ke kahawai ikaika mai, he kula uliuli.
8 Ma kahi i hele ai na kanaka a pau i hoomaluia e kou lima, e ike ana i kau mau mea kupanaha kupanaha.
9 No ka mea, hele nui lakou e like me na lio, A lele lakou e like me na keikihipa, E hoolea ana ia oe, e ka Haku, ka mea nana lakou i hoopakele.
10 No ka mea, ua hoʻomanaʻo lākou i nā mea i hana ʻia i ko lākou noho ʻana ma ka ʻāina ʻē, i hoʻopuka mai ai ka ʻāina i nā nalo ma kahi o nā holoholona, a me ka hoʻonui ʻana o ka muliwai i nā rana he nui ma kahi o nā iʻa.
11 A ma hope iho, ʻike lākou i ka hanauna hou o nā manu, alakaʻi ʻia lākou e ko lākou ʻai ʻana, a noi aku i ka ʻai ono.
12 No ka mea, pii mai la na selu mai ke kai mai i mea e maona ai lakou.
13 Ua kau mai ka hoʻopaʻi ma luna o ka poʻe hewa me ka ʻole o ka hōʻailona mua ma ka ikaika o ka hekili;
14 No ka mea, ʻaʻole i hoʻokipa ko Sodoma i ka poʻe a lākou i ʻike ʻole ai i ko lākou hiki ʻana mai;
15 ʻAʻole ʻo ia wale nō;
16 Aka, ua hoeha loa keia poe ia lakou, ka poe a lakou i hookipa ai me na ahaaina, a ua lilo mua lakou i mau kanawai hookahi me lakou.
17 No ia mea, ua hahauia keia poe me ka makapo, e like me ka poe ma na ipuka o ke kanaka pono;
18 No ka mea, ua hoʻololi ʻia nā kumu kumu i loko o lākou iho e like me ka hoʻololi ʻana i ka inoa o ke kani, e like me ka hoʻololi ʻana i ka inoa o ka leo, e like me ka hoʻololi ʻana i nā kani; i ike pono ia ma ka ike ana i na mea i hanaia.
19 No ka mea, ua lilo na mea o ka honua i wai;
20 He mana ko ke ahi iloko o ka wai, e hoopoina ana i kona pono iho;
21 Ma kēlā ʻaoʻao, ʻaʻole i hoʻopau ka lapalapa ahi i ka ʻiʻo o nā mea ola palaho, ʻoiai ua hele lākou ma laila; ʻaʻole hoʻi lākou i hoʻohehe‘e i ke ʻano hau o ka ʻiʻo lani i hiki ke hehe‘e.
22 No ka mea, ma na mea a pau, ua hookiekie oe i kou poe kanaka, a ua hoonani aku oe ia lakou, aole hoi oe i malama pono ia lakou;

ECCLESIASTICUS

Ka naauao o Iesu ke Keiki a Siraka

MOKUNA 1

1 Ka olelo mua o ka naauao o Iesu ke Keiki a Siraka. No ka mea, ua haawiia mai ia kakou na mea he nui a nui e ke kanawai a me ka poe kaula, a me na mea e ae i hahai i ko lakou mau kapuwai, no ia mau mea e pono ai ka Iseraela e hoomaikaiia no ka naauao a me ke akamai; a no laila, ʻaʻole i ka poʻe heluhelu wale nō ke akamai, akā, ʻo ka poʻe makemake e aʻo, hiki iā lākou ke hoʻopōmaikaʻi i ka poʻe ma waho, ma ka ʻōlelo ʻana a me ke kākau ʻana: ʻo koʻu kupuna kāne ʻo Iesū, i kona hāʻawi nui ʻana iā ia iho i ka heluhelu ʻana i ke kānāwai. , a me na kaula, a me na buke e ae a ko kakou poe kupuna, a ua loaa ia lakou ka noonoo maikai, ua kauo ia maluna ona iho e kakau i kekahi mea e pili ana i ka naauao a me ka naauao; i ka manao o ka poe i makemake e ao, a i pili i keia mau mea, e pomaikai nui lakou i ka noho ana mamuli o ke kanawai. No ia mea, e ae mai ia'u e noi aku ia oukou e heluhelu mai ia me ka oluolu a me ka manao, a e kala mai ia makou, i mea e nele ai makou i kekahi mau olelo a makou i hooikaika ai e wehewehe. No ka mea, o na mea i oleloia ma ka olelo Hebera, a i unuhiia ma ka olelo e, aole like ka ikaika iloko o ia mau mea; ʻōlelo ʻia lākou ma kā lākou ʻōlelo ponoʻī. No ka mea, i ka makahiki kanakolukumamāwalu i hele mai ai i ʻAigupita, i ka wā i noho aliʻi ai ʻo ʻEuergetes, a noho ihola au i laila i kekahi manawa, a loaʻa iaʻu kahi puke naʻauao ʻole: no laila, manaʻo wau he mea pono iaʻu ke hoʻoikaika a hoʻoikaika i ka wehewehe ʻana; e hoohana ana i ka makaala nui a me ke akamai ma ia wahi e hoopau ai i ka buke, a e hoike aku no hoi ia lakou, ka poe ma ka aina e i makemake e ao, i hoomakaukau mua ia ma na ano e noho ai mamuli o ke kanawai. No ka Haku mai ka naauao a pau, a me ia mau loa.
2 Owai ka mea e helu i ke one o ke kai, A me na kulu ua, A me na la mau loa?
3 Owai ka mea ike i ke kiekie o ka lani, a me ka laula o ka honua, a me ka hohonu, a me ka naauao?
4 Ua hana ʻia ka naʻauao ma mua o nā mea a pau, A me ka ʻike o ka naʻauao mai ka manawa pau ʻole.
5 O ka olelo a ke Akua kiekie loa, oia ke kumu o ka naauao; a o kona mau aoao, he mau kauoha mau loa ia.
6 Ia wai i hoikeia mai ke kumu o ka naauao? ʻO wai hoʻi ka mea i ʻike i kāna mau ʻōlelo aʻo?
7 Ia wai i hoikeia mai ka ike i ke akamai? a ʻo wai ka mea i hoʻomaopopo i kona ʻike nui?
8 Aia kekahi mea naʻauao a weliweli loa, e noho ana ʻo Iēhova ma luna o kona noho aliʻi.
9 Hana iho la oia ia ia, a ike ia ia, a helu aku ia ia, a ninini iho la ia ia maluna o kana mau hana a pau.
10 ʻO ia pū me nā ʻiʻo a pau e like me kāna haʻawina, a ua hāʻawi ʻo ia iā ia i ka poʻe aloha iā ia.
11 O ka makau ia Iehova, oia ka nani, a me ka nani, a me ka olioli, a me ka lei o ka hauoli.
12 ʻO ka makaʻu iā Iēhova e hauʻoli ai ka naʻau, e hāʻawi mai i ka ʻoliʻoli, a me ka hauʻoli, a me ke ola lōʻihi.
13 ʻO ka mea makaʻu iā Iēhova, e pōmaikaʻi ʻo ia ma hope, a e loaʻa iā ia ka lokomaikaʻi ʻia i kona lā e make ai.
14 O ka makau ia Iehova, oia ka hoomaka ana o ka naauao;
15 Ua kūkulu ʻo ia i kumu mau loa me nā kāne, a e noho pū ʻo ia me kā lākou hua.
16 O ka makau ia Iehova, oia ka piha o ka naauao, A e hoopiha i na kanaka i kona hua.
17 Hoopiha iho la ia i ko lakou hale a pau i na mea i makemakeia, A me na hale papaa me kona hua.
18 O ka makau ia Iehova, oia ka lei o ka naauao, e hooulu ai i ka malu a me ke ola maikai; ʻO ia nā haʻawina ʻelua a ke Akua;
19 Ua hooua mai ka naauao i ke akamai a me ka ike i ke ku ana, a e hookiekie ae i ka mahalo i ka poe paa ia ia.
20 ʻO ke kumu o ka naʻauao, ʻo ia ka makaʻu iā Iēhova;
21 Na ka makau ia Iehova e kala aku i ka hewa;
22 Aole e hoaponoia ke kanaka huhu; no ka mea, ʻo ka ʻoi o kona ukiuki, ʻo ia kona luku ʻia.
23 O ke kanaka ahonui, e haehae no ia i kekahi manawa, A mahope e ulu mai ka olioli.
24 E huna no ia i kana mau olelo i kekahi manawa, A e hai mai na lehelehe o na mea he nui i kona akamai.
25 O na olelonane o ka ike, aia no ia iloko o ka waiwai o ke akamai;
26 Ina makemake oe i ke akamai, e malama oe i na kauoha, a na ka Haku e haawi mai ia ia nau.
27 No ka mea, ʻo ka makaʻu iā Iēhova, ʻo ia ke akamai a me ke aʻo ʻana;
28 Mai haalele oe i ka makau ia Iehova i kou wa ilihune: Mai hele aku ia ia me ka naau lua.
29 Mai hookamani oe imua o na kanaka, a e malama pono i kau mea e olelo aku ai.
30 Mai hookiekie oe ia oe iho, o haule oe, a hoohilahilaia kou uhane, a e hoike mai ke Akua i kou mau mea huna, a e hoolei ia oe ilalo i ke anaina kanaka, no ka mea, aole oe i hele ma ka oiaio e makau ia Iehova, aka, i kou naau. ua piha i ka hoopunipuni.

MOKUNA 2

1 E kuu keiki, ina e hele mai oe e malama ia Iehova, E hoomakaukau oe i kou uhane no ka hoowalewaleia mai.
2 E hooponopono i kou naau, E hoomanawanui, Mai wikiwiki i ka wa pilikia.
3 E hoopili aku ia ia, mai hele aku, i hoomahuahuaia'i oe ma kou hope hope.
4 O na mea a pau i laweia mai maluna ou, e lawe oe me ka olioli, a e ahonui i kou lilo ana i haahaa.
5 No ka mea, ua hoaoia ke gula i ke ahi, A me na kanaka oluolu iloko o ka imu ahi o ka popilikia.
6 E manaoio aku ia ia, a nana oe e kokua mai; E hooponopono i kou ala, a e hilinai ia ia.
7 E ka poe makau ia Iehova, e kali i kona aloha; mai hele kapae oukou, o haule oukou.
8 E ka poe makau ia Iehova, e manaoio aku ia ia; aole e pau ko oukou uku.
9 E ka poe makau ia Iehova, e manaolana i ka maikai, A me ka olioli mau, a me ke aloha.

10 E nana i na hanauna kahiko, a e nana; Ua hilinaʻi anei kekahi iā Iēhova, a ua hilahila? A i noho kekahi ma kona makau, a haalele? ʻO wai lā kāna i hoʻowahāwahā ai, ka mea i kāhea aku iā ia?
11 No ka mea, ua piha ka Haku i ke aloha a me ke aloha, a me ke ahonui, a me ke aloha nui, a ke kala nei i ka hala, a ke hoola mai nei i ka wa popilikia.
12 Auwe ka naau makau, a me na lima maule, a me ka mea hewa e hele ana i na aoao elua!
13 Auwe ka mea nawaliwali! no ka mea, aole oia i manaoio; no laila, ʻaʻole ia e pale ʻia.
14 Auwe oukou ka poe hoomanawanui! a heaha ka oukou e hana'i ke ike mai ka Haku ia oukou?
15 O ka poe makau ia Iehova, aole lakou e malama i kana olelo; a o ka poe aloha ia ia, e malama lakou i kona aoao.
16 ʻO ka poʻe makaʻu iā Iēhova, e ʻimi lākou i ka maikaʻi, e ʻoluʻolu iā ia; a o ka poe aloha ia ia, e piha lakou i ke kanawai.
17 O ka poe makau ia Iehova, e hoomakaukau lakou i ko lakou naau, A e hoohaahaa i ko lakou mau uhane imua o kona maka;
18 I ka i ana, E haule kakou iloko o ka lima o Iehova, aole i ka lima o kanaka: no ka mea, e like me kona hanohano, pela no kona aloha.

MOKUNA 3

1 E na keiki, e hoolohe mai ia'u i ko oukou makuakane, a e hana oukou mahope, i maluhia oukou.
2 No ka mea, ua haawi mai ka Haku i ka makua i ka hanohano maluna o na keiki, a ua hoopaa hoi i ka mana o ka makuwahine maluna o na keikikane.
3 ʻO ka mea hoʻomaikaʻi i kona makua kāne, ʻo ia ke kalahala no kona hewa.
4 A o ka mea i malama i kona makuwahine, ua like ia me ka mea hoahu waiwai.
5 ʻO ka mea hoʻomaikaʻi i kona makua kāne, e ʻoliʻoli ʻo ia i kāna mau keiki; a i kāna pule ʻana, e hoʻolohe ʻia ʻo ia.
6 O ka mea i malama i kona makuakane, e loihi kona ola ana; a o ka mea hoolohe i ka Haku, e lilo ia i mea hooluolu i kona makuwahine.
7 ʻO ka mea makaʻu iā Iēhova, e hoʻomaikaʻi ia i kona makua kāne, a e hoʻokauwā aku i kona mau mākua e like me kona mau haku.
8 E hoʻomaikaʻi ʻoe i kou makua kāne a me kou makuahine ma ka ʻōlelo a me ka hana, i loaʻa mai iā lāua ka pōmaikaʻi iā ʻoe.
9 No ka mea, na ka hoopomaikai o ka makuakane e kukulu i na hale o na keiki; Akā, ʻo ka hōʻino ʻana o ka makuahine, ʻo ia ke kumu.
10 Mai kaena oe i ka hoinoia o kou makuakane; no ka mea, ʻo ka hōʻino ʻia o kou makua kāne, ʻaʻole ia he mea nani iā ʻoe.
11 No ka mea, no ka hanohano o kona makua ka nani o ke kanaka; a o ka makuahine hilahila ole ia i na keiki.
12 E kuu keiki, e kokua oe i kou makuakane i kona wa elemakule, mai hoeha aku ia ia i kona wa e ola ana.
13 A ina hemahema kona naauao, e ahonui oe ia ia; a mai hoowahawaha oe ia ia i kou wa i piha ai i kou ikaika.
14 No ka mea, ʻaʻole e poina ʻia ke aloha ʻana i kou makua kāne;
15 I ka la o kou popilikia, e hoomanaoia no ia; E hehee no hoi kou hewa, e like me ka hau i ka wa mehana maikai.
16 O ka mea haalele i kona makuakane, ua like ia me ka mea olelo hoino; a o ka mea hoonaukiuki i kona makuwahine, ua poino ia: na ke Akua.
17 E kuu keiki, e hoomau oe i kau hana me ke akahai; pela oe e alohaia e ka mea i aponoia.
18 ʻOi aku ka nui o kou haʻahaʻa iā ʻoe iho, a e loaʻa iā ʻoe ka lokomaikaʻi ʻia i mua o Iēhova.
19 He nui na mea ma kahi kiekie, a kaulana hoi; aka, ua hoikeia mai na mea pohihihi i ka poe akahai.
20 No ka mea, ua nui ka mana o ka Haku, a ua hoonaniia oia e ka poe haahaa.
21 Mai imi i na mea paakiki ia oe, aole hoi e imi i na mea i oi aku mamua o kou ikaika.
22 Aka, o ka mea i kauohaia mai ia oe, e noonoo iho oe me ka makau;
23 Mai imi oe i na mea hemahema;
24 No ka mea, he nui ka poe i puni i ko lakou manao lapuwale; a na ka hoohuoi ino i hookahuli i ko lakou manao.
25 E nele ana oe i ka malamalama me ka maka ole: mai hai aku oe i ka ike aole i loaa ia oe.
26 E hewa auanei ka naau paakiki; a ʻo ka mea makemake i ka pōʻino, e make ia i laila.
27 E kaumaha ka naau paakiki i ke kaumaha; a e hoahu ke kanaka hewa i ka hewa maluna o ka hewa.
28 I ka hoopai ana i ka poe hookiekie, aohe mea e ola'i; no ka mea, ua paʻa ke aʻa i loko ona ka mea kanu o ka hewa.
29 E ʻike ka naʻau o ka mea naʻauao i ka ʻōlelo nane; a o ka pepeiao lohe, oia ka makemake o ke kanaka naauao.
30 Na ka wai e kinai i ke ahi e lapalapa ana; a o ka manawalea ana i kalahala no ka hewa.
31 A ʻo ka mea e uku i ka huli maikaʻi, e hoʻomanaʻo ia i nā mea e hiki mai ana ma hope aku; a i kona hina ana, loaa no ia ia ke kupaa.

MOKUNA 4

1 E kuu keiki, mai hooluhi oe i ka poe ilihune o kona ola ana, Mai hookaulua i na maka ilihune.
2 Mai hookaumaha i ka uhane pololi; mai hoonaukiuki i ke kanaka i kona popilikia.
3 Mai hoonui i ka pilikia i ka naau eha; a mai hookaulua i ka haawi aku i ka mea nele.
4 Mai hoole i ka pule a ka poe popilikia; mai huli aʻe i kou maka mai ke kanaka ʻilihune.
5 Mai hāliu aʻe i kou maka mai ka mea ʻilihune, ʻaʻole hoʻi e hāʻawi iā ia i mea e hōʻino ai iā ʻoe.
6 No ka mea, ina e hailiili oia ia oe me ka ehaeha o kona naau, E loheia kana pule i ka mea nana ia i hana.
7 E loaʻa iā ʻoe ke aloha o ke anaina, a e kūlou i kou poʻo i ke kanaka nui.

8 Mai eha oe ke haliu i kou pepeiao i ka poe ilihune, A e haawi aku ia ia i ka olelo aloha me ke akahai.
9 E hoopakele oe i ka mea hooluhihewa mai ka lima mai o ka mea hooluhihewa; mai hoonawaliwali i kou noho ana ma ka hookolokolo.
10 E like me ka makua kāne no ka makua ʻole, i pani hoʻi i ke kāne i ko lākou makuahine: pēlā ʻoe e like ai me ke keiki a ka Mea kiʻekiʻe loa, a e ʻoi aku kona aloha iā ʻoe ma mua o kou makuahine.
11 Hoʻokiʻekiʻe ka naʻauao i kāna mau keiki, A hoʻopaʻa ia i ka poʻe ʻimi iā ia.
12 O ka mea i aloha aku ia ia, oia ke aloha i ke ola; a o ka poe imi ia ia i kakahiaka nui, e piha lakou i ka olioli.
13 O ka mea paa ia ia, e loaa ia ia ka nani; a ma na wahi a pau ana e komo ai, e hoopomaikai mai ka Haku.
14 O ka poe malama ia ia, e lawelawe lakou na ka Mea Hemolele;
15 O ka mea hoolohe ia ia, e hoohewa oia i ko na aina;
16 Ina e hoopaa ke kanaka ia ia iho nana, e ili kona ili; a na kona hanauna e hooili ia ia.
17 No ka mea, i ka mua, e hele pū ʻo ia me ia ma nā ʻaoʻao kekee, a e kau mai ia i ka makaʻu a me ka makaʻu ma luna ona, a e hoʻoʻehaʻeha iā ia i kāna aʻo ʻana, a hilinaʻi ʻo ia i kona ʻuhane, a hoʻāʻo iā ia ma kona mau kānāwai.
18 A laila, e hoʻi mai ʻo ia i ona lā ma ke ala pololei, e hōʻoluʻolu iā ia, a e hōʻike aku iā ia i kona mau mea huna.
19 Aka, ina e hewa ia, e haalele kela ia ia, a e haawi aku ia ia i kona make iho.
20 E malama oe i ka manawa pono, a e makaala i ka hewa; a mai hilahila oe i kou uhane.
21 No ka mea, he mea hilahila e lawe mai ai i ka hewa; a he mea hilahila ka nani a me ka lokomaikai.
22 Mai hoʻokipa i kekahi e kūʻē i kou ʻuhane, ʻaʻole hoʻi e hāʻule ʻoe i ka makaʻu i kekahi.
23 Mai hoʻopaʻa ʻoe i ka ʻōlelo ʻana, ke hiki ke hana i ka maikaʻi, a mai hūnā i kou akamai i loko o kona nani.
24 No ka mea, ma ka olelo e ikeia ai ka naauao, a ma ka olelo ana e ao ai.
25 Mai olelo ku e i ka oiaio; aka, e hilahila oe i ka hewa o kou naaupo.
26 Mai hilahila oe i ka hai ana i kou hewa; a mai hooikaika i ke ala o ka muliwai.
27 Mai hoolilo oe ia oe iho i lalo no ke kanaka naaupo; Mai manao i ke kino o ka poe ikaika.
28 E hooikaika ma ka oiaio a make, a na ka Haku e kaua nou.
29 Mai wikiwiki i kou alelo, a me ka molowa i kau hana ana.
30 Mai lilo oe me he liona la iloko o kou hale, aole hoi e weliweli iwaena o kau poe kauwa.
31 Mai kikoo aku kou lima e lawe mai, a e pani i ka wa e uku aku ai.

MOKUNA 5

1 Mai kau i kou naau i kou waiwai; mai ʻōlelo ʻoe, ua lawa au i koʻu ola.
2 Mai hahai oe i kou manao iho, a me kou ikaika, E hele ma na aoao o kou naau.
3 Mai ʻōlelo ʻoe, ʻO wai ka mea e hoʻomalu mai iaʻu no kaʻu mau hana? no ka mea, e hoʻopaʻi ʻiʻo nō ʻo Iēhova i kou haʻaheo.
4 Mai ʻōlelo ʻoe, Ua hewa wau, a he aha ka hewa i hiki mai iaʻu? no ka mea, ua ahonui ka Haku, aole loa ia e hookuu mai ia oe.
5 Ma ke kalahala, mai makau ole e hoonui i ka hewa me ka hewa.
6 Mai olelo, He nui kona aloha; E hoʻomaha ʻia ʻo ia no ka nui o koʻu mau hewa;
7 Mai hoʻopaneʻe ʻoe i ka huli ʻana iā Iēhova, ʻaʻole hoʻi e hoʻokaʻulua i kēlā lā i kēia lā;
8 Mai kau i kou naau i ka waiwai i loaa ma ka pono ole;
9 Mai kulu ma na makani a pau, mai hele ma na aoao a pau;
10 E kūpaʻa ʻoe i kou ʻike; a e like me kau olelo.
11 E wiki oukou i ka lohe; a e hooiaio i kou ola; a me ke ahonui e pane aku.
12 Ina he naauao kou, e olelo aku oe i kou hoalauna; i ole, e kau i kou lima ma kou waha.
13 Ma ka olelo ka hanohano a me ka hilahila: O ke alelo o ke kanaka kona haule ana.
14 Mai kapaia oe he hawanawana, mai hoohalua me kou alelo;
15 Mai naaupo oukou i kekahi mea ma ka mea nui a me ka mea uuku.

MOKUNA 6

1 Ma kahi o ka makamaka, mai lilo i enemi; no ka mea, ma ia mea e ili mai ai ka inoa ino, a me ka hilahila, a me ka hoowahawahaia;
2 Mai hookiekie oe ia oe iho ma ka manao o kou naau iho; i ʻeha ʻole ʻia kou ʻuhane e like me ka bipi hele wale.
3 E ai no oe i kou lau, a e lilo kou hua, A e waiho oe ia oe iho me he laau maloo la.
4 E luku aku ka uhane ino i ka mea ia ia, A e hoowahawahaia oia e kona poe enemi.
5 E hoonui ka olelo maikai i na makamaka; A o ka olelo maikai, e hoonui ia i ke aloha maikai.
6 E kuikahi me na mea he nui wale;
7 Inā makemake ʻoe i hoaaloha, e hoʻāʻo mua ʻoe iā ia, ʻaʻole e wikiwiki e hōʻaiʻē iā ia.
8 No ka mea, he hoaaloha kekahi no kona pono iho, Aole ia e noho i ka la o kou popilikia.
9 Aia hoi kekahi makamaka i huli i ka inaina, A e ike auanei ka hakaka i kou hoinoia.
10 Eia hou, o kekahi makamaka, he hoa ia ma ka papaaina, Aole ia e noho i ka la o kou popilikia.
11 Akā, i kou pōmaikaʻi, e like nō ia me ʻoe iho, a e kūpaʻa ʻo ia ma luna o kāu poʻe kauwā.
12 Ina e hoohaahaaia oe, e ku e no ia ia oe, a e huna ia ia iho mai kou alo aku.
13 E hoʻokaʻawale ʻoe iā ʻoe iho mai kou poʻe ʻenemi, A e makaʻala i kou mau hoaaloha.
14 ʻO ka hoaaloha ʻoiaʻiʻo, he pānaʻi ikaika ia;

15 ʻAʻohe mea e kūʻē i ka hoaaloha ʻoiaʻiʻo, A he mea waiwai kona hanohano.
16 O ka hoaaloha pono, oia ka laau e ola'i; a o ka poe makau ia Iehova, e loaa ia ia.
17 ʻO ka mea makaʻu iā Iēhova, e hoʻoponopono pono ʻo ia i kona pilina;
18 E kuu keiki, e ohi oe i ke ao ana mai kou wa opiopio mai;
19 E hele mai i ona la, e like me ka mea e oopalau ana, a e lulu hua, a e kali i kona hua maikai;
20 He mea ʻoluʻolu loa ia i ka poʻe naʻaupō: ʻO ka mea naʻauao ʻole, ʻaʻole ia e noho me ia.
21 E hoʻomoe ʻo ia ma luna ona me he pōhaku ikaika lā o ka hoʻāʻo ʻana; a e hoolei aku oia ia ia mai ona aku la aole e liuliu.
22 No ka mea, ma kona inoa ka naauao, aole ia i ikeia e na mea he nui loa.
23 E hoolohe mai oe, e kuu keiki, e hoolohe mai i ko'u manao, Mai hoole oe i ka'u manao.
24 A e hookomo oe i kou mau wawae iloko o kona mau kupee, a me kou ai i kona kaulahao.
25 E kūlou i kou poʻohiwi i lalo, a e amo iā ia, ʻaʻole hoʻi e ʻeha i kona paʻa.
26 E hele mai io na la me kou naau a pau, A e malama i kona mau aoao me kou mana a pau.
27 E imi, a e imi, a e hoikeia mai ia ia oe;
28 No ka mea, ma hope e loaʻa iā ʻoe kona maha, a e lilo ia i ʻoliʻoli no ʻoe.
29 Alaila, e lilo kona mau kaulahao i pale ikaika nou, A me kona mau kaulahao i aahu nani.
30 No ka mea, he lei gula maluna ona, A o kona mau apo, he kaula poni.
31 E ʻaʻahu ʻoe iā ia i ʻaʻahu hanohano, a e hoʻokomo iā ia a puni ʻoe i lei o ka ʻoliʻoli.
32 E kaʻu keiki, inā makemake ʻoe, e aʻo ʻia ʻoe;
33 Ina makemake oe i ka lohe, e loaa ia oe ka naauao;
34 E ku oe iloko o ka lehulehu o ka poe kahiko; a e hoopili aku i ka mea naauao.
35 E ʻoluʻolu e hoʻolohe i nā ʻōlelo a ke Akua; a mai hoole oe i na olelonane o ka naauao.
36 A i ʻike ʻoe i ke kanaka naʻauao, e hele koke ʻoe i ona lā, a e hoʻopaʻa i kou wāwae i nā ʻanuʻu o kona puka.
37 E kau kou manao ma na oihana a Iehova, a e noonoo mau i kana mau kauoha; nana no e hookupaa i kou naau, a e haawi mai ia oe i ke akamai i kou makemake iho.

MOKUNA 7

1 Mai hana ino oe, i hiki ole mai ai ka ino ia oe.
2 E haalele i ka poe pono ole, A e huli aku ka hewa mai ou aku la.
3 E kuu keiki, mai lulu oe ma na kaha o ka hewa, mai ohi pahiku oe.
4 Mai imi i ko Iehova kiekie, aole hoi i ke alii ka noho hanohano.
5 Mai hoapono oe ia oe iho imua o ka Haku; mai kaena oe i kou naauao imua o ke alii.
6 Mai imi oe i lunakanawai, i hiki ole ke lawe aku i ka hewa; o makaʻu ʻoe i ke kino o ka mea ikaika, i mea e hina ai ma ke ala o kou pololei.
7 Mai hana hewa aku i ka lehulehu o ke kulanakauhale, alaila, mai hoohaahaa oe ia oe iho iwaena o na kanaka.
8 Mai nakinaki i kekahi hewa me kekahi; no ka mea, ma ka hoʻokahi, ʻaʻole ʻoe e kala ʻole ʻia.
9 Mai ʻōlelo ʻoe, E nānā mai ke Akua i ka nui o kaʻu mau ʻālana;
10 Mai hoonawaliwali oe i kou pule ana, a mai hoopoina hoi i ka haawi manawalea aku.
11 Mai akaaka i ka mea e hoowahawaha ai i ka awaawa o kona naau;
12 Mai manao wahahee oe i kou hoahanau; ʻaʻole hoʻi e hana like i kou hoaaloha.
13 Mai hana i ka wahahee; no ka mea, aole pono kona oihana.
14 Mai hoʻonui i nā ʻōlelo i ka lehulehu o nā lunakahiko, ʻaʻole hoʻi e kamaʻilio nui i kāu pule.
15 Mai hoowahawaha i ka hana luhi, aole hoi i ka mahiai a ka Mea Kiekie i kauoha mai ai.
16 Mai helu oe ia oe iho me ka lehulehu o ka poe hewa, aka, e hoomanao oe, aole e loihi ka inaina.
17 E hoohaahaa nui ia oe iho;
18 Mai hooloili iki i ka makamaka no ka pono; aole hoi he hoahanau pono no ke gula o Opira.
19 Mai haalele i ka wahine naauao a maikai, no ka mea, ua oi aku kona maikai mamua o ke gula.
20 I ka hana ʻoiaʻiʻo o kāu kauwā, mai ʻino aku ʻoe iā ia, ʻaʻole hoʻi i ka mea hoʻolimalima i hāʻawi pono iā ia iho nou.
21 E aloha aku kou ʻuhane i ke kauā maikaʻi, ʻaʻole hoʻi e ʻaihue iā ia.
22 He bipi kau? E makaala oe ia lakou, a ina no kou pono, e malama ia lakou me oe.
23 He mau keiki anei au? e ao aku ia lakou, a e kulou iho i ko lakou ai, mai ko lakou wa opiopio.
24 He mau kaikamahine anei au? e malama i ko lakou kino, mai hoike oe ia oe iho me ka olioli ia lakou.
25 E mare ʻoe i kāu kaikamahine, a pēlā ʻoe e hana ai i ka mea koʻikoʻi;
26 He wahine anei kau mamuli o kou manao? mai haʻalele ʻoe iā ia: akā, mai hāʻawi iā ʻoe iho i ka wahine māmā.
27 E hoʻomaikaʻi ʻoe i kou makua kāne me kou naʻau a pau, ʻaʻole hoʻi e poina i ka ʻeha o kou makuahine.
28 E hoomanao oe ua hoohanauia oe e lakou; a pehea la oe e uku aku ai ia lakou i na mea a lakou i hana mai ai nou?
29 E makau oe ia Iehova me kou uhane a pau, A e makau i kona poe kahuna.
30 E aloha aku oe i ka mea nana oe i hana me kou ikaika a pau, mai haalele oe i kana poe lawelawe.
31 E makau ia Iehova, a e hoomaikai i ke kahuna; a e hāʻawi aku iā ia i kāna ʻāpana, e like me ke kauoha ʻana iā ʻoe; ʻO ka hua mua, a me ka mōhai hala, a me ka haʻawina o nā poʻohiwi, a me ka ʻālana o ka huikala ʻana, a me nā hua mua o nā mea laʻa.
32 A e kikoo aku i kou lima i ka poe ilihune, i hemolele ai kou hoomaikai ana.

33 He lokomaikai ko ka makana imua o na kanaka a pau e ola ana; a no ka poe make, mai hoopaa.
34 Mai noho pu oe me ka poe uwe, a e uwe pu me ka poe uwe.
35 Mai lohi i ka ike ana i ka poe mai;
36 ʻO nā mea a pau āu e lawe ai ma ka lima, e hoʻomanaʻo i ka hopena, ʻaʻole loa ʻoe e hana hewa.

MOKUNA 8

1 Mai paio oe me ke kanaka ikaika, o haule oe iloko o kona lima.
2 Mai hakaka oe me ke kanaka waiwai, o kaumaha auanei ia ia oe;
3 Mai paio oe me ke kanaka piha i ke alelo, Mai hoahu oe i wahie maluna o kona ahi.
4 Mai hoowahawaha oe me ke kanaka huhu, O hoohilahilaia kou poe kupuna.
5 Mai hoino aku i ke kanaka i huli ae mai ka hewa mai, aka, e hoomanao oe, ua pono kakou a pau ke hoopaiia.
6 Mai hoino i ke kanaka i kona wa elemakule: no ka mea, ua elemakule kekahi poe o kakou.
7 Mai hauoli oe no ka make ana o kou enemi nui, aka, e hoomanao oe ua make makou a pau.
8 Mai hoowahawaha oe i ka olelo a ka poe naauao, aka, e kamaaina oe i ka lakou olelo nane;
9 Mai haʻalele i ka ʻōlelo a nā lunakahiko: no ka mea, ua aʻo ʻia lākou e ko lākou poʻe kūpuna, a na lākou e aʻo ai ʻoe i ka naʻauao, a e ʻōlelo aku e like me ka mea e pono ai.
10 Mai hoaa i ka lanahu o ka mea hewa, o wela auanei oe i ka lapalapa o kona ahi.
11 Mai ku ae oe me ka inaina imua o ke alo o ka mea ino, O hoohalua ia e hoohihia ia oe ma kau olelo.
12 Mai hāʻawi ʻaiʻē aku i ka mea i ʻoi aku ka ikaika ma mua ou; no ka mea, inā hāʻawi ʻaiʻē ʻoe iā ia, e helu ʻoe ua nalowale.
13 Mai hoʻopaʻa paʻa ʻoe ma mua o kou mana;
14 Mai hele i ke kanawai me ka lunakanawai; no ka mea, e hooponopono lakou nona e like me kona hanohano.
15 Mai hele pu ma ke ala me ke kanaka wiwo ole, o hoehaeha mai ia ia oe;
16 Mai hakaka oe me ke kanaka huhu, aole hoi e hele pu me ia i kahi mehameha;
17 Mai kukakuka me ka naaupo; no ka mea, aole hiki ia ia ke malama i ka manao.
18 Mai hana malu i mua o ka malihini; no ka mea, aole oe i ike i kana mea e hanau mai ai.
19 Mai wehe ae oe i kou naau i kela kanaka i keia kanaka, o hoopai mai oia ia oe me ke akahele.

MOKUNA 9

1 ¶ Mai lili oe i ka wahine o kou poli, Mai ao aku ia ia i ka mea ino ia oe iho.
2 Mai hāʻawi aku i kou ʻuhane i ka wahine e kau i kona wāwae ma luna o kou waiwai.
3 Mai halawai me ka wahine hookamakama, O haule auanei oe iloko o kona mau pahele.
4 Mai hoohana nui i ka wahine mele, o lilo auanei oe i kona hoao ana.
5 Mai nana oe i ke kaikamahine, o haule oe i kona mau mea maikai.
6 Mai haawi oe i kou uhane i na wahine hookamakama, i lilo ole ai kou hooilina.
7 Mai nana a puni oe ma na alanui o ke kulanakauhale, mai auwana hoi ma kona wahi mehameha.
8 E hoohuli oe i kou maka mai ka wahine maikai aku, mai nana oe i ka nani o hai; no ka mea, he nui ka poe i puni i ka nani o ka wahine; no ka mea, ua hoaaia ke aloha me he ahi la.
9 Mai noho iki oe me ka wahine a hai, aole hoi e noho pu me ia ma kou mau lima, aole hoi e hoolimalima i kau kala me ia ma ka waina; o hili auanei kou naau ia ia, a ma kou makemake e haule oe iloko o ka make.
10 Mai haalele i ka makamaka kahiko; no ka mea, ʻaʻole e like ka mea hou iā ia: ʻo ka hoaaloha hou ua like ia me ka waina hou; i kona wa kahiko, e inu oe ia mea me ka olioli.
11 Mai lili oe i ka nani o ke kanaka hewa; no ka mea, aole oe i ike i kona hope.
12 Mai hauoli i ka mea a ka poe aia i lealea ai; aka, e hoomanao, aole lakou e hele ole i ka hoopaiia i ko lakou lua kupapau.
13 E mamao aku oe i ke kanaka nona ka mana e pepehi; no laila, mai kānalua ʻoe i ka makaʻu i ka make: a inā e hele aku ʻoe i ona lā, mai hōʻino ʻoe, o kaili koke ʻo ia i kou ola: e hoʻomanaʻo ʻoe e hele ana ʻoe i loko o nā pahele, a ke hele nei ʻoe ma luna o nā pā kaua o ke kūlanakauhale.
14 Ma kahi kokoke i kou hiki, e koho i kou hoalauna, a e kukakuka me ka poe naauao.
15 E ʻōlelo ʻoe me ka poʻe naʻauao, A me kāu ʻōlelo a pau ma ke kānāwai o ka Mea Kiʻekiʻe.
16 E ʻai pū a inu pū nā kānaka pono me ʻoe; a e kaena oe ma ka makau ia Iehova.
17 No ka mea, e mahaloia ka lima o ka mea akamai i ka hana;
18 ʻO ke kanaka ʻōlelo ʻino, he mea weliweli ia ma kona kūlanakauhale; a ʻo ka mea wikiwiki i kāna ʻōlelo, e inaina ʻia ʻo ia.

MOKUNA 10

1 Na ka lunakanawai naauao e ao aku i kona poe kanaka; a ua hooponopono pono ia ke aupuni o ke kanaka noonoo.
2 E like me ka lunakanawai o na kanaka, pela no kona mau luna; He aha ke ʻano o ke kanaka o ka luna o ke kūlanakauhale, ʻo ia ka poʻe a pau e noho ana i loko.
3 ʻO ke aliʻi naʻaupō ke luku aku i kona poʻe kānaka; aka, ma ka naauao o ka poe alii e noho ai ke kulanakauhale.
4 Aia ma ka lima o ka Haku ka mana o ka honua, a i ka manawa pono e hoonoho oia i ka mea e pono ai.
5 Ma ka lima o ke Akua ka pomaikai o ke kanaka;
6 Mai inaina oe i kou hoalauna no na hewa a pau; aole e hana iki ma na hana ino.

7 He mea inaina ke hookiekie imua o ke Akua a me ke kanaka: Ma na mea elua i hana hewa ai kekahi.
8 No ka hana pono ole, a me ka poino, a me ka waiwai i loaa mai i ka hoopunipuni, ua hoohuliia ke aupuni mai kekahi lahuikanaka a i kekahi.
9 No ke aha la e haaheo ai ka honua a me ka lehu? ʻAʻohe mea i ʻoi aku ka hewa ma mua o ke kanaka puni waiwai; no ka mea, i kona wa e ola ana, hoolei oia i kona opu.
10 Oki ke kahuna lapaau i ka mai loihi; a ʻo ka mea e noho aliʻi i kēia lā, e make nō ia.
11 No ka mea, i ka wa e make ai ke kanaka, e loaa ia ia na mea kolo, a me na holoholona, a me na ilo.
12 O ka hoomaka ana o ka haaheo, oia ka wa e haalele ai ke Akua, a e huli hoi kona naau mai ka mea nana ia i hana.
13 No ka mea, ʻo ka haʻaheo ka hoʻomaka ʻana o ka hewa;
14 Ua hoohiolo ka Haku i na nohoalii o na'lii hookiekie, A ua hoonoho i ka poe akahai ma ko lakou hakahaka.
15 Ua uhuki ae o Iehova i na aa o na lahuikanaka hookiekie, A ua kukulu i ka poe haahaa ma ko lakou wahi.
16 Ua hoʻohiolo ʻo Iēhova i nā ʻāina o ko nā ʻāina ʻē, a ua luku iā lākou a hiki i ke kumu o ka honua.
17 Lawe aku la oia i kekahi poe o lakou, a luku aku la ia lakou, a hooki ae la ia i ko lakou hoomanao ana mai ka honua aku.
18 ʻAʻole i hana ʻia ka haʻaheo no nā kāne, ʻaʻole hoʻi ka huhū huhū no ka poʻe i hānau ʻia e ka wahine.
19 O ka poe makau ia Iehova, he hua paa lakou; He hua hoopunipuni ka poe haihai i na kauoha.
20 He hanohano ka mea nui iwaena o na hoahanau; Pela ka poe makau ia Iehova i kona maka.
21 ʻO ka makaʻu iā Iēhova ma mua o ka loaʻa ʻana o ka mana;
22 Ina he waiwai, he hanohano, he ilihune, o ko lakou nani ka makau ia Iehova.
23 Aole pono e hoowahawaha i ke kanaka ilihune naauao; ʻaʻole pono e hoʻonui i ke kanaka hewa.
24 E hoonaniia na kanaka nui, a me na lunakanawai, a me na mea mana; ʻaʻole naʻe kekahi o lākou i ʻoi aku ma mua o ka mea makaʻu iā Iēhova.
25 E hookauwa aku ka poe naauao i ke kauwa naauao;
26 Mai lilo ʻoe i naʻauao i ka hana ʻana i kāu ʻoihana; mai kaena oe ia oe iho i kou wa popilikia.
27 Ua ʻoi aku ka maikaʻi o ka mea hoʻoikaika a hoʻolako i nā mea a pau, ma mua o ka mea kaena me ka nele i ka berena.
28 E kuu keiki, e hoonani oe i kou uhane me ke akahai, a e hoonani ia ia e like me kona hanohano.
29 Owai ka mea e hoapono i ka mea i hana hewa i kona uhane iho? ʻO wai lā ka mea e hoʻomaikaʻi i ka mea hoʻowahāwahā i kona ola iho?
30 Ua mahaloia ka mea ilihune no kona akamai, a ua mahaloia ke kanaka waiwai no kona waiwai.
31 O ka mea i mahaloia ma ka ilihune, he oi aku anei i ka waiwai? a o ka mea hoowahawaha i ka waiwai, he oi aku ko ka ilihune?

MOKUNA 11

1 Hookiekie ae ka naauao i ke poo o ka mea haahaa, A hoonoho ia ia iwaena o na kanaka nui.
2 Mai mahalo aku i ke kanaka no kona nani; mai hoowahawaha i ke kanaka no kona helehelena.
3 He uuku ka nalo iwaena o na mea lele; aka, o kona hua ka mea nui o na mea ono.
4 Mai kaena oe i kou aahu, a me kou aahu, Mai hookiekie oe ia oe iho i ka la hanohano;
5 Ua noho nā aliʻi he nui ma ka honua; a ʻo ka mea i manaʻo ʻole ʻia ua kau i ka lei aliʻi.
6 He nui na kanaka ikaika i hoohilahilaia; a hāʻawi ka mea hanohano i nā lima o nā kānaka ʻē aʻe.
7 Mai hoahewa oe mamua o kou imi ana i ka oiaio;
8 Mai ʻōlelo ʻoe ma mua o kou lohe ʻana i ke kumu;
9 Mai paio oe ma ka mea pili ole ia oe; mai noho hookolokolo me ka poe hewa.
10 E kuu keiki, mai hoopili oe i na mea he nui wale; a ina e hahai oe, aole e loaa, aole hoi e pakele ma ka hee ana.
11 Aia kekahi i hooikaika, a ehaeha, a wikiwiki hoi, a oi aku kona hope.
12 Eia hou, he lohi kekahi, a nele i ke kokuaia, nele i ka naauao, a piha i ka ilihune; aka, nana mai la ka maka o ka Haku ia ia no ka maikai, a hooku ae la ia ia mai kona kulana haahaa mai;
13 Hapai ae la ia i kona poo mai ka popilikia mai; no laila, nui ka poʻe i ʻike iā ia.
14 No Iehova mai ka pomaikai a me ka popilikia, ke ola a me ka make, ka ilihune a me ka waiwai.
15 No ka Haku mai ka naauao, a me ka ike, a me ka ike i ke kanawai: nona ke aloha, a me ka aoao o na hana maikai.
16 Ua hoomaka ka hewa a me ka pouli me ka poe hewa;
17 Me ka poe haipule ka haawina a Iehova, A o kona lokomaikai, oia ka pomaikai mau loa.
18 Aia mahuahua ka waiwai i kona makaala a me kona kui ana, a eia ka mea nona ka uku.
19 No ka mea, ua ʻōlelo ʻo ia, Ua loaʻa iaʻu ka maha, a ʻānō e ʻai mau wau i koʻu waiwai; aole nae ia i ike i ka manawa e hiki mai ai maluna ona, a e waiho aku oia ia mau mea ia hai, a e make.
20 E kūpaʻa ʻoe ma kāu berita, a e ʻoluʻolu ma laila, a e elemakule ma kāu hana.
21 Mai kahaha i na hana a ka poe hewa; aka, e hilinai aku i ka Haku, a e noho ma kau hana ana;
22 O ka hoomaikai ana o Iehova, aia no ia ma ka uku ana mai i ka poe haipule;
23 Mai ʻōlelo ʻoe, He aha ka pōmaikaʻi o kaʻu ʻoihana? a heaha ka'u mau mea maikai ma keia hope aku?
24 Eia hou, mai ʻōlelo ʻoe, Ua lawa iaʻu, a ua loaʻa iaʻu nā mea he nui, a he aha ka hewa e loaʻa iaʻu ma hope?
25 I ka la o ka pomaikai, he poina i ka popilikia;
26 No ka mea, he mea maʻalahi iā Iēhova i ka lā e make ai ke uku aku i ke kanaka e like me kona ʻaoʻao.
27 O ka popilikia o ka hora e poina ai ke kanaka i ka lealea;
28 Mai hoʻoponopono i ka hoʻopōmaikaʻi ʻana ma mua o kona make ʻana;

29 Mai hookomo i kela kanaka keia kanaka i kou hale;
30 E like me ka pipi i lawe ʻia a mālama ʻia i loko o ka hale paʻahao, pēlā ka naʻau o ka poʻe haʻaheo; a me he kiu la, ke kiai mai nei oia i kou haule ana.
31 No ka mea, ke hoohalua nei ia, a ua hoolilo i ka maikai i hewa, A ma na mea e pono ai ka mahaloia, e hoohewa mai oia ia oe.
32 Ua hoaia ka puu lanahu me ka lapalapa ahi; A hoohalua ke kanaka hewa i ke koko.
33 E malama oe i ke kanaka kolohe, no ka mea, ua hana ino ia; o kau mai ia maluna ou i kahi huna mau loa.
34 E hookipa oe i ka malihini iloko o kou hale, a nana oe e hoopilikia mai, a e hookuke aku ia oe mai kou hale aku.

MOKUNA 12

1 I ka wa e hana maikai ai oe, e ike oe i ka mea au i hana'i; no laila e mahalo ʻia ʻoe no kāu mau pōmaikaʻi.
2 E hana maikai oe i ke kanaka haipule, a e loaa ia oe ka uku; a i ole mai ia ia mai, mai ka Mea Kiekie mai.
3 ʻAʻole hiki i ka mea hoʻoikaika mau i ka hewa, ʻaʻole hoʻi i ka mea hāʻawi manawaleʻa ʻole.
4 E haawi aku i ke kanaka pono, mai kokua aku i ka mea hewa.
5 E hana maikaʻi ʻoe i ka mea haʻahaʻa, ʻaʻole naʻe e hāʻawi aku i ka poʻe ʻaʻole; hana ia ia.
6 No ka mea, inaina ka Mea Kiekie i ka poe hewa, A e hoopai aku i ka poe hewa, A e malama ia lakou no ka la nui o ko lakou hoopaiia.
7 E haawi aku i ka mea maikai, mai kokua aku i ka mea hewa.
8 ʻAʻole hiki ke ʻike ʻia ka hoaaloha ma ka pōmaikaʻi: ʻAʻole hiki ke hūnā ʻia ka ʻenemi i loko o ka pōpilikia.
9 I ka pomaikai o ke kanaka, e kaumaha auanei na enemi;
10 Mai paulele i kou enemi;
11 Ina e hoohaahaa oia ia ia iho, a e kulou iho, e malama pono oe, a e makaala ia ia, a e lilo oe ia ia me he mea la ua holoi oe i ke aniani nana, a e ike auanei oe, aole i holoi loa ia kona popo.
12 Mai hoʻonoho ʻoe iā ia me ʻoe, o hoʻohiolo ʻo ia iā ʻoe, a kū mai ia ma kou wahi; aole hoi ia e noho ma kou lima akau, o imi auanei oia e noho ma kou noho, a mahope e hoomanao oe i ka'u mau olelo, a e kuiia me ia.
13 ʻO wai lā ka mea e aloha aku i ka mea hoʻowalewale i nahu ʻia e ka nahesa, a i nā mea hoʻi i hoʻokokoke aku i nā holoholona hihiu?
14 No laila, ʻo ka mea hele aku i ke kanaka hewa, a haumia pū me ia i kona hewa, ʻo wai lā ke aloha?
15 E noho pū ana ʻo ia me ʻoe i kekahi manawa;
16 Ua ʻōlelo ʻoluʻolu ka ʻenemi me kona mau lehelehe, akā, i loko o kona naʻau e hoʻolei ʻo ia iā ʻoe i loko o ka lua;
17 Ina e hiki mai ka popilikia ia oe, malaila oe e loaa mua ai; a inā paha e hoʻokamani ʻo ia iā ʻoe, e hoʻohaʻahaʻa ʻo ia iā ʻoe.
18 E hoololiluli oia i kona poo, a e pai i kona mau lima, a e hawanawana nui, a e hooloIi i kona helehelena.

MOKUNA 13

1 O ka mea hoopa aku i ke kepau, e haumia ia ia mea; a o ka mea i launa pu me ke kanaka haaheo, e like ia me ia.
2 Mai hookaumaha oe ia oe iho maluna o kou mana i kou wa e ola ana; aole hoi e launa pu me ka mea i oi aku ka ikaika a me ka oi aku o ka waiwai i kou: no ka mea, ina e hahauia kekahi i kekahi, e haiia ia.
3 Ua hana hewa ke kanaka waiwai, a ua hooweliweli mai: ua hana ino ia ka mea ilihune, a e noi aku no hoi ia.
4 Ina no kona pono oe, e hoohana no oia ia oe;
5 Ina i loaa ia oe kekahi mea, e ola no ia me oe;
6 Ina e nele oia ia oe, e hoopunipuni oia ia oe, a e akaaka mai ia oe, a e hoolana ia oe; E ʻōlelo maikaʻi ʻo ia iā ʻoe, a e ʻōlelo mai, He aha kou makemake?
7 A e hoohilahila oia ia oe i kana ai, a hiki i ka wa e maloo ai oia ia oe, elua a ekolu paha;
8 E malama o puni oe, a e hoohaahaa i kou olioli.
9 Ina e konoia oe e ke kanaka ikaika, e haalele oe ia oe iho, a e kono hou mai oia ia oe.
10 Mai hooikaika oe ia ia, o hoihoiia oe; mai ku mamao aku, o poina oe.
11 Mai manao oe e hoohalikeia me ia ma ka olelo, Mai manaoio hoi i kana mau olelo he nui wale;
12 Akā, e hoʻopaʻa ʻo ia i kāu mau ʻōlelo me ka ʻino, ʻaʻole hoʻi e aho e hana ʻino iā ʻoe, a e hahao iā ʻoe i loko o ka hale paʻahao.
13 E makaala, a e malama pono, no ka mea, ke hele nei oe me ka pilikia o kou hoohiolo ana;
14 E aloha aku oe ia Iehova i kou ola ana a pau, A e kahea aku ia ia no kou ola.
15 Ua aloha na holoholona a pau i kona mea like, a ua aloha hoi na kanaka a pau i kona hoalauna.
16 Hoʻopili ʻia nā ʻiʻo a pau ma muli o ke ʻano, a e hoʻopili ke kanaka me ia.
17 He aha ko ka ʻīlio hae me ke keiki hipa? pela ka mea hewa me ka poe haipule.
18 He aha ka ʻaelike ma waena o ka hyena a me ka ʻīlio? He aha ka maluhia ma waena o ka poʻe waiwai a me ka poʻe ʻilihune?
19 E like me ka hoki hihiu i pio na ka liona ma ka waonahele, pela ka poe waiwai i ai i ka poe ilihune.
20 E like me ka poe hookiekie inaina i ka haahaa;
21 O ke kanaka waiwai e hoomaka ana e haule, ua paa ia e kona mau makamaka;
22 Aia hāʻule ke kanaka waiwai, he nui kona poʻe kōkua; ʻōlelo akamai ʻo ia, ʻaʻole hiki ke loaʻa kahi.
23 Ina olelo ke kanaka waiwai, paa iho kela kanaka keia kanaka i kona alelo, aia hoi, i kana olelo ana, hoonani lakou ia mea i ke ao; a ina e hina oia, e kokua mai lakou e hoohiolo ia ia.
24 He maikai ka waiwai i ka mea hewa ole, a he ino ka ilihune ma ka waha o ka poe aia.
25 ʻO ka naʻau o ke kanaka ke hoʻololi i kona maka, no ka maikaʻi paha, no ka hewa paha;
26 O ka helehelena olioli, he hoailona ia o ka naau i ka pomaikai; a o ka loaa ana o na olelonane, he hana luhi ia o ka naau.

MOKUNA 14

1 Pomaikai ke kanaka i pahee ole me kona waha, aole hoi i kuiia i na hewa he nui loa.
2 Pomaikai ka mea i hoohewa ole ia ia e kona lunamanao, Aole hoi i haule mai kona manaolana aku ia Iehova.
3 ʻAʻole pono ka waiwai no ka mea ʻilihune: He aha ka mea e hana ai ke kanaka lili i ke kālā?
4 ʻO ka mea hōʻiliʻili me ka ʻaihue ʻana i kona ʻuhane iho, hoʻiliʻili ʻo ia no haʻi, ʻo ka mea hoʻolilo i kona waiwai me ka ʻaihue.
5 O ka mea hana ino ia ia iho, ia wai la ia e maikai ai? aole ia e lealea i kona waiwai.
6 Aohe mea i oi aku mamua o ka mea huahua ia ia iho; a o keia ka uku no kona hewa.
7 A ina e hana maikai oia, hana no ia me ka makemake ole; a ma ka hope e hai aku ia i kona hewa.
8 He maka ino ko ke kanaka lili; Hoohuli oia i kona maka, a hoowahawaha i kanaka.
9 ʻAʻole māʻona ka maka o ka mea puni waiwai i kāna ʻai; a ʻo ka hewa o ka mea hewa e hoʻomaloʻo ai i kona ʻuhane.
10 Huhu aku ka maka hewa i kana ai, He lili hoi ia ma kona papaaina.
11 E kuʻu keiki, e hana maikaʻi ʻoe iā ʻoe iho e like me kou hiki, a e hāʻawi iā Iēhova i kāna mōhai pono.
12 E hoʻomanaʻo ʻoe, ʻaʻole e lōʻihi ka make, ʻaʻole i hōʻike ʻia iā ʻoe ka berita o ka lua.
13 E hana maikai aku oe i kou hoalauna mamua o kou make ana, e kikoo aku i kou lima e like me kou hiki, a e haawi aku ia ia.
14 Mai hoʻonele ʻoe iā ʻoe iho i ka lā maikaʻi;
15 ʻAʻole anei ʻoe e waiho i kou luhi na kekahi? A e puunaueia kau hana ma ka hailona?
16 E haawi aku, a e lawe, a e hoolaa i kou uhane; no ka mea, ʻaʻohe ʻimi i nā mea ʻai ma ka lua kupapaʻu.
17 Ua kahiko na mea io a pau me he kapa la;
18 E like me na lau uliuli ma ka laau manoanoa, haule kekahi, a ulu kekahi; Pela ka hanauna o ka io a me ke koko, e pau ana kekahi, a ua hanau mai kekahi.
19 E popopo ana na hana a pau, a e hoopauia, A e hele pu no ka mea hana.
20 Pōmaikaʻi ke kanaka noʻonoʻo i nā mea maikaʻi me ka naʻauao, a noʻonoʻo hoʻi i nā mea hemolele ma kona naʻauao.
21 O ka mea noonoo i kona mau aoao ma kona naau, e loaa ia ia ka ike i kona mau mea huna.
22 E hahai ʻoe iā ia e like me ka mea hahai, A e hoʻohālua ma kona mau ʻaoʻao.
23 ʻO ka mea kipi ma kona mau puka makani, e hoʻolohe nō ia ma kona mau puka.
24 ʻO ka mea e moe kokoke i kona hale, e hoʻopaʻa ʻo ia i ke kui ma kona mau paia.
25 A e kūkulu ʻo ia i kona halelewa ma kahi kokoke iā ia, a ma kahi e moe ai ma kahi o nā mea maikaʻi.
26 E hoonoho no ia i kana mau keiki malalo iho o kona malu, A e moe hoi malalo o kona mau lala.
27 Ma ona lā e uhi ʻia ai ia i ka wela, a ma loko o kona nani e noho ai ia.

MOKUNA 15

1 O ka mea makau ia Iehova, e hana maikai no ia, A o ka mea ike i ke kanawai, e loaa ia ia ia.
2 A e like me ka makuahine e halawai me ia, a e hookipa ia ia me he wahine la i mareia na ka wahine puupaa.
3 Me ka berena naauao e hanai ai oia ia ia, A e haawi aku ia ia i ka wai o ke akamai e inu ai.
4 E paa no ia maluna ona, aole e naueue; a e hilinai aku ia ia, aole e hoohilahilaia.
5 E hookiekie ae oia ia ia maluna o kona mau hoalauna, A iwaenakonu o ke anaina e hamama ai kona waha.
6 E loaa no ia ia ka olioli, a me ka lei o ka olioli, A e hooili oia ia ia i ka inoa mau loa.
7 Aka, aole e loaa ia ia na kanaka naaupo, aole e ike ka poe hewa ia ia.
8 No ka mea, ua mamao loa ia mai ka hookiekie, aole e hiki i na kanaka wahahee ke hoomanao ia ia.
9 ʻAʻole pono ka hoʻomaikaʻi ʻana ma ka waha o ka mea hewa;
10 No ka mea, e haiia'ku ka hoolea ma ka naauao, A e hoopomaikai mai o Iehova ia mea.
11 Mai ʻōlelo ʻoe, No Iēhova mai au i hāʻule ai;
12 Mai ʻōlelo ʻoe, Ua hoʻopunipuni mai ʻo ia iaʻu;
13 Inaina o Iehova i na mea inainaia a pau; aole makemake ka poe makau i ke Akua.
14 Nana no i hana ke kanaka mai kinohi mai, a waiho iho la ia ia ma ka lima o kona ao ana;
15 Inā makemake ʻoe, e mālama i nā kauoha, a e hana i ka ʻoiaʻiʻo ʻoluʻolu.
16 Ua hāʻawi mai ʻo ia i ke ahi a me ka wai i mua ou: E ʻō aku i kou lima i kou makemake.
17 Ma mua o ke kanaka ke ola a me ka make; a inā makemake ʻo ia e hāʻawi ʻia iā ia.
18 No ka mea, ua nui ke akamai o ka Haku, a ua mana loa ia, a ua ike oia i na mea a pau.
19 Aia kona mau maka maluna o ka poe makau ia ia, a ua ike no ia i na hana a pau a ke kanaka.
20 ʻAʻole ʻo ia i kauoha aku i kekahi e hana hewa, ʻaʻole hoʻi ʻo ia i hāʻawi i ke kanaka e hana hewa.

MOKUNA 16

1 Mai makemake i na keiki pono ole he lehulehu, aole hoi e hauoli i na keiki pono ole.
2 Ina mahuahua lakou, mai hauoli oukou ia lakou, ke noho pu ka makau ia Iehova.
3 Mai hilinai oe i ko lakou ola ana, Mai manao oe i ko lakou lehulehu; a e aho ka make keiki ole, mamua o ka loaa ana o ka poe aia.
4 No ka mea, e hoopihaia ke kulanakauhale i ka mea naauao;
5 Ua nui na mea like a'u i ike ai me ko'u mau maka, a ua lohe ko'u pepeiao i na mea oi aku i keia.
6 Ma ke anaina o ka poe aia e hoaaia ke ahi; a ma ka aina kipi, ua wela ka inaina.
7 ʻAʻole ia i ʻoluʻolu i ka poʻe nunui kahiko, i hāʻule i ka ikaika o ko lākou lapuwale.
8 ʻAʻole hoʻi ia i mālama i kahi i noho ai ʻo Lota;

9 Aole ia i aloha i ka poe make, Ka poe i laweia'ku iloko o ko lakou hewa.
10 Aole hoi i na kanaka hele wawae eono haneri tausani, i houluuluia me ka paakiki o ko lakou naau.
11 A ina he ai oolea kekahi iwaena o na kanaka, he mea kupanaha ke pakele oia me ka hoopai ole ia; He mana no ia e kala aku, a e ninini i ka inaina.
12 E like me ka nui o kona aloha, pela no kona ao ana mai;
13 Aole e pakele ka mea hewa me kona waiwai pio;
14 E hana i alanui no na hana aloha a pau;
15 Hoopaakiki mai la o Iehova ia Parao, i ike ole ai oia ia ia, I ikeia hoi kana mau hana mana i ko ke ao nei.
16 Ua maopopo kona aloha i na kanaka a pau; a ua hoʻokaʻawale ʻo ia i kona mālamalama a me ka pouli me ka diamant.
17 Mai ʻōlelo ʻoe, E hūnā au iā Iēhova: E hoʻomanaʻo mai anei kekahi iaʻu mai luna mai? ʻAʻole au e hoʻomanaʻo ʻia i waena o nā kānaka he nui loa: no ka mea, he aha koʻu ʻuhane i waena o nā mea ola ʻole he nui?
18 Aia hoʻi, e haʻalulu ka lani, a me ka lani o nā lani, ka hohonu, a me ka honua, a me nā mea a pau i loko, i kona wā e kipa mai ai.
19 E haalulu ana na mauna a me na kumu o ka honua, ke nana mai ka Haku ia lakou.
20 ʻAʻole hiki i ka naʻau ke noʻonoʻo pono i kēia mau mea;
21 He puahiohio hiki ole i ke kanaka ke ike, no ka mea, ua hunaia ka hapa nui o kana mau hana.
22 Owai ka mea hiki ke hai aku i na hana o kona hoopono? ʻO wai lā ka mea hiki ke hoʻomanawanui? no ka mea, ua mamao aku kana berita, a o ka hoao ana i na mea a pau, aia ma ka hope.
23 O ka mea nele i ka naauao, manao no ia i na mea lapuwale;
24 E kuu keiki, e hoolohe mai oe ia'u, a e ao i ka ike, A e hoomanao i ka'u mau olelo me kou naau.
25 E hoike aku au i ke ao ana ma ke kaupaona, A e hai pololei aku i kona ike.
26 Ua hana ʻia nā hana a Iēhova ma ka hoʻoponopono ʻana mai kinohi mai;
27 Ua hoʻonani ʻo ia i kāna mau hana a mau loa aku, a ma kona lima ka poʻokela o lākou i nā hanauna a pau;
28 Aole e keakea kekahi o lakou i ka hai, aole loa lakou e malama i kana olelo.
29 Mahope iho, nana mai la ka Haku i ka honua, a hoopiha iho la ia i kona mau pomaikai.
30 Ua uhi ʻo ia i kona maka i nā ʻano mea ola a pau; a e hoi hou lakou ilaila.

MOKUNA 17

1 Hana iho la ka Haku i ke kanaka o ka honua, a hoohuli ae la ia ia ilaila.
2 Haawi mai la oia ia lakou i na la pokole, a me ka manawa pokole, a me ka mana maluna o na mea maloko.
3 Ua hoʻolako ʻo ia iā lākou me ka ikaika ma o lākou iho, A hana ʻo ia iā lākou e like me kona ʻano;
4 A kau i ka makau i kanaka maluna o na mea io a pau, a haawi ia ia i alii maluna o na holoholona a me na manu.
5 Ua loaʻa iā lākou ka hoʻohana ʻana i nā hana ʻelima a ka Haku, a ma ke ono o nā wahi āna i hāʻawi ai iā lākou i ka ʻike, a ma ka ʻōlelo ʻehiku, he mea wehewehe i nā manaʻo o ia mea.
6 ʻO ka ʻōlelo aʻo, a me ke alelo, a me nā maka, nā pepeiao, a me ka naʻau, ʻo ia kāna i hāʻawi ai iā lākou e hoʻomaopopo.
7 Hoopiha iho la oia ia lakou i ka ike o ka naauao, a hoike mai ia lakou i ka maikai a me ka hewa.
8 Ua kau mai oia i kona maka maluna o ko lakou naau, I hoike mai oia ia lakou i ka nui o kana mau hana.
9 Haawi mai la oia ia lakou e kaena mau loa i kana mau hana kupanaha, I hai aku lakou i kana mau hana me ka naauao.
10 A e hoolea aku ka poe i waeia i kona inoa hoano.
11 Eia kekahi, haawi mai la oia ia lakou i ka ike, A me ke kanawai o ke ola i hooilina.
12 Hana iho la oia i berita mau loa me lakou, A hoike mai la ia lakou i kona mau kanawai.
13 Ua ike ko lakou mau maka i ka nani o kona nani, a ua lohe ko lakou mau pepeiao i kona leo nani.
14 I mai la oia ia lakou, E malama ia oukou iho i na hewa a pau; a haawi aku la ia i kela kanaka keia kanaka i ke kauoha no kona hoalauna.
15 Aia mau ko lakou aoao imua ona, Aole e hunaia mai kona mau maka aku.
16 Ua lilo kela kanaka keia kanaka i ka hewa, mai kona wa kamalii mai; ʻaʻole hiki iā lākou ke hoʻolilo iā lākou iho i naʻau ʻiʻo i pōhaku.
17 No ka mea, i ka mahele ana o na lahuikanaka o ka honua a pau, ua hoonoho oia i alii maluna o na kanaka a pau; aka, o ka Iseraela ko Iehova kuleana.
18 ʻO kāna hiapo kāna i hānai ai iā ia me ke aʻo ʻana, ʻaʻole ia e haʻalele iā ia i ka mālamalama o kona aloha.
19 No ia mea, ua like ka lakou hana a pau me ka la imua ona, a ke kau mau nei kona mau maka ma ko lakou aoao.
20 ʻAʻole i hūnā ʻia iā ia kekahi o kā lākou hana hewa ʻana, akā, aia i mua o Iēhova ko lākou hewa a pau.
21 Aka, no ka lokomaikai o ka Haku, a ua ike hoi i kana hana ana, aole ia i haalele mai ia lakou, aole hoi i haalele mai, aka, ua malama ia lakou.
22 O ka manawalea ana o ke kanaka, ua like ia me ka hoailona me ia;
23 Mahope iho, e ku mai no ia, a e uku mai ia lakou, A e haawi i ko lakou uku maluna o ko lakou mau poo.
24 Aka, i ka poe mihi, ua haawi mai oia ia lakou e hoi mai, a ua hooluolu aku i ka poe i hoomanawanui.
25 E hoi hou mai oe ia Iehova, e haalele i kou hewa, e pule imua o kona alo, a e emi iho ka hewa.
26 E huli hou oe i ka mea kiekie loa, a e haalele i ka hewa;
27 ʻO wai ka mea e hoʻomaikaʻi aku i ka Mea Kiʻekiʻe ma ka lua kupapaʻu, Ma kahi o ka poʻe e ola ana, a e hoʻomaikaʻi aku?
28 E pau ana ka hoomaikai ana mai ka make mai, me he mea ole la: E hoolea aku ia Iehova ka mea ola a maikai ka naau.

29 Nani ka lokomaikaʻi o Iēhova ko kākou Akua, a me kona aloha i ka poʻe i huli aʻe iā ia me ka hemolele!
30 No ka mea, ʻaʻole hiki i nā mea a pau i loko o ke kanaka, no ka mea, ʻaʻole i make ke Keiki a ke kanaka.
31 Heaha ka mea i oi aku ka malamalama mamua o ka la? aka, ua pio kona malamalama; a e manao ino ka io a me ke koko.
32 Nana no ia i ka mana o ke kiekie o ka lani; a he lepo wale no na kanaka a pau.

MOKUNA 18

1 O ka mea ola mau, Nana no i hana na mea a pau.
2 O Iehova wale no ka pono, aohe mea e ae, oia wale no,
3 Ka mea i hoomalu i ko ke ao nei me ka poho lima, A malama na mea a pau i kona makemake;
4 Ia wai i haawi mai ai i ka mana e hai aku i kana mau hana? A ʻo wai ka mea e ʻike i kāna mau hana hanohano?
5 ʻO wai ka mea e helu i ka ikaika o kona hanohano? Nawai hoi e hai aku i kona aloha?
6 ʻO nā hana kupanaha a Iēhova, ʻaʻole e lawe ʻia aku kekahi mea mai ia mau mea aku, ʻaʻole e hāʻawi ʻia kekahi mea iā lākou, ʻaʻole e ʻike ʻia ko lākou ʻāina.
7 Aia hana ke kanaka, alaila hoomaka ia; a i kona haalele ana, alaila kanalua.
8 He aha ke kanaka, a heaha hoi kana e malama ai? He aha kona maikaʻi, a he aha kona hewa?
9 O ka nui o na la o ke kanaka, hookahi haneri makahiki.
10 Me he kulu wai la i ke kai, a me ka pohaku iliili i ka hoohalike ana me ke one; pela no na makahiki hookahi tausani a hiki i na la mau loa.
11 No ia mea, ua ahonui ke Akua ia lakou, a ua ninini mai i kona aloha maluna o lakou.
12 Ua ʻike ʻo ia a ʻike i ko lākou hope he hewa; no laila ua hoʻonui ʻo ia i kona aloha.
13 O ke aloha o ke kanaka i kona hoalauna; aka, aia no ke aloha o ka Haku i na kanaka a pau;
14 He aloha kona i ka poe i aoia mai, A i imi ikaika hoi i kona hoopai ana.
15 E kuu keiki, mai hoino oe i kau hana maikai, aole hoi e olelo hooluolu i kou haawi ana i kekahi mea.
16 Aole anei e pau ka hau i ka wela? no laila ʻoi aku ka maikaʻi o ka ʻōlelo ma mua o ka makana.
17 Aia hoi, aole anei e oi ka olelo mamua o ka makana? aka, aia laua me ke kanaka lokomaikai.
18 E hoowahawaha ka naaupo;
19 E aʻo ʻoe ma mua o kou ʻōlelo ʻana, a e hoʻohana i ka lāʻau lapaʻau a i ʻole kou maʻi ʻana.
20 Ma mua o ka hoʻokolokolo ʻana e hoʻāʻo ʻoe iā ʻoe iho, a i ka lā e hoʻopaʻi ʻia e loaʻa iā ʻoe ke aloha.
21 E hoohaahaa ia oe iho mamua o kou mai ana, a i ka wa o ka hewa e hoike mai i ka mihi.
22 Mai hoʻopaneʻe ʻoe a hiki i ka make ke hoʻāpono ʻia mai.
23 Mamua o kou pule ana, e hoomakaukau oe ia oe iho; mai hoohalike me ka mea e hoao ana i ka Haku.
24 E noʻonoʻo ʻoe i ka inaina e hiki mai ana ma ka hope, a me ka manawa hoʻopaʻi, i huli aʻe ai ʻo ia i kona maka.
25 Aia maona oe, e hoomanao oe i ka wa pololi;
26 Mai ke kakahiaka a hiki i ke ahiahi, ua hoololiia ka manawa, a ua hana koke ia na mea a pau imua o Iehova.
27 E makau no ke kanaka naauao i na mea a pau, A i ka la e hana hewa ai, e makaala oia i ka hoohihia ana; Aka, o ka mea naaupo, aole ia e malama i ka manawa.
28 Ua ike no kela kanaka keia kanaka naauao i ka naauao, A e hoolea aku i ka mea i loaa ia ia.
29 O ka poe naauao i ka olelo, ua naauao lakou, a ua hai mai lakou i na olelonane nani.
30 Mai hele mamuli o kou kuko, aka, e pale oe ia oe iho i kou kuko ana.
31 Inā hāʻawi ʻoe i kou ʻuhane i ka makemake e leʻaleʻa iā ia, e hoʻolilo ʻo ia iā ʻoe i mea e ʻakaʻaka ai i kou poʻe ʻenemi e hōʻino mai iā ʻoe.
32 Mai ʻoliʻoli ʻoe i ka ʻoliʻoli nui, ʻaʻole hoʻi e hoʻopaʻa ʻia i ka waiwai o ia mea.
33 Mai lilo ʻoe i mea ʻaiʻē ma ka ʻahaʻaina ʻaiʻē, me ka ʻole o kāu ʻaʻa;

MOKUNA 19

1 O ke kanaka luhi i ka ona, aole ia e waiwai: O ka mea hoowahawaha i na mea liilii, e haule liilii no ia.
2 Na ka waina a me na wahine e hoohihia i na kanaka noonoo;
3 E hooilina no na mu a me na ilo, A e laweia'ku ke kanaka wiwo ole.
4 O ka mea wikiwiki e haawi aku, he naau mama ia; a o ka mea hana hewa, e hana hewa ia i kona uhane iho.
5 O ka mea lealea i ka hewa, e hoahewaia oia;
6 O ka mea hiki ke hoomalu i kona alelo, e ola ia me ka hakaka ole; a o ka mea hoowahawaha i ka walaau, e emi mai kona hewa.
7 Mai hai aku ia hai i ka mea i haiia mai ia oe, aole loa oe e poino.
8 Ina paha i ka makamaka a i ka enemi, mai olelo aku i na ola o hai; a ina e hiki ia oe me ka hoohihia ole, mai hoike aku.
9 No ka mea, ua lohe oia, a ua malama mai ia oe, a hiki mai ka manawa, e inaina mai no ia ia oe.
10 Ina ua lohe oe i ka olelo, e make pu ia me oe; a e wiwo ole, aole ia e poha aku ia oe.
11 Hanau ka mea naaupo me ka olelo, E like me ka wahine hanau keiki.
12 E like me ka pua i pipili ma ka uha o ke kanaka, Pela ka olelo iloko o ka opu o ka naaupo.
13 E ao aku i ka makamaka, malia paha aole ia i hana;
14 E ao aku i kou makamaka, malia paha aole ia i olelo mai;
15 E ao aku i ka makamaka, no ka mea, he olelo hoino pinepine ia, mai manaoio i na olelo a pau.
16 He pahee kekahi ma kana olelo, aole nae ma kona naau; ʻO wai lā ka mea i hana hewa ʻole i kona alelo?
17 E ao aku oe i kou hoalauna mamua o kou hooweliweli ana ia ia; a me ka huhu ole, e haawi i ke kanawai o ka Mea kiekie loa.
18 O ka makau ia Iehova, oia ka mua e maliuia mai ai e ia, A e loaa i ka naauao kona aloha.
19 ʻO ka ʻike i nā kauoha a ka Haku, ʻo ia ke aʻo ʻana o ke ola;

20 O ka makau ia Iehova, oia ka naauao a pau; a ma ka naauao a pau ka hana ana i ke kanawai, a me ka ike i kona mana loa.
21 Ina e olelo aku ke kauwa i kona haku, Aole au e hana aku i kou makemake; ina paha e hana oia ia mea, hoonaukiuki oia i ka mea i hanai ia ia.
22 ʻO ka ʻike i ka hewa, ʻaʻole ia he naʻauao, ʻaʻole hoʻi ka naʻauao o ka poʻe hewa i ka naʻauao.
23 Aia kekahi hewa, a he mea hoopailua ia; a ua nele ka naaupo i ka naauao.
24 ʻO ka mea naʻauao ʻuʻuku, a makaʻu i ke Akua, ʻoi aku ka maikaʻi ma mua o ka mea naʻauao nui, a ua haʻalele i ke kānāwai o ka Mea Kiʻekiʻe.
25 He maalea loa, a he pono ole ia; a huli ae kekahi e hoike mai i ka pono; a he kanaka naauao e hoapono ana ma ka hooponopono ana.
26 Aia ke kanaka hewa ke kau i kona poo me ke kaumaha; aka, o loko, ua piha oia i ka hoopunipuni.
27 E hoohaahaa ana i kona maka, a e hoohalike me he mea la aole ia i lohe;
28 A ina i keakea ia e hana hewa no ka nele, a loaa ia ia ka pono, e hana ino no ia.
29 E ʻike ʻia ke kanaka ma kona helehelena, a ʻo ka mea naʻauao ma kona helehelena, ke hālāwai ʻoe me ia.
30 ʻO ka ʻaʻahu o ke kanaka, a me ka ʻakaʻaka nui, a me ka hele ʻana, e hōʻike mai i kona ʻano.

MOKUNA 20

1 ¶ He ao pono ole no kekahi: Ua paa kekahi kanaka i kona alelo, a ua naauao ia.
2 Ua oi aku ka maikai o ke ao ana, mamua o ka huhu malu ana;
3 Nani ka maikai, ke aoia oe, ke hoike i ka mihi. no ka mea, pela oe e pakele ai i ka hewa manao.
4 E like me ke kuko o ke eunuha e hoopau i ka wahine puupaa; Pela no ka mea i hooponopono me ka hana ino.
5 Noho malie kekahi, a ikeia he naauao;
6 Paʻu kekahi kanaka i kona alelo, no ka mea, ʻaʻole ia e ʻōlelo mai;
7 Paʻu ke alelo o ke kanaka naʻauao a ʻike ʻo ia i ka manawa kūpono; Akā, ʻo ka mea ʻakaʻaka a me ka mea naʻaupō, ʻaʻole ia e manaʻo i ka manawa.
8 O ka mea olelo nui, e hoowahawahaia oia; a ʻo ka mea lawe i ka mana ma luna ona e inaina ʻia.
9 Aia ke kanaka hewa i lanakila ma na mea ino; a he waiwai e lilo i poho.
10 Aia ka makana e pono ole ai oe; a o ka makana, ua papalua kona uku.
11 He haahaa no ka nani; a aia kekahi i hookiekie ae i kona poo mai ka haahaa mai.
12 He mea kuai nui no ka uuku, a e uku pahiku mai.
13 ʻO ke kanaka naʻauao ma kāna ʻōlelo, ua aloha ʻia ʻo ia;
14 ʻO ka makana a ka mea naʻaupō, ʻaʻole ia e pōmaikaʻi iā ʻoe ke loaʻa iā ʻoe; ʻaʻole hoʻi i ka lili no kona hemahema;
15 Hāʻawi ʻo ia i ka mea liʻiliʻi, a hōʻino mai i nā mea nui; ʻoaka aʻela ʻo ia i kona waha me he mea lā e uwē ana; i keia la, ua haawi aku oia, a i ka la apopo e noi hou mai ai ia ia;
16 Ke olelo nei ka naaupo, Aole o'u makamaka, aole o'u mahalo no ka'u mau hana maikai a pau;
17 ʻEhia ka nui a me ka nui o kona ʻakaʻaka ʻia! no ka mea, aole oia i ike pono i ka mea e loaa ai ia ia; a hookahi wale no ia ia ia me he mea la aole ia ia.
18 Ua ʻoi aku ka maikaʻi o ka paheʻe ʻana ma ke kahua pōhaku ma mua o ka paheʻe ʻana me ke alelo;
19 E mau ana ka moʻolelo kuʻuna ma ka waha o ka poʻe naʻauao.
20 E hooleia ka olelo naauao i kona puka ana mailoko mai o ka waha o ka naaupo; no ka mea, aole ia e olelo i ka wa pono.
21 Aia kekahi i keakea mai ka hana hewa ana no ka nele; A i kona hoomaha ana, aole ia e pilikia.
22 Aia kekahi i luku i kona ʻuhane iho me ka hilahila, A i ka ʻae ʻana i ke kanaka, ua hoʻohilahila iā ia iho.
23 Aia no ka olelo hilahila i kona hoalauna, A hoolilo ia ia i enemi nona i mea ole.
24 He wahi ino ka wahahee iloko o ke kanaka;
25 Ua ʻoi aku ka maikaʻi o ka ʻaihue ma mua o ke kanaka maʻa i ka hoʻopunipuni;
26 He ino ka manao o ka mea wahahee;
27 O ke kanaka naauao, e hookiekie oia ia ia iho ma kana olelo;
28 O ka mea mahi i kona aina, e hoomahuahua ia i kona puu;
29 Ua makapo na maka o ka poe naauao i na makana, a me na makana, A ua pani hoi i kona waha i hiki ole ia ia ke ao aku.
30 O ke akamai i hunaia, a me ka waiwai i hoahuia, heaha la ka pono o laua?
31 Ua oi aku ka maikai o ka mea huna i kona naaupo, mamua o ke kanaka huna i kona naauao.
32 ʻOi aku ka maikaʻi o ke ahonui i ka ʻimi ʻana iā Iēhova ma mua o ka mea alakaʻi i kona ola me ke alakaʻi ʻole.

MOKUNA 21

1 E kuu keiki, ua hana hewa anei oe? mai hana hou pela, aka, e kala mai oe i kou hewa mua.
2 E holo aku oe mai ka hewa aku e like me ka maka o ka nahesa; No ka mea, ina e hookokoke aku oe ia ia, e nahu mai no ia ia oe;
3 Ua like ka hewa a pau me ka pahikaua oi elua, Aole hiki ke hoolaia na eha.
4 O ka weliweli a me ka hana hewa, e pau auanei ka waiwai; Pela e neoneo ai ka hale o ka poe haaheo.
5 O ka pule mai ka waha mai o ke kanaka ilihune, hiki aku ia i na pepeiao o ke Akua, A hiki koke mai kona hoopai ana.
6 O ka mea hoowahawaha i ke aoia, aia no ia ma ka aoao o ka poe hewa;
7 Ua ikeia ke kanaka akamai i kahi loihi a kokoke; aka, o ke kanaka naauao, ike no ia i kona pahee ana.
8 O ka mea i kukulu i kona hale me ke kala o na kanaka e, ua like ia me ka mea i hoiliili i na pohaku nona iho no kona ilina.

9 ʻO ke anaina o ka poʻe hewa, ua like ia me ke kaʻa i hui ʻia;
10 Ua akaka ka aoao o ka poe hewa i na pohaku, Aka, ma kona welau, aia no ka lua o Gehena.
11 O ka mea malama i ke kanawai o Iehova, ua loaa ia ia ka ike; A o ka hemolele o ka makau ia Iehova, oia ka naauao.
12 ʻO ka mea naʻauao ʻole, ʻaʻole ia e aʻo ʻia;
13 E mahuahua ka ike o ke kanaka naauao me he waikahe la;
14 ʻO ka ʻaoʻao o ka naʻaupō, ua like ia me ka ipu nahaha, ʻaʻole ia e paʻa i ka ʻike i kona wā e ola ana.
15 Ina lohe ke kanaka akamai i ka olelo naauao, e hoomaikai aku ia, a e hoonui aku ia mea;
16 O ka olelo ana a ka mea naaupo, ua like ia me ka mea kaumaha ma ke ala;
17 Ninau lakou ma ka waha o ke kanaka naauao iloko o ke anaina, A e noonoo lakou i kana mau olelo ma ko lakou naau.
18 E like me ka hale i wawahiia, pela ka naauao i ka mea naaupo;
19 ʻO ke aʻo ʻana i ka poʻe naʻaupō, ua like ia me nā kaulahao ma nā wāwae, a me nā lei lima ma ka lima ʻākau.
20 Hoʻokiʻekiʻe ka naʻaupō i kona leo me ka ʻakaʻaka; aka, he akaaka iki ke kanaka naauao.
21 Ua like ke ao ana i ke kanaka naauao me he mea gula la, A me ke kupee lima ma kona lima akau.
22 Aia koke ka wawae o ke kanaka naaupo ma ka hale o kona hoalauna;
23 Ma ka puka o ka hale ka mea naaupo;
24 He mea lapuwale ke kanaka ke hoolohe ma ka puka;
25 ʻO nā lehelehe o ka poʻe kamaʻilio e haʻi aku i nā mea ʻole iā lākou;
26 Aia ma ko lakou waha ka naau o ka poe naaupo;
27 Ina e hoino ka mea aia ia Satana, ua hoino no ia i kona uhane iho.
28 O ka mea hawanawana, hoohaumia oia i kona uhane iho, A inainaia oia i kona wahi e noho ai.

MOKUNA 22

1 Ua hoohalikeia ke kanaka palaualelo me ka pohaku pelapela;
2 Ua hoohalikeia ke kanaka palaualelo me ka lepo o ka puu opala;
3 O ke kanaka hanai hewa, he mea hilahila ia i kona makuakane nana ia i hanau;
4 O ke kaikamahine naauao, e lawe mai ia i hooilina no kana kane;
5 O ka mea wiwo ole, ua hoowahawaha oia i kona makuakane a me kana kane, aka, e hoowahawaha laua ia ia.
6 ʻO ka moʻolelo i hala ʻole, ua like ia me ke mele i ke kanikau ʻana;
7 O ka mea ao aku i ka naaupo, ua like ia me ka mea hoopili i ka ipu lepo, A me ka mea hoala i ka hiamoe nui.
8 ʻO ka mea haʻi moʻolelo i ka mea naʻaupō, ʻōlelo ʻo ia i ka mea i ka hiamoe;
9 Ina e noho pono na keiki, a loaa ia lakou ka waiwai, e uhi lakou i ka hewa o na makua.
10 Aka, o na keiki, me ka hookiekie, no ka hoowahawaha a me ka nele i ka hanaiia, ua hoohaumia lakou i ka hanohano o ko lakou poe hoahanau.
11 E uwe oukou i ka poe make, no ka mea, ua nalowale kona malamalama; a e uwe hoi i ka mea naaupo, no ka mea, ua nele ia i ka naauao;
12 ʻEhiku lā e kanikau ai nā kānaka i ka mea i make; aka, no ke kanaka naaupo a me ke kanaka hewa i na la a pau o kona ola ana.
13 Mai kamaʻilio nui me ka mea naʻaupō, ʻaʻole hoʻi e hele aku i ka mea ʻike ʻole: E makaʻala iā ia, o pilikia ʻoe, ʻaʻole ʻoe e haumia i kona poʻe naʻaupō; hūhū me ka pupule.
14 Heaha ka mea i oi aku ke kaumaha mamua o ke kepau? a owai ka inoa, he naaupo?
15 ʻO ke one, a me ka paʻakai, a me ka puʻupuʻu hao, ʻoi aku ka maʻalahi o ka lawe ʻana, ma mua o ke kanaka ʻike ʻole.
16 E like me ka lāʻau i kāʻei ʻia a hoʻopaʻa ʻia i loko o ka hale, ʻaʻole hiki ke wehe ʻia me ka haʻalulu;
17 ʻO ka naʻau i hoʻopaʻa ʻia ma ka manaʻo o ka naʻauao, ua like ia me ka hamo nani ma ka paia o ka hale kiʻi.
18 ʻO ka poʻe i hoʻonoho ʻia ma kahi kiʻekiʻe, ʻaʻole loa ia e kū i ka makani;
19 ʻO ka mea ʻō i ka maka, e hāʻule nō ia i nā waimaka;
20 ʻO ka mea hoʻolei aku i ka pōhaku i nā manu, hoʻoweliweli ʻo ia iā lākou;
21 Ina i unuhi oe i ka pahikaua i kou makamaka, mai makau oe;
22 Ina i oaka oe i kou waha i kou hoalauna, mai makau oe; no ka mea, he mea e hoolaulea ai: koe wale no ka olelo hoino, a me ka haaheo, a me ka hoike ana i na mea huna, a me ka eha hoopunipuni: no ka mea, no keia mau mea e haalele ai na makamaka a pau.
23 E mālama pono i kou hoalauna i kona ʻilihune, i ʻoliʻoli ʻoe i kona pōmaikaʻi; : aole hoi ka poe waiwai i naaupo i ka mahaloia.
24 E like me ka mahu a me ka uahi o ka umu ahi i hele aku mamua o ke ahi; e hoino ana imua o ke koko.
25 ʻAʻole au e hilahila ke pale aku i ka hoaaloha; aole hoi au e huna ia'u iho ia ia.
26 A ina i loohia mai ia'u e ia ka hewa, e makaala ia ia ka mea lohe.
27 Na wai e hoonoho i kiai imua o ko'u waha, A me ka sila o ka naauao ma ko'u mau lehelehe, o haule koke au ia lakou, I ole e luku mai ko'u alelo ia'u?

MOKUNA 23

1 E ka Haku, ka Makua a me ke Kiaaina o ko'u ola a pau, Mai waiho oe ia'u i ko lakou manao, Mai ae mai ia'u e haule.
2 Owai la ka mea e kau mai i ka hahau maluna o ko'u mau manao, A me ke ao ana o ka naauao maluna o ko'u naau? i aloha ole mai lakou ia'u no ko'u naaupo, aole hoi ia e hala ma ko'u mau hewa.

3 O mahuahua ko'u naaupo, A nui ko'u hewa i ka make, A haule au imua o ko'u poe enemi, A hauoli ko'u enemi maluna o'u, Ka mea i mamao loa mai kou aloha mai.
4 E ka Haku, ka Makua, ke Akua o ko'u ola, Mai haawi mai oe ia'u i ka manao hookiekie, Aka, e haalele i kau poe kauwa.
5 E hoohuli oe mai o'u aku nei i ka manao lapuwale, a me ka kuko, A e hoopaa oe i ka mea e makemake mau e lawelawe nau.
6 Mai hoʻopaʻa mai iaʻu i ke kuko ʻana o ka ʻōpū, a me ke kuko o ke kino; a mai haawi mai oe i kau kauwa maluna o'u me ka manao hookano.
7 E hoolohe oukou, e na keiki, i ke ao ana o ka waha: O ka mea malama ia mea, aole loa ia e hopuia ma kona lehelehe.
8 E waihoia ka mea hewa iloko o kona naaupo;
9 Mai maa oe i kou waha i ka hoohiki ino; mai hoohana oe ia oe iho i ka inoa o ka Mea Hemolele.
10 No ka mea, e like me ke kauā i hahau ʻia, ʻaʻole e nele kona kaha uliuli;
11 O ke kanaka hoohiki ino, e piha ia i ka hewa, aole loa e haalele ke ahulau mai kona hale aku; ina e hoohiki hewa ia, aole ia e hala, aka, e piha kona hale i ka poino.
12 He olelo i aahuia i ka make: E haawi mai ke Akua i loaa ole ia ma ka hooilina o Iakoba; no ka mea, e mamao loa aku ia mau mea mai ka poe haipule aku, aole lakou e kaa iloko o ko lakou hewa.
13 Mai hoohana oe i kou waha no ka hoohiki ino ana;
14 E hoomanao oe i kou makuakane a me kou makuwahine, ke noho oe iwaena o na kanaka koikoi. Mai poina oe imua o lakou, i lilo ai oe i naaupo, a ina aole oe i hanauia, a e hoino aku oe i kou la i hanau ai.
15 ʻO ke kanaka maʻa i ka ʻōlelo ʻino, ʻaʻole ia e hoʻoponopono ʻia i nā lā a pau o kona ola ʻana.
16 Elua ano kanaka e hoonui i ka hewa, a o ke kolu, e huhu mai ia: o ka naau wela, ua like ia me ke ahi e aa ana, aole loa ia e pio a pau ia; ahi.
17 He ono ka berena a pau i ka wahine hookamakama, aole ia e haalele a make ia.
18 ʻO ke kanaka i uhaki i ka male, ʻī ihola i loko o kona naʻau penei, ʻO wai ke ʻike mai iaʻu? Ua puni au i ka pouli, uhi mai na pa ia'u, aohe kino i ike mai ia'u; He aha kaʻu e makaʻu ai? ʻAʻole e hoʻomanaʻo ka mea kiʻekiʻe i koʻu mau hewa.
19 ʻO ia kanaka ke makaʻu wale i nā maka o kānaka, ʻaʻole ia i ʻike he ʻumi tausani ka ʻoi o nā maka o ka Haku ma mua o ka lā, e nānā ana i nā ʻaoʻao a pau o nā kānaka, a me ka ʻike i nā mea huna.
20 Ua ʻike ʻo ia i nā mea a pau ma mua o ka hana ʻia ʻana; pela no hoi, mahope iho o ko lakou hemolele ana, nana mai la oia ia lakou a pau.
21 E hoʻopaʻi ʻia kēia kanaka ma nā alanui o ke kūlanakauhale, a ma kahi āna i manaʻo ʻole ai e hopu ʻia ʻo ia.
22 Pela no ka wahine i haalele i kana kane, a lawe mai i hooilina na kekahi.
23 No ka mea, ʻo ka mua, ua hōʻole ʻo ia i ke kānāwai o ka Mea Kiʻekiʻe; a ʻo ka lua, ua hana hewa ʻo ia i kāna kāne ponoʻī; a ʻo ke kolu, ua moekolohe ʻo ia, a ua lawe mai i nā keiki na ke kāne ʻē.
24 E lawe ʻia ʻo ia i waho i ke anaina kanaka, a e hoʻokolokolo ʻia kāna mau keiki.
25 Aole e aa kana mau keiki, aole e hua mai kona mau lala.
26 E haʻalele ʻo ia i kona hoʻomanaʻo e hōʻino ʻia, ʻaʻole e holoi ʻia kona hōʻino ʻia.
27 A e ʻike ka poʻe i koe ʻaʻohe mea ʻoi aku ka maikaʻi ma mua o ka makaʻu iā Iēhova, a ʻaʻohe mea ʻoi aku ka ʻono ma mua o ka mālama ʻana i nā kauoha a ka Haku.
28 He mea nani loa ke hahai aku i ka Haku, a ʻo ka loaʻa ʻana mai e ia, ʻo ia ka lōʻihi o ke ola.

MOKUNA 24

1 E mililani ka naauao ia ia iho, A e kaena hoi iwaena o kona poe kanaka.
2 Iloko o ke anaina o ka Mea kiekie e hamama ai kona waha, A e hauoli hoi imua o kona mana.
3 Ua puka mai au mai loko mai o ka waha o ka Mea Kiekie, A uhi au i ka honua me he ao la.
4 Ua noho au ma na wahi kiekie, a ma ke kia ao ko'u nohoalii.
5 Owau wale no i hoopuni i ka lani, a hele hoi ma ka hohonu o ka hohonu.
6 Ma na ale o ke kai, a ma ka honua a pau, a ma na kanaka a me na aina a pau, ua loaa ia'u ka waiwai.
7 Me keia mau mea a pau, ua imi au i ka maha;
8 Pela ka mea nana i hana na mea a pau i kauoha mai ia'u, A o ka mea nana au i hoonoho i ko'u halelewa, i mai la, Iloko o Iakoba kou noho ana, a iloko o ka Iseraela kou hooilina.
9 Nana au i hana mai kinohi mai mamua o ke ao nei, aole loa au e haule.
10 Ma ka halelewa hoano au i malama ai imua ona; a ua hookumuia au ma Ziona.
11 Pela hoi i hoomaha mai ai oia ia'u ma ke kulanakauhale aloha, a ma Ierusalema hoi ko'u mana.
12 A ua hoʻomaka au i loko o ka poʻe kānaka hanohano, ma ka ʻāpana o ko Iēhova hoʻoilina.
13 Ua hookiekieia au me he laau kedera la ma Libano, A me he laau kaa la maluna o na mauna o Heremona.
14 Ua hookiekieia au e like me ka laau pama ma Enegadi, A me ka laau rose ma Ieriko, Me he laau oliva maikai la ma ke kula maikai, A ua ulu ae au e like me ka laau peleni ma ka wai.
15 Ua hāʻawi aku au i mea ʻala ʻoluʻolu e like me ke kinamona a me ka aspalatus, a ua hāʻawi mai au i mea ʻala ʻoluʻolu e like me ka mura maikaʻi loa, e like me ke galbanuma, a me ka ʻonika, a me ka setorax ʻono, a me ka uahi libano i loko o ka halelewa.
16 Hoola aku au i ko'u mau lala e like me ka laau kopa, A o ko'u mau lala ka lala o ka nani a me ka maikai.
17 E like me ke kumuwaina i hoopuka mai ai au i mea ala oluolu, A o ko'u mau pua ka hua o ka hanohano a me ka waiwai.
18 ʻO wau ka makuahine o ke aloha maikaʻi, a me ka makaʻu, a me ka ʻike, a me ka manaʻolana hoʻāno: no laila, ua hāʻawi ʻia wau i ka mea mau loa i kaʻu mau keiki a pau i kapa ʻia e ia.

19 E hele mai oukou io'u nei, e ka poe a pau i makemake ia'u, a e hoopiha ia oukou iho i ka'u mau hua.
20 No ka mea, ua ʻoi aku ka ʻono o koʻu hoʻomanaʻo ʻana ma mua o ka meli, A me koʻu hoʻoilina ma mua o ka waihona meli.
21 O ka poe e ai mai ia'u, e pololi auanei lakou, a o ka poe e inu ana ia'u, e makewai auanei lakou.
22 O ka mea e hoolohe mai ia'u, aole loa ia e hoohilahilaia, A o ka poe hana ma o'u nei, aole lakou e hana hewa.
23 ʻO kēia mau mea a pau, ʻo ia ka buke o ka berita o ke Akua kiʻekiʻe loa, ʻo ke kānāwai a Mose i kauoha mai ai i hoʻoilina no nā anaina o Iakoba.
24 Mai hoonawaliwali i ka ikaika iloko o ka Haku; i hoʻokūpaʻa ʻo ia iā ʻoe, e hoʻopili iā ia: no ka mea, ʻo ka Haku mana, ʻo ia wale nō ke Akua, ʻaʻohe mea hoʻōla ʻē aʻe.
25 Ua hoopiha oia i na mea a pau i kona akamai, e like me Pisona a me Tigerisa i ka wa o ka hua hou.
26 Hoʻonui ʻo ia i ka ʻike e like me ʻEuperate, A me Ioredane i ka wā ʻohi.
27 Hōʻike mai ʻo ia i ke aʻo ʻana o ka ʻike e like me ka mālamalama, a me Geona hoʻi i ka wā waina.
28 Aole i ike pono ke kanaka mua ia ia, aole e ike hou ia i ka hope.
29 No ka mea, ua ʻoi aku kona mau manaʻo ma mua o ke kai, A ua hohonu kona mau manaʻo ma mua o ka hohonu nui.
30 Ua puka mai au me he kahawai la mai ka muliwai mai, A me he auwai la iloko o ka mahinaai.
31 ʻĪ akula au, E hoʻohāinu au i kuʻu kīhāpai maikaʻi loa, a e hoʻohāinu nui aku au i koʻu wahi moe: aia hoʻi, ua lilo koʻu kahawai i muliwai, a ua lilo koʻu muliwai i kai.
32 E hoʻomālamalama hou aku au i ke aʻo ʻana e like me ke kakahiaka, A e hoʻouna aku au i kona mālamalama i kahi lōʻihi aku.
33 E ninini hou aku au i ke ao ana i wanana, a e waiho mau loa aku ia i na makahiki a pau.
34 Aia hoi, aole au i hana no'u wale no, aka, no ka poe a pau i imi naauao.

MOKUNA 25

1 Ekolu mea i nani ai au, a ku maikai aku imua o ke Akua a me na kanaka;
2 Ekolu ano o na kanaka i inaina ai e ko'u uhane, a ua huhu loa au i ko lakou ola ana;
3 Inā ʻaʻole ʻoe i hōʻiliʻili i kou wā ʻōpiopio, pehea lā e loaʻa ai iā ʻoe kekahi mea i kou wā ʻōpiopio?
4 Nani ka maikai o ka hoopono ana i ka oho hina, A me ka ike o na kanaka kahiko i ka olelo ao!
5 Nani ka naauao o ka poe kahiko, A me ka naauao a me ka olelo ao i na kanaka hanohano.
6 ʻO ka ʻike nui ka lei o ka poʻe kahiko, a ʻo ka makaʻu i ke Akua ko lākou nani.
7 ʻEiwa mau mea aʻu i manaʻo ai i loko o koʻu naʻau he hauʻoli, a ʻo ka hapaʻumi kaʻu e ʻōlelo aku ai me koʻu alelo: ʻO ke kanaka hauʻoli i kāna mau keiki; a o ka mea ola e ike i ka haule ana o kona enemi.
8 Pono ka mea e noho ana me ka wahine naauao, aole i pahee me kona alelo, aole hoi i malama i ke kanaka pono ole i kona iho.
9 Pono ka mea i loaa ka naauao, a me ka mea olelo ma na pepeiao o ka poe i lohe.
10 Nani ka nui o ka mea i loaa ka naauao! aka, aohe mea maluna o ka mea makau ia Iehova.
11 Aka, o ke aloha o Iehova, ua oi aku ia i na mea a pau no ka malamalama: O ka mea paa ia, me ke aha la ia e hoohalike ai?
12 O ka makau ia Iehova, oia ka hoomaka ana o kona aloha: A o ka manaoio ka hoomaka ana e pili aku ia ia.
13 E hāʻawi mai ʻoe iaʻu i ka ʻino, ʻo ka ʻeha wale nō o ka naʻau;
14 A ʻo ka ʻeha a pau, ʻo ka ʻeha wale nō o ka poʻe inaina mai iaʻu;
15 Aohe poo maluna o ke poo o ka nahesa; ʻaʻole ʻoi aku ka huhū ma mua o ka huhū o ka ʻenemi.
16 Ua oi aku ko'u makemake e noho pu me ka liona a me ka deragona, mamua o ka noho pu ana me ka wahine hewa.
17 ʻO ka hewa o ka wahine, hoʻololi ia i kona maka, a pouli hoʻi kona maka e like me ke kapa ʻinoʻino.
18 E noho no kana kane iwaena o kona mau hoalauna; a i kona lohe ana, e kaniuhu loa ia.
19 He ʻuʻuku wale nō ka hewa a pau i ka hewa o ka wahine;
20 E like me ka pii ana ma ke ala one i na wawae o ka elemakule, pela ka wahine i piha i ka olelo i ke kanaka noho malie.
21 Mai hina i ka nani o ka wahine, Mai kuko aku ia ia no ka lealea.
22 O ka wahine, ina malama i kana kane, ua piha ia i ka huhu, a me ka hookiekie, a me ka hoowahawaha nui.
23 ʻO ka wahine hewa, hoʻohaʻahaʻa iho ia i ka wiwo ʻole, hoʻoluhi kona maka, a me ka naʻau ʻeha: ʻo ka wahine hoʻomaha ʻole i kāna kāne i ka pilikia, hoʻonāwaliwali ia i nā lima a me nā kuli nāwaliwali.
24 Na ka wahine mai ke kumu o ka hewa, a ma ona la e make ai kakou a pau.
25 Mai haawi i ka wai i ala; ʻaʻole hoʻi ka wahine hewa e hele ma kahi ʻē.
26 Inā hele ʻole ʻo ia e like me kou makemake iā ia, e ʻoki ʻoe iā ia mai kou ʻiʻo aku, a e hāʻawi aku iā ia i palapala hoʻohemo, a e hoʻokuʻu aku iā ia.

MOKUNA 26

1 Pomaikai ke kanaka i loaa ia ia ka wahine pono;
2 Hauoli ka wahine maikai i kana kane, A e malama no ia i na makahiki o kona ola ana me ka maluhia.
3 O ka wahine maikai, he kuleana maikai ia, e haawiia no ka poe makau ia Iehova.
4 Ina he kanaka waiwai a hune paha, ina he naau maikai kona i ka Haku, e hauoli mau oia me ka maka olioli.
5 Ekolu mea a ko'u naau e makau ai; a no ka ha, ua makaʻu loa au: ʻo ka ʻōlelo ʻino o ke kūlanakauhale, ka hōʻuluʻulu ʻana o ka lehulehu, a me ka hoʻopiʻi wahaheʻe: ʻoi aku ka hewa o kēia mau mea a pau i ka make.

6 Akā, ʻo ka ʻehaʻeha o ka naʻau a me ke kaumaha, ʻo ka wahine lili i ka wahine ʻē, a me ka hahau ʻana o ke alelo e kamaʻilio pū me nā mea a pau.
7 O ka wahine ino, he auamo ia i hooluliia: O ka mea paa ia ia, ua like ia me ka moohueloawa.
8 ʻO ka wahine ʻona, a me ka mea hele ma kahi ʻē, hoʻohua nui ia i ka huhū, ʻaʻole ia e uhi i kona hilahila iho.
9 Ua ikeia ka moe kolohe o ka wahine ma kona mau maka hookiekie a me kona mau lihilihi maka.
10 Ina hilahila kau kaikamahine, e malama pono ia ia, o hana ino ia ia ia iho no ke kuokoa nui loa.
11 E kiai oe i ka maka hakaka, mai kahaha ina hana hewa mai ia ia oe.
12 E hamama no ia i kona waha, e like me ka hele hele makewai, ke loaa ia ia ka punawai, a e inu ia i na wai a pau e kokoke ana ia ia;
13 ʻO ka lokomaikaʻi o ka wahine, ʻo ia ka mea e leʻaleʻa ai kāna kāne, A ʻo kona noʻonoʻo e hoʻopōmaikaʻi i kona mau iwi.
14 ʻO ka wahine noho mālie a aloha, he makana ia na Iēhova; ʻaʻohe mea e like me ka manaʻo i aʻo maikaʻi ʻia.
15 ʻO ka wahine hilahila a me ka ʻoiaʻiʻo, ʻo ia ka lokomaikaʻi pālua, ʻaʻole hiki ke manaʻo ʻia kona naʻau.
16 E like me ka la i kona puka ana ma ka lani kiekie; pela no ka u'i o ka wahine maikai ma ka hooponopono ana i kona hale.
17 E like me ka malamalama maopopo maluna o ka ipukukui hoano; pela ka nani o ka helehelena i ka wa oo.
18 E like me na kia gula ma na kumu kala; pela no na wawae maikai me ka naau mau.
19 E kuu keiki, e malama i ka leo o ka pua o kou mau makahiki; a mai haawi i kou ikaika i na malihini.
20 A loaʻa iā ʻoe ka ʻāina hua ma ka mahina ʻai a pau, e lūlū ʻoe ia me kāu hua ponoʻī, me ka hilinaʻi i ka maikaʻi o kāu lāʻau.
21 Pela e hoonuiia'i kou lahui au e haalele ai, me ka hilinai i ko lakou hanauna maikai.
22 E manaoia ka wahine hookamakama me he kuha la; akā, ʻo ka wahine i mare ʻia, he hale kiaʻi ia no kāna kāne.
23 Ua haawiia ka wahine hewa i kuleana na ke kanaka hewa;
24 Hoowahawaha ka wahine hoopunipuni i ka hilahila;
25 O ka wahine hilahila ole, e manaoia oia me he ilio la; aka, o ka mea hilahila, e makau ia ia Iehova.
26 ʻO ka wahine i mahalo i kāna kāne, e hoʻāhewa ʻia ʻo ia e naʻauao e nā mea a pau; aka, o ka mea hoowahawaha ia ia me ka haaheo, e manaoia oia he poe hewa ole.
27 E ʻimi ʻia ka wahine uwē nui a me ka ʻōlelo ʻino e kipaku aku i nā ʻenemi.
28 Elua mea e kaumaha ai ko'u naau; a ʻo ke kolu ke hoʻonāukiuki mai nei iaʻu: he kanaka kaua i ʻilihune; a me na kanaka naauao i hoonoho ole ia e; a o ka mea hoi mai ka pono mai i ka hewa; Ua hoomakaukau ka Haku ia mea no ka pahikaua.
29 ʻAʻole paʻa loa ke kanaka kālepa i ka hana ʻino; a ʻaʻole e hoʻokuʻu ʻia ka mea ʻaihue i ka hewa.

MOKUNA 27

1 He nui ka poe i hana hewa no ka mea uuku; a ʻo ka mea ʻimi i ka waiwai e hoʻohuli aʻe i kona mau maka.
2 E like me ka pipili o ke kui ma waena o nā hui pōhaku; no laila, pili ka hewa ma waena o ke kūʻai a me ke kūʻai aku.
3 Ina e malama ole ke kanaka ia ia iho ma ka makau ia Iehova, E hoohiolo koke ia kona hale.
4 E like me ka kānana ʻana me ke kānana, e waiho ana ka ʻōpala; pela ka pelapela o ke kanaka i kana olelo.
5 Hoao ka umu ahi i na ipu o ka potera; pela ka hoao ana o ke kanaka ma kona noonoo.
6 Ua hoike mai ka hua ina ua kahikoia ka laau; pela ka olelo hookiekie ma ka naau o ke kanaka.
7 Mai hoʻomaikaʻi aku i ke kanaka ma mua o kou lohe ʻana i kāna ʻōlelo ʻana; no ka mea, o keia ka hoao ana i kanaka.
8 Ina e hahai oe i ka pono, e loaa no ia ia oe, a e hoaahu oe ia ia, e like me ka aahu loloa nani.
9 E akoakoa mai no na manu me lakou; pela e hoi mai ai ka oiaio i ka poe hana ia ia.
10 E like me ka liona e hoohalua ana i ka mea pio; pela e hana hewa ai no ka poe hana hewa.
11 Me ka naauao mau ka olelo ana a ke kanaka haipule; aka, o ka mea naaupo, ua like ia me ka mahina.
12 Ina iwaena oe o ka poe naaupo, e malama oe i ka manawa; aka, e noho mau me ka poe naauao.
13 ʻO ka ʻōlelo a ka poʻe naʻaupō, he mea ʻino ia;
14 ʻO ka ʻōlelo ʻana o ka mea hoʻohiki nui, ʻo ia ke kūpaʻa o ka lauoho; A o ko lakou hakaka ana, ua paa kona mau pepeiao.
15 O ka hakaka o ka poe hookiekie, o ka hookahe koko ia, A o ko lakou olelo hoino, he mea kaumaha ia i ka pepeiao.
16 O ka mea i ike i na mea huna, ua nele kona mahalo; ʻaʻole loa e loaʻa ka hoaaloha i kona manaʻo.
17 E aloha aku oe i kou hoaaloha, a e malama pono ia ia;
18 No ka mea, e like me ke kanaka i luku ai i kona enemi; no laila ua pau kou aloha i kou hoalauna.
19 E like me ka mea i hookuu aku i ka manu mai kona lima aku, pela no oe i hookuu aku ai i kou hoalauna, aole e loaa hou mai ia ia.
20 Mai hahai hou aku ia ia, no ka mea, ua mamao loa aku ia; Ua like ia me ka anetelope i pakele i ka pahele.
21 A ʻo ka ʻeha, hiki ke nakinaki ʻia; a ma hope o ka ʻōlelo ʻino ʻana, hiki ke hoʻolauleʻa ʻia;
22 O ka mea e wina maka, hana no ia i ka hewa; A o ka mea ike ia ia, e haalele ia ia.
23 I kou hiki ana, e olelo oluolu no ia, a e mahalo mai ia i kau mau olelo;
24 Ua inaina aku au i na mea he nui, aole nae i like me ia; no ka mea, e inaina mai o Iehova ia ia.
25 ʻO ka mea hoʻolei i ka pōhaku ma luna, hoʻolei ʻo ia ma luna o kona poʻo iho; a ʻo ka hahau hoʻopunipuni e ʻeha ia.
26 ʻO ka mea i ʻeli i lua, e hāʻule nō ia i loko;
27 O ka mea hana ino, e haule no ia maluna ona, aole ia i ike i kona wahi i hele mai ai.

28 No ka poe hookiekie ka hoowahawaha a me ka hoowahawaha; aka, o ka hoopai ana, e hoohalua ia lakou me he liona la.
29 O ka poe olioli i ka haule ana o ka poe pono, e paa lakou i ka pahele; a e pau lakou i ka ehaeha mamua o ko lakou make ana.
30 ʻO ka huhū a me ka inaina, he mau mea hoʻopailua lākou; a e loaa ia mau mea i ke kanaka hewa.

MOKUNA 28

1 O ka mea hoopai, e loaa ia ia ka hoopai mai ka Haku mai, A e malama io no ia i kona hewa.
2 E kala mai i kou hoalauna i ka eha ana i hana mai ai ia oe, pela e kalaia ai kou hewa i kou pule ana.
3 Ua inaina kekahi kanaka i kekahi, E imi anei oia i ke kalaia mai ka Haku mai?
4 Aole ia i aloha mai i ke kanaka e like me ia iho;
5 Ina i malama ka mea kino i ka inaina, owai la ka mea pule e kala mai i kona hewa?
6 E hoomanao i kou hope, a e hooki i ka inaina; E hoomanao i ka palaho a me ka make, a e noho ma na kauoha.
7 E hoomanao oe i na kauoha, mai manao ino i kou hoalauna;
8 E haalele oe i ka hakaka, a e hoemi oe i kou hewa;
9 Hoʻopilikia ke kanaka hewa i nā hoaaloha, A hoʻopaʻapaʻa hoʻi i waena o ka poʻe kuʻikahi.
10 E like me ka mea o ke ahi, pela no ia e a ana; a e like me kona waiwai i pii ai kona huhu; a ʻo ka ʻoi aku o ka ikaika o ka poʻe hakakā, ʻoi aku ka nui o ko lākou wela.
11 O ka hakaka wikiwiki, hoa no ia i ke ahi;
12 Ina e puhi oe i ka lapalapa ahi, e aa no ia: ina e kuha oe ia ia, e pio no ia;
13 E hoino i ka mea hawanawana a me ke alelo lua;
14 ʻO ka ʻōlelo hoʻopunipuni ka mea i hoʻopilikia i nā mea he nui, a ua hoʻokuke aku iā lākou mai kekahi ʻāina a i kekahi ʻāina;
15 Ua kipaku aku ka elelo hoino i na wahine pono, A hoonele ia lakou i ka lakou hana.
16 O ka mea hoolohe ia ia, aole loa e loaa ia ia ka maha, Aole loa e noho malie.
17 ʻO ka hahau ʻana o ka hahau, ʻo ia ka hōʻailona o ka ʻiʻo;
18 He nui ka poe i haule i ka maka o ka pahikaua, aole nae ka poe i haule ma ke alelo.
19 Pono ka mea i hoomaluia i kona mea make; ka mea i uhuki ole i kona auamo, aole hoi i paa iloko o kona mau mea paa.
20 No ka mea, ʻo kona ʻauamo, he ʻauamo hao ia, a ʻo kona mau ʻauamo, he mau ʻauamo keleawe ia.
21 He make ino kona make ana, Ua oi aku ka maikai o ka luakupapau mamua o kona.
22 ʻAʻole ia e noho aliʻi ma luna o ka poʻe makaʻu i ke Akua, ʻaʻole hoʻi lākou e puhi ʻia i ka lapalapa o ia mea.
23 O ka poe haalele ia Iehova, e haule lakou iloko ona; a e wela ia iloko o lakou, aole e pio; E hoʻouna ʻia ia ma luna o lākou me he liona lā, a e ʻai iā lākou e like me ka leopadi.
24 E nana oe i pa i kou waiwai a puni i na kakalaioa, a e hoopaa i kau kala a me kau gula;
25 A e kaupaona i kāu mau ʻōlelo ma ke kaupaona, a e hana ʻoe i puka a me nā kaola no kou waha.
26 E ao oe, mai pahee oe ma ia mea, o haule oe imua o ka mea hoohalua.

MOKUNA 29

1 O ka mea lokomaikai, e haawi aku i kona hoalauna; a o ka mea hooikaika i kona lima, malama no ia i na kauoha.
2 E haawi aku i kou hoalauna i kona wa hemahema, A e uku aku oe i kou hoalauna i ka manawa pono.
3 E malama oe i kau olelo, a e hana pono ia ia, a e loaa mau ia oe ka mea e pono ai.
4 He nui ka poʻe i hāʻawi ʻia aku, manaʻo lākou ua loaʻa, a hoʻopilikia i ka poʻe i kōkua iā lākou.
5 A loaa ia ia, e honi no ia i ka lima o ke kanaka; a no ke kala o kona hoalauna, e olelo aku oia me ka ae mai, aka, i kona uku ana, e hooloihi oia i ka manawa, a e haawi mai i na olelo kaumaha, a e ohumu i ka manawa.
6 Ina e lanakila oia, aole e loaa ia ia ka hapalua, a e manao oia me he mea la ua loaa ia ia: i ole, ua hoonele oia ia ia i kana kala, a ua loaa ia ia ka enemi me ke kumu ole; nā ala hao; a no ka hanohano, e hoʻohilahila ʻo ia iā ia.
7 No ia mea, he nui ka poe i hoole e hoaie aku no ka hewa o hai, me ka makau o hoopunipuniia mai.
8 Akā, e ahonui ʻoe i ke kanaka ʻilihune, ʻaʻole hoʻi e kali i ke aloha iā ia.
9 E kokua i ka poe ilihune no ke kanawai, Mai hoohuli ae ia ia no kona ilihune.
10 E hoʻolilo i kāu kālā no kou kaikuaʻana a me kou hoaaloha, ʻaʻole hoʻi ia e popo ma lalo o ka pōhaku e nalowale ai.
11 E hoahu oe i kou waiwai e like me na kauoha a ka Mea Kiekie, A e oi aku ka waiwai ia oe mamua o ke gula.
12 E pani i ka manawalea ma kou mau halepapaa, A e hoopakele ia ia oe i ka popilikia a pau.
13 ʻOi aku ka maikaʻi o ke kaua ʻana nou i kou poʻe ʻenemi ma mua o ka pale kaua ikaika a me ka ihe ikaika.
14 O ke kanaka hoopono, oia ka mea hoopono no kona hoalauna;
15 Mai hoopoina oe i ka launa pu ana me kou oiaio, no ka mea, ua haawi oia i kona ola nou.
16 Na ke kanaka hewa e hoohiolo i ka waiwai maikai o kona mea paa:
17 A o ka mea manao aloha ole, e waiho oia i ka mea nana ia i hoopakele.
18 Ua hoʻopau ka ʻoiaʻiʻo i nā waiwai maikaʻi he nui, a hoʻolululiluli iā lākou e like me ka ʻale o ke kai: ua kipaku ʻia nā kānaka ikaika mai ko lākou mau hale aku, a auwana lākou i waena o nā lāhui kanaka ʻē.
19 O ke kanaka hewa e haihai ana i na kauoha a ka Haku, e haule oia i ka oiaio;
20 E kokua oe i kou hoalauna e like me kou mana, a e makaala o haule oe ia oe iho.

21 O ka mea nui o ke ola, oia ka wai, a me ka berena, a me ke kapa, a me ka hale e uhi ai i ka hilahila.
22 Ua ʻoi aku ka maikaʻi o ke ola o ka mea ʻilihune i loko o ka hale ʻilihune, ma mua o ka ʻai ʻai ma ka hale o haʻi.
23 Ina he uuku, he nui paha, e oluolu oe, i lohe ole oe i ka hoino ana o kou hale.
24 No ka mea, he ola poino ke hele aku ia hale aku ia hale aku;
25 E ʻoliʻoli ʻoe, a e ʻahaʻaina, ʻaʻole hoʻi e hoʻomaikaʻi: a e lohe ʻoe i nā ʻōlelo ʻawaʻawa.
26 E hele mai oe, e ka malihini, e hoomakaukau i ka papaaina, a e hanai mai ia'u i ka mea au i hoomakaukau ai.
27 E haawi mai oe i wahi no ke kanaka hanohano; ke hele mai nei ko'u kaikunane e hookipa, a ua nele au i ko'u hale.
28 He mea kaumaha keia mau mea i ke kanaka noonoo; ka hoowahawaha ana i ka rumi hale, a me ka hoowahawaha i ka mea nana i haawi mai.

MOKUNA 30

1 O ka mea aloha i kana keiki, hahau pinepine oia ia ia i ka laau hahau, i olioli ai oia ia ia ma ka hope.
2 O ka mea hahau i kana keiki, e olioli auanei oia ia ia, A e hauoli hoi ia ia iwaena o kona mau hoa.
3 ʻO ka mea aʻo aku i kāna keiki, ʻo ia ke kaumaha i ka ʻenemi;
4 Ina i make kona makuakane, aole nae ia i make;
5 I kona wa e ola ana, ike aku la ia, a olioli iho la ia ia: A i kona make ana, aole ia i kaumaha.
6 Ua waiho iho la oia mahope ona i ka mea hoopai i kona poe enemi, A i ka mea e haawi i ka lokomaikai i kona poe makamaka.
7 ʻO ka mea hoʻomāhuahua i kāna keiki, e hoʻopaʻa ʻo ia i kona ʻeha; a e haalulu kona naau i na uwo a pau.
8 O ka lio naha ole, ua lilo ia i mea ikaika;
9 E hoohuoi i kau keiki, a e hoomakau mai oia ia oe;
10 Mai akaaka pu me ia, o kaumaha auanei oe me ia, o u auanei kou mau niho i ka hope.
11 Mai haawi aku ia ia i kona wa opiopio, Mai hoonanea hoi i kona naaupo.
12 E kūlou i kona ʻāʻī i lalo i kona wā ʻōpiopio, a e hahau iā ia ma kona ʻaoʻao i kona wā kamaliʻi, o paʻakikī auaneʻi ia, a hoʻolohe ʻole iā ʻoe, a hoʻokaumaha i kou naʻau.
13 E hahau oe i kau keiki, a e hooikaika ia ia, o lilo kona moe kolohe i mea e hewa ai oe.
14 Ua ʻoi aku ka maikaʻi o ka mea ʻilihune, maikaʻi a ikaika hoʻi i ke kānāwai, ma mua o ke kanaka waiwai i hoʻopilikia ʻia ma kona kino.
15 ʻO ke olakino a me ka maikaʻi o ke kino ma mua o ke gula a pau, a ʻo ke kino ikaika ma luna o ka waiwai pau ʻole.
16 ʻAʻohe waiwai ma mua o ke kino maikaʻi, ʻaʻole hoʻi he ʻoliʻoli ma mua o ka ʻoliʻoli o ka naʻau.
17 Ua oi aku ka maikai o ka make mamua o ke ola awaawa, a me ka mai mau.
18 ʻO ka mea ʻono i ninini ʻia ma ka waha paʻa, ua like ia me ka ʻai i kau ʻia ma luna o ka lua kupapaʻu.
19 Heaha ka pono o ka mohai i ke kii? no ka mea, aole e hiki ia ia ke ai, aole hoi e honi: pela no ka mea i hoomaauia e ka Haku.
20 Ike aku la ia me kona mau maka, a kaniuhu iho la, E like me ka mea e apo ana i ka wahine puupaa a kaniuhu.
21 Mai haawi i kou naau i ke kaumaha;
22 ʻO ka ʻoliʻoli o ka naʻau, ʻo ia ke ola o ke kanaka;
23 E aloha aku oe i kou uhane iho, e hooluolu i kou naau, e hookaawale aku i ke kaumaha mai ou aku;
24 ʻO ka huāhuā a me ka huhū e pōkole ai ke ola;
25 ʻO ka naʻau ʻoliʻoli a maikaʻi hoʻi, e mālama ia i kāna ʻai a me kāna ʻai.

MOKUNA 31

1 ʻO ke kiaʻi ʻana i ka waiwai e pau ai ke ʻiʻo, A ʻo ka mālama ʻana iā ia e hoʻopau i ka hiamoe.
2 O ka makaala, aole ia e hiamoe ke kanaka, E like me ka mai eha i pau ai ka hiamoe.
3 He hana nui ko ka poe waiwai i ka houluulu ana i ka waiwai; a i kona hoomaha ana, ua piha ia i kona mau mea lealea.
4 Hooikaika ka mea ilihune i kona ilihune; a i kona haalele ana, ua nele no ia.
5 O ka mea makemake i ke gula, aole ia e hoaponoia, A o ka mea hahai i ka palaho, e lawa ia.
6 Ua lilo ke gula i mea e make ai na mea he nui;
7 He mea e hina ai ka poe i kaumaha aku ia ia, A e hopuia na mea naaupo a pau.
8 Pomaikai ka mea waiwai i loaa ke kina ole, aole hoi i hahai i ke gula.
9 Owai la ia? a e kapa aku kakou ia ia he pomaikai;
10 ʻO wai ka mea i hoʻāʻo ʻia e ia, a i ʻike pono? alaila, e kaena aku. ʻO wai ka mea hiki ke hana hewa, ʻaʻole hoʻi i hewa? A i hana hewa paha, aole i hana?
11 E hookupaaia kona waiwai, A e hai aku ke anaina i kona manawalea ana.
12 Ina e noho oe ma ka papaaina nui, mai kuko oe ia mea, aole hoi e olelo, Ua nui ka ai maluna ona.
13 E hoomanao i ka maka ino, he mea ino ia; nolaila, ke uwe nei i na manawa a pau.
14 Mai ʻō aku i kou lima i kāna mea e nānā aku ai, mai ʻō aku pū me ia i loko o ke pā.
15 Mai hooponopono oe i kou hoalauna ma o oe iho;
16 E ʻai ʻoe e like me ka pono o ke kanaka, i nā mea i waiho ʻia i mua ou; a e ai i ka palapala, o inainaia mai oe.
17 E haalele mua no ka pono; mai hoonawaliwali, o hihia auanei oe.
18 I kou noho ana iwaena o na mea he nui loa, mai lalau mua oe i kou lima.
19 Ua lawa ka mea uuku i ke kanaka i hanai maikai ia, Aole ia e hoopau i kona makani maluna o kona wahi moe.
20 ʻO ka hiamoe maikaʻi, hiki mai ia i ka ʻai ʻana; ala ʻo ia i ke kakahiaka nui, aia pū me ia kona naʻau;
21 A inā i koi ʻia ʻoe e ʻai, e ala aʻe, e hele i waho, e luaʻi, a e hoʻomaha ʻoe.

22 E kuu keiki, e hoolohe mai oe ia'u, mai hoowahawaha mai ia'u, a e loaa no ia oe ka mea a'u i olelo aku ai ia oe.
23 O ka mea haawi wale i kana ai, e olelo maikai na kanaka nona; a e manaʻoʻiʻo ʻia ka hōʻike o kāna mālama hale maikaʻi.
24 Aka, i ka mea hupo i kana ai, e ohumu ke kulanakauhale a pau; a ʻaʻole e kanalua ʻia nā hōʻike o kona ʻano ʻino.
25 Mai hoike i kou ikaika ma ka waina; no ka mea, ua luku nui i ka waina.
26 Hoʻāʻo ka umu ahi i ka ʻaoʻao o ka ʻū ʻana;
27 Ua like ka waina me ke ola no ke kanaka, ke inu pono ia: heaha la ke ola o ke kanaka nele i ka waina? no ka mea, ua hanaia ia i mea e olioli ai.
28 ʻO ka waina i ʻona nui ʻia, a i ka manawa kūpono, ʻo ia ka ʻoliʻoli o ka naʻau, a me ka ʻoliʻoli o ka naʻau.
29 Akā, ʻo ka mea ʻona nui i ka waina, ʻo ia ka mea ʻawaʻawa o ka naʻau, me ka hakakā a me ka hakakā.
30 Ma ka ona, mahuahua ka huhu o ka mea naaupo, a hana hewa ia;
31 Mai ao aku i kou hoalauna ma ka waina, mai hoowahawaha oe ia ia i kona lealea ana;

MOKUNA 32

1 ¶ Ina i lilo oe i haku i ka ahaaina, mai hookiekie oe ia oe iho, aka, e noho oe me lakou e like me kekahi o na mea e ae; e malama pono ia lakou, a e noho ilalo.
2 A pau kau oihana a pau, e noho oe, i olioli pu oe me lakou, a e loaa ia oe ka lei no kou hooponopono ana i ka ahaaina.
3 E olelo mai oe e ka lunakahiko, no ka mea, he pono ia oe, aka me ka noonoo pono; aole e keakea i ke mele.
4 Mai ninini i na olelo ma kahi o ka mea hoolea, Mai hoike i ka naauao i ka wa kahiko.
5 ʻO ka ʻaha mele i loko o ka ʻaha inu waina, ua like ia me ka hōʻailona o ka carbuncle i hoʻopaʻa ʻia i ke gula.
6 E like me ka hōʻailona o ka ʻemerala i hoʻopaʻa ʻia i loko o ka hana gula, pēlā ke mele o ka mele me ka waina ʻoluʻolu.
7 E olelo mai oe, e ke kanaka opiopio, ina he hemahema oe;
8 E pōkole kāu ʻōlelo, e hoʻomaopopo i nā mea nui ma nā huaʻōlelo liʻiliʻi; e like me ka mea ike a paa i kona alelo.
9 Ina oe iwaena o na kanaka nui, mai hoohalike oe ia oe iho me lakou; a i ka wa e noho ai ka poe kahiko, mai hoohana i na huaolelo.
10 Ma mua o ka holo ʻana o ka uila; a imua o ke kanaka hilahila e hele ai ka lokomaikai.
11 E ala koke oe, mai lilo i hope; akā, e hoʻi ʻoe i ka home me ka kali ʻole.
12 Ma laila ʻoe e leʻaleʻa ai, a e hana i kāu mea e makemake ai;
13 No keia mau mea, e hoomaikai aku i ka mea nana oe i hana, a ua hoopiha mai ia oe i kona mau mea maikai.
14 O ka mea makau ia Iehova, e loaa ia ia kana ao ana; a o ka poe imi ia ia i kakahiaka nui, e loaa ia lakou ka lokomaikaiia mai.
15 O ka mea imi i ke kanawai, e hoopihaia oia ia mea;
16 O ka poe makau ia Iehova, e loaa ia lakou ka hoopono, A e hoa no lakou i ka pono me he malamalama la.
17 ʻAʻole e aʻo ʻia ke kanaka hewa;
18 E noonoo ke kanaka noonoo; akā, ʻo ke kanaka ʻē a me ka haʻaheo, ʻaʻole ia e hopohopo i ka makaʻu, ʻoiai ua hana ʻo ia nona iho me ka ʻōlelo ʻole.
19 E hana i kekahi mea me ka ʻole o ke aʻo ʻana; a i kou hana ʻana, mai mihi ʻoe.
20 Mai hele oe ma ke ala e hina ai oe, mai hina oe iwaena o na pohaku.
21 Mai hilinai maopopo.
22 E makaala hoi i kau poe keiki ponoi.
23 Ma na hana maikai a pau, e hilinai oe i kou uhane iho; no ka mea, eia ka malama ana i na kauoha.
24 O ka mea manaoio i ka Haku, malama no ia i ke kauoha; a ʻo ka mea paulele iā ia, ʻaʻole loa ia e pōʻino.

MOKUNA 33

1 Aole e hiki mai ka hewa i ka mea makau ia Iehova; aka, i ka hoowalewaleia, e hoopakele hou no oia ia ia.
2 Aole inaina ke kanaka naauao i ke kanawai; aka, o ka mea hookamani iloko, ua like ia me ka moku i ka ino.
3 Ke hilinai nei ke kanaka naauao i ke kanawai; a ua pono ke kanawai ia ia, me he olelo la.
4 E hoomakaukau oe i ka mea e olelo aku ai, a e loheia oe;
5 Ua like ka naau o ka poe naaupo me ka huila kaa; a ua like kona manao me ke ko'i kaa.
6 Ua like ka lio lio me ka makamaka hoowahawaha, Uwe no ia malalo o ka poe a pau e noho ana maluna ona.
7 No ke aha lā i ʻoi aku ai ka ʻoi aku o kekahi lā ma mua o ko kekahi lā?
8 Ma ka ʻike ʻana iā Iēhova, ua ʻokoʻa lākou: Ua hoʻololi ʻo ia i nā kau a me nā ʻahaʻaina.
9 Hana ihola ʻo ia i kekahi o lākou i mau lā kiʻekiʻe, a hoʻolaʻa iā lākou;
10 No ka lepo mai na kanaka a pau, a ua hanaia o Adamu ma ka honua.
11 Ma ka ʻike nui, ua hoʻokaʻawale ka Haku iā lākou, a ua hoʻokaʻawale i ko lākou ʻaoʻao.
12 Hoʻomaikaʻi ʻo ia i kekahi o lākou, a hoʻokiʻekiʻe aʻe, a hoʻolaʻa i kekahi o lākou, a hoʻonoho iā ia iho;
13 E like me ka lepo i loko o ka lima o ka potera, e hana ia ma kona makemake iho;
14 Ua ku e ka maikai i ka hewa, a ua ku e ke ola i ka make;
15 Nolaila, e nana i na hana a pau a ka Mea Kiekie; a ʻelua a ʻelua, kūʻē kekahi i kekahi.
16 Ua ala au ma hope o nā mea a pau, e like me ka mea hōʻiliʻili ma hope o ka poʻe ʻohi hua waina;
17 E manao oukou, aole no'u wale no ka'u i hana'i, aka, no ka poe a pau i imi naauao.
18 E hoolohe mai oukou ia'u, e na kanaka nui, e hoolohe hoi me ko oukou mau pepeiao, e na luna o ke anaina.
19 Mai hāʻawi i kāu keiki kāne a me kāu wahine i ka mana ma luna ou i kou wā e ola ana, ʻaʻole hoʻi e hāʻawi i kou waiwai iā haʻi;

20 I na la a pau o kou ola ana, a he hanu iloko ou, mai haawi ia oe iho i kekahi.
21 No ka mea, ua ʻoi aku ka maikaʻi o ka ʻimi ʻana aku o kāu mau keiki iā ʻoe, ma mua o kou kū ʻana i ko lākou lokomaikaʻi.
22 Ma kau mau hana a pau, e malama oe i ka pookela; mai waiho oe i kahi huna i kou hanohano.
23 I ka manawa e hoopau ai oe i kou mau la, a e pau ai kou ola ana, e puunaue oe i kou hooilina.
24 ʻO ka ʻai, a me ka ʻauamo, a me nā ukana, no ka hoki; a me ka berena, ka hooponopono ana, a me ka hana, na ke kauwa.
25 Ina e hookauwa oe i kau kauwa, e loaa ia oe ka maha;
26 O ka auamo, a me ke kaula, ke kulou nei ka ai;
27 E hoʻouna aku iā ia e hana, i ʻole ia e palaualelo; no ka mea, ke ao mai nei ka palaualelo i ka hewa.
28 E hoonoho ia ia e hana e like me kona pono;
29 Mai hookiekie oe i kekahi; a me ka naauao ole, aole hana.
30 Ina he kauwa kau, e hoohalike oe ia ia me oe, no ka mea, ua kuai oe ia ia me ke kumu kuai.
31 Ina he kauwa kau, e pule aku oe ia ia me he hoahanau la, no ka mea, ua hemahema oe ia ia, me he mea la no kou uhane iho: ina e hana ino aku oe ia ia, a holo mai ia mai ou aku la, ma ke ala hea oe e hele ai e imi ia ia?

MOKUNA 34

1 He lapuwale a he wahahee ka manaolana o ke kanaka naaupo;
2 O ka mea i manao i na moeuhane, ua like ia me ka mea hopu i ke aka, a hahai i ka makani.
3 O ka hihio o na moeuhane, ua like ia me kekahi mea me kekahi mea, e like me ke ano o ka maka me ka maka.
4 He aha ka mea e huikala ʻia ai i ka mea haumia? He aha ka ʻoiaʻiʻo e hiki mai ai mai ka mea wahaheʻe?
5 He mea lapuwale ka wanana, a me na anaana, a me na moeuhane, e like me ka naau o ka wahine i ka hanau keiki.
6 Ina aole lakou i hoounaia mai ka Mea kiekie mai i kou ike ana mai, Mai kau i kou naau maluna o lakou.
7 No ka mea, ua hoopunipuni ka moeuhane i na mea he nui, A ua haule ka poe paulele ia lakou.
8 E ikeia ke kanawai me ka wahahee ole;
9 O ke kanaka i hele, ua ike oia i na mea he nui; a ʻo ka mea i ʻike nui e haʻi aku i ka naʻauao.
10 O ka mea ike ole, he uuku kona ike;
11 I ko'u hele ana, ike au i na mea he nui; a ʻoi aku koʻu hoʻomaopopo ʻana ma mua o kaʻu hiki ke haʻi.
12 Ua pilikia pinepine au i ka make, aka, ua hoopakeleia au no keia mau mea.
13 E ola no ka uhane o ka poe makau ia Iehova; no ka mea, aia ko lakou manaolana i ka mea nana lakou i hoola.
14 O ka mea makau ia Iehova, aole ia e makau, aole hoi e makau; no ka mea, ʻo ia kona manaʻolana.
15 Pōmaikaʻi ka ʻuhane o ka mea makaʻu iā Iēhova; Owai kona ikaika?
16 No ka mea, aia no na maka o ka Haku maluna o ka poe i aloha aku ia ia, Oia ko lakou hoomalu ana, a me ko lakou mea e paa ai, He pale i ka wela, He uhi no ka la i ke awakea, He mea hoomalu i ka hina ana, A he kokua i ka haule ana.
17 Nana no i hoala i ka uhane, a hoomalamalama i na maka;
18 O ka mea kaumaha aku i ka mea i loaa pono ole, he mea lapuwale kana mohai; ʻaʻole ʻae ʻia nā makana a nā kānaka pono ʻole.
19 ʻAʻole ʻoluʻolu ka Mea Kiʻekiʻe i nā mōhai a ka poʻe hewa; ʻaʻole hoʻi i hoʻomaha ʻia ʻo ia no ka hewa i ka nui o nā mōhai.
20 ʻO ka mea lawe mai i ka ʻālana o ka waiwai o ka ʻilihune, e like nō ia me ka pepehi kanaka i ke keiki i mua o nā maka o kona makua kāne.
21 O ka berena a ka poe ilihune, oia ko lakou ola;
22 O ka mea lawe aku i ke ola o kona hoalauna, oia ke pepehi ia ia; a ʻo ka mea ʻaihue i ka mea hana i kāna uku, he hoʻokahe koko ia.
23 Ina kukulu kekahi, a wawahi hoi kekahi, heaha la ka lakou pomaikai ke hana ole?
24 Ina pule kekahi, a hoino kekahi, owai ka leo e hoolohe mai ai ka Haku?
25 ʻO ka mea holoi iā ia iho ma hope o ka hoʻopā ʻana i ke kupapaʻu, inā hoʻopā hou ia, he aha ka pono o kona holoi ʻana?
26 Pela no ke kanaka hookeai no kona hewa, a hele hou aku, a hana pela; owai la ka mea e hoolohe i kana pule? He aha hoʻi kona hoʻohaʻahaʻa ʻana iā ia?

MOKUNA 35

1 O ka mea malama i ke kanawai, ua lawa ia i na mohai;
2 ʻO ka mea hoʻopōmaikaʻi maikaʻi, kaumaha ia i ka palaoa maikaʻi; a ʻo ka mea hāʻawi manawaleʻa, ʻo ia ke kaumaha i ka hoʻomaikaʻi.
3 O ka haalele ana i ka hewa, he mea oluolu ia i ka Haku; a o ka haalele i ka hewa, he kalahala ia.
4 Mai hoike nele oe imua o Iehova.
5 No ka mea, e hanaia keia mau mea a pau no ke kauoha.
6 ʻO ka mōhai a ka poʻe pono e momona ai ke kuahu, A ʻo kona ʻala ʻoluʻolu, aia ia i mua o ka Mea Kiʻekiʻe.
7 O ka mohai a ke kanaka pono, ua oluolu ia. a ʻaʻole e poina ʻia kona hoʻomanaʻo ʻana.
8 E hāʻawi aku iā Iēhova i kona nani me ka maka maikaʻi, ʻaʻole hoʻi e hoʻemi i ka hua mua o kou mau lima.
9 Ma kau mau haawina a pau, e hoike mai oe i ka maka olioli, a e hoolaa i kou hapaumi me ka olioli.
10 E hāʻawi aku i ka mea kiʻekiʻe e like me kāna i waiwai ai iā ʻoe; a e like me ka mea i loaʻa iā ʻoe, e hāʻawi mai me ka maka ʻoliʻoli.
11 No ka mea, na ka Haku e uku mai, a e haawi aku ia oe i pahiku palua.
12 Mai manao e hoohaumia me na makana; no ka mea, ʻaʻole ʻo ia e loaʻa mai: a mai hilinaʻi hoʻi i nā ʻālana pono ʻole; no ka mea, ʻo ka Haku ka luna kānāwai, ʻaʻole hoʻi i ʻalo ʻia ke kanaka.
13 ʻAʻole ia e ʻae i ke kanaka e kūʻē i ke kanaka ʻilihune;
14 Aole ia e hoowahawaha i ka pule a ka poe makua ole; ʻaʻole hoʻi ka wahine kāne make, i ka wā e hoʻopiʻi ai.

15 Aole anei e kahe na waimaka ma na papalina o ka wahinekanemake? ʻAʻole anei kāna uwē ʻana i ka mea nāna lākou i hoʻohiolo?
16 O ka mea malama ia Iehova, e maliuia mai ia, a e hiki aku kana pule i na ao.
17 ʻO ka pule a ka poʻe haʻahaʻa, ua ʻoi aku ia i nā ao; ʻAʻole ia e hele, a ʻike ka Mea Kiʻekiʻe e hoʻoponopono ma ka pololei, a e hoʻokō i ka hoʻopono.
18 No ka mea, ʻaʻole e lohi ʻo Iēhova, ʻaʻole hoʻi e hoʻomanawanui ka Mea mana iā lākou, a hahau ʻo ia i nā pūhaka o ka poʻe aloha ʻole, a hoʻopaʻi i ka hoʻopaʻi ʻana i nā lāhui kanaka; A lawe aku ia i ka lehulehu o ka poe hookiekie, A uhai hoi i ke kookoo alii o ka poe hewa;
19 A hoouku mai oia i kela kanaka keia kanaka e like me kana hana ana, a i ka hana a kanaka e like me ko lakou manao; a hiki i kona hooponopono ana i ka pono o kona poe kanaka, a hoohauoli ia lakou i kona aloha.
20 He manawa mau ke aloha i ka wa popilikia, E like me na ao ua i ka wa maloo.

MOKUNA 36

1 E ALOHA mai oe ia makou, e Iehova ke Akua o na mea a pau, a e nana mai oe ia makou.
2 A e hoouna oe i kou makau maluna o na lahuikanaka a pau i imi ole ia oe.
3 E hapai i kou lima maluna o ko na aina e, A e ike lakou i kou mana.
4 E like me ʻoe i hoʻolaʻa ʻia i loko o mākou i mua o lākou;
5 A i ike lakou ia oe, e like me makou i ike ai ia oe, aohe Akua, o oe wale no, e ke Akua.
6 E hoike mai oe i na hoailona hou, a e hana hoi i na mea kupanaha e ae;
7 E hookiekie i ka inaina, a e ninini i ka inaina: E lawe aku i ka enemi, a e luku aku i ka enemi.
8 I ka pōkole, e hoʻomanaʻo i ka berita, A e haʻi aku lākou i kāu mau hana kupanaha.
9 O ka mea i pakele, e pau ia i ka huhu o ke ahi; a e make ka poe hookaumaha i na kanaka.
10 E hahau oe i na luna o na aina e, i ka poe i olelo, Aohe mea e ae, o makou wale no.
11 E houluulu i na ohana a pau a Iakoba, a e hooili mai ia lakou, e like me ka wa kahiko.
12 E ka Haku, e aloha mai oe i ka poe kanaka i kapaia ma kou inoa, a i ka Iseraela hoi au i kapa ai i kau hiapo.
13 E aloha oe ia Ierusalema, kou kulanakauhale hoano, kahi e maha ai.
14 E hoopiha ia Ziona i kou mau olelo hiki ole ke haiia, A i kou poe kanaka hoi i kou nani.
15 E hoike aku i ka poe i loaa ia oe mai kinohi mai, a e hoala mai i kaula ma kou inoa.
16 E uku mai oe i ka poe e kali ana ia oe, A e ikeia kou poe kaula he oiaio.
17 E ka Haku, e hoolohe mai oe i ka pule a kau poe kauwa, e like me ka hoopomaikai ana o Aarona maluna o kou poe kanaka, i ike ka poe a pau e noho ana ma ka honua, o oe no ka Haku, ke Akua mau loa.
18 Ai no ka opu i na mea ai a pau, aka, ua oi aku ka maikai o kekahi ai mamua o kekahi.
19 E like me ka ai ana o ka waha i na mea hihiu o keia ano, pela no ka naau ike i na olelo wahahee.
20 O ka naau kekee, he mea kaumaha ia;
21 E hookipa no ka wahine i na kane a pau, aka, ua oi aku ka maikai o kekahi kaikamahine mamua o kekahi.
22 ʻO ka nani o ka wahine, ʻo ia ka mea e hoʻohauʻoli ai i ka maka, ʻaʻole makemake ke kāne i ka mea ʻoi aku ka maikaʻi.
23 Ina ma kona alelo ka lokomaikai, a me ke akahai, a me ka oluolu, alaila, aole like kana kane me na kanaka e ae.
24 O ka mea loaa i ka wahine, hoomaka ia i ka waiwai, He kokua e like me ia iho, a he kia hoomaha.
25 Ma kahi ʻaʻohe pā, ma laila e ʻino ʻia ai ka waiwai;
26 ʻO wai lā ka mea e hilinaʻi i ka ʻaihue i hoʻonohonoho pono ʻia, ka mea lele mai kekahi kūlanakauhale a i kekahi kūlanakauhale? ʻO wai lā ka mea e manaʻoʻiʻo aku i ke kanaka ʻaʻole hale, a moe hoʻi i kahi e lawe ai i ka pō?

MOKUNA 37

1 Ke olelo nei na makamaka a pau, Owau no kona hoaaloha;
2 ʻAʻole anei he ʻehaʻeha e make ai, Ke hoʻohuli ʻia ka hoaaloha a me ka hoaaloha i ʻenemi?
3 E ka manao ino, mai hea mai oe i hele mai e uhi i ka honua me ka hoopunipuni?
4 Aia ka hoa, hauoli i ka pomaikai o ka makamaka, Aka, i ka wa popilikia e ku e ia ia.
5 Aia kekahi hoa kokua i kona makamaka no ka opu, A kaikai i ka palekaua e ku e i ka enemi.
6 Mai poina i kou makamaka ma kou naau, a mai hoopoina hoi ia ia ma kou waiwai.
7 Hoʻokiʻekiʻe kēlā me kēia kākāʻōlelo i ka ʻōlelo aʻo; aka, aia no kekahi poe e ao ana nona iho.
8 E makaala i ke kakaolelo, a e ike mua i kona hemahema; no ka mea, e aʻo ʻo ia nona iho; o hailona auanei ia nou.
9 A e ʻōlelo aku iā ʻoe, Ua maikaʻi kou ʻaoʻao;
10 Mai kukakuka oe me ka mea i manao ino ia oe;
11 Mai kamaʻilio pū me ka wahine hoʻopā i ka mea āna i lili ai; aole hoi me ka makau ole ma na mea kaua; ʻaʻole hoʻi me ka mea kālepa e pili ana i ke kūʻai ʻana; aole hoi me ka mea kuai mai; ʻaʻole hoʻi me ke kanaka lili o ka mahalo; ʻaʻole hoʻi me ke kanaka aloha ʻole i ka lokomaikaʻi; aole hoi me ka molowa i kekahi hana; ʻaʻole hoʻi me ka mea hoʻolimalima no ka makahiki o ka hoʻopau ʻana i ka hana; ʻaʻole hoʻi me ke kauā palaualelo i ka ʻoihana nui;
12 Aka, e noho mau oe me ke kanaka haipule, ka mea au i ike ai e malama i na kauoha a ka Haku, nona ka manao e like me kou manao, a e kaumaha pu me oe ke hapai keiki oe.
13 A e ku paa ka manao o kou naau iho;
14 No ka mea, ua maʻa i ka manaʻo o ke kanaka ke haʻi aku iā ia ma mua o nā kiaʻi ʻehiku, e noho ana ma luna o ka hale kiaʻi kiʻekiʻe.

15 A ma luna o kēia mau mea a pau, e pule aku ʻoe i ka Mea kiʻekiʻe loa, i kuhikuhi mai ʻo ia i kou ʻaoʻao ma ka ʻoiaʻiʻo.
16 E hoʻomaka ka noʻonoʻo ma mua o nā hana a pau, A me ka ʻōlelo aʻo ma mua o nā hana a pau.
17 O ka helehelena he hoailona ia o ka hoololi ana o ka naau.
18 ʻEhā ʻano mea i ʻike ʻia: ka maikaʻi a me ka hewa, ke ola a me ka make;
19 O kekahi mea naauao, a ao aku i na mea he nui, aole nae e pono ia ia iho.
20 Aia kekahi i hoike i ka naauao ma na olelo, a ua inaina ia: E nele ia i ka ai a pau.
21 No ka mea, ʻaʻole i hāʻawi ʻia mai ka lokomaikaʻi iā ia mai ka Haku mai, no ka mea, ua nele ʻo ia i ke akamai a pau.
22 Ua naʻauao kekahi iā ia iho; a ʻo nā hua o ka ʻike e mahalo ʻia ma kona waha.
23 Aʻo ke kanaka naʻauao i kona poʻe kānaka; aole e pau ka hua o kona naauao.
24 E hoopihaia ke kanaka naauao i ka pomaikai; a o ka poe a pau e ike ia ia, e manao lakou ia ia he pomaikai.
25 E helu ʻia nā lā o ke ola ʻana o ke kanaka;
26 E ili mai ka nani i ke kanaka naauao iwaena o kona poe kanaka, A e mau loa kona inoa.
27 E kuu keiki, e hoao oe i kou uhane ma kou ola ana, a e nana i kona hewa, mai haawi aku ia ia.
28 No ka mea, ʻaʻole pono nā mea a pau no nā kānaka a pau, ʻaʻole hoʻi ʻoluʻolu nā ʻuhane a pau i nā mea a pau.
29 Mai noho maona i ka mea ono, aole hoi e kuko i ka ai.
30 No ka mea, o ka nui o ka ai, he mai ia;
31 Ua make na mea he nui i ka lanakila ana; aka, o ka mea malama, hooloihi ia i kona ola.

MOKUNA 38

1 ¶ E hoomaikai aku i ke kahuna lapaau me ka nani e pono ai ia ia, no na mea e pono ai oukou ia ia: no ka mea, na Iehova ia i hana.
2 No ka mea, mai ka Mea kiekie mai ka hoola ana, A e loaa ia ia ka nani o ke alii.
3 Na ke akamai o ke kahuna lapaau e hookiekie ae i kona poo;
4 Ua hana mai ka Haku i na laau lapaau noloko mai o ka honua; a o ka mea naauao, aole ia e hoowahawaha ia lakou.
5 Aole anei i ono ka wai i ka laau, I ikeia kona pono?
6 A ua haawi mai oia i na kanaka i ke akamai, i hoonaniia oia ma kana mau hana kupanaha.
7 Me ia mea oia e hoola ai i kanaka, A e lawe aku i ko lakou eha.
8 No ia mau mea i hana'i ka mea hana i ka mea hoopalaimaka; a o kana mau hana, aohe hope; a mai ona mai ka malu maluna o ka honua a pau.
9 E kuu keiki, mai molowa oe i kou mai; aka, e pule aku oe ia Iehova, a e hoola mai oia ia oe.
10 E haalele i ka hewa, a e hooponopono i kou mau lima, a e hoomaemae i kou naau i ka hewa a pau.
11 E hāʻawi mai i mea ʻala ʻono, a i mea hoʻomanaʻo i ka palaoa maikaʻi; a e kaumaha aku i ka mohai momona, me he mea ole la.
12 Alaila e haawi aku oe i wahi no ke kahuna lapaau, no ka mea, na Iehova ia i hana;
13 Aia ma ko lakou lima ka pomaikai.
14 No ka mea, e pule no hoi lakou i ka Haku, i hoopomaikai mai oia i ka mea a lakou e haawi mai ai i mea e oluolu ai, a i mea e ola'i.
15 O ka mea hana hewa imua o ka mea nana ia i hana, e haule oia iloko o ka lima o ke kahuna lapaau.
16 E kuu keiki, e haule iho na waimaka maluna o ka poe make, a e hoomaka e kanikau, me he mea la ua loaa ia oe ka poino nui; alaila uhi i kona kino e like me ke ano mau, a mai malama ole i kona kanu ana.
17 E uwe nui loa, a e uwe nui, a e kanikau, e like me kona pono, i hookahi a elua paha la, o olelo ino ia mai oe; alaila e hooluolu ia oe iho no kou kaumaha.
18 No ka mea, no ke kaumaha, hiki mai ka make,
19 Ma ka popilikia e mau ana ke kaumaha;
20 Mai lawe i ke kaumaha ma ka naau;
21 Mai poina oe, no ka mea, aohe mea e hoi hou mai ai;
22 E hoomanao oe i ko'u hooponopono ana; i nehinei no'u, a i keia la nou.
23 Aia hoomaha ka mea make, e hoomaha ia kona hoomanao ana; a e hooluoluia nona, i ka wa i haalele ai kona Uhane ia ia.
24 ʻO ka naʻauao o ke kanaka naʻauao, hiki mai ia i ka manawa leʻaleʻa;
25 Pehea lā e loaʻa ai iā ia ke akamai i ka mea paʻa i ka ʻōʻō palau, ka mea hoʻokiʻekiʻe i ke oʻo, ka mea hoʻohoheʻe i nā bipi, a hoʻoikaika i kā lākou hana, a ʻo ka mea i ʻōlelo i nā bipi?
26 Hāʻawi ʻo ia i kona naʻau e hana i nā ʻauwaha; a hooikaika i ka hanai bipi.
27 Pela hoi na kamana a pau, a me na luna hana, e hana ana i ka po a me ke ao;
28 O ka amara no hoi e noho ana ma ke alapii, me ka noonoo i ka hana hao, o ka ehu o ke ahi e hoopau i kona io, a hakaka no ia me ka wela o ka umu; Nānā mālie nā maka i ke ʻano o ka mea āna i hana ai; Ua manao oia e hoopau i kana hana, A e kiai ana e poni pono.
29 Pela ka potera e noho ana ma kana hana, a e hoohuli i ka huila me kona mau wawae, ka mea i malama mau i kana hana, a e hana i kana hana a pau ma ka helu;
30 Hana iho la ia i ka lepo me kona lima, A kulou iho la i kona ikaika imua o kona mau wawae; hoʻohana ʻo ia iā ia iho e alakaʻi iā ia; a hooikaika oia e hoomaemae i ka umu.
31 Ke hilinaʻi nei kēia poʻe a pau i ko lākou lima, A ua naʻauao kēlā mea kēia mea i kāna hana.
32 I ole keia mau mea, aole e nohoia kekahi kulanakauhale;
33 ʻAʻole e ʻimi ʻia lākou ma ka ʻōlelo aʻo ākea, ʻaʻole hoʻi e noho kiʻekiʻe ma ke anaina kanaka; aole loa e loaa ia mau mea ma na olelo nane.
34 Akā, e mālama lākou i ke kūlana o ke ao nei, a ʻo ko lākou makemake a pau aia ma ka hana o kā lākou ʻoihana.

MOKUNA 39

1 Aka, o ka mea haawi i kona manao ma ke kanawai o ka Mea kiekie loa, a hooikaika i ka noonoo ana, E imi no ia i ka naauao o ka poe kahiko a pau, A e hooikaika i na wanana.
2 E malama no ia i na olelo a ka poe kaulana;
3 E imi no oia i na mea huna o na olelo hoowahawaha, A e kamaaina ma na olelonane pouli.
4 E hookauwa aku oia iwaena o na kanaka koikoi, a e hoikeia mai imua o na'lii; no ka mea, ua hoao oia i ka pono a me ka hewa iwaena o na kanaka.
5 E hāʻawi ʻo ia i kona naʻau e hoʻi i kakahiaka nui i ka Haku nāna ia i hana, A e pule aku ʻo ia i mua o ka Mea Kiʻekiʻe loa, A e wehe i kona waha i ka pule, A e pule aku no kona hewa.
6 Aia makemake ka Haku nui, e hoopihaia oia i ka uhane o ka naauao;
7 E alakaʻi ʻo ia i kāna ʻōlelo aʻo a me kona ʻike, A e noʻonoʻo ʻo ia i kona mau mea huna.
8 E hoike mai oia i kana mea i ao ai, a e kaena aku i ke kanawai o ka berita o ka Haku.
9 He nui ka poe e mahalo aku i kona naauao; a i ka wa e mau ai ko ke ao nei, aole ia e holoiia; ʻAʻole e nalowale kona hoʻomanaʻo ʻana, a e ola nō kona inoa mai kēia hanauna a i kēia hanauna.
10 E hoike mai ko na aina i kona akamai, A e hai aku ke anaina i kona nani.
11 Ina e make ia, e waiho no ia i ka inoa oi aku mamua o ke tausani;
12 He mea hou nae ka'u e olelo aku ai, a'u i manao ai; no ka mea, ua piha au e like me ka mahina i ka piha ana.
13 E hoolohe mai oukou ia'u, e na keiki hoano, A e opuu ae e like me ka rose e ulu ana ma ke kahawai o ke kula.
14 E hāʻawi mai ʻoukou i mea ʻala ʻala e like me ka libano, E mohala hoʻi e like me ka lilia, E hoʻāla mai i ka mea ʻala, e mele hoʻi i ke mele, E hoʻomaikaʻi iā Iēhova ma kāna mau hana a pau.
15 E hoʻonui i kona inoa, a e hoʻomaikaʻi aku iā ia me nā mele o ko ʻoukou mau lehelehe, a me nā lira, a i ka hoʻomaikaʻi ʻana iā ia, e ʻōlelo ʻoukou penei;
16 Ua maikai loa na hana a pau a ka Haku, a e hookoia na mea a pau ana e kauoha mai ai i ka manawa pono.
17 ʻAʻole e ʻōlelo kekahi, He aha kēia? No ke aha ia? No ka mea, i ka manawa kūpono e ʻimi ʻia ai lākou a pau: Ma kāna kauoha i kū ai nā wai me he puʻu lā, A ma nā ʻōlelo a kona waha nā waihona wai.
18 Ma kāna kauoha i hana ʻia ai nā mea a pau āna i makemake ai; ʻaʻole hiki i kekahi ke keʻakeʻa, i kona wā e hoʻōla ai.
19 Aia imua ona ka hana a na mea io a pau, aole mea e hiki ke hunaia i kona mau maka.
20 Nana no ia mai kahiko loa aku a mau loa aku; ʻaʻohe mea kupanaha i mua ona.
21 ʻAʻole pono e ʻōlelo ke kanaka, He aha kēia? No ke aha ia? no ka mea, ua hana oia i na mea a pau no lakou.
22 Uhi mai la kana hoopomaikai i ka aina maloo me he muliwai la, A hoopulu ia ia me he waikahe la.
23 E like me kana i hoolilo ai i na wai i paakai, Pela e loaa ai i ko na aina e kona inaina.
24 E like me kona mau aoao i akaka i ka mea hemolele; pela lakou e hina ai i ka poe hewa.
25 No ka mea, ua hanaia na mea maikai mai kinohi mai;
26 O na mea nui e pono ai ke ola o kanaka, oia ka wai, ke ahi, ka hao, a me ka paakai, ka palaoa o ka palaoa, ka meli, ka waiu, a me ke koko o ka huawaina, a me ka aila, a me ke kapa.
27 No ka pono keia mau mea a pau i ka poe haipule;
28 Aia na uhane i hanaia no ka hoopai ana, i ko lakou ukiuki e kau ana maluna o na hahau eha; I ka wa o ka luku, ninini aku lakou i ko lakou ikaika, a hooluolu i ka inaina o ka mea nana lakou i hana.
29 O ke ahi, a me ka huahekili, a me ka wi, a me ka make, ua hanaia keia mau mea a pau no ka hoopai ana;
30 Na niho o na holoholona hihiu, a me na moohueloawa, na nahesa, a me ka pahikaua e hoopai ana i ka poe hewa a make.
31 E hauʻoli lākou i kāna kauoha, a e mākaukau lākou ma ka honua i ka wā e pono ai; a hiki mai ko lakou manawa, aole lakou e hai i kana olelo.
32 No laila, mai kinohi mai, ua paʻa koʻu manaʻo, a ua noʻonoʻo au i kēia mau mea, a ua waiho au ia mau mea ma ka palapala.
33 Ua maikai na hana a pau a ka Haku;
34 No laila, ʻaʻole hiki i ke kanaka ke ʻōlelo, Ua ʻoi aku ka ʻino o kēia i kēlā;
35 Nolaila, e halelu aku oukou ia Iehova me ka naau a me ka waha a pau, a e hoomaikai aku i ka inoa o Iehova.

MOKUNA 40

1 Ua hanaia na kanaka a pau i ka hana nui, a he auamo kaumaha maluna o na keiki a Adamu, mai ka la i puka mai ai lakou iwaho o ka opu o ko lakou makuwahine, a hiki i ka la e hoi ai lakou i ka makuwahine o na mea a pau.
2 O ko lakou manao i na mea e hiki mai ana, A me ka la e make ai, Hoopilikia lakou i ko lakou manao, A makau hoi ka naau;
3 Mai ka mea e noho ana ma ka noho aliʻi nani, i ka mea i hoʻohaʻahaʻa ʻia ma ka honua a me ka lehu;
4 Mai ka mea i ʻaʻahu ʻia i ka ʻaʻahu poni a me ka lei aliʻi, a i ka mea i ʻaʻahu ʻia me ka ʻaʻahu olonā.
5 O ka huhu, a me ka paonioni, ka pilikia, a me ka noho malie, ka makau i ka make, a me ka huhu, a me ka hakaka, a i ka manawa e hoomaha ai ma kona wahi moe, e hololi ia i kona ike.
6 A liʻiliʻi iki kona hoʻomaha ʻana, a ma hope iho, ua hiamoe ʻo ia, e like me ka lā e kiaʻi ai, ua haʻalulu i ka ʻike o kona naʻau, me he mea lā ua pakele ʻo ia i ke kaua.
7 I ka wa e malu ai na mea a pau, ala no ia, A haohao i ka mea ole ka makau.
8 Ua hiki mai ia mau mea i na mea io a pau, i na kanaka a me na holoholona, a pahiku ia i ka poe hewa.
9 Ka make, a me ka hookahe koko, ka hakaka, ka pahikaua, ka poino, ka wi, ka popilikia, a me ka hahau;
10 Ua hanaia keia mau mea no ka poe hewa, a no lakou i hiki mai ai ke kaiakahinalii.
11 O na mea a pau o ka honua, e huli hou ia i ka honua;
12 E holoi ʻia ke kipe a me ka hewa a pau;

13 E maloʻo ka waiwai o ka poʻe hewa e like me ka muliwai, A e nalowale hoʻi me ka walaʻau, e like me ka hekili nui i ka ua.
14 I kona wehe ʻana i kona lima, e ʻoliʻoli nō ia;
15 Aole e hoohua mai na keiki a ka poe hewa i na lala he nui;
16 O ka weuweu e ulu ana ma na wai a pau, a me na kapa o ka muliwai, e uhuki ia imua o ka mauu a pau.
17 Ua like ka lokomaikai me ka mala hua nui, a ua mau loa ke aloha.
18 O ka hana, a me ka oluolu i ka mea a ke kanaka, he ola maikai ia;
19 O na keiki a me ke kukulu ana i ke kulanakauhale, oia ka inoa o ke kanaka;
20 O ka waina a me ke mele, he mea ia e olioli ai ka naau;
21 ʻO ka ʻokiokio a me ka pesaleteria, ʻo ia ke mele ʻoluʻolu;
22 Ke makemake nei kou maka i ka maikai a me ka nani;
23 ʻAʻole loa e ʻike hewa ka hoaaloha a me ka hoa: akā, ʻoi aku ka maikaʻi o ka wahine me kāna kāne.
24 O na hoahanau, a me ke kokua, ku e lakou i ka manawa popilikia;
25 ʻO ke gula a me ke kālā ka mea e kūpaʻa ai ka wāwae;
26 ʻO ka waiwai a me ka ikaika e hoʻokiʻekiʻe ai i ka naʻau; akā, ʻo ka makaʻu iā Iēhova ma luna o lāua ʻelua;
27 O ka makau ia Iehova, he kihapai hua ia, a ua uhi mai ia ia maluna o na nani a pau.
28 E kuu keiki, mai lawe oe i ka mea ilihune; no ka mea, e aho ka make mamua o ka noi.
29 ʻO ke ola o ka mea hilinaʻi ma ka papa ʻaina a haʻi, ʻaʻole ia e helu ʻia he ola; no ka mea, ua hoohaumia oia ia ia iho i ka ai a hai;
30 He ono ke noi ma ka waha o ka mea hilahila;

MOKUNA 41

1 E ka make e, he mea awahia ka hoomanao ana ia oe i ke kanaka e noho malie ana ma kona waiwai, i ke kanaka aohe mea e hooluhi aku ai ia ia, a me ka pomaikai ma na mea a pau; ʻiʻo!
2 E ka make, ua maliuia kou hoohewa ana i ka poe nele, a i ka mea pau ole kona ikaika, i keia manawa i ke au hope loa, a ua pilikia i na mea a pau, a i ka mea i pau i ka manao, a ua hoomanawanui.
3 Mai makau oe i ka make, E hoomanao i ka poe mamua ou, a me ka poe mahope; no ka mea, eia ka olelo a ka Haku maluna o na kanaka a pau.
4 No ke aha lā ʻoe e kūʻē nei i ka makemake o ka Mea Kiʻekiʻe? ʻAʻohe nīnau ma ka lua kupapaʻu, he ʻumi paha kou mau makahiki, a hoʻokahi haneri, a hoʻokahi tausani makahiki paha.
5 ʻO nā keiki a ka poʻe hewa, he poʻe hoʻopailua lākou, a ʻo ka poʻe i kamaʻilio ma ka noho ʻana o ka poʻe hewa.
6 E pau auanei ka hooilina o na keiki a ka poe hewa, A e hoino mau loa ia ko lakou poe mamo.
7 E ohumu na keiki i ka makua pono ole, No ka mea, e hoowahawahaia lakou nona.
8 Auwe oukou, e na kanaka hewa, ka poe i haalele i ke kanawai o ke Akua kiekie loa! no ka mea, ina e mahuahua oukou, e make auanei oukou.
9 A ina e hanauia oukou, e hanauia oukou no ka poino;
10 E huli hou ka poe a pau o ka honua i ka honua;
11 ʻO ke kanikau ʻana o nā kānaka ma ko lākou kino;
12 E malama oe i kou inoa; no ka mea, e mau ana ia me oe ma luna o hoʻokahi tausani waiwai nui o ke gula.
13 He kakaikahi na la o ke ola maikai, aka, ua mau loa ka inoa maikai.
14 E ka'u poe keiki, e malama oukou i ke ao ana me ka maluhia;
15 Ua oi aku ka maikai o ke kanaka huna i kona naaupo, mamua o ke kanaka huna i kona akamai.
16 No ia mea, e hilahila oukou e like me ka'u olelo; aole hoi i apono loa ia ma na mea a pau.
17 E hilahila ʻoe i ka moekolohe i mua o ka makua kāne a me ka makuahine;
18 No ka hewa imua o ka lunakanawai a me ke alii; o ka hewa imua o ke anaina a me na kanaka; o ka hana pono ole imua o kou hoa a me kou makamaka;
19 A no ka ʻaihue ma kahi āu e noho ai, a no ka ʻoiaʻiʻo o ke Akua a me kāna berita; a e hilinaʻi me kou kuʻekuʻe ma luna o ka ʻiʻo; a me ka hoowahawaha i ka haawi a me ka lawe;
20 A me ka noho malie imua o ka poe e uwe aku ia oe; a e nana aku i ka wahine hookamakama;
21 A e hoohuli ae i kou maka mai kou hoahanau aku; a i ʻole e lawe i kahi ʻāpana a i ʻole ka makana; a i ʻole e nānā i ka wahine a kekahi kāne.
22 A i ʻole e hoʻomāhuahua i kāna kaikamahine, ʻaʻole hoʻi e hoʻokokoke i kona wahi moe; a i ʻole nā ʻōlelo hōʻino i mua o nā hoaaloha; a ma hope o kou hāʻawi ʻana, mai hōʻino ʻoe;
23 A i ʻole o ka haʻi ʻana a me ka ʻōlelo hou ʻana i nā mea āu i lohe ai; a me ka hoike ana i na mea huna.
24 Pela oe e hilahila maoli ai, a e loaa ia oe ke alohaia imua o na kanaka a pau.

MOKUNA 42

1 Mai hilahila ʻoe i kēia mau mea, ʻaʻole hoʻi e ʻae i kekahi e hana hewa ma ia mea.
2 I ke kanawai o ka Mea kiekie, a me kana berita; a me ka hooponopono e hoapono i ka poe aia;
3 I ka helu ana me kou mau hoa, a me ka poe hele; a i ʻole ka makana o ka hoʻoilina o nā hoaaloha;
4 ʻO ka pololei o ke kaulike a me nā paona; a i ʻole ka loaʻa ʻana o ka nui a i ʻole ka liʻiliʻi;
5 A me ke kuai manao ole ana o ka poe kalepa; o ka hooponopono nui ana i na keiki; a e hookahe koko i ka aoao o ke kauwa ino.
6 He maikai ka malama ana i kahi o ka wahine ino; a pani i kahi o nā lima he nui.
7 E haawi mai i na mea a pau ma ka helu a me ke kaumaha; a e kakau i na mea a pau au e haawi aku ai, a i loaa mai paha.
8 Mai hilahila ʻoe i ka haʻi aku i ka poʻe naʻauao a me ka naʻaupō, a me ka poʻe ʻelemakule e hakakā nei me ka poʻe ʻōpiopio;

9 Ala'e ka makuakane no ke kaikamahine, ke ike ole ke kanaka; a ʻo ka mālama ʻana iā ia e pau ai ka hiamoe; a i ka mare ana, o inainaia mai.
10 I kona puupaa, o haumia auanei ia, a hapai ma ka hale o kona makuakane; a he kane kana, o hana ino ia ia ia iho; a i ka wa i mare ai, o pa.
11 E kiaʻi pono ʻoe i ke kaikamahine hilahila ʻole, o hoʻolilo ʻo ia iā ʻoe i mea e ʻakaʻaka ai kou poʻe ʻenemi, a i mea e ʻakaʻaka ai i loko o ke kūlanakauhale, a i mea e hōʻino ai i waena o nā kānaka, a e hoʻohilahila iā ʻoe i mua o ka lehulehu.
12 Mai nana i ka nani o ke kino a pau, mai noho hoi iwaena o na wahine.
13 No ka mea, mai ke kapa mai ka mu, a mai ka wahine mai ka hewa.
14 Ua ʻoi aku ka maikaʻi o ka haʻalulu o ke kāne ma mua o ka wahine lokomaikaʻi;
15 Ano, e hoomanao au i na hana a ka Haku, A e hai aku au i na mea a'u i ike ai: Ma na olelo a Iehova kana mau hana.
16 ʻO ka lā nāna i mālamalama ke nānā aku i nā mea a pau, a ua piha kāna hana i ka nani o ka Haku.
17 ʻAʻole hāʻawi ka Haku i ka mana i ka poʻe haipule e haʻi aku i kāna mau hana kupanaha a pau a ka Haku Mana Loa i hoʻopaʻa paʻa ai, i hoʻokūpaʻa ʻia nā mea a pau no kona nani.
18 ʻImi ʻo ia i ka hohonu a me ka naʻau, a ʻike ʻo ia i ko lākou manaʻo maʻalea;
19 Hōʻike mai ʻo ia i nā mea i hala, a me nā mea e hiki mai ana, A e hōʻike mai i nā kapuwai o nā mea huna.
20 ʻAʻohe manaʻo i pakele iā ia, ʻaʻohe ʻōlelo i nalo iā ia.
21 Ua hoʻonani ʻo ia i nā hana maikaʻi o kona naʻauao, a mai ka manawa pau ʻole ʻo ia: ʻaʻohe mea e hoʻohui ʻia iā ia, ʻaʻole hoʻi e hoʻemi ʻia, ʻaʻole pono ʻo ia i ke kākāʻōlelo.
22 Nani ka makemake o kana mau hana a pau! a i ike ke kanaka i kahi huna ahi.
23 Ke ola nei keia mau mea a pau a mau loa aku no na mea a pau, a ua hoolohe lakou a pau.
24 Ua papalua na mea a pau i kekahi i kekahi;
25 Hoʻokahi mea i hoʻokūpaʻa i ka maikaʻi a i ʻole kekahi: A ʻo wai ka mea e piha i ka ʻike ʻana i kona nani?

MOKUNA 43

1 Ka haaheo o ke kiekie, ka lani akaka, Ka nani o ka lani, Me kona hoikeike nani;
2 I ka ikea ana mai o ka la, I kona puka ana mai, hai mai la ia i mea hana kupanaha, Ka hana a ka Mea kiekie loa.
3 I ke awakea, maloo ia i ka aina, Owai la ka mea hiki ke hoomanawanui i kona wela wela?
4 ʻO ke kanaka e puhi ana i ka umu ahi, he hana ia i ka wela, akā, ʻekolu pānaʻi ʻana o ka lā i nā mauna; ka hanu ana i ka mahu ahi, a hoopuka mai i na kukuna olinolino, e pohihihi ai na maka.
5 Nui ka Haku nana ia i hana; a ma kana kauoha, holo wikiwiki.
6 Nana no i hana ka mahina i kona manawa, i mea hoike i na manawa, a i hoailona hoi no ke ao nei.
7 Mai ka mahina mai ka hoailona o na ahaaina, He malamalama e emi iho ana kona hemolele.
8 Ua kapaia ka malama mamuli o kona inoa, e mahuahua kupanaha ana i kona loli ana, he mea hana ia no na puali maluna, e alohilohi ana ma ke aouli o ka lani;
9 Ka nani o ka lani, ka nani o na hoku, He mea nani e hoomalamalama mai ma na wahi kiekie o Iehova.
10 Ma ke kauoha a ka Mea Hemolele e kū ai lākou ma ko lākou ʻano, ʻaʻole hoʻi e maule i ko lākou wati.
11 E nana i ke anuenue, a e halelu aku i ka mea nana ia i hana; nani loa i kona olinolino.
12 Ua hoopuni ia i ka lani me ka poepoe nani;
13 Ma kana kauoha, ua hoohiolo oia i ka hau;
14 Ma keia mea i weheia'i na waiwai, A lele aku na ao e like me na manu.
15 Ma kona mana nui, hoʻopaʻa ʻo ia i nā ao,
16 I kona mau maka ua haalulu na mauna, A ma kona makemake, pa mai ka makani kukuluhema.
17 Na ka halulu o ka hekili e haalulu ai ka honua; Pela ka makani o ke kukulu akau, a me ka puahiohio;
18 Kahaha ka maka i ka nani o kona keokeo, a pihoihoi ka naau i ka ua.
19 Ninini iho la ia i ka hau e like me ka paakai maluna o ka honua;
20 Aia pa mai ka makani anuanu akau, a hui pu ka wai i hau, e kau no ia maluna o na wai a pau i huiia, a hookomo i ka wai me he paleumauma la.
21 Hoopau ia i na mauna, a hoopau i ka waonahele, A hoopau i ka mauu me he ahi la.
22 ʻO ka lāʻau lapaʻau no nā mea a pau, he ʻohu hiki wawe ia, he hau e hiki mai ana ma hope o ka wela.
23 Ma kona manao, ua hoomaha oia i ka hohonu, A ua kanu oia i na moku maloko.
24 ʻO ka poʻe holo ma ke kai, haʻi lākou i kona pōʻino; a i ko makou lohe ana me ko makou mau pepeiao, kahaha ko makou ia mea.
25 No ka mea, malaila na hana kupanaha, na holoholona like ole, a me na kohola i hanaia.
26 Ma ona la i pomaikai ai ko lakou hope, a ma kana olelo e mau ai na mea a pau.
27 Hiki iā mākou ke ʻōlelo nui, a pōkole naʻe;
28 Pehea la e hiki ai ia kakou ke hoonui aku ia ia? no ka mea, ua oi aku ia mamua o kana mau hana a pau.
29 He weliweli loa ka Haku, a he nui loa, He kupanaha kona mana.
30 I ka wa e hoonani aku ai oukou i ka Haku, e hookiekie aku ia ia e like me ko oukou hiki; no ka mea, e oi loa aku ana no ia: a i ka wa e hookiekie aku ai oukou ia ia, e haawi aku i ko oukou ikaika a pau, mai luhi; no ka mea, aole hiki ia oukou ke hele i kahi loihi.
31 ʻO wai ka mea i ʻike iā ia, i haʻi mai ʻo ia iā mākou? ʻO wai lā ka mea hiki ke hoʻonui iā ia e like me ia?
32 Ua hunaia na mea oi aku mamua o keia;
33 No ka mea, na ka Haku i hana i na mea a pau; a ua hāʻawi mai ʻo ia i ka naʻauao i ka poʻe haipule.

MOKUNA 44

1 E hoolea aku kakou i na kanaka kaulana, A me na kupuna o kakou.

2 Ua hana mai ka Haku i ka nani nui ia lakou, ma kona mana nui, mai kinohi mai.
3 ʻO ka poʻe i noho aliʻi ma ko lākou aupuni, nā kānaka kaulana i ko lākou mana, e aʻo ana ma ko lākou naʻauao, a e haʻi ana i nā wānana.
4 ʻO nā alakaʻi o nā kānaka ma ko lākou ʻōlelo aʻo, a me ko lākou ʻike i ka naʻauao e pono ai nā kānaka, naʻauao a akamai hoʻi kā lākou ʻōlelo.
5 ʻO ka poʻe i ʻike i nā mele mele, a heluhelu i nā paukū ma ke kākau ʻana:
6 Na kanaka waiwai i lako i ka makaukau, e noho maluhia ana ma ko lakou mau hale.
7 Ua mahalo ʻia kēia poʻe a pau i ko lākou mau hanauna, a ʻo lākou ka nani o ko lākou mau manawa.
8 Aia kekahi o lakou ka poe i waiho i ka inoa mahope o lakou, i hoikeia ko lakou hoolea ana.
9 A ʻo kekahi poʻe, ʻaʻohe mea hoʻomanaʻo; ka poe i make, me he mea la aole lakou i make; a ua lilo lakou me he mea la i hanau ole ia; a me ka lakou poe keiki mahope o lakou.
10 Aka, he poe kanaka lokomaikai lakou, aole i poina ko lakou pono.
11 Me kā lākou poʻe mamo e noho mau i hoʻoilina maikaʻi, a me kā lākou poʻe keiki i loko o ka berita.
12 Ua kupaa ka lakou poe mamo, A me ka lakou poe keiki no lakou.
13 E mau loa no ka lakou poe mamo, aole e holoiia ko lakou nani.
14 Ua kanuia ko lakou kino me ka malu; aka, e ola mau loa ana ko lakou inoa.
15 E hai aku na kanaka i ko lakou akamai, A e hai aku ke anaina i ko lakou hoolea.
16 Ua ʻoluʻolu ʻo Enoka i ka Haku, a ua lawe ʻia ʻo ia, i kumu hoʻohālike o ka mihi i nā hanauna a pau.
17 Ua loaa ia Noa he hemolele a he pono; i ka wa o ka inaina, ua laweia oia no ke ao nei; nolaila, ua waihoia oia i koena ma ka honua, i ka wa i hiki mai ai ke kaiakahinalii.
18 Ua hanaia ka berita mau loa me ia, i ole e make hou na mea io a pau i ke kaiakahinalii.
19 He makua nui o Aberahama no na kanaka he nui loa;
20 Ka mea i malama i ke kanawai o ka Mea kiekie loa, a ua kuikahi me ia; a i ka hoao ana, ua ikeia oia he oiaio.
21 Nolaila, ua hoohiki oia ia ia ma ka hoohiki ana, e hoopomaikai oia i ko na aina e i kana poe mamo, a e hoonui oia ia ia e like me ka lepo o ka honua, a e hookiekie ae i kana poe mamo e like me na hoku, a e hooili ia lakou mai ke kai a i ke kai. a mai ka muliwai a hiki i ka welau o ka aina.
22 Hookumu iho la ia me Isaaka no Aberahama kona makua, i ka pomaikai o na kanaka a pau, a me ka berita, A ua kau iho la ia maluna o ke poo o Iakoba. Hoʻomaopopo ʻo ia iā ia i kāna hoʻomaikaʻi ʻana, a hāʻawi iā ia i hoʻoilina, a puʻunaue i kāna mau ʻāpana; i waena o nā ʻohana ʻumikumamālua āna i puʻunaue ai iā lākou.

MOKUNA 45

1 A lawe mai la ia mailoko mai ona i kanaka aloha, i loaa i ka lokomaikaiia imua o na kanaka a pau, o Mose, ka mea i alohaia e ke Akua a me na kanaka, ua hoomaikaiia kona hoomanao ana.
2 Ua hoolilo oia ia ia e like me ka poe haipule nani, A hookiekie ae la ia ia, A makau kona poe enemi ia ia.
3 Ma kana olelo i hooki ai i na mea kupanaha, a hoonani ia ia imua o na'lii, a haawi aku ia ia i kauoha no kona poe kanaka, a hoike mai ia ia i kekahi o kona nani.
4 Ua hoolaa oia ia ia i kona hoomaloka a me ke akahai, a ua koho oia ia ia mai na kanaka a pau.
5 Hoʻolohe ʻo ia iā ia i kona leo, a alakaʻi iā ia i loko o ke ao pouli, a hāʻawi iā ia i nā kauoha i mua o kona alo, i ke kānāwai o ke ola a me ka ʻike, i aʻo aku ai ʻo ia iā Iakoba i kāna mau berita, a me ka ʻIseraʻela i kona hoʻopaʻi ʻana.
6 Hookiekie ae la oia ia Aarona, he kanaka hemolele e like me ia, i kona kaikaina, no ka ohana a Levi.
7 He berita mau loa kāna i hana ai me ia, a hāʻawi iā ia i ka ʻoihana kahuna i waena o nā kānaka; Ua hoʻonani ʻo ia iā ia i nā mea nani, a hoʻokomo iā ia i ka ʻaʻahu nani.
8 Ua kau aku la ia maluna ona i ka nani hemolele; a hooikaika ia ia me na aahu maikai, a me na komo wawae, a me ka aahu loloa, a me ka epoda.
9 A hoopuni ae la oia ia ia i na pomegerane, a me na bele gula he nui a puni, i mea e loheia ai ka leo i kona hele ana, a me ka halulu ma ka luakini, i mea hoomanao no na keiki o kona poe kanaka;
10 Me ka lole hoano, me ke gula, a me ke kilika uliuli, a me ka poni, ka hana o ka humuhumu humuhumu ana, me ka paleumauma o ka hooponopono, a me ka Urima a me ke Tumima;
11 Me ka ʻulaʻula i hilo ʻia, ka hana a ka mea akamai, me nā pōhaku makamae i kahakaha ʻia e like me nā wepa, a i hoʻopaʻa ʻia i ke gula, ka hana a ka mea kālai pōhaku, me ka palapala i kahakaha ʻia i mea e hoʻomanaʻo ai, e like me ka helu ʻana i nā ʻohana a ʻIseraʻela.
12 A kau aku la ia i leialii gula maluna o ka papale, kahi i kahakahaia'i ka Hoano, he mea nani, he hana waiwai nui, he mea i makemakeia e na maka, he maikai a he nani.
13 ʻAʻohe mea e like me ia ma mua ona, ʻaʻole hoʻi i hoʻokomo ka malihini ia mau mea, ʻo kāna mau keiki wale nō a me nā keiki a kāna poʻe keiki i nā lā a pau.
14 E hoopau loa ia ko lakou mau mohai i kela la i keia la, elua manawa.
15 Hoʻolaʻa aʻela ʻo Mose iā ia, a poni iā ia i ka ʻaila hoʻāno; a e hoomaikai i na kanaka ma kona inoa.
16 Ua koho oia ia ia noloko mai o na kanaka ola a pau, e kaumaha aku i na mohai na Iehova, i ka mea ala, a me ka mea ala oluolu, i mea hoomanao, i kalahala no kona poe kanaka.
17 Haawi mai la oia ia ia i kana mau kauoha, a me ka mana ma na olelo kupaa, I ao aku oia ia Iakoba i na kanawai, A e hoike aku i ka Iseraela ma kona mau kanawai.

18 Kipi aʻela nā malihini iā ia, a hōʻino iā ia ma ka wao nahele, ʻo nā kānaka ma ka ʻaoʻao o Datana a me ʻAbirona, a me ke anaina kanaka o Kora, me ka ukiuki a me ka inaina.
19 Ike mai la o Iehova i keia, a ua hewa ia i kona manao, a i kona ukiuki, ua pau lakou i ka make;
20 Akā, hoʻohanohano ʻo ia iā ʻAʻarona, a hāʻawi iā ia i hoʻoilina, a puʻunaue nona i ka hua mua o ka hoʻohua ʻana; ua hoomakaukau iho la oia i ka berena a nui loa.
21 No ka mea, ʻai lākou i nā ʻālana a Iēhova āna i hāʻawi mai ai iā ia a me kāna poʻe mamo.
22 Akā, ma ka ʻāina o nā kānaka, ʻaʻohe ona ʻāina hoʻoilina, ʻaʻohe ona kuleana i waena o nā kānaka;
23 ʻO ke kolu o ka nani, ʻo Pinehasa ke keiki a ʻEleazara;
24 No laila, ua hana ʻia ka berita e malu ai, i lilo ʻo ia i poʻokela o ke keʻena kapu a me kona poʻe kānaka, a i loaʻa iā ia a me kāna poʻe mamo ka hanohano o ka ʻoihana kahuna a mau loa.
25 E like me ka berita i hanaia me Davida ke keiki a Iese, no ka ohana a Iuda, no kana poe mamo wale no ka hooilina o ke alii;
26 E haawi mai ke Akua ia oe i ke akamai iloko o kou naau e hooponopono i kona poe kanaka ma ka pono, i ole e hoopauia ko lakou mau mea maikai, a i mau loa ko lakou nani.

MOKUNA 46

1 O Iesu ke keiki a Nave, ua koa oia i ke kaua, a oia ka hope o Mose ma na wanana, ka mea i hoonuiia ma kona inoa i mea e ola'i ka poe i waeia e ke Akua, a me ka hoopai ana i na enemi i ku e mai ia lakou; i hoonoho ai oia i ka Iseraela ma ko lakou hooilina.
2 Nani ka nani i loaa ia ia, i kona hapai ana i kona mau lima iluna, a o aku la i kana pahikaua e ku e i na kulanakauhale!
3 Owai la ka mea i ku imua ona? no ka mea, na ka Haku no i lawe mai i kona poe enemi io na la.
4 Aole anei i napoo ka la ma kana hana? ʻAʻole anei i like ka lōʻihi o ka lā hoʻokahi me nā lā ʻelua?
5 Kahea aku la ia i ka Haku kiekie, i ka wa i hooikaika ai na enemi ia ia ma na aoao a pau; a lohe mai la ka Haku nui ia ia.
6 A me na huahekili o ka mana loa, hookau aku la ia i ke kaua maluna o ko na aina e, a i ka iho ana o Betehorona, luku aku la ia i ka poe i ku e mai, i ike na lahuikanaka i ko lakou ikaika a pau, no ka mea, ua kaua aku oia imua o Iehova. , a hahai aku la ia i ka Mea Mana.
7 I ka wa o Mose, hana no hoi oia i ka hana o ke aloha, oia me Kaleba ke keiki a Iepune, i ko laua ku e ana i ke anaina kanaka, a ua aua i na kanaka i ka hewa, a ua hooluolu i ka ohumu ana o ka poe hewa.
8 A ʻeono haneri tausani kānaka hele wāwae, ua mālama ʻia lāua ʻelua e hoʻoili i ka hoʻoilina, i ka ʻāina e kahe ana ka waiū a me ka meli.
9 Haawi mai la o Iehova i ka ikaika ia Kaleba, ka mea i noho pu me ia a hiki i kona wa elemakule;
10 I ʻike nā mamo a pau a ʻIseraʻela i ka maikaʻi o ka hahai ʻana iā Iēhova.
11 A no na lunakanawai, o kela mea keia mea ma ka inoa, aole i moe kolohe ko lakou naau, aole hoi i haalele ia Iehova, e hoomaikaiia lakou.
12 E ulu aʻe ko lākou mau iwi mai ko lākou wahi aku, a e hoʻomau ʻia ka inoa o ka poʻe i hoʻohanohano ʻia ma luna o kā lākou poʻe keiki.
13 O Samuela, ke kaula a Iehova, ka mea i alohaia e kona Haku, ua hookumu oia i aupuni, a ua poni oia i mau alii maluna o kona poe kanaka.
14 Ma ke kanawai o Iehova i hooponopono ai oia i ke anaina, A nana mai la o Iehova ia Iakoba.
15 Ma kona ʻoiaʻiʻo, ua ʻike ʻia ʻo ia he kāula ʻoiaʻiʻo, a ma kāna ʻōlelo i ʻike ʻia ai ʻo ia he ʻoiaʻiʻo ma ka hihiʻo.
16 Kahea aku la ia i ka Haku mana, I ka wa i hooikaika mai ai kona poe enemi ia ia ma na aoao a pau, I kona mohai ana i ke keikihipa omo waiu.
17 Hoohekili mai la o Iehova mai ka lani mai, a loheia kona leo me ka leo nui.
18 A luku akula ia i nā aliʻi o Turo, a me nā aliʻi a pau o ko Pilisetia.
19 A ma mua o kona hiamoe nui ʻana, ʻōlelo ʻo ia i mua o ka Haku a me kāna mea i poni ʻia, ʻAʻole au i lawe i ka waiwai o kekahi, e like me ke kamaa;
20 A mahope iho o kona make ana, wanana mai la ia, a hoike i ke alii i kona hope, a hookiekie ae la i kona leo mai ka honua aku i ka wanana, e holoi i ka hewa o na kanaka.

MOKUNA 47

1 A mahope ona ku ae la o Natana e wanana i ka wa o Davida.
2 E like me ke kaikea i lawe ʻia mai loko mai o nā mōhai hoʻomalu, pēlā i wae ʻia ai ʻo Dāvida mai loko mai o nā mamo a ʻIseraʻela.
3 Ua pāʻani ʻo ia me nā liona me he keiki kao lā, A me nā bea e like me nā keiki hipa.
4 Aole anei ia i pepehi i ke kanaka nunui, i kona wa opiopio? Aole anei ia i lawe aku i ka hoino mai na kanaka aku, i kona hapai ana i kona lima me ka pohaku ma ka maa, a hoopau i ka kaena ana o Golia?
5 No ka mea, ua kahea aku oia i ka Haku kiekie loa; a haawi mai la oia ia ia i ka ikaika ma kona lima akau e pepehi i ua koa ikaika la, a e hookiekie i ka pepeiaohao o kona poe kanaka.
6 Hoʻomaikaʻi akula nā kānaka iā ia me nā ʻumi tausani, a hoʻomaikaʻi aku iā ia i ka hoʻomaikaʻi ʻana o Iēhova, i kona hāʻawi ʻana iā ia i ka lei aliʻi nani.
7 No ka mea, luku aku la ia i na enemi ma na aoao a pau, a luku aku la i ko Pilisetia i kona poe enemi, a uhai iho la i ko lakou kiwi a hiki i keia la.
8 Ma kana mau hana a pau, hoolea aku la ia i ka Mea Hemolele loa, me na olelo nani; me kona naau a pau i mele ai, a aloha aku i ka mea nana ia i hana.
9 Hoonoho no hoi oia i ka poe mele i mua o ke kuahu, i hookani lakou i na mele maikai ma ko lakou leo, a i kela la i keia la, i ka lakou mau mele.
10 Ua hoonani oia i ko lakou mau ahaaina, a ua hooponopono i na la ahaaina a hiki i ka hopena, i hoolea

aku lakou i kona inoa hoano, a i kani hoi ka luakini mai ke kakahiaka.
11 Lawe aku la o Iehova i kona hewa, a hookiekie mau loa i kona pepeiaohao;
12 A ma hope ona, kū aʻela kekahi keiki naʻauao, a nona ia i noho ākea ai.
13 Ua noho aliʻi ʻo Solomona i ka manawa maluhia, a ua hoʻohanohano ʻia; no ka mea, ua hoʻomaha ke Akua i nā mea a pau a puni ia, i kūkulu ʻo ia i hale ma kona inoa, a i hoʻomākaukau hoʻi i kona keʻena kapu a mau loa aku.
14 Nani kou naauao i kou wa opiopio, a me he waikahe la i piha i ka naauao!
15 Ua uhi mai kou uhane i ka honua a pau, A ua hoopiha oe ia ia i na olelonane pouli.
16 Hele loa aku kou inoa i na mokupuni; a no kou maluhia i alohaia ai oe.
17 Kahaha na aina ia oe no kau mau mele, a me na olelo nane, a me na olelo nane, a me ka hoakaka ana.
18 Ma ka inoa ʻo Iēhova ke Akua, ka mea i kapa ʻia ʻo Iēhova ke Akua o ka ʻIseraʻela, ua hōʻiliʻili ʻoe i ke gula e like me ke piuta, a hoʻonui i ke kālā e like me ke kēpau.
19 Ua kūlou ʻoe i kou pūhaka i nā wāhine, a ua hoʻokauwā ʻia ʻoe ma kou kino.
20 Ua hoohaumia oe i kou hanohano, a ua hoohaumia hoi i kau poe mamo;
21 A ua maheleia ke aupuni, a noloko mai o Eperaima i alii ai ke aupuni kipi.
22 Akā, ʻaʻole loa e haʻalele ʻo Iēhova i kona aloha, ʻaʻole e make kekahi o kāna mau hana, ʻaʻole hoʻi e hoʻopau ʻo ia i ka hope o kāna poʻe i wae ʻia, ʻaʻole hoʻi e lawe aku ʻo ia i nā hua a ka mea aloha iā ia: no laila, hāʻawi ʻo ia i koena no Iakoba , a mai loko mai ona he kumu no Davida.
23 Pela i hoomaha ai o Solomona me kona poe kupuna, a waiho iho la ia i kekahi o kana poe mamo mahope ona, i ka naaupo o na kanaka, a me ka naaupo, nana i hoohuli i na kanaka ma kona manao. Malaila hoi o Ieroboama ke keiki a Nebata, nana i hoolilo ka Iseraela i ka hewa, a hoike mai ia Eperaima i ka aoao o ka hewa.
24 A ua mahuahua loa ko lakou hewa, a ua kipakuia lakou mai ka aina aku.
25 No ka mea, ua imi lakou i ka hewa a pau, a hiki mai ka hoopai ana maluna o lakou.

MOKUNA 48

1 ¶ A laila, kū aʻela ʻo ʻElia ke kāula i luna e like me ke ahi, a ʻā ihola kāna ʻōlelo me he kukui lā.
2 Ua hooili mai oia i ka wi nui maluna o lakou, A ma kona ikaika i hoemi ai oia i ko lakou heluna.
3 Ma ka ʻōlelo a Iēhova, ua pani ʻo ia i ka lani, ʻekolu hoʻi i hoʻihoʻi mai i ke ahi.
4 E Elia, nani kou nani i kau mau hana kupanaha! a ʻo wai ka mea e kaena like me ʻoe!
5 Ka mea nana i hoala mai i ke kanaka make mai ka make mai, A me kona uhane mai ka make mai, ma ka olelo a ka Mea Kiekie.
6 Ka mea i luku i na'lii, A me na kanaka hanohano mai ko lakou wahi moe mai.
7 Ka mea i lohe i ka papa ana a Iehova ma Sinai, a ma Horeba i ka hoopai ana.
8 Ka mea i poni i na'lii e hoopai, A me na kaula e lanakila mahope ona.
9 Ka mea i laweia iloko o ka puahiohio o ke ahi, A me ke kaa lio ahi.
10 Ka mea i hoonohoia no ka ao ana i ko lakou mau manawa, e hoomaha i ka inaina o ko Iehova hoohewa ana, mamua o ka po ana i ka inaina, a e hoohuli i ka naau o ka makua i ke keiki, a e hoihoi mai i na ohana a Iakoba.
11 Pomaikai ka poe i ike ia oe, a i moe me ke aloha; no ka mea, e ola io kakou.
12 ʻO ʻElia ka mea i uhi ʻia e ka puahiohio, a ua piha ʻo ʻElisai i kona ʻuhane: i kona ola ʻana, ʻaʻole ia i hoʻolililuli ʻia i ke alo o kekahi aliʻi, ʻaʻole hiki i kekahi ke hoʻokauwā iā ia.
13 ʻAʻole hiki i ka ʻōlelo ke lanakila ma luna ona; a mahope o kona make ana, wanana kona kino.
14 Ua hana oia i na mea kupanaha i kona ola ana, A i kona make ana, he mea kupanaha kana mau hana.
15 No keia mau mea a pau, aole i mihi na kanaka, aole hoi i haalele i ko lakou hewa, a laweia lakou mai ko lakou aina aku, a hoopuehuia'ku lakou ma ka honua a pau; :
16 Ua hana aku kekahi poe ona i ka pono i ke Akua, a ua hoomahuahua kekahi poe i na hewa.
17 Hooikaika iho la o Hezekia i kona kulanakauhale, a hookomo i ka wai iwaenakonu ona;
18 I kona manawa, pii mai la o Senakeriba, a hoouna aku la ia Rabesake, a hapai ae la i kona lima maluna o Ziona, a kaena aku la ia me ka haaheo.
19 Haalulu iho la ko lakou naau a me ko lakou mau lima, a eha lakou e like me na wahine hanau keiki.
20 Kahea aku la lakou i ka Haku, ka mea aloha, a kikoo aku la i ko lakou mau lima ia ia;
21 Pepehi iho la ia i ka poe kaua o Asuria, A luku mai kona anela ia lakou.
22 No ka mea, ua hana ʻo Hezekia i ka mea i leʻaleʻa iā Iēhova, a ua ikaika ma ka ʻaoʻao o Dāvida kona kupuna, e like me ka ʻōlelo a ke kāula ʻo ʻEsay, ka mea nui a kūpaʻa i kāna hihiʻo.
23 I kona manawa, ua hoʻi hope ka lā, a ua hoʻolōʻihi ʻia ke ola o ke aliʻi.
24 Ike aku la ia ma ka uhane maikai i na mea e hiki mai ana ma ka hope, a hooluolu aku la ia i ka poe e uwe ana ma Ziona.
25 Hōʻike mai ʻo ia i nā mea e hiki mai ana a mau loa aku, a me nā mea huna a hiki ʻole mai.

MOKUNA 49

1 ʻO ka hoʻomanaʻo ʻana iā Iosia, ua like ia me ka mea ʻala i hana ʻia e ka mea ʻala: He ʻono ia e like me ka meli ma nā waha a pau, A me ke mele ma ka ʻaha inu waina.
2 Ua hana pono ia i ka hoohuli ana i na kanaka, A ua lawe aku i na mea inainaia o ka hewa.
3 Ua kuhikuhi aku ia i kona naau ia Iehova, A i ka wa o ka poe hewa, ua hookumu oia i ka hoomana i ke Akua.

4 Ua hewa lakou a pau, o Davida wale no, a me Hezekia, a me Iosia;
5 Nolaila, haawi aku la oia i ko lakou mana ia hai, A me ko lakou nani i ka lahuikanaka e.
6 Puhi lakou i ke kulanakauhale i waeia o ka hoano, a hooneoneo lakou i na alanui, e like me ka wanana a Ieremia.
7 No ka mea, hana ino mai lakou ia ia, he kaula nae ia, i huikalaia iloko o ka opu o kona makuwahine, i uhuki oia, a e hoeha, a e luku aku; a i kukulu ai, a i kanu.
8 ʻO Ezekiela ka mea i ʻike i ka hihiʻo nani, i hōʻike ʻia iā ia ma luna o ke kaʻa o nā keruba.
9 No ka mea, ua hai mai oia i na enemi ma ke ano o ka ua, A ua alakai oia i ka poe hele pololei.
10 E hoomaikaiia ka hoomanao ana o na kaula he umikumamalua, a e ulu hou ko lakou mau iwi mai ko lakou wahi aku;
11 Pehea la kakou e hoonui ai ia Zorobabela? Ua like ia me ka hoailona ma ka lima akau.
12 Pela o Iesu ke keiki a Iosedeka, nana i kukulu ka hale i ko lakou manawa, a i kukulu hoi i luakini hoano no Iehova, i hoomakaukauia no ka nani mau loa.
13 A i waena o ka poʻe i wae ʻia ʻo Neemia, ka mea kaulana loa, nāna i hoʻāla aʻe i nā pā i hiolo no mākou, a kūkulu hoʻi i nā puka a me nā kaola, a hoʻāla hou i ko mākou mau wahi i wāwahi ʻia.
14 Aka, ma ka honua nei, aohe kanaka i hanaia e like me Enoka; no ka mea, ua laweia oia mai ka honua aku.
15 Aole hoi i hanauia kekahi kanaka opiopio e like me Iosepa, he kiaaina no kona poe hoahanau, he noho no na kanaka, ua malamaia ko lakou mau iwi e ka Haku.
16 Ua hanohano nui ʻia ʻo Sema lāua ʻo Seta i waena o nā kānaka, a pēlā ʻo ʻAdamu ma mua o nā mea ola a pau i hana ʻia.

MOKUNA 50

1 ʻO Simona ke kahuna nui, ke keiki a ʻOnia, nāna i hoʻoponopono hou i ka hale i kona wā e ola ana, a i kona mau lā i hoʻoikaika ai i ka luakini.
2 A ma ona la i kukuluia ai ka lua kiekie mai ke kumu mai, ka pakaua kiekie o ka pa a puni ka luakini.
3 I kona mau la, ua puni ka luawai e like me ke kai, ua uhiia i na papa keleawe.
4 Mālama ʻo ia i ka luakini i ʻole ia e hāʻule, a hoʻopaʻa i ke kūlanakauhale i ka hoʻopilikia ʻana.
5 Nani kona hanohano iwaena o na kanaka i kona puka ana mailoko mai o kahi hoano!
6 Ua like ia me ka hoku kakahiaka iwaena o ke ao, A me ka mahina i ka piha ana.
7 E like me ka la e hoomalamalama mai i ka luakini o ka Mea kiekie loa, E like hoi me ke anuenue e hoomalamalama mai i na ao malamalama.
8 A e like me ka pua rose i ka puna o ka makahiki, E like me na lilia ma ka muliwai o na wai, A me na lala o ka laau libano i ka wa o ke kau.
9 E like me ke ahi a me ka mea ʻala i loko o ka ipu ʻala, a me ke kīʻaha gula i paʻi ʻia me nā pōhaku makamae a pau.
10 A e like me ka lāʻau ʻoliva maikaʻi e ʻōpuʻu ana i ka hua, a me ka lāʻau kaʻa e ulu ana i nā ao.
11 I kona komo ʻana i ka ʻaʻahu hanohano, a i ʻaʻahu ʻia i ka nani loa, i kona piʻi ʻana i ke kuahu hoʻāno, ua hoʻonani ʻo ia i ke kapa hoʻāno.
12 A lawe ʻo ia i nā ʻai mai loko mai o nā lima o nā kāhuna, kū ihola ʻo ia ma ke kapuahi o ke kuahu, ua hoʻopuni ʻia e like me ka lāʻau kedera ʻōpiopio ma Lebanona; a hoʻopuni lākou iā ia a puni e like me nā lāʻau pāma.
13 Pela na keiki a pau a Aarona i ko lakou nani, a me na alana o Iehova ma ko lakou mau lima, imua o ke anaina a pau o ka Iseraela.
14 A e hoʻopau i ka ʻoihana ma ke kuahu, i hoʻonani ai ʻo ia i ka mōhai a ka Mea mana loa.
15 O aku la ia i kona lima i ke kiaha, a ninini iho la i ke koko o ka huawaina, a ninini iho la ia malalo o ke kuahu i mea ala maikai no ke Alii kiekie loa o na mea a pau.
16 A laila, hoʻōho nā keiki a ʻAʻarona, a hoʻokani i nā pū kālā, a hoʻokani i ka leo nui i lohe ʻia, i mea e hoʻomanaʻo ai i mua o ka Mea Kiʻekiʻe.
17 A laila, wikiwiki nā kānaka a pau, a hāʻule i lalo i ka honua i lalo ke alo e hoʻomana i ko lākou Haku i ke Akua Mana loa, i ka Mea Kiʻekiʻe loa.
18 Hoolea aku ka poe mele me ko lakou leo;
19 Noi aku la na kanaka ia Iehova i ka Mea Kiekie loa, ma ka pule imua o ka mea aloha, a pau ka ahaaina a Iehova, a hoopau lakou i kana oihana.
20 Iho iho la ia ilalo, a hapai ae la i kona mau lima maluna o ke anaina a pau o na mamo a Iseraela, e hoomaikai aku ia Iehova me kona mau lehelehe, a e hauoli i kona inoa.
21 A kulou iho la lakou ilalo e hoomana i ka lua o ka manawa, i loaa ia lakou ka hoomaikai mai ka Mea Kiekie mai.
22 Ano hoi, e hoomaikai oukou i ke Akua o na mea a pau, nana wale no i hana na mea kupanaha ma na wahi a pau, nana i hookiekie i ko kakou mau la mai ka opu mai, a i hana mai ia kakou e like me kona aloha.
23 Hāʻawi mai ʻo ia iā mākou i ka ʻoliʻoli o ka naʻau, a i mau ka maluhia i ko mākou mau lā i loko o ka ʻIseraʻela.
24 I hooiaio mai oia i kona aloha ia kakou, A e hoopakele mai ia kakou i kona manawa.
25 ʻElua ʻano o nā lāhui kanaka a koʻu naʻau e hoʻowahāwahā ai, a ʻo ke kolu, ʻaʻole ia he lāhui.
26 O ka poe e noho ana ma ka mauna o Samaria, a me ka poe e noho ana iwaena o ko Pilisetia, a me ka poe naaupo e noho ana ma Sekema.
27 Na Iesu ke keiki a Siraka no Ierusalema i kakau iloko o keia buke i ke ao ana no ka naauao a me ka ike, ka mea nana i ninini mai i ka naauao mailoko mai o kona naau.
28 Pomaikai ka mea i hooikaikaia ma keia mau mea; a o ka mea hoahu ia mau mea iloko o kona naau, e lilo ia i mea naauao.
29 No ka mea, ina e hana oia ia mau mea, e ikaika no ia i na mea a pau; E hoʻomaikaʻi mau ʻia ka inoa o ka Haku. Amene, Amene.

MOKUNA 51

1 He pule na Iesu ke keiki a Siraka. E hoʻomaikaʻi aku au iā ʻoe, e ka Haku ke Aliʻi, a e hoʻomaikaʻi aku iā ʻoe, e ke Akua koʻu Ola: E hoʻomaikaʻi aku au i kou inoa.
2 No ka mea, ʻo ʻoe nō koʻu pale a me koʻu kōkua, A ua hoʻōla mai ʻoe i koʻu kino i ka luku ʻia, A me ka pahele o ke alelo ʻino, A me nā lehelehe hoʻopunipuni, A ua kōkua mai ʻoe iaʻu i koʻu poʻe ʻenemi.
3 A ua hoʻopakele ʻoe iaʻu, e like me ka nui o ko lākou lokomaikaʻi a me ka nui o kou inoa, mai nā niho mai o ka poʻe i mākaukau e ʻai iaʻu, a mai ka lima aku o ka poʻe i ʻimi mai i koʻu ola, a mai nā pilikia he nui. Aia aku nei iaʻu;
4 Mai ka i ana o ke ahi ma na aoao a pau, a mai loko mai o ke ahi a'u i hoa ole ai;
5 Mai ka hohonu o ka opu o Gehena, Mai ke alelo haumia, A me na olelo wahahee.
6 Ma ka hoʻopiʻi ʻana i ke aliʻi ma ka ʻōlelo ʻino, ua kokoke aku koʻu ʻuhane i ka make, Ua kokoke koʻu ola i ka lua o lalo.
7 Hoʻopuni mai lākou iaʻu ma nā ʻaoʻao a pau, ʻaʻohe mea nāna e kōkua mai;
8 A laila, manaʻo ihola au i kou lokomaikaʻi, e Iēhova, a me kāu mau hana kahiko, i kou hoʻopakele ʻana i ka poʻe e kali iā ʻoe, a hoʻōla iā lākou mai ka lima aku o ka poʻe ʻenemi.
9 Alaila hapai ae la au i ka'u pule mai ka honua aku, A pule aku la au i hoopakeleia mai ka make mai.
10 Ua kahea aku au i ka Haku, i ka Makua o ko'u Haku, i haalele ole mai ia ia'u i na la o ko'u popilikia, a i ka wa o ka poe hookiekie, aohe kokua.
11 E hoolea mau aku au i kou inoa, A e hoolea aku au me ka hoomaikai aku; a ua loheia ka'u pule.
12 No ka mea, ua hoopakele oe ia'u i ka make, A ua hoopakele mai oe ia'u i ka manawa ino;
13 I koʻu wā ʻōpiopio, a i koʻu hele ʻana i nā ʻāina ʻē, makemake au i ka naʻauao ma kaʻu pule.
14 Ua pule au nona ma ke alo o ka luakini, a e imi au ia ia a hiki i ka hopena.
15 Mai ka pua ana a oo ka huawaina, olioli ko'u naau ia ia: Ua hele pololei ko'u wawae, Mai ko'u wa kamalii mai, ua imi au ia ia.
16 Hoolohe iki au i ko'u pepeiao, a loaa ia ia, a loaa ia'u ka naauao he nui.
17 Ua pōmaikaʻi au ma laila, no laila e hāʻawi aku au i ka nani i ka mea i hāʻawi mai iaʻu i ke akamai.
18 No ka mea, manao iho la au e hana aku mahope ona, a hahai ikaika au i ka maikai; no laila ʻaʻole au e hoʻohilahila ʻia.
19 Ua hakoko ko'u uhane me ia, A ua pololei au i ka'u hana ana: Ua kikoo aku au i ko'u mau lima i ka lani iluna, A uwe iho au i ko'u naaupo ia ia.
20 Ua hāʻawi aku au i koʻu ʻuhane iā ia, a ua loaʻa iaʻu ma ka maʻemaʻe: Ua hui pū au me ia mai kinohi mai, no laila ʻaʻole au e haʻalele ʻia.
21 Ua pilikia ko'u naau i ka imi ana ia ia;
22 Ua haawi mai o Iehova i elelo no'u i uku, a ma ia mea au e hoolea aku ai ia ia.
23 E hookokoke mai oukou ia'u, e ka poe naauao, a e noho ma ka hale naauao.
24 No ke aha la oukou e lohi nei, a heaha ka oukou e olelo ai i keia mau mea, no ka mea, ua makewai loa ko oukou uhane?
25 Oaka ae la au i ko'u waha, i aku la, E kuai oukou ia ia me ke kala ole.
26 E waiho oe i kou ai malalo o ka auamo, a e loaa i kou uhane ke aoia;
27 E nana oukou me ko oukou mau maka, he uuku ka'u hana, a ua loaa ia'u ka maha nui.
28 E aʻo ʻoe me ke kālā nui, a e loaʻa i ke gula he nui ma ona lā.
29 E hauoli ko oukou uhane i kona aloha, Mai hilahila hoi i kona hoolea ana.
30 E hana pono i ka oukou hana, a e haawi mai oia ia oe i kou uku i kona manawa.

Book of Baruch

Buke a Baruka

MOKUNA 1

1 ¶ Eia na olelo o ka buke a Baruka ke keiki a Neria, ke keiki a Maasia, ke keiki a Sedekia, ke keiki a Asadia, ke keiki a Hilekia, i kakau ai ma Babulona,
2 I ka lima o ka makahiki, a i ka hiku o ka la o ka malama, i ka manawa i hoopio ai ko Kaledea ia Ierusalema, a puhi aku la i ke ahi.
3 A heluhelu iho la o Baruka i na olelo o keia buke ma na pepeiao o Iekonia ke keiki a Ioakima, ke alii o ka Iuda, a ma na pepeiao o na kanaka a pau i hele mai e lohe i ka buke;
4 A ma ka lohe ʻana o nā aliʻi, a me nā keiki kāne a ke aliʻi, a ma ka lohe ʻana o nā lunakahiko, a me nā kānaka a pau, mai ka mea haʻahaʻa a hiki i ka mea kiʻekiʻe, ʻo ka poʻe a pau i noho ma Babulona ma ka muliwai ʻo Suda.
5 A uwe iho la lakou, hookeai, a pule aku la imua o Iehova.
6 Hoiliili iho la lakou i ke kala e like me ka mana o kela kanaka keia kanaka.
7 A hoouna aku la lakou ia mea i Ierusalema ia Ioakima ke kahuna nui, ke keiki a Hilekia, ke keiki a Saloma, a i na kahuna, a i na kanaka a pau i loaa pu me ia ma Ierusalema;
8 Ia manawa i loaa ia ia na kiaha o ka hale o Iehova i laweia mailoko mai o ka luakini, e hoihoi ia mau mea i ka aina o Iuda, i ka la umi o ka malama o Sivana, oia na kiaha kala a Sedekia ka la. keiki a Iosia ke alii o Iada i hana ai,
9 Ma hope iho, lawe pio akula ʻo Nebukaneza, ke aliʻi o Babulona iā Iekonia, a me nā aliʻi, a me nā pio, a me nā kānaka ikaika, a me nā kānaka o ka ʻāina, mai Ierusalema aku, a lawe akula iā lākou i Babulona.
10 ʻĪ maila lākou, Aia hoʻi, ua hoʻouna aku mākou iā ʻoe i ke kālā e kūʻai aku no ʻoukou i nā mōhai kuni, a me nā mōhai lawehala, a me ka mea ʻala, a e hoʻomākaukau hoʻi ʻoukou i ka mane, a e kaumaha aku ma luna o ke kuahu o Iēhova ko mākou Akua;
11 A e pule ʻoukou no ke ola o Nebukaneza, ke aliʻi o Babulona, a no ke ola o kāna keiki ʻo Baletasara, i mau ko lākou mau lā ma ka honua e like me nā lā o ka lani.
12 A e haawi mai o Iehova i ka ikaika ia kakou, a e hoomalamalama mai i ko kakou mau maka, a e noho kakou malalo o ke aka o Nebukaneza, ke alii o Babulona, a malalo o ke aka o Baletasara kana keiki, a e malama kakou ia lakou i na la he nui, a e loaa ia kakou ka lokomaikaiia mai imua o ko lakou mau maka. .
13 E pule aku ʻoe iā Iēhova i ko mākou Akua no mākou, no ka mea, ua hana hewa mākou iā Iēhova i ko mākou Akua; a hiki i keia la, aole i huli ae ka inaina o Iehova, a me kona inaina mai o kakou aku.
14 A e heluhelu ʻoukou i kēia buke a mākou i hoʻouna aku ai iā ʻoukou, e hōʻoiaʻiʻo ai i loko o ka hale o Iēhova, i nā ʻahaʻaina a me nā lā ʻahaʻaina.
15 A e olelo aku oukou, No Iehova ko kakou Akua ka pono, aka, ia kakou ka hilahila o na maka, me ka mea i hiki mai i keia la, maluna o ka Iuda, a me ka poe e noho la ma Ierusalema;
16 A i ko mākou mau aliʻi, a i ko mākou mau aliʻi, a i ko mākou poʻe kāhuna, a i ko mākou poʻe kāula, a i ko mākou poʻe kūpuna.
17 No ka mea, ua hana hewa makou imua o Iehova,
18 A hoʻolohe ʻole iā ia, ʻaʻole hoʻi i hoʻolohe i ka leo o Iēhova ko kākou Akua, e hele ma nā kauoha āna i hāʻawi mai ai iā kākou.
19 Mai ka lā a Iēhova i lawe mai ai i ko kākou poʻe kūpuna mai ka ʻāina ʻo ʻAigupita mai, a hiki i kēia lā, ua hoʻolohe ʻole mākou iā Iēhova ko mākou Akua, a ua hoʻolohe ʻole i kona leo.
20 No ia mea, pili mai la ka hewa ia makou, a me ka poino a Iehova i kauoha mai ai ma o Mose la kana kauwa, i ka manawa ana i lawe mai ai i ko kakou poe kupuna mai ka aina o Aigupita mai, e haawi mai ia kakou i ka aina e kahe ana ka waiu a me ka meli, e like me ia. e ike i keia la.
21 Aole nae makou i hoolohe i ka leo o Iehova ko makou Akua, e like me na olelo a pau a ka poe kaula ana i hoouna mai ai ia makou.
22 Aka, hahai kela kanaka keia kanaka mamuli o ka manao paa o kona naau hewa, e malama i na akua e, a e hana hewa imua o Iehova ko kakou Akua.

MOKUNA 2

1 No laila, ua hoʻokō ʻo Iēhova i kāna ʻōlelo āna i ʻōlelo kūʻē ai iā mākou, a i ko mākou mau luna kānāwai i hoʻoponopono i ka ʻIseraʻela, a i ko mākou mau aliʻi, a i ko mākou aliʻi, a i nā kānaka o ka ʻIseraʻela a me ka Iuda.
2 E lawe mai i na ino nui maluna o kakou, aole e like me keia malalo iho o ka lani a pau, e like me ka mea i hanaia ma Ierusalema, e like me na mea i kakauia ma ke kanawai o Mose;
3 E ʻai ke kanaka i ka ʻiʻo o kāna keiki kāne, a me ka ʻiʻo o kāna kaikamahine ponoʻī.
4 Ua haawi hoi oia ia lakou e noho malalo o na aupuni a pau e puni ana ia kakou, e like me ka hoowahawaha a me ka neoneo iwaena o na kanaka a pau a puni, kahi a Iehova i hoopuehu aku ai ia lakou.
5 Pēlā mākou i hoʻohaʻahaʻa ʻia ai, ʻaʻole i hoʻokiʻekiʻe ʻia, no ka mea, ua hana hewa mākou iā Iēhova i ko mākou Akua, ʻaʻole hoʻi i hoʻolohe i kona leo.
6 No Iehova ko kakou Akua ka pono;

7 No ka mea, ua hiki mai keia mau ino a pau maluna o makou, ka mea a Iehova i olelo ku e mai ai ia makou
8 ʻAʻole naʻe mākou i pule i mua o Iēhova, i hoʻohuli ʻia kēlā mea kēia mea iā mākou mai ka manaʻo o kona naʻau hewa.
9 No ia mea, ua kiaʻi mai ʻo Iēhova iā kākou no ka hewa, a ua hoʻoili mai ʻo Iēhova ia mea ma luna o kākou;
10 Aole nae makou i hoolohe i kona leo, e hele ma na kauoha a Iehova, ana i waiho mai ai imua o kakou.
11 Ano hoi, e Iehova ke Akua o ka Iseraela, ka mea i lawe mai i kou poe kanaka mai ka aina o Aigupita mai me ka lima ikaika, a me ka lima kiekie, a me na hoailona, a me na mea kupanaha, a me ka mana nui, a ua hookaulana oe i kou inoa; e like me ka mea i ikeia i keia la.
12 E ka Haku ko makou Akua, ua hana hewa makou, Ua hana hewa makou, Ua hana hewa makou ma kau mau kanawai a pau.
13 E huli ae kou inaina mai o makou aku;
14 E hoolohe mai oe i ka makou pule, e ka Haku, a me ko makou noi ana, a e hoola mai ia makou nou iho, a e haawi mai i ka lokomaikai ia makou imua o ka poe nana makou i alakai.
15 I ʻike ko ka honua a pau ʻo ʻoe nō ʻo Iēhova ko mākou Akua, no ka mea, ua kapa ʻia ʻo ʻIseraʻela a me kāna poʻe mamo ma kou inoa.
16 E nānā mai ʻoe, e Iēhova, mai kou hale hoʻāno mai, a e nānā mai iā mākou: E hāliu mai kou pepeiao, e Iēhova, e hoʻolohe mai iā mākou.
17 E wehe ae i kou mau maka, a e ike; no ka mea, ʻo ka poʻe make i loko o nā lua kupapaʻu, ka poʻe i lawe ʻia ko lākou ʻuhane mai ko lākou kino aku, ʻaʻole lākou e hāʻawi i ka hoʻomaikaʻi a me ka pono iā Iēhova.
18 Akā, ʻo ka ʻuhane ʻehaʻeha, ke kūlou hoʻi a nāwaliwali, a me nā maka maka, a me ka ʻuhane pololi, ʻo ia ke hoʻomaikaʻi a me ka pono iā ʻoe, e Iēhova.
19 Nolaila, aole makou e pule haahaa imua ou, e ka Haku ko makou Akua, no ka pono o ko makou poe kupuna, a me ko makou poe alii.
20 No ka mea, ua hoouna mai oe i kou huhu a me kou inaina maluna o makou, e like me kau i olelo mai ai ma kau poe kauwa, na kaula, i ka i ana mai,
21 Ke ʻōlelo mai nei ʻo Iēhova penei, E kūlou i ko ʻoukou poʻohiwi i lalo e hoʻokauwā na ke aliʻi o Babulona;
22 Aka, ina aole oukou e hoolohe i ka leo o Iehova, e malama i ke alii o Babulona,
23 E hooki aku au mai na kulanakauhale aku o Iuda, a mawaho o Ierusalema, ka leo o ka olioli, a me ka leo o ka olioli, ka leo o ke kane mare, a me ka leo o ka wahine mare; a e neoneo auanei ka aina a pau. kanaka noho.
24 Akā, ʻaʻole mākou i hoʻolohe i kou leo, e hoʻokauwā aku na ke aliʻi o Babulona; e laweia'ku mai ko lakou wahi aku.
25 Aia hoʻi, ua hoʻolei ʻia lākou i ka wela o ke ao, a i ka hau hau o ka pō, a make lākou i ka ʻino nui i ka wī, i ka pahi kaua, a i ka maʻi ahulau.
26 A ʻo ka hale i kapa ʻia ma kou inoa, ua hoʻoneoneo ʻoe, e like me ia i kēia lā, no ka hewa o ka ʻohana a ʻIseraʻela a me ko ka hale o Iuda.
27 E ka Haku ko makou Akua, ua hana mai oe ia makou e like me kou maikai a pau, a e like me kou aloha nui a pau;
28 E like me kau i olelo mai ai ma kau kauwa ma o Mose la, i ka la au i kauoha mai ai ia ia e kakau i ke kanawai imua o na mamo a Iseraela, i ka i ana mai,
29 Inā ʻaʻole ʻoukou e hoʻolohe mai i koʻu leo, ʻoiaʻiʻo, e lilo kēia poʻe nui loa i ʻuʻuku i waena o nā lāhui kanaka, kahi aʻu e hoʻopuehu aku ai iā lākou.
30 No ka mea, ua ike au, aole lakou e hoolohe mai ia'u, no ka mea, he poe kanaka ai oolea ia;
31 A e ʻike auaneʻi au ʻo wau nō Iēhova ko lākou Akua: no ka mea, e hāʻawi nō wau iā lākou i naʻau, a me nā pepeiao e lohe ai.
32 A e hoolea lakou ia'u ma ka aina o ko lakou pio ana, A e manao lakou i ko'u inoa;
33 A e hoi hou mai ko lakou ai oolea, a mai ka lakou hana hewa ana;
34 A e lawe hou aku au ia lakou i ka aina a'u i hoohiki ai i ko lakou poe kupuna, ia Aberahama, ia Isaaka, a me Iakoba, a e lilo lakou i poe haku nona;.
35 A e hana au i berita mau loa me lakou i Akua no lakou, a e lilo lakou i poe kanaka no'u: aole au e kipaku hou aku i ko'u poe kanaka o ka Iseraela mai ka aina aku a'u i haawi aku ai ia lakou.

MOKUNA 3

1 E ka Haku mana, ke Akua o ka Iseraela, Ke kahea aku nei ia oe ka uhane i ka eha.
2 E hoolohe mai, e ka Haku, e aloha mai; no ka mea, ua lokomaikaʻi ʻoe: a e aloha mai ʻoe iā mākou, no ka mea, ua hana hewa mākou i mua ou.
3 No ka mea, ua mau loa oe, A make makou.
4 E ka Haku mana, e ke Akua o ka ʻIseraʻela, e hoʻolohe mai ʻoe i ka pule a nā mamo a ʻIseraʻela i make, a me kā lākou poʻe keiki, ka poʻe i hana hewa i mua ou, ʻaʻole hoʻi i hoʻolohe i ka leo o kou Akua; .
5 Mai hoomanao oe i ka hewa o ko makou poe kupuna;
6 No ka mea, o oe no ka Haku ko makou Akua, A ia oe, e ka Haku, e hoolea aku makou.

7 No keia mea, ua kau mai oe i kou makau iloko o ko makou mau naau, i kahea aku makou i kou inoa, a e hoolea aku ia oe i ko makou noho pio ana;
8 Aia hoʻi mākou i kēia lā i loko o ko mākou pio ʻana, kahi āu i hoʻopuehu ai iā mākou, i mea e hōʻino ai, a i mea hōʻino, a e uku ʻia, e like me nā hewa a pau o ko mākou poʻe kūpuna i haʻalele ai iā Iēhova ko mākou Akua.
9 E hoolohe, e ka Iseraela, i na kauoha o ke ola: E haliu mai i ka pepeiao e hoomaopopo i ka naauao.
10 Pehea lā ka ʻIseraʻela, aia ʻoe ma ka ʻāina o kou poʻe ʻenemi, ua ʻelemakule ʻoe ma ka ʻāina ʻē, a ua haumia ʻoe i ka poʻe make?
11 I helu pu ia oe me ka poe iho ilalo i ka luakupapau?
12 Ua haalele oe i ka punawai o ka naauao.
13 No ka mea, ina ua hele oe ma ka aoao o ke Akua, ina ua noho oe me ka maluhia a mau loa aku.
14 E aʻo ma hea ka naʻauao, ma hea ka ikaika, ma hea kahi ʻike; i ʻike ai ʻoe ma hea ka lōʻihi o nā lā, a me ke ola, ma hea ka mālamalama o nā maka, a me ka maluhia.
15 ʻO wai ka mea i ʻike i kona wahi? ʻO wai hoʻi ka mea i komo i loko o kona waiwai?
16 Auhea la na'lii o na aina e, A me na holoholona maluna o ka honua;
17 O ka poe i lealea me na manu o ka lewa, A me ka poe i hoahu i ke kala a me ke gula, i ka mea a na kanaka i hilinai ai, aole hoi i pau ka loaa ana mai?
18 No ka mea, ʻo ka poʻe i hana i ke kālā, me ka makaʻala nui, a hiki ʻole ke ʻimi ʻia kā lākou hana.
19 Ua nalo lakou, a ua iho ilalo i ka luakupapau, a ua pii mai kekahi ma ko lakou hakahaka.
20 Ua ike na kanaka ui i ka malamalama, a ua noho lakou ma ka honua;
21 ʻAʻole hoʻi i ʻike i kona mau ala, ʻaʻole hoʻi i hoʻopaʻa iā ia;
22 ʻAʻole i lohe ʻia ia ma Kanaʻana, ʻaʻole hoʻi i ʻike ʻia ma Temana.
23 ʻO ka ʻAgerena ka poʻe i ʻimi i ka naʻauao ma ka honua, ʻo ka poʻe kālepa o Merana a me Temana, nā mea kākau moʻolelo kaʻao, a me ka poʻe ʻimi naʻauao; ʻAʻole i ʻike kekahi o lākou i ke ala o ka naʻauao, ʻaʻole hoʻi i hoʻomanaʻo i kona mau ala.
24 Nani ka nui o ka hale o ke Akua, e ka Iseraela! Nani ka nui o kona wahi i noho ai!
25 Nui, ʻaʻohe hopena; kiekie, a hiki ole ke ana.
26 Aia no ka poe pilikua kaulana mai kinohi mai, he poe nunui lakou, a he akamai i ke kaua.
27 ʻAʻole lākou i wae mai ka Haku, ʻaʻole hoʻi i hāʻawi iā lākou i ka ʻaoʻao o ka ʻike.
28 Aka, ua lukuia lakou, no ka mea, aole o lakou naauao, a ua make lakou ma ko lakou naaupo iho.
29 ʻO wai ka mea i piʻi i ka lani, a lawe iā ia, a lawe mai iā ia i lalo mai ke ao mai?
30 ʻO wai ka mea i hele ma kēlā ʻaoʻao o ke kai, a loaʻa iā ia, a e lawe mai iā ia no ke gula maikaʻi?
31 Aole kanaka i ike i kona aoao, aole hoi i manao i kona ala.
32 Aka, o ka mea i ike i na mea a pau, ua ike oia ia ia, a ua loaa ia ia me kona naauao;
33 O ka mea nana i hoouna mai i ka malamalama, a hele aku no ia, e kahea hou mai no ia, a hoolohe no ia ia ia me ka makau.
34 Alohi na hoku i ko lakou mau wati, a olioli lakou: I kona hea ana ia lakou, olelo lakou, Eia kakou; a pela lakou i hoike aku ai i ka malamalama i ka mea nana lakou i hana.
35 ʻO ko kākou Akua kēia, ʻaʻohe mea ʻē aʻe e helu ʻia e like me ia
36 Ua ʻike ʻo ia i ka ʻaoʻao a pau o ka ʻike, a ua hāʻawi mai iā Iakoba i kāna kauwā, a i ʻIseraʻela hoʻi i kāna mea i aloha ai.
37 Ma hope iho, hōʻike ʻo ia iā ia iho ma ka honua, a kamaʻilio pū me nā kānaka.

MOKUNA 4

1 ¶ O keia ka buke o na kauoha a ke Akua, a me ke kanawai mau loa; aka, o ka poe haalele, e make no lakou.
2 E huli mai oe, e Iakoba, a e lalau aku ia ia: E hele oe ma ke alo o kona malamalama, I hoomalamalamaia mai oe.
3 Mai haawi i kou nani ia hai, aole hoi i na mea e pono ai oe i ka aina e.
4 Pomaikai kakou, e ka Iseraela, No ka mea, ua hoikeia mai ia kakou na mea oluolu i ke Akua.
5 E olioli oe, e ko'u poe kanaka, Ka mea hoomanao i ka Iseraela.
6 Ua kūʻai ʻia aku ʻoukou i ko nā ʻāina ʻē, ʻaʻole no ka luku ʻana iā ʻoukou;
7 No ka mea, ua hoonaukiuki aku oukou i ka mea nana oukou i hana i ka mohai i na daimonio, aole i ke Akua.
8 Ua poina oukou i ke Akua mau, nana oukou i hoala mai; a ua hoeha oukou ia Ierusalema, ka mea i hanai ia oukou.
9 No ka mea, i kona ike ana i ka inaina o ke Akua e hiki mai ana maluna o oukou, i mai la ia, E hoolohe mai oukou, e ka poe e noho la a puni Ziona;
10 No ka mea, ua ike au i ka pio ana o ka'u mau keikikane a me ka'u mau kaikamahine, a ka Mea mau loa i lawe mai ai maluna o lakou.
11 Ua hanai aku au ia lakou me ka olioli; akā, hoʻokuʻu aku iā lākou me ka uwē a me ke kanikau.
12 Mai ʻoliʻoli kekahi ma luna oʻu, he wahine kāne make, a i haʻalele ʻia e nā mea he nui, ka mea i waiho neoneo no nā hewa o kaʻu mau keiki; no ka mea, ua haalele lakou i ke kanawai o ke Akua.

13 Aole lakou i ike i kona mau kanawai, aole hoi i hele ma na aoao o kana mau kauoha, aole hoi i hele ma na ala o ka naauao ma kona pono.
14 E hele mai ka poe e noho ana a puni o Ziona, a e hoomanao oukou i ke pio ana o ka'u mau keikikane a me ka'u mau kaikamahine, a ka mea mau loa i lawe mai ai maluna o lakou.
15 No ka mea, ua lawe mai ʻo ia i lāhui kanaka ma luna o lākou, mai kahi mamao aku, he lāhui hilahila ʻole, he ʻōlelo ʻē, ʻaʻole i manaʻo i ka ʻelemakule, ʻaʻole hoʻi i ke keiki aloha.
16 Ua kaili aku lakou i na keiki aloha a ka wahinekanemake, a ua haalele i ka mea mehameha, aohe kaikamahine.
17 He aha kaʻu e kōkua aku ai iā ʻoe?
18 No ka mea, ʻo ka mea nāna i lawe mai i kēia mau ʻino ma luna o ʻoukou, e hoʻopakele ʻo ia iā ʻoukou i ka lima o ko ʻoukou poʻe ʻenemi.
19 E hele oukou, e na keiki a'u, e hele i ko oukou ala; no ka mea, ua waiho mehameha au.
20 Ua wehe au i ke aahu o ka malu, a ua hookomo ia'u i ke kapa ino o ka'u pule;
21 E olioli oukou, e ka'u poe keiki, e hea aku i ka Haku, a nana oukou e hoopakele mai ka mana a me ka lima o na enemi.
22 No ka mea, aia no ko'u manaolana i ka wa mau loa, nana oukou e hoola; a ua hiki mai ka olioli ia'u mai ka Mea Hemolele mai, no ke aloha e hiki koke mai ana ia oukou mai ko kakou Hoola mau loa mai.
23 No ka mea, ua hoouna aku au ia oukou me ke kanikau, a me ka uwe ana;
24 E like me ka ike ana o na hoalauna o Ziona i ko oukou pio ana;
25 E ka'u poe keiki, e hoomanawanui oukou i ka inaina i hiki mai maluna o oukou mai ke Akua mai; akā, e ʻike koke ʻoe i kona luku ʻia, a e hehi ʻoe ma kona ʻāʻī.
26 Ua hele hewa ko'u poe hiwahiwa, A ua laweia'ku e like me ka poe hipa i hopuia e na enemi.
27 E hooluolu oukou, e ka'u poe keiki, a e hea aku i ke Akua;
28 No ka mea, e like me ko oukou manao e haalele i ke Akua;
29 No ka mea, o ka mea i kau mai i keia mau ino maluna o oukou, e lawe mai no ia ia oukou i ka olioli mau loa me ko oukou ola.
30 E hooikaika oe i ka naau, e Ierusalema;
31 Poino ka poe i hoopilikia ia oe, A olioli hoi i kou haule ana.
32 Poino na kulanakauhale a kau poe keiki i malama ai: poino ka mea i hookipa i kau mau keikikane.
33 No ka mea, e like me kona ʻoliʻoli i kou luku ʻana, a ʻoliʻoli hoʻi i kou hāʻule ʻana;
34 No ka mea, e lawe aku au i ka hauoli o kona lehulehu, a e lilo kona haaheo i kanikau.
35 No ka mea, e hiki mai ana ke ahi maluna ona, mai ka manawa pau ole mai, e mau loa ana; a e noho nui ia e na daimonio.
36 E Ierusalema, e nana a puni oe ma ka hikina, a e nana i ka olioli e hiki mai ana ia oe mai ke Akua mai.
37 Aia hoi, ke hele mai nei kau poe keiki au i hoouna aku ai, ua akoakoa mai lakou mai ka hikina a ke komohana, ma ka olelo a ka Mea Hemolele, me ka olioli i ka nani o ke Akua.

MOKUNA 5

1 ¶ E wehe oe, e Ierusalema, i ke kapa kanikau, a me ka ehaeha, A e aahu i ka nani o ke Akua, a mau loa aku.
2 E hoahu a puni oe i ka aahu papalua o ka pono mai ke Akua mai; A e kau oe i ka lei alii maluna o kou poo o ka nani o ka Mea mau loa.
3 No ka mea, e hoike mai ke Akua i kou alohilohi i na aina a pau malalo iho o ka lani.
4 No ka mea, e kapaia kou inoa e ke Akua mau, Ka malu o ka pono, Ka nani o ka hoomana ana.
5 E ku iluna, e Ierusalema, a e ku iluna, a e nana ma ka hikina, a e ike i kau poe keiki i akoakoa mai ke komohana a i ka hikina ma ka olelo a ka Mea Hemolele, e hauoli ana i ka hoomanao ana i ke Akua.
6 No ka mea, ua hele wawae lakou mai ou aku la, a ua alakaiia e ko lakou poe enemi;
7 No ka mea, ua hoonoho ke Akua i na puu kiekie a pau, a me na kapa o ka loihi, e hoohioloia ilalo, a e hoopihaia na awawa, i mea e paa ai ka aina, i hele maluhia ai ka Iseraela ma ka nani o ke Akua;
8 A o na ululaau, a me na laau ala a pau, e uhi mai lakou i ka Iseraela ma ke kauoha a ke Akua.
9 No ka mea, e alakaʻi ke Akua i ka ʻIseraʻela me ka ʻoliʻoli i ka mālamalama o kona nani, me ke aloha a me ka pono mai ona mai.

Letter of Jeremiah

Palapala a Ieremia

MOKUNA 1

1 He kope o ka episetole a Ieremia i hoouna aku ai i ka poe e alakai pio ia'ku i Babulona e ke alii o ko Babulona, e hoike aku ia lakou, e like me ka ke Akua i kauoha mai ai ia ia.
2 No nā hewa a ʻoukou i hana ai i mua o ke Akua, e alakaʻi pio ʻia ʻoukou i Babulona e Nebukanezora ke aliʻi o Babulona.
3 A hiki ʻoukou i Babulona, e noho ʻoukou ma laila i nā makahiki he nui, a no ka manawa lōʻihi, ʻo ia hoʻi, ʻehiku hanauna;
4 Ano, e ike auanei oukou ma Babulona i na akua kala, a me ke gula, a me ka laau, i haliia ma na poohiwi, i mea e makau ai na lahuikanaka.
5 No ia mea, e malama oukou, o hoohalike oe me na malihini, aole hoi e like me lakou, ke ike aku oukou i ka ahakanaka imua o lakou, a mahope o lakou e hoomana ana ia lakou.
6 Aka, e i aku oukou iloko o ko oukou naau, E ka Haku, e hoomana makou ia oe.
7 No ka mea, me oukou ko'u anela, a ke malama nei au i ko oukou mau uhane.
8 A ʻo ko lākou alelo, ua hoʻonani ʻia e ka mea hana, a ua kāhiko ʻia lākou i ke kala; aka, he wahahee lakou, aole hiki ke olelo.
9 A lawe lakou i ke gula, e like me ka wahine puupaa i makemake i ka moe kolohe, hana lakou i leialii no na poo o ko lakou mau akua.
10 I kekahi manawa, lawe na kahuna i ke gula a me ke kala mai ko lakou mau akua mai, a haawi no lakou.
11 He oiaio, e haawi lakou ia mea i na wahine hookamakama, a e kahiko ia lakou me he mau aahu kanaka la, he mau akua kala, a he mau akua gula, a he laau.
12 Aole nae e hiki i keia mau akua ke hoopakele ia lakou iho i ka popo a me ka mu, ua uhiia lakou i ka lole poni.
13 Holoi lakou i ko lakou mau maka i ka lepo o ka luakini, i ka wa e nui ai maluna o lakou.
14 A o ka mea hiki ole ke pepehi i ka mea hoohihia ia ia, ua paa ia i ke kookoo alii, me he lunakanawai la ia no ka aina.
15 Aia ma kona lima akau ka pahikaua a me ke koi lipi;
16 No ia mea, aole lakou i ikeia he mau akua lakou;
17 No ka mea, e like me ka ipu a ke kanaka i hana'i, he mea ole ia i ka naha ana; Pela no ko lakou mau akua: ke kukuluia lakou iloko o ka luakini, piha ko lakou mau maka i ka lepo ma na wawae o ka poe e komo ana.
18 A e like me ka paa ana o na puka ma na aoao a pau ma luna o ka mea hana hewa i ke alii, me he mea la i haawiia e make; pela no na kahuna i hoopaa ai i ko lakou mau luakini me na puka, a me na loka, a me na kaola, o hao auanei ko lakou mau akua i ka poe powa.
19 Hoa ana lakou i na kukui, he oiaio, ua oi aku lakou mamua o ko lakou iho, aole lakou e ike i kekahi.
20 Ua like lakou me kekahi o na kaola o ka luakini, aka, ke olelo nei lakou, ua nahuia ko lakou mau naau e na mea e kolo ana mailoko mai o ka honua; a ai lakou ia mau mea a me ko lakou aahu, aole lakou e manao.
21 Ua eleele ko lakou mau maka i ka uahi e puka mai ana mailoko mai o ka luakini.
22 Maluna o ko lakou kino a me ko lakou mau poo e noho ana na opepe, a me na ale, a me na manu, a me na popoki.
23 Ma keia mea e ike ai oukou, aole lakou he akua, nolaila, mai makau oukou ia lakou.
24 Akā, ʻo ke gula e hoʻopuni ana iā lākou i mea nani, ke holoi ʻole lākou i ka ʻōpala, ʻaʻole lākou e alohi;
25 Ua kuaiia na mea hanu ole i ke kumu kuai nui loa.
26 Ua kaikaiia lakou maluna o na poohiwi, aohe wawae e hai aku ai lakou i kanaka he mea ole lakou.
27 Ua hilahila ka poe lawelawe na lakou; no ka mea, ina e hina lakou i ka lepo i kekahi manawa, aole e hiki ia lakou ke ala hou mai, o lakou wale no; e hiki anei ia lakou ke hoopololei ia lakou iho?
28 A o na mea i kaumahaia na lakou, kuai lilo aku ko lakou poe kahuna, a hoino wale; pela hoi ka lakou mau wahine i hoahu ai i kauwahi o ka paakai; akā, ʻaʻole lākou e hāʻawi i kekahi o ia mea i ka poʻe ʻilihune a me ka nawaliwali.
29 O na wahine puupaa, a me na wahine e moe ana, ai no lakou i ka lakou mau mohai: ma keia mau mea e ike ai oukou, aole lakou he akua, mai makau ia lakou.
30 Pehea lā e kapa ʻia ai lākou he akua? no ka mea, ua hoonoho na wahine i ka ai imua o na akua kala, a me ke gula, a me ka laau.
31 Noho iho la na kahuna iloko o ko lakou mau luakini, ua haehaeia ko lakou kapa, ua kahiia ko lakou poo a me ko lakou umiumi, aohe mea ma ko lakou poo.
32 Uwo lakou a uwe aku imua o ko lakou mau akua, e like me ka hana ana o na kanaka i ka ahaaina ke make kekahi.
33 Wehe aʻela hoʻi nā kāhuna i ko lākou ʻaʻahu, a hoʻokomo i kā lākou wahine a me kā lākou mau keiki.
34 Ina paha he hewa ka mea e hana mai ai ia lakou, a he maikai paha, aole e hiki ia lakou ke uku mai: aole e hiki ia lakou ke hoonoho i alii, aole hoi e hoohiolo ia ia.
35 Pēlā hoʻi, ʻaʻole hiki iā lākou ke hāʻawi i ka waiwai, ʻaʻole hoʻi i ke kālā: inā hoʻohiki ke kanaka iā lākou, ʻaʻole e mālama, ʻaʻole lākou e koi.
36 ʻAʻole hiki iā lākou ke hoʻōla i ke kanaka i ka make, ʻaʻole hoʻi e hoʻopakele i ka mea nāwaliwali i ka mea ikaika.
37 ʻAʻole hiki iā lākou ke hoʻihoʻi i ke kanaka makapō i kona maka, ʻaʻole hoʻi e kōkua i ke kanaka i kona pōpilikia.
38 Aole e hiki ia lakou ke aloha aku i ka wahinekanemake, aole hoi e hana maikai aku i ka poe makua ole.

39 ʻO ko lākou mau akua lāʻau, i uhi ʻia i ke gula a me ke kālā, ua like ia me nā pōhaku i kālai ʻia mai loko mai o ka mauna;
40 Pehea lā hoʻi e manaʻo ai ke kanaka, a e ʻōlelo ai he mau akua lākou, ke hoʻohaumia hoʻi ko Kaledea iā lākou?
41 Ina e ike lakou i kekahi aa hiki ole ke olelo, lawe mai lakou ia ia, a nonoi aku ia Bela e olelo mai, me he mea la e hiki ia ia ke hoomaopopo.
42 Aole nae e hiki ia lakou ke hoomaopopo i keia, a haalele ia lakou, no ka mea, aole o lakou ike.
43 ʻO nā wahine hoʻi me nā kaula a puni lākou, e noho ana ma ke alanui, e kuni i ka ʻala i mea ʻala; , aole i moku kona kaula.
44 ʻO nā mea a pau i hana ʻia i waena o lākou, he wahaheʻe ia.
45 Ua hanaia lakou e ka poe kamana, a me ka poe hana gula.
46 A ʻo ka poʻe nāna lākou i hana, ʻaʻole hiki ke hoʻomau lōʻihi; Pehea la e lilo ai na mea i hanaia i mau akua?
47 No ka mea, ua waiho lakou i ka wahahee a me ka hoino ana i ka poe e hele mai ana mahope.
48 No ka mea, i ka wa e hiki mai ai ke kaua, a me ke ahulau maluna o lakou, kukakuka na kahuna me lakou iho, i kahi e pee ai lakou me lakou.
49 Pehea la e hiki ole ai i kanaka ke manao, aole lakou he akua, aole e hiki ke hoopakele ia lakou iho i ke kaua, aole hoi i ke ahulau?
50 No ka mea, no ka laau wale no, a i uhiia i ke kala a me ke gula, e ikeia ma keia hope aku he hoopunipuni.
51 A e ʻike ʻia e nā lāhui kanaka a me nā aliʻi a pau, ʻaʻole lākou he akua, akā he hana na nā lima kanaka, ʻaʻohe hana a ke Akua i loko o lākou.
52 ʻO wai lā ka mea ʻike ʻole he akua ʻole lākou?
53 No ka mea, aole e hiki ia lakou ke hoonoho i alii ma ka aina, aole hoi e haawi i ka ua no kanaka.
54 ʻAʻole hiki iā lākou ke hoʻoponopono i ko lākou hihia iho, ʻaʻole hoʻi e hoʻoponopono i ka hewa, no ka hiki ʻole: no ka mea, ua like lākou me nā manu lele ma waena o ka lani a me ka honua.
55 Aia hāʻule ke ahi ma luna o ka hale o nā akua lāʻau, a i hoʻouhi ʻia i ke gula a i ke kālā paha, e holo aku ko lākou mau kāhuna, a e pakele; aka, e pau lakou i ke ahi e like me na kaola.
56 ʻAʻole hoʻi e hiki iā lākou ke kūʻē i kekahi aliʻi, a me nā ʻenemi: pehea lā e manaʻo ai, a e ʻōlelo ai he akua lākou?
57 ʻAʻole hiki i kēlā mau akua lāʻau i hoʻopili ʻia me ke kālā a me ke gula, ʻaʻole hiki ke pakele i ka poʻe ʻaihue a me ka poʻe pōā.
58 ʻO ko lākou gula, a me ke kālā, a me nā ʻaʻahu o lākou i ʻaʻahu ai, ʻo ka poʻe ikaika ke lawe aku, a hele pū aku, ʻaʻole hiki iā lākou ke kōkua iā lākou iho.
59 No laila, ʻoi aku ka maikaʻi o ke aliʻi e hōʻike ana i kona mana, a i ʻole he ipu waiwai i loko o ka hale a ka mea nona ka hale e hoʻohana ai, ma mua o kēlā mau akua wahaheʻe; a i ʻīpuka paha i loko o ka hale, e mālama ai i nā mea i loko, ma mua o kēlā mau akua wahaheʻe. a i ʻole he kia lāʻau i loko o ka hale aliʻi, ma mua o kēlā mau akua wahaheʻe.
60 No ka mea, ua malamalama ka la, ka mahina, a me na hoku, a hoounaia mai e hana i ko lakou mau oihana, ua hoolohe lakou.
61 Pela no e ikeia'ku ai ka uila i ka wa e poha mai ai; a pela no ka pa ana o ka makani ma kela aina keia aina.
62 A i ka wa i kauoha mai ai ke Akua i na ao e hele maluna o ke ao nei a pau, e hana lakou e like me ka mea i kauohaia mai.
63 A ʻo ke ahi i hoʻouna ʻia mai luna mai e hoʻopau i nā puʻu a me nā ululāʻau, hana ia e like me ke kauoha: akā, ua like kēia me lākou, ʻaʻole ma ka hōʻike a me ka mana.
64 No laila, ʻaʻole e manaʻo ʻia ʻaʻole hoʻi e ʻōlelo ʻia he mau akua lākou, no ka mea, ʻaʻole hiki iā lākou ke hoʻoponopono i nā kumu, ʻaʻole hoʻi e hana maikaʻi i nā kānaka.
65 No ia mea, i ka ike ana, aole lakou he akua, mai makau oukou ia lakou;
66 No ka mea, aole e hiki ia lakou ke hoino aku, aole hoi e hoomaikai i na'lii.
67 ʻAʻole hiki iā lākou ke hōʻike i nā hōʻailona ma ka lani i waena o nā lāhui kanaka, ʻaʻole hoʻi e alohilohi e like me ka lā, ʻaʻole hoʻi e hāʻawi mai i ka mālamalama e like me ka mahina.
68 Ua oi aku ka maikai o na holoholona mamua o lakou;
69 A laila, ʻaʻole maopopo iā mākou he mau akua lākou; no laila, mai makaʻu ʻoukou iā lākou.
70 No ka mea, e like me ka ʻuʻuku ma ka mahina ʻai kukama, ʻaʻole ia i mālama i kekahi mea;
71 A pela no hoi ko lakou mau akua laau, a i kauia me ke kala a me ke gula, ua like ia me ke kakalaioa keokeo iloko o ke kihapai i noho ai na manu a pau; a me ke kino make, aia ma ka hikina i ka pouli.
72 A e ʻike auaneʻi ʻoukou he akua ʻole lākou ma ka pohō ʻulaʻula ma luna o lākou;
73 No laila, ʻoi aku ka maikaʻi o ke kanaka pono ʻaʻole ona akua kiʻi;

Pule a Azaria

MOKUNA 1

1 A hele lakou mawaena o ke ahi, e hoolea ana i ke Akua, a e hoomaikai aku ia Iehova.
2 A laila kū aʻela ʻo ʻAzaria i luna, a pule akula penei; a hāmama aʻela kona waha i waenakonu o ke ahi, ʻī maila.
3 Pomaikai oe, e Iehova ke Akua o ko makou poe kupuna: E pono ke hoonaniia, a e hoonani mau loa ia hoi kou inoa.
4 No ka mea, he pono kou i na mea a pau au i hana mai ai ia makou: He oiaio, he oiaio kau mau hana a pau, Ua pololei kou mau aoao, Ua pololei hoi kou mau kanawai a pau.
5 I na mea a pau au i lawe mai ai maluna o makou, a maluna o ke kulanakauhale hoano o ko makou poe kupuna, o Ierusalema, ua hana oe i ka hoopono oiaio;
6 No ka mea, ua hana hewa makou, a ua haalele aku ia oe.
7 Ma na mea a pau, ua lawehala makou, aole i malama i kau mau kauoha, aole i malama ia mau mea, aole hoi i hana e like me kau kauoha mai ia makou, i pomaikai ai makou.
8 No laila, ʻo nā mea a pau āu i hoʻoili mai ai ma luna o mākou, a me nā mea a pau āu i hana mai ai iā mākou, ua hana ʻoe ma ka hoʻopono ʻoiaʻiʻo.
9 A ua haawi mai oe ia makou iloko o ka lima o na enemi hewa, ka poe inaina loa i ke Akua, a i ke alii pono ole, a me ka poe hewa loa ma ka honua a pau.
10 ʻĀnō hoʻi, ʻaʻole hiki iā mākou ke ʻoaka i ko mākou waha, ua lilo mākou i mea hilahila a me ka hōʻino ʻana i kāu poʻe kauwā; a i ka poe hoomana ia oe.
11 Mai hoʻolilo ʻoe iā mākou a pau, no kou inoa, ʻaʻole hoʻi e hōʻole i kāu berita.
12 Mai hoʻokuʻu aku ʻoe i kou aloha mai o mākou aku, no ʻAberahama kāu mea i aloha ai, no ʻIsaka kāu kauwā, a no kāu ʻIseraʻela hoʻāno;
13 Ia lakou au i olelo mai ai, a i olelo mai ai, e hoonui oe i ka lakou poe mamo e like me na hoku o ka lani, a me ke one e moe ana ma kahakai.
14 No ka mea, ua emi iho makou, e ka Haku, i ko na aina a pau, a ua malamaia makou malalo o keia la ma ka honua a pau, no ko makou hewa.
15 ʻAʻohe aliʻi i kēia manawa, ʻaʻole kāula, ʻaʻole luna, ʻaʻole mōhai kuni, ʻaʻole ʻālana, ʻaʻole ʻālana, ʻaʻole mea ʻala, ʻaʻole wahi e kaumaha ai i mua ou, a e loaʻa ai ke aloha.
16 Aka, me ka naau mihi a me ka naau haahaa, e maliuia mai kakou.
17 E like me na mohaikuni o na hipakane, a me na bipikane, a e like me na umi tausani o na keikihipa momona: pela e like ai ka makou mohai imua o kou maka i keia la, a e ae mai oe ia makou e hahai loa aku mahope ou; e hilinai aku ia oe.
18 Ano, ke hahai nei makou ia oe me ko makou naau a pau, ke makau nei makou ia oe, a ke imi nei makou i kou maka.
19 Mai hoohilahila mai oe ia makou;
20 E hoola mai oe ia makou e like me kau mau hana kupanaha, A e hoonani aku i kou inoa, e ka Haku;
21 A e hoohilahilaia lakou ma ko lakou mana a pau, a e hoohioloia ko lakou ikaika;
22 A e hoike aku ia lakou, o oe no ke Akua, ke Akua hookahi, a me ka nani maluna o ke ao nei a pau.
23 A ʻo nā kauwā a ke aliʻi nāna i hoʻokomo ia mau mea, ʻaʻole lākou i hoʻōki i ka hoʻāna ʻana i ka umu me ka ʻalani, ke kepau, ke kālua, a me ka lāʻau liʻiliʻi;
24 A kahe akula ka lapalapa ma luna o ka umu ahi he kanahākumamāiwa kūbita.
25 A hele aʻela ia, a puhi i ka poʻe Kaledea i loaʻa iā ia ma kahi o ka umu ahi.
26 Iho mai la ka anela o Iehova iloko o ka umu, a me Azaria, a me kona mau hoa, a hahau iho la i ka lapalapa o ke ahi mai loko mai o ka umu;
27 A hana iho la ia mawaena konu o ka umu e like me ka makani puhiohe, aole i hoopa iki ke ahi ia lakou, aole hoi i eha, aole hoi i hoopilikia ia lakou.
28 A laila, hoʻomaikaʻi aku, hoʻonani, a hoʻomaikaʻi aku lākou ʻekolu, ma ka waha hoʻokahi, i ke Akua i loko o ka umu ahi, ʻī maila,
29 Pomaikai oe, e ka Haku, ke Akua o ko makou poe kupuna;
30 E hoomaikaiia kou inoa nani a hoano;
31 Pomaikai oe iloko o ka luakini o kou nani hoano;
32 Pomaikai oe, ka mea nana i ka hohonu, a e noho ana maluna o na kerubima;
33 Pomaikai oe maluna o ka nohoalii nani o kou aupuni;
34 Pomaikai oe ma ke aouli o ka lani;

35 E na hana a pau a Iehova, e hoomaikai oukou ia Iehova: E halelu aku, a e hookiekie ia ia maluna o na mea a pau, a mau loa aku.
36 E na lani, e hoomaikai oukou ia Iehova: E halelu aku, a e hookiekie ia ia maluna o na mea a pau loa.
37 E na anela o ka Haku, e hoomaikai oukou ia Iehova: E halelu aku, a e hookiekie ia ia maluna o na mea a pau loa.
38 E na wai a pau maluna o ka lani, e hoomaikai oukou ia Iehova: E halelu aku, a e hookiekie ia ia maluna o na mea a pau loa.
39 E na mana a pau o Iehova, e hoomaikai oukou ia Iehova: E halelu aku, a e hookiekie ia ia maluna o na mea a pau loa.
40 E ka la a me ka mahina, e hoomaikai oukou ia Iehova: E halelu aku, a e hookiekie ia ia maluna o na mea a pau loa.
41 E na hoku o ka lani, e hoomaikai oukou ia Iehova: E halelu aku, a e hookiekie ia ia maluna o na mea a pau loa.
42 E ka ua a me ka hau, e hoʻomaikaʻi iā Iēhova: E hoʻomaikaʻi a hoʻokiʻekiʻe iā ia ma luna o nā mea a pau.
43 E na makani a pau, e hoomaikai oukou ia Iehova: E halelu aku, a e hookiekie ia ia maluna o na mea a pau, a mau loa aku.
44 E ke ahi a me ka wela, e hoomaikai oukou ia Iehova: E halelu aku, a e hookiekie ia ia a mau loa aku.
45 E ka hooilo a me ke kau, e hoomaikai oukou ia Iehova: E halelu aku, a e hookiekie ia ia maluna o na mea a pau loa.
46 E na hau, a me na ino o ka hau, e hoomaikai oukou ia Iehova: E halelu aku, a e hookiekie ia ia maluna o na mea a pau loa.
47 E na po a me na ao, e hoomaikai oukou ia Iehova: E hoomaikai a e hookiekie ia ia maluna o na mea a pau loa.
48 E ka malamalama a me ka pouli, e hoomaikai oukou ia Iehova: E halelu aku, a e hookiekie ia ia maluna o na mea a pau loa.
49 E ka hau a me ke anu, e hoomaikai aku oukou ia Iehova: E halelu aku, a e hookiekie ia ia maluna o na mea a pau loa.
50 E ka hau a me ka hau, e hoʻomaikaʻi iā Iēhova: E hoʻomaikaʻi a hoʻokiʻekiʻe iā ia ma luna o nā mea a pau.
51 E na uwila a me na ao, e hoomaikai oukou ia Iehova: E halelu aku, a e hookiekie ia ia maluna o na mea a pau.
52 E hoomaikai aku ka honua ia Iehova: E halelu aku, a e hookiekie ia ia maluna o na mea a pau, a mau loa aku.
53 E na mauna a me na puu liilii, e hoomaikai oukou ia Iehova: E halelu aku, a e hookiekie ia ia maluna o na mea a pau loa.
54 E na mea a pau e ulu ana ma ka honua, e hoomaikai oukou ia Iehova: E halelu aku, a e hookiekie ia ia maluna o na mea a pau.
55 E na mauna, e hoomaikai oukou ia Iehova: E halelu aku, a e hookiekie ia ia, a mau loa aku.
56 E na kai a me na muliwai, e hoomaikai oukou ia Iehova: E halelu aku, a e hookiekie ia ia maluna o na mea a pau loa.
57 E na kohola, a me na mea a pau e oni ana ma na wai, e hoomaikai oukou ia Iehova: E halelu aku, a e hookiekie ia ia maluna o na mea a pau.
58 E na manu a pau o ka lewa, e hoomaikai oukou ia Iehova: E halelu aku, a e hookiekie ia ia maluna o na mea a pau.
59 E na holoholona a me na holoholona a pau, e hoomaikai oukou ia Iehova;
60 E na keiki a kanaka, e hoomaikai oukou ia Iehova: E halelu aku, a e hookiekie ia ia maluna o na mea a pau loa.
61 E ka ʻIseraʻela, e hoʻomaikaʻi ʻoukou iā Iēhova;
62 E na kahuna o Iehova, e hoomaikai oukou ia Iehova: E halelu aku, a e hookiekie ia ia maluna o na mea a pau loa.
63 E na kauwa a ka Haku, e hoomaikai oukou ia Iehova: E halelu aku, a e hookiekie ia ia maluna o na mea a pau loa.
64 E na uhane a me na uhane o ka poe pono, e hoomaikai oukou ia Iehova: E halelu aku, a e hookiekie ia ia maluna o na mea a pau loa.
65 E na kanaka hemolele a haahaa o ka naau, e hoomaikai oukou ia Iehova: E halelu aku, a e hookiekie ia ia maluna o na mea a pau loa.
66 E Anania, ʻAzaria, a me Misaʻela, e hoʻomaikaʻi ʻoukou iā Iēhova: e hoʻomaikaʻi aku a e hoʻokiʻekiʻe iā ia ma luna o nā mea a pau a mau loa aku; a me ka lapalapa o ke ahi: ua hoʻopakele ʻo ia iā mākou mai loko mai o ke ahi.
67 E mililani aku i ka Haku, no ka mea, ua lokomaikai mai ia: Ua mau loa kona aloha.
68 E ka poe hoomana ia Iehova, e hoomaikai aku i ke Akua o na akua, e halelu aku ia ia, a e hoomaikai aku ia ia: No ka mea, ua mau loa kona aloha.

SUSANA

MOKUNA 1

1 Noho iho la kekahi kanaka ma Babulona, o Ioakima kona inoa.
2 Lawe ae la ia i wahine, o Susana kona inoa, ke kaikamahine a Hilekia, he wahine maikai loa, a makau ia Iehova.
3 Ua pono no hoi kona mau makua, a ua ao aku i ka laua kaikamahine e like me ke kanawai o Mose.
4 He kanaka waiwai nui o Ioakima, a he kihapai maikai kona e pili ana me kona hale; no ka mea, ua oi aku kona hanohano mamua o na mea a pau.
5 Ua kohoia ia makahiki elua o ka poe kahiko o na kanaka i mau lunakanawai, e like me ka ka Haku i olelo mai ai, ua hele mai ka hewa mai Babulona mai, mai na lunakanawai kahiko mai, ka poe i manao e alakai i na kanaka.
6 Ua mālama nui lākou ma ka hale o Ioakima;
7 A i ka hele ana o na kanaka i ke awakea, komo aku la o Susana i ka mala o kana kane e hele.
8 Ike aku la na lunakahiko elua ia ia e hele ana i kela la i keia la, e hele ana; a ua wela ko lakou kuko ia ia.
9 A hoohuli ae la lakou i ko lakou manao iho, a hoohuli ae la i ko lakou mau maka, i ole lakou e nana aku i ka lani, aole hoi e hoomanao i na hooponopono pololei.
10 Ua eha nae laua a elua i kona aloha, aole nae i aa kekahi e hoike i kona ehaeha.
11 No ka mea, ua hilahila lakou ke hai aku i ko lakou kuko, i ko lakou makemake e hana aku ia ia.
12 Aka, nana pono lakou i kela la i keia la e ike ia ia.
13 ʻĪ aʻela kekahi i kekahi, E hoʻi kāua i ka hale, no ka mea, ʻo ka manawa ʻaina.
14 A i ko laua hele ana iwaho, hookaawale ae la laua i kekahi mai kekahi, a huli hou ae la laua a hiki ma ia wahi; a ma hope iho o ko lāua nīnau ʻana i kekahi i kekahi i ke kumu, ʻike aʻela lāua i ko lāua kuko;
15 A i ko lakou nana ana i ka manawa pono, komo aku la ia e like me mamua me na kaikamahine elua wale no, makemake iho la ia e auau ma ka mahinaai, no ka mea, ua wela.
16 ʻAʻole he kino ma laila, ʻo nā lunakahiko ʻelua wale nō ka poʻe i hūnā iā lākou iho, a nānā iā ia.
17 I aku la ia i kana mau kauwawahine, E lawe mai ia'u i ka aila, a me na popo holoi, a e pani i na puka o ka mahinaai, i holoi au ia'u.
18 Hana iho la laua e like me kana i kauoha mai ai ia laua, a pani i na puka o ka mahinaai, a hele aku la laua iwaho ma na puka malu e kii i na mea ana i kauoha mai ai ia laua;
19 A i ka hele ana aku o ua mau kaikamahine la, ku ae la na lunakahiko elua, a holo aku la io na la, i aku la,
20 Aia hoʻi, ua pani ʻia nā puka kīhāpai, i ʻike ʻole mai ke kanaka iā mākou, a ua aloha mākou iā ʻoe; Nolaila, e ae mai oe ia makou, a e moe pu me makou.
21 A i ʻole ʻoe, e hōʻike aku mākou iā ʻoe, he kanaka ʻōpiopio pū kekahi me ʻoe;
22 Auwe iho la o Susana, i aku la, Ua pilikia au ma na aoao a pau, no ka mea, ina e hana au i keia mea, he make ia no'u;
23 Ua ʻoi aku ka maikaʻi o koʻu hāʻule ʻana i loko o ko ʻoukou mau lima, ʻaʻole e hana, ma mua o ka hana hewa ʻana i mua o Iēhova.
24 Kahea ae la o Susana me ka leo nui: a uwe aku la na lunakahiko elua ia ia.
25 Holo aku la kekahi, a wehe ae la i ka puka o ka mahinaai.
26 A lohe na kauwa o ka hale i ka leo o ka mahinaai, holo kiki aku la lakou ma ka puka huna e ike i ka mea i hanaia ia ia.
27 A i ka haʻi ʻana aʻe o nā lunakahiko i kā lākou mea, hilahila loa nā kauwā, no ka mea, ʻaʻole i haʻi ʻia e like me Susana.
28 A ia lā aʻe, i ka ʻākoakoa ʻana o nā kānaka i kāna kāne iā Ioakima, hele maila nā lunakahiko ʻelua me ka manaʻo kolohe iā Susana e pepehi iā ia;
29 A olelo aku la imua o na kanaka, E kii aku ia Susana, ke kaikamahine a Hilekia, ka wahine a Ioakima. Pela lakou i hoouna aku ai.
30 Hele mai la ia me kona makuakane a me kona makuwahine, a me kana mau keiki, a me kona poe hoahanau a pau.
31 He wahine maalea loa o Susana, a he maikai ke nana aku.
32 A kauoha ae la keia poe hewa e wehe i kona maka, (no ka mea, ua uhiia ia) i hoopihaia lakou i kona nani.
33 No ia mea, uwe iho la kona mau hoaaloha, a me ka poe a pau i ike ia ia.

34 A laila kū aʻela nā lunakahiko ʻelua i waena o nā kānaka, a kau ihola i ko lāua mau lima ma luna o kona poʻo.
35 A uwe iho la ia i ka lani, no ka mea, ua hilinai kona naau ia Iehova.
36 ʻĪ maila nā lunakahiko, I ko mākou hele ʻana, ʻo mākou wale nō ma ke kīhāpai, komo maila ua wahine nei me nā kaikamāhine ʻelua, a pani i nā puka o ka māla, a hoʻokuʻu akula i nā kaikamāhine.
37 A laila hele maila kekahi kanaka ʻōpiopio i hūnā ʻia i ona lā, a moe pū me ia.
38 Alaila, o makou ka poe e ku ana ma ke kihi o ka mahinaai, i ka ike ana i keia hewa, holo aku la makou io lakou la.
39 A ʻike mākou iā lāua i hui pū ʻia, ʻaʻole hiki iā mākou ke hoʻopaʻa aku i ua kanaka lā;
40 Lawe aku la makou i ua wahine la, ninau aku la makou i ua kanaka opiopio la, aole nae ia i hai mai ia makou: ke hoike aku nei makou i keia mau mea.
41 A laila, manaʻoʻiʻo akula ka ʻaha kanaka iā lākou e like me nā lunakahiko a me nā luna kānāwai o nā kānaka: a hoʻohewa lākou iā ia e make.
42 Kahea aku la o Susana me ka leo nui, i aku la, E ke Akua mau loa, ka mea i ike i na mea huna, a ua ike i na mea a pau mamua o ka hiki ana.
43 Ua ike no oe, ua hoike wahahee mai lakou ia'u, aia hoi, e make au; ʻaʻole naʻe au i hana e like me kā kēia poʻe kānaka i manaʻo ʻino mai iaʻu.
44 A lohe mai la o Iehova i kona leo.
45 No ia mea, i kona alakaiia'na e pepehiia, ua hoala mai ka Haku i ka Uhane Hemolele o kekahi kanaka opiopio, o Daniela kona inoa.
46 Kahea ae la ia me ka leo nui, Ua hala au i ke koko o keia wahine.
47 A laila hāliu aʻela nā kānaka a pau iā ia, ʻī akula, He aha ke ʻano o kēia mau ʻōlelo āu i ʻōlelo mai ai?
48 Ku ae la ia iwaena konu o lakou, i mai la, He poe naaupo anei oukou, e na mamo a Iseraela, i hoohewa ai oukou i ke kaikamahine a Iseraela me ka nana ole aku, a me ka ike ole i ka oiaio?
49 E hoʻi hou ʻoe i kahi hoʻokolokolo; no ka mea, ua hōʻike wahaheʻe lākou iā ia.
50 No ia mea, huli wikiwiki ae na kanaka a pau, i aku la na lunakahiko ia ia, E hele mai oe, e noho ilalo iwaena o makou, a e hoike mai ia makou, no ka mea, ua haawi mai ke Akua ia oe i ka nani o ka lunakahiko.
51 A laila ʻōlelo akula ʻo Daniʻela iā lākou, E hoʻokaʻawale ʻoe iā lāua ʻelua mai kahi mamao aku, a naʻu nō e hoʻokolokolo iā lāua.
52 A hookaawale ae la laua i kekahi i kekahi, hea aku la ia i kekahi o lakou, i aku la ia ia, E ka mea elemakule iloko o ka hewa, ano, ua ikeia kou hewa au i hana'i mamua.
53 No ka mea, ua ʻōlelo ʻoe i ka hoʻopaʻi wahaheʻe, a ua hoʻohewa aku ʻoe i ka mea hala ʻole, a ua hoʻokuʻu aku ʻoe i ka mea hewa; Ke i mai nei nae ka Haku, Mai pepehi oe i ka mea hala ole a me ka mea pono.
54 Ano hoi, ina i ike oe ia ia, e hai mai oe ia'u, Malalo o ka laau hea oe i ike ai ia laua e hui pu ana? ʻĪ maila kēlā, Ma lalo o ka lāʻau mastick.
55 I aku la o Daniela, Pono; ua hoopunipuni oe i kou poo iho; no ka mea, ano, ua loaa i ka anela o ke Akua ka olelo a ke Akua e oki ia oe.
56 Hoʻokaʻawale aʻela ʻo ia iā ia, a kauoha aʻela e lawe mai i kekahi, ʻī akula iā ia, E ka mamo a Kanaʻana, ʻaʻole na Iuda, ua hoʻopunipuni ka nani iā ʻoe, a ua hoʻololi ke kuko i kou naʻau.
57 Pela oukou i hana aku ai i na kaikamahine a Iseraela, a hele pu mai lakou me oukou no ka makau;
58 Ano hoi, e hai mai oe ia'u, malalo o ka laau hea oe i hui pu ai ia lakou? Pane mai la, malalo o ka laau holm.
59 A laila ʻī akula ʻo Daniʻela iā ia, Pono; no ka mea, ke kali nei ka anela o ke Akua me ka pahikaua e okioki ia oe a elua, i luku mai ia ia oe.
60 No ia mea, hooho ae la ka ahakanaka a pau me ka leo nui, a hoolea aku la i ke Akua, i ka mea e hoola i ka poe paulele ia ia.
61 Ku e mai la lakou i na lunakahiko elua;
62 A e like me ke kanawai o Mose, hana aku la lakou ia lakou e like me ka lakou i manao ino ai e hana aku i ko lakou hoalauna, a pepehi iho la lakou ia laua. Pela i hoolaia ai ke koko hala ole ia la hookahi.
63 No laila, hoʻomaikaʻi ʻo Hilekia a me kāna wahine i ke Akua no kā lāua kaikamahine ʻo Susana, a me kāna kāne ʻo Ioakima, a me nā ʻohana a pau, no ka mea, ʻaʻohe hewa i loko ona.
64 Mai ia la mai, ua kaulana loa o Daniela imua o na kanaka.

Bel and the Dragon

‘O Bel a me ka Dragon

MOKUNA 1

1 Ua hui pu ia ke alii o Asetage me kona poe kupuna, a loaa ia Kuro no Peresia kona aupuni.
2 A kamaʻilio pū ʻo Daniʻela me ke aliʻi, a ua hoʻokiʻekiʻe ʻia ʻo ia ma mua o kona mau hoaaloha a pau.
3 He kii ko Babulona, i kapaia o Bela, a ua hoopauia maluna ona i kela la i keia la, he umikumamalua kora palaoa maikai, a me na hipa he kanaha, a me na ipu waina eono.
4 Hoomana aku la ke alii ia mea, a hele aku la e hoomana ia mea i kela la i keia la: aka, hoomana aku la o Daniela i kona Akua iho. ʻĪ akula ke aliʻi iā ia, No ke aha lā ʻoe i hoʻomana ʻole ai iā Bela?
5 Olelo mai la lakou, i mai la, No ka mea, aole au e hoomana aku i na kii i hanaia e na lima, aka, i ke Akua ola, nana i hana ka lani a me ka honua, a ia ia ka mana maluna o na kanaka a pau.
6 A laila ʻī akula ke aliʻi iā ia, ʻAʻole anei ʻoe i manaʻo he Akua ola ʻo Bela? ʻAʻole anei ʻoe i ʻike i ka nui o kāna ʻai ʻana a me kāna inu ʻana i nā lā a pau?
7 Alaila minoaka iho la o Daniela, i aku la, E ke alii, mai puni oe;
8 Huhu iho la ke alii, a hea aku la i na kahuna ona, i aku la ia lakou, Ina aole oukou e hai mai ia'u, owai keia i hoopau i keia mau mea ai, e make oukou.
9 Akā, inā e hōʻike mai ʻoukou iaʻu ua ʻai ʻo Bela iā lākou, a laila e make ʻo Daniela: no ka mea, ua ʻōlelo ʻino ʻo ia iā Bela. I aku la o Daniela i ke alii, E like me kau olelo.
10 A he kanahiku na kahuna o Bela, he okoa ka lakou mau wahine a me na keiki. A hele pu ke alii me Daniela iloko o ka luakini o Bela.
11 ʻĪ akula nā kāhuna o Bela, Aia hoʻi, ke hele aku nei mākou;
12 A i kou komo ʻana i ka lā ʻapōpō, inā ʻaʻole ʻike ʻoe ua ʻai ʻo Bela i nā mea a pau, e make kākou;
13 ʻAʻole naʻe lākou i manaʻo nui ia mea: no ka mea, ua hana lākou i puka malū ma lalo o ka papa ʻaina, kahi i komo mau ai lākou i loko, a hoʻopau i kēlā mau mea.
14 A i ko lakou hele ana iwaho, hoonoho iho la ke alii i ka ai imua o Bela. A ua kauoha o Daniela i kana poe kauwa e lawe mai i ka lehu, a ua lulu lakou ma ka luakini a pau i ke alo o ke alii wale no;
15 A i ka po, hele mai la na kahuna me ka lakou mau wahine a me na keiki, e like me ka lakou hana mau ana, ai iho la lakou a inu hoi i na mea a pau.
16 I ke kakahiaka, ala ae ke alii, a me Daniela pu me ia.
17 Ninau mai la ke alii, E Daniela, ua ola anei na wepa? I aku la ia, Ae, e ke alii, ua ola lakou.
18 A wehe ae la ke alii i ka ipuka, nana aku la ke alii i ka papaaina, a hea aku la me ka leo nui, Ua nani oe, e Bela, aole loa he hoopunipuni ia oe.
19 A laila ʻakaʻaka ihola ʻo Daniʻela, a hoʻopaʻa i ke aliʻi e komo ʻole i loko, ʻī akula, E nānā ʻoe i ke kahua pōhaku, a e nānā pono i ko lākou mau kapuaʻi kēia.
20 ʻĪ maila ke aliʻi, Ke ʻike nei au i nā wāwae o nā kāne, a me nā wāhine, a me nā kamaliʻi. A laila, huhū ke aliʻi.
21 A lawe aku la i na kahuna, a me ka lakou mau wahine, a me ka lakou mau keiki, na lakou i hoike mai ia ia i na puka malu, kahi a lakou i komo ai, a hoopau iho la i na mea ma ka papaaina.
22 No laila, pepehi ke aliʻi iā lākou, a hāʻawi iā Bel i loko o ka lima o Daniʻela, nāna ia i luku aku a me kona luakini.
23 A ma ia wahi kekahi deragona nui i hoomana aku ai ko Babulona.
24 ʻĪ maila ke aliʻi iā Daniʻela, E ʻōlelo anei ʻoe he keleawe kēia? Aia hoʻi, ke ola nei ia, ʻai nō ia a inu hoʻi; ʻAʻole hiki iā ʻoe ke ʻōlelo, ʻaʻole ia he akua ola;
25 A laila ʻī akula ʻo Daniʻela i ke aliʻi, E hoʻomana aku au iā Iēhova i koʻu Akua: no ka mea, ʻo ia ke Akua ola.
26 Akā, e ʻae mai ʻoe iaʻu, e ke aliʻi, a e pepehi aku au i kēia deragona me ka pahi kaua ʻole a me ke koʻokoʻo. ʻĪ maila ke aliʻi, Ke ʻae aku nei au iā ʻoe.
27 Alaila lalau iho la o Daniela i ke kepau, a me ka momona, a me ka lauoho, a hoolapalapa ia mau mea a hui pu iho la i opala, a hahao iho la oia i keia iloko o ka waha o ka deragona, a nahae ae la ka deragona: i aku la o Daniela, Eia na akua o oukou. hoomana.
28 A lohe ko Babulona, ukiuki loa lakou, a kipi aku la i ke alii, i aku la, Ua lilo ke alii i Iudaio, a ua luku aku ia Bela, ua pepehi i ka deragona, a ua pepehi i na kahuna.
29 A hele aku la lakou i ke alii, i aku la, E haawi mai oe ia Daniela ia makou, o luku aku makou ia oe a me kou ohana.
30 A ʻike akula ke aliʻi ua koi ikaika lākou iā ia, a ua koi ʻia, hāʻawi ʻo ia iā Daniela iā lākou.
31 Nana ia i hoolei aku ia ia iloko o ka lua liona, malaila ia i na la eono.
32 A ma ka lua, ʻehiku liona, a ua hāʻawi lākou iā lākou i kēlā lā i kēia lā i ʻelua kupapaʻu, a me nā hipa ʻelua;
33 Aia ma Iudia kekahi kaula, o Habakuka kona inoa, nana i hana i ka ipuhao, a wawahi i ka berena iloko o ke pola, a hele aku la i ka mahinaai e lawe aku i ka poe okioki.
34 Akā, ʻōlelo maila ka ʻānela o ka Haku iā Habakuka, E hele, e lawe aku i ka ʻahaʻaina āu i Babulona iā Daniʻela i loko o ka lua liona.
35 ʻĪ akula ʻo Habakuka, E ka Haku, ʻaʻole au i ʻike iā Babulona; aole hoi au i ike i kahi o ka lua.
36 Lawe ae la ka anela o Iehova ia ia ma ka leialii, a hali ia ia ma ka lauoho o kona poo, a no ka wela o kona uhane i hoonoho ai ia ia ma Babulona, maluna o ka lua.
37 Kahea aku la o Habakuka, i aku la, E Daniela, e Daniela, e lawe oe i ka ahaaina a ke Akua i hoouna mai ai ia oe.
38 ʻĪ akula ʻo Daniʻela, Ua hoʻomanaʻo mai ʻoe iaʻu, e ke Akua;
39 Ku ae la o Daniela a ai iho la: a hoonoho koke mai la ka anela o Iehova ia Habakuka ma kona wahi iho.
40 A i ka hiku o ka la, hele aku la ke alii e uwe ia Daniela: a hiki aku la ia i ka lua, nana aku la ia, aia hoi, e noho ana o Daniela.
41 A laila hea akula ke aliʻi me ka leo nui, ʻī akula, Nani ka Haku ke Akua o Daniela, ʻaʻohe mea ʻē aʻe, ʻo ʻoe wale nō.
42 A huki mai la oia ia ia iwaho, a hoolei aku la i ka poe nana i make iloko o ka lua;

Prayer of Manasseh

Pule a Manase

E ka Haku, ke Akua mana loa o ko kakou poe kupuna, o Aberahama, Isaaka, a me Iakoba, a me ka lakou poe mamo pono; nana i hana ka lani a me ka honua, a me kona mea nani a pau; ka mea i hoopaa i ke kai ma ka olelo o kau kauoha; ka mea i pani i ka hohonu, a i hoailona hoi ia ma kou inoa weliweli a nani; ka mea e makau ai na kanaka a pau, a e haalulu imua o kou mana; No ka mea, ʻaʻole hiki ke hoʻomanawanui ʻia ka nani o kou nani, a he mea nui hoʻi kou hoʻoweliweli ʻana i ka poʻe hewa; no ka mea, ʻo ʻoe nō ka Haku kiʻekiʻe, aloha nui, hoʻomanawanui, aloha nui, a mihi i ka hewa o kānaka. E ka Haku, e like me kou lokomaikai nui, ua olelo mai oe i ka mihi a me ke kala ana i ka poe i hana hewa aku ia oe; No laila, ʻo ʻoe, e ka Haku, ke Akua o ka poʻe pono, ʻaʻole ʻoe i hoʻonoho i ka mihi i ka poʻe pono, e like me ʻAberahama, a me ʻIsaʻaka, a me Iakoba, ka poʻe i hana hewa ʻole iā ʻoe; aka, ua hoonoho mai oe i ka mihi ia'u ka mea hewa; Ua mahuahua ko'u mau lawehala ana, e ka Haku, ua mahuahua ko'u mau hewa, aole au e pono ke nana aku, a e ike i ke kiekie o ka lani, no ka nui o ko'u mau hewa. Ua kūlou au i lalo me nā kaula hao he nui, ʻaʻole hiki iaʻu ke hoʻāla i kuʻu poʻo, ʻaʻole hoʻi e hoʻokuʻu ʻia; e hoowahawaha, a ua hoonui i na hewa. Ano hoi, ke kukuli iho nei au i ke kuli o ko'u naau, me ke noi aku ia oe i ke aloha. Ua hewa au, e ka Haku, ua hewa au, a ke hai aku nei au i ko'u mau hewa: nolaila, ke nonoi haahaa aku nei au ia oe, e kala mai oe ia'u, e ka Haku, e kala mai ia'u, mai luku mai oe ia'u me ko'u mau hewa. Mai huhu mau loa mai oe ia'u, I ka malama ana i ka hewa no'u; mai hoahewa mai hoi ia'u i na wahi o lalo o ka honua. No ka mea, o oe no ke Akua, ke Akua o ka poe mihi; a iaʻu e hōʻike ai ʻoe i kou maikaʻi a pau; No laila, e hoʻoleʻa aku au iā ʻoe i nā lā a pau o koʻu ola ʻana; Amene.

ʻO nā Maccabees mua

MOKUNA 1

1 ¶ Eia kekahi, mahope iho o ka pepehi ana o Alekanedero, ke keiki a Pilipo no Makedonia, mai ka aina o Ketiima mai, ia Dariu ke alii o Peresia a me Media, noho alii iho la ia ma kona hakahaka, o ka mua maluna o Helene;
2 A hana i na kaua he nui, a lanakila i na pakaua he nui, a pepehi i na'lii o ka honua;
3 A hele aku la ia a hiki i na welau o ka honua, a lawe aku la i ka waiwai pio o na lahuikanaka he nui, a noho malie ka honua imua ona; i hookiekieia'i kona naau.
4 A houluulu oia i ka poe koa ikaika loa, a noho alii oia maluna o na aina, a me na aina, a me na'lii, a lilo lakou i poe hookupu nana.
5 A mahope iho o keia mau mea, mai iho la ia, a ike iho la ia e make ana ia.
6 No ia mea, kahea aku la ia i kana poe kauwa, i ka poe hanohano, a ua hanai pu ia me ia mai kona wa opiopio mai, a ua mahele i kona aupuni iwaena o lakou, i kona wa e ola ana.
7 A noho alii iho la o Alekanedero i na makahiki he umikumamalua, a make iho la ia.
8 A noho alii iho la kana poe kauwa, kela mea keia mea ma kona wahi iho.
9 A ma hope o kona make ʻana, kau lākou a pau i nā lei aliʻi ma luna o lākou iho; Pela i hana ai ka lakou poe keiki mahope o lakou i na makahiki he nui, a mahuahua ka hewa ma ka honua.
10 A mailoko mai o lakou i puka mai ai kekahi mole ino o Anetioko, i kapaia o Epipane, ke keiki a Anetioko ke alii, ka mea i paa pio ma Roma, a noho alii iho la ia i ka makahiki haneri me kanakolukumamahiku o ke aupuni o ka poe Helene.
11 Ia mau la, hele aku la na kanaka hewa mailoko mai o ka Iseraela, ka poe i hoohuli i na mea he nui, i ka i ana mai, E hele kakou e hana i berita me na lahuikanaka e puni ana ia kakou;
12 No laila, ua ʻoluʻolu kēia mea iā lākou.
13 A no ka makemake nui o kekahi poe kanaka, hele aku la lakou i ke alii, a haawi mai la ia lakou e hana mamuli o na kanawai o ko na aina e.
14 A malaila lakou i kukulu ai i wahi hooikaika kino ma Ierusalema, e like me na aoao o ko na aina e.
15 Ua okipoepoe ole ia lakou iho, a haalele i ka berita hoano, a hui pu me ko na aina e, a kuaiia aku e hana ino.
16 A i ka wā i hoʻokumu ʻia ai ke aupuni i mua o ʻAnetioko, manaʻo ʻo ia e noho aliʻi ma luna o ʻAigupita, i lilo ai ʻo ia i aupuni ʻelua.
17 No ia mea, hele mai la ia i Aigupita me na kanaka he nui loa, me na kaa, a me na Elepani, a me na hooholoolio, a me na moku nui.
18 A kaua aku la ia ia Petolemai, ke alii o Aigupita; a nui ka poe i eha a make.
19 A loaʻa iā lākou nā kūlanakauhale paʻa ma ka ʻāina ʻo ʻAigupita, a lawe ʻo ia i ko laila waiwai.
20 A mahope iho o ko Anetioko luku ana ia Aigupita, hoi hou mai la ia i ka makahiki haneri kanahakumamakolu, a pii ku e i ka Iseraela a me Ierusalema me ka lehulehu.
21 A komo lakou iloko o kahi hoano me ka haaheo, a lawe aku la i ke kuahu gula, a me ka ipukukui kukui, a me kona mau mea a pau.
22 A me ka papaaina o ka berena hoike, a me na ipu ninini, a me na hue. a me na ipukuniala gula, a me ka paku, a me ka leialii, a me na mea gula imua o ka luakini, na mea a pau ana i huki ai.
23 Lawe aku la ia i ke kala, a me ke gula, a me na kiaha maikai, a lawe aku hoi i ka waiwai huna i loaa ia ia.
24 A pau ia i ka lawe ʻana i nā mea a pau, hele akula ia i kona ʻāina ponoʻī, ua luku nui ʻia, a ʻōlelo haʻaheo loa.
25 No laila, nui loa ke kanikau ʻana o ka ʻIseraʻela, ma nā wahi a pau a lākou i noho ai;
26 No ia mea, kanikau na'lii a me na lunakahiko, Ua nawaliwali na wahine puupaa, a me na kanaka opiopio, Ua hooloiia ka nani o na wahine.
27 Hapai aʻela nā kāne kāne a pau i ke kanikau, a ʻo ka mea e noho ana ma ke keʻena mare, kaumaha ihola ia.
28 Ua haʻalulu ka ʻāina no kona poʻe e noho ana, A ua uhi ʻia ko ka hale a pau o Iakoba i ka hilahila.
29 A hala na makahiki elua, hoouna aku la ke alii i ka lunaauhau i na kulanakauhale o Iuda, a hele mai lakou i Ierusalema me ka lehulehu.
30 A olelo aku la ia lakou i ka olelo maluhia, aka, ua hoopunipuni lakou a pau;
31 A lawe ʻo ia i ka waiwai pio o ke kūlanakauhale, puhi ihola ia i ke ahi, a wāwahi ihola i nā hale a me nā pā ma nā ʻaoʻao a pau.
32 Akā, lawe pio akula nā wāhine a me nā kamaliʻi, a loaʻa iā lākou nā holoholona.
33 A laila kūkulu lākou i ke kūlanakauhale o Dāvida me ka pā nui a paʻa, a me nā hale kiaʻi ikaika, a hoʻolilo lākou ia i pā kaua no lākou.
34 A hoonoho iho la lakou malaila i lahuikanaka hewa, i kanaka hewa, a hooikaika lakou ia lakou iho malaila.
35 Hoahu iho la lakou ia mea me na mea kaua, a me ka ai, a hoiliili lakou i ka waiwai pio o Ierusalema, a waiho iho la lakou malaila, a lilo lakou i pahele eha.
36 No ka mea, he wahi ia e hoohalua ai i kahi hoano, a he enemi ino no ka Iseraela.
37 Pela lakou i hookahe ai i ke koko hala ole ma na aoao a pau o ke keenakapu, a hoohaumia ia mea.
38 A heʻe aku ka poʻe e noho ana ma Ierusalema mai o lākou lā; a haʻalele kāna mau keiki iā ia.
39 Ua hoʻoneoneo ʻia kona keʻena kapu e like me ka wao nahele;
40 E like me kona nani, pela i mahuahua ai kona hilahila, a ua lilo kona hanohano i kanikau.
41 A palapala aku ke alii o Anetioko i kona aupuni a pau, i lilo lakou a pau i kanaka hookahi;
42 A e waiho kela mea keia mea i kona kanawai;
43 He nui no hoi ka poe mamo a Iseraela i ae aku i kana hoomana, a kaumaha aku na kii, a hoohaumia i ka la Sabati.
44 No ka mea, ua hoouna aku ke alii i na palapala ma na elele i Ierusalema, a me na kulanakauhale o Iuda, e hahai lakou i na kanawai e o ka aina;
45 A e papa aku i na mohaikuni, a me na mohai, a me na mohai inu ma ka luakini; a e hoohaumia lakou i na Sabati a me na la ahaaina.
46 A e hoohaumia i ke keenakapu a me na kanaka hoano.
47 E kukulu i kuahu, a me na kii, a me na hale kii, a e kaumaha aku i ka io puaa, a me na holoholona haumia.
48 I haalele lakou i ka lakou mau keiki i okipoepoe ole ia, a e hoolilo i ko lakou mau uhane i mea hoopailua i na mea haumia a pau, a me na mea haumia.
49 I mea e poina ai lakou i ke kanawai, a e hooloili na o ihana a pau.
50 A ʻo ka mea hana ʻole e like me ke kauoha a ke aliʻi, ʻōlelo ʻo ia, e make ia.
51 Pela no ia i palapala aku ai i kona aupuni a pau, a hoonoho iho la i mau luna maluna o na kanaka a pau, e kauoha ana i na kulanakauhale o Iuda e kaumaha aku i kela kulanakauhale i keia kulanakauhale.

52 Alaila, hoakoakoaia mai la ka nui o na kanaka io lakou la, i kela mea keia mea i haalele i ke kanawai; a pela lakou i hana ai i ka hewa ma ka aina;
53 A kipaku aku la i na mamo a Iseraela i na wahi malu, i na wahi a pau e holo ai lakou.
54 A i ka lā ʻumikumamālima o ka malama ʻo Kaseleu, i ka makahiki haneri a me kanahākumamālima, kūkulu lākou i ka mea hoʻopailua e neoneo ma luna o ke kuahu, a hana lākou i nā kuahu kiʻi ma nā kūlanakauhale o Iuda a puni;
55 A kuni i ka mea ala ma na puka o ko lakou mau hale, a ma na alanui.
56 A haehae iho la lakou i na buke o ke kanawai i loaa ia lakou, puhi aku la i ke ahi.
57 A ʻo ka mea i loaʻa iā ia ka buke o ka berita, a inā i mālama kekahi i ke kānāwai, ʻo ke kauoha ia a ke aliʻi e pepehi iā ia.
58 Pela lakou i hana aku ai i na mamo a Iseraela i kela malama keia malama, i na mea a pau i loaa ma na kulanakauhale.
59 Ano, i ka la iwakaluakumamalima o ka malama, kaumaha aku la lakou maluna o ke kuahu kii, ka mea maluna o ke kuahu o ke Akua.
60 Ia manawa, e like me ke kauoha, pepehi lakou i kekahi mau wahine i okipoepoeia ka lakou poe keiki.
61 Kau aku la lakou i na kamalii ma ko lakou ai, a hao i ko lakou mau hale, a pepehi i ka poe i okipoepoe ia lakou.
62 Akā, he nui ka poʻe o ka ʻIseraʻela i manaʻo nui, a ua hoʻopaʻa i loko o lākou iho, ʻaʻole e ʻai i ka mea haumia.
63 No ia mea, ʻoi aku ka maikaʻi o ka make, i haumia ʻole ai lākou i ka ʻai, ʻaʻole hoʻi e hoʻohaumia i ka berita hoʻāno: a laila make lākou.
64 A ua nui loa ka inaina maluna o ka Iseraela.

MOKUNA 2

1 Ia mau la, ku mai la o Matatia, ke keiki a Ioane, ke keiki a Simeona, he kahuna no na mamo a Ioariba, mai Ierusalema mai, a noho iho la ia ma Modina.
2 ʻElima āna mau keiki kāne, ʻo Ioana, i kapa ʻia ʻo Kadisa.
3 Simona; kapa ʻia ʻo Thasi:
4 ʻO Iuda, i kapa ʻia ʻo Makabeo;
5 ʻO ʻEleazara i kapa ʻia ʻo ʻAvarana: a ʻo Ionatana hoʻi ʻo ʻApu.
6 A ike aku la ia i na olelo hoino ma Iuda, a ma Ierusalema;
7 I mai la kela, Auwe au! No ke aha lā au i hānau ʻia ai e ʻike i kēia pōʻino o koʻu poʻe kānaka, a me ke kūlanakauhale hoʻāno, a e noho i laila, i ka wā i hāʻawi ʻia ai ia i loko o ka lima o ka ʻenemi, a me ke keʻena kapu i ka lima o nā malihini?
8 Ua like kona luakini me ke kanaka nani ole.
9 Ua lawe pio ia kona mau ipu nani, Ua pepehiia kana poe keiki ma na alanui, O kona poe kanaka ui i ka pahikaua o ka enemi.
10 ʻO wai ka lāhui i loaʻa ʻole i kona aupuni, a ua loaʻa i kāna waiwai pio?
11 Ua laweia'ku kona nani a pau; na ka wahine kuokoa, ua lilo ia i kauwa paa.
12 Aia hoʻi, ua hoʻoneoneo ʻia ko mākou wahi hoʻāno, ʻo ko mākou nani a me ko mākou nani, a ua hoʻohaumia ko nā ʻāina ʻē.
13 No ke aha la kakou e ola hou ai?
14 A laila haehae ihola ʻo Matatia a me kāna mau keiki kāne i ko lākou ʻaʻahu, a komo lākou i ke kapa ʻinoʻino, a uwē nui ihola.
15 A ia manawa, hele mai la na luna o ke alii i ke kulanakauhale o Modina e kaumaha aku ia lakou.
16 A i ka hele ʻana aku o ka ʻIseraʻela he nui i o lākou lā, ʻākoakoa maila ʻo Matatia a me kāna mau keiki kāne.
17 A laila, ʻōlelo akula nā luna o ke aliʻi, ʻī akula iā Matatia, penei, He aliʻi ʻoe, a he kanaka hanohano a koʻikoʻi ma kēia kūlanakauhale, a ua hoʻoikaika ʻia me nā keiki kāne a me nā hoahānau.
18 ʻĀnō hoʻi, e hele mua mai ʻoe, a e hoʻokō i ke kauoha a ke aliʻi, e like me ka hana ʻana o nā lāhui kanaka a pau, ʻo ia, a me nā kānaka o ka Iuda, a me ka poʻe i koe ma Ierusalema; e na makamaka, a e hoonaniia oe a me kau mau keiki i ke kala a me ke gula, a me na uku he nui.
19 Olelo aku la o Matatia, i mai la me ka leo nui, Ina e hoolohe na lahuikanaka a pau malalo o ke alii ia ia, a e haalele kela mea keia mea i ka hoomana a ko lakou poe kupuna, a e ae i kana mau kauoha;
20 Akā, e hele nō wau a me kaʻu mau keiki kāne a me koʻu poʻe hoahānau ma ka berita o ko mākou poʻe kūpuna.
21 Aole loa kakou e haalele i ke kanawai a me na oihana.
22 ʻAʻole mākou e hoʻolohe i ka ʻōlelo a ke aliʻi, e haʻalele i kā mākou hoʻomana, ma ka ʻākau, ʻaʻole ma ka hema.
23 ¶ A pau kāna ʻōlelo ʻana i kēia mau ʻōlelo, hele mai kekahi o nā Iudaio i mua o nā maka o nā mea a pau e kaumaha aku ma luna o ke kuahu ma Modina, e like me ke kauoha a ke aliʻi.
24 A ʻike ʻo Matatia i kēia mea, wela ihola ia i ka manaʻo ikaika, haʻalulu kona ʻōpū, ʻaʻole hiki iā ia ke hoʻōki i ka hōʻike ʻana i kona huhū e like me ka hoʻopaʻi ʻana;
25 A ʻo ka luna hoʻi o ke aliʻi, nāna i koi aku i nā kānaka e mōhai, pepehi ʻo ia ia manawa, a hoʻohiolo hoʻi i ke kuahu.
26 Pela oia i hana ikaika ai no ke kanawai o ke Akua e like me Pinehasa i hana aku ai ia Zamiri ke keiki a Saloma.
27 Kahea aku la o Matatia a puni ke kulanakauhale me ka leo nui, i mai la, O ka mea huahua i ke kanawai, a malama hoi i ka berita, e hahai mai ia ia'u.
28 Holo akula ʻo ia a me kāna mau keiki kāne i nā mauna, a haʻalele lākou i kā lākou mea a pau ma ke kūlanakauhale.
29 A laila, nui ka poʻe i ʻimi i ka pono a me ka hoʻopono, hele lākou i ka wao nahele e noho ai.
30 ʻO lākou pū, a me kā lākou poʻe keiki, a me kā lākou mau wāhine; a me ka lakou bipi; no ka mea, mahuahua loa ka pilikia maluna o lakou.
31 A i ka wā i haʻi ʻia aku ai i nā kauwā a ke aliʻi, a me ka poʻe koa ma Ierusalema, i ke kūlanakauhale o Dāvida, ʻo kekahi poʻe i haʻihaʻi i ke kauoha a ke aliʻi, iho lākou i lalo i nā wahi malu o ka wao nahele;
32 Hahai aku la lakou ia lakou he lehulehu loa, a loaa lakou, a hoomoana ku e ia lakou, a kaua aku la ia lakou i ka la Sabati.
33 I mai la lakou ia lakou, Ua lawa ka oukou hana ana i keia manawa; e hele mai oukou e hana e like me ke kauoha a ke alii, a e ola oukou.
34 ʻĪ maila lākou, ʻAʻole mākou e hele aku, ʻaʻole hoʻi mākou e hana i ke kauoha a ke aliʻi e hoʻohaumia i ka lā Sābati.
35 A laila, hoʻouka akula lākou i ke kaua me ka wikiwiki.
36 ʻAʻole naʻe lākou i ʻōlelo mai iā lākou, ʻaʻole hoʻi i peʻe i ka pōhaku iā lākou, ʻaʻole hoʻi i pani i nā wahi a lākou i peʻe ai;
37 Aka, i mai la ia, E make kakou a pau me ko kakou hala ole;
38 A ku e mai la lakou ia lakou i ke kaua i ka la Sabati, a pepehi iho la ia lakou, me ka lakou poe wahine, a me ka lakou mau keiki, a me ka lakou holoholona, a hiki i ka tausani kanaka.
39 A i ka ʻike ʻana o Matatia a me kona mau hoaaloha, kanikau nui ihola lākou no lākou.
40 A olelo ae la kekahi o lakou i kekahi, Ina e hana kakou a pau e like me ka hana a ko kakou poe hoahanau, aole hoi e kaua aku no ko kakou ola, a me ko kakou kanawai i ko na aina e, e uhuki koke lakou ia kakou mai ka honua aku.
41 Kauoha ae la lakou ia manawa, i aku la, O ka mea hele mai e kaua me makou i ka la Sabati, na makou no e kaua aku ia ia;

aole hoi e make kakou a pau, e like me ko kakou poe hoahanau i pepehiia ma na wahi malu.
42 A laila hele maila i ona lā kekahi poʻe ʻAsidea, he poʻe kānaka ikaika o ka ʻIsraʻela, ʻo ka poʻe a pau i hoʻolaʻa i ke kānāwai.
43 A ʻo ka poʻe a pau i holo no ka hoʻomaʻau ʻana, hui pū lākou me lākou, a lilo lākou i poʻe kiaʻi no lākou.
44 A hui pu lakou, a hahau aku i na kanaka hewa i ko lakou huhu, a me na kanaka hewa i ko lakou ukiuki;
45 A laila, hele a puni ʻo Matatia a me kona mau hoaaloha, a hoʻohiolo i nā kuahu.
46 A ʻo nā keiki a pau i loaʻa iā lākou ma ka mokuna o ka ʻIsraʻela i ʻoki poepoe ʻole ʻia, ua ʻoki poepoe ʻia lākou me ka ikaika.
47 Hahai aku la lakou mamuli o ka poe hookiekie, a pomaikai ka hana ma ko lakou lima.
48 A loaa ia lakou ke kanawai mai ka lima mai o ka poe Genetile, a mai ka lima mai o na'lii, aole lakou i ae aku i ka mea hewa e lanakila.
49 A kokoke mai ka manawa e make ai o Matatia, i aku la ia i kana mau keiki, Ano, ua ikaika ka haaheo a me ka papa, a me ka manawa e luku ai, a me ka inaina o ka inaina.
50 Ano hoi, e ka'u mau keiki, e hooikaika oukou ma ke kanawai, a e haawi i ko oukou ola no ka berita o ko oukou poe kupuna.
51 E hoomanao i na hana a ko kakou poe kupuna i hana'i i ko lakou manawa; pela e loaa'i ia oukou ka hanohano nui a me ka inoa mau loa.
52 ʻAʻole anei i ʻike pono ʻo ʻAberahama i ka hoʻowalewale ʻia, a ua hoʻolilo ʻia iā ia i pono?
53 A mālama ʻo Iosepa i ke kauoha i kona wā pōpilikia, a lilo ia i haku no ʻAigupita.
54 ʻO Pinehasa ko kākou makua kāne, ma ka ikaika a me ka ikaika, ua loaʻa iā ia ka berita o ka ʻoihana kahuna mau loa.
55 No ka hooko ana o Iesu i ka olelo, ua lilo ia i lunakanawai no ka Iseraela.
56 No ka hoike ana aku ia Kaleba imua o ke anaina kanaka, ua loaa ia lakou ka hooilina o ka aina.
57 No ke aloha o Davida, ua loaa ia ia ka nohoalii o ke aupuni mau loa.
58 Ua laweia'ku la o Elia i ka lani, no kona ikaika a me ka manao ikaika ma ke kanawai.
59 ʻO ʻAnania, ʻAzaria, a me Misaʻela, ma ka manaʻoʻiʻo ua hoʻōla ʻia lākou mai loko mai o ka lapalapa.
60 Ua hoopakeleia o Daniela mai ka waha mai o na liona no kona hala ole.
61 A pela oukou e noonoo ai i na makahiki a pau, aole e lanakila kekahi o ka poe i hilinai ia ia.
62 Mai makau oe i na olelo a ke kanaka hewa;
63 I kēia lā e hoʻokiʻekiʻe ʻia ʻo ia, ʻaʻole e loaʻa ʻo ia i ka lā ʻapōpō;
64 Nolaila, e ka'u poe keiki, e koa oukou a e hoike ia oukou iho i kanaka ma ka aoao o ke kanawai; no ka mea, ma ia mea e loaa'i ia oukou ka nani.
65 Aia hoi, ua ike au, o ko oukou kaikaina o Simona, he kanaka a'o ia, e hoolohe mau ia ia, e lilo auanei ia i makua no oukou.
66 A ʻo Iuda Makabeo, ua ikaika a ikaika ʻo ia, mai kona wā ʻōpiopio mai;
67 E lawe no hoi oukou i ka poe malama i ke kanawai, a e hoopai i ka hewa o ko oukou poe kanaka.
68 E uku nui aku i ko na aina e, a e malama i na kauoha o ke kanawai.
69 A hoomaikai aku la oia ia lakou, a hui pu ia me kona poe kupuna.
70 A make iho la ia i ka makahiki hookahi haneri kanahakumamaono, a kanu iho la kana mau keiki ia ia iloko o na ilina o kona poe kupuna ma Modina: a kanikau nui ka Iseraela a pau nona.

MOKUNA 3

1 ¶ A laila kū aʻela ma kona hakahaka kāna keiki ʻo Iuda, i kapa ʻia ʻo Makabeo.
2 A kokua mai la kona poe hoahanau a pau ia ia, a me ka poe a pau i noho pu me kona makuakane, a kaua aku lakou me ka olioli i ke kaua o ka Iseraela.
3 A lilo ia i mea hanohano nui i kona poe kanaka, a hookomo i ka paleumauma me he kanaka nunui la, a kaei iho la ia ia i kona pale kaua, a kaua aku la ia, me ka hoomalu ana i ka poe kaua me kana pahikaua.
4 I kana hana ana, ua like ia me ka liona, A me ke keiki liona e uwo ana no kona pio.
5 No ka mea, ua alualu ʻo ia i ka poʻe hewa, a ʻimi hoʻi iā lākou,
6 No ia mea, emi iho ka poe hewa i ka makau ia ia;
7 Ua hoehaeha oia i na'lii he nui loa, A hoohauoli ia Iakoba i kana mau hana, A ua hoomaikai mau loa ia kona hoomanao ana.
8 A hele no hoi ia mawaena o na kulanakauhale o Iuda, e luku ana i ka poe aia mai loko aku o lakou, a e hoohuli i ka inaina mai ka Iseraela aku.
9 No laila ua kaulana ʻo ia a hiki i ka palena o ka honua, a ua hoʻokipa ʻo ia iā ia i ka poʻe i mākaukau e make.
10 A laila hoʻākoakoa aʻela ʻo ʻApoloni i nā lāhui kanaka, a me ka poʻe koa nui mai Samaria mai, e kaua aku i ka ʻIsraʻela.
11 A ike iho la o Iuda ia mea, hele aku la ia e halawai me ia, a pepehi aku la ia ia, a make ia;
12 No ia mea, lawe aku la o Iuda i ko lakou waiwai pio, a me ka pahikaua a Apolonio kekahi, a me ia mea i kaua aku ai oia i kona mau la a pau.
13 Ano, ia Serona, he Alii o ka poe koa o Suria, i ka olelo ana, ua houluulu mai o Iuda io na la i ka lehulehu a me ka poe haipule e hele pu me ia i ke kaua;
14 ʻĪ maila kēlā, E loaʻa iaʻu ka inoa a me ka hanohano ma ke aupuni; no ka mea, e hele au e kaua me Iuda, a me ka poe me ia, ka poe hoowahawaha i ke kauoha a ke alii.
15 Hoʻomākaukau ihola ʻo ia iā ia e piʻi aku, a hele pū me ia ka pūʻali koa nui o ka poʻe hewa e kōkua iā ia, a e hoʻopaʻi i nā mamo a ʻIsraʻela.
16 A kokoke ia i ka pii ana i Betehorona, hele aku la o Iuda iwaho e halawai me ia me ka poe uuku.
17 A ʻike akula lākou i ka poʻe koa e hele mai e hālāwai me lākou, ʻī akula ʻo ia iā Iuda, Pehea lā e hiki ai iā mākou ke kaua aku i ka poʻe ʻuʻuku me kēia poʻe nui loa, no ka mea, ua mākaukau mākou e maule i ka hoʻokē ʻai ʻana a hiki i kēia lā?
18 I aku la o Iuda ia ia, Aole pilikia i na mea he nui ke paa i na lima o ka poe uuku; a me ke Akua o ka lani, hookahi wale no ia, e hoopakele me ka lehulehu, a me ka poe uuku.
19 No ka mea, ʻaʻole e kū ka lanakila o ke kaua ma ka lehulehu o ka poʻe kaua; aka, no ka lani mai ka ikaika.
20 Hele kūʻē mai lākou iā mākou me ka haʻaheo a me ka hewa he nui e luku mai iā mākou, a me kā mākou mau wāhine a me nā keiki, a e hao mai iā mākou.
21 Akā, ke hakakā nei mākou no ko mākou ola a me ko mākou mau kānāwai.
22 No ia mea, na Iehova no e hoohiolo ia lakou imua o ko kakou alo: a o oukou hoi, mai makau oukou ia lakou.
23 A pau kana olelo ana, lele koke mai la ia maluna o lakou, a hina iho la o Serona a me kona poe kaua imua ona.

24 Hahai aku la lakou ia lakou mai ka iho ana mai o Betehorona a hiki i ka papu, kahi i pepehiia ai ewalu paha haneri kanaka o lakou; a ʻauheʻe akula ke koena i ka ʻāina o ko Pilisetia.
25 Alaila, kau mai la ka makau ia Iuda, a me kona poe hoahanau, a me ka weliweli nui, maluna o na lahuikanaka a puni lakou.
26 A hiki aku kona kaulana i ke alii, a kamailio na lahuikanaka a pau i na kaua ana o Iuda.
27 Ano, i ka lohe ana o ke alii o Anetioko i keia mau mea, ua piha loa ia i ka inaina;
28 Wehe ae la ia i kona waiwai, a haawi aku la i kona poe koa i ka uku no ka makahiki hookahi, me ke kauoha ana ia lakou e hoomakaukau i na la a pau ana e makemake ai.
29 Aka hoi, ia ia i ike ai ua haule ke kala o kona waiwai, a ua uuku na auhau ma ka aina, no ka kuee a me ke ahulau, ana i lawe mai ai maluna o ka aina i ka lawe ana i na kanawai o ka wa kahiko;
30 Makaʻu ihola ia, ʻaʻole hiki iā ia ke hoʻomanawanui hou aku, ʻaʻole hoʻi e hāʻawi manawaleʻa e like me ia ma mua;
31 No ia mea, no ka pilihua nui o kona manao, manao iho la ia e hele i Peresia, ilaila e lawe i na auhau no na aina, a e ohi i ke kala he nui.
32 A waiho iho la oia ia Lusia, he kanaka koikoi, a me ke koko o ke alii, e malama i ka oihana o ke alii, mai ka muliwai o Euperate a hiki i ka mokuna o Aigupita.
33 A e alakai i kana keiki ia Anetioka, a hiki hou mai ia.
34 Haawi aku la hoi oia ia ia i ka hapalua o kona poe koa, a me na Elepani, a haawi aku ia ia i ka malama i na mea a pau ana i manao ai, e like me ka poe e noho ana ma Iuda a me Ierusalema.
35 ʻO ia hoʻi, e hoʻouna aku ʻo ia i poʻe kaua e kūʻē iā lākou, e luku a e uhuki i ka ikaika o ka ʻIsraʻela, a me ke koena o Ierusalema, a e lawe aku i ko lākou mea hoʻomanaʻo mai ia wahi aku;
36 A e hoonoho oia i na malihini ma ko lakou mau wahi a pau, a e puunaue iko lakou aina ma ka hailona.
37 A lawe aʻela ke aliʻi i ka hapalua o ka poʻe i koe, a haʻalele iā ʻAnetioka, kona kūlanakauhale aliʻi, i ka makahiki he haneri a me kanahākumamāhiku; a hele aʻela ma ka muliwai ʻo ʻEuperate, a hele aʻela ma nā ʻāina kiʻekiʻe.
38 A laila, wae aʻela ʻo Lusia iā Ptolemai, ke keiki a Dorimene, iā Nikanora, a me Gorgia, nā kānaka ikaika o nā hoaaloha o ke aliʻi.
39 Hoouna pu aku la oia me lakou i kanaha tausani kanaka hele wawae, a me na hoohololio ehiku tausani, e hele i ka aina o Iuda, e luku aku ia wahi, e like me ke kauoha a ke alii.
40 Hele aku la lakou me ko lakou ikaika a pau, a hele mai, a hoomoana iho la ma Emausa ma ka papu.
41 A lohe ka poe kalepa o ia aina i ko lakou kaulana, lawe lakou i ke kala a me ke gula he nui loa, me na kauwa, a hele mai lakou i kahi i hoomoana'i e kuai i na mamo a Iseraela i poe kauwa. huipu ia lakou iho.
42 A ʻike akula ʻo Iuda a me kona poʻe hoahānau ua mahuahua ka ʻino, a ua hoʻomoana ka poʻe koa ma ko lākou mau mokuna;
43 ʻĪ aʻela lākou i kekahi i kekahi, E hoʻihoʻi kākou i ka pōʻino o ko kākou poʻe kānaka, a e kaua aku kākou no ko kākou poʻe kānaka, a me ke keʻena kapu.
44 A laila ua ʻākoakoa ʻia ke anaina kanaka, i mākaukau lākou no ke kaua, i pule ai, a i noi aku i ke aloha a me ke aloha.
45 A ua waiho ʻia ʻo Ierusalema me he wao nahele, ʻaʻohe mea o kāna mau keiki i hele i loko, a i waho; ua noho no ko na aina e ma ia wahi; a ua laweia ka olioli mai o Iakoba aku, a oki ka ohe me ka lira.
46 No ia mea, hoakoakoa ae la na mamo a Iseraela, a hele mai i Masepa e ku pono ana i Ierusalema; no ka mea, ma Maspa kahi i pule ai lakou mamua ma ka Iseraela.
47 A hookeai iho la lakou ia la, a komo lakou i ke kapa inoino, a hoolei i ka lehu maluna o ko lakou mau poo, a haehae iho la i ko lakou kapa.
48 A wehe aʻela lākou i ka buke o ke kānāwai, kahi a nā lāhui kanaka i ʻimi ai e pena i ke ʻano o ko lākou mau kiʻi.
49 A lawe mai no hoi lakou i na aahu o na kahuna, a me na hua mua, a me na hapaumi;
50 A hea aku la lakou i ka lani me ka leo nui, i aku la, Heaha ka makou e hana'i i keia mau mea, a mahea makou e lawe aku ai ia lakou?
51 No ka mea, ua hehiia kou wahi hoano ilalo, a ua hoohaumia, a ua kaumaha kou mau kahuna, a ua hoohaahaaia.
52 Aia hoi, ua akoakoa mai na lahuikanaka e ku e ia makou, e luku mai ia makou;
53 Pehea la e hiki ai ia makou ke ku e ia lakou, ke ole oe, e ke Akua, e kokua mai ia makou?
54 A laila hoʻokani lākou i nā pū, a hoʻōho me ka leo nui.
55 A ma hope iho, hoʻonoho ʻo Iuda i nā luna ma luna o nā kānaka, i nā luna tausani, a me nā haneri, a me nā kanalima, a me nā ʻumi.
56 Aka, o ka poe e kukulu ana i na hale, a i hoopalau paha i na wahine, a i kanu i na pawaina, a i makau paha, kauoha mai la lakou e hoi, kela kanaka keia kanaka i kona hale iho, e like me ke kanawai.
57 Hele aku la ka poe hoomoana, a hoomoana iho la ma ka aoao hema o Emausa.
58 ʻĪ akula ʻo Iuda, E hoʻouka kaua ʻoukou iā ʻoukou iho, i poʻe kānaka koa, a e mākaukau ʻoukou no ke kakahiaka, i kaua aku ai ʻoukou me kēia mau lāhui kanaka, ka poʻe i ʻākoakoa kūʻē iā mākou e luku iā mākou a me ko mākou keʻena kapu.
59 No ka mea, ʻoi aku ka maikaʻi o ka make ʻana i ke kaua, ma mua o ka ʻike ʻana i ka pōʻino o ko mākou poʻe kānaka a me ko mākou keʻena kapu.
60 Aka, e like me ka makemake o ke Akua ma ka lani, pela ia e hana'i.

MOKUNA 4

1 ¶ A LAILA, lawe aku la o Gorgia i elima tausani kanaka hele wawae, a me na kanaka hoohololio maikai hookahi tausani, a hele aku la iwaho o kahi hoomoana'i i ka po;
2 I hiki ai ia ia ke holo i kahi hoomoana o ka poe Iudaio, a pepehi koke ia lakou. A ʻo nā kānaka o ka pā kaua i alakaʻi iā ia.
3 A lohe o Iuda, hele aku la ia, a me na kanaka koa pu me ia, e pepehi i ka poe kaua o ke alii ma Emausa;
4 I kēia manawa ua hoʻopuehu ʻia nā pūʻali mai kahi hoʻomoana.
5 A i keia manawa, hele mai la o Gorgia i ka po, iloko o kahi hoomoana o Iuda;
6 A ao ae la, hoike koke aku la o Iuda ia ia iho ma ka papu, me na kanaka ekolu tausani, aole nae i loaa na mea kaua, aole na pahikaua ma ko lakou naau.
7 A ʻike lākou i kahi hoʻomoana o ko nā ʻāina ʻē, ua ikaika ia, a ua mākaukau maikaʻi, a ua hoʻopuni ʻia lākou me nā hoʻoholo lio; a he poe akamai lakou i ke kaua.
8 Alaila, olelo aku la o Iuda i na kanaka me ia, Mai makau oukou i ko lakou lehulehu, mai makau hoi i ko lakou hoouka ana.
9 E hoomanao i ka hoopakeleia ana o ko kakou poe kupuna ma ke Kaiula, i ka wa i alualu ai o Parao ia lakou me ka poe kaua.

10 Ano hoi, e kahea aku kakou i ka lani, ina paha e aloha mai o Iehova ia kakou, a e hoomanao i ka berita o ko kakou poe kupuna, a e luku mai i keia poe kaua imua o ko kakou alo i keia la.
11 I ʻike ai nā lāhui kanaka a pau, hoʻokahi wale nō nāna e hoʻopakele a e hoʻōla i ka ʻIseraʻela.
12 ʻAlawa aʻela nā maka o nā malihini i luna, a ʻike akula iā lākou e hele kūʻē mai ana iā lākou.
13 No ia mea, hele aku la lakou iwaho o kahi hoomoana e kaua; aka, o ka poe me Iuda, hookani lakou i ka pu.
14 A hui pū lākou i ke kaua, a ʻauheʻe akula nā lāhui kanaka i ka pāpū.
15 Akā, ʻo ka poʻe hope a pau o lākou, ua pepehi ʻia lākou i ka pahi kaua: no ka mea, hahai lākou iā lākou a hiki i Gazera, a hiki i nā pāpū ʻo ʻIdumea, a me ʻAzota, a me Iamenia, a ua pepehi ʻia lākou ma luna o ʻekolu tausanikānaka.
16 A hanaia keia, hoi hou aku la o Iuda me kona poe koa mai ke alualu ana ia lakou.
17 A olelo aku la i na kanaka, Mai kuko oukou i ka waiwai pio, no ka mea, he kaua imua o kakou;
18 Aia ʻo Gorgia a me kona poʻe koa me kākou ma ka mauna;
19 ¶ Iā Iuda e ʻōlelo ana i kēia mau ʻōlelo, ʻikea akula kekahi poʻe o lākou e nānā mai ana mai ka mauna mai.
20 I ko lakou ike ana, ua auhee na Iudaio i ko lakou poe koa, a ua puhi lakou i na halelewa; no ka mea, ua hoike mai ka uahi i ikeia i ka mea i hanaia.
21 No ia mea, i ko lakou ike ana ia mau mea, makau loa iho la lakou, a ike aku la i ka poe koa o Iuda ma ka papu e makaukau ana e kaua;
22 Auhee kela mea keia mea i ka aina malihini.
23 A laila, hoʻi ʻo Iuda e hao i nā halelewa, kahi i loaʻa ai iā lākou ke gula he nui, a me ke kālā, a me ke kilika uliuli, a me ka poni o ke kai, a me ka waiwai nui.
24 A ma hope iho, hoʻi lākou i ka hale, a hīmeni i ke mele hoʻomaikaʻi, a hoʻoleʻa aku iā Iēhova ma ka lani: no ka mea, ua maikaʻi ia, no ka mea, ua mau loa kona aloha.
25 Pela i loaa'i i ka Iseraela ke ola nui ia la.
26 Hele mai la na malihini a pau i pakele, a hai aku ia Lusia i ka mea i hanaia.
27 A i kona lohe ana, pilipu iho la ia, a puuwai hoi, no ka mea, aole i hiki mai na mea ana i makemake ai no ka Iseraela, aole hoi na mea a ke alii i kauoha mai ai ia ia.
28 A i ka makahiki aʻe, hōʻuluʻulu aʻela ʻo Lusia i kanaono tausani kānaka i wae ʻia, a ʻelima tausani hoʻoholo lio, i hoʻopio ai ʻo ia iā lākou.
29 Hele mai la lakou i Idumea, a hoomoana iho la ma Betesura, a halawai mai la o Iuda me lakou me na kanaka he umi tausani.
30 A ike aku la ia i ua poe kaua ikaika la, pule aku la ia, i aku la, Pomaikai oe, e ka Mea e ola'i o ka Iseraela, ka mea nana i hoopau i ka hana ino o ke kanaka ikaika ma ka lima o Davida kau kauwa, ʻO Ionatana ke keiki a Saula, a me ka mea nāna i hali kāna mea kaua;
31 E pani i keia poe kaua ma ka lima o kou poe kanaka Iseraela, a e hoohilahila ia lakou i ko lakou ikaika a me na hoohololio.
32 E hoʻokiʻekiʻe iā lākou, a e hoʻohaʻahaʻa iho i ka wiwo ʻole o ko lākou ikaika, a e haʻalulu lākou i ko lākou luku ʻia ʻana.
33 E hoolei aku oe ia lakou ilalo me ka pahikaua a ka poe i aloha aku ia oe;
34 A hui pū lākou i ke kaua; a ua pepehiia o ka poe kaua o Lusia ma kahi o elima tausani kanaka, mamua o lakou ua pepehiia lakou.
35 ¶ A ʻike akula ʻo Lusia i ka ʻauheʻe ʻana o kona poʻe koa, a me ke kanaka koa o Iuda, a me ko lākou mākaukau e ola a e make paha me ke koa, hele akula ia i ʻAnetiokia, a hoʻākoakoa aʻela i nā malihini, a hoʻonui i kona poʻe koa. manao iho la ia e hoi hou i Iudea.
36 I aku la o Iuda a me kona poe hoahanau, Aia hoi, ua pilikia ko kakou poe enemi;
37 A ma keia mea, hoakoakoaia mai la ka poe kaua a pau, a pii aku la i ka mauna o Ziona.
38 A ʻike lākou i ke keʻena kapu i neoneo, a ua hoʻohaumia ʻia ke kuahu, a ua pau nā puka i ke ahi, a me nā kumu lāʻau e ulu ana ma nā pā hale me he ulu lāʻau lā, a ma kekahi mauna paha, ʻo ia, a wāwahi ʻia nā keʻena o nā kāhuna;
39 Haehae lakou i ko lakou aahu, a kanikau nui lakou, a hoolei i ka lehu maluna o ko lakou mau poo.
40 A hina iho la lakou ilalo ke alo ma ka honua, a puhi i ka pu, a hea aku la i ka lani.
41 A laila hoʻonoho ʻo Iuda i kekahi poʻe e kaua aku i ka poʻe ma ka pā kaua, a hiki i kona hoʻomaʻemaʻe ʻana i ke keʻena kapu.
42 A koho iho la ia i na kahuna noho hala ole, i ka poe i makemake i ke kanawai.
43 Nana i hoomaemae i ke keenakapu, a lawe hoi i na pohaku haumia i kahi haumia.
44 A i ko lakou noonoo ana i ka mea e hana'i i ke kuahu mohaikuni i haumia;
45 Manao iho la lakou e hoohiolo ia ia, o lilo ia i mea e hoowahawaha ai, no ka mea, ua hoohaumia ko na aina e ia ia.
46 A waiho iho la ia i na pohaku ma ka mauna o ka luakini ma kahi kupono, a hiki mai ke kaula e hoike mai i ka mea e hanaia'i ia lakou.
47 A laila lawe lākou i nā pōhaku ʻokoʻa e like me ke kānāwai, a hana ihola i kuahu hou e like me ka mua;
48 A hana iho la lakou i ke keenakapu, a me na mea maloko o ka luakini, a hoolaa iho la i na pahale.
49 Hana iho la lakou i na ipu laa hou, a lawe mai lakou iloko o ka luakini i ka ipukukui, a me ke kuahu no na mohaikuni, a me ka mea ala, a me ka papaaina.
50 Ua kuni lakou i ka mea ala maluna o ke kuahu, a hoa iho la lakou i na ipukukui maluna o ka ipukukui, i malamalama lakou i ka luakini.
51 A kau iho la lakou i na popo berena maluna o ka papaaina, a hohola iho la i na paku, a hoopau i na hana a pau a lakou i hoomaka ai e hana.
52 A i ka lā iwakāluakumamālima o ka iwa o ka malama, i kapa ʻia ʻo ka malama ʻo Kaselu, i ka makahiki haneri a me kanahākumamāwalu, ala aʻela lākou i kakahiaka nui.
53 A kaumaha aku la lakou i ka mohai e like me ke kanawai maluna o ke kuahu mohaikuni hou a lakou i hana'i.
54 E nana hoi, i ka hora a me ka la i hoohaumia ai na lahuikanaka ia ia, i hoolaaia hoi ia me na mele, a me na kiola, a me na lira, a me na kimebala.
55 A laila moe iho la nā kānaka a pau i lalo ke alo, hoʻomana a hoʻomaikaʻi aku i ke Akua o ka lani, nāna i hāʻawi mai i ka pōmaikaʻi iā lākou.
56 Pela lakou i malama ai i ka hoolaa ana i ke kuahu i na la ewalu, a kaumaha aku i na mohaikuni me ka olioli, a kaumaha aku la i ka mohai hoopakele a me ka hoolea.
57 A hoʻonani lākou i ke alo o ka luakini i nā leiali‘i gula, a me nā pale kaua; a hana hou lakou i na puka a me na keena, a kau aku la i na puka maluna o lakou.
58 No laila, nui loa ka ʻoliʻoli i waena o nā kānaka, no ka mea, ua hoʻopau ʻia ka hōʻino ʻia o nā lāhui kanaka.
59 Hoʻolaʻa aʻela ʻo Iuda a me kona poʻe hoahānau, a me ke anaina a pau o ka ʻIseraʻela, i mālama ʻia nā lā o ka hoʻolaʻa ʻana i ke kuahu i ko lākou manawa, i kēlā makahiki kēia makahiki, i nā lā ʻewalu, mai ka lā iwakāluakumamālima o ka malama ʻo Kaseleu. , me ka hauoli a me ka hauoli.

60 Ia manawa, kukulu iho la lakou i ka mauna o Ziona me na pa kiekie, a me na halekiai ikaika a puni, o hele mai auanei ka poe Genetile a hehi iho e like me ka lakou i hana'i mamua.
61 A hoonoho iho la lakou i wahi koa e malama ia ia, a hana iho la lakou ia Betesura i ka pakaua e malama ia mea; i mea e pale aku ai na kanaka ia Idumea.

MOKUNA 5

1 ¶ A lohe ko na aina a puni, ua kukuluia ke kuahu, a ua hana hou ia ka luakini e like me mamua, huhu loa lakou ia mea.
2 Nolaila, manao iho la lakou e luku aku i ka hanauna o Iakoba iwaena o lakou, a ma ia hope iho, hoomaka lakou e pepehi a luku aku i na kanaka.
3 A kaua aku la o Iuda i na mamo a Esau ma Idumea ma Arabatina, no ka mea, ua hoopilikia lakou ia Gaela;
4 Hoʻomanaʻo ihola hoʻi ʻo ia i ka ʻeha o nā keiki a Beana, ka mea i lilo i pahele a i mea e hihia ai i nā kānaka, i ko lākou hoʻohālua ʻana iā lākou ma nā alanui.
5 A papani iho la oia ia lakou iloko o na halekiai, a hoomoana ku e ia lakou, a luku loa ia lakou, a puhi aku la i na halekiai o ia wahi i ke ahi, a me na mea a pau o loko.
6 A ma hope iho, hele akula ia i nā mamo a ʻAmona, a ma laila i loaʻa iā ia ka mana nui, a me nā kānaka he nui loa, me Timoteo ko lākou luna.
7 A kaua aku la ia i na kaua he nui me lakou, a hiki i ka wa loihi, pilikia lakou imua ona; a hahau aku la oia ia lakou.
8 A hoopio iho la oia ia Iazara, a me ko laila mau kulanakauhale, a hoi aku la ia i Iudea.
9 A laila hoʻākoakoa ʻia nā lāhui kanaka ma Galaada e kūʻē i ka ʻIseraʻela ma ko lākou wahi, e luku iā lākou; aka, holo lakou i ka pakaua o Dathema.
10 A hoouna aku la ia i na palapala ia Iuda a me kona poe hoahanau, Ua hoakoakoaia mai ko na aina e a puni makou e pepehi ia makou.
11 A ke hoomakaukau nei lakou e hele mai e lawe i ka pakaua a kakou i holo aku ai, o Timoteo ka luna koa o lakou.
12 No laila, e hele mai ʻoukou, e hoʻopakele iā mākou mai ko lākou lima aku;
13 ʻO ia, ua pepehi ʻia ko mākou poʻe hoahānau a pau ma nā wahi o Tobie; a ua luku lakou malaila i hookahi tausani kanaka.
14 ¶ I ka heluhelu ʻana i kēia mau palapala, aia hoʻi, hele maila nā ʻelele ʻēaʻe mai Galilaia mai, me ka haehae ʻana i ko lākou ʻaʻahu, a haʻi maila lākou penei,
15 I mai la, Ua akoakoa mai nei ko Petolemaisa, a me ko Turo, a me ko Sidona, a me Galilaia a pau o ko na aina e, e hoopau ia makou.
16 ¶ A lohe o Iuda a me na kanaka i keia mau olelo, hoakoakoa mai la he ahakanaka nui, e kukakuka i ka mea a lakou e hana aku ai no ko lakou poe hoahanau i pilikia, a i hoopilikia mai ia lakou.
17 Olelo aku la o Iuda i kona kaikaina ia Simona, E wae oe i kanaka nau, a e hele aku e haawi aku i kou poe hoahanau ma Galilaia;
18 A waiho iho la oia ia Iosepa ke keiki a Zakaria, a me Azaria, na luna o na kanaka, a me ke koena o ka poe kaua ma Iudea e malama ia wahi.
19 Kauoha aku la oia ia lakou, i mai la, E malama oukou i keia poe kanaka, mai kaua aku oukou i ko na aina e, a hiki i ka manawa e hoihou mai ai kakou.
20 Ua haawiia mai ia Simona i ekolu tausani kanaka e hele i Galilaia, a ia Iuda, ewalu tausani kanaka no ka aina o Galaada.
21 A laila, hele aku la o Simona i Galilaia, kahi ana i kaua nui aku ai me ko na aina e, a makau iho la ko na aina e ia ia.
22 Hahai akula ʻo ia iā lāua a hiki i ka ʻīpuka o Petolemai; a ua pepehiia ko na aina e, ekolu paha tausani kanaka, a lawe aku la ia i ka waiwai pio.
23 A o ka poe ma Galilaia, a ma Arebata, me ka lakou mau wahine, a me ka lakou mau keiki, a me ko lakou mea a pau, lawe pu aku la oia me ia, a alakai aku la ia lakou i Iudea me ka olioli nui.
24 Hele aku la hoi o Iuda Makabeo a me Ionatana kona kaikaina ma kela aoao o Ioredane, a hele lakou ma ka waonahele i na la ekolu.
25 Malaila lakou i halawai ai me ka poe Nabata, ka poe i hele mai io lakou la me ka maluhia, a hai aku la ia lakou i na mea a pau i hanaia i ko lakou poe hoahanau ma ka aina o Gileada.
26 A ua paa ka nui o lakou ma Bosora, a me Bosora, a me Alema, Kapora, Makeda, a me Karenaima; ʻO kēia mau kūlanakauhale a pau, ua ikaika a nui.
27 A ua pani ʻia lākou ma ke koena o nā kūlanakauhale o ka ʻāina ʻo Gileada, a i ka lā ʻapōpō ua hoʻonoho lākou i ko lākou poʻe kaua e kūʻē i nā pā kaua, a e hoʻopio iā lākou, a e luku iā lākou a pau i ka lā hoʻokahi.
28 Alaila, huli koke ae la o Iuda a me kona poe koa ma ke ala o ka waonahele i Bosora; a lanakila ke kulanakauhale ia ia, pepehi aku la ia i na kane a pau me ka maka o ka pahikaua, a lawe aku la i ko lakou waiwai pio a pau, a puhi aku la i ke kulanakauhale i ke ahi;
29 Hele aku la ia mai laila aku i ka po, a hele aku a hiki i ka pakaua.
30 A i kakahiaka aʻe, nānā aʻela lākou i luna, aia hoʻi, he nui nā kānaka e lawe ana i nā alapiʻi a me nā mea kaua ʻēaʻe, e lawe i ka pā kaua;
31 A ʻike aʻela ʻo Iuda, ua hoʻomaka ke kaua, a ua piʻi ka leo o ke kūlanakauhale i ka lani, me nā pū a me ke kani nui;
32 I aku la ia i kona poe koa, E kaua aku oukou i keia la no ko oukou poe hoahanau.
33 A hele akula ia ma hope o lākou, ʻekolu poʻe i hoʻokani i ka pū, a kāhea akula me ka pule.
34 A ike iho la ka poe koa o Timoteo o Makabeo ia, holo aku la lakou mai ona aku la; a make o lakou ia la, ewalu paha tausani kanaka.
35 Hana ʻia kēia mea, huli aʻela ʻo Iuda i Masepa; a mahope o kona hoouka ana, lalau aku la ia a pepehi i na kane a pau iloko, a loaa ka waiwai pio, a puhi aku la i ke ahi.
36 Hele aku la ia mai ia wahi aku, a hoopio ia Kasepona, a me Mageda, a me Bosora, a me na kulanakauhale e ae o ka aina o Galaada.
37 A mahope iho o keia mau mea, hoakoakoa ae la o Timoteo i kekahi poe koa, a hoomoana ku e ia Rapona ma kela aoao o ke kahawai.
38 Hoʻouna akula ʻo Iuda i nā kānaka e mākaʻikaʻi i ka pūʻali, a haʻi lākou iā ia, ʻī akula, Ua ʻākoakoa mai i o lākou lā nā lāhui kanaka a pau a puni mākou, he pūʻali koa nui loa.
39 Ua hoolimalima no hoi ia i ko Arabia e kokua ia lakou, a ua kukulu lakou i ko lakou mau halelewa ma kela aoao o ke kahawai e hele mai e kaua aku ia oe. Hele aku la o Iuda e halawai me lakou.
40 A laila ʻōlelo akula ʻo Timoteo i nā luna o kona poʻe koa, Aia hiki mai ʻo Iuda a me kona poʻe koa a kokoke i ke kahawai, inā e hele mua ʻo ia i o kākou nei, ʻaʻole e hiki iā kākou ke kūʻē aku iā ia; no ka mea, e lanakila loa mai oia maluna o kakou.
41 Aka, ina makau ia, a hoomoana ma kela aoao o ka muliwai, e hele kakou io na la, a e lanakila kakou maluna ona.
42 A hiki aku la o Iuda a kokoke i ke kahawai, hoonoho iho la ia i na kakauolelo o na kanaka ma ke kahawai;
43 Hele mua aku la ia io lakou la, a o na kanaka a pau mahope ona;

44 Hoopio iho la lakou i ke kulanakauhale, a puhi aku la i ka luakini, a me na mea a pau maloko. Pela i pio ai o Karenaima, aole hiki ia lakou ke ku hou aku imua o Iuda.
45 A laila hoʻākoakoa aʻela ʻo Iuda i nā mamo a ʻIseraʻela a pau ma ka ʻāina ʻo Gileada, mai ka mea ʻuʻuku a hiki i ka mea nui, ʻo kā lākou poʻe wāhine, a me kā lākou poʻe keiki, a me kā lākou waiwai, he pūʻali koa nui loa, a hiki lākou i ka ʻāina o ka ʻāina. Iudea.
46 A hiki lākou i ʻEperona, (he kūlanakauhale nui kēia ma ke ala e hele ai lākou, ua paʻa i ka pā,) ʻaʻole hiki iā lākou ke huli aʻe mai ia wahi aku, ʻaʻole ma ka lima ʻākau, ʻaʻole hoʻi ma ka lima hema; ia.
47 A laila, pani akula ko ke kūlanakauhale iā lākou i waho, a pani i nā puka i nā pōhaku.
48 Hoouna aku la o Iuda io lakou la me ke aloha, i aku la, E ae mai oe ia makou e hele mawaena o ko oukou aina e hele i ko makou aina iho, aole e hana ino kekahi ia oukou; e hele wāwae wale nō mākou: ʻaʻole naʻe lākou i wehe iā ia.
49 No ia mea, kauoha aku la o Iuda e haiia aku ma ka puali, e kukulu kela kanaka keia kanaka i kona halelewa ma kona wahi i noho ai.
50 A hoʻomoana ihola nā koa, a hoʻouka akula i ke kūlanakauhale ia lā a pau, a ia pō a ao, a hiki i ka manawa i hāʻawi ʻia ke kūlanakauhale i kona lima.
51 A luku aku la ia i na kane a pau me ka maka o ka pahikaua, a wawahi i ke kulanakauhale, a lawe aku i ko laila waiwai pio, a hele aku la mawaena o ke kulanakauhale maluna o ka poe i pepehiia.
52 A mahope iho, hele aku la lakou ma kela aoao o Ioredane, a i ka papu nui ma ke alo o Betesana.
53 Hoakoakoa iho la o Iuda i ka poe i hele mahope, a hooikaika aku la i kanaka ma keia aoao a pau, a hiki lakou i ka aina o Iudea.
54 Piʻi akula lākou i ka mauna ʻo Ziona me ka ʻoliʻoli a me ka ʻoliʻoli, a ma laila lākou i kaumaha aku ai i nā mōhai kuni;
55 I ka manawa i noho ai o Iuda a me Ionatana ma ka aina o Gileada, a o Simona kona kaikaina ma Galilaia imua o Petolemai,
56 A lohe ae la o Iosepa ke keiki a Zakaria, a me Azaria, na luna o ka poe koa, i na hana ikaika a me na hana kaua a lakou i hana'i.
57 No ia mea, ʻōlelo lākou, E hoʻopaʻa inoa hoʻi kākou, ae hele e kaua aku i nā lāhui kanaka e hoʻopuni ana iā kākou.
58 A kauoha aku la lakou i ka poe koa me lakou, a hele aku la lakou i Iamania.
59 A laila hele mai ʻo Gorgia a me kona poʻe kānaka i waho o ke kūlanakauhale e kaua aku iā lākou.
60 A heʻe akula ʻo Iosepa a me ʻAzara, a hahai akula lākou a hiki i ka mokuna o Iudea;
61 Pela ka hoohiolo nui ana iwaena o na mamo a Iseraela, no ko lakou hoolohe ole ia Iuda a me kona poe hoahanau, aka, manao lakou e hana i kekahi hana ikaika.
62 A ʻo kēia mau kānaka, ʻaʻole lākou i hele mai no ka ʻohana a ka poʻe i hāʻawi ʻia i ke ola no ka ʻIseraʻela.
63 Aka, o ua kanaka la o Iuda a me kona poe hoahanau, ua kaulana loa ia imua o ka Iseraela a pau, a me na lahuikanaka a pau, kahi i loheia'i ko lakou inoa;
64 A akoakoa mai la na kanaka io lakou la me na leo hauoli.
65 Ma hope iho, hele akula ʻo Iuda me kona poʻe hoahānau, a kaua aku i nā mamo a ʻEsau ma ka ʻāina ma ka ʻaoʻao hema, a luku akula ʻo ia iā Heberona, a me ko laila mau kūlanakauhale, hoʻohiolo ihola i kona pā kaua, a puhi akula i kona mau hale kiaʻi a puni.
66 Hele aku la ia mai laila aku e hele i ka aina o ko Pilisetia, a hele ae la mawaena o Samaria.
67 Ia manawa kekahi mau kahuna i ake e hoike i ko lakou koa, ua pepehiia lakou i ke kaua, no ka mea, hele aku lakou e kaua me ka manao ole.
68 A laila, huli aʻela ʻo Iuda i ʻAzota ma ka ʻāina o ko Pilisetia, a hoʻohiolo ia i ko lākou mau kuahu, a puhi i ko lākou mau kiʻi i kālai ʻia i ke ahi, a hao i ko lākou mau kūlanakauhale, a laila hoʻi ia i ka ʻāina ʻo Iudea.

MOKUNA 6

1 Ia manawa, lohe aʻela ke aliʻi ʻo ʻAtioko e hele ana ma nā ʻāina kiʻekiʻe, ʻo ʻElimai ma ka ʻāina ʻo Peresia, he kūlanakauhale kaulana loa i ka waiwai, ke kālā, a me ke gula;
2 Aia iloko olaila kekahi luakini waiwai nui, kahi i uhiia'i na uhi gula, a me na paleumauma, a me na palekaua a Alekanedero, ke keiki a Pilipo, ke alii o Makedonia, ka mea i noho alii mua iwaena o ka poe Helene, i waiho ai malaila.
3 No ia mea, hele mai la ia a imi e hoopio i ke kulanakauhale, a e hao ia wahi; Aole nae i hiki ia ia, no ka mea, ua ao aku ko ke kulanakauhale.
4 Ku e ku e ia ia i ke kaua, a holo aku la ia mai laila aku me ke kaumaha nui, a hoi aku la i Babulona.
5 A hiki mai kekahi mea i hai aku ia ia i Peresia, ua auhee ka poe kaua i hele ku e i ka aina o Iudea.
6 A o Lusia, ka mea i hele mua me ka mana nui, ua kipakuia oia e na Iudaio; a ua hooikaikaia lakou e na mea kaua, a me ka mana, a me ka hoahu ana i ka waiwai pio, na mea i loaa ia lakou no na puali a lakou i luku ai.
7 A ua hoohiolo lakou i ka mea inainaia ana i kukulu ai ma ke kuahu ma Ierusalema, a ua hoopuni lakou i kahi hoano me na pa kiekie, e like me mamua, a me kona kulanakauhale o Betesura.
8 A lohe ke alii i keia mau olelo, pihoihoi iho la ia, a haalulu loa: nolaila, waiho iho la ia ia ia ilalo ma kona wahi moe, a mai iho la ia no ke kaumaha, no ka mea, aole i hiki mai ia ia ia e like me kana i kali ai.
9 Noho iho la ia ilaila i na la he nui loa;
10 No ia mea, hea aku la ia i kona mau hoaaloha a pau, i aku la ia lakou, Ua hala aku ka hiamoe mai ko'u mau maka aku, a ua pau ko'u naau i ka manao nui.
11 A noʻonoʻo ihola au i loko oʻu iho, He aha ka pilikia aʻu i hiki mai ai, a me ka waikahe nui o ka pōʻino i noho ai au i kēia manawa! no ka mea, ua nui au a ua alohaia ma ko'u mana.
12 Aka, ano, ke hoomanao nei au i ka hewa a'u i hana'i ma Ierusalema, a ua lawe au i na kiaha gula a pau, a me ke kala maloko, a hoouna aku la au e luku kumu ole i ka poe e noho ana ma Iudea.
13 No ia mea, ke ike nei au no keia mea i hiki mai ai keia mau popilikia maluna o'u, aia hoi, e make ana au i ke kaumaha nui ma ka aina e.
14 Alaila, kii mai la oia ia Pilipo, i kekahi o kona mau makamaka, ana i hoolilo ai i alii maluna o kona aupunia pau.
15 A haawi aku la ia ia i ka lei alii, a me kona aahu, a me kona hoailona, i mea e hiki ai ia ia ke alakai i kana keiki ia Anetioka, a e hanai ia ia no ke aupuni.
16 Pela i make ai ke alii o Anetioko ilaila i ka makahiki haneri kanahakumamaiwa.
17 Ano, ia Lusia i ike ai ua make ke alii, hoonoho iho la oia ia Anetioka i kana keiki, ana i malama ai i kona wa opiopio, e noho alii ma kona hakahaka, a kapa aku la i kona inoa o Eupatora.
18 I keia manawa, o ka poe maloko o ka halekiai, papani iho la lakou i na mamo a Iseraela a puni ke keenakapu, a imi mau lakou i ka poino no lakou, a me ka hooikaika ana i ko na aina e.

19 No ia mea, manao iho la o Iuda e luku ia lakou, hoakoakoa iho la ia i na kanaka a pau e hoopilikia ia lakou.
20 Hoakoakoa mai la lakou, a hoopilikia aku la ia lakou i ka makahiki haneri a me kanalima, a hana iho la ia i mau puu kaua e ku e ia lakou, a me na mea kaua e ae.
21 Hele mai nae kekahi poe o ka poe i hoopilikiaia, a i hui pu aku kekahi poe kanaka hewa o ka Iseraela ia lakou.
22 A hele lākou i ke aliʻi, ʻī akula, Pehea lā ka lōʻihi o kou hoʻoponopono ʻana, a hoʻopaʻi i ko mākou poʻe hoahānau?
23 Ua makemake makou e malama i kou makuakane, a e hana e like me kona makemake ia makou, a e hoolohe i kana mau kauoha;
24 No ia mea, hoʻopilikia lākou i ka hale kiaʻi, a ua kūʻē mai iā mākou;
25 ʻAʻole hoʻi i ʻō mai ko lākou lima iā mākou wale nō, akā, i ko lākou mau mokuna kekahi.
26 Aia hoʻi, i kēia lā ke hoʻopilikia nei lākou i ka hale kiaʻi ma Ierusalema e hoʻopio ai;
27 No laila, inā ʻaʻole ʻoe e pale koke iā lākou, e hana lākou i nā mea i ʻoi aku ka nui ma mua o kēia, ʻaʻole hiki iā ʻoe ke hoʻomalu iā lākou.
28 A lohe ke alii i keia, huhu iho la ia, a hoakoakoa iho la i kona mau makamaka a pau, a me na luna o kona poe koa, a me na luna o ka lio.
29 He poe koa hoolimalimaia kekahi i hele mai io na la, mai na aupuni e, a mai na mokupuni mai o ka moana.
30 A ʻo ka helu ʻana o kona poʻe koa, hoʻokahi haneri tausani koa hele wāwae, a me nā hoʻoholo lio he iwakālua tausani, a me kanakolukumamālua nā ʻelepani i mākaukau i ke kaua.
31 Hele ae la lakou ma Idumea, a hoomoana ku e ia Betesura, a hoouka lakou i na la he nui loa, e hana ana i na mea kaua; aka, hele mai ko Betesura iwaho, a puhi aku la ia lakou i ke ahi, a kaua ikaika aku la.
32 Ma keia la, hele aku la o Iuda mai ka halekiai aku, a hoomoana iho la ma Batzakaria, ma kahi e ku pono ana i kahi hoomoana o ke alii.
33 Ala aʻela ke aliʻi i kakahiaka nui, hele ikaika akula me kona poʻe kaua iā Batzakaria;
34 A i hiki ai ia lakou ke hoonaukiuki i na Elepani e kaua, hoike mai lakou ia lakou i ke koko o na huawaina a me na makeke.
35 A puunaue lakou i na holoholona iwaena o na puali, a hoonoho lakou i hookahi tausani kanaka no kela elepani keia kanaka i kahikoia me na palekaua, a me na mahiole keleawe ma ko lakou mau poo; a ʻo ka mea ʻē aʻe, no kēlā me kēia holoholona, ua hoʻoholo ʻia ʻelima haneri hoʻoholo lio o ka maikaʻi.
36 Ua makaukau lakou i na manawa a pau: ma na wahi a pau i noho ai ka holoholona, a ma na wahi a pau i hele ai ka holoholona, hele no lakou, aole lakou i haalele ia ia.
37 Aia ma luna o nā holoholona nā hale kiaʻi lāʻau ikaika, e uhi ana i kēlā mea kēia mea o lākou, a ua kāʻei ʻia iā lākou i nā mea hana: ma luna o kēlā me kēia mea he kanakolukumamālua nā kānaka ikaika i kaua aku iā lākou, he ʻokoʻa ka India e noho aliʻi ana. iā ia.
38 A ʻo ke koena o ka poʻe hoʻoholo lio, hoʻonoho lākou iā lākou ma kēia ʻaoʻao a ma kēlā ʻaoʻao ma nā ʻaoʻao ʻelua o ka pūʻali e hāʻawi ana iā lākou i nā hōʻailona i ka mea e hana ai;
39 A i ka puka ana o ka la maluna o na palekaua gula a me ke keleawe, olinolino mai la na mauna me ia, a alohilohi e like me na ipukukui ahi.
40 No laila ua hohola ʻia kekahi poʻe koa o ke aliʻi ma luna o nā mauna kiʻekiʻe, a ʻo kekahi ma nā awāwa ma lalo, hele lākou me ka maluhia a me ka naʻauao.
41 No ia mea, haʻalulu ka poʻe a pau i lohe i ka halulu o ko lākou lehulehu, a me ka hele ʻana o ka ʻaha kanaka, a me ka halulu ʻana o ka mea kaua;
42 A hoʻokokoke mai ʻo Iuda a me kona poʻe kaua, a komo i ke kaua, a ua pepehi ʻia ʻo ka poʻe kaua o ke aliʻi ʻeono haneri kānaka.
43 ʻO ʻEleazara hoʻi, i kapa ʻia ʻo Savarana, ʻike ihola ia, ʻo kekahi o nā holoholona i kāhiko ʻia i ke kāʻei aliʻi, ua ʻoi aku kona kiʻekiʻe ma mua o nā mea ʻē aʻe a pau, a manaʻo lākou aia ke aliʻi ma luna ona.
44 E hoʻopilikia iā ia iho, i mea e hoʻopakele ai i kona poʻe kānaka, A e loaʻa iā ia ka inoa mau loa.
45 No laila, holo wiwo ʻole ʻo ia iā ia ma waena o ke kaua, e pepehi ana ma ka lima ʻākau a ma ka hema, a ua māhele ʻia lākou mai ona aku lā ma nā ʻaoʻao ʻelua.
46 A hana iho la ia, kokolo iho la ia malalo o ka Elepani, a hou iho la ia ia ilalo, a make ia: hina iho la ka Elepani maluna ona, a make ia ilaila.
47 Aka, o ke koena o ka poe Iudaio i ike i ka ikaika o ke alii, a me ka hana ino o kona poe koa, huli aku la lakou mai o lakou aku.
48 A laila, piʻi akula ka poʻe kaua o ke aliʻi i Ierusalema e hālāwai me lākou;
49 Akā, hoʻokuʻikahi ʻo ia me ka poʻe ma Betesura: no ka mea, hele lākou i waho o ke kūlanakauhale, no ka mea, ʻaʻohe o lākou ʻai i laila e hoʻopilikia ai, he makahiki hoʻomaha ia no ka ʻāina.
50 A lawe ae la ke alii ia Betesura, a hoonoho iho la i ka poe koa malaila e malama ia wahi.
51 Hoʻopilikia ihola ʻo ia ia wahi i nā lā he nui;
52 No ia mea, hana iho la lakou i na enekini e ku e i ko lakou mau enekini, a hoopaa iho la lakou i ke kaua loihi.
53 A ma hope iho, ʻai ʻole ko lākou mau ipu, (no ka mea, ʻo ka hiku ia o ka makahiki, a ʻo ka poʻe ma Iudea i hoʻopakele ʻia mai ko nā ʻāina ʻē mai, ua ʻai lākou i ke koena o ka waihona;)
54 He kakaikahi wale no i koe ma kahi hoano, no ka ikaika nui ana o ka wi maluna o lakou, a maalea lakou e hoopuehu, kela kanaka keia kanaka i kona wahi iho.
55 Ia manawa, lohe aʻela ʻo Lusia i ka ʻōlelo ʻana mai, ua hoʻonoho ʻo Pilipo, ka mea a ʻAtioko ke aliʻi, i kona wā e ola ana, e hoʻokiʻekiʻe i kāna keiki iā ʻAtioko, i aliʻi;
56 Ua hoʻihoʻi ʻia mai loko mai o Peresia a me Media, a me ka pūʻali koa o ke aliʻi i hele pū me ia, a ua ʻimi ʻo ia e lawe i ka hoʻoponopono ʻana i nā mea nona.
57 No ia mea, hele wikiwiki aʻela ia, ʻī akula i ke aliʻi, a me nā luna koa, a me ka poʻe koa, Ke pohō nei mākou i kēlā lā i kēia lā, a ʻo kā mākou ʻai he ʻuʻuku, a ʻo kahi a mākou e hoʻopilikia ai, ua ikaika ia, a me nā mea o ke aupuni. e moe ma luna o mākou:
58 Ano hoi, e hoaloha kakou i keia poe kanaka, a e kuikahi me lakou, a me ko lakou lahuikanaka a pau;
59 A e hoʻohiki me lākou, e ola lākou ma muli o ko lākou mau kānāwai, e like me ka mea ma mua: no ka mea, ua huhū lākou, a ua hana lākou i kēia mau mea a pau, no ka mea, ua hoʻopau mākou i ko lākou mau kānāwai.
60 A ua ʻoluʻolu ke aliʻi a me nā aliʻi; a ae mai la lakou ia mea.
61 Hoʻohiki ihola ke aliʻi a me nā aliʻi iā lākou, a hele akula lākou i waho o ka pā kaua.
62 A laila komo akula ke aliʻi i ka mauna ʻo Ziona; aka, i kona ike ana i ka ikaika o ia wahi, ua uhai oia i kana hoohiki ana i hana'i, a kauoha aku la e wawahi i ka paa puni.
63 Ma hope iho, hele wikiwiki aʻela ia, a hoʻi i ʻAnetiokia, kahi i loaʻa ai iā ia ʻo Pilipo ke aliʻi o ke kūlanakauhale;

MOKUNA 7

1 I ka makahiki haneri a me kanalimakumamakahi, haalele o Demeterio ke keiki a Seleuku mai Roma aku, a pii aku la me kekahi poe kanaka uuku i ke kulanakauhale o kahakai, a noho alii iho la ia malaila.
2 A i kona komo ʻana i loko o ka hale aliʻi o kona poʻe kūpuna, ua lawe ʻo ia i kona poʻe koa iā ʻAtioko a me Lusia, e alakaʻi iā lākou i ona lā.
3 No ia mea, i kona ike ana, i iho la ia, Mai ike aku au i ko lakou mau maka.
4 A pepehi iho la kona poe koa ia lakou. A i ka wa i hoonohoia'i o Demeterio maluna o ka nohoalii o kona aupuni.
5 Hele mai la io na la na kanaka hewa a pau o ka Iseraela, me Alekimo ka mea i makemake e lilo i kahuna nui, i luna no lakou.
6 A hoopii aku la lakou i na kanaka i ke alii, i aku la, Ua pepehi o Iuda a me kona poe hoahanau i kou mau makamaka a pau, a ua kipaku mai ia makou mai ko makou aina aku.
7 ʻĀnō hoʻi, e hoʻouna aku ʻoe i kekahi kanaka āu i hilinaʻi ai, a e hoʻokuʻu aku iā ia e hele e ʻike i ka pōʻino āna i hana mai ai i waena o kākou, a ma ka ʻāina o ke aliʻi, a e hoʻopaʻi ʻo ia iā lākou me ka poʻe kōkua a pau.
8 A laila, koho aʻela ke aliʻi iā Bakidesa, i hoaaloha o ke aliʻi, i noho aliʻi ma kēlā ʻaoʻao o ke kai, he kanaka koʻikoʻi ma ke aupuni, a mālama pono i ke aliʻi;
9 A hoouna aku la oia ia ia me ua Alekimus hewa la, ana i hoolilo ai i kahuna nui, a kauoha aku la e hoopai oia i na mamo a Iseraela.
10 Hele aku la lakou me ka mana nui i ka aina o Iudea, a hoouna aku la lakou i na elele io Iuda la a me kona poe hoahanau, me ka olelo hoopunipuni me ka maluhia.
11 Aka, aole lakou i malama i ka lakou olelo; no ka mea, ua ike lakou ua hele mai lakou me ka mana nui.
12 Alaila, hoakoakoa mai la lakou i ka poe kakauolelo io Alekimo laua o Bakidesa, e imi i ka pono.
13 ʻO ko ʻAsia ka poʻe mua i waena o nā mamo a ʻIseraʻela i ʻimi i ke kuʻikahi me lākou.
14 No ka mea, i mai la lakou, O ke kahuna no na mamo a Aarona, ua hele mai ia me keia poe koa, aole ia e hana ino mai ia kakou.
15 ʻŌlelo akula ʻo ia iā lākou me ka maluhia, a hoʻohiki ihola iā lākou, ʻĪ akula, ʻAʻole mākou e hana ʻino iā ʻoukou, ʻaʻole hoʻi i ko ʻoukou mau hoaaloha.
16 No laila, manaʻoʻiʻo lākou iā ia;
17 Ua kipaku lakou i ka io o kou poe haipule, a ua hookahe lakou i ko lakou koko a puni Ierusalema, aohe mea nana lakou e kanu.
18 No ia mea, kau mai ka makau a me ka weliweli o lakou maluna o na kanaka a pau, i iho la lakou, Aohe oiaio, aohe pono iloko o lakou; no ka mea, ua haihai lakou i ka berita a me ka hoohiki a lakou i hana'i.
19 Mahope iho, hele aku la o Bakidesa mai Ierusalema aku, a kukulu iho la i kona mau halelewa ma Bezeta; lua.
20 A laila hāʻawi ʻo ia i ka ʻāina iā ʻAlekemo, a waiho pū me ia i ka mana e kōkua iā ia: a hele akula ʻo Bakidesa i ke aliʻi.
21 Aka, paio aku la o Alekimo no ka kahuna nui.
22 A hoʻākoakoa maila i ona lā ka poʻe a pau i hoʻopilikia i nā kānaka, ka poʻe i hoʻolilo i ka ʻāina ʻo Iuda i ko lākou lima, a hana ʻino nui lākou i loko o ka ʻIseraʻela.
23 A ʻike akula ʻo Iuda i ka hewa a pau a ʻAlekemo a me kona poʻe i hana ai i waena o nā mamo a ʻIseraʻela, ma luna o nā lāhui kanaka.
24 Hele aku la ia i na mokuna a pau o Iudea a puni, a hoopai aku i ka poe i kipi ia ia, i aa ole ai lakou e hele i ka aina.
25 Ma kēlā ʻaoʻao, i ka ʻike ʻana o ʻAlekemo ua lanakila ʻo Iuda a me kāna poʻe, a ʻike ʻo ia ʻaʻole hiki iā ia ke hoʻomanawanui i ko lākou ikaika, hele hou akula ia i ke aliʻi, a ʻōlelo aku i nā mea ʻino loa i hiki iā ia.
26 A laila, hoʻouna akula ke aliʻi iā Nikanora, i kekahi o kona poʻe aliʻi koʻikoʻi, he kanaka hoʻowahāwahā i ka ʻIseraʻela, me ke kauoha e luku i nā kānaka.
27 A hele mai la o Nikanora i Ierusalema me ka poe koa nui; A hoouna aku la ia Iuda a me kona poe hoahanau me ka hoopunipuni me na olelo aloha, i aku la,
28 Mai kaua kaua mawaena o kaua; E hele pū au me nā kānaka ʻuʻuku, i ʻike au iā ʻoe me ka maluhia.
29 A hele mai la ia io Iuda la, a aloha lakou kekahi i kekahi me ka maluhia. Aka, ua makaukau na enemi e lawe aku ia Iuda me ka ikaika.
30 A ʻo ka mea i ʻike ʻia e Iuda, i kona hele ʻana mai i ona lā me ka hoʻopunipuni, makaʻu loa ihola ia iā ia, ʻaʻole e ʻike hou i kona maka.
31 A ʻo Nikanora hoʻi, i kona ʻike ʻana ua ʻike ʻia kāna ʻōlelo aʻo, hele akula ia e kaua aku iā Iuda ma ka ʻaoʻao o Kaparesalama.
32 Ma laila i pepehi ʻia ai ma ka ʻaoʻao o Nikanora, ʻelima paha tausani kānaka, a ʻo ke koena i holo i ke kūlanakauhale o Dāvida.
33 Ma hope iho, piʻi aʻela ʻo Nikanora i ka mauna ʻo Ziona;
34 Aka, hoomaewaewa aku la oia ia lakou, a akaaka mai ia lakou, a hoomaewaewa aku ia lakou, a olelo hookiekie.
35 A hoohiki iho la me kona huhu, i aku la, Ina aole e haawiia mai o Iuda a me kona poe koa iloko o ko'u lima, ina e hoi hou mai au me ka maluhia, e puhi no au i keia hale;
36 A komo aku la na kahuna, a ku imua o ke kuahu, a me ka luakini, e uwe ana, i aku la,
37 Ua koho mai oe, e ka Haku, i keia hale e kapaia ma kou inoa, a i hale pule a noi aku no kou poe kanaka.
38 E hoopai oe i keia kanaka a me kona poe kaua, a e haule lakou i ka pahikaua;
39 Hele aku la o Nikanora iwaho o Ierusalema, a kukulu iho la i kona mau halelewa ma Betehorona, kahi i halawai ai me ia ka poe kaua no Suria.
40 A hoomoana iho la o Iuda ma Adasa me na kanaka ekolu tausani, a malaila oia i pule ai, i aku la,
41 E ka Haku, i ka wa i olelo hoino ai ka poe i hoounaia mai e ke alii o Asuria, hele aku la kou anela iwaho, a pepehi mai la i hookahi haneri a me kanawalukumamalima tausani o lakou.
42 Pela e luku ai oe i keia poe kaua imua o makou i keia la, i ike na mea i koe, ua olelo hoino oia i kou keenakapu, a e hoohewa oe ia ia e like me kona hewa.
43 A i ka lā ʻumikumamākolu o ka malama ʻo ʻAdara, hui pū nā pūʻali i ke kaua;
44 A ike ko Nikanora poe koa, ua pepehiia oia, hoolei aku la lakou i na mea kaua, a holo aku la.
45 A hahai lakou ia lakou i ka la hele ana, mai Adasa a hiki i Gazera, e hookani ana lakou i ka puwaikaua mahope o lakou.
46 No ia mea, hele mai la lakou iwaho o na kulanakauhale a pau o Iudea a puni, a pani ia lakou; a huli lakou i hope i ka poe alualu ia lakou, a pau lakou i ka pepehiia i ka pahikaua, aole i koe kekahi o lakou.
47 Mahope iho, lawe lakou i ka waiwai pio, a me ka waiwai pio, a oki aku la i ke poo o Nikanora, a me kona lima akau, ana i o mai ai me ka hookiekie, a lawe aku ia lakou, a kau aku la ia mau mea i Ierusalema.
48 No keia mea, olioli nui na kanaka, a malama lakou ia la i la olioli nui.
49 A ua kauoha aku lakou e malama i keia la i kela makahiki i keia makahiki, oia ka la umikumamakolu o Adara.
50 Pela i maha iki ai ka aina o Iuda.

MOKUNA 8

1 ¶ Ua lohe o Iuda i ko Roma, he poe kanaka ikaika lakou, he poe koa, he poe makemake i ka poe a pau i hui pu me lakou, a e hana i kuikahi me ka poe a pau i hele aku io lakou la;
2 He poe kanaka koa nui lakou. Ua haʻi ʻia nō hoʻi iā ia nā kaua a me nā hana maikaʻi a lākou i hana ai i waena o ko Galatia, a me ko lākou lanakila ʻana iā lākou, a hoʻokupu iā lākou;
3 A me ka mea a lakou i hana'i ma ka aina o Sepania, no ka lanakila ana o na mine kala a me ke gula malaila;
4 A ma ko lakou manao a me ke ahonui, ua lanakila lakou ma ia wahi a pau, oiai he mamao loa ia mai ia lakou aku; A o na'lii hoi i hele ku e mai ia lakou, mai ka palena mai o ka honua, a hiki i ka wa e hoohihia ai lakou, a haawi ia lakou i ka hoohiolo nui ia lakou, a hookupu mai ke koena ia lakou i kela makahiki i keia makahiki.
5 Eia kekahi, i ko lakou hoohihia ana i ke kaua ana ia Pilipo, a me Perseus, ke alii o ko Kitima, a me na mea e ae i hookiekie ae ia lakou iho, a lanakila maluna o lakou.
6 Pehea hoi o Anetioko, ke alii nui o Asia, ka mea i hele ku e mai ia lakou i ke kaua, me na elepani he haneri a me ka iwakalua, me na hoohololio, a me na kaa, a me ka poe koa nui loa, ua pilikia ia lakou;
7 A i ko lakou hopu ana ia ia e ola ana, a ua hoohiki lakou e hookupu nui oia, a me ka poe e noho alii ana mahope ona, a e haawi i mau mea paa, a me ka mea i hooholoia.
8 A me ka aina o Inia, a me Media, a me Ludia, a me na aina maikai loa, a lakou i lawe ai mai ona aku la, a haawi aku i ke alii ia Eumena.
9 A ua manao ko Helene e hele mai e luku ia lakou;
10 A i ko lakou ike ana, hoouna aku la lakou i kekahi aliikoa e ku e ia lakou, a i ke kaua ana me lakou, a make lakou i na mea he nui loa, a lawe pio aku la i ka lakou mau wahine, a me ka lakou mau keiki, a hao iho la ia lakou, a lilo ko lakou aina, a wawahi iho la i ko lakou ikaika. a lawe mai ia lakou i kauwa na lakou a hiki i keia la.
11 Ua haʻi ʻia aku hoʻi iā ia, ua luku lākou, a ua hoʻolilo hoʻi i nā aupuni ʻē aʻe a pau a me nā mokupuni i kūʻē mai iā lākou;
12 Akā, me ko lākou mau hoaaloha, a me ka poʻe i hilinaʻi iā lākou, mālama lākou i ke kuʻikahi, a ua lanakila lākou i nā aupuni ma kahi lōʻihi a kokoke mai, a makaʻu iā lākou ka poʻe a pau i lohe i ko lākou inoa.
13 A ʻo ka poʻe a lākou e kōkua ai i ke aupuni, ʻo ia ke aliʻi; a ʻo ka mea a lākou e makemake hou ai, hoʻoneʻe lākou;
14 Akā, no kēia mau mea a pau, ʻaʻole i ʻaʻahu kekahi o lākou i ka lei aliʻi, ʻaʻole hoʻi i ʻaʻahu ʻia i ka lole poni, i mea e hoʻonani ʻia ai.
15 A ua hana lakou i hale ahaolelo no lakou, kahi i noho ai na kanaka ekolu haneri a me ka iwakalua ma ka ahaolelo i kela la i keia la, e kukakuka mau ana no na kanaka, i mea e hooponoponoia'i lakou.
16 A ua hāʻawi lākou i ko lākou aupuni i ke kanaka hoʻokahi i kēlā me kēia makahiki, nāna i hoʻomalu i ko lākou ʻāina a pau, a ua hoʻolohe nā mea a pau iā ia, ʻaʻole he huāhuā ʻaʻole hoʻi ka huhū i waena o lākou.
17 No keia mau mea, koho aku la o Iuda ia Eupolemo ke keiki a Ioane, ke keiki a Ako, a me Iasona ke keiki a Eleazara, a hoouna aku la ia lakou i Roma, e hana i kuikahi me lakou, a e kuikahi.
18 A e noi aku ia lakou e lawe aku i ka auamo mai o lakou aku; no ka mea, ua ike lakou, ua hooluhi wale ke aupuni o ka poe Helene i ka Iseraela.
19 No ia mea, hele aku la lakou i Roma, he huakai nui loa ia, a hiki lakou i ka aha senate, kahi i olelo ai lakou.
20 Ua hoouna mai o Iuda Makabeo, a me kona poe hoahanau, a me na kanaka o ka poe Iudaio, ia makou i o oukou la, e kuikahi a me ke kuikahi me oukou, i kakauia'i makou i poe hoaloha a me na makamaka no oukou.
21 Ua maikai ia mea i ko Roma poe.
22 Eia ke kope o ka episetole a ka senate i kakau hou ai ma na papa keleawe, a hoouna aku i Ierusalema, i loaa ia lakou ka hoomanao ana no ka malu a me ka hui pu ana.
23 Pōmaikaʻi ko Roma, a me ka poʻe Iudaio, ma ke kai, a ma ka ʻāina, a mau loa aku;
24 Ina e hiki mua mai ke kaua maluna o ko Roma, a me ko lakou poe hoalawehana, ma ko lakou aupuni a pau;
25 E kokua mai na kanaka o ka poe Iudaio ia lakou, e like me ka manawa i hoakakaia'i, me ko lakou naau a pau.
26 ʻAʻole hoʻi lākou e hāʻawi i kekahi mea i ka poʻe e kaua mai iā lākou, ʻaʻole hoʻi e kōkua iā lākou me ka ʻai, nā mea kaua, nā kālā, a me nā moku, e like me ka mea i manaʻo ai ko Roma; aka, e malama lakou i ka lakou mau berita me ka lawe ole i kekahi mea no ia mea.
27 Pela no hoi, ina e hiki mua mai ke kaua maluna o ka lahuikanaka o ka poe Iudaio, e kokua mai ko Roma ia lakou me ko lakou naau a pau, e like me ka manawa i hoakakaia'i no lakou.
28 ʻAʻole hoʻi e hāʻawi ʻia ka ʻai na ka poʻe e kūʻē iā lākou, ʻaʻole mea kaua, ʻaʻole kālā, ʻaʻole nā moku, e like me ka manaʻo o ko Roma; aka, e malama lakou i ka lakou mau berita, me ka hoopunipuni ole.
29 Ma keia mau pauku, ua hana ko Roma i berita me ka poe Iudaio.
30 Akā, inā manaʻo kekahi ʻaoʻao a i ʻole kekahi e hui e hoʻohui a hōʻemi paha i kekahi mea, e hiki nō iā lākou ke hana ia mea e like me ko lākou makemake, a ʻo ka mea a lākou e hoʻohui ai a lawe aku paha, e ʻae ʻia ia.
31 A no ka hewa a Demeterio i hana'i i na Iudaio, ua palapala aku makou ia ia, i ka i ana aku, No ke aha la oe i hookaumaha mai ai i kau auamo maluna o ko makou mau makamaka, a ua hui pu oe me na Iudaio?
32 No laila, i ʻōhumu hou lākou iā ʻoe, e hoʻoponopono mākou iā lākou, a e kaua pū me ʻoe ma ke kai a ma ka ʻāina.

MOKUNA 9

1 ¶ Eia kekahi, i ka lohe ʻana o Demeterio ua pepehi ʻia ʻo Nikanora a me kona poʻe koa i ke kaua, hoʻouna ʻo ia iā Bakidesa lāua ʻo ʻAlekemo i ka ʻāina ʻo Iudea, ʻo ka lua ia o ka manawa, a me lākou ka ikaika nui o kona pūʻali.
2 Hele aku la ia ma ke ala e hiki aku ai i Galegala, a kukulu iho la i ko lakou mau halelewa ma ke alo o Masalota, aia ma Arebela, a lanakila lakou, pepehi iho la lakou i kanaka he nui loa.
3 A i ka malama mua o ka makahiki haneri a me kanalimakumamalua, hoomoana lakou imua o Ierusalema.
4 Mai laila aku lākou i hele ai a hiki i Berea, me nā kānaka holo wāwae he iwakālua tausani, a me nā hoʻoholo lio ʻelua tausani.
5 Ua kukulu o Iuda i kona mau halelewa ma Eleasa, a me ia pu me ia na tausanikanaka i waeia.
6 A ike aku la ia i ka lehulehu o kela poe koa, makau loa iho la ia; a ua nui ka poe i hele mai iwaho o ka puali, aole lakou i noho hou, ewalu haneri kanaka wale no.
7 A ike iho la o Iuda, ua hee aku kona poe koa, a ua hoouka mai ke kaua maluna ona, pihoihoi iho la kona naau, a kaumaha loa, no ka mea, aole ona manawa e houluulu ai ia lakou.

8 Aka, i aku la ia i ka poe i koe, E ku ae kakou e pii ku e i ko kakou poe enemi, ina paha e hiki ia kakou ke kaua aku me lakou.
9 Hoino aku la lakou ia ia, i aku la, Aole e hiki ia kakou: ano e hoola kakou i ko kakou ola, a ma keia hope aku, e hoi hou kakou me ko kakou poe hoahanau, e kaua aku ia lakou, no ka mea, he uuku kakou.
10 ʻĪ akula ʻo Iuda, ʻAʻole loa au e hana i kēia mea, a e holo aku mai o lākou aku;
11 Hele aku la ka poe kaua o Bakidesa mai ko lakou mau halelewa aku, a ku imua o lakou, ua maheleia ko lakou poe hoohololio i na poe elua, a o ka poe maa a me ka poe pana pua e hele ana mamua o ka poe kaua, a o ka poe hele mamua, he poe kanaka ikaika lakou a pau.
12 A ʻo Bakidesa, aia nō ia ma ka ʻēheu ʻākau: a hoʻokokoke ka poʻe kaua ma nā ʻaoʻao ʻelua, a hoʻokani ihola lākou i nā pū.
13 ʻO ka ʻaoʻao hoʻi o Iuda, hoʻokani lākou i nā pū, a haʻalulu ka honua i ka halulu ʻana o nā pūʻali, a hoʻomau ke kaua ʻana mai ke kakahiaka a pō.
14 A ike iho la o Iuda, aia ma ka aoao akau o Bakidesa a me ka ikaika o kona poe koa, lawe pu aku la ia i na kanaka paakiki a pau.
15 Ka mea i hooauhee i ka eheu akau, A hahai aku la ia lakou a hiki i ka mauna o Azota.
16 A ʻike akula ka poʻe ʻēheu hema, ua pilikia ko ka ʻēheu ʻākau, hahai akula lākou ma hope o Iuda, a me ka poʻe me ia ma hope.
17 No ia mea, he kaua eha, a nui loa ka poe i pepehiia ma na aoao elua.
18 Ua pepehiia hoi o Iuda, a holo aku la ka poe i koe.
19 A laila lawe aʻela ʻo Ionatana lāua ʻo Simona iā Iuda i ko lāua kaikaina, a kanu ihola iā ia ma ka hale kupapaʻu o kona mau mākua ma Modina.
20 A kanikau lākou iā ia, a kanikau nui ka ʻIseraʻela a pau nona, a kanikau lākou i nā lā he nui, ʻī aʻela,
21 Nani ka haule ana o ke kanaka ikaika, nana i hoopakele i ka Iseraela!
22 A o na mea e ae no Iuda, a me kona kaua ana, a me na hana maikai ana i hana'i, a me kona nui, aole i kakauia, no ka mea, ua nui loa.
23 Ano, mahope iho o ka make ana o Iuda, hoomaka ka poe hewa e hohola i ko lakou mau poo ma na mokuna a pau o ka Iseraela, a ala mai la ka poe a pau i hana i ka hewa.
24 Ia mau lā, he wī nui loa, a kipi ihola ka ʻāina, a hele pū me lākou.
25 A laila, wae akula ʻo Bakidesa i nā kānaka hewa, a hoʻolilo iā lākou i mau haku no ka ʻāina.
26 A imi aku la lakou, a imi i na makamaka o Iuda, a lawe aku ia lakou io Bakidesa la, nana lakou i hoopai ia lakou, a hoino aku la ia lakou.
27 No ia mea, he popilikia nui i loko o ka ʻIseraʻela, ʻaʻole like me ia mai ka wā i ʻike ʻole ʻia ai ke kāula i waena o lākou.
28 No kēia mea, ʻākoakoa maila nā hoaaloha a pau o Iuda, a ʻōlelo maila lākou iā Ionatana,
29 Mai ka make ana o kou kaikaina o Iuda, aohe kanaka e like me ia e hele ku e i ko kakou poe enemi, ia Bakidesa, a me ko kakou lahuikanaka i enemi mai ia kakou.
30 Ano hoi, ua koho makou ia oe i keia la i alii no makou, a i luna koa ma kona hakahaka, i kaua aku ai oe i ko makou kaua.
31 No ia mea, lawe ae la o Ionatana i alii maluna ona ia manawa, a ku ae la ia ma ka hakahaka o Iuda kona kaikaina.
32 A ʻike ʻo Bakidesa, ʻimi ʻo ia e pepehi iā ia
33 A ike iho la o Ionatana, a me Simona kona kaikaina, a me ka poe a pau me ia, holo lakou i ka waonahele o Tekoa, a kukulu iho la i ko lakou mau halelewa ma ka wai o ka punawai o Asepara.
34 A ike o Bakidesa, hele mai la ia a kokoke i Ioredane me kona poe kaua a pau i ka la Sabati.
35 Ua hoouna aku la o Ionatana ia Ioane, i kona kaikaina, he luna o na kanaka, e pule aku i kona poe makamaka i ka Nabata, i waiho mai lakou me lakou i ko lakou ukana, he nui loa.
36 Akā, hele maila nā mamo a Iameri mai Medaba mai, a lawe maila iā Ioane, a me kāna mau mea a pau, a hele pū me ia.
37 Ma hope mai o ia mea, hiki mai ka ʻōlelo iā Ionatana a me Simona kona kaikaina, ua hoʻopaʻa nui nā keiki a Jameri, a ua lawe mai lākou i ka wahine mare mai Nadabata mai me ka lehulehu, he kaikamahine ia na kekahi aliʻi nui o Kanaʻana.
38 No ia mea, hoomanao iho la lakou ia Ioane i ko lakou kaikaina, pii aku la lakou a pee malalo o ka malu o ka mauna.
39 ʻA lawa aʻela ko lākou mau maka i luna, ʻike akula, aia hoʻi, ua nui ka haʻalulu a me ke kaʻa nui;
40 A laila, kū aʻela ʻo Ionatana a me ka poʻe me ia, mai kahi a lākou i hoʻohālua ai, a luku akula iā lākou pēlā, a hāʻule ka poʻe he nui i lalo a make, a ʻauheʻe ke koena i ka mauna, a lawe lākou i nā mea a pau. kā lākou waiwai pio.
41 Pela i lilo ai ka mare i kanikau, a o ka leo o ka lakou mele i kanikau.
42 A pau ko lakou hoopai ana i ke koko o ko lakou kaikaina, hoi hou aku la lakou i ke kahawai o Ioredane.
43 A lohe o Bakidesa, hele mai la ia i ka la Sabati ma kapa o Ioredane me ka mana nui.
44 A laila, ʻōlelo akula ʻo Ionatana i kona poʻe, E piʻi aku kākou i kēia manawa, a e kaua aku no ko kākou ola;
45 No ka mea, aia hoʻi ke kaua ma mua o kākou, a ma hope o kākou, a ʻo ka wai o Ioredane ma kēia ʻaoʻao, a ma kēia ʻaoʻao, ʻo ka puʻu a me ka lāʻau, ʻaʻohe wahi no kākou e kipa aku ai.
46 No laila, e hea aku oukou i ka lani, i hoopakeleia oukou mai ka lima aku o ko oukou poe enemi.
47 A hui pū lākou i ke kaua, ʻō akula ʻo Ionatana i kona lima e pepehi iā Bakidesa, a huli aʻela ia mai ona aku lā.
48 A laila lele ʻo Ionatana a me ka poʻe me ia i loko o Ioredane, a ʻau akula ma kēlā kapa: ʻaʻole naʻe i hele kekahi ma kēlā ʻaoʻao o Ioredane i o lākou lā.
49 A ua pepehiia ma ka aoao o Bakidesa ia la, hookahi tausani kanaka.
50 A ma hope iho, hoʻi maila ʻo Bakidesa i Ierusalema, a hoʻoponopono hou i nā kūlanakauhale ikaika ma Iudea; a me ka pakaua ma Ieriko, a me Emausa, a me Betehorona, a me Betela, a me Timenata, a me Paratoni, a me Tapona, oia kana i hana'i me na pa kiekie, me na ipuka a me na kaola.
51 A hoonoho iho la oia i ka poe koa iloko o lakou, i hana ino lakou i ka Iseraela.
52 Hana iho la ia i ka pakaua, o Betesura, a me Gazera, a me ka halekiai, a hoonoho iho la i ka poe koa iloko o lakou, a me ka ai.
53 Eia kekahi, lawe ae la ia i na keiki a ka poe koikoi o ka aina i mau pakaua, a waiho aku la ia lakou iloko o ka halekiai ma Ierusalema e malamaia'i.
54 A i ka makahiki haneri a me kanalimakumamakolu, i ka malama elua, kauoha ae la o Alekimo e hoohiolo i ka pa o ka pahale o loko o ka luakini; Ua hoohiolo oia i na hana a ka poe kaula
55 A i kona hoomaka ana e huki ilalo, ia manawa ua loohia o Alekimo, a ua keakea kana mau hana, no ka mea, ua paa kona waha, a ua loohia ia i ka lolo, i hiki ole ia ia ke olelo hou aku, aole hoi e kauoha aku. kona hale.
56 A make iho la o Alekimo ia manawa me ka eha nui.

57 A ʻike akula ʻo Bakidesa ua make ʻo ʻAlekemo, hoʻi akula ia i ke aliʻi;
58 A laila ʻahaʻōlelo ka poʻe hewa a pau, ʻīaʻela, Aia hoʻi, ke noho mālie nei ʻo Ionatana a me kona poʻe, ke noho nei lākou me ka makaʻu ʻole;
59 Hele aku la lakou a kuka pu me ia.
60 Alaila hele aku la ia, a hele mai me ka poe koa nui, a hoouna malu aku la i na palapala i kona poe hoahanau ma Iudea, e kii lakou ia Ionatana a me ka poe me ia;
61 No ia mea, lalau aku la lakou i na kanaka o ka aina, na mea nana ia hana ino, he kanalima paha kanaka, a pepehi aku la ia lakou.
62 A ma hope iho, hele akula ʻo Ionatana, a me Simona, a me ka poʻe me ia, i Betebasi ma ka wao nahele, a hoʻoponopono hou aʻe lākou i nā mea i pala, a hoʻoikaika ihola.
63 A ike o Bakidesa ia mea, hoakoakoa iho la ia i kona poe koa a pau, a hoouna aku la i ka poe o Iudea.
64 Alaila, hele aku la ia, a kaua aku la ia Betebasi; a kaua aku lakou ia ia no ka manawa loihi, a hana lakou i na enekini kaua.
65 Haalele iho la o Ionatana i kona kaikaina ia Simona ma ke kulanakauhale, a hele aku la i ke kuaaina, a hele aku la ia me kekahi poe.
66 Pepehi aku la ia ia Odonareka a me kona poe hoahanau, a me na mamo a Pesirona ma ko lakou halelewa.
67 A i kona hoomaka ana e pepehi aku ia lakou, a pii aku la me kona poe koa, hele aku la o Simona me kona poe iwaho o ke kulanakauhale, a puhi aku la i na mea kaua.
68 A kaua aku la lakou ia Bakidesa, ka mea i hoohihia ia ia e lakou, a hoehaeha loa lakou ia ia;
69 No ia mea, ua huhu loa ia i ka poe hewa i haawi mai ia ia e hele i ka aina, no ka mea, ua pepehi oia i na mea he nui o lakou, a manao iho la e hoi i kona aina iho.
70 A ʻike ʻo Ionatana i kēia mea, hoʻouna akula ʻo ia i nā ʻelele i ona lā, i hoʻokuʻikahi ʻo ia me ia, a e hoʻopakele iā lākou i nā pio.
71 ʻO ia ka mea āna i ʻae ai, a hana aku e like me kāna kauoha, a hoʻohiki iā ia, ʻaʻole loa ia e hana ʻino iā ia i nā lā a pau o kona ola ʻana.
72 No ia mea, ia ia i hoihoi mai ai ia ia i ka poe pio ana i lawe ai mamua mai ka aina o Iudea mai, hoi aku la ia a hele aku la i kona aina iho, aole ia i hele hou mai i ko lakou mau mokuna.
73 A oki iho la ka pahikaua mai ka Iseraela aku; a luku aku la ia i na kanaka hewa mai ka Iseraela aku.

MOKUNA 10

1 ¶ I ka makahiki haneri a me kanaono, pii aku la o Alekanedero, ke keiki a Anetioko, i kapaia o Epipana, a hoopio ia Petolemaisa;
2 A lohe ʻo Demeterio ke aliʻi, hoʻākoakoa aʻela ia i ka poʻe koa he nui loa, a hele kūʻē iā ia e kaua.
3 Hoʻouna akula ʻo Demeterio i nā palapala iā Ionatana me nā ʻōlelo aloha, e like me kāna hoʻonui ʻana iā ia.
4 No ka mea, i mai la ia, E kuikahi mua kakou me ia, mamua o kona hui pu ana me Alekanedero e ku e ia kakou.
5 A i ʻole, e hoʻomanaʻo ʻo ia i nā hewa a pau a kākou i hana aku ai iā ia, a i kona poʻe hoahānau a me kona poʻe kānaka.
6 No ia mea, hāʻawi ʻo ia iā ia i ka mana e hōʻuluʻulu i ka poʻe koa, a e hoʻomākaukau i nā mea kaua, i kōkua ai ʻo ia iā ia i ke kaua;
7 A laila hele maila ʻo Ionatana i Ierusalema, a heluhelu ihola i nā palapala ma ke alo o nā kānaka a pau, a me ka poʻe ma ka hale kiaʻi.
8 Makau loa lakou, i ko lakou lohe ana, ua haawi mai ke alii ia ia i ka mana e houluulu i ka poe koa.
9 A laila, hāʻawi aku ka poʻe o ka hale kiaʻi i ko lākou mau mea paʻa iā Ionatana, a hāʻawi ʻo ia iā lākou i ko lākou mau mākua.
10 I ka hana ʻana ia mea, noho ihola ʻo Ionatana ma Ierusalema, a hoʻomaka aʻela ia e kūkulu a hoʻoponopono hou i ke kūlanakauhale.
11 Kauoha aku la ia i ka poe paahana e hana i na pa, a me ka mauna o Ziona, a me na pohaku huinahalike i mea e paa ai ka pa; a hana iho la lakou pela.
12 Holo aku la na malihini ma na pakaua a Bakidesa i kukulu ai;
13 Haʻalele kēlā kanaka kēia kanaka i kona wahi, a hele i kona ʻāina iho.
14 Ma Betesura wale no i noho malie ai kekahi poe i haalele i ke kanawai a me na kauoha, no ka mea, oia ko lakou puuhonua.
15 A lohe aʻela ʻo ʻAlekanedero ke aliʻi i nā ʻōlelo a Demeterio i hoʻouna aku ai iā Ionatana, a haʻi ʻia iā ia nā kaua, a me nā hana maikaʻi āna i hana ai a me kona mau hoahānau, a me nā ʻeha a lākou i hoʻomanawanui ai;
16 Ninau mai la kela, E loaa anei ia kakou kekahi kanaka e? ano, e hoolilo kakou ia ia i hoaloha na kakou.
17 A ma ia mea, kakau iho la ia i palapala, a hoouna aku ia ia, e like me keia mau olelo, i aku la,
18 Ke aloha aku nei ʻo ʻAlekanedero ke aliʻi iā Ionatana i kona kaikaina.
19 Ua lohe makou nou, he kanaka mana nui oe, a he mea pono ke lilo i hoaaloha no makou.
20 No ia mea, i kēia lā, ke hoʻolilo nei mākou iā ʻoe i kahuna nui no kou lāhui kanaka, a e kapa ʻia ʻo ia he hoaaloha no ke aliʻi; (a no ia mea, hoouna mai la oia ia ia i ka lole poni a me ka lei alii gula:) a ke koi mai nei oia ia oe e lawe mai ia makou, a e launa pu me makou.
21 A i ka hiku o ka malama o ka makahiki haneri a me kanaono, i ka ahaaina kauhalelewa, aahu iho la o Ionatana i ka aahu hoano, a houluulu i ka poe kaua, a hoomakaukau i na mea kaua he nui loa.
22 A lohe ʻo Demeterio, minamina loa ia, ʻīaʻela ia,
23 Heaha ka kakou i hana'i, i keakea mai ai o Alekanedero ia kakou e kuikahi me na Iudaio e hooikaika ia ia iho?
24 E palapala aku no hoi au ia lakou i na olelo hooikaika, a e hoohiki ia lakou i na hanohano a me na haawina, i loaa ia'u ko lakou kokua.
25 No ia mea, hoouna aku la ia io lakou la, penei: Ke aloha aku nei o Demeterio ke alii i ka poe Iudaio.
26 No ka mea, ua malama oukou i na berita me makou, a ua hoomau i ko makou aloha, aole i hui pu me ko makou poe enemi, ua lohe makou, a ua olioli.
27 No ia mea, e hoomau oukou i ka malama pono ia makou, a e uku aku makou ia oukou i na mea a oukou e hana mai ai no makou.
28 A e hāʻawi aku ʻo ia iā ʻoe i nā pale he nui, a e hāʻawi iā ʻoe i ka uku.
29 Ano la, ke hookuu aku nei au ia oe, a nou ka'u e hookuu aku ai i na Iudaio a pau i ka hookupu, a me ka oihana paakai, a me ka auhau leialii.
30 A o ka'u mea e lawe ai i ka hapakolu a i ka hua, a me ka hapalua o ka hua o na laau, ke hookuu aku nei au ia mai keia la aku, i ole e laweia'ku lakou mai ka aina o Iudea aku, o na aupuni ekolu i huiia mailoko mai o ka aina o Samaria a me Galilaia, mai keia la a mau loa aku.
31 E hoano hoi o Ierusalema, a me na mokuna, i na hapaumi a me na auhau.
32 A ʻo ka hale kiaʻi ma Ierusalema, ke hāʻawi aku nei au i ka mana ma luna ona, a ke hāʻawi aku nei au i ke kahuna nui e hoʻonoho i loko o laila i nā kānaka āna e manaʻo ai e mālama.

33 A ua hoʻokuʻu wale aku au i nā Iudaio a pau i lawe pio ʻia mai loko mai o ka ʻāina ʻo Iudea a i kekahi ʻāpana o koʻu aupuni, a ke makemake nei au e hoʻokuʻu aku koʻu mau luna a pau i ka ʻauhau o kā lākou holoholona.
34 Eia hoi kekahi, ke makemake nei au, o na ahaaina a pau, a me na Sabati, a me na mahina hou, a me na la nui, a me na la ekolu mamua o ka ahaaina, a me na la ekolu mahope iho o ka ahaaina, he kuokoa no na Iudaio a pau o ko'u aupuni.
35 ʻAʻole hiki i ke kanaka ke hoʻopaʻapaʻa a hoʻomāinoino i kekahi o lākou i kekahi mea.
36 Eia hou, e helu ʻia ma waena o ka poʻe koa o ke aliʻi, he kanakolu tausani kānaka o nā Iudaio, e hāʻawi ʻia aku ka uku no ka poʻe koa a pau o ke aliʻi.
37 A e hoonohoia kekahi poe o lakou iloko o na pakaua o ke alii, a e hoonohoia kekahi o lakou maluna o na oihana o ke aupuni, na mea hilinai; ko lakou mau kanawai ponoi, e like me ka ke alii i kauoha ai ma ka aina o Iudea.
38 A ʻo nā aupuni ʻekolu i hui ʻia ma Iudea mai ka ʻāina ʻo Samaria, e hui pū ʻia lākou me Iudea, i manaʻo ʻia lākou ma lalo o hoʻokahi, ʻaʻole hoʻi e hoʻopaʻa ʻia lākou e hoʻolohe i nā mana ʻē aʻe ma mua o ke kahuna nui.
39 A ʻo Petolemaisa, a me ka ʻāina e pili ana iā ia, ke hāʻawi wale aku nei au ia mea i ke keʻena kapu ma Ierusalema, i mea e pono ai no ke keʻena kapu.
40 A ke haawi aku nei au i na sekela kala he umikumamalima tausani i kela makahiki i keia makahiki, noloko mai o ka mooolelo a ke alii mai na wahi mai.
41 A o ke koena a pau i uku ole ia e na luna e like me ka wa mamua, e haawiia no ia no na hana o ka luakini.
42 A he okoa keia, o na sekela kala elima tausani a lakou i lawe ai mailoko mai o na mea e pono ai ka luakini, i kela makahiki i keia makahiki, e hookuuia keia mau mea, no ka mea, na na kahuna ia e lawelawe ana.
43 A ʻo kēlā mea kēia mea e holo i ka luakini ma Ierusalema, a i ʻole i loko o kēia mau mea, ua aie i ke aliʻi, a i kekahi mea ʻē aʻe, e noho kūʻokoʻa lākou, a me kā lākou mea a pau i loko o koʻu aupuni.
44 No ka mea, ʻo ke kūkulu ʻana a me ka hoʻoponopono ʻana i nā hana o ke keʻena kapu, e hāʻawi ʻia ma ka moʻolelo o ke aliʻi.
45 He oiaio, a no ke kukulu ana i na pa o Ierusalema, a me ka paa ana i ka pa a puni, e haawiia na dala noloko mai o ka mooolelo a ke alii, e like me ke kukulu ana i na pa ma Iudea.
46 A lohe ʻo Ionatana a me nā kānaka i kēia mau ʻōlelo, ʻaʻole lākou i hoʻomaikaʻi iā lākou, ʻaʻole hoʻi i hoʻokipa, no ka mea, hoʻomanaʻo lākou i ka hewa nui āna i hana ai i loko o ka ʻIseraʻela; no ka mea, ua hoeha loa oia ia lakou.
47 Ua olioli nui lakou ia Alekanedero, no ka mea, oia ka mua i noi aku i kuikahi oiaio me lakou, a ua kuikahi mau lakou me ia.
48 A laila hoʻākoakoa aʻela ʻo ʻAlekanedero i ke aliʻi i nā koa nui, a hoʻomoana ihola ma ke alo o Demeterio.
49 A ma hope o ka hui ʻana o nā aliʻi ʻelua, heʻe akula ka pūʻali koa o Demeterio;
50 Hoomau aku la ia i ke kaua ikaika loa a napoo ka la; a make iho la o Demeterio ia la.
51 Ma hope iho, hoʻouna akula ʻo ʻAlekanedero i nā ʻelele iā Ptolemaio ke aliʻi o ʻAigupita, me ka ʻōlelo penei,
52 No ka mea, ua hoʻi hou mai au i koʻu aupuni, a ua hoʻonoho ʻia ma ka noho aliʻi o koʻu poʻe kūpuna, a ua loaʻa iaʻu ke aupuni, a ua hoʻokahuli iā Demeterio, a ua hoʻihoʻi hou i ko mākou ʻāina;
53 No ka mea, mahope iho o ko'u kaua ana me ia, ua pilikia oia a me kona poe koa ia makou, a noho makou ma ka nohoalii o kona aupuni.
54 Ano hoi, e hana kaua i kuikahi, a e haawi mai i kau kaikamahine i wahine na'u;
55 A laila, ʻōlelo maila ʻo Ptolemai ke aliʻi, ʻī maila, Pōmaikaʻi ka lā āu i hoʻi ai i ka ʻāina o kou mau kūpuna, a i noho ai ma ka noho aliʻi o ko lākou aupuni.
56 Ano, e hana aku au ia oe, e like me kau i palapala mai ai; no ka mea, e mare au i ka'u kaikamahine nau e like me kou makemake.
57 A hele aku la o Petolemai mai Aigupita aku me kana kaikamahine o Keleopatera, a hele aku la i Petolemai i ka haneri makahiki a me kanaonokumamalua.
58 Ma kahi i halawai ai ke alii o Alekanedero me ia, haawi aku la ia i kana kaikamahine ia Keleopatera, a hoolaulea aku la i kona mare ana ma Petolemai me ka nani nui, e like me ke ano o na'lii.
59 Ano, ua palapala aku ke alii Alekanedero ia Ionatana e hele mai e halawai me ia.
60 Hele hanohano aku la ia i Petolemai, kahi i halawai ai me na'lii elua, a haawi aku la ia lakou a me ko laua mau makamaka i ke kala a me ke gula, a me na makana he nui loa, a loaa ia ia ka lokomaikaiia mai e lakou.
61 ¶ Ia manawa, ʻākoakoa kūʻē iā ia kekahi poʻe mai ahulau o ka ʻIseraʻela, nā kānaka hewa, e hoʻopiʻi iā ia: ʻaʻole i hoʻolohe ke aliʻi iā lākou.
62 A ʻo ia hoʻi, kauoha aʻela ke aliʻi e wehe i kona ʻaʻahu, a e ʻaʻahu iā ia i ka lole poni: a hana ihola lākou pēlā.
63 Hoonoho iho la oia ia ia ma kahi kaawale, i aku la i kona poe alii, E hele pu me ia i waenakonu o ke kulanakauhale, a e kala aku, i ole e ohumu kekahi ia ia i kekahi mea, aole hoi e hoopilikia kekahi ia ia no kekahi kumu. .
64 A ʻike ka poʻe i hoʻopiʻi iā ia, ua hoʻomaikaʻi ʻia ʻo ia e like me ke kūkala ʻana, a ua ʻaʻahu ʻia i ka lole poni, holo akula lākou a pau.
65 No laila, hoʻohanohano ke aliʻi iā ia, a kākau iā ia i waena o kona mau hoaaloha poʻokela, a hoʻolilo iā ia i duke, a i hui pū i kona aupuni.
66 A ma hope iho, hoʻi maila ʻo Ionatana i Ierusalema me ka maluhia a me ka ʻoliʻoli.
67 Eia kekahi ma ka; haneri a me kanaonokumamalima o ka makahiki i hele mai ai o Demeterio ke keiki a Demeterio mai Kerete mai i ka aina o kona poe kupuna.
68 A lohe ʻo ʻAlekanedero ke aliʻi, minamina ihola ia, a hoʻi akula i ʻAnetioka.
69 A laila, hoʻonoho ʻo Demeterio iā ʻApoloni i kiaʻāina o Kelusiria i luna koa nona, nāna i hōʻuluʻulu i ka poʻe koa nui, a hoʻomoana ihola ma Jamnia, a hoʻouna akula i o Ionatana lā ke kahuna nui, ʻī akula,
70 ʻO ʻoe wale nō ka mea i hoʻokiʻekiʻe kūʻē iā mākou, a ua ʻakaʻaka ʻia au nou, a ua hoʻowahāwahā ʻia;
71 Ano hoi, ina e hilinai oe i kou ikaika iho, e iho mai io kakou nei ma ke kula papu, a malaila kaua e hoao pu ai ia mea; no ka mea, ia'u ka mana o na kulanakauhale.
72 E ninau mai oe, owai la wau, a me na mea e ae e pili ana ia makou, a e hai mai lakou ia oe, aole e hiki i kou wawae ke holo ma ko lakou aina iho.
73 No laila, ʻaʻole e hiki iā ʻoe ke hoʻomanawanui i ka poʻe hoʻoholo lio a me ka mana nui ma ka pāpū, ʻaʻohe pōhaku, ʻaʻohe pōhaku, ʻaʻole hoʻi kahi e holo ai.
74 A lohe ʻo Ionatana i kēia mau ʻōlelo a ʻApoloni, huʻihuʻi ihola ia i kona manaʻo, a wae akula ia i ʻumi tausani kānaka, hele akula ia mai Ierusalema aku, kahi i hālāwai ai ʻo Simona kona kaikaina me ia e kōkua iā ia.
75 A kukulu iho la ia i kona mau halelewa e ku e ia Iope; Ua pani ko Iopa ia ia iwaho o ke kulanakauhale, no ka mea, he poe koa ko Apolonio malaila.

76 A hoʻopilikia akula ʻo Ionatana ia wahi, a laila hoʻokuʻu mai ko ke kūlanakauhale iā ia i loko no ka makaʻu: a lanakila ʻo Ionatana iā Iope.
77 A lohe ʻo ʻApolonio, lawe aʻela ia i ʻekolu tausani kānaka hoʻoholo lio, me ka poʻe holo wāwae he nui loa, a hele akula i ʻAzota, me he mea lā e hele ana, a alakaʻi iā ia i ka pāpū. no ka mea, he nui loa kona poe hoohololio, a ia lakou i hilinai ai.
78 A laila hahai akula ʻo Ionatana ma hope ona a hiki i ʻAzota, kahi i hoʻouka kaua ai ka poʻe kaua.
79 Ua waiho ʻo ʻApolonio i hoʻokahi tausani hoʻoholo lio e hoʻohālua.
80 A ʻike ihola ʻo Ionatana he poʻe hoʻohālua ma hope ona; no ka mea, ua hoʻopuni lākou i kona pūʻali, a ua hoʻolei i nā ihe i nā kānaka, mai kakahiaka a ahiahi.
81 Kū mālie ihola nā kānaka, e like me kā Ionatana i kauoha mai ai iā lākou: a ua luhi nā lio o nāʻenemi.
82 A laila, alakaʻi mai ʻo Simona i kona pūʻali i waho, a hoʻokū iā lākou e kūʻē i ka poʻe hoʻoholo wāwae, (no ka mea, ua pau ka poʻe hoʻoholo lio), ka poʻe i pihoihoi iā ia, a holo akula.
83 ʻO ka poʻe hoʻoholo lio ka poʻe i hoʻopuehu ʻia ma ke kula, holo lākou i ʻAzota, a hele lākou i Betedagona, i ka luakini o ko lākou kiʻi, e malu ai.
84 Aka, puhi aku la o Ionatana i ke ahi ia Azota, a me na kulanakauhale a puni, a lawe aku la i ko lakou waiwai pio; a ʻo ka luakini o Dagona, me ka poʻe i holo i loko, ua puhi ʻo ia i ke ahi.
85 Pela i puhiia'i a pepehiia me ka pahikaua, kokoke i ewalu tausani kanaka.
86 A mai laila aku i hoʻoneʻe ai ʻo Ionatana i kona poʻe kaua, a hoʻomoana kūʻē iā ʻAselona, kahi i hele mai ai nā kānaka o ke kūlanakauhale, a hālāwai me ia me ka hanohano nui.
87 Ma hope iho, hoʻi maila ʻo Ionatana a me kona poʻe koa i Ierusalema, me ka waiwai pio.
88 A lohe ʻo ʻAlekanedero ke aliʻi i kēia mau mea, hoʻomaikaʻi hou aku ʻo ia iā Ionatana.
89 A hoʻouna maila ʻo ia iā ia i ʻeke gula, i mea e pono ai ka poʻe koko o ke aliʻi;

MOKUNA 11

1 ¶ Houluulu ae la ke alii o Aigupita i ka poe koa nui, e like me ke one e moe ana ma kahakai, a me na moku he nui loa, a hele ma ka hoopunipuni e loaa ke aupuni o Alekanedero, a e hui pu me ia.
2 Hele aku la ia i Sepania me ka maluhia, a wehe ae la ko na kulanakauhale ia ia, a halawai me ia;
3 A i ko Ptolemai komo ana iloko o na kulanakauhale, hoonoho iho la ia iloko o kela mea keia mea i ka poe koa e malama ia wahi.
4 A i kona hookokoke ana i Azota, hoike mai lakou ia ia i ka luakini o Dagona i puhiia, a me Azota a me na kula i lukuia, a me na kupapau i hooleiia mawaho, a me na mea ana i puhi ai i ke kaua; no ka mea, ua hoahu lakou ia mau mea ma ke ala ana e hele aku ai.
5 Haʻi akula lākou i ke aliʻi i nā mea a pau a Ionatana i hana ai, i mea e hoʻohewa ai ʻo ia iā ia: akā, noho mālie ke aliʻi.
6 A laila, hālāwai ʻo Ionatana me ke aliʻi me ka hanohano nui ma Iopa, a aloha lākou kekahi i kekahi, a moe ihola.
7 Ma hope iho, i kona hele pū ʻana me ke aliʻi i ka muliwai i kapa ʻia ʻo ʻEleutero, hoʻi hou maila ia i Ierusalema.
8 No ia mea, i ka lilo ana o ke alii o Petolemai i ke alii o na kulanakauhale ma ke kai a hiki i Seleukia ma kahakai, manao iho la ia i na manao ino ia Alekanedero.
9 No ia mea, hoouna aku la ia i na elele i ke alii ia Demeterio, i aku la, E hele mai kakou i kuikahi mawaena o kaua, a e haawi aku au nau i ka'u kaikamahine a Alekanedero, a e noho alii oe ma ke aupuni o kou makuakane.
10 No ka mea, ke mihi nei au i kuu haawi ana i ka'u kaikamahine nana, no ka mea, ua imi mai la oia e pepehi mai ia'u.
11 Pela oia i olelo ino aku ai ia ia, no kona makemake i kona aupuni.
12 No ia mea, lawe aku la ia i kana kaikamahine mai ona aku la, a haawi aku ia ia na Demeterio, a haalele ia Alekanedero, i ikeia ko lakou inaina.
13 Alaila, komo aku la o Petolemai i Anetioka, a kau iho la ia i na leialii elua maluna o kona poo, o ka leialii o Asia a me Aigupita.
14 I keia manawa, noho iho la o Alekanedero ke alii ma Kilikia, no ka mea, ua kipi ia ia ka poe e noho ana ma ia mau aina.
15 A lohe ʻo ʻAlekanedero, hele mai ia e kaua iā ia;
16 Holo akula ʻo ʻAlekanedero i ʻArabia i laila e hoʻomalu ʻia ai; aka, ua hookiekieia ke alii o Ptolemai.
17 No ka mea, wehe ae la o Zabediela no Arabia i ke poo o Alekanedero, a hoouna aku la io Petolemai la.
18 A i ke kolu o ka lā ma hope iho, make nō hoʻi ke aliʻi ʻo Ptolemai;
19 No ia mea, noho alii iho la o Demeterio i ka makahiki haneri a me kanaonokumamahiku.
20 Ia manawa, houluulu o Ionatana i ka poe ma Iudea e lawe i ka halekiai ma Ierusalema;
21 A laila hele mai ka poʻe hewa, ka poʻe inaina i ko lākou poʻe kānaka, hele lākou i ke aliʻi, a haʻi aku iā ia, ua hoʻopilikia ʻo Ionatana i ka hale kiaʻi.
22 A i kona lohe ana, huhu iho la ia, a haalele koke iho la ia, a hele mai i Petolemai, palapala aku la ia Ionatana, i ole e hoopilikia i ka halekiai, aka, e hele koke mai ia e kamailio me ia ma Petolemai.
23 Akā hoʻi, i ka lohe ʻana o Ionatana i kēia, kauoha aʻela ʻo ia e hoʻopilikia hou aku ia wahi;
24 Lawe aʻela ia i ke kālā, a me ke gula, a me nā ʻaʻahu, a me nā makana ʻē aʻe, a hele akula i Petolemaisa i ke aliʻi, kahi i loaʻa ai iā ia ke aloha ʻia i mua o kona maka.
25 Ina paha i ohumu aku kekahi poe kanaka hewa ia ia;
26 Akā, nonoi akula ke aliʻi iā ia e like me ka hana ʻana o kona poʻe ma mua, a hoʻokiʻekiʻe iā ia i mua o kona mau makamaka a pau.
27 A hoʻokūpaʻa iā ia ma ka ʻoihana kahuna nui, a ma nā hanohano a pau i loaʻa iā ia ma mua, a hoʻokiʻekiʻe iā ia i waena o kona mau hoaaloha.
28 A laila noi akula ʻo Ionatana i ke aliʻi e hoʻokuʻu ʻo ia iā Iuda mai ka ʻauhau, a me nā aupuni ʻekolu, a me ka ʻāina ʻo Samaria; a hoohiki mai la oia ia ia i ekolu haneri talena.
29 A ʻae mai ke aliʻi, a kākau ihola ia i nā palapala iā Ionatana no kēia mau mea a pau, penei.
30 Ke aloha aku nei o Demeterio ke alii ia Ionatana kona kaikaina, a i ka lahuikanaka o na Iudaio.
31 Ke hoouna aku nei makou ia oe maanei i ke kope o ka palapala a makou i palapala aku ai i ko makou hoahanau ia Latenane e pili ana ia oe, i ike oe ia mea.
32 Ke aloha aku nei o Demeterio ke alii ia Lasetene i kona makuakane.
33 Ua paa ko makou manao e hana maikai aku i na kanaka o ka poe Iudaio, i ko makou makamaka, a e malama i na berita me makou, no ko lakou manao maikai ia makou.
34 No ia mea, ua hooiaio aku makou ia lakou i na mokuna o Iudea, me na aupuni ekolu o Aperema, a me Luda, a me Rama, i hui pu ia me Iudea mai ka aina o Samaria, a me na mea a pau e pili ana ia lakou, no ka poe a pau e kaumaha ana ma

Ierusalema; ma kahi o ka uku a ke alii i loaa ia lakou i kela makahiki i keia makahiki, no na hua o ka honua a me na laau.
35 A o na mea e ae no makou, o ka hapaumi a me na oihana ia makou, a me na lua paakai, a me na auhau leialii, na makou e pono ai, ke haawi aku nei makou ia lakou a pau no ko lakou kokua.
36 ʻAʻole hoʻi e hoʻopau ʻia kekahi mea o ia mea mai kēia manawa a mau loa aku.
37 ʻĀnō hoʻi, e hana ʻoe i kope o kēia mau mea, a e hāʻawi ʻia iā Ionatana, a e kau ma luna o ka mauna hoʻāno ma kahi e ʻike ʻia ai.
38 A ma hope iho, ʻike aʻela ʻo Demeterio ke aliʻi i ka maluhia o ka ʻāina i mua ona, ʻaʻole hoʻi i kūʻē mai iā ia, hoʻihoʻi akula ia i kona poʻe koa a pau, ʻo kēlā mea kēia mea i kona wahi iho, koe wale nō kekahi poʻe malihini āna i hōʻuluʻulu ai. na moku o na aina e;
39 Eia hoi kekahi, o Terepona kekahi, no ko Alekanedero mua aku, a ike aku la ia i ka ohumu ana o ka poe kaua a pau ia Demeterio, hele aku la ia io Simalekue la no Arabia, nana i hanai ia Anetioko ke keiki opiopio a Alekanedero;
40 A kau ikaika mai la ia ia e haawi i keia opio o Anetioko, i alii ai oia ma ka hakahaka o kona makuakane: nolaila, hai aku la oia ia ia i na mea a pau a Demeterio i hana'i, a me kona poe kanaka kaua i ka inaina ia ia, a malaila oia i noho loihi ai. kau.
41 A ia manawa, hoouna aku la o Ionatana i ke alii ia Demeterio, e kiola oia i ka poe o ka halekiai mai Ierusalema aku, a me ka poe ma na pakaua;
42 No laila, hoʻouna ʻo Demeterio io Ionatana lā, ʻī akula, ʻAʻole au e hana i kēia wale nō no ʻoe a me kou poʻe kānaka, akā, e hoʻomaikaʻi nui aku au iā ʻoe a me kou lāhui kanaka ke loaʻa ka manawa kūpono.
43 Ano hoi, e hana pono oe, ke hoouna mai oe i kanaka no'u e kokua mai ia'u; no ka mea, ua hala aku ko'u ikaika a pau mai o'u aku nei.
44 No ia mea, hoouna aku la o Ionatana ia ia i ekolu tausani kanaka ikaika i Anetioka: a hiki lakou i ke alii, olioli loa ke alii i ko lakou hele ana mai.
45 Aka, hoakoakoaia ka poe o ke kulanakauhale iwaenakonu o ke kulanakauhale, hookahi haneri me ka iwakalua tausani kanaka, a makemake lakou e pepehi i ke alii.
46 No ia mea, hee aku la ke Alii iloko o ka pahale, aka ua malama lakou o ke kulanakauhale i na ala o ke kulanakauhale, a hoomaka ae la e kaua.
47 A laila hea akula ke aliʻi i nā Iudaio e kōkua mai, ka poʻe i hele koke mai i ona lā, a ʻauheʻe akula lākou i loko o ke kūlanakauhale, a pepehi ihola ia lā ma loko o ke kūlanakauhale, hoʻokahi haneri tausani.
48 A puhi lakou i ke kulanakauhale i ke ahi, a loaa ka waiwai pio ia la, a hoopakele lakou i ke alii.
49 A ʻike aʻela ka poʻe o ke kūlanakauhale, ua lilo ke kūlanakauhale i ka poʻe Iudaio e like me ko lākou makemake, emi ihola ko lākou wiwo ʻole;
50 E hāʻawi mai ʻoe i ka maluhia iā mākou, a e hoʻōki nā Iudaio i ka hoʻouka kaua ʻana mai iā mākou a me ke kūlanakauhale.
51 Me ia mea, haalele lakou i ka lakou mau mea kaua, a hana kuikahi; a ua hoohanohanoia na Iudaio imua o ke alii, a imua o ka poe a pau ma kona aupuni; a hoi mai lakou i Ierusalema, me ka waiwai pio he nui loa.
52 Noho ihola ʻo Demeterio ke aliʻi ma ka noho aliʻi o kona aupuni, a ua mālie ka ʻāina i mua ona.
53 Akā naʻe, hoʻopunipuni ʻo ia i nā mea a pau āna i ʻōlelo ai, a hoʻokaʻawale iā ia iho mai o Ionatana aku, ʻaʻole hoʻi ʻo ia i uku aku iā ia e like me ka pōmaikaʻi i loaʻa iā ia, akā hoʻopilikia loa iā ia.
54 A mahope iho, hoi mai la o Terepona, a me ke keiki opio o Anetioko, ka mea i noho alii, a ua hoaliiia.
55 Hoakoakoaia mai io na la na kanaka kaua a pau, ka poe a Demeterio i kipaku aku ai, a kaua aku la lakou ia Demeterio, a huli lakou i ke kua a holo aku la.
56 Lawe ae la hoi o Terepona i na Elepani, a lanakila ia ma Anetioka.
57 Ia manawa, palapala aku la o Anetioko opio ia Ionatana, i aku la, Ke hoopaa nei au ia oe ma ka oihana kahuna nui, a ke hoonoho aku nei au ia oe i luna maluna o na aupuni eha, a i lilo oe i hoaloha o ke alii.
58 A laila, hoʻouna maila ʻo ia iā ia i nā kīʻaha gula e lawelawe ai, a hāʻawi iā ia e inu i ke gula, a e ʻaʻahu ʻia i ka lole poni, a e hoʻokomo i ka pale gula.
59 Hoʻonoho ihola ʻo ia iā Simona i kona kaikaina i luna, mai kahi i kapa ʻia ʻo ke alapiʻi o Turo a hiki i ka mokuna o ʻAigupita.
60 A laila hele akula ʻo Ionatana, a kaʻahele i nā kūlanakauhale ma kēlā ʻaoʻao o ka wai, a ʻākoakoa maila i ona lā ka poʻe koa a pau o Suria e kōkua iā ia: a hiki akula ia i ʻAsekelona, hālāwai maikaʻi ko ke kūlanakauhale me ia.
61 Mai laila aku ia i hele aku ai i Gaza, aka, ua pani ko Gaza ia ia; no ia mea, hoopilikia aku la ia ia, a puhi aku la i na kula o ia wahi i ke ahi, a hao iho la ia.
62 A ma hope iho, i ko Gaza pule ʻana iā Ionatana, hoʻokuʻikahi ʻo ia me lākou, a lawe pio akula i nā keiki a ko lākou poʻe luna, a hoʻouna akula iā lākou i Ierusalema, a kaʻahele i ka ʻāina a hiki i Damaseko.
63 A lohe o Ionatana, ua hele mai na'lii o Demeterio i Kadesa ma Galilaia me ka mana nui, e manao ana e kipaku ia ia mai ka aina aku;
64 Hele aku la ia e halawai me lakou, a haalele iho la ia Simona i kona kaikaina ma ka aina.
65 A laila hoʻomoana ihola ʻo Simona e kūʻē iā Betesura, a kaua akula iā ia i kekahi manawa lōʻihi, a pani ihola.
66 Makemake iho la lakou e kuikahi me ia, a haawi mai la ia ia lakou, alaila kipaku aku la lakou ia lakou mai ia wahi aku, a hoopio i ke kulanakauhale, a hoonoho iho la i poe koa maloko.
67 A ʻo Ionatana a me kona poʻe kaua, hoʻomoana lākou ma ka wai o Genesara, a i kakahiaka aʻe, hiki lākou iā lākou i ka pāpū ʻo Nasora.
68 A ia hoi, halawai mai la ka poe malihini me lakou ma ka papu, a hoohalua lakou ia ia ma na mauna, a hele ku e mai ia ia.
69 A i ka wā i kū aʻe ai ka poʻe hoʻohālua mai ko lākou wahi aku, a hoʻouka kaua, ʻauheʻe akula ka poʻe a pau ma ka ʻaoʻao o Ionatana;
70 ʻAʻole i koe kekahi o lākou, ʻo Matatia wale nō ke keiki a ʻAbesaloma, a me Iuda ke keiki a Kalepi, nā luna koa.
71 A laila haehae ihola ʻo Ionatana i kona ʻaʻahu, hoʻolei ihola i ka lepo ma luna o kona poʻo, a pule akula.
72 A ma hope iho, huli hou ʻo ia i ke kaua, a hoʻoʻauheʻe iā lākou, a holo lākou.
73 A ʻike akula kona poʻe kānaka heʻe i kēia, huli hou lākou i ona lā, a hahai pū me ia a hiki i Kadesa, a i ko lākou mau halelewa iho, a ma laila lākou i hoʻomoana ai.
74 Pela i pepehiia'i ko na aina e ia la, ekolu paha tausani kanaka; a hoi aku la o Ionatana i Ierusalema.

MOKUNA 12

1 ¶ A ʻike akula ʻo Ionatana i ke kau ʻana o ka manawa nāna, wae akula ʻo ia i kekahi mau kānaka, a hoʻouna akula iā lākou i Roma, e hōʻoiaʻiʻo a e hoʻomaikaʻi hou i ko lākou aloha me lākou.

2 Hoouna aku la oia i na palapala i ko Lacedemonia, a i na wahi e ae, no ia mea.
3 A hele aku la lakou i Roma, a komo aku la i ka aha senate, i aku la, Ua hoouna mai o Ionatana ke kahuna nui, a me na kanaka o na Iudaio ia makou io oukou la, i mea e hooikaika ai oukou i ka launa pu ana me lakou, a me ka berita. , e like me ka wa kahiko.
4 No keia mea, haawi aku la ko Roma ia lakou i na palapala i na kiaaina o na wahi a pau, e alakai ia lakou i ka aina o Iudea me ka maluhia.
5 Eia ke kope o na palapala a Ionatana i kakau ai i ko Lacedemonia.
6 ʻO Ionatana ke kahuna nui, a me nā lunakahiko o ka lāhui kanaka, a me nā kāhuna, a me nā mea ʻē aʻe o nā Iudaio, ke aloha aku nei ko lākou poʻe hoahānau i ko lākou poʻe hoahānau.
7 Ua hoouna mua ia na palapala ia Onia ke kahuna nui na Dariu mai, ka mea i alii ai iwaena o oukou ia manawa, e hoike aku i ko makou mau hoahanau, e like me ke kope i kakauia ma lalo nei.
8 Ia manawa, nonoi aku la o Onia i ka elele i hoounaia mai me ka hanohano, a loaa ia ia na palapala i hoikeia mai ai ka berita a me ka hoaloha.
9 No ia mea, ʻo mākou kekahi, ʻaʻole naʻe o mākou hemahema i kēia mau mea, i loaʻa iā mākou nā puke hemolele o ka palapala hemolele ma ko mākou lima e hōʻoluʻolu iā mākou;
10 Ua hoʻāʻo naʻe ʻoukou e hoʻouna aku iā ʻoukou i mea e hoʻoikaika ai i ka hoahānau, a me ka launa pū ʻana, o lilo mākou i mau malihini iā ʻoukou;
11 No ia mea, me ka hooki ole, i na ahaaina a me na la pono e ae, ke hoomanao nei makou ia oukou i na mohai a makou e kaumaha aku ai, a me ka makou pule, ma ke kumu pono, a me ka mea pono ia makou e manao i na hoahanau.
12 A ua hauoli makou i kou hanohano.
13 A ʻo mākou iho, ua loaʻa iā mākou nā pilikia a me nā kaua ma nā ʻaoʻao a pau, no ka mea, ua kaua mai nā aliʻi a puni mākou iā mākou.
14 ʻAʻole naʻe mākou e hoʻopilikia iā ʻoukou, ʻaʻole i nā mea ʻē aʻe o ko mākou mau hoa kaua a me nā hoaaloha, i kēia mau kaua.
15 No ka mea, he kokua no kakou mai ka lani mai, e kokua mai ana ia kakou;
16 No keia mea, koho makou ia Numenio ke keiki a Anetioko, a me Anetipatera ke keiki a Iasona, a hoouna aku la ia laua i ko Roma, e hooikaika hou i ko kakou launa pu ana me lakou, a me ka berita mua.
17 Kauoha aku la makou ia lakou e hele io oukou la, e uwe aku, a e haawi aku ia oukou i ka makou mau palapala, no ka hana hou ana i ko makou hoahanau.
18 No ia mea, e hana pono oukou ke hai mai ia makou.
19 Eia ke kope o na palapala a Oniares i hoouna aku ai.
20 ʻO ʻAreu ke aliʻi o ka poʻe Lakedemoana iā ʻOnia ke kahuna nui, ke aloha aku nei.
21 Ua ʻike ʻia ma ka palapala, he mau hoahānau ka poʻe Lakedemone a me ka Iudaio, a no ka ʻohana lākou o ʻAberahama.
22 Ano hoi, no ka hiki ana mai o keia i ko makou ike, e hana pono oukou ke palapala mai ia makou i ko oukou pomaikai.
23 Ke palapala hou aku nei makou ia oukou, no makou ka oukou holoholona, a me ka makou waiwai, a no ka makou ka makou, no ia mea, ke kauoha aku nei makou i ko makou mau elele e hoike aku ia oukou ma keia mea.
24 A lohe ʻo Ionatana ua hele mai nā aliʻi o Demebio e kaua iā ia me ka poʻe koa ʻoi aku ka nui ma mua,
25 Hele aku la ia mai Ierusalema aku, a halawai me lakou ma ka aina o Amati: no ka mea, aole ia i hoomaha ia lakou e komo i kona aina.
26 Hoouna aku la oia i na kiu i ko lakou mau halelewa, a hoi hou mai la lakou, a hai aku la ia ia, ua hoonohoia lakou e hele maluna o lakou i ka po.
27 No ia mea, i ka napoʻo ʻana o ka lā, kauoha aʻela ʻo Ionatana i kona poʻe kānaka e kiaʻi, a e hoʻopaʻa i nā mea kaua, i mākaukau lākou i ke kaua ia pō a pau;
28 Akā, i ka lohe ʻana o ka poʻe ʻenemi, ua mākaukau ʻo Ionatana a me kona poʻe kānaka i ke kaua, makaʻu lākou, a haʻalulu i loko o ko lākou naʻau, a hoʻā ihola lākou i ke ahi ma ko lākou wahi hoʻomoana.
29 ʻAʻole naʻe i ʻike ʻo Ionatana a me kona poʻe i ia mea a kakahiaka;
30 A hahai akula ʻo Ionatana ma hope o lākou, ʻaʻole naʻe i loaʻa iā lākou;
31 No ia mea, huli aʻela ʻo Ionatana i ko ʻArabia, i kapa ʻia ʻo Zabada, a pepehi akula iā lākou, a lawe aku i ko lākou waiwai pio.
32 Hele aku la ia mai ia wahi aku, a hele i Damaseko, a kaahele ae la ia aina a pau.
33 Hele aku la hoi o Simona, a kaahele i ka aina a hiki i Askelona, a me na pakaua e pili ana ilaila, huli ae la ia i Iope, a lanakila iho la ia.
34 No ka mea, ua lohe ʻo ia e hāʻawi lākou i ka pā kaua i ka poʻe i lawe iā Demeterio; nolaila, hoonoho iho la ia i wahi koa malaila e malama ia mea.
35 ¶ Ma hope iho, hoʻi hou maila ʻo Ionatana i kona hale, a hōʻuluʻulu aʻela i nā lunakahiko o nā kānaka, a kūkākūkā pū me lākou e hana i nā pā kaua ma Iudea;
36 A hookiekie ae la i na pa o Ierusalema, a kukulu iho la i mauna nui mawaena o ka halekiai a me ke kulanakauhale, i mea e hookaawale ai ia mea mai ke kulanakauhale aku, i hiki ole ai ke kuai lilo aku, aole hoi ke kuai lilo aku ilaila.
37 No keia mea, hoakoakoa lakou e kukulu i ke kulanakauhale, no ka mea, ua hiolo kekahi hapa o ka pa ma ke kahawai ma ka aoao hikina, a hana hou lakou i ka mea i kapaia o Kapenata.
38 A kukulu iho la o Simona ia Adida ma Sepela, a hooikaika ia ia me na ipuka a me na kaola.
39 A imi iho la o Terepona e loaa ke aupuni o Asia, a e pepehi ia Anetioko ke alii, i kau ai oia i ka leialii maluna o kona poo iho.
40 Aka, makau iho la ia o ae mai o Ionatana ia ia, a e kaua mai oia ia ia; nolaila, imi iho la ia i ke ala e hopu ai ia Ionatana, i pepehi ai oia ia ia. Hele aku la ia, a hiki i Betesana.
41 A laila hele akula ʻo Ionatana e hālāwai me ia me nā kānaka he kanahā tausani i wae ʻia no ke kaua, a hiki i Betesana.
42 A ʻike akula ʻo Teripona iā Ionatana e hele mai me ka poʻe koa he nui loa, ʻaʻole ia i ʻaʻa e ʻō aku i kona lima iā ia;
43 Akā, hoʻokipa maikaʻi iā ia, a hoʻomaikaʻi aku iā ia i kona mau hoaaloha a pau, a hāʻawi aku iā ia i nā makana, a kauoha aku i kona poʻe kaua e hoʻoloheiā ia e like me kāna iho.
44 ʻĪ akula hoʻi ʻo ia iā Ionatana, No ke aha lā ʻoe i hoʻolilo ai i kēia poʻe kānaka a pau i ka pilikia nui, ʻaʻohe kaua ma waena o kākou?
45 No laila, e hoʻihoʻi hou aku ʻoe iā lākou i ko lākou hale, a e koho i mau kānaka liʻiliʻi e lawelawe nau, a e hele pū ʻoe me aʻu i Petolemai, no ka mea, naʻu ia e hāʻawi aku iā ʻoe, a me ke koena o nā pā kaua, a me nā mea paʻa, a me nā mea a pau i mālama ʻia. ʻO wau hoʻi, e hoʻi au a e hele aku;
46 A manaʻoʻiʻo ʻo Ionatana iā ia, hana ʻo ia e like me kāna kauoha iā ia, a hoʻokuʻu akula i kona poʻe kaua, a hele akula i ka ʻāina ʻo Iudea.

47 A ekolu tausani kanaka ana i malama ai me ia iho, elua tausani ana i hoouna aku ai i Galilaia, a hookahi tausani i hele pu me ia.
48 A i ko Ionatana komo ʻana i Petolemai, pani ihola ko Petolemai i nā puka, a hoʻopaʻa akula iā ia, a pepehi ihola lākou i ka poʻe a pau i hele pū me ia me ka pahi kaua.
49 A laila, hoʻouna akula ʻo Teripona i ka poʻe koa wāwae a me nā hoʻoholo lio i Galilaia, a i ka pāpū nui, e luku i ko Ionatana poʻe koa.
50 A ʻike lākou ua hopu ʻia ʻo Ionatana a me ka poʻe me ia, a ua pepehi ʻia, hoʻoikaika lākou kekahi i kekahi; a hele kokoke aku me ka makaukau e kaua.
51 No ia mea, ʻo ka poʻe i hahai ma hope o lākou, ʻike ihola lākou ua mākaukau lākou e kaua no ko lākou ola, a laila hoʻi hou lākou.
52 A hele maluhia lakou a pau i ka aina o Iuda, a malaila lakou i uwe ai ia Ionatana, a me ka poe me ia, a makau loa iho la lakou; no ia mea, kanikau nui ka ʻIseraʻela a pau.
53 A laila ʻimi nā lāhui kanaka a pau e hoʻopuni ana iā lākou e luku iā lākou;

MOKUNA 13

1 ¶ A lohe ae la o Simona, ua houluulu o Terepona i ka poe koa nui e hele mai i ka aina o Iudea, a e luku aku ia wahi;
2 A ike iho la ia i na kanaka e haalulu nui ana a me ka makau, pii aku la ia i Ierusalema, a hoakoakoa iho la i kanaka;
3 A paipai aku la ia lakou, i ka i ana, Ua ike no oukou i na mea nui a'u, a me ko'u poe hoahanau, a me ko ka hale o ko'u makuakane i hana'i no na kanawai a me ka luakini, i na kaua a me na pilikia a makou i ike ai.
4 No ka mea, ua pepehi ʻia koʻu poʻe hoahānau a pau no ka ʻIseraʻela, a ʻo wau wale nō ke koe.
5 ʻĀnō hoʻi, ʻaʻole loa iaʻu e mālama i koʻu ola iho i nā manawa pōpilikia;
6 He oiaio, e hoopai aku au i ko'u lahuikanaka, a me ke keenakapu, a me na wahine a kakou, a me na keiki a kakou;
7 A lohe na kanaka i keia mau olelo, ola ae la ko lakou naau.
8 ʻŌlelo maila lākou me ka leo nui, ʻī maila, E lilo ʻoe i luna no mākou ma ka hakahaka o Iuda a me Ionatana kou kaikaina.
9 E kaua aku oe i ko makou kaua, a o ka mea au e kauoha mai ai ia makou, oia ka makou e hana'i.
10 A laila hōʻuluʻulu ʻo ia i nā kānaka kaua a pau, a wikiwiki ʻo ia e hoʻopau i nā pā o Ierusalema, a hana ihola ia i ka pā a puni.
11 Hoʻouna akula hoʻi ʻo ia iā Ionatana ke keiki a ʻAbesoloma, a me ia pū kekahi poʻe koa nui i Iope;
12 Hele aku la o Terepona mai Petoleuma aku me ka ikaika nui e hoouka mai i ka aina o Iudea, a o Ionatana pu kekahi me ia ma kahi paa.
13 A kukulu iho la o Simona i kona mau halelewa ma Adida, e ku pono ana i ka papu.
14 A ike iho la o Terepona ua ku ae o Simona ma kahi o Ionatana kona kaikaina, a ua manao ia e kaua pu me ia, hoouna aku la ia i na elele io na la, i aku la,
15 No ka mea, iā mākou ʻo Ionatana kou kaikaina, he kālā ia i ʻaiʻē ai i ka waiwai o ke aliʻi, no ka ʻoihana i hāʻawi ʻia iā ia.
16 No laila, e hoʻouna aku ʻoe i hoʻokahi haneri tālena kālā, a me kāna mau keiki kāne ʻelua i poʻe paʻa, i ʻole e kipi mai ia iā mākou i kona wā e kaʻawale ai, a e hoʻokuʻu aku mākou iā ia.
17 No ia mea, ua ʻike ʻo Simona ua ʻōlelo hoʻopunipuni lākou iā ia, ua hoʻouna ʻo ia i ke kālā a me nā kamaliʻi, o hoʻomāʻewaʻewa nui ʻo ia i nā kānaka.
18 ʻO wai lā ka mea i ʻōlelo, No kaʻu hoʻouna ʻole ʻana aku iā ia i ke kālā a me nā keiki, no laila ua make ʻo Ionatana.
19 Hoʻouna akula ʻo ia iā lākou i nā keiki a me nā haneri tālena: akā, hoʻopunipuni ʻo Teripona, ʻaʻole ia i hoʻokuʻu iā Ionatana.
20 A mahope iho, hele mai o Terepona e hoouka mai i ka aina, a e luku aku ia wahi, e kaapuni ana ma ke ala e hiki aku ai i Adora;
21 A ʻo ka poʻe ma ka hale kiaʻi, hoʻouna akula lākou i nā ʻelele iā Terepona, e hoʻolalelale ʻo ia i kona hele ʻana i o lākou lā ma ka wao nahele, a e hoʻouna aku i ʻai na lākou.
22 No ia mea, hoomakaukau iho la o Teripona i kona poe hoohololio a pau e hele mai ia po; A hele aku la ia a hiki i ka aina o Galaada.
23 A i kona hoʻokokoke ʻana iā Basakama, pepehi ihola ʻo ia iā Ionatana, a ua kanu ʻia ma laila.
24 Mahope iho, hoi aku la o Terepona, a hele aku la i kona aina iho.
25 A laila hoʻouna akula ʻo Simona, a lawe aʻela i nā iwi o Ionatana kona kaikaina, a kanu ihola ma Modina, ke kūlanakauhale o kona mau kūpuna.
26 Kanikau nui iho la ka ʻIseraʻela a pau nona, a kanikau lākou iā ia i nā lā he nui.
27 Hana iho la hoi o Simona i kiahoomanao maluna o ka halekupapau o kona makuakane a me kona poe hoahanau, a hookiekie ae la ia i na maka, me ka pohaku i kalaiia mahope a mamua.
28 Hoʻokū aʻela hoʻi ʻo ia i nā pyramida ʻehiku, e kūʻē ana kekahi i kekahi, no kona makua kāne, a no kona makuahine, a no kona mau hoahānau ʻehā.
29 Ma ia mau mea i hana ai oia i na mea maalea, a me ia mau mea ana i kukulu ai i na kia nui, a maluna o na kia i hana ai oia i ko lakou mea kaua a pau i mea e hoomanao mau ai, a ma na moku kaua i kalaiia, i ikeia lakou e ka poe a pau e holo ana ma ke kai. .
30 ʻO ia ka hale kupapaʻu āna i hana ai ma Modina, a ke kū nei ia a hiki i kēia lā.
31 Ua hana hoopunipuni o Teripona i ke alii opio o Anetioko, a pepehi iho la ia ia.
32 A noho alii iho la oia ma kona hakahaka, a hoalii iho la ia ia iho i alii o Asia, a lawe mai la i ka poino nui maluna o ka aina.
33 A kukulu iho la o Simona i na pakaua ma Iudea, a hana iho la i ka pa a puni i na halekiai kiekie, a me na pa nui, a me na ipuka, a me na kaola, a waiho iho la i ka ai maloko.
34 Wae aku la o Simona i kanaka, a hoouna aku la i ke alii ia Demeterio, i mea e haawi aku ai oia i ka maluhia o ka aina;
35 Olelo aku la ke alii Demeterio ia ia, a palapala aku penei;
36 Ke uwe aku nei o Demeterio ke alii ia Simona ke kahuna nui, a me ka hoaaloha o na'lii, a me na lunakahiko a me ka lahuikanaka o na Iudaio.
37 ʻO ka lei aliʻi gula, a me ka ʻaʻahu ʻulaʻula a ʻoukou i hoʻouna mai ai iā mākou, ua loaʻa iā mākou;
38 A ʻo kēlā me kēia berita a mākou i hana ai me ʻoukou, e kūpaʻa nō ia; a ʻo nā pā kaua a ʻoukou i kūkulu ai, no ʻoukou nō ia.
39 A ʻo ka hala a me ka hewa i hana ʻia a hiki i kēia lā, ke kala nei mākou, a me ka ʻauhau lei aliʻi a ʻoukou i ʻaiʻē iā mākou;
40 A e nana oukou i ka poe pono iwaena o oukou e noho ma ko makou pahale, e kakau inoa oukou, i maluhia iwaena o kakou.
41 Pela i laweia'ku ai ka auamo o na lahuikanaka mai ka Iseraela aku i ka makahiki haneri a me kanahiku.
42 Alaila hoomaka ae la na kanaka o ka Iseraela e kakau ma ka lakou mau mea kani, a me ka olelo paa, I ka makahiki mua o Simona ke kahuna nui, ke kiaaina a me ka luna o na Iudaio.

43 Ia mau lā, hoʻomoana kūʻē ʻo Simona iā Gaza, a hoʻopilikia akula ia wahi a puni; Hana iho la ia i mea enekinia, a hoonoho ia ma ke kulanakauhale, a hahau iho la i kekahi hale kiai, a hoopio iho la.
44 A ʻo ka poʻe ma ka ʻenekini, lele akula lākou i ke kūlanakauhale; a he haunaele nui ma ke kulanakauhale.
45 A haehae iho la na kanaka o ke kulanakauhale i ko lakou aahu, a pii aku la maluna o na pa, me ka lakou mau wahine a me na keiki, a hea aku la me ka leo nui, e nonoi ana ia Simona e haawi mai i ka maluhia no lakou.
46 ʻĪ maila lākou, Mai hana mai ʻoe iā mākou e like me ko mākou hewa, akā, e like me kou aloha.
47 No ia mea, ua oluolu o Simona ia lakou, aole i kaua hou aku ia lakou, aka, kipaku aku la oia ia lakou iwaho o ke kulanakauhale, a hoomaemae iho la i na hale o na kii, a komo aku la iloko me na mele a me ka hoomaikai ana.
48 He oiaio, kipaku aku la oia i na mea haumia a pau mailoko aku o ia mea, a hoonoho iho la i na kanaka malaila e malama i ke kanawai, a hana iho la ia i oi aku ka ikaika mamua o ka mea mamua, a kukulu iho la i wahi noho nona iho.
49 Ua pilikia loa ka poe o ka halekiai ma Ierusalema, aole e hiki ia lakou ke hele iwaho, aole hoi e hele i ke kuaaina, aole hoi e kuai, aole hoi e kuai aku; ma ka wi.
50 Alaila kahea mai la lakou ia Simona, nonoi aku la ia ia e noho hookahi me lakou; a i kona kipaku ana ia lakou mai laila aku, hoomaemae iho la ia i ka halekiai i na mea haumia.
51 A komo iho la iloko ona i ka la iwakaluakumamakolu o ka malama elua, i ka makahiki haneri kanahikukumamakahi, me ka hoomaikai ana, a me na lala laau pama, a me na lira, a me na kimebala, a me na viola, a me na himeni, a me na mele; ua luku ʻia he ʻenemi nui o ka ʻIseraʻela.
52 Ua kauoha no hoi oia e malamaia kela la i kela makahiki i keia makahiki me ka olioli. A ʻo ka puʻu o ka luakini ma ka hale kiaʻi, hoʻoikaika ʻo ia i kona ikaika, a ma laila ʻo ia i noho pū ai me kona poʻe.
53 A ike mai la o Simona, he kanaka koa kana keiki o Ioane, hoonoho iho la oia ia ia i lunakaua no na koa a pau; a noho iho la ia ma Gazera.

MOKUNA 14

1 ¶ A i ka makahiki haneri a me kanahikukumamalua, hoakoakoa ae la o Demeterio ke alii i kona poe koa, a hele aku la i Media e kokua ia ia e kaua aku ia Teripona.
2 A lohe ʻo ʻAresake, ke aliʻi o Peresia a me Media, ua komo ʻo Demeterio ma kona mokuna, hoʻouna akula ʻo ia i kekahi o kāna mau aliʻi e hopu ola iā ia.
3 Hele akula ia a pepehi i ka pūʻali o Demeterio, a hoʻopaʻa iā ia, a alakaʻi iā ia i ʻAresaka, kahi i waiho ʻia ai ʻo ia i loko o ka hale paʻahao.
4 A o ka aina o Iudea, ua malu ia i na la a pau o Simona; no ka mea, ua ʻimi ʻo ia i ka pono o kona lāhui, me ka ʻoluʻolu mau o kona mana a me kona hanohano.
5 A no kona hanohano ʻana i kāna mau hana a pau, pēlā nō ia i lawe ai iā Iope i puʻuhonua, a i ke komo ʻana i nā mokupuni o ke kai.
6 A hoonui ae la ia i na mokuna o kona lahuikanaka, A loaa ia ia ka aina,
7 A houluulu ae la ia i na pio he nui loa, a ia lakou ke aupuni o Gazera, a me Betesura, a me ka halekiai, kahi i lawe aku ai oia i na mea haumia a pau, aohe mea i ku e ia ia.
8 A laila mahi ihola lākou i ko lākou ʻāina me ka maluhia, a hāʻawi mai ka honua i kona hua, a me nā lāʻau o ke kula i kā lākou hua.
9 Noho no ka poe kahiko ma na alanui, e kukakuka pu ana i na mea maikai;
10 Hoʻomākaukau ʻo ia i ʻai no nā kūlanakauhale, a hoʻonoho i nā pā kaua a pau ma loko, i kaulana kona inoa hanohano a hiki i ka hopena o ka honua.
11 Hookuikahi mai la ia ma ka aina, a olioli iho la ka Iseraela me ka olioli nui.
12 No ka mea, noho no kela kanaka keia kanaka malalo o kona kumuwaina a me kona laau fiku, aohe mea nana lakou e hooweliweli.
13 ʻAʻole hoʻi i koe ma ka ʻāina e kaua aku iā lākou;
14 Hooikaika no hoi oia i kona poe kanaka a pau i hoohaahaaia; a o ka poe hoowahawaha i ke kanawai a me ka mea hewa, lawe aku la ia.
15 Ua hoʻonani ʻo ia i kahi hoʻāno, a hoʻonui i nā kīʻaha o ka luakini.
16 A loheia ma Roma, a hiki i Sepeta, ua make o Ionatana, minamina loa lakou.
17 A lohe lakou, ua hooliloia kona kaikaina o Simona i kahuna nui ma kona hakahaka, e alii ana ia i ka aina, a me na kulanakauhale oloko.
18 Kākau akula lākou iā ia ma nā papa keleawe, e hoʻomaikaʻi i ka pilina a me ka berita a lākou i hana ai me Iuda a me Ionatana kona mau hoahānau.
19 Heluheluia keia mau palapala imua o ke anaina kanaka ma Ierusalema.
20 A eia ke kope o na palapala a ko Lacedemonia i hoouna aku ai; Ke uwe aku nei na luna o ko Lacedemoana, a me ke kulanakauhale, ia Simona ke kahuna nui, a me na lunakahiko, a me na kahuna, a me na hoahanau i koe o ka poe Iudaio, o ko kakou poe hoahanau.
21 ʻO nā ʻelele i hoʻouna ʻia i ko mākou poʻe kānaka, ua hōʻike mai lākou iā mākou i ko ʻoukou nani a me ko ʻoukou hanohano;
22 A kakau iho la i na mea a lakou i olelo ai ma ka ahaolelo o na kanaka ma keia ano; Ua hele mai o Numenio ke keiki a Anetioko, a me Anetipatera ke keiki a Iasona, na elele o na Iudaio, e hooikaika i ko lakou launa pu ana me makou.
23 A he mea pono i na kanaka ke hookipa maikai aku i na kanaka, a e waiho i ke kope o ka lakou elele ma na mooolelo akea, i mea e hoomanao ai na kanaka o ko Lacedemoana ia mea: a ua kakau iho makou i ke kope o ia mea ia Simona ke kahuna nui. .
24 A mahope iho, hoouna aku la o Simona ia Numenio i Roma me ka palekaua gula nui, hookahi tausani paona ke kaumaha, i mea e hoopaa ai i ka berita me lakou.
25 A lohe na kanaka, ninau ae la lakou, Heaha ka makou e haawi aku ai ia Simona a me kana mau keiki?
26 No ka mea, ʻo ia a me kona poʻe hoahānau, a me ka ʻohana a kona makua kāne, ua hoʻokūpaʻa lākou i ka ʻIseraʻela, a ua kipaku aku lākou i ko lākou poʻe ʻenemi mai o lākou aku, a ua hoʻokūpaʻa i ko lākou kūʻokoʻa.
27 A laila kākau lākou ia mea ma nā papa keleawe a lākou i kau ai ma luna o nā kia ma ka mauna ʻo Ziona: a eia ke kope o ka palapala; I ka la umikumamawalu o ka malama o Elula, i ka makahiki haneri me kanaonokumamalua, oia ke kolu o ka makahiki o Simona ke kahuna nui,
28 Ma Saramela, ma ke anaina nui o na kahuna, a me na kanaka, a me na luna o na aina, a me na lunakahiko o ka aina, ua haiia mai keia mau mea ia makou.
29 No ka mea, he kaua pinepine ma ka aina, kahi i hoopilikia ai i ka malama ana i ko lakou wahi hoano, a me ke kanawai, o Simona ke keiki a Matatia, no ka mamo a Iariba, a me kona poe hoahanau, i ku e aku ai ia lakou iho i ka poe enemi. Ua hoohanohano nui ko lakou lahui i ko lakou lahui.
30 (No ka mea, ma hope iho, hoʻākoakoa ʻo Ionatana i kona lāhui kanaka, a lilo i kahuna nui no lākou, a hui pū ʻia me kona poʻe kānaka;

31 Hoʻomākaukau ihola ko lākou poʻe ʻenemi e hoʻouka i ko lākou ʻāina, i luku ai lākou, a kau i nā lima ma luna o ke keʻena kapu.
32 Ia manawa kū aʻela ʻo Simona, a kaua aku no kona lāhui kanaka, a hoʻolilo i ka nui o kona waiwai ponoʻī, a hoʻouka kaua i nā kānaka ikaika o kona lāhui kanaka, a hāʻawi mai i ka uku no lākou.
33 A hooikaika i na kulanakauhale o Iudea, a me Betesura, e moe ana ma na mokuna o Iudea, kahi i noho ai na mea kaua o na enemi mamua; aka, hoonoho iho la ia i poe koa o na Iudaio malaila.
34 Hooikaika no hoi oia ia Iope e moe ana ma ke kai, a me Gazera e pili ana i Azota, kahi i noho ai na enemi mamua;
35 Mele mai la na kanaka i na hana a Simona, a me ka nani ana i manao ai e lawe i kona lahuikanaka, a hoolilo ia ia i kiaaina no lakou, a i kahuna nui, no kana hana ana i keia mau mea a pau, a no ka pono a me ka manaoio ana i malama mai ai i kona lahuikanaka. a no ia mea ua imi oia ma na ano a pau e hookiekie i kona poe kanaka.
36 No ka mea, i kona manawa, ua pōmaikaʻi nā mea ma kona lima, a ua lawe ʻia nā lāhui kanaka mai loko aku o ko lākou ʻāina, a me ka poʻe ma ke kūlanakauhale o Dāvida ma Ierusalema, ka poʻe i hana i hale kiaʻi no lākou iho, kahi i puka mai ai lākou a hoʻohaumia. a puni ke keʻena kapu, a hana ʻino nui ma kahi hoʻāno.
37 A hoonoho iho la ia i na Iudaio malaila. a hana i ka pa no ka maluhia o ka aina a me ke kulanakauhale, a hookiekie i na pa o Ierusalema.
38 Ua hoʻokūpaʻa hoʻi ʻo Demeterio ke aliʻi iā ia ma ka ʻoihana kahuna nui e like me ia mau mea;
39 A hoolilo iho la ia ia i hoaloha ona, a hoonani aku la ia ia me ka hanohano nui.
40 No ka mea, ua lohe oia i ka olelo ana, ua kapa aku ko Roma i ka poe Iudaio i mau hoaaloha a me na hoaloha, a me na hoahanau; a ua hookipa hanohano lakou i na elele o Simona;
41 Ua ʻoliʻoli nō hoʻi nā Iudaio a me nā kāhuna i lilo ʻo Simona i kiaʻāina a i kahuna nui no lākou a hiki i ka wā e kū mai ai ke kāula ʻoiaʻiʻo;
42 A e lilo ia i luna no lakou, a nana no e malama i ke keenakapu, e hoonoho ia lakou maluna o ka lakou hana, a maluna o ka aina, a maluna o na mea kaua, a maluna o na pakaua, a ke olelo aku nei au, e malama oia i na mea kaua. hale kapu;
43 Eia hoʻi, e hoʻolohe ʻia kēlā kanaka kēia kanaka iā ia, a e hana ʻia nā palapala a pau ma kaʻāina ma kona inoa, a e ʻaʻahu ʻia ʻo ia i ka lole poni, a e hoʻokomo i ke gula.
44 ʻAʻole pono i kekahi o nā kānaka a me nā kāhuna ke uhaʻi i kekahi o kēia mau mea, ʻaʻole hoʻi e hōʻole i kāna ʻōlelo, a e hōʻuluʻulu i ka ʻaha kanaka ma ka ʻāina me ka ʻole ona, a e ʻaʻahu ʻia i ka lole poni, a e ʻaʻahu i ke kaula hao. gula;
45 A o ka mea e hana i kekahi mea e ae, a e uhai i kekahi o keia mau mea, e hoopaiia oia.
46 Pela i makemake ai na kanaka a pau e hana aku ia Simona, a e hana hoi e like me ka olelo ana mai.
47 A laila ʻae ʻo Simona, a ʻoluʻolu ʻo ia e lilo i kahuna nui, i luna koa, a i kiaʻāina no nā Iudaio a me nā kāhuna, a e hoʻomalu aku iā lākou a pau.
48 No ia mea, kauoha ae la lakou e kau i keia palapala maloko o na papa keleawe, a e kukuluia lakou maloko o ke aoa o ka luakini ma kahi e ike aku ai;
49 A e waiho ʻia nā kope o ia mea ma ka waihona kālā, i loaʻa iā Simona a me kāna mau keiki.

MOKUNA 15

1 ¶ Hoʻouna akula ʻo ʻAtioko, ke keiki a Demeterio, ke aliʻi, i nā palapala mai nā mokupuni mai o ka moana iā Simona ke kahuna a me ke aliʻi o nā Iudaio, a i nā kānaka a pau;
2 Eia nā mea i loko: ʻO ʻAnetioko ke aliʻi iā Simona ke kahuna nui, a me ke aliʻi o kona lāhui, a me nā kānaka o ka poʻe Iudaio;
3 No ka mea, ua lawe pio mai kekahi poe mai ahulau i ke aupuni o ko kakou poe kupuna, a ke manao nei au e ku e ia ia, i hoihoi aku au ia mea i ka wa kahiko, a no ia mea, ua houluulu au i na koa haole he lehulehu, a ua hoomakaukau i na moku. kaua;
4 ʻO koʻu manaʻo hoʻi, e hele au i ka ʻāina, i hoʻopaʻi aku au i ka poʻe i luku aku, a ua hoʻoneoneo au i nā kūlanakauhale he nui o ke aupuni.
5 Ano hoi, ke hoopaa aku nei au ia oe i na makana a pau a na'lii i haawi aku ai ia oe, a me na makana a pau a lakou i haawi aku ai.
6 Ke haawi aku nei au ia oe e kuai i kala no kou aina me kou hoailona iho.
7 A no Ierusalema a me kahi hoano, e kaawale lakou; a ʻo nā mea kaua a pau āu i hana ai, a me nā pā kaua āu i kūkulu ai, a i mālama ai i loko o kou lima, e waiho mau ia mau mea nou.
8 A ina i aie ke alii i kekahi mea, e kalaia nou mai keia manawa aku a mau loa aku.
9 Eia kekahi, aia loaa ia makou ko makou aupuni, e hoonani aku makou ia oe, a me kou lahui, a me kou luakini, me ka hanohano nui, i ikeia kou hanohano ma ka honua nei.
10 I ka makahiki haneri a me kanahikukumamaha, hele aku la o Anetioko i ka aina o kona poe kupuna: ia manawa i akoakoa mai ai ka poe koa a pau io na la, a he kakaikahi ka poe i koe me Terepona.
11 No ia mea, alualu ʻia ʻo ia e ke aliʻi ʻo ʻAnetioko, a holo akula ia i Dora e moe ana ma kapa o ka moana.
12 No ka mea, ua ʻike ʻo ia ua hiki koke mai ka pilikia ma luna ona, a ua haʻalele kona poʻe koa iā ia.
13 A laila hoʻomoana ihola ʻo ʻAtioko e kūʻē iā Dora, me ia pū me ia hoʻokahi haneri me ka iwakālua tausani kānaka kaua, a me nā kānaka hoʻoholo lio ʻewalu tausani.
14 A puni ke kulanakauhale ia ia, hookui iho la ia i na moku e kokoke ana i ke kulanakauhale ma kahakai, hoopilikia aku la ia i ke kulanakauhale ma ka aina a ma ka moana, aole ia i ae aku i kekahi e hele iwaho, aole hoi i loko.
15 Ia manawa, hele mai o Numenio a me kona poe mai Roma mai, me na palapala i na'lii a me na aina; kahi i kakauia'i keia mau mea.
16 E uwe aku o Lukio, ke Kanikela o ko Roma, i ke alii ia Petolemai.
17 Ua hele mai io makou nei na elele a na Iudaio, na makamaka a me na hoalawehana o makou, e hooikaika i ka launa kahiko a me ka berita, na Simona ke kahuna nui i hoouna mai, a mai na kanaka mai o na Iudaio.
18 A lawe mai lakou i palekaua gula hookahi tausanimane.
19 No laila, manaʻo mākou he mea maikaʻi ke palapala aku i nā aliʻi a me nā ʻāina, i ʻole lākou e hana ʻino iā lākou, ʻaʻole e kaua aku iā lākou, i ko lākou mau kūlanakauhale, a i ko lākou ʻāina, ʻaʻole hoʻi e kōkua i ko lākou poʻe ʻenemi iā lākou.
20 He mea maikai ia makou ke loaa ka palekaua o lakou.
21 No ia mea, ina i holo mai kekahi poe mai ahulau io oukou la, mai ko lakou aina aku, e haawi aku ia Simona ke kahuna nui, i hoopaiaku ai oia ia lakou e like me ko lakou kanawai.
22 ¶ Pela no ia i palapala aku ai ia Demeterio ke alii, ia Atalia, ia Ariata, a me Areseka.

23 A i nā ʻāina a pau, a iā Samesama, a me ko Lacedemonia, a me Delus, a me Minedu, a me Sikiona, a me Karia, a me Samo, a me Pamepulia, a me Lukia, a me Halicarnasus, a me Rodus, a me Aradus, a me Kosa, a me Side. , a me Aradus, a me Goretina, a me Kinedo, a me Kupero, a me Kurene.
24 A ʻo ke kope o ia mea, palapala lākou iā Simona ke kahuna nui.
25 A i ka lua o ka lā, hoʻomoana kūʻē akula ʻo ʻAnetioko ke aliʻi iā Dora, e hoʻouka kaua iā ia i kēlā me kēia lā, a hana ʻo ia i nā mea ʻenekini, a ma ia mea ia i pani ai iā Teripona, ʻaʻole hiki iā ia ke hele i waho, ʻaʻole hoʻi i loko.
26 Ia manawa, hoouna aku la o Simona ia ia i elua tausani kanaka i waeia e kokua ia ia; ke kala, a me ke gula, a me na mea kaua he nui.
27 Aole nae ia i hookipa ia lakou, aka, ua uhai oia i na berita a pau ana i hana'i me ia mamua, a lilo ia i mea e ia ia.
28 Hoʻouna akula hoʻi ʻo ia i ona lā iā ʻAtenopio, kekahi o kona mau hoaaloha, e kamaʻilio me ia, i ka ʻī ʻana aku, Ua ʻauʻa ʻoukou iā Iope a me Gazera; me ka hale kiaʻi ma Ierusalema, ʻo ia nā kūlanakauhale o koʻu aupuni.
29 Ua hoopau oukou i kona mau mokuna, a ua hana ino loa oukou ma ka aina, a ua lanakila oukou ma na wahi he nui iloko o ko'u aupuni.
30 ʻĀnō hoʻi, e hāʻawi aku i nā kūlanakauhale a ʻoukou i hoʻopio ai, a me nā ʻauhau o nā wahi a ʻoukou i noho aliʻi a i ma waho o ka mokuna o Iudea.
31 A i ole ia, e haawi mai oe ia'u i elima haneri talena kala no lakou; a no ka poino a oukou i hana'i, a me na auhau no na kulanakauhale, elima haneri talena e ae; a i ole, e hele mai makou e kaua aku ia oukou.
32 Hele mai la o Atenobio ka makamaka o ke alii i Ierusalema, a ike aku la ia i ka nani o Simona, a me ke kiaha gula a me ke kala, a me kona poe lawelawe nui, kahaha iho la ia, a hai aku la ia ia i ka olelo a ke alii.
33 Olelo aku la o Simona ia ia, i aku la, Aole makou i lawe i ka aina o hai, aole hoi i paa i ka hai, aka, i ka hooilina o ko makou poe kupuna, i loaa hewa i ko makou poe enemi i kekahi manawa.
34 No ia mea, ua loaa ia makou ka manawa e paa ai i ka hooilina o ko makou poe kupuna.
35 A i kou koi ʻana iā Iope a me Gazera, ua hana ʻino nui lākou i nā kānaka o ko mākou ʻāina, e hāʻawi aku mākou iā ʻoe i hoʻokahi haneri tālena na lākou. Aole i pane iki aku o Atenobius ia ia;
36 A hoi aku la ia me ka huhu i ke alii, a hai aku ia ia i keia mau olelo, a me ka nani o Simona, a me na mea a pau ana i ike ai; a huhu loa iho la ke alii.
37 I keia manawa, holo aku la o Teripona ma ka moku i Oretosia.
38 A laila hoʻonoho ke aliʻi iā Kendebeo i luna no kahakai, a hāʻawi iā ia i ka poʻe koa wāwae a me nā hoʻoholo lio.
39 A kauoha aku la ia ia e hoonee aku i kona poe koa i Iudea; kauoha no hoi oia ia ia e kukulu ia Kederona, a e hoopaa i na puka pa, a e kaua aku i na kanaka; aka, o ke alii iho, hahai aku la oia ia Terepona.
40 Hele mai la o Kendebeo i Iamania, a hoomaka e hoonaukiuki i na kanaka, a e hoouka mai i Iudea, a e lawe pio i na kanaka, a e pepehi ia lakou.
41 A i kona kukulu ana ia Cedrou, hoonoho iho la ia i na hoohololio ilaila, a me ka poe koa hele wawae, i mea e puka aku ai lakou ma na alanui o Iudea, e like me ke kauoha a ke alii ia ia.

MOKUNA 16

1 ¶ A laila hele maila ʻo Ioane, mai Gazera mai, a haʻi maila iā Simona i kona makua kāne i ka mea a Kendebeo i hana ai.
2 No ia mea, hea aku la o Simona i kana mau keiki hiapo elua, o Iuda laua o Ioane, i aku la ia lakou, Owau, a me ko'u poe hoahanau, a me ko ka hale o ko'u makuakane, ua kaua aku au mai ko'u wa kamalii mai a hiki i keia la i na enemi o ka Iseraela; a ua pōmaikaʻi nā mea i loko o ko mākou lima, a ua hoʻopakele pinepine mākou i ka ʻIseraʻela.
3 ʻĀnō hoʻi, ua ʻelemakule au, a ua lawa ʻoukou ma ke aloha o ke Akua: e lilo ʻoukou i pani noʻu a me koʻu kaikaina, a e hele ʻoukou e kaua no ko kākou lāhui, a me ʻoukou ke kōkua mai ka lani mai.
4 Wae aku la ia mai ka aina aku i na kanaka kaua he iwakalua tausani, me na hoohololio, a hele aku lakou e ku e ia Kendebeo, a hoomaha iho la ia po ma Modina.
5 A i ko lākou ala ʻana i kakahiaka, a hele i ka pāpū, aia hoʻi, he pūʻali koa nui loa, ʻo ka poʻe holo wāwae a me nā hoʻoholo lio, hele kūʻē mai lākou iā lākou;
6 A hoomoana iho la ia me kona poe kanaka ma kahi e ku pono ana ia lakou: a ike iho la ia i ka makau o na kanaka ke hele ma kela kapa o ke kahawai, hele mua aku la ia maluna ona, a hele aku la na kanaka e ike ia ia mahope ona.
7 A hana iho la ia, puunaue ae la ia i kona poe kanaka, a hoonoho iho la i na hoohololio iwaena o ka poe hele wawae;
8 A laila puhi lākou i nā pū hoʻāno, a ua hoʻauheʻe ʻia ʻo Kendebeo a me kona pūʻali, a ua luku ʻia nā mea he nui o lākou, a hele akula ke koena i ka pā kaua.
9 Ia manawa, ua eha o Iuda ke kaikaina o Ioane; aka, hahai aku la o Ioane ia lakou, a hiki i Kederona, ka mea a Kendebeo i kukulu ai.
10 Holo aku la lakou a hiki i na halekiai ma na kula o Azota; no ia mea, puhi aku la oia ia mea i ke ahi; Mahope iho, hoi aku la ia i ka aina o Iudea me ka maluhia.
11 A ma ka pāpū ʻo Ieriko i hoʻonoho ʻia ai ʻo Petolemeus ke keiki a ʻAbubusa i luna, a iā ia ke kālā a me ke gula he nui.
12 No ka mea, he hunonakane ia a ke kahuna nui.
13 No ia mea, hoʻokiʻekiʻe aʻela kona naʻau, manaʻo ihola ia e hoʻolilo iā ia iho ka ʻāina;
14 E kipa ana o Simona i na kulanakauhale ma na kuaaina, e malama ana i ka noho maikai ana o lakou; Ia manawa, iho iho la ia i Ieriko me kana mau keiki, o Matatia a me Iuda, i ka makahiki haneri a me kanahikukumamahiku, i ka malama umikumamakahi, i kapaia o Sabata.
15 Ma kahi i hoʻokipa hoʻopunipuni ai ke keiki a ʻAbubusa iā lākou i loko o kahi pā liʻiliʻi, i kapa ʻia ʻo Doku, āna i hana ai, hana ihola ia i ʻahaʻaina nui no lākou;
16 A i ka ʻona nui ʻana o Simona a me kāna mau keiki, kū aʻela ʻo Ptolemai me kona poʻe kānaka, lālau aʻela i kā lākou mea kaua, a hele mai ma luna o Simona i kahi ʻahaʻaina, a pepehi ihola iā ia, a me kāna mau keiki kāne ʻelua, a me kekahi o kāna poʻe kauwā.
17 Ma ia hana ʻana, hana ʻino loa ʻo ia, a hoʻopaʻi ʻo ia i ka hewa no ka maikaʻi.
18 A laila kākau ʻo Ptolemai i kēia mau mea, a hoʻouna aku i ke aliʻi, e hoʻouna aku ʻo ia i ka poʻe koa e kōkua iā ia, a e hāʻawi mai ʻo ia i ka ʻāina a me nā kūlanakauhale.
19 Hoouna aku la ia i kekahi poe e ae ma Gazera e pepehi ia Ioane;
20 A hoʻouna akula ʻo ia i kekahi e lawe iā Ierusalema, a me ka mauna o ka luakini.
21 A ua holo mua kekahi i Gazera, a hai aku la ia Ioane, ua pepehiia kona makuakane a me kona poe hoahanau, a ua hoouna mai o Ptolemai e pepehi ia oe.

22 A i kona lohe ana, kahaha nui iho la ia; no ka mea, ua ike ia ua imi lakou e hoopakele ia ia.
23 A no ke koena o na hana a Ioane, a me kona kaua ana, a me na hana pono ana i hana'i, a me ke kukulu ana i na pa ana i hana'i, a me kana hana ana,
24 A ia ho‘i, ua kākau ‘ia kēia mau mea i loko o ka ‘oihana o kāna ‘oihana kahuna, mai ka manawa i lilo ai ‘o ia i kahuna nui ma hope o kona makua kāne.

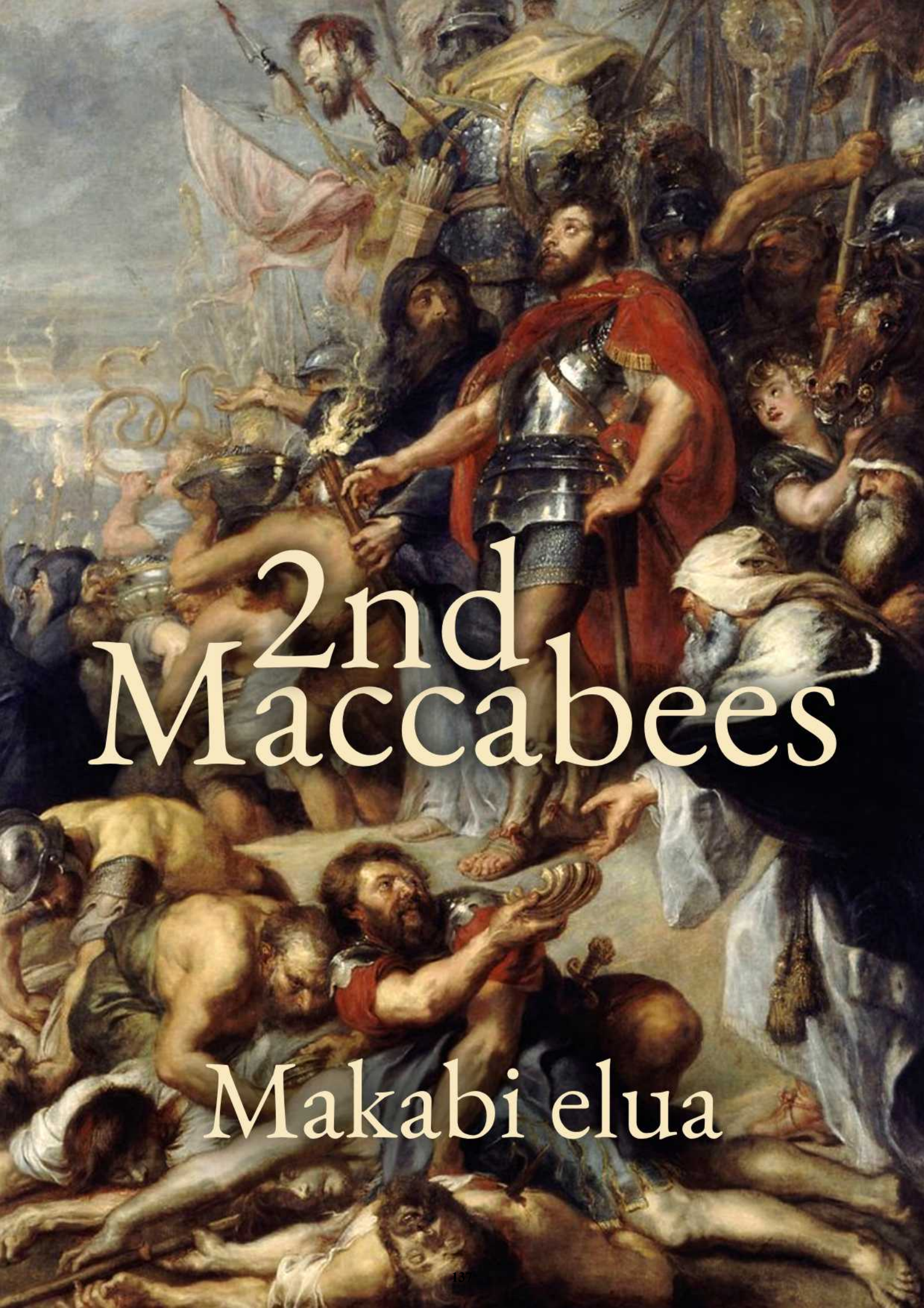

2nd Maccabees

Makabi elua

MOKUNA 1

1 ¶ Ke makemake aku nei na hoahanau, ka poe Iudaio ma Ierusalema, a ma ka aina o Iudea, i na hoahanau, i na Iudaio ma Aigupita a pau i ke ola a me ka malu.
2 E aloha mai ke Akua ia oukou, a e hoomanao i kana berita ana i hana'i me Aberahama, a me Isaaka, a me Iakoba, kana poe kauwa pono;
3 A e hāʻawi mai iā ʻoukou a pau i naʻau e hoʻokauwā aku iā ia, a e hana i kona makemake, me ka wiwo ʻole a me ka manaʻo makemake;
4 E wehe i ko oukou naau i kona kanawai, a me kana mau kauoha,
5 A lohe i ka pule, a hui pu me oe, Mai haalele oe i ka wa pilikia.
6 Eia hoi makou ke pule nei no oukou.
7 I ka manawa i noho alii ai o Demeterio, i ka makahiki haneri a me kanaonokumamaiwa, ua palapala aku makou na Iudaio ia oukou i ka pilikia loa i hiki mai maluna o makou ia mau makahiki, mai ka wa i kipi ai o Iasona a me kona poe i ka aina hoano a me ke aupuni.
8 A puhi aku la i ka lanai, a hookahe i ke koko hala ole: alaila pule aku la makou ia Iehova, a ua hooloheia mai; kaumaha aku la makou i na mohai, a me ka palaoa, a hoa iho la i na ipukukui, a kau aku la i na berena.
9 Ano, e malama oukou i ka ahaaina kauhalelewa i ka malama Casleu.
10 I ka makahiki haneri a me kanawalukumamawalu, o na kanaka ma Ierusalema, a ma Iudea, a me ka ahalunakanawai, a me Iuda, hoouna aku la lakou i ke aloha a me ke ola ia Arisetobulo, ke haku o Petolemeus ke alii, no ka ohana kahuna i poniia. ka poe Iudaio ma Aigupita.
11 No ka mea, ua hoopakele mai ke Akua ia makou mai na pilikia nui mai, ke hoomaikai nui aku nei makou ia ia, me he mea la e kaua ana i ke alii.
12 No ka mea, kipaku aku la ia i ka poe kaua maloko o ke kulanakauhale hoano.
13 No ka mea, i ka hiki ana mai o ke alakai i Peresia, a me ka poe koa me ka mea hiki ole ke lanakila, ua pepehiia lakou iloko o ka luakini o Nanea e ka hoopunipuni a na kahuna o Nanea.
14 No ka mea, me he mea la e mare ana o Anetioka ia ia, hele aku la ia ilaila, a me kona mau hoaaloha pu me ia, e loaa ke kala ma ka inoa o ka uku.
15 A i ka wā i hele aku ai nā kāhuna o Nanea, a komo pū ʻo ia me kekahi poʻe ʻuʻuku i loko o ke panana o ka luakini, a pani lākou i ka luakini i ka wā i komo ai ʻo ʻAtioko.
16 Wehe ae la lakou i ka puka malu o ka hale, hoolei aku la lakou i na pohaku e like me ka hekili, a hahau iho la i ka luna, a oki liilii ia lakou, a oki i ko lakou mau poo, a hoolei aku i ka poe mawaho.
17 E hoʻomaikaʻi ʻia ko kākou Akua ma nā mea a pau, nāna i hāʻawi aku i ka poʻe hewa.
18 No ia mea, i ko makou manao ana e malama i ka hoomaemae ana i ka luakini i ka la iwakaluakumamalima o ka malama Kaseleu, manao makou he mea pono ke hoike aku ia oukou, i malama ai oukou ia mea, i ka ahaaina kauhalelewa, a me ka ahaaina o na halelewa. ke ahi, i haawiia mai ia makou i ka wa i kaumaha aku ai o Neemia i ka mohai, mahope o kana hana ana i ka luakini a me ke kuahu.
19 No ka mea, i ka wā i alakaʻi ʻia ai ko mākou poʻe kūpuna i Peresia, ua lawe malū nā kāhuna haipule i ke ahi o ke kuahu, a hūnā ma kahi lua wai ʻole, kahi i hoʻopaʻa mau ai lākou ia wahi, i ʻike ʻole ʻia kēlā wahi. na kanaka a pau.
20 A hala na makahiki he nui, i ka wa i lealea ai ke Akua, hoouna aku la o Neemia, mai ke alii mai o Peresia, i na mamo a na kahuna nana i huna ia mea i ke ahi; ;
21 A laila, kauoha aʻela ʻo ia iā lākou e huki mai, ae lawe mai; a i ke kau ana i na mohai, kauoha aku la o Neemia i na kahuna e pipi i ka wahie a me na mea i kauia maluna me ka wai.
22 A hana ʻia kēia, a hiki mai ka manawa i puka mai ai ka lā i hūnā ʻia ma ke ao, a ʻaʻia ke ahi nui, a kāhāhā nā kānaka a pau.
23 A pule aku la na kahuna i ka wa e pau ai ka mohai, ke olelo aku nei au, o na kahuna a me na mea e ae a pau, o Ionatana ka hoomaka, a o na mea e ae i pane mai e like me Neemia.
24 A penei ka pule; E ka Haku, ka Haku, ke Akua, ka mea nana i hana i na mea a pau, ka mea makau, a me ka ikaika, a me ka hoopono, a me ke aloha, a me ke alii hookahi a me ka lokomaikai.
25 ʻO ʻoe wale nō ka mea nāna i hāʻawi mai i nā mea a pau, ʻo ia wale nō ka pono, ka mana loa, a mau loa, ʻo ʻoe ka mea nāna i hoʻopakele i ka ʻIseraʻela mai loko mai o ka pilikia a pau, a ua koho ʻoe i nā mākua, a hoʻolaʻa iā lākou.
26 E lawe oe i ka mohai no kou poe kanaka a pau o ka Iseraela, a e malama oe i kou kuleana iho, a e hoolaa ia.
27 E houluulu i ka poe i hoopuehuia mai o makou aku, E hoopakele i ka poe lawelawe iwaena o ko na aina e, E nana mai i ka poe i hoowahawahaia, a i hoowahawahaia, A e hoike aku i ko na aina e, o oe no ko makou Akua.
28 E hoopai oe i ka poe hooluhi mai ia makou, A me ka haaheo, e hana ino mai ai ia makou.
29 E hoʻonoho hou i kou poʻe kānaka ma kou wahi hoʻāno, e like me kā Mose i ʻōlelo mai ai.
30 Mele aku la na kahuna i na halelu hoomaikai.
31 A i ka wā i hoʻopau ʻia ai ka mōhai, kauoha aʻela ʻo Nehemia i ka wai i koe e ninini ʻia ma luna o nā pōhaku nui.
32 A i ka hana ʻia ʻana o kēia, ʻaʻā ihola ka lapalapa, a ʻai ihola ia i ka mālamalama e ʻā mai ana mai ke kuahu mai.
33 A ʻike ʻia kēia mea, haʻi ʻia akula i ke aliʻi o Peresia, ma kahi i hūnā ai nā kāhuna i alakaʻi ʻia i ke ahi, ua ʻike ʻia ka wai, a ua huikala ʻo Neemia i nā ʻālana me ia.
34 A laila hoʻolaʻa ke aliʻi ia wahi, ma hope o kona hoʻāʻo ʻana ia mea.
35 A lawe aʻela ke aliʻi i nā makana he nui, a hāʻawi aku ia mea i ka poʻe āna i makemake ai e hoʻomaikaʻi.
36 Kapa aku la o Neemia i keia mea, o Napetara, ma ka olelo ana, he hoomaemae;

MOKUNA 2

1 Ua loaʻa nō hoʻi ma nā moʻolelo, ua kauoha ʻo Ieremia ke kāula i ka poʻe i lawe ʻia aku e lawe i ke ahi, e like me ka mea i hōʻike ʻia.
2 A ua haawi mai ke kaula ia lakou i ke kanawai, aole e hoopoina i na kauoha a ka Haku, aole hoi e lalau i ko lakou manao, ke ike lakou i na kii kala a me ke gula, a me ko lakou mau mea nani.
3 A me nā ʻōlelo ʻē aʻe pēlā ʻo ia i hoʻoikaika aku ai iā lākou, i haʻalele ke kānāwai i ko lākou naʻau.
4 Ma ia palapala no hoi, ua aoia mai ke kaula e ke Akua, kauoha mai la ia i ka halelewa a me ka pahu e hele pu me ia, i kona hele ana i ka mauna, kahi i pii ai o Mose, a ike i ka hooilina o ke Akua.
5 A hiki ʻo Ieremia i laila, loaʻa iā ia he ana lua, kahi āna i waiho ai i ka halelewa, a me ka pahu, a me ke kuahu mea ʻala, a pani ihola i ka puka.
6 A hele mai la kekahi poe e hahai ana ia ia e makaikai i ke ala, aole nae i loaa ia lakou.
7 A ike iho la o Ieremia, hoohewa mai la oia ia lakou, i aku la, O kela wahi, aole e ikeia, a hiki i ka manawa e houluulu hou ai ke Akua i kona poe kanaka, a e hookipa ia lakou i ke aloha.
8 A laila e hōʻike mai ʻo Iēhova iā lākou i kēia mau mea, a e ʻikea ka nani o Iēhova, a me ke ao hoʻi, e like me ka mea i hōʻike ʻia ma lalo o Mose, a e like me ka wā a Solomona i makemake ai e hoʻolaʻa maikaʻi ʻia ia wahi.
9 Ua haiia mai no hoi, ua kaumaha aku oia i ka mohai hoolaa, a me ka paa ana o ka luakini.
10 E like me kā Mose pule ʻana iā Iēhova, iho maila ke ahi mai ka lani mai, a ʻai ihola i nā ʻālana;
11 ʻĪ akula ʻo Mose, No ka mea, ʻaʻole pono e ʻai ʻia ka mōhai lawehala, ua hoʻopau ʻia ia.
12 Pela i malama ai o Solomona ia mau la ewalu.
13 Ua hōʻike ʻia nā mea like ma nā palapala a me nā ʻōlelo a Neemias; a i kona loaa ana he hale waihona puke, houluulu oia i na hana a na'lii, a me na kaula, a me Davida, a me na palapala a na'lii no na haawina hoano.
14 Pela no hoi o Iuda i houluulu ai i na mea a pau i lilo i ke kaua i loaa ia kakou, a noho pu lakou me kakou;
15 No ia mea, ina he hemahema keia, e hoouna aku oe i kekahi e kii mai ia oukou.
16 A i ko makou kokoke ana e malama i ka huikala ana, ua palapala aku makou ia oukou, a e hana pono oukou, ke malama oukou ia mau la.
17 Ke lana nei no hoi ko makou manao, o ke Akua nana i hoopakele i kona poe kanaka a pau, a haawi mai ia lakou a pau i hooilina, i ke aupuni, i ka oihana kahuna, a i kahi hoano;
18 E like me kāna i ʻōlelo mai ai ma ke kānāwai, e aloha koke mai ʻo ia iā mākou, a e hōʻuluʻulu iā mākou mai nā ʻāina a pau ma lalo o ka lani i kahi hoʻāno;
19 A no Iuda Makabeo, a me kona poe hoahanau, a me ka huikala ana i ka luakini nui, a me ka hoolaa ana i ke kuahu,
20 A me na kaua ana ia Anetioko Epipana, a me Eupatora kana keiki;
21 A ʻo nā hōʻailona maopopo i hiki mai, mai ka lani mai, i ka poʻe i hoʻomaikaʻi iā lākou iho i ka hoʻomana Iudaio;
22 A hoʻihoʻi hou i ka luakini kaulana a puni ka honua, a hoʻokuʻu i ke kūlanakauhale, a hoʻopaʻa i nā kānāwai e iho ana, a ua lokomaikaʻi mai ka Haku iā lākou me ka lokomaikaʻi a pau.
23 ʻO kēia mau mea a pau, ke ʻōlelo nei au, i haʻi ʻia e Iasona no Kurene ma nā puke ʻelima, e hoʻāʻo mākou e hoʻopau i ka puke hoʻokahi.
24 No ka noʻonoʻo ʻana i ka helu pau ʻole, a me ka paʻakikī i loaʻa iā lākou ka makemake e nānā i nā moʻolelo o ka moʻolelo, no ka ʻokoʻa o ka mea;
25 Ua makaʻala mākou, i ʻoliʻoli ka poʻe heluhelu, a i ʻoluʻolu ka poʻe makemake e hoʻomanaʻo, a e pōmaikaʻi ka poʻe a pau i komo i loko o ko lākou lima.
26 No ia mea, ia makou, ka poe i lawe maluna o makou i keia hana ehaeha o ka hoopokole ana, aole ia he maalahi, aka, he mea no ka hou a me ka nana ana;
27 No ka mea, ʻaʻole ia he mea maʻalahi i ka mea hoʻomākaukau i ka ʻahaʻaina, a ʻimi hoʻi i ka pono o nā mea ʻē aʻe;
28 E waiho ana i ka mea kakau i ka lawelawe pono ana i kela mea keia mea, a me ka hana ana e hahai i na rula o ka hoopokole ana.
29 No ka mea, e like me ka haku hana hale hou e malama pono i ka hale a pau; aka, o ka mea e manao ana e kau aku ia mea, a e pena, e imi ia i na mea kupono i kona mea e hoonaniia'i: pela no ko'u manao me kakou.
30 ʻO ke kū ʻana ma luna o kēlā me kēia wahi, a hele i nā mea ākea, a me ka ʻimi ʻana i nā mea kikoʻī, nona ka mea kākau mua o ka moʻolelo.
31 Aka, o ka hoopokole ana i ka hana, e haawiia no ia i ka mea nana e hoopokole.
32 Maanei kakou e hoomaka ai i ka moolelo: e hoopili wale aku i ka mea i oleloia, he mea lapuwale ke hoopuka i ka mua, a me ka pokole o ka moolelo ponoi.

MOKUNA 3

1 ¶ A i ka wā i noho ʻia ai ke kūlanakauhale hoʻāno me ka maluhia a pau, a ua mālama maikaʻi ʻia nā kānāwai, no ka haipule ʻana o Onia ke kahuna nui, a me kona inaina i ka hewa;
2 Eia kekahi, ua hoohanohano na'lii ia wahi, a hoonui i ka luakini me ka lakou mau makana maikai loa;
3 A o Seleuko no Asia i lawe mai i kona waiwai ponoi i na lilo a pau no ka lawelawe ana i na mohai.
4 Aka, o kekahi Simona, no ka ohana a Beniamina, ka mea i hoonohoia i kiaaina no ka luakini, ku e aku la ia me ke kahuna nui no ka haunaele o ke kulanakauhale.
5 A i ka hiki ʻole iā ia ke lanakila ma luna o ʻOnia, hele akula ʻo ia iā ʻApoloni ke keiki a Tarasea, ʻo ia ke kiaʻāina o Kelosiria a me Poinike.
6 A hai aku la ia ia, ua piha ka waihona kala ma Ierusalema i na dala pau ole, a ua hiki ole ke heluia ka nui o ko lakou waiwai, aole i pili i na mohai, a ua hiki ke lawe mai i na mea a pau iloko o ko ke alii. lima.
7 A hiki aku o Apoloni i ke alii, a hoike aku ia ia i ke kala i haiia mai ia ia, koho aku la ke alii ia Heliodoro i

puuku nona, a hoouna aku la ia ia me ke kauoha e lawe mai ia ia i ke kala i olelo mua ia.
8 Hele koke aku la o Heliodoro; ma lalo o ke kala o ka mākaʻikaʻi ʻana i nā kūlanakauhale ʻo Celosyria a me Phenice, akā no ka hoʻokō ʻana i ka manaʻo o ke aliʻi.
9 A hiki aku la ia i Ierusalema, a hookipa maikai ia mai e ke kahuna nui o ke kulanakauhale, hai aku la oia ia ia i ka ike i haawiia mai i ke kala;
10 A laila haʻi akula ke kahuna nui iā ia, ua waiho ʻia ke kālā no ke kōkua ʻana i nā wāhine kāne make a me nā keiki makua ʻole.
11 A na Hikano ke keiki a Tobia kekahi o ia mea, he kanaka hanohano, aole e like me ka Simona hewa i kuhi hewa ai;
12 A he mea hiki ole loa ke hanaia mai ia mau hewa maluna o lakou, ka poe i haawi ia mea i ka hemolele o ia wahi, a i ka nani a me ka hemolele ole o ka luakini, i hoonaniia maluna o ka honua a pau.
13 Aka, no ke kauoha a ke alii i haawi mai ai o Heliodoro ia ia, olelo iho la ia, E laweia mai no ia iloko o ka waihona kala o ke alii.
14 A i ka la ana i olelo ai, komo aku la ia e hooponopono i keia mea;
15 Aka, o na kahuna, kulou iho la lakou imua o ke kuahu me ko lakou mau aahu kahuna, kahea aku la lakou i ka lani i ka mea nana i hana i ke kanawai no na mea i haawiia ia ia i malama ai, i malama pono ia lakou no ka poe i haawi ia lakou e malamaia.
16 Alaila, o ka mea nana aku i ke kahuna nui ma ka maka, ina ua eha kona naau;
17 No ka mea, ua puni ke kanaka i ka makaʻu a me ka weliweli o ke kino, a ʻike ʻia i ka poʻe i ʻike aku iā ia i ke kaumaha o kona naʻau.
18 Holoi ae la kekahi poe mai ko lakou hale aku i ka pule nui, no ka mea, ua like ia wahi me ka hoowahawahaia.
19 A ʻo nā wāhine i kāʻei ʻia i ke kapa ʻinoʻino ma lalo iho o ko lākou umauma, ua nui lākou ma nā alanui, a holo nā wāhine puʻupaʻa i hoʻopaʻa ʻia, ma nā ʻīpuka kekahi, a ma nā paia kekahi, a nānā maila kekahi ma nā puka makani.
20 A ʻo nā mea a pau, e kau ana ko lākou mau lima i ka lani, pule akula lākou.
21 Alaila, he mea minamina i ke kanaka ke ike aku i ka hina ana o ka ahakanaka o kela mea keia mea ilalo, a me ka eha nui o ka makau i ke kahuna nui.
22 A laila kāhea lākou i ka Haku Mana Loa e mālama i nā mea i hāʻawi ʻia i ka hilinaʻi me ka palekana a me ka ʻoiaʻiʻo no ka poʻe nāna i hana ia mau mea.
23 Akā, ua hoʻokō ʻo Heliodoro i ka mea i kauoha ʻia.
24 A i kona noho ʻana ma laila me kona kiaʻi e pili ana i ka waihona kālā, hana mai ka Haku o nā ʻuhane, a me ke Aliʻi o nā mana a pau, i ʻikea nui, a kāhāhā ka poʻe a pau i manaʻo e hele pū me ia i ka mana o ke Akua; a maule iho la, a makau loa.
25 No ka mea, ua ikeia mai e lakou kekahi lio me ka mea e holo weliweli ana maluna ona, a ua kahikoia i ka uhi nani loa, a holo ikaika aku la ia, a hahau aku la ia Heliodoro me kona mau wawae mua, a me he mea la ua paa loa ka lima o ka mea e noho ana maluna o ka lio. gula.
26 A ʻikea maila hoʻi i mua ona nā kānaka ʻōpio ʻē aʻe ʻelua, kaulana i ka ikaika, maikaʻi i ka nani, a nani hoʻi i ka ʻaʻahu, e kū pū ana me ia ma kēlā ʻaoʻao kēia ʻaoʻao; a hahau ia ia i na la a pau, a hahau mai ia ia i na hahau eha he nui.
27 A hina koke iho la o Heliodoro i ka honua, a puni i ka pouli nui;
28 Pela ka lakou i hele mai nei me ka poe koa nui, a me kona poe kiai a pau iloko o ka waihonakala, aole e hiki ia lakou ke kokua ia ia iho i kana mau mea kaua; a ua ike maopopo lakou i ka mana o ke Akua.
29 No ka mea, ua hoʻolei ʻia ʻo ia e ka lima o ke Akua, a ua ʻōlelo ʻole ʻo ia me ka manaʻolana ʻole i ke ola.
30 Aka, hoolea aku lakou ia Iehova, ka mea nana i hoonani i kona wahi iho: no ka luakini; ka mea mamua iki i piha i ka makau a me ka pilikia, i ka wa i ikea mai ai ka Haku mana loa, ua piha i ka olioli a me ka olioli.
31 Alaila, pule koke aku la kekahi mau makamaka o Heliodoro ia Onia, e kahea aku ia i ka Mea Kiekie e haawi mai i kona ola, ka mea e waiho makaukau ana e haalele i ka uhane.
32 Manao iho la ke kahuna nui o manao ke alii, ua hana hoopunipuni na Iudaio ia Heliodoro, kaumaha aku la ia i mohai no ke ola o ua kanaka la.
33 A i ko ke kahuna nui hana ana i kalahala, ikea mai la ua mau kanaka opiopio la me ka lole hookahi, a ku iho la me Heliodoro, i aku la, E haawi aku oe ia Onia i ke kahuna nui i ka hoomaikai nui, no ka mea, ua haawi mai ka Haku i ke ola nou.
34 A no ka mea, ua hahauia oe mai ka lani mai, e hai aku oe i na kanaka a pau i ka mana mana o ke Akua. A i kā lākou ʻōlelo ʻana i kēia mau ʻōlelo, ʻaʻole lākou i ʻike hou ʻia.
35 No laila, ʻo Heliodoro, ma hope o kona kaumaha ʻana i ka ʻālana iā Iēhova, a hoʻohiki nui i ka mea nāna i hoʻopakele i kona ola, a aloha iā Onia, hoʻi maila ia me kona pūʻali i ke aliʻi.
36 Alaila hoike aku la ia i na kanaka a pau i na hana a ke Akua nui ana i ike ai me kona mau maka.
37 A i ke alii o Heliodoro, ka mea kupono ke hoouna hou ia'ku i Ierusalema, i mai la ia,
38 Inā he ʻenemi kou, a he kipi paha, e hoʻouna aku ʻoe iā ia i laila, a e hoʻokipa maikaʻi ʻoe iā ia me ka hahau ʻia, ke pakele ʻo ia me kona ola; he mana ko ke Akua.
39 No ka mea, ʻo ka mea e noho ana ma ka lani, aia kona maka ma ia wahi, a ua hoʻomalu iā ia; a hahau a luku aku i ka poe i hele mai e hana ino ia ia.
40 Pela no hoi na mea e pili ana ia Heliodoro, a me ka malama ana i ka waihona kala.

MOKUNA 4

1 O keia Simona, ka mea a kakou i olelo mua ai, he kumakaia i ke kala, a me kona aina, ua hoino aku la oia ia Onia, me he mea la nana i hooweliweli aku ia Heliodoro, a ua hana oia i keia mau mea ino.

2 Pela kona wiwo ole e kapa aku ia ia he kumakaia, he pono no ke kulanakauhale, a malama i kona lahui iho, a ikaika loa i na kanawai.
3 A i ka lōʻihi o ko lākou inaina, ua pepehi ʻia e kekahi ʻaoʻao o Simona;
4 I ka ʻike ʻana o Onia i ka pōʻino o kēia paio, a ʻo ʻApoloni, ʻo ia ke kiaʻāina o Kelosiria a me Poinike, huhū aʻela ia, a hoʻonui aʻe i ka ʻino o Simona.
5 Hele akula ia i ke aliʻi, ʻaʻole e hoʻopiʻi i kona poʻe kānaka, akā, e ʻimi ana i ka pono o nā mea a pau, i ka lehulehu a me nā mea huna.
6 No ka mea, ua ike oia he mea hiki ole ke noho malie ke aupuni, a haalele o Simona i kona naaupo, ke nana ole ke alii ia mea.
7 Mahope iho o ka make ana o Seleuku, i ka wa i lilo ai ke aupuni o Anetioko, i kapaia o Epipana, hooikaika iho la o Iasona ke kaikaina o Onia i kahuna nui.
8 E hoohiki ana i ke alii ma ka uwao ana, ekolu haneri me kanaono talena kala, a o kekahi loaa, he kanawalu talena.
9 Eia kekahi, ua hoohiki ia e haawi i hookahi haneri a me kanalima hou aku, ina e loaa ia ia ka ae e kukulu i wahi no ka hooikaika kino, a no ka hoonaauao ana i ka poe opiopio ma na ano o na aina e, a e kakau ia lakou no Ierusalema e na inoa o ko Anetioka.
10 A i ka wa a ke alii i ae aku ai, a ua loaa ia ia ka noho alii ana, alakai koke mai la ia i kona lahuikanaka ma ke ano Helene.
11 A ʻo nā pono aliʻi i hāʻawi ʻia i ka lokomaikaʻi nui ʻia i ka poʻe Iudaio ma o Ioane ka makua kāne o ʻEupolemo, ka mea i hele i ʻelele i Roma no ke aloha a me ke kōkua, ua lawe ʻo ia; a hoopau iho la i na aupuni e like me ke kanawai, a hapai ae la ia i na hana hou e ku e i ke kanawai.
12 No ka mea, kukulu iho la oia i wahi hooikaika kino malalo iho o ka halekiai, a hookomo iho la ia i na kanaka opiopio, a hookomo ia lakou i papale.
13 Pela ke kiekie o na ano Helene, a me ka mahuahua ana o na ano e, no ka pelapela nui o Iasona, ka mea ino, aole kahuna nui;
14 Aole i wiwo ole na kahuna e lawelawe hou ma ke kuahu, aka, hoowahawaha lakou i ka luakini, me ka malama ole i na mohai, wikiwiki lakou e komo i ka haawina ku i ke kanawai ma kahi o ka hooikaika kino, mahope iho o ka lealea o Discus i kahea aku ai ia lakou;
15 ʻAʻole hoʻi ma ka hanohano o ko lākou poʻe kūpuna, akā, makemake lākou i ka nani o ka poʻe Helene ma mua o nā mea a pau.
16 No ia mea, ua hiki mai ka poino nui maluna o lakou;
17 No ka mea, ʻaʻole ia he mea maʻalahi ke hana ʻino i nā kānāwai o ke Akua;
18 A i ka wa i malamaia'i ka holoholona hihiu ma Turo i kela makahiki keia makahiki manaoio, aia no ke alii.
19 Hoouna aku la keia Iasona aloha ole i na elele mai Ierusalema mai, he poe Anetioka lakou, e lawe i ekolu haneri derama kala i ka mohai a Herekula; mālama ʻia no nā uku ʻē aʻe.
20 No ka mea nāna i hoʻouna mai, ua hoʻonoho ʻia kēia kālā i mōhai a Hercules; aka, no ka poe e lawe ana, ua hoohana ia i ka hana ana i na galia.
21 A i ka wa i hoounaia'i o Apolonio ke keiki a Meneseto i Aigupita no ka poniia o ke alii o Petolemeus Filometora, manao iho la o Anetioko, aole pono ia i kana hana, hana iho la ia i mea e ola'i; :
22 Malaila i hookipa maikai ia mai ai oia e Iasona, a e ke kulanakauhale, a ua laweia mai me ka lama kukui, a me ka hooho nui ana;
23 A hala na makahiki ekolu, hoouna aku la o Iasona ia Menelau, ke kaikaina o Simona i olelo mua ia, e lawe i ke kala i ke alii, a e noonoo ia ia i kekahi mau mea e pono ai.
24 Akā, i ka lawe ʻia ʻana mai i mua o ke aliʻi, a hoʻokiʻekiʻe aʻe ʻo ia iā ia no ka nani o kona mana, ua loaʻa iā ia ka ʻoihana kahuna, a ʻoi aku ka nui ma mua o Iasona ma nā tālena kālā ʻekolu haneri.
25 A hele mai la ia me ke kauoha a ke alii, aole i lawe mai i kekahi mea e pono ai ka oihana kahuna nui, aka, me ka huhu o ke kanaka lokoino, a me ka huhu o ka holoholona hihiu.
26 A laila, ʻo Iasona, ka mea i hoʻohaʻahaʻa i kona kaikaina iho, a ua hoʻohilahila ʻia e kekahi, ua koi ʻia ʻo ia e holo i ka ʻāina o nā mamo a ʻAmona.
27 No laila, loaʻa iā Menelau ka poʻokela: akā, ʻo ke kālā āna i ʻōlelo ai i ke aliʻi, ʻaʻole ia i hoʻonohonoho maikaʻi ʻia no ia mea, akā naʻe, ua koi aku ʻo Sosetera ka luna o ka pā kaua.
28 No ka mea, nona ka houluulu ana i na oihana. No ia mea, ua kaheaia laua imua o ke alii.
29 Ano, haalele iho la o Menelau i kona kaikaina ia Lusimako ma kona hakahaka ma ka oihana kahuna; a haalele o Sostratus ia Crates, ke kiaaina o ko Kuperia.
30 I ka hana ana ia mau mea, kipi ae la ko Tareso a me Maloo, no ka mea, ua haawiia lakou na ka haiawahine a ke alii, o Anetioko ka inoa.
31 A laila hele wikiwiki mai ke aliʻi e hoʻonāwaliwali i nā mea, waiho ihola ʻo ʻAneroniko, he kanaka mana, i hope nona.
32 Manao iho la o Menelau, ua loaa ia ia ka manawa kupono, aihue ia i kekahi mau kiaha gula mailoko mai o ka luakini, a haawi aku la ia ia ia Anederoniko, a kuai aku la ia i kekahi ma Turo a me na kulanakauhale a puni.
33 A ʻike ʻo ʻOnia he ʻoiaʻiʻo, aʻo maila ʻo ia iā ia, a hele akula i kahi hoʻāno ma Dapene e moe ana ma ʻAnetiokia.
34 No ia mea, kaili ae la o Menelau ia Anederoniko ma kahi kaawale, pule aku la ia ia e hookomo ia Onia i kona lima; Ua hoʻohuli ʻia ʻo ia ma laila, a hele hoʻopunipuni iā Onia, hāʻawi akula i kona lima ʻākau iā ia me ka hoʻohiki ʻana; a ina ua hoohuoiia oia e ia, ua hoohuli mai nae oia ia ia e puka mai iwaho o kahi hoano;
35 No ia mea, ʻaʻole nā Iudaio wale nō, akā, he nui nō hoʻi o nā lāhui kanaka ʻē aʻe, i ukiuki nui ai, a ua ʻeha nui i ka pepehi kanaka pono ʻole ʻia.
36 A hoi hou mai la ke alii mai na wahi e pili ana i Kilikia, ohumu iho la ka poe Iudaio ma ia kulanakauhale, a me kekahi poe Helene i hoowahawaha ia mea, no ka pepehi kumu ole ia o Onia.
37 No ia mea, minamina loa iho la o Anetioka, aloha iho la ia, a uwe iho la, no ke kuoo a me ke akahai o ka mea i make.

38 A ua hoaaia ia e ka inaina, lawe koke aku la ia ia Anederoniko i kona lole ula, a haehae iho la i kona aahu, a alakai aku la ia ia mawaena o ke kulanakauhale a pau, a hiki i kahi ana i hana ino ai ia Onia, malaila oia i pepehi ai i ka pepehi kanaka poino. Pela i uku aku ai ka Haku ia ia i kona hoopai ana, e like me kona pono.
39 Ano, i ka wa i hanaia'i na haipule he nui ma ke kulanakauhale e Lusimako me ka ae o Menelau, a ua hoolahaia ka hua o ia mea, ua houluulu ae la ka lehulehu ia Lusimako, ua laweia'ku na ipu gula he nui loa.
40 No ia mea, ku ae la na kanaka makaainana, a piha i ka huhu, hoomakaukau iho la o Lusimako i ekolu tausani kanaka, a hoomaka mua e hana ino; hoʻokahi ʻo Auranus ke alakaʻi, he kanaka i hala loa i nā makahiki, ʻaʻole i emi iki i ka lapuwale.
41 Ike aku la lakou i ka hoao ana o Lusimako, lalau iho la kekahi i na pohaku, a me na laau palau, lalau iho la kekahi i na lima o ka lepo e kokoke mai ana, hoolei aku la lakou ia mau mea a pau maluna o Lusimako, a me na mea e kau ana maluna iho.
42 A eha ka nui o lakou, a hahau iho la i kekahi i ka honua, a holo lakou a pau;
43 No keia mau mea, ua hoopiiia ia Menelau.
44 A i ka hiki ana aku o ke alii i Turo, ekolu kanaka i hoounaia mai ka senate mai, hoopii aku la imua ona.
45 Aka, ua hoahewaia o Menelau, olelo aku la ia ia Ptolemai, ke keiki a Dorumina, e haawi ia ia i kala he nui, ke hooluolu aku ia i ke alii nona.
46 No ia mea, lawe ae la o Ptolemai i ke alii iloko o kekahi halekuai, me he mea la e lele ana i ka lewa, a hoowahawaha ia ia.
47 A hoʻokuʻu akula ʻo ia iā Menelaus mai ka hoʻopiʻi ʻana mai, ʻo ia naʻe ke kumu o ka hewa a pau; .
48 Pela ka poe i hahai i keia mea no ke kulanakauhale, a no na kanaka, a no na ipu hoano, ua loaa koke ia lakou ka hoopai pono ole.
49 Nolaila, o ka poe o Turo, ua hoowahawaha lakou i ua hana ino la, a ua kanuia lakou me ka hanohano.
50 A no ka puniwaiwai o ka poe mana, i noho mau ai o Menelau i ka mana, a mahuahua ka manao ino, a me ka kumakaia nui i na makaainana.

MOKUNA 5

1 ¶ Ia manawa no, hoomakaukau iho la o Anetioko i ka lua o kona holo ana i Aigupita.
2 A ma ke kulanakauhale a pau, aneane kanaha la, ua ikeia na hoohololio e holo ana ma ka lewa, me ke kapa gula, a me na ihe e like me ka poe koa;
3 A me nā pūʻali koa holo lio i hoʻonohonoho ʻia, e kū ana a e holo kūʻē ana kekahi i kekahi, me ka lulu ʻana o nā pale kaua, a me ka nui o nā iʻa, a me ka unuhi ʻana i nā pahi kaua, a me ka hoʻolei ʻana i nā ihe, a me ka ʻōlinolino ʻana o nā mea gula, a me ke kāʻei o kēlā me kēia ʻano.
4 No ia mea, pule aku kela kanaka keia kanaka i lilo ia i mea maikai.
5 A i ka wa i ku aku ai ka lono wahahee, me he mea la ua make o Anetioka, lalau aku la o Iasona i hookahi tausani kanaka, a hoouka koke aku la i ke kulanakauhale; a ua hoʻihoʻi ʻia ka poʻe ma luna o nā pā, a ua hoʻopio ʻia ke kūlanakauhale ma hope, holo akula ʻo Menelaus i ka pā kaua.
6 Pepehi aku la o Iasona i kona poe kanaka ponoi me ke aloha ole, me ka manao ole o ka loaa ana o ka la o ko lakou lahuikanaka ponoi, he la poino loa ia nona; aka, ua manao lakou he poe enemi lakou nona, aole he kamaaina ana i lanakila ai.
7 Aka, no keia mau mea a pau, aole i loaa ia ia ke alii, aka, mahope iho, loaa ia ia ka hilahila no ka uku o kona kipi ana, a holo hou aku la i ka aina o ka Amona.
8 No ia mea, ua hoʻi mai ʻo ia me ka pōʻino, ua hoʻopiʻi ʻia ʻo ia i mua o ʻAreta ke aliʻi o ko ʻArabia, e holo ana mai kekahi kūlanakauhale a i kekahi kūlanakauhale, ua alualu ʻia e nā kānaka a pau, ua inaina ʻia ʻo ia e like me ka haʻalele ʻana i nā kānāwai, kona aina a me na kamaaina, ua kipakuia oia i Aigupita.
9 Pela ka mea nana i kipaku aku i na mea he nui mai ko lakou aina aku, make iho la ia ma ka aina e, a hoi aku la i ko Lacedemoana, a manao iho la ia e loaa ke kokua no kona poe hoahanau.
10 A o ka mea i kipaku aku i na mea he nui i kanu ole ia, aole ona mea nana e kanikau nona, aole hoi i kupapau nui, aole i lua kupapau me kona poe kupuna.
11 A hiki keia mea i ke kaa o ke alii, manao iho la ia, ua kipi o Iuda;
12 A kauoha aku la i kona poe kanaka kaua, mai hookoe i ka poe i halawai me lakou, a e pepehi i ka poe pii i na hale.
13 Pela i pepehiia'i ka poe opiopio a me ka poe kahiko, ka pepehi ana i na kane, a me na wahine, a me na kamalii, e pepehi ana i na puupaa a me na kamalii.
14 A ua luku ʻia i loko o nā lā ʻekolu a pau he kanawalu tausani, a he kanahā tausani o lākou i pepehi ʻia i ke kaua; a ʻaʻole i emi iki ke kūʻai ʻia ma mua o ka pepehi ʻia.
15 ʻAʻole naʻe ʻo ia i ʻoluʻolu i kēia, akā, manaʻo ʻo ia e komo i loko o ka luakini hoʻāno loa o ka honua a pau; ʻO Menelaus, ka mea kumakaia i ke kānāwai, a me kona ʻāina ponoʻī, ʻo ia kona alakaʻi.
16 Lawe aʻela ʻo ia i nā kīʻaha hoʻāno me nā lima haumia, a me nā lima haumia e wāwahi ana i nā mea i hoʻolaʻa ʻia e nā aliʻi ʻē aʻe i mea e hoʻonui ai a e nani ai, a e nani ai ia wahi, a hāʻawi akula ia mau mea.
17 A no ka haaheo o Anetioko, aole ia i manao ua huhu ka Haku i kekahi manawa no na hewa o ka poe e noho ana ma ke kulanakauhale, nolaila, aole i kau kona maka ma ia wahi.
18 No ka mea, ina aole lakou i uhiia mamua i na hewa he nui, ua hahau koke ia keia kanaka i kona hiki ana mai, a haalele i kona manao hookiekie, e like me Heliodoro, ka mea a Seleuku ke alii i hoouna aku ai e nana i ka waihona kala.
19 ʻAʻole naʻe ke Akua i wae mai i kānaka no ia wahi, akā, i kahi mamao aku no nā kānaka.
20 No ia mea, ʻo kahi i hui pū me lākou i ka ʻino i hiki mai i ka lāhui kanaka, ʻo ia ka mea i ʻōlelo ma hope o nā pōmaikaʻi i hāʻawi ʻia mai ka Haku mai; i hoolauleaia, ua kukuluia me ka nani a pau.

21 A i ka lawe ana aku o Anetioka i waho o ka luakini i hookahi tausani me ewalu haneri talena, hele wikiwiki aku la ia i Anetiokia, me ka uwe me ka haaheo e hookele i ka aina, a e holo wawae ke kai: pela ka haaheo o kona naau.
22 A waiho iho la ia i na kiaaina e hoonaukiuki i ka lahuikanaka: ma Ierusalema, o Pilipo, no Perugia kona aina, a ua oi aku ka hewa i ko ka mea nana ia i hoonoho;
23 A ma Garizima, o Anederoniko; a eia kekahi, o Menelau, ka mea i oi aku mamua o na mea e ae a pau, hookauwa aku la ia i ka lima kaumaha maluna o na kamaaina, me ka manao ino i na Iudaio i kona hoahanau.
24 Hoouna aku la hoi oia i ua luna hoowahawaha ia o Apolonio me ka poe koa he iwakaluakumamalua tausani, e kauoha ana ia ia e pepehi i ka poe oi a pau o lakou, a e kuai aku i na wahine a me na kamalii.
25 ʻO ka mea i hele mai i Ierusalema me ka hoʻohaʻahaʻa ʻana i ka maluhia, hoʻōki ʻo ia a hiki i ka lā hoʻāno o ka Sābati, i ka wā i lawe ai i nā Iudaio e mālama ana i ka lā hoʻāno, kauoha ʻo ia i kona poʻe kānaka e kaua iā lākou iho.
26 Pepehi iho la ia i ka poe a pau i hele aku i ka ahaaina ana o ka la Sabati, a holo lakou iloko o ke kulanakauhale me na mea kaua, a luku aku i na kanaka he nui loa.
27 Aka, o Iuda Makabeo a me na mea eiwa e ae, a ma ia wahi paha, haalele ia ia iho i ka waonahele, a noho ma na mauna e like me ke ano o na holoholona, me kona poe hui, ka poe i ai mau i na mea ulu, o lilo lakou i mea haumia.

MOKUNA 6

1 ʻAʻole i liʻuliʻu, hoʻouna ke aliʻi i kahi ʻelemakule o ʻAtenai e koi aku i nā Iudaio e haʻalele i nā kānāwai o ko lākou poʻe kūpuna, ʻaʻole e noho ma muli o nā kānāwai o ke Akua:
2 A e hoʻohaumia hoʻi i ka luakini ma Ierusalema, a e kapa aku hoʻi ia ʻo ka luakini o Iupita ʻo Olympius; a ma Garizima, o Iupita ka mea hoomalu i na malihini, e like me ko lakou makemake i ka poe e noho ana ma ia wahi.
3 ʻO ka hiki ʻana mai o kēia ʻino, he mea ʻehaʻeha loa ia i nā kānaka.
4 No ka mea, ua piha ka luakini i ka hoohaunaele, a me ka hoohaunaele ana e ko na aina e, ka poe i launa pu me na wahine hookamakama, a me na wahine ma ke kaapuni o na wahi hoano, a me na mea ku ole i ke kanawai.
5 Ua piha ke kuahu i na mea haumia a ke kanawai i papa mai ai.
6 ʻAʻole pono i ke kanaka ke mālama i nā lā Sābati a me nā hoʻokē ʻai kahiko, a i ʻole e haʻi iā ia iho he Iudaio.
7 A i ka lā o ka hanau ʻana o ke aliʻi i kēlā me kēia mahina, lawe ʻia mai lākou me ka ʻawaʻawa e ʻai i nā ʻālana; a i ka malamaia ana o ka hookeai ana o Bacchus, ua koiia na Iudaio e hele ma ka huakai i Bakchus, me ka hali ana i ka ivy.
8 Ua hoʻolaha ʻia hoʻi ke kauoha i nā kūlanakauhale e pili ana i nā lāhui kanaka, ma ka manaʻo o Petolemai e kūʻē i nā Iudaio, e mālama lākou i nā ʻano like, a e ʻai pū i kā lākou mau ʻālana.
9 A o ka mea makemake ole e hoohalike ia lakou iho me na ano o ko na aina e, e make ia. A laila ua ʻike paha ke kanaka i ka pōʻino o kēia wā.
10 No ka mea, ua laweia mai na wahine elua, ua okipoepoe i ka laua mau keiki; Kaikai ae la lakou ia ia a puni ke kulanakauhale, haawi aku la na kamalii i ko lakou umauma, a hoolei iho la lakou ia lakou ilalo mai ka pa.
11 A ʻo kekahi poʻe i holo pū i loko o nā ana kokoke e mālama malū i ka lā Sābati, ua ʻike ʻia e Pilipo, ua pau pū lākou i ke ahi, no ka mea, ua hoʻoikaika lākou i ka manaʻo e hoʻomaikaʻi i ka lā hoʻāno loa.
12 Ano, ke noi aku nei au i ka poe heluhelu i keia buke, mai hoonawaliwali lakou no keia mau poino, aka, e manao lakou i keia mau hoopai, aole no ka lukuia, aka, no ka hahau ana i ko kakou lahui.
13 No ka mea, he hōʻailona ia o kona lokomaikaʻi nui, ke hoʻopaʻi ʻole ʻia ka poʻe hana hewa i ka manawa lōʻihi.
14 No ka mea, ʻaʻole like me nā lāhui kanaka ʻē a ka Haku i hoʻomanawanui ai i ka hoʻopaʻi ʻana, a hiki mai lākou i ka nui o ko lākou hewa, pēlā ʻo ia i hana mai ai iā mākou;
15 O hoʻopaʻi mai ʻo ia iā kākou ma hope o kona hiki ʻana i ke kiʻekiʻe o ka hewa.
16 No laila, ʻaʻole ia e ʻimi aku i kona aloha mai o kākou aku;
17 Aka, e lilo keia i mea a makou i olelo ai i mea e ao aku ai ia makou. A ʻānō e hele mai mākou i ka haʻi ʻōlelo ʻana i kēia mea ma nā huaʻōlelo liʻiliʻi.
18 ʻO ʻEleazara, kekahi o nā kākau ʻōlelo nui, he kanaka ʻelemakule, ua maikaʻi kona helehelena, koi ʻia ʻo ia e ʻakaʻaka i kona waha, a e ʻai i ka ʻiʻo puaʻa.
19 Akā, ua ʻoi aku ka maikaʻi o ka make ʻana me ka nani, ma mua o ka noho ʻana i ka haumia me ia mea e hoʻopailua ai, kuha aʻela ʻo ia ia mea, a ma kona manaʻo iho i hele ai i ka ʻeha.
20 E like me ka pono o ka poe e hele mai ana, ka poe i manao e ku e i na mea i ku ole i ke kanawai ke hoao i ke aloha i ke ola.
21 Akā, ʻo ka poʻe i mālama i kēlā ʻahaʻaina ʻino, no ko lākou kamaʻāina kahiko me ua kanaka lā, lawe aʻela lākou iā ia, noi aku lākou iā ia e lawe mai i ka ʻiʻo o kāna ʻai ponoʻī, i ka mea i kū i ke kānāwai e hoʻohana ai, a e hoʻolilo iā ia me he mea lā. ai i ka io i laweia mailoko mai o ka mohai i kauohaia e ke alii;
22 I hoʻopakele ʻia ʻo ia mai ka make mai, i loaʻa iā ia ka lokomaikaʻi ʻia mai ka wā kahiko.
23 Aka, hoomaka iho la ia e noonoo akahele, a e like me kona mau makahiki, a me ka nani o kona mau makahiki kahiko, a me ka hanohano o kona poo hina, kahi i hiki mai ai, a me kona ao pono loa mai ka wa kamalii mai, a o ke kanawai hemolele i hanaia, i haawiia mai e ke Akua: nolaila, olelo mai la ia, a makemake koke e hoouna ia ia i ka luakupapau.
24 No ka mea, aole pono ia kakou, wahi ana, e hoopunipuni, i mea e manao ai ka poe opiopio he kanawalu a me ka umi makahiki o Eleazara, i ka hoomana e;

25 A pela lakou ma ko'u hookamani ana, a makemake lakou e ola iki i kekahi manawa a loihi aku, e hoopunipuniia mai lakou e au, a e loaa ia'u ka lepo i ko'u elemakule, a e hoolilo ia mea i mea hoopailua.
26 No ka mea, inā paha e hoʻopakele ʻia au i kēia manawa mai ka hoʻopaʻi ʻana mai o kānaka;
27 No ia mea, e hooloIi au i keia ola ana, e hoike aku au ia'u iho i mea e like me ko'u mau makahiki;
28 A e waiho i kumu hoʻohālike kaulana i ka poʻe ʻōpiopio e make me ka makemake a me ka wiwo ʻole no nā kānāwai hanohano a hemolele. A pau kana olelo ana i keia mau olelo, hele koke aku la ia i ka eha.
29 ʻO ka poʻe i alakaʻi iā ia e hoʻololi i ka manaʻo maikaʻi, lawe lākou iā ia ma mua o ka inaina;
30 Aka, i kona makaukau ana e make me na hahau, auwe iho la ia, i iho la, Ua akaka ia e ka Haku, nona ka ike hemolele, i ko'u hoopakeleia mai ka make mai, ke hoomanawanui nei au i ka eha nui o ke kino i ka hahauia. : aka, ua oluolu ko'u naau i keia mau mea, no ko'u makau ia ia.
31 A pela i make ai keia kanaka, e waiho ana i kona make i kumu hoohalike no ka wiwo ole, a me ka hoomanao ana i ka pono, aole i na kanaka opiopio wale no, aka, i kona lahui a pau.

MOKUNA 7

1 ¶ Eia kekahi, ua hopuia na hoahanau ehiku me ko lakou makuwahine, a koiia lakou e ke alii e ku e i ke kanawai, e hoao i ka io puaa, a ua hoomainoinoia lakou me ka hahau a me ka hahau.
2 Aka, olelo mai la kekahi o ka poe i olelo mua mai, Heaha kau e ninau mai ai a e ao mai ai ia makou? ua mākaukau mākou e make, ma mua o ka haʻalele ʻana i nā kānāwai o ko mākou mau kūpuna.
3 A huhū loa ke aliʻi, kauoha aʻela ia e hoʻāna i nā pā a me nā ipu hao.
4 A wela koke iho la ia, kauoha ae la ia e oki i ke alelo o ka mea nana i olelo mua, a e oki i na lala o kona kino, a e nana aku ke koena o kona mau hoahanau a me kona makuwahine.
5 A i kona ʻeha ʻana i kona mau lālā a pau pēlā, kauoha aʻela ia e lawe ʻia ʻo ia i ke ahi, a e ʻai ʻia ma ke pā; ʻo kekahi me ka makuahine e make kāne me ka ʻōlelo ʻana penei.
6 Ke nana mai nei o Iehova ke Akua ia kakou, a he oiaio, ua hooluolu mai oia ia kakou, e like me ka Mose i olelo ai i kana mele, ka mea i hoike mai imua o ko lakou maka, i ka i ana mai, A e hooluoluia oia e kana poe kauwa.
7 A make ka mua ma muli o kēia helu ʻana, lawe mai lākou i ka lua i mea e hoʻomāʻewaʻewa ai iā ia; na lala a pau o kou kino?
8 Olelo mai la ia ma kana olelo iho, i mai la, Aole.
9 A i kona hanu hope ana, i mai la ia, E lawe aku oe ia makou me he huhu la, mai keia ola aku, aka, na ke Alii o ke ao nei e hoala mai ia makou, ka poe i make no kona mau kanawai, i ke ola mau loa.
10 A ma hope iho ona, hana ʻia ke kolu i mea hoʻomāʻewaʻewa;
11 A i mai la me ka wiwo ole, Ua loaa ia'u keia mau mea mai ka lani mai; a no kona mau kanawai, hoowahawaha au ia lakou; a ke lana nei ko'u manao e loaa hou mai ia mau mea.
12 Mahalo ihola ke aliʻi a me ka poʻe me ia i ka wiwo ʻole o ke kanaka ʻōpio, no ka mea, ʻaʻole ia i manaʻo i ka ʻeha.
13 A i ka make ana o ua kanaka la, hoeha lakou, a hou iho la i ka ha.
14 No ia mea, i kona kokoke ana e make, i mai la ia penei, He mea maikai ke pepehiia e kanaka, ke kakali i ka manaolana i ke Akua e hoala hou ia mai e ia;
15 A ma hope iho, lawe mai nō hoʻi lākou i ka hapalima, a luku ihola iā ia.
16 A nana aku la ia i ke alii, i aku la, He mana kou maluna o kanaka, he palaho oe, ke hana nei oe i kou makemake; aka, mai manao oukou ua haalele ke Akua i ko kakou lahui;
17 Aka, e noho iki oe, a e nana i kona mana nui, i kona ehaeha ia oe a me kau poe mamo.
18 A mahope ona, lawe mai la lakou i ke ono o ka poe e make ana, i mai la, Mai puni kumu ole oukou;
19 Aka, mai manao oe, ka mea i lalau i ka lima e paio aku i ke Akua, e pakele oe me ka hoopai ole ia.
20 Aka, o ka makuwahine, ua oi loa aku ka kupanaha o na mea a pau, a ua pono ke hoomanao nui ia: no ka mea, i kona ike ana i kana mau keikikane ehiku, ua pepehiia i ka la hookahi, hapai ae la ia me ka wiwo ole, no ka manaolana ana i ka Haku.
21 He oiaio, paipai aku la oia ia lakou a pau ma kana olelo iho, me ka piha i na uhane koa; a hoala i kona manao wahine me ka opu kane, i aku la ia ia lakou.
22 ʻAʻole hiki iaʻu ke haʻi aku i kou komo ʻana i loko o koʻu ʻōpū;
23 Aka, o ka mea nana i hana ke ao nei, ka mea nana i hana ka hanauna kanaka, a nana hoi i ike i ka hoomaka ana o na mea a pau, e haawi mai no ia ia oukou i ka hanu a me ke ola no kona aloha iho, no ka mea, aole oukou i manao ia oukou iho no kona mau kanawai. pono.
24 Manao iho la o Anetioko, he olelo hoowahawaha ia, i ka wa e ola ana ka muli loa, aole ia i paipai aku ia ia ma na olelo wale no, aka, ua hoohiki aku oia ia ia, e hoolilo ia ia i poe waiwai a me ka olioli. ke kanaka, ina e haalele oia i na kanawai o kona poe kupuna; a e lawe no hoi oia ia ia i hoaloha nana, a e hilinai ia ia ma na mea.
25 Aka, i ka wa i hoolohe ole ai ke kanaka opio ia ia, hea aku la ke alii i kona makuwahine, a paipai aku ia ia e ao aku i ke kanaka opiopio e hoopakele i kona ola.
26 A i kāna hoʻoikaika ʻana iā ia me nā ʻōlelo he nui, hoʻohiki ʻo ia iā ia e aʻo aku i kāna keiki.
27 Akā, kūlou ihola ʻo ia iā ia, me ka ʻakaʻaka ʻana i ke kanaka lokoino me ka hoʻomāʻewaʻewa, ʻōlelo ʻo ia ma kāna ʻōlelo ʻāina penei; E ka'u keiki, e aloha mai oe ia'u i ka mea i hanau ia oe i na malama eiwa iloko o ko'u opu, a haawi mai ia oe i na makahiki ekolu, a hanai ia oe, a hanai ia oe a hiki i keia au, a hoomanawanui i na pilikia o ka naauao.
28 Ke noi aku nei au iā ʻoe, e kaʻu keiki, e nānā ʻoe i ka lani a me ka honua, a me nā mea a pau o loko, a e

manaʻo ʻoe ua hana ke Akua ia mau mea i nā mea ʻole; a pela no i hanaia'i ke kanaka.
29 Mai makaʻu ʻoe i kēia mea hoʻomāinoino;
30 Iā ia e ʻōlelo ana i kēia mau ʻōlelo, nīnau maila ke kanaka ʻōpiopio, ʻO wai kā ʻoukou e kali nei? ʻAʻole au e hoʻolohe i ke kauoha a ke aliʻi;
31 A ʻo ʻoe ke kumu o ka hewa a pau i ka poʻe Hebera, ʻaʻole ʻoe e pakele i nā lima o ke Akua.
32 No ka mea, ua pilikia makou no ko makou hewa.
33 A ina e huhu iki mai ka Haku ola ia kakou, no ko kakou hahau ana a me ka hoonaauao ana, aka, e hui hou no ia me kana poe kauwa.
34 Akā, ʻo ʻoe, e ke kanaka hewa, a me nā mea hewa ʻē aʻe a pau, mai hoʻokiʻekiʻe kumu ʻole ʻoe, ʻaʻole hoʻi e haʻaheo me ka manaʻolana ʻole, e hāpai i kou lima e kūʻē i nā kauwā a ke Akua.
35 No ka mea, ʻaʻole ʻoe i pakele i ka hoʻopaʻi ʻana a ke Akua mana loa, ka mea i ʻike i nā mea a pau.
36 No ka mea, o ko kakou poe hoahanau, ka poe i eha pokole i keia manawa, ua make lakou malalo o ka berita o ke ola mau loa a ke Akua;
37 Aka, ke haawi nei au, me ko'u poe hoahanau, i ko'u kino a me ko'u ola no na kanawai o ko kakou poe kupuna, e noi ana i ke Akua e aloha koke mai oia i ko kakou lahui; a i hooiaio mai oe me ka ehaeha a me ka mai, oia wale no ke Akua;
38 A i oki ai iloko o'u a me ko'u poe hoahanau ka inaina o ka Mea Mana Loa, ka mea i kau pono mai maluna o ko kakou lahui.
39 No ka ukiuki o ke alii, haawi aku la ia ia i ka oi aku mamua o na mea e ae a pau;
40 Pela i make ai keia kanaka me ka haumia ole, a paulele aku la ia i ka Haku.
41 Ma hope iho o nā keiki kāne, make ka makuahine.
42 Ua lawa keia ano i ka olelo ana no na ahaaina hoomanakii, a me na ehaeha loa.

MOKUNA 8

1 ¶ Hele malu aku la o Iuda Makabeo, a me ka poe me ia i na kulanakauhale, a hoakoakoa mai la i ko lakou poe hoahanau, a lawe ae la io lakou la i ka poe a pau i malama i ka hoomana Iudaio, a hoakoakoa lakou i na kanaka eono tausani.
2 A kahea aku la lakou i ka Haku, e nana mai oia i na kanaka i hehiia ilalo e na mea a pau; a aloha no hoi i ka luakini i hoohaumiaia e na kanaka pono ole;
3 A e aloha mai oia i ke kulanakauhale, me ka poe ino loa, a makaukau e hanaia me ka lepo; a lohe i ke koko i kahea aku ia ia.
4 A e hoomanao i ka luku hewa ana i na kamalii ino ole, a me na olelo hoino i kona inoa; a e hoike mai i kona inaina i ka poe hewa.
5 A i ko Makabeo hoopuni ana ia ia, aole hiki ia ia ke pale aku i ko na aina e;
6 No ia mea, hele mai la ia me ka ike ole, a puhi i ke ahi i na kulanakauhale, a me na kulanakauhale, a komo iho la iloko o kona lima i na wahi maikai loa, a lanakila iho la ia, a hooauhee aku la i ka hapa uuku o kona poe enemi.
7 Akā, ua hoʻohana nui ʻo ia i ka pō no kēlā mau hoʻāʻo malū, a ua laha ka hua o kona hemolele ma nā wahi a pau.
8 A ike iho la o Pilipo i ka mahuahua liilii ana o keia kanaka, a me ka mahuahua nui ana o na mea me ia, palapala aku la ia ia Petolemo, i ke kiaaina o Kelusiria a me Poinike, e kokua hou aku i na mea a ke alii.
9 A laila, wae koke aʻela ʻo ia iā Nikanora, i ke keiki a Pateroclu, i kekahi o kona mau makamaka, a hoʻouna akula ʻo ia iā ia me ka iwakālua tausani o nā lāhui a pau ma lalo ona, e uhuki i ka hanauna a pau o nā Iudaio; a me ia pu no hoi me Gorgia, he kapena, ka mea i ike nui ma na mea kaua.
10 No ia mea, manao iho la o Nikanora e loaa i na Iudaio pio e like me ka hookupu i na talena elua tausani, a ke alii e uku aku ai i ko Roma.
11 No ia mea, hoouna koke aku la ia i na kulanakauhale ma kahakai, e hai ana i ke kuai ana o ka poe Iudaio pio, me ka hoohiki e loaa ia lakou na kino he kanawalu, no ke talena hookahi, me ka manao ole i ka hoopai ana e hiki mai ana maluna ona mai ke Akua Mana Loa mai.
12 A i ka wā i haʻi ʻia aku ai iā Iuda no ka hiki ʻana mai o Nikanora, a haʻi aku ʻo ia i ka poʻe me ia i ke kokoke mai o ka poʻe koa;
13 ʻO ka poʻe makaʻu, a hilinaʻi hoʻi i ka pono o ke Akua, ʻauheʻe lākou, a hoʻoneʻe iā lākou iho.
14 A kuai aku la kekahi poe i na mea a pau a lakou i koe, a nonoi aku la i ka Haku e hoopakele mai ia lakou, i kuaiia e ka Nikanora hewa mamua o ko lakou halawai ana.
15 A ina aole no lakou iho, aka, no na berita ana i hana'i me ko lakou poe kupuna, a no kona inoa hemolele a nani hoi, i kapaia'i lakou.
16 Hoʻākoakoa aʻela ʻo Makabeo i kona poʻe kānaka he ʻeono tausani, a ʻōlelo akula iā lākou, ʻaʻole e weliweli i ka ʻenemi, ʻaʻole hoʻi e makaʻu i ka lehulehu o nā lāhui kanaka i hele hewa mai iā lākou; aka, e hakaka me ke kanaka,
17 A e kau aku imua o ko lakou mau maka i ka hewa a lakou i hana'i i kahi hoano, a me ka hana ino ana i ke kulanakauhale, kahi a lakou i hoowahawaha ai, a me ka lawe ana i ke aupuni o ko lakou poe kupuna.
18 No ka mea, ua paulele lakou i ko lakou mau mea kaua a me ka wiwo ole; aka, aia no ko makou hilinai ana i ka Mea mana loa, nana no e hoohiolo mai i ka poe i hele ku e mai ia kakou, a me ko ke ao nei a pau.
19 Haʻi akula hoʻi ʻo ia iā lākou i nā mea kōkua i loaʻa i ko lākou poʻe kūpuna, a me ko lākou hoʻopakele ʻia ʻana, i ka wā i make ai hoʻokahi haneri a me kanawalukumamālima tausani ma lalo o Senakeriba.
20 A hai aku la oia ia lakou i ko lakou kaua ana ma Babulona me ko Galatia, he ewalu tausani lakou i hele mai i ka oihana, me na tausani eha o Makedonia, a ua pilihua ko Makedonia, luku aku la ka poe ewalu tausani i hookahi haneri me ka iwakalua tausani. no ko lakou kokua ana mai ka lani mai, a pela i loaa ai ka waiwai pio nui.
21 A i kona hooikaika ana ia lakou me keia mau olelo, a makaukau e make no ke kanawai a me ka aina, mahele iho la ia i kona poe koa i eha mahele;

22 A hui pū me ia iho i kona poʻe hoahānau, nā luna o kēlā me kēia pā, ʻo Simona, a me Iosepa, a me Ionatana, hāʻawi lākou i kēlā me kēia kanaka he ʻumikumamālima haneri kānaka.
23 A hoonoho aku la oia ia Eleazara e heluhelu i ka buke hoano; alakaʻi ʻo ia i ka hui mua,
24 A ma ke kokua ana mai o ka Mea mana, pepehi lakou i na enemi maluna o na tausani eiwa, a hoeha lakou a hoeha aku i ka hapa nui o ka poe kaua o Nikanora, a holo lakou a pau;
25 Lawe aʻela lākou i kā lākou kālā i hele mai e kūʻai mai iā lākou, a alualu lōʻihi aku iā lākou;
26 No ka mea, ʻo ia ka lā ma mua o ka Sābati, a no laila ʻaʻole lākou i alualu hou iā lākou.
27 A ia lakou i houluulu ai i ko lakou mau mea kaua, a hao iho la i ko lakou poe enemi, hana lakou ia lakou iho i na la Sabati, e haawi ana i ka hoomaikai a me ka mahalo nui i ka Haku, nana lakou i malama mai a hiki i kela la, oia ka hoomaka ana o ke aloha e kau mai ana maluna o lakou.
28 A ma hope iho o ka Sābati, hāʻawi lākou i kekahi o ka waiwai pio i ka poʻe mumuku, a me nā wāhine kāne make, a me nā keiki makua ʻole, a laila puʻunaue lākou i ke koena i waena o lākou iho a me kā lākou poʻe kauwā.
29 A pau keia, a pule pu lakou, nonoi aku la lakou i ka Haku aloha e hoolaulea mau loa ia me kana poe kauwa.
30 A ʻo ka poʻe me Timoteo lāua ʻo Bakidesa, ka poʻe i kaua aku iā lākou, ua pepehi lākou ma luna o ka iwakālua tausani, a loaʻa iā lākou nā wahi paʻa kiʻekiʻe a me ka maʻalahi, a puʻunaue iā lākou iho i ka waiwai pio he nui loa, a hoʻolilo lākou i ka poʻe mumuku, nā keiki makua ʻole, nā wāhine kāne make, ʻo ia. a o ka poe kahiko, ua like lakou me lakou iho.
31 A houluulu lakou i na mea kaua, hoahu akahele lakou ia mau mea a pau ma na wahi kupono, a lawe mai lakou i ke koena o ka waiwai pio i Ierusalema.
32 Pepehi aku la hoi lakou ia Filareka, i kela kanaka hewa me Timoteo, a ua hoonaukiuki i na Iudaio i na mea he nui loa.
33 A i ka manawa a lakou i malama ai i ka ahaaina lanakila ma ko lakou aina, puhi aku la lakou ia Kalesetene, nana i puhi i ke ahi ma na ipuka hoano, ka mea i holo iloko o ka hale uuku; a pela i loaa ai ia ia ka uku kupono no kona hewa.
34 A o ua Nikanora la, ka mea i lawe mai i hookahi tausani kanaka kalepa e kuai i na Iudaio;
35 Ma ke kokua ana mai o ka Haku i laweia mai e lakou, ka poe ana i manao nui ai; Wehe aʻela ia i kona ʻaʻahu nani, a hoʻokuʻu aku i kona poʻe, hele maila ia me he kauwā mahuka lā ma waena o ka ʻāina i ʻAnetioka me ka hilahila nui, no ka luku ʻia ʻana o kona pūʻali.
36 No ia mea, ʻo ka mea nāna i hāʻawi i ka ʻauhau i ko Roma ma Ierusalema, haʻi akula ia i waho, he Akua ko nā Iudaio e kaua ai no lākou, no laila ʻaʻole hiki iā lākou ke hōʻeha ʻia, no ka mea, ua hahai lākou i nā kānāwai. hāʻawi ʻo ia iā lākou.

MOKUNA 9

1 Ia manawa, hele mai o Anetioko me ka hoohilahilaia, mai ka aina mai o Peresia
2 No ka mea, ua komo ia i ke kulanakauhale i kapaia o Persepolis, a imi iho la e powa i ka luakini, a e hoopaa i ke kulanakauhale; nolaila, holo aku la ka lehulehu e pale aku ia lakou iho me ka lakou mau mea kaua; a pela hoi i auheeia ai o Anetioko mai na kamaaina, hoi aku la me ka hilahila.
3 A hiki aku la ia i Ekebata, haiia mai ia ia ka mea i hanaia ia Nikanora laua me Timoteo.
4 Alaila pehu me ka huhu. manao iho la ia e hoopai i na Iudaio i ka hoino ia ia e ka poe nana ia i holo. No ia mea, kauoha aku la ia i kona kaa e holo me ka hooki ole, a e hoouna aku i ka huakai, ka hooponopono ana o ke Akua mahope ona. No ka mea, ua ʻōlelo haʻaheo ʻo ia penei, E hele mai ia i Ierusalema, a e hoʻolilo ia wahi i ilina no nā Iudaio.
5 Aka, ua hahau mai o Iehova Mana loa, ke Akua o ka Iseraela ia ia i ka mai ino hiki ole ke nanaia: a i kana olelo ana i keia mau olelo, hiki mai la maluna ona ka eha o ka opu, a me ka eha nui o ka naau;
6 A he mea pono loa ia; no ka mea, ua hoeha oia i ka opu o na kanaka e me na eha eha he nui loa.
7 Aole nae i hooki iki i kana kaena ana, ua piha nae oia i ka haaheo, e hanu ana i ke ahi no kona inaina i na Iudaio, a e kauoha ana e wikiwiki i ka hele ana; ; a no ka hina eha, eha loa na lala a pau o kona kino.
8 A pela ka mea i manao mua iki e hiki ia ia ke kauoha aku i na ale o ke kai, (no kona haaheo ana mamua o ke ano o ke kanaka) a kaupaona i na mauna kiekie ma ke kaupaona, ua hooleiia oia ma ka honua, a ua laweia ma ka lio. , e hoike ana i ka mana a pau o ke Akua.
9 A ala mai la na ilo mai ke kino mai o keia kanaka hewa, a ia ia e noho ana me ke kaumaha a me ka ehaeha, haule iho la kona io, a he mea ino ka haumia o kona honi i kona poe kaua a pau.
10 A ʻo ke kanaka i manaʻo ma mua o ka hiki ʻana aku i nā hōkū o ka lani, ʻaʻole hiki i ke kanaka ke hoʻomanawanui e lawe i kona pilau ʻole.
11 No ia mea, ua loohia ia, hoomaka iho la ia e haalele i kona haaheo nui, a ike ia ia iho ma ka hahau ana o ke Akua, a mahuahua ae la kona eha i na manawa a pau.
12 A i ka hiki ole ia ia ke hoomanawanui i kona hohono iho, olelo iho la ia i keia mau olelo, He mea pono ke hoolohe aku i ke Akua, a mai manao haaheo ke kanaka make ia ia iho, ina he Akua ia.
13 Ua hoohiki keia kanaka hewa ia Iehova, aole ia e aloha hou aku ia ia, i aku la penei,
14 ʻO ke kūlanakauhale hoʻāno, (kahi āna i hele wikiwiki ai e hoʻomoe ia me ka lepo, a e hoʻolilo ia i ilina hoʻokahi,) ʻo ia kāna e hoʻokuʻu ai.
15 A ʻo ka poʻe Iudaio, ka poʻe āna i manaʻo ai ʻaʻole pono ke kanu ʻia, akā, e kipaku ʻia aku lākou i waho me kā lākou poʻe keiki e ʻai ʻia e nā manu a me nā holoholona hihiu, e hoʻohālikelike ʻo ia iā lākou a pau me nā kamaʻāina o ʻAtenai.

16 A ʻo ka luakini hoʻāno, ka mea ma mua o kona hao ʻana, hoʻonani ʻo ia i nā makana maikaʻi, a hoʻihoʻi i nā kīʻaha hoʻāno a pau me nā mea ʻē aʻe he nui loa;
17 He oiaio, a e lilo no hoi oia i Iudaio iho, a e hele mawaena o ka honua a pau i nohoia, a hai aku i ka mana o ke Akua.
18 Aka, no keia mau mea a pau, aole e pau kona eha;
19 ʻO ʻAtioko, ke aliʻi a me ke kiaʻāina, ke makemake nei kona poʻe kānaka i ka ʻoliʻoli nui, a me ke olakino, a me ka pōmaikaʻi i ka poʻe Iudaio maikaʻi.
20 Ina e pomaikai oukou a me ka oukou poe keiki, a e oluolu ko oukou mau mea, ke hoomaikai nui aku nei au i ke Akua, me ko'u manaolana i ka lani.
21 ʻO wau hoʻi, ua nāwaliwali au, a i ʻole, ua hoʻomanaʻo maikaʻi au i kou hanohano a me kou lokomaikaʻi i ka hoʻi ʻana mai mai Peresia mai, a i loaʻa iaʻu i ka maʻi ʻino, manaʻo wau he mea pono ke mālama i ka maluhia o nā mea a pau.
22 Aole i paulele i ko'u ola, aka, me ka manao nui e pakele i keia mai.
23 Aka, i ka manao ana o ko'u makuakane, i ka manawa i alakai ai oia i ka poe koa i na aina kiekie. koho i hope,
24 I hiki ole mai kekahi mea me ka mea i manaoia, a ina i haiia mai ka lono kaumaha, aole e pilikia ka poe o ka aina, ka poe i ike i ka mea i waihoia ke aupuni.
25 Eia hou, e kakali ana na'lii o na mokuna a me na hoalauna o ko'u aupuni i na manawa e hiki mai ai. Ua hoonoho au i ka'u keiki ia Anetioka i alii, ka mea a'u i haawi pinepine ai, a i hoomaikai aku ai i na mea he nui o oukou, i ko'u pii ana i na panalaau kiekie; ua palapala aku au ia lakou penei.
26 No laila, ke pule nei au a ke noi aku nei au iā ʻoukou e hoʻomanaʻo i nā pōmaikaʻi aʻu i hana aku ai iā ʻoukou ma ke ʻano maʻamau, a ma ke ʻano kūikawā, a e kūpaʻa mau kēlā me kēia kanaka iaʻu a me kaʻu keiki.
27 No ka mea, ua maopopo ia'u, ua hoomaopopo mai oia i ko'u naau, e ae mai no ia i kou makemake.
28 Pela ka pepehi kanaka a me ka olelo hoino, ua eha loa ia, e like me ia i noi aku ai i na kanaka e, pela no ia i make ai me ka make ino ma ka aina e ma na mauna.
29 A o Pilipo, ka mea i hanai pu ia me ia, lawe aku la ia i kona kino;

MOKUNA 10

1 ¶ A laila, hoʻihoʻi hou aʻela ʻo Makabeo a me kona poʻe, na ka Haku i alakaʻi iā lākou, ka luakini a me ke kūlanakauhale.
2 Akā, ʻo nā kuahu a nā lāhui kanaka i kūkulu ai ma ke alanui ākea, a me nā hale pule hoʻi, ua hoʻohiolo lākou i lalo.
3 A hoʻomaʻemaʻe lākou i ka luakini, hana lākou i kuahu ʻē aʻe, a hahau i nā pōhaku, lawe aʻela lākou i ke ahi mai loko mai o ia mau mea, a kaumaha aku i ka mōhai ma hope o nā makahiki ʻelua, a kau akula i ka mea ʻala, a me nā kukui, a me ka berena hōʻike.
4 A pau ia mea, hina iho la lakou ilalo, a nonoi aku la i ka Haku, i hiki ole mai lakou iloko o keia mau pilikia; aka, ina i hana hewa hou lakou ia ia, nana no e hahau ia lakou me ke aloha, i haawi ole ia aku ai lakou i na aina hoino a me na aina e.
5 A i ka la a na malihini i hoohaumia ai i ka luakini, ia la no, ua hoomaemae hou ia, i ka la iwakaluakumamalima o ua malama la, oia o Casleu.
6 A malama lakou i na la ewalu me ka olioli, e like me ka ahaaina kauhalelewa, e hoomanao ana lakou i ka ahaaina kauhalelewa, i ko lakou auwana ana ma na mauna a me na lua e like me na holoholona.
7 No ia mea, hanau mai la lakou i na lala, a me na lala maikai, a me na laau pama, a mele aku la lakou i ka mea nana lakou i haawi maikai mai i ka hoomaemae ana i kona wahi.
8 Hoʻoholo ihola lākou ma ke kānāwai hoʻokahi a me ke kānāwai, i mālama ʻia kēlā mau lā i kēlā me kēia makahiki no ka lāhui a pau o nā Iudaio.
9 Eia ka hope o Anetioko, i kapaia o Epipana.
10 Ano, e hai aku makou i na hana a Anetioko Eupator, ke keiki a keia kanaka hewa, e houluulu pokole ana i na poino o na kaua.
11 A hiki aku la ia i ka lei alii, hoonoho iho la oia ia Lusia maluna o na oihana o kona aupuni, a hoonoho iho la ia ia i kiaaina nui no Keluria a me Poinike.
12 No ka mea, ʻoi aku ka maikaʻi o Ptolemeo, ka mea i kapa ʻia ʻo Macron, e hoʻopono aku i nā Iudaio no ka hewa i hana ʻia mai iā lākou, ua hoʻoikaika ʻo ia e kuʻikahi me lākou.
13 No ia mea, ua hoʻopiʻi ʻia ʻo ia e nā hoaaloha o ke aliʻi i mua o ʻEupatora, a ua kapa ʻia ʻo ia he kipi i nā ʻōlelo a pau, no kona haʻalele ʻana iā Kupero, ka mea a Pilometora i hāʻawi aku ai iā ia, a hele aku i ʻAtioko Epipana, a ʻike ʻo ia ʻaʻole ia ma kahi hanohano, no laila ua nāwaliwali loa ia. , ua ʻona ʻo ia iā ia iho a make.
14 Aka, i ka wa i noho kiaaina ai o Gorgia no na pakaua, hoolimalima aku la ia i na koa, a hanai i ke kaua me ka poe Iudaio.
15 A o ka poe Idumea a pau i loaa i ko lakou lima ka waiwai maikai, hooikaika lakou i ka poe Iudaio, a loaa ka poe i kipakuia mai Ierusalema aku, hooikaika lakou e hanai i ke kaua.
16 A laila pule akula ka poʻe me Makabeo, a nonoi akula i ke Akua e lilo ia i kōkua no lākou; a holo ikaika lakou i na pakaua o ko Idumea.
17 A hoouka ikaika aku la lakou ia lakou, a loaa ia lakou ka pakaua, a hooki aku i na mea a pau i kaua ma ka pa, a luku aku la i ka poe a pau i haule iloko o ko lakou lima, a pepehi iho la lakou i na tausani he iwakalua.
18 A no ka mea, ʻo kekahi poʻe, ʻaʻole i emi iho i lalo o ʻeiwa tausani, ua holo pū lākou i loko o nā pā kaua ikaika ʻelua, me nā mea kūpono a pau e hoʻopilikia ai;
19 Haʻalele ʻo Makabeo iā Simona a me Iosepa, a me Zakaio kekahi, a me ka poʻe me ia, ka poʻe i hiki ke hoʻopilikia iā lākou, a hele akula i nā wahi i makemake nui ai ʻo ia.
20 A o ka poe me Simona, ua alakaiia e ka puniwaiwai, ua hoohulihia lakou i ke kala e kekahi o ka poe ma ka pakaua, a lawe lakou i kanahiku tausani derama, a hoopakele i kekahi poe o lakou.
21 A haʻi ʻia iā Makabeo ka mea i hana ʻia, hoʻākoakoa ʻo ia i nā kiaʻāina o nā kānaka, a hoʻopiʻi akula i kēlā

poʻe kānaka, ua kūʻai aku lākou i ko lākou poʻe hoahānau no ke kālā, a ua hoʻokuʻu i ko lākou poʻe ʻenemi e kaua aku iā lākou.
22 Pepehi ihola ia i ka poʻe i ʻike ʻia he mau kipi, a hoʻopio koke aʻela i nā pā kaua ʻelua.
23 A i ka lanakila maikaʻi ʻana me kāna mau mea kaua ma nā mea a pau āna i lawe ai ma ka lima, pepehi ʻo ia ma nā pā kaua ʻelua ma mua o ka iwakālua tausani.
24 A o Timoteo, ka mea i lanakila e na Iudaio mamua, i kona houluulu ana i na koa he nui loa, a me na lio mai Asia mai, aole kakaikahi, hele mai la ia me he mea la e hoopio ana ia Iuda me na mea kaua.
25 A i kona hookokoke ana, huli ae la ka poe me Makabeo e pule i ke Akua, a pipi iho la lakou i ka lepo maluna o ko lakou mau poo, a kaei iho la i ko lakou puhaka i ke kapa ino.
26 Moe iho la lakou ma ke kumu o ke kuahu, a nonoi aku ia ia e aloha mai ia lakou, a e lilo hoi i enemi no ko lakou poe enemi, a i enemi hoi i ko lakou poe enemi, e like me ka ke kanawai i hoike mai ai.
27 A ma hope o ka pule ʻana, lawe aʻela lākou i kā lākou mea kaua, a hele ma kahi mamao aku mai ke kūlanakauhale aku;
28 A puka hou mai ka lā, hui pū lāua; ʻo kekahi ʻaoʻao me ko lākou pono ko lākou puʻuhonua no ka Haku, i hōʻoiaʻiʻo no ko lākou lanakila a lanakila: ʻo kekahi ʻaoʻao e hoʻolilo i ko lākou huhū i alakaʻi no kā lākou kaua.
29 A ikaika loa ke kaua, ikeia aku la e na enemi, mai ka lani mai, elima kanaka maikai maluna o na lio, me na kaulawaha gula, a elua o lakou i alakai i na Iudaio.
30 A lawe ae la ia Makabeo mawaena o lakou, a uhi iho la ia ia ma na mea kaua a puni, a malama ia ia, aka, pana aku la i na pua a me na uwila i ka poe enemi;
31 A ua pepehi ʻia ka poʻe holo wāwae he iwakālua tausani a me ʻelima haneri a me nā haneri ʻeono.
32 A ʻo Timoteo hoʻi, holo akula ia i ka pā kaua, ʻo Gaura ka inoa, kahi i noho kiaʻāina ai ʻo Kerea.
33 A o ka poe me Makabeo, hoopilikia lakou i ka pakaua me ka wiwo ole i na la eha.
34 A ʻo ka poʻe o loko, hilinaʻi lākou i ka ikaika o ia wahi, ua ʻōlelo hōʻino loa, a ua ʻōlelo i nā ʻōlelo ʻino.
35 Aka, i ka lima o ka la i kakahiaka nui, he iwakalua kanaka opiopio o ka poe Makabeo, ua wela lakou i ka huhu no na olelo hoino, a hoouka kaua i ka pa, a pepehi iho la me ka wiwo ole i na mea a pau a lakou i halawai ai me lakou.
36 Pii aku la hoi kekahi poe mahope o lakou, oiai lakou e hana nui ana me ka poe oloko, puhi aku la lakou i na halekiai, a hoaa iho la i ke ahi ka poe olelo hoino; Wehe ae la kekahi poe i na puka, a loaa ia lakou ke koena o ka poe koa, hoopio iho la lakou i ke kulanakauhale.
37 A pepehi iho la lakou ia Timoteo ka mea i hunaia iloko o ka lua, a me Kerea kona kaikaina, me Apolopana.
38 A pau keia, hoolea aku lakou ia Iehova me na halelu, a me ka hoolea ana, nana i hana i na mea nui no ka Iseraela, a haawi mai ia lakou i ka lanakila.

MOKUNA 11

1 ʻAʻole i liʻuliʻu, huhū ʻo Lusia, ka mea hoʻomalu a me ka hoahānau o ke aliʻi, ka mea nāna i hoʻoponopono i nā ʻoihana, no nā mea i hana ʻia.
2 A hōʻuluʻulu ʻo ia i kanawalu tausani me nā hoʻoholo lio a pau, hele kūʻē ia i nā Iudaio, me ka manaʻo e hoʻolilo i ke kūlanakauhale i wahi noho no ko nā ʻāina ʻē.
3 A e hoʻolilo i ka waiwai o ka luakini, e like me nā hale pule ʻē aʻe o nā lāhui kanaka, a e hoʻolilo i ka ʻoihana kahuna nui e kūʻai aku i kēlā me kēia makahiki.
4 ʻAʻole naʻe i manaʻo iki i ka mana o ke Akua, akā haʻaheo me kona mau ʻumi tausani o ka poʻe hele wāwae, a me kona mau tausani hoʻoholo lio, a me kāna mau ʻelepani he kanawalu.
5 A hele mai la ia i Iudea, a hookokoke aku la ia Betesura, he kulanakauhale paa ia, elima paha setadia ka mamao mai Ierusalema aku, a hoopilikia loa ia ia wahi.
6 A lohe ka poe me Makabeo i kona hoopilikia ana i na pakaua, nonoi aku la lakou a me na kanaka a pau me ke kanikau a me ka waimaka, e hoouna mai oia i anela maikai e hoopakele i ka Iseraela.
7 A laila, lawe mua ʻo Makabeo i nā mea kaua, a hoʻoikaika aku i kekahi e hoʻopilikia iā lākou iho me ia e kōkua i ko lākou poʻe hoahānau;
8 A i ko lakou noho ana ma Ierusalema, ikeia mai la imua o lakou kekahi maluna o ka lio me ka aahu keokeo, e lulu ana i kona mea kaua gula.
9 A laila, hoʻomaikaʻi pū lākou i ke Akua aloha, a hoʻoikaika i ka naʻau, a mākaukau lākou e kaua me nā kānaka wale nō, akā, me nā holoholona ʻino loa, a e hou aku i nā pā hao.
10 Pela lakou i hele aku ai me ko lakou mea kaua, me ke kokua mai ka lani mai: no ka mea, ua aloha mai o Iehova ia lakou.
11 A hoʻouka akula lākou i ko lākou poʻe ʻenemi e like me nā liona, a pepehi lākou i ʻumikumamākahi tausani kānaka hele wāwae, a me nā hoʻoholo lio he ʻumikumamāono haneri, a hoʻoʻauheʻe akula i nā mea a pau.
12 He nui no hoi o lakou i eha, i pakele kohana aku; a holo aku la o Lusia me ka hilahila, a pakele.
13 No ka mea, he kanaka naʻauao ʻo ia, ua hoʻolilo iā ia iho i kona hemahema, a manaʻo ʻo ia ʻaʻole hiki ke lanakila i ka poʻe Hebera, no ka mea, ua kōkua ke Akua mana loa iā lākou, a hoʻouna akula ʻo ia i o lākou lā;
14 A hoohuli ae la ia lakou e ae i na mea kupono a pau, a olelo aku la e hoohuli mai oia i ke Alii e pono ai e lilo i hoaaloha no lakou.
15 Alaila, ae aku la o Makabeo i na mea a pau a Lusia i makemake ai, e malama ana i ka pono o kanaka; a o na mea a pau a Makabeo i kakau ai ia Lusia no na Iudaio, ua ae mai ke alii.
16 No ka mea, ua palapala ʻia nā palapala na nā Iudaio mai Lusia mai, penei: Ke aloha aku nei ʻo Lusia i ka poʻe Iudaio.
17 O loane laua o Abesoloma, na laua i hoounaia mai e olua, na laua i haawi mai ia'u i ka palapala i kakauia, a ua noi mai e hookoia na mea i kakauia.

18 No laila, ʻo nā mea a pau e pono ke haʻi ʻia aku i ke aliʻi, ua haʻi aku au, a ua hāʻawi ʻo ia i nā mea a pau e hiki ai.
19 A ina e malama pono oukou ia oukou iho i ka mokuaina, e hooikaika no hoi au ma keia hope aku i mea e pono ai oukou.
20 Aka, ua kauoha aku au i keia mau mea, a me na mea e ae i hele mai mai o'u mai, e kamailio pu me oukou.
21 Aloha oukou. I ka makahiki haneri a me kanahakumamawalu, i ka la iwakaluakumamaha o ka malama o Dioscorinthius.
22 Ano, iloko o ka palapala a ke alii keia mau olelo: Ke aloha aku nei ke alii Antioko i kona kaikaina ia Lusia.
23 No ka lawe ʻia ʻana o ko mākou makua kāne i nā akua, ʻo ko mākou makemake, e noho mālie ka poʻe ma ko mākou aupuni, i mālama kēlā mea kēia mea i kāna ʻoihana iho.
24 Ua ʻike nō hoʻi mākou ʻaʻole e ʻae ka poʻe Iudaio i ko mākou makua kāne, e alakaʻi ʻia lākou ma ka ʻaoʻao o ko nā ʻāina ʻē; e ola ma muli o ko lākou mau kānāwai ponoʻī.
25 Nolaila, ke manao nei makou, e noho malie keia lahui, a ua paa ko makou manao e hoihoi hou ia lakou i ko lakou luakini, i ola lakou e like me na aoao o ko lakou poe kupuna.
26 No ia mea, he mea pono ia oe ke hoouna aku ia lakou, a e haawi aku ia lakou i ka maluhia, i hiki ia lakou ke hooiaio mai i ko makou manao, e oluolu lakou, a e hele mau me ka olioli ma ko lakou mau mea iho.
27 Penei ka palapala a ke alii i ka lahuikanaka o na Iudaio: Ke aloha aku nei o Anetioko ke alii i ka ahaolelo, a me na Iudaio e ae.
28 Ina maikai oukou, ua makemake makou; maikaʻi nō hoʻi mākou.
29 Ua haʻi mai ʻo Menelaus iā mākou, ʻo ko ʻoukou makemake e hoʻi i ka hale, a e hahai i kā ʻoukou ʻoihana.
30 No laila, ʻo ka poʻe e haʻalele ana e noho maluhia lākou a hiki i ka lā kanakolu o Xanthicus me ka maluhia.
31 A e hoohana na Iudaio i ko lakou mau ai a me na kanawai, e like me mamua; ʻaʻole e hoʻomāinoino ʻia kekahi o lākou no nā mea i hana naʻaupō.
32 Ua hoouna aku no hoi au ia Menelau, i hooluolu aku ia ia oukou.
33 Aloha oukou. I ka makahiki haneri kanahakumamawalu, a i ka la umikumamalima o ka malama Xanthicus.
34 Hoouna aku la ko Roma i ka palapala ia lakou, penei: Kuneto Mememio, a me Tito Manlius, na elele o ko Roma, ke uwe aku nei i ka poe Iudaio.
35 ʻO ka mea a Lusia i hāʻawi mai ai ka hoahānau o ke aliʻi, ua ʻoliʻoli nō mākou.
36 Akā, ʻo nā mea āna i manaʻo ai e hāʻawi ʻia i ke aliʻi, ma hope o ko ʻoukou ʻōlelo ʻana, e hoʻouna koke aku mākou i kekahi, i haʻi aku mākou i ka mea e pono ai no ʻoukou;
37 No ia mea, e hoouna koke mai oe i kekahi poe, i ike makou i ko oukou manao.
38 Aloha oe. ʻO kēia haneri makahiki a me kanahākūmāwalu, ʻo ka lā ʻumikumamālima o ka malama Xanthicus.

MOKUNA 12

1 I ka wā i hana ʻia ai kēia mau berita, hele akula ʻo Lusia i ke aliʻi, a e pili ana ka poʻe Iudaio i kā lākou mahiʻai.
2 Aka, o na kiaaina o na wahi e ae, o Timoteo, a me Apoloni ke keiki a Geneu, a me Hieronimo, a me Depona, a me Nikanora ke kiaaina o Kupero, aole lakou i ae aku ia lakou e noho malie a noho maluhia.
3 Ua hana hewa no hoi na kanaka o Iope: nonoi aku la lakou i na Iudaio e noho pu ana me lakou, e holo pu me ka lakou mau wahine a me na keiki maluna o na waapa a lakou i hoomakaukau ai, me he mea la aole lakou i hana ino ia lakou.
4 A ae mai la lakou e like me ke kanawai nui o ke kulanakauhale, me he mea la e makemake ana e noho me ka maluhia, aole i manao iki;
5 A lohe o Iuda i keia hana ino ana i kona poe hoahanau, kauoha aku la ia i ka poe me ia e hoomakaukau.
6 Kahea aku la ia i ke Akua i ka Lunakanawai pono, hele ku e mai ia i ka poe pepehi kanaka i kona poe hoahanau, a puhi i ke awa i ka po, a puhi i na waapa i ke ahi, a pepehi iho la ia i ka poe i holo ilaila.
7 A pani ʻia ke kūlanakauhale, hoʻi hope ia, me he mea lā e hoʻi hou ana ia e uhuki i ka poʻe a pau o ke kūlanakauhale ʻo Iope.
8 A i kona lohe ana, ua manao ko Iamena e hana pela i na Iudaio i noho pu me lakou;
9 Hele mai la hoi ia maluna o ka Iamena i ka po, a puhi i ke awa a me na moku, a ikeia ka malamalama o ke ahi ma Ierusalema, elua haneri setadia a me kanaha.
10 A i ko lakou hele ana mai ia wahi aku eiwa setadia i ko lakou hele ana i Timoteo, aole emi malalo o elima tausani kanaka hele wawae, a me na kanaka hoohololio elima haneri o ko Arabia.
11 Nolaila, he kaua eha loa; aka, ua lanakila ko Iuda aoao ma ke kokua ana mai o ke Akua; No ia mea, ua lanakila ko Nomades o Arabia, a noi aku la lakou ia Iuda i kuikahi, me ka hoohiki e haawi i na bipi nana, a e hooluolu aku ia ia.
12 Manao iho la o Iuda, he mea e pono ai lakou ma na mea he nui, haawi aku la ia i ka malu ia lakou; lulu lima iho la lakou, a hoi aku la i ko lakou mau halelewa.
13 Hoao iho la ia e hana i alahaka no ke kulanakauhale paa i ka pa i ka pa, a nohoia e na kanaka o kela a me keia aina; a o Kapisi kona inoa.
14 Akā, ʻo ka poʻe ma loko, hilinaʻi lākou i ka ikaika o nā pā a me ka hoʻolako ʻana i ka ʻai, a hana ʻino lākou i ka poʻe me Iuda, ʻōlelo hōʻino, a ʻōlelo hōʻino, a hoʻopuka i nā ʻōlelo pono ʻole.
15 No ia mea, kahea aku la o Iuda a me kona poe i ka Haku nui o ke ao nei, ka mea nana i hoohiolo ia Ieriko me na hipa kane ole, a me na mea kaua ole, i ka wa o Iosua, e hoouka kaua i na pa.
16 Hoopio iho la lakou i ke kulanakauhale ma ka makemake o ke Akua, a luku aku la me ka hiki ole ke hai aku, a ikeia aku la kekahi loko elua setadia ka laula e pili ana me ia, ua piha a piha i ke koko.

17 Hele aku la lakou mai ia wahi aku, ehiku haneri me kanalima setadia, a hiki i Karaka i na Iudaio i kapaia o Tubieni.
18 Akā, ʻo Timoteo, ʻaʻole i loaʻa iā ia ma ia mau wahi;
19 Hele aku la o Dositio a me Sosipatera, na luna koa o Makabeo, a pepehi iho la i ka poe a Timoteo i waiho ai ma ka pakaua, he umi tausani lakou.
20 Hoʻonohonoho ʻo Makabeo i kona poʻe koa ma nā pūʻali, a hoʻonoho iā lākou ma luna o ka poʻe koa, a hele kūʻē iā Timoteo, a puni ia i nā kānaka hele wāwae he haneri a me ka iwakālua tausani, a me nā hoʻoholo lio ʻelua tausani a me ʻelima haneri.
21 A ike iho la o Timoteo i ka hele ana mai o Iuda, hoouna aku la ia i na wahine, a me na kamalii, a me na ukana e ae, i ka pakaua i kapaia o Karniona; .
22 A ike aku la o Iuda, kana poe mua, ua loohia na enemi i ka makau a me ka weliweli i ka ikea ana mai o ka mea nana i na mea a pau, holo aku la lakou, holo kekahi ma keia aoao, a ma kela aoao kekahi, no ka mea, ua eha pinepine lakou. o ko lakou mau kanaka ponoi, a ua eha i na maka o ka lakou mau pahikaua.
23 Hahai ikaika aku la o Iuda ia lakou, a pepehi aku la i ua poe poino la;
24 A haule iho la o Timoteo iloko o ka lima o Dositio a me Sosipatero, na mea ana i noi nui aku ai e hookuu ia ia e hele me kona ola; ia ia a make, aole pono e manaoia.
25 A ia ia i hooiaio aku ai ia lakou me na olelo he nui, e hoihoi mai oia ia lakou me ka eha ole, e like me ka olelo kuikahi, hookuu aku la lakou ia ia e hele no ka hoola ana i ko lakou poe hoahanau.
26 Hele akula ʻo Makabeo i Karniona, a i ka luakini o ʻAtaregati, a pepehi ihola i nā kānaka he iwakāluakumamālima tausani.
27 A mahope iho o kona auhee ana, a luku aku la ia lakou, hoonee aku la o Iuda i ka poe kaua ma Eperona, he kulanakauhale paa, kahi i noho ai o Lusia, a me na lahuikanaka he nui loa, a me na kanaka ui ikaika, ua malama lakou i na pa, a ua hoomalu ikaika ia lakou. ua hoolako nui ia i na enegini a me na ihe.
28 Aka, i ka wa i kahea aku ai o Iuda a me kona poe i ke Akua mana loa, ka mea nana i wawahi i ka ikaika o kona poe enemi, me kona mana, lanakila lakou i ke kulanakauhale, a pepehi iho la i na tausani he iwakaluakumamalima o ka poe o loko.
29 Mai laila aku lākou i holo ai i Sekutopoli, e kū ana i ʻeono haneri setadia mai Ierusalema aku;
30 Akā, i ka wā i hōʻike aku ai ka poʻe Iudaio e noho ana i laila, ua hana lokomaikaʻi ka poʻe Sekitopoli iā lākou, a ua hoʻoikaika lokomaikaʻi iā lākou i ka wā o ko lākou pōpilikia;
31 Hoomaikai aku la lakou ia lakou, me ka makemake e hoalohaloha aku ia lakou;
32 A ma hope o ka ʻahaʻaina i kapa ʻia ʻo Penetekota, hele kūʻē lākou iā Gorgia ke kiaʻāina o ʻIdumea.
33 Ka mea i hele mai me na kanaka hele wawae ekolu tausani, a me na kanaka hoohololio eha haneri.
34 A i ko lakou kaua pu ana, ua pepehiia kekahi poe Iudaio.
35 Ia manawa, e noho ana o Dositeus, kekahi o na koa o Bacenora, maluna o ka lio, a he kanaka ikaika, maluna o Gorgia, a lalau aku la i kona kapa, a huki ikaika mai ia ia; a i kona manao e hopu ola i ua kanaka la i poino, hele mai la kekahi kanaka hoohololio o Terakia maluna ona, a uhau i kona poohiwi, a holo aku la o Gorgia i Marisa.
36 A i ka wā i kaua lōʻihi ai ka poʻe me Gorgia, a paupauaho, kāhea akula ʻo Iuda i ka Haku, e hōʻike mai ʻo ia iā ia iho he kōkua a alakaʻi no ke kaua.
37 Hoomaka iho la ia ma kana olelo iho, himeni iho la ia i na halelu me ka leo nui;
38 Houluulu ae la o Iuda i kona poe koa, a hele aku la i ke kulanakauhale o Odolama, A hiki i ka hiku o ka la, huikala lakou ia lakou iho, e like me ka mea mau, a malama lakou i ka Sabati ma ia wahi.
39 A ia la ae, e like me ka hana mau ana, hele mai la o Iuda a me kona poe e lawe i na kino o ka poe i pepehiia, a e kanu ia lakou me ko lakou poe hoahanau ma na ilina o ko lakou poe kupuna.
40 Ma lalo iho o nā ʻaʻahu o kēlā me kēia mea i pepehi ʻia, loaʻa iā lākou nā mea i hoʻolaʻa ʻia no nā kiʻi o ka Iamena, ka mea i pāpā ʻia e nā Iudaio ma ke kānāwai. A laila, ʻike ihola kēlā me kēia kanaka ʻo ia ke kumu i pepehi ʻia ai lākou.
41 No laila, hoʻomaikaʻi nā kānaka a pau i ka Haku, i ka luna kānāwai pono, nāna i wehe i nā mea i hūnā ʻia;
42 Hoomau lakou i ka pule, a nonoi aku la ia ia e hoopau loa ia ka hewa i hanaia mai ka hoomanao ana. Eia kekahi, ua paipai aku ua luda hanohano nei i kanaka e malama ia lakou iho i ka hewa, no ka mea, ua ike lakou imua o ko lakou mau maka i na mea i hiki mai no ka hewa o ka poe i pepehiia.
43 A i kona houluulu ana i ka ahakanaka, elua tausani derama kala, hoouna aku la oia ia mea i Ierusalema e kaumaha aku i ka mohailawehala, e hana maikai ana ia mea, a me ka pono, i kona manao ana i ke alahouana.
44 No ka mea, ina aole ia i manao e ala hou mai ka poe i pepehiia, ina ua oi aku a makehewa ke pule aku no ka poe make.
45 A i kona ʻike ʻana he lokomaikaʻi nui i waiho ʻia no ka poʻe i make ma ke Akua, he manaʻo hemolele a maikaʻi. Nolaila, hana iho la ia i hoolaulea no ka poe make, i hoopakeleia lakou i ka hewa.

MOKUNA 13

1 ¶ I ka makahiki haneri kanahakumamaiwa, haiia'ku la ia Iuda, e hele mai ana o Anetioko Eupatora me ka mana nui i Iudea;
2 A me ia pu no o Lusia kona kiai, a me kona luna hooponopono, he kanaka hele wawae Helene kekahi o laua, hookahi haneri me ka umi tausani, a me na hoohololio elima tausani me na haneri keu ekolu, a me na elepani he iwakaluakumamalua a me ekolu haneri kaa i makaukau i ke kaua. makau.
3 Ua hui pū ʻo Menelaus me lākou, a me ka hoʻopunipuni nui i hoʻoikaika aku iā ʻAtioko, ʻaʻole no ka mālama ʻana i ka ʻāina, akā, no ka manaʻo ua lilo ʻo ia i kiaʻāina.
4 Aka, na ke Alii o na'lii i hoohuli i ka manao o Anetioko e ku e i keia kanaka ino, a hai aku la o Lusia i ke alii, o keia kanaka ke kumu o ka hewa a pau, nolaila,

kauoha ae la ke alii e lawe ia ia i Berea, a e pepehi ia ia, e like me ka Aia ke ano ma ia wahi.
5 Aia ma ia wahi he hale kiaʻi he kanalima kūbita ke kiʻekiʻe, ua paʻapū i ka lehu, a he mea hana poepoe kona e kau ana ma nā ʻaoʻao a pau i loko o ka lehu.
6 A o ka mea i hoahewaia no ka haipule, a i hana i kekahi hewa nui e ae, malaila i hahau aku ai na kanaka a pau ia ia a make.
7 Pela ka make ana o ke kanaka hewa, aole ona kanuia ma ka honua; a me ka pololei loa:
8 No ka mea, i kana hana hewa nui ana i ke kuahu, nona ke ahi a me ka lehu i laa, ua loaa ia ia kona make iloko o ka lehu.
9 Hele maila ke aliʻi me ka manaʻo ʻino a me ka haʻaheo e hana ʻoi aku ka hewa i nā Iudaio, i ko ka wā o kona makua kāne.
10 Ike iho la o Iuda i keia mau mea, kauoha aku la ia i ka ahakanaka, e kahea aku i ka Haku i ka po a me ke ao, ina e kokua mai oia ia lakou i kekahi manawa e ae, no ka mea, ua kokoke e hoopauia lakou mai ko lakou kanawai aku, mai ko lakou aina aku. a mai ka luakini hoano mai.
11 Aole ia i ae mai i na kanaka i hoomaha iki ia, e noho malalo o na lahuikanaka hoino.
12 No ia mea, i ka pau ana o lakou a pau i ka hana pela, a nonoi aku la lakou i ka Haku aloha me ka uwe ana, a me ka hookeai ana, a me ka moe ana ma ka lepo i na la ekolu, paipai aku la o Iuda ia lakou, a kauoha aku la e noho makaukau.
13 A o Iuda kaawale me na lunakahiko, ua paa ko lakou manao imua o ka poe koa o ke alii e komo i Iudea, a e kii i ke kulanakauhale, e hele aku e hoao i keia mea i ke kaua ma ke kokua ana mai o Iehova.
14 A ia ia i haawi aku ai i na mea a pau i ka Mea nana i hana ke ao nei, a paipai aku i kona poe koa e kaua ikaika, a hiki i ka make, no na kanawai, o ka luakini, o ke kulanakauhale, a me ka aina, a me ke aupuni, hoomoana iho la ia ma Modina.
15 A haawi aku la i ka olelo kiai i ka poe e puni ana ia ia, No ke Akua ka lanakila; Me na kanaka opiopio ikaika loa a maikai, komo aku la ia iloko o ka halelewa o ke alii i ka po, a pepehi iho la ma kahi hoomoana'i eha tausani kanaka, a me ka luna o na Elepani, a me na mea a pau maluna ona.
16 A ma ka hope, hoopiha iho la lakou i kahi hoomoana me ka makau a me ka haunaele, a hele aku la lakou me ka pomaikai maikai.
17 Ua hanaia keia i ka wanaao, no ka mea, ua kokua mai ka malu o Iehova ia ia.
18 A i ka wa i hoao ai ke alii i ke kanaka o ka poe Iudaio, imi iho la ia e lawe i na wahi paa ma ka maalea.
19 A hele aku la ia i Betesura, he wahi pakaua ia o na Iudaio;
20 No ka mea, ua haawi aku o Iuda i na mea e pono ai i ka poe maloko.
21 Akā, ʻo Rodoko ka mea i loko o ka poʻe Iudaio, hōʻike ʻo ia i nā mea huna i ka poʻe ʻenemi; nolaila ua imiia oia, a loaa ia lakou, hahao aku la lakou ia ia iloko o ka halepaahao.
22 Hana hou ke alii me lakou ma Betesuma, o ka lua ia, haawi aku la i kona lima, lalau aku la i ko lakou, hele aku la, kaua aku la me Iuda, a lanakila iho la;
23 Lohe aʻela ʻo Pilipo, ka mea i waiho ʻia ma ʻAnetioka, ua kūlou loa ia, ua hoʻohilahila ʻia, ua noiʻi aku i nā Iudaio, ua hoʻokuʻu iā ia iho, ua hoʻohiki ma nā ʻōlelo like ʻole, ua ʻae pū me lākou, ua kaumaha aku i ka mōhai, ua hoʻomaikaʻi i ka luakini, a ua lokomaikaʻi aku. ka wahi,
24 A ʻoluʻolu ʻo ia iā Makabeo, a hoʻolilo iā ia i kiaʻāina nui mai Petolemai a hiki i ko Gererene;
25 Hele mai la lakou i Petolemai: kaumaha iho la ko laila poe no na berita; no ka mea, ua ino lakou, no ka mea, e hoole lakou i ka lakou berita.
26 Piʻi aʻela ʻo Lusia i ka noho hoʻokolokolo, ʻōlelo aʻela i ka mea hiki iā ia ke pale aku i ka hihia, hoʻohuli aʻe, hōʻoluʻolu, hoʻopōmaikaʻi iā lākou, a hoʻi mai i ʻAnetioka. Pela no ka hele ana a me ka hoi ana mai o ke alii.

MOKUNA 14

1 ¶ A hala na makahiki ekolu, haiia aku la o Iuda, ua komo aku o Demeterio ke keiki a Seleuku ma ke awa o Teripoli me ka mana nui a me na moku;
2 Ua hoopio i ka aina, a pepehi ia Anetioko, a ia Lusia kona kahu.
3 ʻO kekahi ʻo ʻAlekemo, he kahuna nui ia, a ua hoʻohaumia ʻo ia iā ia iho me ka ʻoluʻolu i nā manawa o ko lākou hui pū ʻana me ko nā ʻāina ʻē, no ka mea, ʻaʻole hiki iā ia ke hoʻōla iā ia iho, ʻaʻole hoʻi e komo hou i ke kuahu hoʻāno.
4 Hele mai la ia i ke alii o Demeterio i ka makahiki haneri a me kanalimakumamakahi, e haawi ana ia ia i lei alii gula, a me ka pama, a me na lala o ka luakini, a noho malie ia ia la.
5 A loaʻa iā ia ka manawa e hoʻonui ai i kāna ʻoihana lapuwale, a ʻōlelo ʻia ʻo ia e Demeterio, a nīnau ʻia i ke ʻano o ka noho ʻana o nā Iudaio, a me ka mea a lākou i manaʻo ai;
6 ʻO ka poʻe Iudaio āna i kapa ai ʻo ʻAsedeana, ʻo Iuda Makabeo ka luna o lākou, mālama lākou i ke kaua a me ka hoʻohaunaele, ʻaʻole e hoʻokuʻu i ke koena me ka maluhia.
7 No laila, ua nele au i ka hanohano o koʻu mau kūpuna, ʻo ka ʻoihana kahuna nui kaʻu e ʻōlelo nei, ua hele mai nei au i ʻaneʻi.
8 ʻO ka mea mua, he ʻoiaʻiʻo, no ka mālama hoʻopunipuni aʻu i nā mea e pili ana i ke aliʻi; a ʻo ka lua, ʻo ia kaʻu e manaʻo nei i ka maikaʻi o koʻu poʻe kamaʻāina ponoʻī: no ka mea, ʻaʻole liʻiliʻi ka pōʻino o ko kākou lāhui a pau i ka hana ʻole ʻia ʻana o lākou i ʻōlelo ʻia ma mua.
9 No laila, e ke aliʻi, i ka ʻike ʻana i kēia mau mea a pau, e makaʻala ʻoe i ka ʻāina, a me ko mākou lāhui i pilikia ma nā ʻaoʻao a pau, e like me ka ʻoluʻolu āu e hōʻike mai ai i nā mea a pau.
10 No ka mea, i na la a pau o ko Iuda ola ana, aole e noho malie ka mokuaina.

11 ʻAʻole ia i ʻōlelo ʻia nona, akā, ʻo kekahi poʻe o nā makamaka o ke aliʻi, i hoʻomāinoino ʻia iā Iuda, hoʻomāhuahua aʻe lākou i ka mea ʻala iā Demeterio.
12 Kii koke aku la oia ia Nikanora, ka mea i haku i na Elepani, a hoolilo ia ia i kiaaina no Iudea, a hoouna aku la ia ia.
13 Kauoha mai la ia ia e pepehi ia Iuda, a e hoopuehu i ka poe me ia, a e hoolilo ia Alekimo i kahuna nui no ka luakini nui.
14 ¶ A laila, ʻo nā lāhui kanaka, ka poʻe i mahuka mai Iudea aku, mai Iuda aku, hele maila lākou i Nikanora me nā ʻohana hipa, me ka manaʻo o ka pōʻino a me ka pōʻino o nā Iudaio e pōmaikaʻi ai lākou.
15 A lohe na Iudaio i ka hiki ana mai o Nikanora, a ua ku e mai ko na aina e ia lakou, hoolei lakou i ka lepo maluna o ko lakou mau poo, a nonoi aku la i ka mea nana i hookumu i kona poe kanaka a mau loa aku; .
16 A ma ke kauoha a ka lunatausani, hele koke aku la lakou mai ia wahi aku, a hookokoke aku ia lakou ma ke kulanakauhale o Desau.
17 Ua hui pu o Simona ke kaikaina o Iuda me Nikanora;
18 Aka, i ka lohe ana o Nikanora i ke kanaka o ka poe me Iuda, a me ka ikaika o ko lakou kaua ana no ko lakou aina, aole ia i aa e hoao ia mea me ka pahikaua.
19 No ia mea, hoouna aku la oia ia Posidonio, a me Teodoto, a me Matatia, e kuikahi.
20 A lōʻihi ko lākou ʻōlelo aʻo ʻana no ia mea, a hoʻolauna aʻela ke kapena i ka lehulehu, a ʻike ʻia ua lokahi ko lākou manaʻo, ʻae lākou i nā berita.
21 A hoʻopaʻa aʻela i lā e hālāwai ai me lākou iho;
22 Hoʻonoho ihola ʻo Luda i nā mea kaua ma nā wahi kūpono, o hoʻopunipuni koke ʻia e nā ʻenemi;
23 Noho ihola ʻo Nikanora ma Ierusalema, ʻaʻole ia i ʻeha, akā, hoʻokuʻu akula ia i ka poʻe i hele mai i ona lā.
24 Aole ia i makemake e haalele ia Iuda mai kona maka aku;
25 Noi mai la hoi oia ia ia e lawe i wahine, a e hanau na keiki;
26 Aka, ike aku la o Alekimo i ke aloha mawaena o lakou, a me ka noonoo ana i na berita i hanaia, hele aku la ia io Demeterio la, a hai aku la ia ia, aole pono o Nikanora i ka mokuaina; no ka mea, ua hoonoho oia ia Iuda, i kumakaia i kona aupuni, i hope no ke alii.
27 Alaila, huhu iho la ke alii, a hoonaukiuki aku i na olelo a ke kanaka hewa loa, palapala aku la ia Nikanora, e hoike ana i kona huhu nui i na berita, a kauoha aku la ia ia e hoouna koke aku ia Makabeo i Anetioka.
28 A lohe o Nikanora i keia, hilahila loa iho la ia, a manao nui e hoole i na mea i oleloia, aole hewa ke kanaka.
29 Akā, no ka mea, ʻaʻohe mea kūʻē i ke aliʻi, ua nānā ʻo ia i kona manawa e hoʻokō ai i kēia mea ma ke akamai.
30 Aka, i ka ike ana o Makabeo ua hoomaka o Nikanora e huhu aku ia ia, a ua oi aku kona hooikaika ana ia ia mamua o kona hana mau ana, no kona ike ana, aole no ka pono keia hana ino, hoakoakoa iho la ia i kekahi o kona poe kanaka, a haalele ia ia iho. mai Nikanora mai.
31 A ʻo kekahi, ʻike ihola ua pale nui ʻia ʻo ia e Iuda, hele akula ia i loko o ka luakini nui a hoʻāno, a kauoha akula i nā kāhuna e hāʻawi i kā lākou mau mōhai maʻamau, e hoʻopakele i ua kanaka lā iā ia.
32 A i ko lakou hoohiki ana, aole lakou i ike i kahi o ke kanaka ana i imi ai;
33 O aku la ia i kona lima akau i ka luakini, a hoohiki iho la penei, Ina aole oukou e haawi mai ia'u ia Iuda i pio, e waiho iho au i keia luakini o ke Akua me ka lepo, a e wawahi au i ke kuahu; a kukulu i luakini kaulana ia Bakchus.
34 Mahope iho o keia mau olelo, hele aku la ia. Alaila, hapai ae la na kahuna i ko lakou mau lima iluna i ka lani, a noi aku la i ka mea nana i malama i ko lakou lahui, penei;
35 ʻO ʻoe, e ka Haku o nā mea a pau, ka mea nele i kekahi mea, ua ʻoluʻolu ʻoe i ka luakini o kou wahi e noho ai me mākou;
36 No ia mea, e ka Haku hemolele o ka hemolele a pau, e malama oe i keia hale i haumia mau loa, i hoomaemae mau ia, a e pani i na waha hewa a pau.
37 A ua hoʻopiʻi ʻia iā Nikanora kekahi ʻo Razisa, kekahi o nā lunakahiko o Ierusalema, he aloha i kona ʻāina, he kanaka kaulana loa, a ua kapa ʻia ʻo ia he makua no ka poʻe Iudaio, no kona lokomaikaʻi.
38 No ka mea, i ka wa kahiko, aole lakou i hui pu me ko na aina e, a ua hoahewaia oia no ka Iuda, a ua hoowahawaha i kona kino a me kona ola me ka ikaika loa no ka hoomana o na Iudaio.
39 No ia mea, manao iho la o Nikanora e hai aku i kona inaina i na Iudaio, hoouna aku la oia i na kanaka kaua maluna o elima haneri e hopu ia ia.
40 No ka mea, manao iho la ia ma ka lawe ana ia ia e hana ino nui i na Iudaio.
41 Ano, i ka wa i manao ai ka lehulehu e lawe i ka halekiai, a e wawahi ikaika aku i ka puka mawaho, a kauoha aku i ke ahi e laweia mai e puhi ia mea, ua makaukau oia e laweia ma kela aoao keia aoao, haule iho la ia maluna o kana pahikaua;
42 Ua ʻoi aku ka maikaʻi o ka make kāne ʻana, ma mua o ke komo ʻana i loko o nā lima o ka poʻe hewa, a e hoʻomāinoino ʻia ʻole, ʻaʻole i manaʻo ʻia i kona hānau hanohano.
43 Aka, nalo kona hahau ana no ka wikiwiki, a holo mai la ka ahakanaka iloko o na ipuka, holo wiwo ole aku la ia iluna o ka pa, a kulou iho ilalo me ka wiwo ole iwaena o lakou.
44 A hoʻihoʻi koke lākou, a liʻuliʻu, hāʻule ihola ia i loko o ka lua.
45 Aka hoi, oiai he ea no iloko ona, me ka wela i ka huhu, ku ae la ia iluna; a inā i kahe mai kona koko e like me nā pūnāwai, a ua ʻeha kona ʻeha, ua holo ʻo ia i waena o ka lehulehu; a e kū ana ma luna o ka pōhaku pali,
46 A i ka pau ana o kona koko, uhuki iho la ia i kona opu, lalau iho la ia ma kona mau lima elua, a hoolei aku la maluna o ka ahakanaka, a kahea aku la i ka Haku o ke ola a me ka uhane e hoihoi mai ia mau mea ia ia, pela oia i make ai.

MOKUNA 15

1 A lohe ʻo Nikanora, aia ʻo Iuda a me kona poʻe ma nā wahi paʻa e pili ana i Samaria, ʻaʻole i pilikia ko lākou manaʻo e hoʻouka aku iā lākou i ka lā Sābati.
2 Akā, ʻōlelo aʻela ka poʻe Iudaio i koi ʻia e hele pū me ia, Mai luku ʻoe me ka ʻino a me ka ʻino, akā, e hoʻomaikaʻi ʻoe i ka lā a ka mea i ʻike i nā mea a pau, i hoʻomaikaʻi maikaʻi ai ma mua o nā lā ʻē aʻe.
3 A laila, nīnau maila ka poʻe ʻino loa, inā he mea mana ma ka lani, nāna i kauoha mai e mālama i ka lā Sābati.
4 A i ka lakou olelo ana, Aia ma ka lani ka Haku ola, a me ka mana, nana i kauoha mai e malamaia ka hiku o ka la;
5 I aku la kekahi, Ua ikaika no hoi au ma ka honua, a ke kauoha aku nei au e lalau i na mea kaua, a e hana i ka oihana a ke alii. Aole nae i loaa ia ia kona makemake hewa.
6 No ia mea, manao iho la o Nikanora me ka haaheo a me ka hookiekie, e kukulu i kia hoomanao no kona lanakila ana maluna o Iuda, a me ka poe me ia.
7 Aka, ua paulele loa o Makabeo e kokua mai ka Haku ia ia.
8 Nolaila, ao aku la oia i kona poe kanaka e makau ole i ka hiki ana mai o na lahuikanaka e ku e mai ia lakou, aka, e hoomanao i ke kokua ana i loaa ia lakou mai ka lani mai, a i keia manawa e manao ai i ka lanakila a me ke kokua ana e hiki mai ana ia lakou mai ka Mea Mana Loa mai.
9 Hooluolu aku la oia ia lakou ma ke kanawai a me ka poe kaula, a me ka hoomanao ana i na kaua i lanakila ai lakou mamua, hooikaika aku la oia ia lakou.
10 Hoʻāla aʻela ʻo ia i ko lākou mau naʻau, a hāʻawi akula iā lākou i ka ʻōlelo, e hōʻike ana iā lākou i ka wahaheʻe a pau o ko nā ʻāina ʻē, a me ka haʻihaʻi ʻana i ka hoʻohiki ʻana.
11 Pela oia i hoomakaukau ai i kela mea keia mea o lakou, aole me ka pale aku i na palekaua a me na ihe, me na olelo oluolu a me ka maikai; ʻaʻole iki e ʻoliʻoli iā lākou.
12 Eia kāna hihiʻo: ʻO Onia, ke kahuna nui, he kanaka pono a maikaʻi, he makaʻu i ke kamaʻilio ʻana, he akahai ma ke ʻano, he maikaʻi hoʻi ka ʻōlelo ʻana, a ua hoʻomaʻamaʻa ʻia mai kona wā kamaliʻi mai i nā mea a pau o ka pono, e hāpai ana i kona mau lima. pule no ke kino a pau o ka poe Iudaio.
13 Pela no i hanaia'i, ikea aku la kekahi kanaka oho hina, a nani loa, he nani kupanaha loa ia.
14 Olelo mai la o Onia, i mai la, He kanaka aloha keia i na hoahanau, e pule nui ana no na kanaka, a no ke kulanakauhale hoano, o Ieremia ke kaula o ke Akua.
15 No ia mea, o aku la o Ieremia i kona lima akau, haawi aku la ia Iuda i ka pahikaua gula, a i kana olelo ana, penei,
16 E lawe oe i keia pahikaua hoano, i haawina mai ke Akua mai, i mea e hahau ai oe i ka poe enemi.
17 No ia mea, ua hooluoluia lakou e na olelo a Iuda, he maikai loa ia, he mea hiki ke hooulu ia lakou i ke koa, a e hooikaika i ka naau o na kanaka opiopio, manao iho la lakou aole e hoomoana, aka, e hookau aku maluna o lakou, e hoao i keia mea me ka hakaka, no ka mea, ua pilikia ke kulanakauhale, a me ka luakini, a me ka luakini.
18 No ka mea, ʻo ka mālama ʻana i kā lākou mau wāhine, a me kā lākou poʻe keiki, nā hoahānau, a me nā kānaka, he mea ʻuʻuku loa ia iā lākou;
19 A ʻo ka poʻe ma loko o ke kūlanakauhale, ʻaʻole lākou i manaʻo iki, ua hopohopo lākou no ka hakakā ʻana i nā ʻāina ʻē.
20 Ano, i ka nana ana o na mea a pau i ka hoao ana, a ua kokoke mai na enemi, a ua hoonohonohoia ka poe koa, a ua hoonoho pono ia na holoholona, a me na hoohololio i na eheu;
21 Ike aku la o Makabeo i ka hele ana mai o ka ahakanaka, a me ka hoomakaukau ana i na mea kaua, a me ka huhu o na holoholona, kikoo aku la ia i kona mau lima i ka lani, a kahea aku la i ka Haku nana i hana na mea kupanaha; He mea maikai ia i kona manao, haawi no ia i ka poe pono.
22 Nolaila, ma kana pule, i olelo mai ai oia penei; E ka Haku, ua hoouna mai oe i kou anela i ka wa o Esekia ke alii o Iudea, a pepehi iho la ma ka puali o Senakeriba i hookahi haneri a me kanawalukumamalima tausani.
23 Nolaila hoi, e ka Haku o ka lani, e hoouna mai oe i anela maikai mamua o makou no ka makau a me ka weliweli ia lakou;
24 A ma ka ikaika o kou lima, e weliweli ka poe i hele ku e mai i kou poe kanaka hemolele e olelo hoino. A pela oia i pau ai.
25 Hele mai la o Nikanora a me ka poe me ia me na pu a me na mele.
26 Aka, halawai aku la o Iuda me kona poe i na enemi me ka pule, a me ka pule.
27 A hakaka lakou me ko lakou mau lima, a pule aku la i ke Akua me ko lakou naau, a pepehi iho la lakou i na kanaka he kanakolukumamalima tausani;
28 A i ka pau ana o ke kaua, hoi hou mai la lakou me ka olioli, ike iho la lakou, ua waiho make o Nikanora ma kona pale kaua.
29 A laila hoʻōho nui lākou a me ka walaʻau, e hoʻomaikaʻi ana i ka Mea mana ma kā lākou ʻōlelo iho.
30 A ʻo Iuda, ʻo ia ka luna kiaʻi nui o nā kamaʻāina ma ke kino a me ka naʻau, a i hoʻomau i kona aloha i kona poʻe hoahānau i kona ola ʻana a pau, kauoha aʻela ia e ʻoki i ke poʻo o Nikanora, a me kona lima me kona poʻohiwi, a e lawe aku iā lākou i Ierusalema. .
31 A i kona noho ʻana ma laila, hōʻuluʻulu aʻela ia i kona lāhui kanaka, a hoʻonoho i nā kāhuna i mua o ke kuahu, a kiʻi akula i ka poʻe o ka hale kiaʻi.
32 A hoike mai la ia lakou i ke poo ino o Nikanora, a me ka lima o ka mea kuamuamu, ka mea ana i o aku ai me ka haaheo i ka luakini hoano o ka Mea mana loa.
33 A i kona oki ana i ke alelo o ua Nikanora hewa la, kauoha aku la ia e haawi liilii ia na na manu, a e kau aku i ka uku no kona hehena imua o ka luakini.
34 No laila, hoʻomaikaʻi aku kēlā kanaka kēia kanaka i ka lani i ka Haku nani, me ka ʻī ʻana, Pōmaikaʻi ka mea i mālama i kona wahi iho me ka haumia ʻole.
35 Kau aku la hoi oia i ke poo o Nikanora maluna o ka halekiai, he hoailona maopopo no ke kokua ana mai o ka Haku.

36 Hoʻoholo ihola lākou i nā mea a pau me ka ʻōlelo like ʻole, ʻaʻole e hoʻolilo ia lā me ka ʻahaʻaina ʻole;
37 Pela no ia me Nikanora; A maanei au e hoopau ai.
38 A ina i hana maikai au, a e like me ka moolelo, oia ka'u i makemake ai;
39 No ka mea, he mea ino ke inu i ka waina a me ka wai wale no; a e like me ka waina i hui pu ia me ka wai, he mea oluolu ia, a he mea oluolu i ka hoao ana; A eia ka hopena.